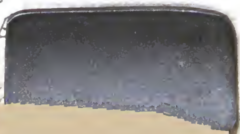

BIBLIOTECA NAZIONALE
6
21 F
9
VITTORIO EMANUELE

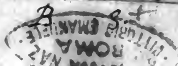
Io. B. Masculi
Lyrica.

Coll. Rom. Soc. Iesu. Cat. In.

IO: BAPTISTAE
MASCVLI
NEAPOLITANI
e societate Iesu
LYRICORVM
siue
ODARVM
libri xv.

Neapoli anno MDCXXV. apud

INDEX LIBRORUM.

Numeri sunt omnes Horatiani, itemq; stylus.

CASTO

CASTO LYRICORVM POETARVM CHORO.

IOANNES BAPTISTA MASCVLVS.

Εὐλυρίζειν

ST illa vulgi, vel indocti, vel improbi vetus opinio, erroris potius, quàm veritatis nixa fibris, vt putet, carmen, nisi à Venere, venustatem

habere nullam, nequè, qđ castum sit, idē ad aures accidere posse iucundum. Euellam ego ex animis opinionem tam insitam, tam vetustam; difficile id quidem, propterea qđ poëtæ ferè omnes tùm maximè dicendo splendent, cum amore vesano ardent; tùm acutissimi sunt, cum tela Cupidinis acuunt; tùm acerrimo videntur ingenio, cum indulget hoc genio. Ergo nulla suauitas erit poëtę nisi delibuta veneno? nulli horti nisi Adonidis? nulla voluptas nisi aspersa cœno? non afficiet animum, nisi etiã inficiat? at hæc in Epicuri gurgustijs disputent non in Muséo: Musarum nos pudentiũ choris intersumus casti. vidit hoc Theocritus vel in Cyclope lynceus, cum dixit, nihil hominem ab omni illecebra reuocare magis quàm Musarum cantum: hinc

illa

illa non magis decora fabulis, quàm significatione vera; Sirenes blandas illas voluptatum conciliatriculas à Musis cantu fuisse superatas, pennis etiam euulsis, ex quibus corollam sibi Musæ confecerint, vt ait Crobylus: neque enim tum tantum motus ingeniorum celeres sunt, vt isti putant, cum voluptate rapiuntur, sed cum in eam inuehũtur. quarè qui poësim ad minus honesta deflexit, is non artis, sed vitio notetur suo: Itaquè meum omne studium, atq; operam aliquandiù contuli, vt Lyricis ea tantum exprimerem, quæ ad Christianam pietatem, religionemq; pertinent: operæ pretium me facturum ratus, si huiusmodi argumentis consecrarem labores meos. atq; vtinam illud etiam assequi possem, quod de se gloriatur in Argonautis Orpheus,

gratiſſimam fore ſpero,qui ab impuris poëtarũ illecebris abhorretis, integritatis apprimè ſtudioſi, pudoris amantiſſimi.Ceterũ Lyriſtæ ſuo iure Lyrica ſibi depoſcebant; quibus, vt eſt in veteri adagio, ἀνεῳγμέναι Μουσῶν θύραι. quarè nõ dubito quin aures libenter ſitis meæ quoque Polyhymniæ faciles daturi; ſi tamen hoc tempore inter bellicas tubas, quibus obſtrepitur, audiri poterit ſonus imbellis lyræ.

SCRI-

SCRIPTORIS INSTITVTVM.

ISPVTAT apud Platonem Socrates cũ Ione Rhapsodo, quid causæ sit, quod alij alio Poëta delectentur, & quasi eodem, quo ille furore, hoc est celeri quodam ingenij motu concitentur. Homeri carmina in theatro Io canebat ad lyram, atq; ita erat affectus, vt alium æque repræsentare atq; hunc scite neq; vellet, neq; posset; Hesiodum enim, aut alium quempiam si exprimeret, oscitabat protinus atq; torpebat, licet cum Homero aliquando materia conuenirent, hoc vno statim excitabatur, atq; ardebat: id Socrates ad diuinam quandam, arcanamq; vim refert; quemadmodum enim lapis ille, quem magnetem Euripides, Herculeum alij

nominant, non modo ferreum trahit annulum; sed vim quoq; ipsi tribuit, qua id efficere possit circa alios serie quadã inicem apta pendentes, ita plane à Musa Poëtam diuino instinctu concitari, qui deinde alios suo quasi furore afflet, quod idem affirmat accidere pictori cuipiam, qui ea tantum, quæ Polygnotus finxit, exprimat, & statuario qui ea, quæ Dædalus Metionius, aut Epius Panopei filius, aut Theodorus Samius, vel alius quispiam sculpsit, ad vnguẽ imitetur. quorsum tandem hæc? nempe vt consilij mei rationem exponã, ita enim me affecit Horatius, & quodammodo afflauit, vt cum à Venere discesseris, nihil venustius Venusini Poëtæ carmine semper sit visum, ac licet in Epopœia Maronem qui expreßerit, is concitari videatur ardentius, tamen Odæ libentius legi à nonnullis solent, quam Epicum carmen, & quia breuiores, & quia materies in multis nõ vna delectat. Age vero quæ Horatiani carminis dignitas, ac maiestas? quæ venustas, & gratia? quæ sententiarum grauitas? quæ verborum pondera? qui lepos? vt propterea in laude ponendi minime videantur ij, qui odas alio, quã eius stylo scribunt, etiam si à Latio non

abhor-

abhorreant. nequè vero mihi probantur qui nouo dicendi genere neminem ex veteribus magistris & classicis sapientiæ ducibus sequuntur. audiant Plinium in epistola ad Seuerum, in qua laudat Paulum quendam Passienum his verbis. In literis veteres æmulatur, exprimit; reddit Propertium in primis, à quo genus ducit, vera soboles, eoq; simillima illi, in quo ille præcipuus; nuper ad lyrica deflexit, in quibus ita Horatium, vt in elegis illum alterum effingi putes; si quid in studijs cognatio valet, huius propinquus. *Ego igitur hunc ipsum sequor; hunc exprimo; eius numeris tantum vtor, & in primis vsurpo eũ, in quo ille crebrior, quia grandior atq; plenior, & mihi accommodatior ad diuina. eandem item materiam aliquando vestire sententijs ac verbis alijs non dubitaui, vt ille sæpè, in quo iniquè carpitur à Scaligero; nec veritus sum in verbis ipsis aliquid eius ostri atq; purpuræ, quod splendorem videretur accersere, interdum data opera carmini meo attexere in loco: fuit semper hic mos doctissimorum virorum. Iustinus quidem Philosophus, ac martyr aduertit, Homerum præstantissimũ Poëtarum Orphei poësim adeo sibi* pro-

propoſuiſſe imitandam, vt in Iliade primum verſum ab Orphei poëmatis principio ſumpſerit, mutato tantum Cereris frugiferæ nomine in Pelidæ Achillis. habes ſimilia de Marone apud Macrobium, qui exiſtimat, hunc eſſe fructum legendi, æmulari ea quæ in aliis probes, & quæ maxime inter aliorum dicta mireris, in aliquem vſum tuum opportuna deriuatione conuertere; quod & noſtri tam inter ſe, quam à Græcis, & Græcorum excellentes inter ſe ſæpe fecerunt. *Et quoniam huiuſmodi poëſis ſublime quoddam dicendi genus poſtulat, atq; à vulgo remotum, ac propè Græcanicum, non videbor obſcurus iis, qui in Horatiana lyra tractanda ſunt ob peritiam clari; quapropter odarum argumenta præſcribere nolui, ne diffidere viderer ingeniis, neque enim rudibus, ſed eruditis ſcribo. dices; tu odarum numero vberior, quã Flaccus? at fuit vbertas materiæ, non ingenij; homini item à forenſi ſtrepitu, à vitæ licentia, ab Epicuri conſuetudine remoto, atq; in literas abdito facilius fuit nanciſci pluſculum temporis ad ſcribendum. Iam opus edo ad vigiles lucernas, vt cum eodem Flacco loquar, lucubratum oleo illo Demoſthenico,*

nico, quo certe nitidum fortasse carmen apparebit, si minus illustre; difficillimum quippe fuit siue sacris, siue Philosophicis argumentis, quæ ex impolito sermone rubiginem quandam contraxerant, nitorem dare. Porro librorum nonnulli vnum argumentum continent, alij plura; quorum alterum ad copiam, vbertatemq; consulto retuli, alterum ad voluptatem, quam varietas conciliabit. At ò laborem, inquies, paruo repensũ, qui paucos habiturus sit studiosos, eosq; tantum qui eodem, vt ais, assentur Horatio. quotus quisque tandem is erit? quin aliquando parias aliquid, quod iamdiu parturiebas de sacrorum interpretatione librorũ; id plane gratius hoc maxime tempore, & vero grauius fuerit. audio. sed nimirum volui rebus tantis quasi præcinere fidibus, ne si forte inter sapientiæ quæsitissimas epulas lyram recusarem, vt olim Themistocles, haberer vel indoctior, vel agrestior. ita vero exprimam Horatium, vt me non modo Christianum, sed etiam religiosũ virum esse meminerim; & quod sacræ leges sinebant, mulierem barbaram hac conditione in familiam cooptari posse, vt vngues præciderentur, id ex Adamantij sentẽtia sic interpretor, vt Ethnicam

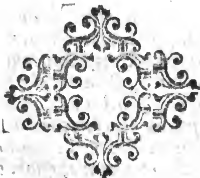
cam sapientiã mihi adsciscam demptis, atq; præcisis ijs, quæ instar vnguium lædere atq; exulcerare possint. quanquã hoc etiam contendi, vt eodem Phœbo, qui & Poëticæ, & Medicæ facultati præest, auspice, ex Horatianis illecebris quasi venenis salubrẽ adolescentię maxime conficiam medicinam, nec non Musæũ, quod prope iam Augiæ stabulũ reddiderunt Poëtæ, quà licet repurgẽ, & vt loquitur Lucianus in Pseudomãte εἰ καὶ μὴ πᾶσαν, ἀλλ' εἰς δύναμίν γε τὴν ἐμαυτοῦ ἀνακαθαρήσασθαι πειράσομαι. *Nec tamen Herculis laudem mihi arrogo, sed in re simili laboro. Ceterum nolim ingratæ fortasse accidant ad cuiuspiam religiosiores aures quædam voces, vt Fatum pro morte, vel pro serie rerum à Deo pendentium, Ceres pro frumento, Pallas pro sapientia, & si quę sunt aliæ à Poëtis potius, quam à Theologis vsurpatæ. quæ certè deterrere neminẽ debent cum Poëtarũ more dicantur. Sannazarius in carmine de partu Virginis facit Proteum ipsum vaticinantem, & oracula de re tanta fundentem, vt omittam reliqua eius generis, quę à me parcius, ac pudentius, nec nisi necessario poëtarum more dicentur; neque vero nos tam hymnos in templis,*

quam

quàm odas in Helicone canendas scribimus; quāquam & Mercurij, & Hyadum, atque Pleiadum, & Arcturi, & Orionis, & Cocyti meminerunt sacræ literæ, quibus nostras plane subijcimus, immo vero etiam cornu Amaltheæ, ita enim Iobi filia apud 70. interpretes appellatur, quæ apud nos Cornustibij; adeo non semper à fabula abhorrere debemus, cum est in loco. Incurrent aliquando religionis hostes, nominabuntur à me Saxones, Sicambri, Bataui, Septemtriones, non quod tota gens ac natio sit infensa, sed ij tantum qui infesti sunt veritati, quos tamen breui nobiscū fœdus inituros esse confido: neque enim propositum mihi est intendere neruos ad vulnus, sed chordas ad cantum, & plectrum potius seu lyricum arcum exercere, quam bellicum. Alludo nonnunquam ad sententiam aliquam ex instrumento sacro, neque id ago vt interpres verbis addictus, quod vetant Romanæ leges, sed vt religiosus Poëta, quod suadet pietas; quod autem diuina lyræ commiserim non est audaciæ tribuendum; feci exemplo sanctissimorum virorum, idque pudenter & moderate. & sane plerique ex hymnis, quos statis horis ritè canimus, diuinam vim cele-

brant,

brant, atque naturam; neque vero ille rerum omnium conditor, & molitor Deus abhorret à lyra, qui, vt ait Philo, mundi quasi præcentor est, & chori Magister.

IO.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

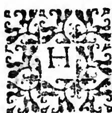
è Societate IESV

LYRICORVM SIVE ODARVM

LIBER I.

De Sapientia rerum humanarum, ac diuinarum cum virtute tractanda.

Προαύλιον

HERMATHENAM in Academijs olim constitui solitam accepimus; quod simulacrum fuit Palladis, atq; Mercurij ex vno lapide; tanta enim inter eos cognatio sapientiæ fuisse putabatur, vt separari minimè deberent: næ vete-

res illi consultius fecissent, si cum Pallade, vel Mercurio Virtutem, Pietatéque iunxissent; huiusmodi certè in Christianorum Academijs spirantia simulacra visuntur, ità bellè posita, vt totum Ecclesiæ quasi gymnasiũ verissimè ἡλίου ἀνάθημα esse videatur: neq; enim altius exaggerata doctrina pietatis, religionisq; luminibus obstruit, sed splendoris addit plurimum. libet nunc eos, qui hæc secuti sunt, carmine prosequi. sentio quam difficili verser in re, nullum enim apud Lyricos adhuc huiusmodi vestigium vidi. illustrandæ sunt obscuriores philosophiæ sententiæ, mitigandæ asperitates; deniq; horridiori, incultiorique doctrinæ lepor, ac nitor afferendus. sed licuit inter agrestes Faunos Sileno philosophari:

Namque canebat, vti magnum per inane coacta
Semina, terrarumq; animæq;, marisq; fuissent,
Et liquidi simul ignis, vt his exordia primis
Omnia, & ipse tener mundi concreuerit Orbis:

Hæc

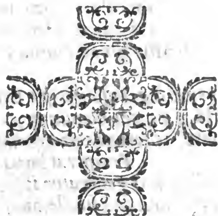
Hæc,& reliqua ex intima ſapientia depromere potuit Silenus ebrius, & ad calamum aptare: quidni ego ſobrius eadem poſſim ad lyram? Iopas item ille in conuiuio ipſo Didonis cũ cithara philoſophatur; nobis etiam in Sympoſio ſapientum liceat de more circumferre lyram. neque verò hæc altiora ſunt, quàm quo Lyricus aſpirare audeat: licet admirari ore profundo ruentem Pindarum in rebus maximis: quid autem Horatio ſublimius cum aſſurgit ad diuina?

Quid prius dicam ſolitis parentis
Laudibus? qui res hominum, ac Deorũ;
Qui mare, ac terras variiſq; mundum
Temperat horis;
Vndè nil maius generatur ipſo,
Nec viget quicquã ſimile, aut ſecundũ.

Et quæ ſequuntur. ſcilicet licuit hæc canere Poëtæ ex Epicuri hara, quantò æquius nobis, qui ad aram ſanctiſſimi, caſtiſſimiq; Numinis quotidiè facimus? & quamquam nullum in hoc genere vidi Lyricum Poëtam, qui ſe in huiuſmodi aſperrima diſceptatricis ſapientiæ dumenta conijceret, tamen, vt cum Lucretio loquar,

Iuuat integros accedere fōtes, (flores:
Atq; haurire, iuuatq; nouos decerpere

Det igitur auſpicium noſtro carmini Vrbanus VIII. olim Muſarum, nunc ſummus omnium Sacerdos.

AD VRBANVM VIII. Pontif. Max.

ODE I.

VRBANE, honestum cui caput infulis
Regina primis Relligio sacrat,
Orbemq; tradit temperare
Tergeminum domino Quirino;
Te Vaticanis Præside sedibus
Lustralis anni vertitur orbita.
Pars expiati pura sacli,
Luce noua populis renidens;
Te, te parentem visere gestiens
Effusus orbis confluit, vnius
Spectator Vrbani, pedesq;
Purpureos tibi ritè lambit;
Miratus instar grande supercili;
Et prænitentem sideribus patrem,
Frontemq; vittatam beati
Flaminis, atque apicem tiaræ.
Te Roma mirans se sibi prætulit
Maior videri; nec veterem stupet
Famamq; fumumq;, & minora
Magnanimûm monumenta auorum;
Honore cunctos vt prior occupas,
Virtus & addit vim sapientiæ,
Seu Graia Pallas cudit acre
Ingenium, & resonans Lycéum;
Seu iussa Regum, iuraq; Cæsarum,
Morumq; normas, Pontificum ac tenes

De-

Decreta, legesq; , & statuta
Mente capax memori retractas;
Quin & Camœna nobilis implicas
Virente lauro tempora, Apollini
Cognatus, Ascrais & aptas
Plectra modis praitura sceptris.
Nunc ò teramplis auctus honoribus
Consurge : Virtus quidlibet aggrede
Fœcunda laudum suadet; ausis
Macte nouis operose rerum :
Vrbes reponunt se tibi Feltrides,
Et debita arces iure Quiritium
Prisco ; neque Alecto rebelles
Ausa (nefas) agitare mentes :
Metaurus vrnam detulit auream,
Nouoq; ritu iam sine sanguine
Cum Tybride icit fœdus, vltro
Roboreo duce roborante ;
Lucemq; virtus duxit ab Vmbria
Clarata factis : te Senogallia
Heredem, & agnoscit Pisaurum;
Cuncta tibi tua Fors resignat.
Si te silenti concilio Patres
Legere, nomen si tacita tuum
Mouetur vrna, at fama dicet.
Postgenitis lituo canoro
Vocalis; illis ex adytis venit
Honos merenti castus, & integer
Aequi, nec eblandita flectit
Ambitio arbitrium Senatus;
Par gliscit altis consilijs vigor,
Par cura menti te citat ardua;

Par

Pulchros per Alcidæ labores
Curre doli, ſcelerumq; vindex:
Sunt monſtra terris, ſunt Erymanthij
Apri; veneno fœta renaſcitur
Excetra Lernes belluoſa,
Et Nemee recreat leones.
Caluinus amens, & male Martius
Inſultat hoſtis, iam redeunt Mimas,
Et Rhætus audax ire contra
Numina, Geryoneſq; turpes.
Quid monſtra dicam cetera, vulnerum
Memor? calescit liuidus Adria
De cæde, probroſumq; pontum
Peruolitant auidæ Liburnæ.
Et illa tellus, illa cruoribus
Peruncta ſacris, nobilis ac Dei
Veſtigijs, heu, ſqualet hoſtis
Serua diu Solymæ proterui.
Compone motus, bellaq; regia
Auctor tuorum pacis, & otij,
Ferrumq; dignos verte in vſus
Odryſias domiturus iras.
Iam venit ætas vltima nominis,
Gentiſq; Mauræ; iam trahitur grauè
Scythes catenatus per Vrbem,
Vi Superùm haud dubiè annuentum.
Inuade Martem, pilaq; commoue,
Ianiq; portas cardine demoue,
Ne parce victis, ac trophæum
Siſte Arabum medijs ruinis.
Præfers Gradiuo nomina dextero;
Te facta tangunt illius, illius

Vrbani, acuta cæde quondam
Qui Scythicum minuit furorem;
Te bellicosus Sarmata suscitat,
Ad arma, victor Sarmata, nobili
Qui strage nuper Bosporanis
Incubuit, trepidumq; Maurum
Ferro fatigauit, prope & impulit
Graui ruina non reparabile
Regnum, sed vrgebit premendo,
Quod ruere instituit, te agente.
Gemens Tyrannus pergama tandiu
Regnata dixit. Non mihi Thraciæ
Splendebit vltra Luna cornu,
Luna minor tenuata vultum;
Cruenta malas; non equitabitur
Impune campis: de gente barbara
Fatale nomen ducit orbis
Ille potens Latialis Heros;
Seu peruicaces fulmine deijcit
Vindex ad Orcum; fœdere seu pie
Regum timendorum recenset
Mille rates, equitumq; turmas,
Horrendus hosti: protinus emicat
Collatus orbis; fortis & Allobrox,
Et Hesperus pugnax, & acris
Gallia, Sauromataq; duri:
Fucos inertes quale ferox apum
Examen vrget; Romulei patris
Gentile signum nosco, & omen
Plus nimio Phrygiæ sinistrum.

AD CALLIOPEN.

ODE II.

Mater Calliope pulchrior ingeni
Casti, vatis honos, cui minus aliger
Idaus calamum sufficit improbum,
Adsis, nec comitem se Pudor abneget;
Hinc absistat Amor leno, marinaq;
Non tangenda Venus, Syrtis amantium,
Et Myrrha geniti fabula dulcior
Nequicquam, iuuenum spe male credula;
Pastori Phrygio nec benè fiditur;
Testes Iliaci vos cineres, domus
Atq; ardens Priami, pergamaq; ardua
Flammis Argolici diruta Vlyssei.
Est vt Castalia plurimus integras
Confundat Styge aquas; ambrosiam neque
Puro rore nitens, Phoebe, laues comam.
Artes vt Paphias cudere nobilem
Vatem dedecet? & ludere carmina
Scribendo nimium lubrica perlegi?
Castas Aonides quippe vetat, vetat
Insanire Pudor turpibus orgijs,
Quondam Bassaridum more procacium,
Incestosq; mouet dissociabiles.
Tu me virgineis Calliope nocens
Immisces choreis; me pudor, & decens
Sacrat; mi latices pulchrior elicit
Permessi sonipes, nec decus inficit.
Tu ne casta mihi, Pieri, ne bona
Desis, tange fides pollice candido,
Mecum & lude pia socia barbito.

AD FRANCISCVM TOLETVM CARD. varia scribentem.

ODE III.

IBere Doctor, quem Latij potens
Ornauit ostro, Pallade nobilem,
Normamq. Loiola parentis
Consilio haud humili sequutum:
O macte fama, dum sapientia
Consultus alti niteris ingenI
Pennis, & auras Dedaldis
Certior auspicijs inerras,
Nec vsquam aberras. nil latet artium
Zenonis; omni tu laqueo rudem
Tironem acutus fraudulenti
Ingenij per iniqua soluis:
Quandoque veri ludit imagine
Vis differendi fallere lubrica,
Diffingis argumenta, & astus
Detegis artificis dolosi;
Sic captiosis denique mens plagis
Euadit extricata, neque improbi
Lusere Sorita*; atque Thesei*
Certus iter regis omne filo,
Natura seu te detinet intimè,
Altèq; vestigantem, & origines
Causasq;, fontes atque rerum,
Quaq; satu, serieq; manant:
Dicis capaci Materiam sinu,
Formasq; nexas fœdere mutuo;
Casusq; natales, & ortus

Occi-

Occiduos reuocans vicissim.
Alterna mundi fata volubilis
Natura condit lege reciproca,
Vnius incumbens ruinæ
Rursus amat reparare damna.
Seu tu beato sedulus otio
Oracla dictis grandibus expedis,
Et fidus interpres latebram
Haud dubiè retegis docendo:
Tu cæca mentis crimina conscia
Ostendis, & discrimina singulis
Ponis, resoluens complicatam
Consilio potiore mentem.
Sic Purpuratum te bene Principem
Minerua vidit, maximus imperi
Regnator olim Vaticani
Detulit vt trabeam merenti.

AD CÆSAREM BARONIVM CARD. Annales Ecclesiasticos scribentem.

ODE IV.

OBliuiosi temporis vnice
Vindex; Quirini nominis integra
Seu iura, & ortus, siuè narras
Progeniem melioris æui,
Antiqua reddens; tu sapientiæ
Sagax amico digeris ordine
Tot lustra sæclorum, tot orbes
Difficili serie retexens.
Obscura promis, quæq; silentij

Caliginosa nocte recondidit
Iners vetustas: vita per te,
Spiritus atq; redit sepulta
Iam pœnè virtuti; & decus, & vigor
Redintegratur, tu simul inclytis
Fastis per annales celebres,
Facta senum reuocas auorum.
Non fabuloso carmine detinent
Bacchoue Thebæ, aut Delos Apolline
Claræ; nec Idæorum acutis
Creta Iouis memoranda sistris.
Non Roma quondam Marte sub impio
Iactata, primum quam cruor inficit
Fraternus, alternis & iris
Ciuis agit male parricida.
Gens, quæ superbis aucta nepotibus
Conata ferro vertere patriam,
Flammaq; vastare, in suorum
Perniciem exacuitq; tela.
Quàm digna votis materies tuis
Subest? honestis fœta laboribus,
Laudumq; diues, siue Graia,
Seu Latia potior Minerua.
Est digna merces; iure Quiritium
Fulges parenti proxime, Punico
Insignis ostro, teq; dicit
Fama tuba metuens silere.

AD ROBERTVM BELLARM. CARD. in Hæreticos scribentem.

ODE V.

O clare

O Clare magni nominis omine,
Qui bella præfers, roboris integer,
Roberte, Loiolæ propago,
Purpureæ decus atq; Romæ.
Tu peruicaces Hussiadas domas,
Tu vincis Oecolampadis igneam
Fortis Chimæram, concitatum
Tu Carolostadium coërces,
Durosq; frangens Saxonas atteris.
Quin & Batàuus te stupuit ducem
Belli fatigantem superbas
Ingenij leuioris arces
Graui ruina; fulmen vt occupat
Stridens per auras alta Ceraunia;
Celsauè qualis rupe torrens,
Aufidus aut violens cucurrit.
Frustra proteruus Porphyrion stetit
Aduersum, & audax turba sodalium
Contra reluctando laborans
Indigetes pepulisse Cælo,
Aedes, & aras tollere pertinax,
Sacrosq; ritus, libaq; Flaminum.
Quid vspiam casti relictum?
Quid sceleris, maculæq; purum?
Eheu malorum Relligio satis
Fleuit, laborans milite transfuga:
Infensa Romæ sat Megæra
Impia, sat furiauit Vrbes.
Fœcunda monstri detumet Eumenis,
Tandem, Latinis addita legibus;
Turpesq; diffugere Phocæ,
Scylla neque irrequieta latrat:

Post te Melancthon perfidus erigi
Non ausus; hostis nec furor impulit
Vastata dementi ruina
Templa, voluminibusq; flammæ.
Te, te ferocem viuidus ingeni
Demisit ardor, quò citat impigra
Virtus, & inter tela firmum
Propositi dat habere robur.
Dixitq; tandem cum gemitu fremens
Alecto. inani prælia suscitem
Labore confundens tumultus
Pannonias trepidè per oras
Bicornem ad Istrum, perq; Trionibus
Regnata septem pergama Martia
Germania; vanoq; Pluton
Numine nos inimicet Vrbi.
Acres Britannos fingere distuli
Meos ad vsus, damnaq; Romula;
Cedunt, & iram pertinacem
Protinus ingenio redonant
Docentis. aris ille recentibus
Dapale Numen protulit, & probra
Defendit iracunda, vindex
Dedecorum, Latio parenti.
Hic clara virtus, sic quoque purpura
Splendescit Heros temnere strenuus;
Et ritè Campana dat Vrbi
Iura pater, lituiq; gestat
Insigne; honores quin prope tangere
Visus supremos, sistere & arduo
Throno Quirinali Sacerdos;
Sed refugit bene tecta Virtus.

AD MVCIVM VITELLESCVM Præpositum Generalem Soc. IESV.

ODE VI.

Vitelliorum sanguis, amabile
Decus tuorum, tu quoque Lesbio
Dicère plectro notus alti
Consilij, ingenuiq; mentis;
Fies parentum, non sine Numine,
Loiolidum tu sextus, & efficax
Domare nutu temperabis
Arbitrij faciles habenas.
Virtus merentem te tulit ardua
Sublime penna; namq; animus tibi
Rerumq; prudens, atq; honesti
Acrior, & sine fraude vindex.
Acuta Pallas vim simul ingeni
Produxit, & mentem sapientibus
Curis fatigans erudiuit
Egregium Latij magistrum.
Seu matris almæ vim genitabilem
Inquiris, & casus reparabiles;
Cœlestium seu tu peritus
Haud tenui studio elaboras.
Eubœa Siren Nestoris æmulum
Audiuit olim, nectaris vberem,
Dei retractantem te acuta
Vulnera vepris, acuta ferri.
Manabat ingens copia dulcium
Ad plenum amorum; mi quoq; lacrymæ
Sinum rigarunt, atq; malas

Luminibus geminis caducæ.
Paullum seueris cura negotijs
Soluta desit; desine muneris
Laboriosi, teq; puris
Tinge volens Heliconis vndis.
Non quæ sodalis cumque Cupidinis
Molliuit arte insanus Anacreon,
Ludam Camœna, aut plectra tangam
Aeoliæ male tuta Sapphus;
Te casta Clio criminis integra
Intaminatis mulcet amoribus
Vocalis, o tutela vatum,
Et citharæ decus innocentis.
Pindi recessu tu Polyhymniam
Deducis alto; tu tacitam iubes,
Ignobili tectam & latebra
Posse frui potiore luce.

AD FRANCISCVM SVAREZ
De singulis fere operum Tomis.

ODE VII.

HIspane Vesper, Lucifer ingeni,
Francisce, viues morte perennior,
Moles & euincent superbæ
Mempheos interitura nunquam
Effata mentis, quæq; recolligis
Ingens ter amplo pectore, Nereo
Capacior, mortalis vltra
Sortis opes trepidare doctus.
O quæ per auras vis citat, orbita

Non

Non vsitata? quis vigor insolens?
Cura vt fatigatum profundis
Consilijs animum resorbent
Aeterna tractantem, ardua in omnia
Nitentem? inoffensa sapientia,
Certaq; consultum Mineruæ,
Non sine & Vrania Magistra?
Hac supra Olympi sustulit ignei
Sublime culmen; Numinis vnius
Vim simplicem, par, ac ter ingens
Ritè doces, sine fraude, Numen.
Seu non remistis mentibus abnegas
Mortale corpus pendere prægraui;
Ictuq; primo vim sciendi
Alite Mercurio priorem
Dicis. vel orbem Vespere digeris
Sexto, atq; limi principis expedis
Ortumq; natalemq; Eoum,
Et celerem memoras ruinam.
Ducis choréas tu quoq; nobiles
Virtutum, & addis munia singulis,
Aut monstra damnas criminosæ
Mentis, & ingenij procacis.
Legesq; mundi, iuraq; prouida,
Et certa rerum fœdera callidus
Edicis, & regnata cuncta
Vnius arbitrio potenti.
Parentis vno præsidio ferox
Vitabo fraudes, & laqueis caput
Bene explicabo, sic pudendæ
Labis ero, scelerisq; purus.
Vis illa constans pectora roborat;

Vt turpe bellum liuida commouet
Megæra, vires martiales
Adijcit, atq; operi adlaborat;
Siue illa menti illabitur intimè
Iure hospitali concilians Deum,
Fulmenq; diffingit trisulcum,
Et decus, & speciem refingit.
Fides latenti credula Numini
Narratur, alba candida tænia;
Comes sorori Spes virescit,
Atq; Agape micat acre flamma.
Regina cultum Relligio tenet;
Venale sacrum carpis, & impio
Quæstu repensum; te magistro
Vana superstitio haud renidet;
Reumq; voti reddere victimam
Iubes, proterua fallere nec fide
Periurum; & vsum te docente
Ritè Deum didici apprecandi.
Constricta vinclis brachia liberis
Dicis ter arcens; seu libet arbitro
Parere morum, seu Dionen
Mittere, Mygdoniamue gazam.
Tum iura narras ardua Cantabri;
Dicis vouendi certaq; fœdera, &
Iurata magni in iussa patris
Castra nouas obitura terras.
Quo tendis vltra fas hominum? Deo
Mortale adaptas corpus, & integri
Florem pudoris non recisum
Vngue doces sine labe matris;
Scribetur infans quicquid amabilis

Gessit

Gessit, virenti aut vere puertiæ,
Necisue damnatus cruentæ,
Diues & exuuijs Auerni.
Septena Nili tu velut ostia
Pandis, recentem seu lauis alueo
Prolem, recondis siue Numen
Sub Cerere, & vacuo Lyæo.
Seu cordis acri vulnere diluis,
Fletuq; crimen non iterabile, &
Multa soluta; meque Auerno
Iudicis arbitrium resoluit.
Seu tu seuero fulmine luridum
Actos ad Orcum, nigraq; Tartara
Secernis, arcet quos ab aris
Relligio, prohibetq; mensa:
Paruosq; fœtus mens tua parturit
Non parte parua laudis. & arduæ
Curæ; laboratasq; opellas
Arte pari, variaq; cudis.
Te Vaticanas Palladis ægide
Arces tuentem Mulciber haud potis
Terrere; clarabit libellum
Flamma magis decorum ministra.
Tu Dux, & auctor dirigis vnicè
Consulta mentis, callidus Adriæ
Formidolosi, Bosporique
Difficilis, dubieq; Syrtis.
Reposta rerum tu penetralia
Subis; nec altè quærere distulit
Mens Vnius, Veri, Bonique
Semina, Materie relicta.
Qua lege res, & qua vice rettulit

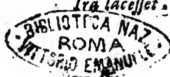
Natura, vt obtutu velut alteram
Respectet, ortu fœderata,
Seu studio haud leuiore mentis;
Te magna Virtus Pallada fœdere
Iungens Olympo dedicat igneo;
Sonansq; latè fama nomen
Post genitis memorare amabit.
Nil arroganti plurima defluit
Merces ab alto: scilicet ingeni
Pudentis ardor splendet vni,
Et decorant bene docta mores.

IN FIRMICVM GENETHLIACVM.

ODE VIII.

Liber, & castus dominabor astris;
Nec Iouem noui, dominumq; Martem:
Me notat frustra metuendus acri
Scorpius igni.
Parce fallaces nimium tueri
Siderum vultus, & inane fœdus;
Multa quid vana iacularis arte
Non sine risu?
Mitte sectari leuiora, debes
Ni leuem ludum vacuis amicis:
Sæpe diuinum malè te futuri
Omina fallant.
Quid mihi ingratis inimica signis
Hora natalis referat, vetabo
Cautus inquiras, minimum malignis
Credulus astris;

Si mouens nutu Pater efficaci
Cuncta, dat Cœlum trepidare motu,
Quid tremo frustra trepida astra, nulli
Prompta minari?
Ille molitor Deus, ille mundi
Temperans clauum bene me tuetur
Destinans vltro sibi; quicquid alta
Mente parauit,
Quicquid æterna placitum perennat
Lege, disponat bonus auctor æqui:
Omnis hinc largè mihi vis bonorum, &
Copia manat.
Illius tantum fruar explicato
Ore, nil viso cupide adlaboro;
Me vel infestis agat vsque rebus
Damna ferentem;
PræsidI multum pietas, habetq;
Cœlitum tutela vigil, malisq;
Eripit nil iam metuentem acerba
Vulnera sortis:
Eximit curas breuioris æui
Altier fatis animosa Virtus
Euolans, clauos animoq; fixos
Sponte refigit;
Nescit obstringi violenter ære
Vincta libertas adamante nullo,
Et sui semper generosa iuris
Frena gubernat,
Pone Saturni male sub tyranno
ArbitrI, non me violens tenebit
Stella, vesani neque me Leonis
Ira lacesset.

Mer-

Mercurî stellæ minus obligabor
Callidus cæca tegere arte iniqua
Furta ; deuotum neque sidus arcet
Cypris amantem.
Si quid insanit Babylon, vel amens
Cura Chaldæi, mihi lex Quirini
Abnegat, sacriq; minatur atrox
Fulminis iras.
Astra nequicquam Genitor corusca
Lucis accendit radijs, & auro,
Si tamen demens hebetauit error
Lumina vatum.
Illa me Cœli species decora
Efferet Cœlum super ; illa quondam
Dulce Loiolam tenet, atque terris
Euocat imis.
Astra quid culpo, male cui Cupido
Imperat ? nil hæc potuere contra,
Vimq; Gradiui premit, insequenti ob-
nixa voluntas.
Innocens Scorpî iubar ardet, insons
Stella Saturni, Venus ipsa noxæ
Splendet immunis ; feror ipse præceps
In scelus vltro :
Nulla me densis onerat catenis
Seruitus ; quondã mihi & vndam, & ignem
Obtulit prudens Pater in legentis
Libera vota.
Astra sublimi pede cui premenda,
Turpe quid tantum veneror pauendo ?
Ipse voluendis mihi pronus astris
Seruiat æther.

A D

AD PERERIVM
De Materia scibentem.

ODE IX.

TE magna mater Materies sinu
Complexa formas detinet, & graui
Cura fatigat vis perennans
Casibus, interitura nunquam.
Vetusta quicquid sæcula demouent
Non omne prorsus deperit, & manet
In stirpe virtus, atque fibra
Nititur incolumi superstes.
Hinc restitutum reddidit alterum
Natura prudens, fataq; temperans
Resarcit, alternaq; vita
Res hominum reparat caducas.
Hinc & per herbas ludere roscidas
Gestire & aruis caprea cernitur;
Virescit arbos, & nouale
Gramineo iuuenescit ostro.
Suos nec vnquam perdidit intima
Natura fœtus illacrymabilis
Nouercâ, natos ceu peremit
Colchis, amat recreare mitis.
Vitaq; certum ritè vicarium
Ponit; recenti sic redimit necem
Fœtura, & hanc extinxe letha.
Hanc vtero retulisse gaudet.
Vnius ortus protinus obfuit
Fatalis vni; Tyndarida velut
Reciproca se morte reddunt;

Inq; vices reparant cadendo.
Mortale corpus desine, luridam
Mundiq; facem mente reuoluere,
Informe rerum seu cadauer,
Digne animi potiore cura.

AD CLAVIVM De Sphæra scribentem.

ODE X.

QVò mentis alta te vigor incitat
Ferens per auras? insolitos docet
Vis ingeni nisus volucrem,
Icariæ sine fraude pennæ.
Quò? quò meatu tendis iter nouo?
Cœlum recurrens, sideraq; impiger
Ales pererras; bruta tellus
Ecce procul tibi iam recedit,
Vallesq; campique, & iuga montium;
Te, te Bootes euehit aureo
Sublimè curru; noctiluca
Luna choros tibi ducit vni.
Omnis profunda mente reconditur
Natura, quicquid sublatet intimè,
Origines, rerumq; fontes,
Certa fides patuitq; veri.
Cubile Diuûm tendis in arduum,
Secure casus; & radio polum,
Terrasq; describens iacentes;
Cuncta capax animo resorbes.
Atlantis instar (credite posteri)

Axe

Axes Olympi vertice lucido
Torquebat heros, & rotundos
Ille humeris agitauit orbes.
Castæ Mineruæ *Relligio soror*
Aeternat astris. iam pede proteris
Septemq; regnatos Triones,
Ac trepidos Procyonis ignes.
Te nota poscunt sidera patrio
Cognata cœlo; suetus vt orbitas,
Cursusq; labentum tueri
Purpureo Superûm theatro.

AD ÆGIDIVM AVGVSTINIANVM
De Potentia Obedientiali, vt vocant, scribentem.

ODE XI.

Parata rerum fœdera Principi
Parere magno dicis, & omnia
Illum potenti temperantem
Imperio, faciliq; motu.
Prauertis Euros ingenio prior,
Vt tu pererrans imaq;, & ardua
Mundi, retractas vim obsequendi
Ingenitam, & penitus repostam.
Quicquid feraci pectore protulit
Natura, rerum subdidit arbitro:
Natale primis atque cunis
Obsequium didicere cuncta.
Nil peruicaci duritia ferox
Obnititur: nil restitit impiè

Pugnax

Pugnax volenti, vel proteruè
Frena terens; dominosq; fasces
Nil non veretur: sponte domabilis
Natura se dat protinus impigra
Seruire Diuo, nec reluctans
Ferre iugum, & docilis cieri.
Non iura Cœlum distulit exequi
Præscripta quondam; sidera deuio
Edicta non rupere cursu:
Nec vagis plus nimio Diana,
Phœbusue pulchra luce superbiens;
Seu iussus olim sistere concitas,
Iubente Nunida, quadrigas,
Seu trepido remeare curru
Testante vitam, singula gestiunt
Sequi imperantem Numine libero;
Incontumaci cuncta parent
Ingenio, & minimum rebelli.
Sui parentis nil temerè abnegat
Parere iussis; prosuit omnia
Regnata tractari, regiq;
Vnius imperio mouentis:
Nil certa vis non efficiet potens
Regina rerum; non erit irritum
Quicquam, vel infectum redibit
Quod placitum semel est Tonanti.
Vis illa iussit mira facessere
Non vsitata lege potentia,
Præterq; vires, annuente
Ritè Deo, ac super efferente.
Sic sæpe & vltra fas trepidat minor
Natura; sed vi præstitit insita

Se tantum, vt instrumentum, inaudax
Iusq; sibi, decus arrogare
Fabriq; magni; surda nec abnuit,
Quandoque rerum vult Pater ardua
Decreta maturare, paret
Ausa licet potiora sorte.
Vis namque forti Numine roborat
Infirmiorem; nec tamen addidit
Impunè quicquam, præter altum
Imperium, dominumq; nutum.
Sic vnda primi criminis eluit
Labem refusam fontibus integris;
Damnumq;, natalemq; pœnam
Diluit, ac Superis reponit.
Natura iam iam sume superbiam
Quæsitam ab alto, quidlibet efficax
Effingere, vt te cunq; firmans
Extulit arbitrium Parentis:
Te tēde supra protinus obsequi
Parata Diuo; mollior est tibi
Vis ingeni, nec peruicaci
Consilio violens resistis.

AD MASIVM DOMINICANVM
De Vniuersali natura scribentem.

ODE XII.

PLenum laboris mente negotium
Tractas, an vnum in plurima diditum
Se findat ortu multiforme,
Et titulis, & honore eodem

Denoe

Denominando. parturit vberem
Imago se se, prodiga vis sui,
Platona quondam fabulosa
Ludere quæ potuit figura,
Et larua mentis: si qua fides viro,
Vagata Phœbes orbe sub extimo
Discreta multis vna, cunctas
Fundit opes, nec inanè desit.
Non ludor omni prorsus imagine,
Mens quippe rerum dum similes notas,
Formasque visu concolores
Perlegit, ambiguosq; vultus,
Mirè sagacis vi simul ingeni
Tuetur æquè par specimen, neque
Discrimen in rebus, notamue
Dissimilem, propriamque cernit.
Sed mitte tandem sollicitus sequi
Humana; maior te Deus excitat
Vnus ter ingens ille, nutu
Non alio, neque iure secto.

AD BARTHOLOMÆVM AMICVM De Relationibus scribentem.

ODE XIII.

VIces amorum, certaq; fœdera
Doces; vt vnam rettulit alteri
Natura sollers, quippe mirè
Omnia consociare nexu
Amans; parentem seu soboles nouo
Tuetur obtutu, & sobolem pater

Luca

Luce irretorta; seu notantur
Res simili vice concolores;
Relata quamquam fœdere mutuo
Mensura nunquam respicitur, neque
Amoris alternat gemelli
Iura fides repetita vtrinque.
Natura certo parturit ordine,
Effœta tandem gignere desijt,
Vtraq; præscriptum haud refertur
Liberius numerosa partu;
Seu verus ordo vinciat intimè,
Seu congruentum fœdera nominum
Iungantur, & res apta dici
Verba ferat vacua sub vmbra;
Diuina species: hinc imitabilis
Origo rerum, iure sed impari.
Exemplar ingẽs exprimendo
Magna minor sine fraude duces.
Quater relatus Numine simplici
Ter maximus se respicit, & vices
Committit alternas amoris
Vsque Deus genio feraci.
Non ille rebus dirigit infimis
Procliue Numen, sed micat arduus;
Cunctis se & illibatus effert
Altius, haud humilis referri.

AD TIBERIVM CARAF. PRINCIPEM
De rationis ente, vt vocant, disp.

ODE XIV.

Quid

QVid mens inani ludat imagine,
Quid arte cudat dædala fingere,
Ne quære sollers, & Chimæra
Tolle superuacuum laborem.
Frustra reuincis dissociabiles,
Hircumq; Ceruumq;, abnegat insolens
Natura, nec iungit iugales
Arbitrio leuiore mentis.
Quid monstra fingis barbara? quæ neque
Nutrix sub altis educat Africa
Lustris, nec hydris fœta Lerne,
Horridus aut Erymanthus abdit:
Mens euaganti sueta licentia
Aptare formas indociles pati
Commune fœdus, fraudulenti
Callida mens opifex laboris.
Sed vis volendi non opus arrogat
Sequax monentis; praua nam regit
Intelligendo, præque eundo
Mens animi face noctiluca.
Permissa menti ludicra; quæ simul
Insueta iunxit fœdera gestiens,
Formasq; rerum complicatas
Inuoluit, simulacra gignit,
Informe spectrum fertilis ingeni;
Fabrum sed orbis fingere nescium
Secernet, immortale inaudax,
Summaq; composuisse nostris:
Humana mens, & vis minor arduo
Parente multum discrepat. his age
Obsiste monstris, & renatam
Bellerophon domita Chimæram.

Hircos olentes, & celerem fuga
Ceruum, Lycëi ludibrium leue,
Omitte sectari haud tenaci
Aucupio, vacuoq; preda.

AD THOMAM SANCHEZ
De Matrimonio scribentem.

ODE XV.

Te non inerti Fama silentio
Diu recondet, nec sapientia
Inglorium semper latere
Illa sinet sine luce nomen?
Doctrina fraudis conscia callidae,
Pudica virtus nescia criminis
Te, magne Thoma, roborarunt
Consilio metuente falli.
Mirante multum Flamine, cui patet
Latèbra cordis, pulcher vt integra
Quondam iuuenta flore, turpis
Connubij, thalamiq; damna
Incesta nosses prouidus, & sciens
Doli; neq; acris tela Cupidinis,
Artes Dionea, neq; vlla
Te tacita latuere fraudes:
Ceu tela Titan lucidus aurea
Impunè mittit, nec iubar inficit,
Lucemq. cœno, perq; fœdam
Expedijt radios mephitim.
Sic eloquuta Naïadum choris
Tristi Cithere. Non ego iungere

Conabor impermiſſa poſthac
Gaudia; iam patuere fraudes;
Nec Iuno iniquis nectet amoribus
Nepotem, & vnum non bene ſanguinem
Miſcebit exlex, impudenti
Fœdere; connubijq; labe;
Non flamma cor depaſcet adultera;
Viriq; conſtans iam metuet fides
Culpari; amantes ille certis
Legibus edomuit procaces.
Contaminatos abnegat, abnegat
Sancire amores, iuraq; pronuba
Fœdare flamma; vincla damnat,
Et vetitas, Hymenæe, tædas,
Toroſq; cæcos, & ſine conſcio
Conſentientum Flamine nuptias
Bene auſpicante, & ritè caſtis
Ominibus ſociante fœdus.
His ille firmat conſilijs pius
Auctor pudentes, ſcilicet in meas,
Natiq; coniuratus artes,
Dedecorum inuidioſus vltor,
Nunc dedicatum ſidera patrio
Poſcunt Olympo, Pleiadum choro
Canente laudes, & choreas
Veſpere non humiles agente.

AD ANTONIVM RVVIVM
De Materia ſcribentem.

ODE XVI.

Te

TE docta clarat porticus abditi
Veri sagacem; patrius Hesperus
Te sæpe miratus ferocem
Palladia pugilem palæstra.
Dum iura mundi certaq; fœdera,
Sollers retractas; dum tacitos satus,
Fontesq; natalesq; rerum
Mente noua meditaris ortus;
Res vndè promat, quoue alat vbere
Natura adaugens, quoue cadentia
Humana fatali resoluat
Puluere, nunc vegetante vita,
Nunc morte inerti cuncta reciprocans.
Versas profundo Materiam sinu;
Complexa formam seu sodalem
Hospitio facilis receptet,
Seu pellat infida, & sociam dolis
Periura fallat; scilicet hostium
Plerumque coniurata mouit
Castra nouos agitans tumultus.
Vim multiformem, vim genitabilem,
Stirpemq; narras alta ab origine,
Vimque appetentem coniugali
Fœdere consociare formam;
Vitale rerum semen, & intumens
Aluo feraci; fœtaq; parturit
Rursum potenti vi, & ferendo
Sustinet, elicitamq; firmat;
Substans tuetur, ne vacua in leues
Vanescat auras; non animum tamen
Superstitem vita perenni
Ipsa suis opibus reseruat.

Natura motu læta reciproco
Humana ludens, perq; vices agens
Transmutat incertam recenti
Materiam subeunte forma,
Rerumq; vultu; nec tamen omnia
Quæcumq; adhærent dissoluêt, neque
Peruertet, inuestemq; reddet,
Aut fugiens decus omne vexit
Germana secum, scilicet omnium
Trahens ruinam, ceu grauis Africo
Citata tempestas resorbet
Cuncta ruens, populatq; campos.
Diuina quin tu mente recolligens
Versas? remiscens nil iterabile,
Concretum & alternante motu,
Nil varium, geminumue nexu.
Natura, vis ac Numinis infimam
Semota longè Materiam abnegat
Adiunxe; simplex, nec bimembre
Vsque sibi decus vna poscit.
Immunis auctor dissociabili
Componi abhorret re Deus altera;
Intaminata viq; pollet.
Ipse sibi sua mens, amorq;.
Hac te retentent; ingenium catus
Hac cude digna cote; agitabilem
Vim mentis æternis fatiga
Consilijs, animiq; curis.

AD CLAVIVM MATHEMATICVM.

ODE XVII.

TE nostra Clio non semel efferet,
Lux multiformis quem sapientiæ
Clarauit olim dædaleam
Docte senis Megarensis artem.
Incerta Cœli iura volubilis,
Insanientum ac fœdera temporum
Tu corrigis, Solisq; cursum
Consilio reuocans, viasq;
Errantis anni: ni bene consulas
Cogens dierum frena licentiæ,
Confusa & indiscreta quondam
Relligio trepidet moueri;
Nec ritè fastos, sacraq; diuidat,
Statosq; cultus, inferias Deo
Reddens cadenti, martialem
Sole nouo reparante Lunam;
Ipse inuolutum digeris ordinem
Vindex iniqui temporis unicè,
Seu monstruos componis orbes,
Seu vacuas reficis Kalendas.
Quicquid seuerus Panthoides docet
Tenes, retractans & Babylonias,
Artesq; Chaldæas, vicissim
Per numeros, seriemq; ducis.
Describis æquam planitiem; polum
Nunc turbinas; discrimina lineis,
Graduséue certos nunc reponis;
Pœnè Syracosio videri
Prior Magistro, callidus orbium
Qui temperauit sidera vitreo
Cœlo, Ioue emirante, & audax
Consilium minus approbante.

AD IVRISPERIT. IAM RELIGIOSVM
De prædestinatione solicitum.

ODE XVIII.

REmitte curas, eripe te licet
Iusto timori, quæ Patris abdita
Decreta quondam sortiare;
Concipe iam meliora lætus.
Notas amoris præcipui Pater
Ostendit; ignem prætulit, & facem
Menti, Chimæra te forensi
Expediens, vacuoq; vulgo.
Vt rostra prudens deseris, ac fori
Cæcos tumultus, non sine litium
Clamore rauco, cum Megæra
Iudicij per iniqua discors
Irritat iras. ille sui propè
Securus esto, dicere cui licet,
Te pectus ardet, me vel Orco,
Si lubeat, Pater, obligato,
Vel astra donato. haud tamen irritum
Quodcumqs sanctum est, efficiet, neque
Diffinget, infirmumq; reddet
Quod statuens semel arbitratu
Decreuit alto liber. & omnium
Potens. profundi stamine consili,
Et mentis æternæ latebra,
Seu mihi, siue alij benignus.
Volo beantem; si negat exulem
Inferre Cœlo, ferre iuuat; neque
Causam inuolutam, & complicatum

Con-

Consiliumne mei revoluam.
Non est meum, si Manibus impijs,
Vel immerentem me Stygis inserat,
Decurrere arcanos ad ortus,
Et tacitos reserare fontes:
Virtute tantum inuoluere me libet,
Certoq; Matris præsidio piæ:
Tutum per omnes sic procellas
Aura feret, facilesq; Diui.
Tu funeratum quis maneat status
Quæris, saluti & sollicitus times,
Quid ingeni consulta magni
Fixa moues? sibi lex volenti est.

AD GASPAREM BORGIAM CARD. Præpositum Neapolit. Regno.

ODE XIX.

PRognate magno Borgiade satu
Gaspar, decoro murice nobilis,
Te casta Siren Vaticano
Monte ciet, dominaq; Roma.
Accliue semper ne Capitolium,
Et alta patrum tecta Quiritium,
Flauumque contemplere Tybrin,
Et Latij iuga septicollis.
Curuata portu brachia porrigit
Complexa Siren, certa quid indoles
Nutrita puro lacte possit
Sub laribus bene culta regum.
Te docta quondam vidit Iberia

Defendere acrem viribus ingeni
Quicquid palestra Martialis
Edidit, edocuitq; princeps;
Mirante alumnum Pallade, sic graues
Eludis ictus, spiculaq; impiger
Hosti retorques; plausit omne,
Terq; sonum crepuit theatrum:
Non parte dempta de solido die
Pugnas, tueri pergama pertinax
Graium, fatigatosq; vicit
Solis equos vigor ille mentis.
O magne princeps fortis Iberiæ,
O magne tutor Parthenopes, viden,
Vt mœsta Siren te citatum
Sollicito gemitu reposcat?
Quid vota multos longior in dies
Dudum trahebas? quid Prochyte diu?
Caieta quid te lacte amico
Detinuit male suada nutrix?
O solue tandem pectora ciuium
Pallente cura. purpureum diem
Statim reduxti; crine pulcher
Phœbus ijt, nebulæq; purus.
Vt arce sistis, fulminis in modum
Tonat caminis Mulciber aneis,
Tellusq; subsultat, tuorum &
Corda nouo micuere motu.

AD FRANC. DE CASTRO PROREG. disputantem de Quantitate.

ODE XX.

Procude

PRocude mentem, te noua centiceps
Castrensis heros, hy lra lacessiit,
Partes recrescentes & ictu
Sollicitum tenuere veri:
Laboriosi sed Ducis interim
Spectata virtus; innumerabili
Dum tu fatigares Lycèum
Agmine, myriadas recensens
Nequicquam, & omnes in numerum tuba
Cogens cohortes, non sine Palladis
Tumultu, vt infinita densis
Explicuit noua signa Castris
Vi mentis acri: quod foret omnibus
Mirum, latentis qui penetralia
Naturæ, & indagant cubile,
Et tacitos ineunt recessus;
Vt cæsa multo vulnere Quantitas,
Integra membris vsq; recentibus
Eludat ictus, & renascens
Cæde sua sub acuta ferri
Desecta viuat, non sine partium
Reciprocantum fœdere: singulas
Natura discreuit, sed vna
Compede Amor benefidus arcet;
Hæc te tuentem scilicet ardua
Pallas trilici munijt ægide,
Et tela declinantem, & ictus
Ingenio bene pertinaci.
Quandoque ab alto fingitur æneus
Globus relabi, immane volubilis
Aequabili planoq; vitro,
Imminet: ille grauem ruinam

Frustra timetur ducere lubrico
Casu; iacentem mole neq; obruet,
Frangetue crystallum caducus,
Aut violens aget obterendo:
Seu lege certa per medium fluens
Moratur aër haud penetrabilis
Vltra premendo, seu resedit
Protinus, incubuitq; puncto
Libratus orbis; planitiem abnegat
Iniquus æquam tangere; respuunt
Vtrinque componi vno amoris
Fœdere, nec potuere iungi.
Iam mitte curas, desine sectilis,
Multaq; Lernæ, & nubibus arduis
Intende mentem, teq; Cœlo,
Mentibus & superis remisce.
Nil vere iunctum; dissociabiles
Odere Diui fœdera partium;
Impune discindi nec vngue
Diuidui, metuuntue ferro.
Te iure felix Parthenope stupet
Mirata mentem Principis arduam,
Curas & euinctam tot inter
Imperij, sophia solutam.

AD M. ANTONIVM PALVMBVM
De Diuina Prouidentia scribentem.

ODE XXI.

QVem tu fouebis prodiga munerum,
Pronœa virgo, prouida posteri,

Quiete

Quiete multa feriatum
Expedies agitante cura.
Cui tenta nutrix vbera porrigis,
Nil dulce deerit; copia nectaris
Manabit illi; vis bonorum
Affluet; hinc opulenta Virtus,
Hinc alma cornu diuite Faustitas
Ditabit illum. praua commodis
Occurris vltro, praeq; vertis
Omnia consilio sagaci,
Interminatis didita saeculis
Prior tueri; felitet antea
Nil te futuri, nil fefellit
Tectius, ancipitemq; lusit
Nutante motu; certa sed occupas
Perennis ortum, nec dubia fide
Praecurris euentura quondam,
Interior subitura verum.
Discernis ortu singula proprio;
Et regna menti libera diuidis,
Laxare vult, siue illa mauult
Cogere non humiles habenas:
Quicquid triformi maximus ambitu
Excepit orbis, muneris est tui,
Implente te flauas aristas,
Et grauidos vegetante partus:
Comante campos pingere lilio
Gaudes, Idumes regibus inclytis
Flore inuidendo, vincit artem,
Et trabeae decus omne vincit.
Tu lacte depulsum, ac tacita specu
Nutris Leonem Marmaricum, famem

Placante præda, implumis ac te
Pullus Apollineus reposcit.
Te dante vitæ subsidium, & boni
Ducente venas, hau strepi lo vigil
Parare in vsum multa, parco &
Pauperiem nimium cauere.
Aurum sub arca condere negligens
Æterna prudens pectore colligo;
Curasq; mordaces remitto
Sponte, superuacuumq; pono
Laborem. amica quod satis est manu
Alumna dulcis sufficis in loco;
Currisq; tempestiua amanti
Promere diuitias repostas.
Regnata Diuo machina dædala
Tractatur omnis; nec temerè incidunt
Humana, nos nec cæca versant
Fata, Deo minus annuente.
Carere quamuis Principe sedulo
Insanientis dux sapientiæ,
Et fortuito cuncta dicat
Per vacuum sine lege ferri;
Sed clamat vltro, clamat, & omnia
Deum tuentem Numine prouido
Natura fert, & voce acuta
Ingeminat, sonitu haud maligno;
Titana testans purpureum coma
Nitente, tollat, seu caput occulat,
Lunamq; testans noctilucam
Sidereas choreas agentem.
Ignara falli, puraq; lubrica
Pronœa fraudis promouet exitu

Quod ordinauit cumq; , promens
Tempore compoſito ſub auras .
Fortunæ abuti nomine dedoces ,
Et voce Sortis , Marce , volubilem
Rotamq; diffingis , vetaſq;
Vulgus iners dominam fateri ,
Inanis omnis fabula carmine
Signata Graiûm ; nulla neceſſitas
Seuera fati , nulla Clothûs ;
Clauus abeſt adamante fixus .
Vis illa terras , aſtraq; temperat ,
Vis vna magni Numinis omnium
Regnat , gubernaclo reſidens ,
Cuncta mouens , procul ipſa motu .
Quod ſi procaces ire licentius
Sinit , neque igni protinus obruit
Tonante , tandem ſera telo
Pœna reum grauiore franget .
Vidi proteruam ſæpe ſuperbiam
Iacere turpem , deque tumeſcere
Faſtu minore , vltricis iræ
Cum ſubito intonuere nimbi :
Nunc caſtus inceſto haurit amabiles
Permiſtus auras : nam mala dirigit
Auctor bonorum , corrigitq;
Conſilio medicans ſalubri .
His , Marce , Sortem vocibus increpas ,
Fatale nomen , magnus Aquinius
Sic erudiuit te profunda
Mente citans operoſiorem .
Hæc funeratum te prope reddidit
Votis tuorum , mollibus annuens

Pronæ

Pronæa votis, nec laborat
Parthenope dolitura casum.

AD MOLINAM
De Restitutione scribentem.

ODE XXII.

REsarcienda institia doces
Modosq; legesq; & vitia, & dolos
Narras, & artes fraudulenti
Plus nimio, cupidiq; vulgi.
Quicquid reducto surpuit angulo
Reddet malignus duplicis ingeni,
Impune ceu pubes Lacæna
De tenero rapere ungue docta,
Cæcoq; furto condere callida.
Quicquid negata legibus alea
Lucratus argenti est, reponet
Iuris amans domino priori:
Quid sæpe peccet ludus, & alea
Noui, remordens Numina vocibus
Inominatis; & lacessens
Opprobrijs, vbi iacta fallit.
Audax Enyo gentibus intulit
Fœnus dolosum conditionibus
Malis, & extructos aceruos
Aggerat alterius ruinis.
Incontinentem mitte cupidinem,
Satis locuples paupere copia
Census paterni; criminosam
Materiem cumulare mitte:

Cogis

Cogis sinistra scilicet alite,
Discinctus olim quæ male prodiget,
Nepósq; perdet, quæ Cytheren
Diuitiæ dominam sequentur.
O prisca virtus, ò decus integri
Aeui resignans omnia simplici
Quondam colono, nec recondens
Clauibus, interiore & are
Opes auitas; nunc sed aheneas
Perrumpit ædes, duraq; limina,
Forésq; robustas cupido
Alterius spolijs renidens.
Immunis artis turpis, & abstinens
Tolles supinas sideribus manus;
Sic explicabis colla vinclis,
Expedies animumquè curis.
Non tu sodalem Numinis aspicis
Demissum ad Orcum? cura pecuniæ
Ceruice suspensum peremit,
Atq; auidum furiauit auri.
His tu rapaces exagitas minis,
Hoc iure terres, sic timet æquitas
Culpari; & integra rapinas,
Atq; nefas domuere leges.
Soluens iniqui vincula fœnoris
Compescis æquo iure licentiam
Auri, nec impermissa raptim
Quærit opum facilis libido.
Occultiorum callidus artium
Nil elaborat Mercurius doli,
Opes nec ingentes Britannum
Merce mala reparare tendit.

Iam fraus neque auro miscet adultero
Infame mendax æra, neq; inficit
Rubigo natalem nitorem;
Non tacito medicata succo
Stat forma, ferro nec iuuat integrum
Abradere aurum: certa fides manet
Pecuniæ, cæcusq; Plutus
Mille modis vafer exulauit.
Lances Olympo detulit aureas
Astræa, sæcli principis inferens
Moresq;, iusq; intaminatum,
Nil demine rapiente dextra.

AD BECANVM
De peccato hæreditario scribentem.

ODE XXIII.

ACerba narras damna parentium
Inobsequentum, primaq; funera,
Et poma detestata genti
Terrigenum, miserisq; Natis.
Manent superbæ nos etiam vices,
Et iura fati debita posteris:
Cunctasq; ceruices suorum
Ipse manu Genitor recidit
Ictu sub vno. pœna præit reum;
Cunas ferêtrum protinus occupat;
Et occido vix ortus, vrnæ
Puluis iners, cinis atq; acerbus:
Superbienti proposuit Deus
Edura dicens omnia, dextera

Prom-

Promptumq; fulmen; sed fefellit
Lubrica plus nimio videri
Fatalis arbos. non tibi liberam
Dapem remordes; immerito, parens;
Amore peccas, teq; triste in
Exilium impositure, & omnes
Tecum nepotes. ah miser, ah quibus
Deuote damnis exitium graue
Ducis tuorum, & criminosam
Perniciem veniens in æuum:
Amica coniux edomuit virum
Blanda illecebris vincere, credula
Colubro; Auernas cudit artes
Pollicitus coluber superbum
Cultum, ac Tonanti par decus, impiè
Mendax; auaram conditionibus
Mouitq; diuinis, vt alti
Numinis ambitiosa ramo
Iniussa pomi carperet, & dapem
Succo priorem vipereo: sibi,
Fraudemq; commisit malignam
Postgenitis nocitura mater.
Mortem parenti debeo, & improbæ
Pestem nouercæ: quantus adest viro
Sudor? doloris quantum acerbat,
Concipiat, pariatue, matrem?
Impendet, eheu, sæua necessitas,
Et summa vitæ iam breuior vetat
Sperare longam, quæ virescit
Credula quam minimum iuuenta;
Vt fugit omnis iam decor, & nitor?
Infusa labes vt mihi candidum

Tu-

Turpauit, infecitq; pectus?
Vtq; notam Pater immerenti
Impressit informem? haud timuit graues
Minas, seueri iuraq; fœderis
Vxorius pomum remordens,
Patre Deo grauius vetante.
Hinc & rebelles pectore feruido
Depraliantur non sine turbido
Sensus tumultu, perq; miscet
Ciuica seditio quietum
Regnum pudica mentis; inæstuat
Iecurque flamma, quam cinis integis
Dolose, natalemq; Martem
(Mira fides) acuunt amores.
Parum voluptas, iam sine Numine,
Comis remulcet; cunctaq; pallidus
Timor remiscet cura inani
Nunquam animi trepidi soluto.
Nudus paternis muneribus genus
Iacto parentis frustra, & inutile
Nomen tyranni belluarum,
Regna breui domino relicta.
Stat vsque custos ales acinacem
Instar coruscans fulminis ignei,
Vibratq; fatalem machæram,
Ne temerè propiora tangam.
Sed labem auitam pectore diluit
Integra Naïs; nec tamen intimè
Sedata tempestas quieuit,
Sæpe mari Cyprio tumente.

AD

AD CAMEROTAM
Theologiæ Magiſtrum, & librorum Cenſorem.

ODE XXIV.

Te Roma longum detinet æmula
Sirenis alma; mitte Quiritium
Oſtrumq; mirari, ac tiaras,
Et rapidum ſine lege Tybrin.
Te pauper vnda poſcit amabili
Sebethus vrbi, ſcilicet artium
Multarum, & alta mentis olim,
Et memor ingenij feracis
Seu te docentem Materia parens
Natura partu principe detinet,
Rerumq; perſcrutantem operta,
Siue acie potis irrefixa
Lumen tueri Numinis vnius
Ter clarum, & altos tendere nubium
Tractus, inacceſſiq; fontis
Ducere non ſine laude riuos.
Te noſtra miſto carmine barbitos
Compellat; atram non ego perbibi
Lethen, nec indictum ſilebit
Muſa ſui veterem magiſtrum,
Ducemq; vatis, non ſine te liber
Lucem videbit Palladis arbitro,
Seu ſcripta cenſendo notes, ſeu
Arbitrio potiore plaudas
Fas inquinatas eſt tibi iudici
Damnare chartas; Mercurialium

Dixit virorum te potentem
Phœbus, & ingenium subegit.

AD GABRIELEM VASQVEZ De Bapt.ſang. ſeu Martyrio ſcrib.

ODE XXV.

PVlchrè profuſis lota cruoribus,
Et membra puris vuida fontibus
Dicis; minaci ut ſponte ferro
Purpureæ patuere venæ.
Eſt ille labes eluere efficax
Sanguis; momordit ſi tamen antea
Dolor nocentem, criminoſi
Turpe nefas animi recantans;
Idemq; partes fluminis integri
Reſumit aqua ſorte vicarius
Sanguis; colubro quicquid olim
Credula plus nimio nouerca
Peccauit exlex, fonte vel elues
Tergente, voto aut fontis amabili,
Vel expiabis tu ſeuero
Vulnere, purpureoq; tabo.
Iamiam Deorum ſigna terunt pede
Mori feroces, thuraq; denegant
Indebita, & delubra tradunt
Marte nouo leuiora tolli:
Sic occidendo, ceu cadit ardua
Cupreſſus, vltrix quæ ſimul occupat
Ferro recidentem proteruo, &
Sternit agens graue funeratum:

Infracta

Infracta virtus prodiga sanguinis
Multo recreuit pulchrior, & fides
Innixa fibris irresectis
Euiruit meliore ramo;
Vmbramquè latè protulit, aspera
Per damna victrix, & per acumina
Securium, latè Quirini
Explicuit pia signa Martis.
Illum tuendo munijt aneo
Thorace Virtus, qui facilis mori
Lacessijt ferrum, Neronum
Ora tuens bene peruicaci
Obtutu, & ausus ludere libero
Impunè verbo: non ferit integrum
Virtutis, omnis barbarorum
Ira ruat nocitura nunquam.
Plerumq; nutu frangere fortior
Manes caducos in patriam Stygam,
Ditemq; misit, sic triumpho
Nobilis, emeritaq; lauru.
Hac certa merces sanguine proprio
Repensa: sertum sidere Cretico
Fides adornat dux, vt vltro
Purpureum caput obligauit.

AD HIERONYMVM FASVLVM
In xiij. primas quæst. Theol. scrib.

ODE XXVI.

NOn tu iacentes vile perambulas
Terras premendo, sed vigor aliger

Per ætheris campos citatum
Euehit, & super alta sistit
Poli haud pauentem. Tu sapientiæ
Sublimioris callidus intimum
Cubile vestigas Tonantis,
Et taciti penetrale Cœli.
Veri magistram dicis, & artium
Ducem, sciendi nec decus abnegas,
Vt illa rerum oracla firmat
Teste nihil variante Diuo.
Hæc templa Olympi, sideris hic nitor
Deum fatentur; dædalus artifex
Mundi elaboratum decorem
Perpetuis opibus tuetur.
Non ille nectit fœdere sordido
Mortale corpus, Numine candido
Simplex, & impermistus omni
Labe Deus, sociaq; partis
Immunis, omni ex parte beatior,
Et aptus ex se, nullius indiget,
Nil desit illi, sed resorbet,
Fonte velut, decus vnus omne.
Dein vim triformem, membraq; digeris
Boni; quod vsu profuit alteri,
Aut blanda molliuit voluptas,
Aut decorat sine labe honestas.
Summam bonorum scilicet vnicè
Ille implet ingens, namque recolligit
Cunctam redundans; manat inde
Vena boni, sata visq: rerum;
Nullus coërcens terminus obstitit;
Inane mundi complet inhospiti,

Et

Et gestit immetatus vltra
Tendere liberiore voto.
Præsens, & extans temperat omnia;
Non arcet illum ferrea liberum
Necessitas, Fatumq; magno
Arbitrio moderatur omne.
Quodcunq; sanxit Numine prouido
Mutare quondam nescius, integer
Dicti, nec æternum refigit
Consilium leuius moueri;
Vnus perennat dissociabilis
Deo sodali; luserit impiè
Fœcunda monstris quicquid olim
Græcia, Cœlituum nouerca.
Se mente habendum dulcius exhibet
Diuis amicis, non sine lumine
Priore Phœbo; exhausit omnia
Haud animus, simul hausit omnem.
Insigne nomen par Deus occupat
Nemo; sed illi quisquis amicior
Denominatur, nec Deorum
Iura tamen temerè arrogabit.
Hac mente versas haud humili, sciens
Diuiniorum, pluraq; parturit
Mox editura in lucis auras
Vsque ferax, & opima rerum:
Ergo merentem præficit ardua
Pallas Lycèo, dicit & arbitrum
Vmbratilis primum palæstræ,
Atq; ducem sine fraude mentis.

AD

AD FRANCISCVM ALBERTINVM De Corollarijs Theologicis.

ODE XXVII.

DEscendat alto colle biuerticis
Regina Pindi dicere tibia,
Et voce acuta te, Lycèi
Grande decus, celerisq; acutum
Mentis. minorem fœdere Pallada,
Magnamq; iungens Vraniam catus
Committis ambas, ac tenaci
Nectere amas noua vincla nodo:
Sic per laborem carpis amabilem
Flores Lycèi sedulus, Attica
Vt ales, aut condit Sicana
Mella fauis operosa textu.
Dicèris alma Palladis vberes
Deduxe fontes, & scatebris nouis
Fluenta deriuasse princeps,
Culta rigans Sophiæ feracis.
Sic visa Pallas pulchrior, vt decus
Cœlo sacrasti; gratior vnicè
Renidet, & rugas reponens
Illa tua iuuenescit arte.
Non, si priores Hesperius tenet
Sedes magister, lumen Iberiæ
Franciscus, alter tu latebis
Indecori tacitus sub vrna.
Perennat altæ mentis opus Paron
Vincens superbis molibus arduam,
Et ingeni commissa magni

Post

Post genitis monumenta viuent.
Sit apta merces; tempora vinciat
Flore haud caduco Melpomene decens;
Plectroq; sacret te canoro,
Dedicet & propria Corolla.

AD GREGORIVM DE VALENTIA De Fide scribentem.

ODE XXVIII.

FIdem profunda nocte reconditam
Nitere dicis præter Apollinem,
Dieque lucem. mira narras.
Cæca regit, beat illa Cœlo
Exul, sed altam ducit originem
Cognata Cœlo, nec pudet exulem
Abesse, mortales reponat
Illa tamen, metuente gressu
Errare. tutum strauit iter Deus,
Idemque testis non reuocabilis
Sententiarum, turpe falli
Nescius, & sine fraude verax.
Illam sorores nudaq; Veritas,
Decens & vltro Relligio prait
Intacta cultu; sese & alba
Simplicitas comitem redonat.
Remitto causas quærere, conditam
Veriq; prædam non trepido malè
Sagax odorari, negata
Multa (nefas) iaculatus arte.
Obscura suadens attenuat Fides

Sensum proteruum ; credulus auribus
Nil obtueri curo , tendens
Certus iter sine luce Phœbi .
Diuina rerum nec rapere audeo
Sub diuum , & vmbris obsita prodere ;
Mortali & impermissa Lyncis
More supersedeo tueri ,
Simplex fateri Numinis vnius
Vim ter verendam ; virgine seu Deum
Parente natum , seu latentem
Liba tenent gemina figura:
Sat firmat auspex , reborat & Fides
Fœcunda signi : mira tot indicant
Ostenta , votiuaq; multa
Conspicuus paries tabella .
Loquentis olim quod semel edidit
Cortina magni Numinis , irritum
Haud vertit , & mentem haud fatigat
Vocibus ambiguis dolosa .
Iam muta Pytho ludicra , Phœbades
Et mente mota , iam tripodes silent ,
Quercusq; Dodonæa , & ore
Fatidico geminæ columbæ .
Me nec moratur Socraticæ domus
Seuerus auctor, Panthoidæ aut senis
Arcana, libri vel Panæti , aut
Callidus implicuit Cleanthes .
Oracla vatum prouida consulam ,
Quinis libellis quicquid & edidit
Admissus arcanis Tonantis
Isacidum , duce nube , Princeps ;
Et fama quicquid tradidit integra

Veri ,

Veri, Pelasga puraq; fabula,
Amplector, & qua prisca auorum
Religio docuit nepotes;
Est & Quirini certa fides patris,
Et lex ferentis ritè vicaria,
Ignara fraudis, dux & vna
Consilij, & facilis magistra:
Te, Petre, magnum dicimus arbitrum
Rerum, potentem iuraq; Manibus,
Et ferre Cœli; temperantem
Cuncta boni veneramur vltro.
Contaminato non ego debeo
Labem Luthero, nec metuam grauem
Pestem, propinatumq; virus
Liberiore mero calenti,
Sensusq; turpis purus, & vnicè
Intactus. o qui vindice deuoues
Flamma proteruos, frange telo
Hussiadas male peruicaces.

AD MICHAELEM VASQVEZ.

ODE XXIX.

QVa te beatis cura laboribus
Retentat? imam post humeros humum
Remittis; ardens iura mundi
Discere deproperat iuuentas.
Mortalis altè tollere non times
Obtutum acutus; vis animi ferox
Irritat acrem; perq; rumpis
Claustra potens nimis arcta cœca

Natura. vt ardor viuidus ingeni
Peruicit, extra mœnia prosilis
Flammantis orbis: cuncta magna
Mens obit, atq; animus peragrat.
Hinc mira narras, quid queat assequi
Natale munus, quidue frui nefas
Luce; occidenti quaue finis
Hæreat, impositusq; limes;
Natura vt ortu res ferat, augeat
Lactans alumnas vbere prouido,
Soluat peremptas quòue rursum in
Materiem, & genitale corpus,
Semenq; rerum. Numinis vnicè
Natura magni principium abnegat
Aeui perennans, nil egena,
Seq; suo beat ipsa nutu
Semota damnis, atq; cupidinis
Immunis omnis; nec querimonijs
Acerbat iras; dulce cerni
Numen erit mihi, dulce amari.
Hoc nempe voto pectus amabili
Suspirat alto vulnere saucium;
Diuum tenebo mox, beatam
Vsque inhians aciem tuendo.

AD IVLIVM CÆSAREM RECVPITVM
De peccato hęreditario scribentem.

ODE XXX.

QVid reum fraudis memoras paternæ?
Quid cita mortis rigidas bipennes,
Cæsar,

Cæsar, obi Bus misero, retractans
Vulnus acerbum?
Cruda non vnguem patitur cicatrix;
Parce mittenti saniem, calenti
Parce adhuc plagæ, nisi te obliganda
Cura remordet;
Vt nefas vnda maculosum, & igni
Numinis puro lauis omne delens;
Sed manent vestigia, sed manent, heu,
Semina culpæ.
Testor infestum penitus tumultum
Cordis, & nunquam vacuum duello
Pectus, ah testor trepidæ negata
Otia menti.
Sic leuem differt animum procella
Impotens vis; vsq; adeo minore
Mente turbatur, neq; syrtis vnda
Mota residit.
Iure secernis tamen hinc parentem
Virginem; turpis caret vna probri
Sordibus quondam, caret vlcerosi
Pectoris æstu.
Illa fatali neque funerata
Concidit trunco, neque Ditis atri
Serua, mortales caput inter omnes
Nobilis effert.
Candida certat noua forma Phœbe,
Haud tamen ducit maculam, decentes
Occupat Diua nota nulla malas.
Fata timere
Parcit, & casus hominum recentum,
Negligens, ne anguis regerat timendum

Virus; illum altè pede adurget, sacri
Libera morsu.
Principis saeli haud violens procella
Tangit immunem; fugit vna cautes
Enatans damnis miserùm, inuidenda haud
Sorte, nepotum.
Vindicis magni neque fulmen ardens
Horruit, iustas acuentis iras;
Patriam pœnamq; , & acuta partus
Tela fefellit.
Quò pater tendis moriture dextram?
Siste, quid prolem iugulas? Tonantis
Voce sublimi nihil, & minaci
Territe fato,
Carnifex gentis, pater, execrata
Rure iam mœres viduus beato,
Femina culpante vafri colubri
Sibila frustra.
Sæuit, vt querceta per alta flamma,
Dira contages; secuitq; primùm
Pensa ferali properata textu
Atropos vngui.
Insolens cymbas Acheronte vectat
Portitor; nigro rogus arsit igni,
Luxit & pulla Libitina myrto,
Siue cupressu.
Pigra tum tellus vacuum colonum
Lusit, incuruos acuitq; vepres
Hispida, (infandum) parere & venena
Thessala cœpit.
O vetus iactura recentis aeui,
O fugax ver candidioris oti,

O bre-

O breui risu genialis aura
Orte Fauoni.

AD FRANCISCVM DE MEND.
Cum Dauidis questum explanaret de
nece Saulis, ac Ionathæ
Προσωποποιΐα.

ODE XXXI.

CRuenta rupes, & iuga Gelboës,
Et saxa tabo lubrica regio,
Et decolores cæde colles
Purpurei Solymæ tyranni;
Vos dura Diris deuoueo iuga,
Inominatæ culmina Gelboës;
Vos vsque telis, & rubente
Vsque manu Genitor fatiget.
Non imber vsquam iugera perluat.
Obliuiosa Pleiade munerum;
Puer nec vrnæ verset aurum,
Aut Hyades pauido colono
Adsint amicæ; non pluuialibus
Madescat Hædis Africus vuidus,
Nec Cantabræ qui regnat oræ
Cæruleo Capricornus astro.
Haud vnquam Orion prodigus imbrium
Maritet agros; nec bibat æquoris
Thaumantis vndas, mille ab alta
Concipiens nebulæ colores
Aduersa Phœbo; flent iuga torrido
Anhela Cancro; flent sitientia,

Dulcem biberunt quæ cruorem
Immerita madefacta cæde.
Fatiscat æstu terra nocentior,
Non læta verno germine rideat,
Non fœta pomis curuet arbos
Brachia, sollicitosq; ramos.
Nec flaua dulcis munera Liberi
Expressa querno robore diffluant,
Quæ vos cruento terra prælo
Examines sine lege pressit:
Tellus malignæ languida Gelboës
Durescat aruis, fœdaq; vastitas
Camporum inhorrescat, situq;
Torpeat assiduo vepretum.
Pater reuisat non semel herbidum
Hermona, saltu diuite pinguium
Frugum, Saronq;, & cærulanti
Taboreos beet imbre colles:
Vestris aberret finibus; oraque
Vertat recedens immiserabili
Tellure, qua non auspicato
Marte pij cecidere reges,
Cissèa proles. prò decus infulæ,
Fractiq; fasces; tu quoque, Ionatha,
Votum breue, heu; luctuq; longo
Illacrymande puer sodali.
Vos ite vulgus flebile Virgines,
Scissaq; crines, & laceræ genas;
Regnumq; fatali ruina
Occiduum, noua damna, flete.
Ciete questus; occidit, occidit
Spes vna gentis, dulce Saül decus,

Dulces

Dulces amores; ah periſtis
Deliciæ Solymes gemellæ.
Acerbi puluis, vilior heu cinis,
Iniurioſus quem Notus auferet;
Inconditi, indefleti & artus
Præda feris nemorum relicta,
Vos ille, matres, murice perlitas
Tingebat olim diuite ab Africa,
Peplumq; pallam & diſcolorem
Sidonio variabat oſtro.
Ardebat auro purpura Lydio,
Et flore cyclas picta croci, haud ſemel
Incocta Sarranos rubores;
Et Tyrio repetita aheno:
Conchyliato lana ſuperbijt
Infecta fuco, quam Babylonius
Signis rigentem neuit auro;
Et Phrygijs animauit vmbris;
Rerumq; formis Cea nurus ſciens
Acu laborandæ chlamydis, ſimul
Beryllon accendens, & igni
Chryſolithon niueo decorum.
Ceruice torquem factus eburnea,
Et fulgurantem nectere iaſpida;
Monile baccatum pyropis
Ferre dabat; variumq; ceſtum.
Quæ prima quæſtu? quæ ſequar vltima?
Formoſa proles funere patrio
Se iunxit vnà, nec cadentum
Diuidui cecidere amores.
Doctus ſagittam tendere Ionathas
Arcu recuruo, non ijt irrita,

Thorace aheneo vim prementis,
Aut vacuo resiliuit ictu.
Qua parma pectus munijt, heu iacet
Abiecta campo; parma rigentibus
Decora signis, egis auro
Aspera, luce noua renidens.
O iura Regum, nomen & Imperi,
Et arma tristes exuuiæ, Deûm
Affixa delubris, in altum
Dedecus, opprobriumq; gentis.
Nec iuuit vngi Pallade regia,
Nec ferre fasces, ac trabea decus,
Sceptrumq; dextra, insigne gemmis
Cingere vel diademæ fronti.
Natusnè dulcis vertice languido
Cadit? iuuentæ cum noua muricem
Lanugo vestiret genarum;
Et patrias agitaret artes.
Fertur cruenti militis impium
Hausisse ferrum pectore Martio,
Et obuio telis; nec atram
Sollicitus timuit procellam
Belli. sub alta nocte recondidit
Dulces ocellos, seu breue lilium
Ligone sectum, seu recisus
Vngue comas, Hyacinthe, langues.
Qua vis sinistro Marte resorbuit
Depraliantes colle sub aspero?
Contraq; turmas barbarorum
Egit, & in medios maniplos?
Sancita quondam fœdera mutuò
Trahunt & ambos; irreuocabile

Illi sacramentum paratus
Dixit Amor sociasse fatum;
Quæ vis resistit? cur volucres sequi
Morantur alæ, pigraq; funera?
Mei resecta parte viuo
Semianimis facilis perire.
Hæc dum retractas vulnera, Gelboën,
Francisce, damnans, montibus auijs
Negansq; rorem, rore (mirum)
Mi rigua maduere malæ.

IN BERNARDINVM REALINVM.

ODE XXXII.

Carpensis heros, te tua destinat
Virtus Olympo, munere candidæ
Functum senectæ, melle morum
Dulcem, & amabiliore sensu.
Te pulchra nouit Luspia Palladi
Regnata, quondam tempora patria
Cingens oliua; te parentem
Illa suum venerata dicit.
Te ritè ad aram flamine victima
Litante magna, te tacitum prece
Flectente Numen, manat illi
Diuite opum noua vis Olympo.
Laudes sileri nunc patere, ac decus
Virtutis ingens; grandia castior
Dum facta pendit Roma, honorum
Arbitra iudicio sagaci.
Ciuilis olim tu sapientiæ

Decreta doctus, iuraq; gentium,
Et fas tenebas, & statuta,
Seu Lacedæmonij Lycurgi,
Seu tu Solonis; nec refugis piam
Plerumq; plectro tangere barbiton
Musis amicus, saete mecum
Ludere iam senior Camœna,
Breuiq; carmen cudere acumine,
Qualis canoro gutture personat
Obliqua Mæandri cadente
Albus olor melior senecta.
Sciens Mineruæ, sed sapientior
Mentem fatigas vsque perennibus
Curis, & æternos in vsus
Multa bonus trepidare curas.
At tu canenti Calliope tuam,
Robur senectæ, suffice arundinem;
Discrimen hac vocum illas fando
Temperet, & potiore ludat
Posthac auena; nec fide gaudeat
Iam Teïa, acri vel mage tibia;
Quin fistulam cedens Apollo, &
Arcadij stupuere Panes.

IN PETRVM ANTON. SPINELLVM De Dei Matre Virgine scribentem.

ODE XXXIII.

CVltor pudicæ matris amicior,
Labisq; purus, mentis & integer
Vt te laborum sorte functum

Erigone

Erigone super astra virgo
Effert, reponens sedibus igneis,
Sacransq; Cœlo ? te genus inclytum
Gentis vetustæ, multiformes
Te tituli decorant auorum.
Te parca nutrix pauperies alit
Frui paratis lætior, & comes
Se iungit vltro te lacerna
Inuoluēns, veteriq; lana.
Quid mos auitus, splendidus ac Ducum
Cultus reposcat, quid deceat genus
Illustre, sectari remittis
Pauperie haud humilis sodalis:
Quamuis honesto murice gaudeat
Frater, parenti proximus arduo,
Netusq; trans siluosa Dacûm
Oppida, Danubijq; ripas.
Potite magni delitijs poli,
Et note Cœlo, quippe potentibus
Votis fatigans vsque matrem
Numinis, aligerosq; Diuos.
Non tu reciso flore pueritiæ
Mœres pudorem, pectore candido
Immunis & flammæ, & sagittæ
Damna cauens pueri dolosi.
Pallas pudicum sic amat, innuba
Pallas, docenti protinus adfuit,
Magnum parentem, seu retractas
Mente satum, placidumue Amorem.
Lenibat agros forma decentior,
Vnum relictæ præsidium rei,
Spretæq; plebi; nunc beatas

Latus ama ſociare mentes.
Te caſta mater Numinis igneis
Attollit aſtris obſequij memor;
Aeternat & Virgo ſuarum,
Quæ reparas, monumenta laudum.

IN MICHAELEM AIOSS. CLER. TH. ſacras conciones ſcribentem.

ODE XXXIV.

MEdulla Suadæ, flos Italûm; Charis
Cui preſſit almum nectar, & imbuit
Alumna guttur; profluentis
Ingenij memorande vena.
Diſerte, quantum non Ithacus, ſata
Proleſue Neleo, non fidicen lyræ,
Quem pauit examen volantum
Purpureis opifex labellis:
Certauit Hyblæ pinguibus alueis,
Fœcunda mellis, linguaq; nobili
Facunda cultu, dædalèis
Pingere ſideribus decoros
Edocta textus; ſtaminis aurei
Sciens, magiſtram vincere geſtijt
Mineruam, & olim nil ſuperbæ
Opprobrium metuens Arachnes.
Fies loquendo Mercurialium
Herouṁ; & inter Græcia Rhetoras
Primos remiſcet: macte victor
Iam Latij minus inuidendi;
Te fama tollat; non mage Romula

Miretur

Miretur vltra rostra forensibus
Pugnis, & Hortensi intonata
Eloquio, rapidiq; Tulli.
Nec vna tantum laus venit ingeni;
Maior docendo te vigor excitat
Ducem Lycèi, perq; curas
Mentem agitas operosiores:
Tenes Cleanthen; quicquid & artium
De fonte fluxit Socratico, ebibis;
Tentasq; Naturæ latèbras
Aucupio iaculatus acri.
Quin te refulgens Vranie suis
Recepit astris, & caput arduum
Flagrante Olympo; teq; Numen
Totum habet, & studio resorbet.
Vis vna compar, ius & idem trium;
Sed mente magna profluit vnicè.
Natus parentis; fiue amantes
Aequat Amor, religatq; amando.
Hæc suete quondam non humili catus
Versare cura. prò nimium breue
Decus tuorum, cur seuera
Fila cadunt properata Clothus?
Quò iuncta Amori Gratia? quò fluens
Perennitatis vena volubilis
Cessit? nec vnquam parca fundi
Copia, vis nec egena rerum?
Quò gurges auri diuitis, ac nitor
Torrentis Hebri? quòue abijt lepos?
Qui nuper emirata corda
Surpuit eliciens theatro
Plaudente voces, terq; manu sonum;

Vt ora soluis Palladio madens
Sermone; & euincit tenaci
Arte animos benesuada Pitho;
Aurita templis agmina principum
Duxti; corona Parthenope frequens
Ambiuit, & suspensus ordo
Purpureus procerum Quiritum.
Te muta deflent templaq; & exedrae;
Te dedicati foedere candido
Fleuere patres, lecta Coelo
Nobilis Italiae propago.
Ereptum acerbè quid queror? eloquens
Spirante viuis nunc in imagine;
Nec amelle manans dulcè Nestor.
Ibis iners sub amara Lethes.

AD IOAN BAPTISTAM A PORTA Physiognomicum.

ODE XXXV.

F*Allit heu nimis nota*
Seuerior supercili, & genarum
Fraudulenta purpura
Pudore vano; tecta forma veri est,
Effugitq; lumina
Manus dolosa lineas inanes
Tendit, aut trahit parum:
Loues requiris indices malorum
Augur imminentium;
Ero beatus moribus pudicis,
Et decoris integer.

Licet

Licet mineris horridus citatum
Funus, & nigros breui
Nouendiales, ac trium Sororum
Parciora stamina;
Non horreo superstes interire,
Cura magna prouidi
Parentis: vt nouam inchoare vitam
Firma me docet Fides,
Vetatq; aniles, dedocetq; nugas.
Te resecta linea
Timore acuto desecat: futuri
Consulis manum insciam;
Sed vna Sortis arbitra est parentis
Dextra, cuncta temperans,
Amore cuncta prouido gubernans.

IN CONSTANTIVM PVLCHARELL. De Pæonia carmen scribere aggressum.

ODE XXXVI.

O *dædalei carminis artifex,*
Manauit olim nobilis ingeni
Cui vena, Lubrensis Mineruæ
Gloria, delitiæq; Pindi:
Pulcher Camœna, pulcher Apolline,
Vt vim salubris Pæoniæ catus
Exquiris, & contra explicatas
Bella moues acies malorum.
Grandis videri carmine, te simul
Sublimis effers, ac prope iam Maro:
Sic & venustas, & lepores

Haud

Haud humiles numeros sequuntur.
Donate serto iam puer Attico,
Ab vsque cunis præmia præcipis
Matura vatum; prompta largis
Muneribus tibi fata currunt.
Nam te gementem incommoda pallidi
Morbi, tegendo iuuit Apollinis
Tutela, lauri teq; mater
Deposuit viridi sub vmbra;
Mirante vatum concilio satis,
Quicumque & arcem Palladis ardua
Tenent, acutis quosq; Veruex
Cornibus æquoreus lacessit;
Vt interesses Castalidum choro
Exultim, & vltro Calliope decens
Phœbiq; ramis, teq; oliua
Palladia tegeret remulcens.
At te morantem Pæonis artibus
Procliue fatum, non tulit Atropos,
Vna recidens fila vitæ,
Carminis atque operosa texta.
Seu miscet astris lucidus igneis
Vocalis Orpheus, digne chely aurea,
Vt elaboratam poësim
Dulce modis animas canoris,
Seu septem adauges nomina Pleiadum,
Septemq; vates, quos tulit inclyta
Fama vetustas, duc magister
Orbis Apollinei choreas.

AD FABRVM FRANCISCANVM
De quantitate philosophantem.

Exercet

ODE XXXVII.

EXercet vacuus te labor ; an partibus effluat
Ingens, diuiduo fœta parẽs pignore Quãtitas
Chaldæos numeros exsuperãs & Babylonios,
Vndis Icarijs, & Libyes æmula pulueri :
Ceu dux Hippolyte dẽsa ferẽs agmina partiũ;
Indiscreta eadẽ num maneat, nec nisi sectiles
Educens acies ; siue neges sedulus vltimam,
Seu censere iuuet ; lineaꝑtendier an potis
Immetata suis finibus, & libera termino:
Quæ nunc vexat agens, comminuit robur & ingeni.
Aeternũ, sapias, mente Deũ concipe : finibus
Non inclusa viget nobilitas, & spatiũ breue
Longa spe repares, innumeros præcipiens dies.
Aeui integra manet, tempore nec secta perennitas.

AD MARIVM SCHIPANVM Medicum Collegij Neapol.

ODE XXXXVIII.

MAri, seueram sæpe Proserpinam,
Clothoq; ludis doctus Apolline;
Et igneam defendis ægris
Auxilio potiore febrim
Vitæ reseruans ; ingluuiem & famem
Frustratus Orci corpora deripis,
Quæ destinarat furua nigris

Mani-

Manibus, & Libitina Diti.
Frustra laboras Mercurius gregi
Compellere atro, quem bonus expedis
Per damna fati; nec sororum
Fila cito pateris recidi.
Fastidioso ponè sedes toro,
Nec tu recedis sedulus Hespere
Surgente, & astris; meq; longas,
Aduigilas, pereunte noctes.
Edura fortis fata refringere,
Vt docta callens iura Machaonis;
Artesq; Phœbæas salubri
Consilio catus elaboras,
Arcana miscens pocula nectaris
Parte imbuendo; ducere nec piget
Ingrata succi, te iubente, in-
Grata aloës, & amara myrrha.
Nec si sodalem Naiadis integræ
Cratera poscam, tu dare deneges;
Venasq; anhelas, æstuosum
Et iecur egelida remulcens;
Seu tu benigna sæuitia negas
Prudens, feremus, ne nimium pius,
Morboq; fidens fraudulento
Dulce malum cyatho propines.
Tu me tueris rebus in vltimis,
Tu das secundum vota superstitem
Sperare vitam, o tutor ægræ
Parthenopes, trepidiq; vatis.
Vt cura sollers adfuit, vnicè
Securus æstus haud metuam statos;
Cum bella confundunt iniqua, &

Prima

Prima mouent elementa Martem.
Vtroq; Phœbo nobilis, aurea
Tu barbito seu carmina temperas,
Acuta seu morbi retundis
Pæonijs operosus herbis.
Eheu laborans nec tamen irrita
Decreta reddes: lurida perbreui
Mors decolorabit, facemq;
Purpuream soluët fauilla:

AD RELIGIOSVM ADOLESCENTEM Philosoph. cruorem excreantem.

ODE XXXX.

QVid me cruentas sollicitum tuo
Cruore? Pallas sauciat, improba
Te Pallas hasta; mitte curas
Exanimes bene feriatus.
Quid vsque robur frangis & integrum
Succidis æuum? non adamantina
Mortale corpus vi perennat,
Nec chalybes reparant te ahenum.
Seu tu inuolutum Democritum sequi
Iurate tendis, siue Academiam;
Seu mentis exercet palæstra
Strymonias prope natus vndas
Doctor: fatigat sic Hyperionis
Ad ora prolem haud degenerem satu
Sublimis ales; peruicaci
Illa ferox oculo coruscum
Titana contra nititur: haud secus

Inten-

Intendis acer lumina viuida
Mentis : nec elangues tuendo ,
Exacuunt aciem nitores .
Ne tu cruento pectore ſaucius
Dole, procacis tela Cupidinis
Experte nunquam crimino ſo
Vulnere , ſat docilis doloſas
Eludere artes . an tibi purior
Amor tetendit ſpicula ? criminis
Immune pectus perq; ſodit
Purpureum eliciens liquorem ?
An tu ſagittis pectora deſtinas ,
Praeiſq; pœnis pro Latij ſide
Deuote letho ? teq; imago
Dulce rubens alit induentem
Mucrone pectus ? ne propera nimis
Immite vulnus : iam tibi liuidos
Procudit enſes barbarorum
Ira , nouant aciemq; acutam
Inuadere acres : tam bene concides
Virtute adulta , ſiue Trionibus
Subiecta ſeptem decolores
Regna , ſolum inficiaſue Eoum .

AD SPINVLAM SACERDOTEM
De prędeſtinatione ſolicitum.

O D E XXXX.

SI *liba pura contigeris manu ,*
Et vota Diuis candida fuderis ;
Nec vicerit mentem Cupido ,

Ebriaq;

Ebriaq; illecebra veneno
Dulci iuuentas; ardua vel ruant
Conuexa Cœli, damna per vltima
Dijudicandus, perq; flammas,
Certus eris trepidante mundo.
Quid te futuri cura tenacior
Frustra remordet? te nihil attinet
Tentare secretum Parentis
Arbitrium, tacitosq; sensus:
Seu te beatis destinet insulis,
Inire sedes & iubeat pius
Ciuem merentem, præq; scriptum
Ordinibus Superûm quietis,
Seu te reorum sorte nocentibus
Addixit Vmbris immiserabilem,
Cui criminoso tendat vltrix
Tisiphone furiosa tædam:
Vtcumque Virtus tecum aderit, libens
Manes adito, regnaq; tristia,
Visure nigra stagna Lethes,
Immerito data præda Diti;
Decreuerit fati arbiter; inserat
Te tantum amicos inter amabilem;
Per alta Auerna, imum sub Orcum
Non sine Amore animosus ibis.

AD MARTINVM DEL-RIO
contra Magiam scribentem.

ODE XXXXI.

Abomi-

ABominati damna venefici
Narras; sub atra nocte volatiles
Striges, & Harpyias nocentes
Vnguibus, & Lamiarum amara
Noui cruoris guttura: prouidus
Sed tollis autor semina turpium
Malorum, vt execrata vota
Iudicio patuere ritè
Patrum seuero, deterioribus
Luctate monstris; non vigil Hercules
Decernit æquè, non pudicus
Bellerophon, rapidusue Perseus.
Vt totus imo fundo Acheron furit?
Vt alta Auerna, inuisaq; Tænara,
Laruasq;, & immanes Cyclopas
Prodis agens, Lemuresq; nigros?
Fœdum videri Morphea, spiritu
Graues & hircos, oraq; Cerberi,
Matriq; detestata, charis
Et pueris simulacra Ditis?
Seu tu proteruum, seu famulum genus,
Lares recenses, spectraq; montium,
Simosq; Siluanos, timendum
Panaq;, cornigerumq; vulgus.
Vt horret artus hispida liuidos,
Et torua vultum Saga? comantibus
Hydris capillos implicata,
Et magicam furiata mentem.
Duplex ocellis pupula fulminat
Vibrans acutis ignibus; enecat
Fatalis obtutus, venitq;
Sulphureo grauis ore nidor.

Iam

Iam iam sepulchris excutit impios
Horrenda Manes, exululans Styga
Circum : minaces ora bustis
Prosiliunt ; stetit omne Ditis
Examen atri; tabida adest Lues
Depasci amantes strenua luridos ,
Furorq; cædis sponte, & amens
Sæuities . furit ecce fœta
Pythone diro Thessalis , ebrios
Lymphata sensus ; assilit , insilit ;
Empusa qualis crure aheno
Sanguinis it sitiens , pauentes
Cursatq; cunas , & miseras domos
Incestat , artus pollice differens
Molles adunco , perq; succos
Tabificos tenuans medullas.
Illam seuera frontis Erinnyes ,
Illam gigantum monstra tricorporum ,
Stipantq; Centauri biformes ,
Et noctuæ comitantur Vmbræ .
Iam prompta tractat læua malas dapes
Radice vulsa rupibus asperis ;
Venena confunditq; amara
Nunc Styge, nunc graueolente Lerna.
Quid sæua possint gramina collium ,
Tortoq; rhombo concita licia
Sat nouit, attactuq; fruges
Sanguineis rubuere guttis .
Aut illa amanti pocula miscuit
Circæa, surdo murmure carminum ,
Marsis & excantata verbis ;
Aut animos inimicat iris

Vtcumq; casta coniuge deripit
Fastidiosum iam thalami, vt iugo
Diduxit, infuditq; tædis
Immemorem sine amore lethen.
Heu quis gemiscit languor amantium
Insanientum? quis furit igneis
Aestus medullis, atque venis?
Quanta cor implicuit Chimæra?
Squalent acuta cuspide sauciæ
Ceræ, laborantum miserabiles
Formæ, cruentæ pallida ora,
Pectoraq;, & laqueis reuinctæ.
Nunc sæua sacris temperat impijs
Medèa, & atræ Gorgones abstinent
Tandem furoris; namq; vindex
Pœna pede assequitur citato;
Inquirit omnem materiem mali
Iudex sacrorum, atque abdita callidus
Vestigat, & cura sagaci
Dira superstitio tenetur.
Deuota fraudes expiat, expiat
Flamma, & furentes Mulciber edomat:
Vacant inanes officinæ
Colchidos, atque Hecatæa fana.

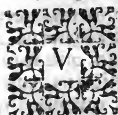
IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM SIVE' ODARVM LIBER II.

De Christiana Pietate.

Προαύλιον.

VARIA nunc se offerunt vel initia religionis, vel indicia pietatis. illa mihi ante omnia prodeat in lucem parens lucis Gratia, sine qua frustra conamur quicquã aggredi vera laude dignum. Admira-

bile opus est tuum; cum ex altera parte luctetur pertinacia, ex altera tua dextera sine vi trahat, exigis vt sacrosancti esse velimus; adeoq; blando vteris imperio, vt inseruiamus liberè. testor hoc loco ignotam antea Indiæ partem, quæ Iaponia dicitur; inde mihi excitaberis e sanctissimis bustis inuicta mater in primis cũ puero mellitone dicam, an adamantino? siquidem altera sexu, alter ętate nuper spectaculo, vel potius miraculo fuistis: nam in ignem (vt ferunt) pro vera religione iniecti ostendistis, non timeri flammam à vobis sacro fonte recens madentibus. hæserunt, atq; obstupuerũt oculi barbarorum inauditam post hominum memoriã constantiam intuentes vestram. videretur hoc contra votum, iusq; naturæ factum, vt mater traheret secum in rogum, atque exitium filium, nisi pro religione suscepta mors esset auspicium vitę. Despexisti flammam, puer, qui vix aspexeras lucem; materna vbera penè suxisti in rogo, quæ tunc maximè affluebãt lacte pietatis, cum arescere putarentur igni. quamquam cineribus vestris ignis ille seruatur, ac tegitur, quo mox ea, quæ supersunt

supe-

ſuperioribus ruinis delubra, atque fa-
na mendacium Deorum, deflagratu-
ra ſint. poſt hæc aperiendi mihi ſunt
ſacri ſeptem ipſius Gratiæ fontes,
aliaq; tractanda Chriſtianæ argumen-
ta pietatis, quæ Muſa venerari tacen-
do mallet, quam dicere; ſed ſibi tem-
perabit; accedet pudens, & verecun-
da, neque intima ſubibit adyta diui-
nitatis. & quamquam ea quæ dicen-
da ſunt accomodare ad lyram diffi-
cile eſſe ſentio, conari tamen
operępretium erit, vt reli-
gioni, atque pietati om-
ni ſtudio, ac dili-
gentia ſeruia-
mus.

IN DIVINAM GRATIAM.
Cum nuper in Iaponia pro Religione Indi quidam mortem oppetijsse dicerentur.

ODE I.

O Diua, mentes quæ regis integras
Natalis vltro iuris, amantium
Versare quem tu cumq; mauis
Strenua, nec violens domare
Immune pectus: se dominæ tibi
Gens vltimorum dedit Iaponum,
Vrbesq; dedunt Bactriana,
Quæq; latent tacito cubili
Obliuiosæ Tethyos, insitæ
Curæ sagacis, finibus inuijs
Discreta, & olim quæ Liburnis
Difficiles metuere tangi.
Auriga mentis, Gratia, libera,
Clauumq; tractans nobilis Imperi,
Recens triumphis barbarorum
Corda tenes, Latioq; subdis.
Vilem Pagoden te duce proterunt,
Turpemq; Amidan; fanaq; proruunt;
Nec flamma terret, nec minaces
Consilio reuocant tyranni.
Infida pubes haud trepidat noui
Periura voti, nec malè diffugit,
Vt lictor acrem strinxit ensem
Ferre necem celer, ora toruus.
Testata nuper cum sobole est parens

Fidele

Fidele robur; parce, puer, genas
Fœdare flammis, immerenti
Parce animæ, cineriq; acerbo.
Prò magna virtus! non muliebriter
Commota mater; non pueriliter
Natus reformidauit; ambo
Insiliunt medios in ignes.
Tantum potenti Numine præuales;
Quodcumq; sanxisti, efficies potens,
Mens si renitatur, rebellem
Sponte tuis opibus refringes.
Circum sorores stant Charites piæ;
Et tempus, obseruasq; locum, efficax
Hostem reluctantem mouendo
Concutere, atq; animi proteruum.
Nec præstituta lege necessitas
Coërcet arcens irreuocabilem,
Gestansue ahena vincla dextra,
Aut chalybem replicans trilicem.
Vltro recurrunt ocyus, ac Ducem
Sequi volentes pergere gestiunt;
Nec vis moratur; tuq; gressu
Certa pedes agis irretorto.

IN DIVINAM GRATIAM.

ODE II.

CONuerte Cœlo, duc age liberas
Regina mentes arbitrij potens
Haud peruicacis; viq; nulla
Corda tenens moderata nutu.

Effusa multum me tua largitas
Ditauit, almo pauit & vbere
Ad plenum, alumna o cordis vna,
Magna parens & amoris vna
Stipant euntem Suadaq; dulcior,
Castiq; Amores, & Lepor, & Decens,
Prædamq; vestigas vi odora,
Aucupio metuente falli;
Illam obligatam retibus occupas
Edocta saltus cingere deuios
Indagine; ambis belluosum
Indomitis Erymanthon apris;
Indum remotis finibus aduenam
Nuper tulisti præmia; te fera
Quæ potat Hebrum nouit, & quæ
Danubium, rapidumue Araxem,
Obiecit vltro pectora; seu petis
Acrem Leonem; seu Leporem leuem,
Damamq; per colles citatam
Figis, & hinnuleum fugacem.
Dant discolores pectora Tigrides,
Dant & Bisontes setigeri tibi,
Latoq; cornu immitis Vrus,
Dirigis vt leuiore dextra
Amica telum; nec tamen auium
Quodcumq; tactum est effugiet, tenes
Fallente nunquam mitis ictu
Cuspidis, & sine cæde victrix.
Quicquid repostis aut Nemeæ iugis,
Aut silua lustris cœlat Iaponis,
Saltus vel Hircani recondunt,
Diua, tuis petitur sagittis,

Arcuq;

Arcuq; forti retia mollia
Mirè retentant; prædaq; libera
Cœlo refertur; quin Amor te
Non vacuo stupuit labore:

IN DIVINAM GRATIAM.

ODE III.

CVm me vis animi potens
Cunctantē placido traxeris impetu,
Non edura necessitas
Luctantem pepulit; libera consili
Fert vis, Suadaq; fert rapax;
Quo tu cumq; vocas depropero libens:
Tu rerum bene callida,
Euentura tenes, duraq; pectorum
Mollire ignibus efficax,
Opportuna moues, & sapis in loco,
Prudens arbitra cordium;
Nolenti arbitrio nec tamen officis,
Iussis officiosior;
Non vlli violens, non adamantina
Nectis vincula pervicax;
Tu regnata volens corda volentium
Nexu mollior illigas,
Adstringis tamen, ac subijciens tenes
Vltro; certa sed ingenI,
Nec rerum dubio falleris exitu,
O duris quoq; Thracibus
Donatura piam, si lubet, & nouam
Mentem, flectere barbaras

Gentes sola potis: Memmonida tibi,
Et non ante domabiles
Iunguntur facili fœdere Sinici;
O auceps animi, ò amor,
O mentis vigor; & vis sine vi potens;
Loiolea quod impiger
Miles signa sequor, si vsq; sequar, tuũ est.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

ODE IV.

O Mente compar edite patria,
Dulcemq; proflans pectore feruido
Cum patre Amorem, Diuus idem,
Numine non alio perennans.
Quæ te profundo detrahit æthere
Vis tanta? mens & lingua potens Dei?
Regnator ingens ò terampli
Orbis, & exuperans minorem,
Inane replens, præter & effluens,
Coacte fines inter amabiles
Cratere ... ro Numen arces,
Exigua Cererisq; fruge.
Quandoque fando sacra silentia
Citantur æris, substituit Deum,
Deum reponit mira rerum
Vox opifex, taciturna vulgo,
Audita Cœlo, Manibus impijs
Horrenda, castis gratior, exill,
Modusq; pœna, perq; puros
Expediens Acherontis ignes.

Ple-

Plerumque ad aras abstinuit Pater
Irarum, & olim gurgitis ignei
Resedit æstus, me Sabæa
Thura pijs adolente flammis.
Hinc versat omnis se mihi largior
Olympus; almos exprimit Eucharis,
Dulcesq; succos lactis, inter
Purpurei latices cruoris.
Ah quantus ignis torret; inæstuo
Amore quanto, te simul inseris
Mortalium sub corde dignus
Hospitio meliore Diuus.
Deum liquentem quis neget igneo
Amore solui? quis neget aurea
Vinctum catena? fert superbo,
Fert Amor edomitum triumpho.
Sortitus huius regna potentior
Mensæ, pudoris iura dat integri
Amor; magister ritè opimum
Ille epulum moderatur vnus;
Hic summa Cœli templa iacentibus
Terris, & imis ardua sedibus
Mutare adegit, dapalem
Sufficiens, liquidumq; Diuum.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

AD BRANCIVM recens initiatum.

ODE V.

CAsti pudoris flamen amicior,
Libabis implens sanguine viuido
Cratera pinguem, & mente miti
Saua mouens simulacra cadis.
Subit potentes ille Dei vices,
Qui sacrat almam voce nouans dapem,
Et vina sacrat compare ore,
Liba manu trepidante tractans
Tangenda nulli, ritè Amor antea
Ni dedicarit, guttura carmine
Maiore soluens; nec profanum
Verba humili bibet aure vulgus.
Quam penè Cœlo tollimur ardui?
Qua vi feroces sponte lacessimus
Ditem? triumphatosq; fratres
Pellimus in patrias tenèbras?
Sed nulla iniquis luminibus fides,
Testantur aures dicta. proteruitas
Mittenda, cedat Saxonum mens
Dura Dei liquido cruori.
Fas est Lycèi temnere inertiam;
Causasq; rerum, & difficiles modos
Ne quare, frustra mente acuta
Cecropias agitante curas.
Vtrinque fallunt visa sagacius
Dapes odorantem, atque liquentia
Vina; vt recondunt non videnda
Numina, purpureumq; Diuum.
Huic obligatam redde famem pius
Conuiua mensa; pectore perbreui
Conclude magnum, nec tuere
Aut Bromium, aut Cererem minorem.

IN.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

AD OCTAVIVM AQVAVIVAM
Card. & Antist. Neapolit.
a quo est initiatus.

ODE VI.

Amoris vber lambere gestio,
Puriq; lactis munere candido
Frui. piorum ritè mensas
Instituo, faciamq; magna
Verbis susurrans grandibus hostia.
Est inuidendo gratia flamini,
Vis est: cruorem libo, & escam
Purpureis inhio labellis
Admissus arcanis epulantium
Conuiua Diuûm. non liquor Atticis,
Non esca decedit Quiritum
Delicijs, opibusq; Crassi;
Certansq; cœnis Adijcialibus
Amor dapalis pinguia munerum
Promit; sed integrum pudoris
Esse iubet sine labe mentis;
Qui liba tangit candida turpior,
Puroq; Cœli munere vescitur
Incestus, hunc addicet Orco
Mensa reum, rapideq; flamma.
Effata menti consocians, Deum
Stantem profundo deripiam polo;
Ore vt potenti deuocatus
Ad tacitum venit ille carmen,

Notasq;

Notasq; voces. non ego contigi
Mortalis aras; de tenui potens,
Et sorte, fortunaq; maior
Terrigenas superare tendo.
Cratera tingens sanguine roscido,
Reddam parentem criminis impij
Obliuiosum, cædis olim
Sed memorem sobolis benignæ.
Me puro amantum nectare proluam,
Amara & ægri pectoris eluam;
Sanumq; bacchari licebit
Dulce Deo, & furere ebriosum.
Opima se dent Numina, nil prece
Supra lacesso; Perside ditior
Multò; tyranni me minores,
Atque humiles coluere fasces.
Cœlestium mens est mihi; luridam,
Vdamq; terram, iamq; inamabilem
Fastidio; eblandita Siren
O valeat, patriæq; luxus.
Nunc me per auras ardor amabilis
Citat biformem. lilia vicero
Candore, Mæandriq; olores,
Pectora par fluuio niuali.
Dixitq; matri Cyprius aliger,
Quid tela frustra tendimus? emicat
Ille acrior multo leone,
Quem Libye peperit ferocem.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

AD LVCIVM SANSEVERIN. CARD.

Resige

ODE VII.

R*Efige leges, iuraq; priſtina,*
Natura, mentis iam minor, incipe
Inſueta mirari, fruentem
Me dapibus, Superumq; menſis.
Non Dindymenes me quatit impetus,
Nec concitatam Pythius eripit
Mentem; Sacerdos ſacra tango
Sobrius, haud violata libans.
Maiora pectus concipit orgia
Sanum; pudicis æſtuat, æſtuat
Flammis, & exultim ſua cor
Sede ſalit, reſilitq; amando.
Vt mente caſta concipio Deum?
Vt ore puro parturio? hoc edam
Quod edo. feci, & me refeci
Voce ferax, ſine fraude verax.
Cruore viuo pocula dedicans
Deum euocabo: vocibus arduis
Commiſſa vis hæc, me vel alto
Aethere deripere efficaci.
Nil forma vero derogat abdito,
Seu Liberi, alma ſeu Cereris notæ;
Impune frangam non refractum,
Dente teram, neque deteretur.
O perge; menſa quis pauor auocat?
Quæ cura tangit? fallor? an alites
Inter miniſtros, & beatas
Interero dapibus choreas?
Cœlum fatiſcit; iam propior Deus
Ardet, neque vllis ſenſibus haurio,

Nu-

Numenq; , & explorata Diuûm
Gaudia iam teneo ; quid vltra
Mentem fatigo consilio leui ?
Certus fateri , seu furor impius
Ceruicibus tendat secures ,
Seu laqueo tenuere fauces :
O quantum amoris profluit, & boni
Quantum benigno Gratia munere
Donat redundans, nunquam & almo
Vbere non opulenta desit .
Me, me incruento sanguine, & hostia
Litante viua , fulmineum Pater
Deponit ignem , nec minando
Obloquitur tacitè loquenti .

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

AD DECIVM CARAFAM CARD.
& Antist. Neapolit.
Alludit ad hymnum . Pange lingua .

ODE VIII.

NOn vsitatum dic age , barbite ,
Carmen, choreas inter amantium,
Plaususq; , & argumenta magni
Fœderis haud dubiè retracta .
Committi acutis vult fidibus Fides ,
Seu tu latentes Numinis abditi
Mirabere artus , & cruorem ,
Siue Deum minimum cruentum .
Illo repensos sanguine liberos
Dimisit vltro qui bonus omnium

Regna-

Regnauit, & venalem Auerno
Cade sua reparauit orbem,
Vndans amorum, & dulcem animam suis
Donare largus; scilicet altilem
Deo saginat mentem, & vltrò
Dat Superùm accubuisse mentis.
Hic se redonat, qui semel integra
De matre natus pertulit horrida
Spelaea Bethles, atq; brumas
Egelidi nimium cubilis.
Videre terris Isacidæ rudes
Deum sodalem, priscaq; fœdera,
Et aspra mutantem statuta
Lenibus, historias docentem
Purasq; fraudum, & fallere nescias.
Tandem cadentem ritè diem sacrans
Suis se alumnis, bisq; senis
Esse viris dape dat suprema.
Horni sed agni viscera torridi
Remorsa raptim, more patrum, apparat;
Fugere vt olim regna saua
Mempheos, ac Pharium tyrannum.
Prò magna merces muneris; obtulit,
Dextraq; sese (mira fides) sua
Porrexit, & succo liquentis
Nectaris, ambrosiaq; pauit.
Sese ille magna voce iterabilem,
Redditq; eundem, vimq; animi refert
Interminatus; quo locorum
Insideat, fuge suspicari.
Dedisce summis ima rependere;
Natura iniquos ponere limites

Desiste,

Desiste, metiriq; Amoris
Imperium breuiore sensu:
Committe verbis cuncta: simul Deum
Vox parturiuit Numine proprio
Sacrans, cruentam vina venæ;
Vox animat Cereale libum.
Repente dio carmine se Ceres
Mirata pelli sensit: imaginem
Sed pingit illi concolorem
Mirus Amor simulare formas.
Ergo verendum Numen, & ab litum
Diuum fatebor, votaq; deferam
Ceruice prona: clausus orbe
Exiguo latet ille magnus,
Ille o teramplus, patre satus Deo,
Imago magni Numinis exprimens
Nitore mentem, iuris æquè
Vnius, ac decor oris idem.
Fas ebriosum ducere gutture
Cratera amantum mi bene sobrio
Conuiue; Amor quando innocenti
Dulce mero, dape dulce nutrit.
Cedant inani munere flamines;
Et sacra brutis vncta cruoribus
Libata quondam: magna paruis
Iam subeant potiore cultu.
Verbo fugata iam Cereris, Fides
Vaniq; Bacchi nomine dedocet
Vti; tuentem signa fallunt,
Ludere quæ potuere inertem.
Fides proteruum strenua frangere
Sensum reuincit; vim domat ingenij

Et

Et lumina oppugnare tendit
Credula vis animi latenti .
Commune rerum fœdus, & ordinem
Remitte, causasq; & solitos modos
Perquirere ; impermissa cerni
Numina ne trepida tueri .
Periure nunquam tu fuge transfuga ,
Prœbente vires, scutaq; prouida
Fide ; labantes illa sensus
Aere nouo , atq; adamante firmat.
Iam iam recedit terra mihi , arduo
Tangenti Olympum vertice ; iam patent
Aeterna ; & in me vis Amoris
Tota ruens sibi sacrat vni .

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

AD COMITEM ALTÆVILLÆ.

ODE IX.

IAm dulces epulas fingere Dadalus
Instaurauit Amor , flebilis arboris
Antiquum opprobrium pomaq; noxia
Vitali reparans dape .
Stipant siderei protinus alites
Conuiuam , & socium iungere gestiunt ;
Miranturq; Deum . cui cor & intimum
Pectus iam placet hospiti .
Depromunt nitidi munera flamines ;
Sed libare Deum , castaq; Numina
Si gestis, Superum & nobilium choris
Misceri,

Misceri, bene sobrius
Et purus Veneris dona merebere,
Et labes animi tristibus eluens
Curis; sic epulis accubat integer
Loiola; illius & cliens.
Hac dum prabet Amor gaudia, candidus
Adsis ritè; iubet fœdere amantium
Te discumbere Amor; non aliter beat
Pleno nectaris vbere.
Hæc suprema tibi munera detulit;
Mens lethum repetat; sis memor acrium
Pœnarum, paribus iunctus amoribus;
Dulcis nam dolor in loco.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

ODE X.

LOiola quondam nectare Cælitum
Secli procacem ritè licentiam
Compescuit; sacris opimis
Atq; vetus reuocauit auum.
Cum casta pubes vsque Deo frui
Amans, paratas sæpe reposceret
Dapes, nec Alecto quietas
Corriperet furiosa mentes:
Nomen Quirini sic bene finibus
Porrectum Eois, famaq; maximi
Patris per & fines cucurrit
Memnonidum, tacitasq; gentes,
Nos vsque festis lucibus, & simul
Flamen professis criminis inscij.

Tan-

Tangemus aris incruenta
Munera, sed memores cruoris
Olim liquentis colle sub arduo,
Necisq; dura; pectore candido,
Et hospitali te Parentis
Progeniem haud temerè ītegemus.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

AD SPINELLVM PRINCIPEM.

ODE XI.

QVæ largitur Amor munera prouidus,
Appone ambrosiæ, ac delitijs poli.
Sollers arte noua condere Amor Deum,
Seu Forma Cereris, seu liquidi meri.
Est vis tanta polo ducere, talium
Vis est mira; feram maxima munerum,
Se donante Deo diuite Numinis,
Per quod spiritus & vita perennius
Est afflata bonis; si bene sumpseris,
Mercedem hanc tuleris, se tibi pignerat,
Si te mens animi conscia candidi
Nil mordet lacerans, mensa nitentibus
Immiscet Superis, & beat æthere,
Damnabit Stygij gurgitis improbum.
Optatis epulis tu fruere integer
Conuiua, haud inhians delicias leues,
Quas aut Attalus, aut olim Halyatticus,
Aut regina viro protulit Actias,
Non mellis Siculi dulcius aluei,
Quam Diuûm sapient ambrosiæ dapes.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

ODE XII.

TE, *te magne sator poli*
Mortalis teneo: pectus hiat Deo
Ardens; efferor, efferor
Alta mente, procul fert Amor arduus
Terris, meq; volubili
Penna cingit agens aliger alitem.
Dicam augustum, & amabile, &
Mirandum; Superi lautius haud polo
Discumbunt; mihi peruium
Vt Cœlum patuit? plenius vt licet
Hausisse ambrosium Deum,
Et multi cyathum nectaris? ô Amor,
O regnator amantium,
Diuiniq; potens cordis, & intimo
Sollers condere pectore.
Non bacchata loquor Manala, sanior
Me lymphatum, Amor, euocas.
Debacchabor, io, iam rape concitum.
Da nectar liquidum, & dapem
Summota Cerere, & purpureo mero:
Rerum ludor imagine,
Indiscreta Fides me tamen erudit:
Artus scilicet, & cruor
Arcana subeunt sorte vicarij.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

AD RAVASCHERIVM.

Te

ODE XIII.

TE cœnæ veterum Romulidum licet
Expletum teneant; & Saliaribus
Mensis, & nitida Perside gaudeas;
Protei fallere amans squamigerum pecus,
Siluasq; domos, atque cubilia
Scrutatus tacitis artibus aucupI:
Frustra per gelidas Hæmoniæ niues
Quæsiti lepores, aut Erymanthium
Vestigatus aper per nemus improbam
Sedauere famem; vinaq; Lesbia
Demulsere sitim, pocula diuitum.
Cœlestes epulæ munera mentium
Castarum gemina me sub imagine,
Delectant auidum; me cyathus Deo
Plenus, purpurei nectaris & capax
Secernit minimum Saxone credulo.
Sic conuiua pudens euehor altius
Mortali potior; si neque turpior
Me labes animi; nec scelus inquinat,
Par dicar Superis nectare, seu dape;
Siccus mane operans, & famis integer;
Mos & ritus aui summouet vuidum.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

AD BERLINGERIVM SACERDOT.

ODE XIV.

REmitte luxus munera barbari,
Luculli opimum desine Apollinem
Mirari.

Mirari, inexpletamq; Romam,
Ambrosia potiare Diuûm.
Cratera ducens nectaris, hauries
Deum cruentum, nec cruor inficit;
Fauoq; certantem relambes
Dulce dapem, sapidumq; libum.
Nunc, nunc recepto Numine feruidum
Bacchare pectus; nunc age concitum
Pulcher pharetra, pulcher arcu
Sancte Amor, & iaculum corusca.
Amore totus proluor; æthere
Ingens amanti copia funditur;
Dapes inemptas cura Amoris
Apparat, & sine nectar auro.
Vox fœta Diuo, vox operosior,
Potensq; rerum immurmurat intimè;
Ne quære scrutari latèbram,
Cede Deo benefidus vltro.
Tu magnum ab astris elicies Deum
Verbo parati Numinis arbitro;
Maturet, ò, tectus sub orbe
Triticeo, at bene notus hospes.
Huic thura fundes prodigus; huic faces,
Tædæq; Amoris mille calebitis,
Huic artifex cera Sicanis
Alueolis apis adlaboret.

IN SANCTISS. EVCHARISTIAM.

ODE XV.

Ritè

RItè votiuis operatus aris
Flamen augustus faciam potenti
Ore, vbi formis Amor inuolutis
Numen inumbrat.
Dulcè potabo liquidum cruorem
Cæcubo tectum; moriturus olim
Quem dedit nobis Genitor beati
Nectaris auctor;
Vt memor lethi, necis atque acerbæ
Viuerem; poscit fauus ille amantum
More lymphatum, & bene me furentem
Mente citata.
Prò Fides; miris animata formis
Vina mentito rubuere Iaccho,
Et Ceres falli faciles inanis
Ludit ocellos.
Nempe Amor nobis, Amor elaborat
Dædalus gratas epulas, & almum
Eliquat nectar, potiora bacca
Dona soluta.
Ille Cœlestum sator, ille Diuus
Se dapem promit, vacuumq; ducam
Liberum: viuus mihi temperabit
Pocula sanguis.
Voce fœcunda, grauidaq; mente,
Ore vocali, tacitoq; sensu
Integrum reddo, geminoq; dicto
Germinat vnus.

AD MORMILIVM
De ritè confitendo.

 Nunc

ODE XVI.

NVnc, o, resigna non bene condita,
Patens dehiscat pectus, & intimum
Cubile cordis; fraude caca
Obsita qua latuere, profer.
Ab siste tandem, siste licentiam
Procacis aui; quis furor arserit,
Non erubescendis fatere
Vocibus, ingenuamq; Patri
Committe mentem; quicquid habes reus
Depone tutis auribus, integer
Veri, terens & cor dolendo,
Vela dare & statuens retrorsum.
Quod ille pœna eumque salubrius
Decreuit, vltro persoluas, satis
Flagroue facturus, vel ara
Connumerans domino reposta.
Vectes ahenos pectore demoue,
Centum quod arces clauibus: elue
Te labe turpem, atque ore pestem
Egere, vipereumq; virus.
Culpabis actus, verbaq; lubrica,
Operta prodes tu quoque consili:
Effare tandem quo cruentus
Vulnere, quo pereasue morbo.
Flamen mederi doctus, & abstinens
Soluentis auri crimina, purius
Dijudicet, rerumq; prudens
Atq; sciens animi dolosi
Reducet Orco, teq; polo potens
Verbis redonabit; Genitor quoque

Obli-

Obliuiosus mittet iram
Compositis melior sagittis.

AD ANNIBALEM DE CAPVA
Antist. Neapolit.
à quo est chrismate confirmatus.

ODE XVII.

PVer recenti robore fortior
Vmbris Auernis pralia destino;
Ditem superbum nec morabor;
Marte prior generosiore
Manes lacesso; non ego Gorgona
Formidolosam, non Furias tremam,
Vltro recidens viperinos
Vertice difficili capillos.
Vt primum inungis Pallade tempora,
Sacroq; oliuo, iam sat idoneus
Pugna per improuisa Martis,
Et medios gradiar per hostes.
Nec me relicta viderit agide
Quisquam pauentem: vertice languido
Temnam cruentatas secures,
Et rigidos nimium refringam
Fasces tyrannorum: haud pauor impius
Culpa sodalis sollicitet fidem
Periuro, & arcu barbarorum
Posse mori pretium est volenti.

AD RVFFVM PRINCIPEM
De filij Baptismate.

ODE XVIII.

HÆres Olympi Natus erit tuus
Tingens sub vnda molle caput sacra,
Labes auitas efficaci
Eluere, & vitium parentis;
Ille haud scientes occupat, & genus
Turpat nepotum; fœminaq; addita,
Fœcunda culpa nos beati
Ruris in exilium dolentes
Imponit exlex; parturiet grauis
Damnata cura; protinus asperi
Vepres, & agrestes auena
Immeritis dominantur aruis.
Mactata pubes inferia nigro
Reddemur Orco scilicet, ò parens,
O magna mater, iam nouerca,
Progenie misera probrosas
Trahens ruinas; non ita credita
Tractatur arbos: ecce necessitas
Terras fatigabit nocentes,
Fataq; deproperabit agris.
Nunc innocentis fluminis alueo
Mergatur infans, enatet vt Styge;
Flamenq; fando rore puro
Membra lauet, maculamq; tergat;
Sic fœda quærat vertere candidis,
Votisq; amicis tristia, promouens
Cœlo, recantatis parentum
Opprobrijs, generisq; damnis:
Natalis ignis nec tamen excidit
Extinctus vnda; sæpe proteruiens

Cum

Cum mente confundit iuuentas
Prælia; Acidalias tremiscam
Suspectus artes, vimq; Cupidinis,
Ne tentet arcu pectora dispari,
Et auream scindat corollam
Virgineo decori repostam.

AD CLAVDIVM SERIPANDVM oleo sancto inunctum.

ODE XIX.

Sacrata in vsum præsidij fluens
Oliua odoro corpora perlinit,
Et imbuit succo, breui artes
Sidereas aditure Claudi.
Quanto sub æstu sollicitudinum
Aeger laboras? vt coquit ignea,
Exesiq; morbi vis medullas
Exanimes populata venas?
Ne cede pœnis, robore Martio
Luctate Morti: sic oleo leuis
Perfundit artus puluere horrens,
Sole sub, haud pugil indecoro.
Hoc tu piorum præsidio ferox
Ditemq; franges, vimq; nocentium
Fratrum; per auras nil pauentem
Tollet agens bene fidus ales
Tutor, coronatum & Capitolio
Sistet; nec vltra militia teret
Laboriosum; iam remiscet
Sideribus tibi destinatis.

Obliuioso lumina claudere
Sopore fas est, flamen vt aurea
Vnguenta de concha resignans
Ritè linet morientis artus.
Circa nitentes est animus poli
Sedes, & arces; sic bene febrium
Solaris aestus, spe haud inani
Iungere Cœlicolum choreas
Praegestienti; iam tibi limina
Patent Olympi; Relligio & parens
Tenet fatigatum profundis
Consilijs, agitatq; mentem.
Nec frustra inunxit; fata morabitur
Plerumq; oliuum, & funus acerbius,
Cui penè Clotho parca fila
Absciderat breuiore textu.

AD CARACCIOLVM DVCEM Matrimonio recens iunctum.

ODE XX.

O Flos iuuentae purpureae, integer
Intacti honoris, te pudor eripit
Vngui Diones; ritè sanctus
Carpit Hymen sine labe pulcher;
Vittata iungit se comitem Fides,
Et latus auspex it pudor, it suo
Insignis ostro; pronuba ignem
Gratia splendidior coruscat.
Tu iure certo munia candidus
Debes, vt arcens foedere vincula

Inne-

Innectis, iniectumq; frenum
Lege pudor moderatur aqua.
Non ibit omnis liberior tori
Iuno, sed vni connubij fides
Sacrabitur, tadaq; puris
Ignibus ad thalamum nitebunt;
Ferri iuuentas prona licentius
Timebit, impermissaq; gaudia
Furari, & insanus Cupido
Te vetitis agitare tædis.
Pectus pudicum non calet altera,
Lacana virgo non tibi prænitet;
Nec flamma amantum te resorbens
Intus edet niueum videri.
Laudandus aqua prolis imagine,
Pariq; vultu, fraudis & abstinens
Iniuriosæ, Morte peius
Flagitium metues probrosum.
Culpata nullo crimine stet fides,
Fœcundæ natorum, pietas patris
Sit inq; natis, nec cruentum
Agna lupum, generetue tigrim.

IN LVTHERVM

ODE XXI.

QVid turpe Ditis progenitum satu
Monstrū? quid audax prælia commoues,
Luthere, coniuratus arces;
Pergamaq; haud labefacta Roma
Tentare motu! non adamantini

Postes tenaci cardine corruent;
Ludetq; septem vim Trionum
Damna per inuiolata semper
Romana virtus, hoste domabilis
Nullo; ferocem præsidio poli
Nullæ fatigabunt ruinæ,
Quam Genitor reparans tuetur
Iuratus auctor: nil grege proficis
Contaminato: te sapientibus
Loiola curis, te pudicis
Consilijs animosus vrget.
Ne crede pœnis interijsse, quos,
Patris Quirini nomine, carceris,
Sæuaq; damnauit securis,
Sustulit & fine lege iudex.
Deliberata vulnere dedicant
Ferrum; coruscos illacrymabiles
Videre, districtos & enses,
Pro Fide amant animam & pacisci.

IN CALVINVM

ODE XXII.

LOiola calui verticis abscidit
Angues resectas Cantaber Hercules;
Magnæque detestata Romæ
Consilia, & scelerum repressit
Impune caussas, ceu furis impotens
Vulcane, pestis lurida ceu solet
Proserpere, informes & artus
Pascere, sic malesanus ira

Calui-

Caluinus, ardet vertere persequens
Augusta Diuûm pergama, dirutis
Aris; proteruus perque rupit
Templa furor, rapuitque flamma.
Vis omnis Arri, visq; Sabellia
Caluinum in vnum iam ruit, & Styga
Reliquit, altis ac tenebris
Occupat immeritos Triones.
Non sic tumenti pectore sæuiunt
Venena quondam Thessala, Colchide
Tractata Saga: viperino
Cautus ego mage felle vitem
Spirantis hydri damna; Quiritium
Patri teràmplo credulus vnicè;
Nec peierabo vota quondam
Fonte mihi repetita puro.
Me lex Sicambro dissociabilem
Secernit arcens; sæpe sodalium
Mentes in insanas Enyo
Proripuit male suada fraudes.
Non me parentis Romulei Fide
Diuellet omnis barbaria integrum;
Vibrans super ceruice ferrum
Excipiam, rigidumque vulnus.
Sunt certa Romæ robora, Numine
Præsente; vano Marte parabitur
Ruina demens Vaticano
Imperio, miserumque funus.
Mutare quærant sed reuocabiles
Incesta castis, & pia fœdera
Tandem recantatis nouentur
Consilijs, Latijque probris.

AD PATRVM CONCILIVM
De propag. relig. sub Gregorio XV.

ODE XXIII.

PAnde nunc oras pelagi repostas,
Gentium & latè sola barbararum,
Fama, quid cessas? pia signa tendat
Roma Quirini.
Magne nunc Pastor populorum, Olympi
Clauiger stellantis, vterq; Solis
Limes extremus tua, Ludouisi,
Fœdera iungat.
Peruicax olim, neq; docta flecti
Gens, nouis aris, & amica templis,
Sponte iam cultu Latio renidet
Transfuga Ditis.
Indicus mœret sine honore Chamus,
Nescius fati cecidit Pagodes;
Sinicis Pluton equitare campis
Desijt audax;
Odit & Bungus, male peierato
Iura, culpari; metuitq; verti
Dura mens Regi malè blandienti,
Dura minanti.
Fontis integri latice expiatus
Ritibus Memnon caret obsoletis;
Immerens aris caret Orcus, Indi ac
Thuris odore.
Arduas moles violens securis
Vrget, & casu grauiore prisca
Fana procumbunt, simulacra & atro
Turpia fumo.

Sum-

Summouet noctem pia cura Patrum,
Cæcæ & Auroræ tenebras Eoo
Littori; & quondam Stygias dicari
Dedocet aras.

Pallet & sacrum trepidus Melancthon
Fulmen, & sæua face deuouentem
Vindicem; summi metuenda Patris
Iura veretur.

Vt tonans sacras iaculatur iras
Vltor, ac Diras acuit seuerus,
Arbiter tædis sub Auerna nigris
Pellere sontes.

Quid Pater sistit? mora nulla, fortes
Destinet mundi lateri aut rigenti,
Aut latebrosis Orientis oris
Mittere malit.

Prouidus ne quà Latij laboret
Et Fides, & Relligio, cauebit;
Iusq; sacratum properabit amplis
Prodere terris.

Omnis hæc iussis animosa vestris
Crescit Ignati soboles, & agmen.
Nulla materno gemitu citatos
Aura retardat.

Fidus vt Miles caput obligauit
Principis dicto Latij, inter omnem
Aleam rerum, Stygio minatur
Arma Tyranno.

Igneum laudo, rapidumq; amorem,
Nullius pœnæ pauidosue lethi,
Quorum atrox virtus trepidat parata
Tingere ferrum.

AD GREGORIVM XV. PONT. MAX.
De Decretis ab eo factis.

ODE XXIV.

QVirine Princeps, maxime flaminum,
Edixit vnum quem Deus arbitrum
Promendi, Olympi seu premendi
Ritè sera, rigidoq; vecte.
Defendis acer tu bene Virginem
Non inquinatam labe parentium;
Frustra antecedentem fatigat
Pœna sequax minus assecuta.
Non teter olim spiritus inficit
Fallacis hydri; colla tumentia
Obtriuit atram diuidentis
Ore luem, nocuumq; virus.
Fatalis illam tangere nesciit
Chimæra, flamma principe liberam;
Nec damna dementis Nouercæ
Mœruit, impatiens superbo
Parere Diti serua; sed arbiter
Pœnæ probrosis eripuit Pater
Malis, verecundamq; Nati
Præstituit sine labe matrem.
Nostrum duellum non tulit, innocens
Et Orcus illi temperat: ò decus
Insigne maternum, reorum
Exuperans hominum ruinas.
Multum pudicæ matris honoribus
Crimen paternum distat, & improbus
Error; nec astu viperino

Sinit

Siuit Amor tumuisse pectus.
Parens Tonantis scilicet aneis?
Captiua loris brachia vinciet?
Ruetq; (prò matris verendum
Nomen) in exitium nepotum?
O magne vindex, o decorum vnice
Tutor; renidet pulcher honos, tua
Quem lex, & ingens cura Nati
Expediit per acuta linguæ.
Tu sacra festis lucibus annuis
Firmans, abhorres dedecoris nota,
Timente decreto refigi;
Quod semel instituis tueri
Romanus auctor, non erit irritum,
Nec labem auitam spargere candidæ
Impunè Diuæ profitebar
Voce palam maculare inaudax.
Tu purpuratum concilium regens
Tumultuosi materiem amoues
Honoris, inq; altum cacumen
Plus nimio trepidare mentem
Vetas; vt iras, & querimonias
Irritat acres ambitio ferox;
Componis æquus cuncta, sedans
Vim cupidæ, strepitumq; Romæ;
Prudens futuri, prouide posteri
Auspex, triformes nobilium Patrum
Curas, & arcanum legendi
Consilium sine fraude cœlas,
Sic abstinebit dissidij frequens
Senatus, alto digna silentio
Vt tu resignari vetabis

Iura viris taciturna ponens.
Quin & citatus Numine gesties
Sacrare Diuos ditibus insulis;
Est vis ferendi tanta honoris
Tergemini, superiq; cultus.
Vnum piorum te, Pater, attinet
Delubra, & aras tollere debitas,
Caput coronantem coruscum
Purpureis radijs, & auro.
Tu das Olympo sistere lucido,
Magnos Quirites atheris ardui
Censens, & adscribens beatis
Ordinibus, Latijsq; fastis;
Illos opima prosequeris dape,
Defuso & olim Numinis abditi
Cruore, Cœlestumq; mensa
Indigetes adhibes recentes,
Donare Cœlo largus, & hostia
Beare magna. vox tua Romulis
Æternat aris, & beatis
Muneribus, titulisq; Diuûm.
Hoc casta nuper iure Teresia
Herois arces obtinet igneas;
Philippus heros hoc dicatur,
Et sacer Hesperiæ Colonus.
Sic excitatis Cantaber interest
Loiola templis, thuraq; promeret;
Quiq; Indiam lustrauit, olim
Morte recens, tumulo ac superstes;
Non hæc honorum finis, & vltima
Laus gentis; astris mille paras Duces,
Vt ritè de virtute mira

Feceris

Feceris arbitrium supremum.
Diuinus abdens hæc monuit Senex
Quondam. Iubebit maxima prouidus,
Nec sanciet commune quicquam
Ille pater Latij Quirinus.

AD FERDINANDVM AVST. IMPER.

ODE XXV.

NOn tu secundum vota rebellium
Iniurioso Marte domabilis
Peribis, ô tutela, & ingens,
Austriade, columen Quirini.
Quid nunc superbit rege Bohemia
Tumultuoso? præsidio ferox
Diuûm secures, atq; fasces
Eripies domino immerenti.
Sunt certa rerum oracula, prouida
Et voce firmant; spes alit auxili
Præsentis; & vim martialem
Sufficiet Pater ipse magnus;
Visusq; Natus te Deus alloqui
Pendens acerbæ mortis imagine,
Quod insolens, audiri amicum
Quod fuit, auspicioq; gratum.
Hac te cruenta (ne trepida) manu
Tuebor, inquit, vulnere fortior;
Hostemq; fundes expeditus
Perq; dolos, aciemq; ferri.
Immane quamuis lurida gens tibi
Minetur Orci, damna per aspera,

Irasq; debacchata cæcas,
Nil vacuæ tetigere fraudes.
Tu nixus alto robore consili
Ne cede damnis, te statuet tua
Virtus per emensos labores
Littore, non iterum resorbens
Sub æstuosi saxa Capharei;
Syrtesq; belli; macte ferocia,
Neu fata detrecta; per altum
Ducit iter pietas auita
Tu contumacem Saxona, tu grauem
Dacum refringes; & furor impius
Centum reluctatus catenis
Discet ab Austriaco domari.
Proteruienti frena superbiæ
Fortis repones; latius haud sines
Per Teutonum campos niuales
Vsquè vagas equitare turmas
Impunè: nostræ sanguine barbaro
Cædi parentabis, minimum & feres
Inultus; hostilis cruoris
Fœnore fas reparare cladem.
O perge patri subdere Romulo
Gentem rebellem: ritè laboribus
Functum reponam te piorum
Ordinibus, meritoq; Cœlo.

IN SICARIVM HENRICI VIII. Galliæ Regis Parricidam.

ODE XXVI.

Non

NOn monstra tellus Africana parturit
Magis pauenda, dira non Lernæ palus,
Vt ille furijs agitur atrox furcifer.
Mucrone eburnis imminens ceruicibus ;
Parce ah furori ; parce sæua dextera ;
Deuoto & ensi ; per decus trabeæ precor,
Per sceptra non mouenda, per sacrum caput.
Permouit olim gratus aspectus MarI
Lictorem, & ingens instar, & supercili
Species verenda; vultus AntonI, & lepos
Molliuit, acrem qui securim intenderat,
Quo pergis amens ? ò caduca fulmina
Cœli tonantis, ò citati præsidI
Centum cohortes, Gallicana robora :
It, it cruore delibutus carnifex
Cruore pulchro, vile prò regni decus.
Menise curru, Phœbe, purpureo polum;
Currum tueris sanguine atrum regio ?
O non cruenta barbari Sicarij
Tangende dextra, Galliæ magnæ potens
Sic occidis ? fatale sic ferrum imbuis ?
Innoxiamq; purpuram tabo inficis ?
Vittate frontem, & regio cultu sacer,
Fragrante oliuo verticem quondam lite ?
Tu densa suete castra ferro fundere ?
Te Mars ouantem protulit tot nobilem
Palmis ? vt ille martius iacet, iacet
Vigor ? nec hostes frangit aduersos metu :
Ceruici inultus tela torquata imprimat
Satelles Orci ? iugulum & infestus petat ?
Nunc differatur artubus scissis lacer,
Distractus infelicium iugo arborum.

IN PERSONATVM.

ODE XXVII.

MVtare vultum deterioribus
Insaniendo cur iuuat? excute
Bacchi furorem; mitte formam
Horrificis violare monstris:
Quæ Saga, quæ te fœmina Thessalis
Nuper venenis imbuit? heu pudor,
Quam turpis horres, & videri
Decolor, & sine honore frontis?
Vis os ferinum tu quoque sumere
Formidolosa brutus imagine?
Cæcosq; per lucos vagari
Vocibus exululans pudendis?
Mortale corpus Taygeti feris
Discreuit auctor, lumina dirigens
Cœlo; nec immanem sub altis
Progenuit Nemee asculetis.
Compesce mentem; cras tibi puluere
Crines inhorrescent bene sordido;
Oblite sortis ne remittas
Quærere, quid cineri ipse debes
Mortis sodali; dedecorum artifex
Prais tuorum: mox tibi luridum
Illa inquinabit fœda vultum,
Atque faces facie tepebunt.
Te cruda Clotho, te premet Atropos
Minore filo, demetet & breues
Virentis annos; ecce tendit
Persephone secuisse crines.

Deforme pallens efferet, efferet
Venus cadauer; nil veneris licet
Insit rigenti; sic Auerni
Saua palus, redoletue Lernes.
Pingui, & dapali te nitidum Ioue
Signabit atra Mercurius nota.
Quin temperas nunc lata mœstis?
Et leuibus grauiora misces?

AD REVERTERAM De Cineralibus.

ODE XXVIII.

TAndem vagantem coge licentiam,
Et puluere atro colline verticem
Mortalis, haud oblite nigri
Funeris, indomitaq; mortis,
Formanda curis asperioribus
Mens est; terendum nunc inter arduum
Olympo, inexpletiq; ventris
Ingluuies cohibenda, & omnis
Mittenda culpa materies, fame
Domante luxum. si bene pœnitet,
Nunc liuido sublime flagro
Tange humeros sine amore lictor.
Lorica setis hispida muniat
Pectus, pudori tela Cupidinis
Thorace defendes trilici,
Zonaq; te premet expolito
Acuta ferro. liberioribus
Hac frena sumto. fas iubet in loco

Mœrere

Mœrere tædarum nigrarum
Te memorem, & graueolentis vrnæ.
Leuetur herbis pallida commodis
Fames, & vltra nil trepida pius;
Genus natantum appone cœnæ,
Et calamo leuiore prædam.
Non qui salictis pascitur vuidis
Virente ripa ludere gestiens,
Aut rura Surrentina tondet
Te vitulus tener, aut saginet
Captiua perdix, caprea vel fugax,
Aperue Marsus. ne vacuos dole,
Siluane, saltus; neu labora
Nobilis aucupio Diana;
Seuera virtus ritè coagulo,
Fœtoq; lactis temperat vbere,
Et sorbile ouum ducere ore
Relligio est mihi fas tuenti.
Oliua pingui pascet ab arboris
Caduca ramo, promptaq; nux teri:
Narratur AntonI seueri
Norma, auida procul arte, palma.
Contenta fructu, perq; nemus cauum
Currente lympha. nil sibi prouidi
Quicquam elaborarunt saporis
Consilij veteres magistri.
Serò moranti cœna parabitur,
Semelq; ; deflagrare meridiem
Vt senties, acremq; Phœbum
Præcipiti properare curru.
Neu perge sub noctem exiguum supra
Libasse frustum. pendere lancibus

Aequis

Aequis memento non paratam
Igne dapem, Ceneremq; parcam.
Praeferre vultus illuuiem tamen
Noli, nec horrentem male contrahe,
Sed explica frontem nitentem, &
Sparge comam redolente nardo.
Nec vera virtus detrahitur sono
Plaudente vulgi; negligit horrida
Blandum fauorem, vel notari
Indice, amans popularis aurae.
Mens vsque saeui cauta negotij
Timet, procellis enatet vltimis
Vt tuta cymbe, saepe votis
Pacta pijs, miseroq; fletu.
Formidolosum te decet exitum
Pallere vitae, quem Pater abdidit,
Et nocte caeca pressit, hora
Iam celeres quatiente pennas:
Matura paucis nempe necessitas,
Acerba multis funera destinat,
Incerta causa, certa casus,
Asperior tibi, saeua cunctis,
Mortale robur sternere pertinax,
Vrnaq; parua condere puluerem.
O Roma princeps, barbarorum
O apices, trabeaq; Regum,
Fractiq; fasces. occupat, occupat
Mortis securis iura securium;
Nil vana prodest vmbra magni
Nominis, & sine luce imago.
Iam vis hebescit corpore languido,
Palletq; teter vultus, & horridus

Cunctis

Cunctis videri, teq; semper
Purpureum fuge suspicari.
Malas decentes exarat asperis
Senecta rugis; illa abeunt faces
Olim genarum, turpe canis
Iam niuibus capite albicante;
Nullos amores Gratia pristinos
Spirabit vltra, atque illa tot artium
Forma, vt tepescens oris ignis
Labitur in tenues fauillas.
Iam flamma venas decoquit, & iecur
Depascit ardens, iam furit impotens,
Et febris exsuctis medullis
Suscitat indomitam Chimaram:
Reddente fatis omne Proserpina
Caput, iuuenta credulus abstine;
Adest quod cui cumq;, norma
Vindice, composuisse gaude.

AD FILOMARINVM De Cineralibus.

ODE XXIX.

NVnc tempus acri flagitium, ac nefas
Domare pœna; guttura Cerberi
Ieiunus eluies, fameq;
Saua fames inhibetur Orci.
Periura, nescis, excidit, excidit
Fides iuuenta, vitaq; finibus
Metata paruis, Sors vt altè
Fixit agens adamante clauos.

Deesse

Deesse curtis consilijs solet
Plerumque Clotho, scilicet inuida
Produxit filum; fraudulento
Cuncta time periture fato.
Sic detumebit spiritus impotens
Sui; minorem pone superbiam,
Et puluerem admisce proteruis
Consilijs, moriture quondam.
Mors demetendo primaq; & vltima
Consternit vrgens. se tibi prafica
Nequicquam adunco turpis vngui
Differat, & Libitina questus
Irritet acres. certior occides
Magni parentis cura, cupidinum
Vt abstines; componet vrna
Morte soporifera quietum;
Curabit artus reddere strenuus
Mirè refectos, quos semel obruit
Fatale tempus, quondam adesos
Ille potens reparare vita.
Ergo resigna condita pauperi
Prudens futuri. præsidio precum,
Famisq; ieiuna, secunda
Per dubias feret aura syrtes.

AD CRISPVM SACERDOTEM.
De igni animos purgante.

ODE XXX.

O Magna vindex, o Nemesis potens
Torrentis ignis, pone modum, precor,
Tandem

Tandem dolori, pone flammae,
Pone rogo scelus expianti:
Non Aetna candens rupibus igneis,
Non sic Vesevi flamma biverticis,
Cumaea non aequè perurit
Sulphureo revoluta nimbo,
Purgans ut ignis; quem neque plurimus
Restinguet Ister, nec premet Adria,
Non uda Pleias, non Orion,
Diluvies neque fleta Pyrrhae.
Fertur camino Mulciber acrius
Versare anhelos; haud aliter furit
Avernus aestus pervicaci
Corripiens Acheronta flamma.
Ah parce castis, & miserabiles,
Vulcane, Manes ignibus expedi,
Quos creditos debes Olympo, &
Sideribus meliore flamma.
Mox inserendos arcibus igneis
Ardere turpe est igne Cyclopeo:
Coeli ab verecundos Quirites
Tartareo prohibe camino.
Eheu Chimaeram nec tamen igneam
Mortalis horret, nec lacrymabilis
Maret laborantes sub acri
Supplicio gravioris Aetnae.
Compesce tandem, Crispe, licentiam,
Et coge habenas; te quoq; Mulciber
Tentabit immitis, rogoq;
Hauriet, inq; avidum caminum
Mittet dolentem. Nunc age liberis
Fer vota Divis; syrma sub horridis

Mon-

Compone bustis; tum Quirini
Principis arbitrio potenti,
Nutuq; magno supplicium leua,
Altum recludet scilicet athera;
Amor Parentis sæpe votis
Annuit, & reuocat solutos.

AD VENATVM SACERDOTEM
De igni animos purgante.

ODE XXXI.

MAnes indigetes, atq; opis indigos
Vindex pœna rogis excoquit, excoquit.
Nec riuo facili, nec fluuio licet
Flammas vincere viuidas.
Vrget sollicitos carcere Mulciber,
Cyclopesq; feri forcipe ahenea
Versant; sic scelerum difficiles notas
Delent, damnaq; diluunt.
Adduxere sitim Tantaleam faces,
Nec septemgeminum ducere largius
Si Nilum liceat, temperet igneam
Aetna vim penetrabilis.
Sed vota, atq; preces elicient rogo,
Flammarumq; potens arbiter acrium
Princeps Romuleus tristia corriget
Pœnarum eluere efficax.
Effudisse polum largus, & aridis
Indulgere animis flumine liquido;
Cœlum namque patet clauibus aureis,
Et postes adamantini.

Manes solue pios, & bonus expia,
Sauorumq; memor, dum facis, ignium
Misce liba, dapes; seu Cererem leuem
Fingant, seu Bromium liquor.

DE IOBELEO.

ODE XXXII.

M*Atris integra soboles, Deoq;*
Par satu magno, sator ipse Diuum,
En ades votis pius, & frequenti
Consule Roma.
Sancte Amor, casti bone cordis hospes,
Tela qui tendis, nitidamq; flammam,
Praepetis pennae auspicio, reuisens
Labere terras.
Caelitum Reginae, parens Tonantis
Lenis aeternos aperire postes,
Et polo traducto, tuere natos
Numen amantum.
Quinque iam lustris reuolutus orbis,
Certus insignes retulit choreas,
Sole ter claro, & meliore terras
Luce rigante.
Omnis huc latè fluit vnda vulgi;
Huc & extremis properatur oris,
Quà diem serus tegit, & renascens
Prodit Apollo.
Vrbe nil magna videt ille maius,
Credulis Romae populis ferenti
Iura sacrorum, & caput efferenti
Altius astris.

Petre, regnati moderator orbis,
Arbiter Cœli bipatentis altè,
Impios damnans Acheronte, tadà
Vindice, Manes.
Paulle, nunc ceruice tumente ferrum
Conde, nunc hostem domita rebellem;
Perfidus pœnas luat; atque pugnæ
Horreat acrem.
Roma si vestra stat ope, & beata
Dedicant arces vtriusque nomen,
Cesset incestus malesana terras
Currere Enyo;
Ille, qui tota natat vrbe fusus
Sanguis heroum, vigeat. bonorum
Omne succrescat decus, affluentis
Munere Cœli.
Iam fides, & Relligio renidet
Hostibus neglecta, pudorq; castus,
Atque honos; auro nitidumq; Virtus
Suscitat auum.
Aureo fulgens Amor acer arcu,
Cui dudicata data cura gentis,
Remq; Romanam, Latiasq; leges
Didere terris,
Omnium regnator Amor, bonusq;
Imperi tutor, cape tela victor,
Martios Ignatiadas, & agmen
Ede paratum.

AD TOMACELLVM
De vitæ breuitate.

ODE XXXIII.

TV non ter amplo Neleidæ ſenis
Fungeris æuo. ſæcla nepotibus
Minora decurrunt, nec ætas
Frena ferox patitur morando.
Mox te cupreſſus funere lurido
Sequetur atrum. vita volubilis
Defertur Euris incitatis;
Sed ſtadium breuioris æui
Sortite quamuis, tu meditaberis
Aeterna fortis, conſilijs agens
Perennibus mentem, quid vltra
Te maneat ſapiens timere.
Dediſce luxum; mens erit acribus
Cogenda curis, more parentium;
Seuerus in præſens, & aſper,
Tutus eris bene temperando.
Amara lætis; quod tibi porrigit
Aetas dolendo corrige, & aggera
Lucro; iuuentas mox tepebit,
Teque breuem minuet ſenectus.
Languet caduco flore puertia,
Et grata deſit forma; neceſſitas
Edura terris ſummouere
Vrget auos, veteremque vulgum.
Mortalis alter truditur altero,
Seclumque ſeclo; progenies recens
Subit cadentem, pergit omne
Poſtgenitum decus interire.
Currentis horæ munus auarior
Tene; negabit forſitan Atropos

Donare

Donare plures parca, ut annos
Occupat eripere haud verenti.

IN PETULANTEM IUVENEM
De æterno cruciatu.

ODE XXXIV.

DEuote turpi tu quoque Tænaro
Quid mente cæca flagitij moues?
Ah coge habenas, & proteruum
Ingenium domitare cura.
Ex quo lacessis Numina peruicax,
Amorum, & udi sanguinis immemor,
Damnatus irarum, nocentem
Te Furijs, Ereboque debes.
Iunges adactos imbribus igneis
Supernè, & olim diluuie genus
Infame demersum, marinam
Geryonum in Venerem ruentum,
Addicta flammæ monstra tricorporum
Per damna ponti. coget agens gregem
Ahenea virga seuerus
Orcus, & ore inhians trifauci
Depasta nigrum Mors pecus, Africa
Instar leænæ. Tisiphone faces
Intentat, intortos & angues
Crine quatit rigido Megæra.
Horrebis agmen triste silentium,
Et turpe vulgus. te canis occupat
Latratu, & exterret trilinguis,
Perque lacus ululans Auernos;

Lethenq; inertem, stagnaq; pallida
Fleture vises, altaq; Tenara,
Vmbrasq; deformesq; Manes
Illuuie, miseramq; turbam.
Pallebis Harpyiam, oraq; Gorgonum,
Laruasq; turpes, & Lemures nigros,
Furuosq; Cyclopas, scientes
Arte noua reparare flammas.
Eheu voraci iam crepitat face
Extructus altis aggeribus rogus,
Per damna, collatasq; pœnas;
Nec Nemesis positura quondam
Modum dolori, fert adamantinam
Necessitatem, iuraq; ferrea;
Clauos refiget nec trabales,
Quos semel instituens adegit.
Non te reducent Threicia fides,
Laboriosi cura vel Herculis:
Te tristis æternum resorbens
Pœna sub exitium, tenebit.
Mœrebis annos immiserabilis
Interminatos, longaq; sæcula;
Rapacis Orci fœda cum te
Proluuies sibi destinauit.
Votis moueri nescius haud Charon
Vllum reuexit; non iterabilis
Mox exulem cymbe reponet
Te Stygis vlteriore ripa.
Audin? querelis horrida perstrepunt
Spelæa Ditis; probraq; turpia
Diris acerbant execratis,
Guttur vt intumuit veneno.

Pun-

Pungente cura sollicitum nefas
Mentem remordet; pœnaq; funere
Exest renascentem, volucris
Ceu Tytij iecur vlcerosum.
Nunc fas acutis quæstibus additum
Placare Numen; nunc gemitu pio
Diuos fatigare; & seuera
Mentis ad arbitrium, nocentem
Te fuste duro cædere, barbarum
In morem & artus findere liuidos
Ictu sub acri, bella mouit
Vt puer Idalius pudori.
Desiste Cœli tela lacessere;
Quin falle Ditem, falle Acherontios
Fratres, sorores atque diras,
Sponte nefas tenuante pœna.

AD SVLPICIVM
De leui peccato ritè expiando.

ODE XXXV.

TV nunc inerti languidus otio
Sic fortuito, sic temere exigis
Æuum, soluto molle risu,
Et vacuus, facili lepore;
Diemq; fallis callidus alea;
Oblite quanti post manet alea
Periculi, cæcaq; sortis,
Nempè iaces male feriatus,
Culpante quondam vel tenuem dolum
Minoë Diuo; mundus vt occidet.

Diffractus, & busto citabit
Rauca reum tuba funeratum.
Nil fert inultum, nec Nemesis leue
Impunè quicquam præterit: expiat
Discreta flamma atrox piorum,
Flamma rogi Stygij sodalis.
Vulcanus olim corriget acrius
Ludicra lingua verba volubilis,
Nec ignis immunem nitere
Sidereos licet inter ignes.
Nunc Vaticano munere liberas
Obibis aras, fanaq; prodiga
Salutis; indulgebit vltro
Plenus opum, Genitorq; amorum
Diues; te vt vnda perluis, aut prece
Certa resoluis ritè, piaculo
Nummiue sacri: sic Quirinus
Pura tibi properabit astra.

AD CAROLVM MASTRILLVM De vltimo iudicio concionantem.

ODE XXXVI.

LAtè tonantem fana per ardua
Frequens iuuentus horruit, horruit,
Dijudicandam litem vt olim
Audijt, ac trepidum fragorem
Ruentis orbis. qua iacis ignea
Sententiarum fulmina? territas
Vt fulgurando? perq; misces
Cuncta graui tremefacta motu.

Natura

Natura monstris pressa nouis, mali
Immane quantum parturit; asperam
Vim dicis, implacatam & iram
Vindicis, & vitijs iniquam;
Nigrumq; Solem, nigraq; sidera,
Caecumq; Coelum; sanguinis illinis
Guttis Dianam, fati & Argo
Nescia iam natat inter ignes.
Rubescit orbis semita lactei;
Est ignis Arcton; decidit arduus
Polus, nec agmen dissipatum
Cogere amat niger Hesperugo.
Damnosa mundum comminuet dies
Dilapsum in ignes, franget & impetu
Volubili, diuulsa ab imo
Cuncta rogum impositura in vnum.
Formidolosa scena Tragoediae
Templi theatro iam patet, & faces,
Taedaq; debacchantur atra,
Incubuit cinis altus orbi.
Ad busta non iam surda moues tubam
Auditam Auerni sedibus intimis;
Vmbrasq;, deflagrata & vrges
Corpora, sollicitumq; vulgus.
Exsomnis alto de tumulo stupet
Natura; pallentum libet agmina
Mirari, & exangues cateruas
Purpureas animare venas.
Coram minacem constituis Deum
Vltrice flamma; saua supercili,
Et alta maiestas fugaces
Terret agens sub Auerna Manes:

Acerbus oris proijcit impijs,
Truditq; vindex in caua Tartara,
Aetnaq; flammanti; pyraq;
Subijcit arbitrio tenaci,
Certaq; constans lege; nocentibus
Quod sanxit ille, haud corripiat, neque
Antiquet; æternumq; soluent,
Quod sceleri semel irrogauit
Multa, irretexto stamine; non ego
Fractus procellis ad miseras preces
Decurrero, pactus dolendo,
Ne violens premat ira sontem.
Non me sub atro turbine pallidum
Diuûm silentum cura tuebitur;
Lauos nec orbis per tumultus
Alitibus feret aura dextris.
Ceu cum strepentem plurimus Aufidum
Irritat imber, voluitur & pecus,
Et arbor vnà, stirpe rapta
Montibus, & resonante silua.
Fatalis ætas imminet, imminet
Tonantis ira; Mulciber obruet
Vastator Europæ ruinas,
Atq; Asiæ, Libyaq; magna.
Præsensit Orco seu male debitum,
Seu destinatum præstituit polo,
Haud consili diuini operta, &
Difficiles ineam recessus.
Maturus æris nunc, pater, occupa
Mactare honores: cum facis hostia,
Mollibis elurum Tonantem
Thure pio, & lacrymante voto.

AD BRANCACCIVM
De corpore ſponte cruciando.

ODE XXXVII.

NEgas amori tu benè perbreuem,
Amice, ludum; ludis & impium
Plutona prudens, ſæua mutans
Tænara ſupplicio ſeuero.
Domant equina corpus, & hiſpida
Infrene ſeta; pœnaq; libera
Thorace cingit: iure tela,
Vimq; Cupidineam tremiſcis.
Artis Ciliſſa fers opus, efficax
Defendere ictum mœnibus, & graue
Tormentum, vt immanis baliſta
Impulit, aut aries premendo.
Quin terga flagris pelle crepantibus,
Liuore pulcher; ſæuaq; verberum
Grando recrudeſcente pœna
Diluuiem minitetur vltrò
Cruoris vdi. ſic fugit improbus
Puer Cytheres; Idalium in nemus
Se victus abdit, iamq; inaudax
Mittere vipereo ſagittas
Cruore tinctas. profuit haud tori
Decumbere oſtro, ſed caput aſpero
Triuiſſe ſaxo, & ſæpe votis
Peruigiles agitare noctes.
Integra Nais, puraq; comparis
Bacchi leuabit fonte ſitim; nihil
Plus adlabores parcus vnda

Ac Ceteri, patiens carere.
Pacata mentis regna merebere
Nullis adactus seditionibus,
Sed pace compostus quieta,
Nec dape, nec nimius Lyæo.

DE EXCVRSIONE TVRCARVM.

ODE XXXVIII.

QVid arma duri sanguine tingimus
Nostro? ruinis incubat, incubat
Gementis Europa superbus
Hostis, & imperium fatigat,
Soluta fertur Thracia Bospero
Centaurus ingens, & Scythiæ manus
Onusta prædis, Adrianis
Ausa fretis equitare, inulti
Secura Martis, classis & Itala.
Impune prædo peruolat, oppida
Ferroq; deuastans, & igni
Ausoniæ male feriatæ.
Stant saxa nostro lubrica sanguine,
Et cæde Tethys decolor impia;
Iacent marinis esca phocis
Corpora, & alitibus relicta.
Culpis iniquo scilicet hæc tonat
Procella Cœlo; Tisiphone quatit
Vltrix inexorata tædam,
Et meritum sceleri flagellum.
Illa hæc Scytharum protulit agmina,
Thracesq;, & acres Odrysios ciet

In

In imperi magni pudendum
Dedecus, opprobriumq; gentis.
Gens, quæ piorum iactat inutile
Nomen, quid vltra Numina prouocat?
Secreta Cocyto iuuentus,
Atque nigrum dolitura Auernum.
Ergo merentes pœna premit reos,
Ferroq; ceruicem domat arduam,
Mentesq; frangit peruicaces;
Ecce furit Scythiæ tyrannus
Toto pauentes perdere Nereo,
Cruore nostrorum ebrius; & modus
Desit furori; criminosos
Cæde Pater minus expiauit;
Immansuetis vsque adeo diu
Turbatur Afris; Daciæ parturit
Immane Bellum, nec minari
Desinit, increpitans acuto
Fragore Bellonæ: merito additi
Diui fatigant Hesperiam malis,
Ferroq; deuotas, & Orco
Inferias sine amore mactant.

AD SPINELLVM grauiter ægrotantem.

ODE XXXIX.

TE *nunc acuto vulnere verius*
Spinæ cruentant; te dolor acrius
Pungit, nec immunem sodalem
Me quoque deseruit sine ictu.

Sic

Sic mœror vrget. scilicet heu tuis
Immane quantum febris inæstuat
Anhela membris, inquieta vt
Vena salit spatijs iniquis.
Et nunc inhorres frigore pallido,
Nunc te Chimæra vis grauis igneæ
Exhaurit afflans, dum seuerè
Cura negat pia fontis vndas.
Vt cæcus humor pectore feruido
Deprœliatur? tendit vt intima
Præcordia ardor? flagrat Ætna
Vt tacita iecur æstuosum?
Scabrasq; fauces vt sitis asperat?
Ceu frons ab ictu dissilit æneo;
Iam cedit ars, cessere succi
Pæonij, liquidumq; nectar,
Frustraq; radix finibus Indicis
Quæsita, & arbos nescia didita
Europa, & vngues belluarum
Difficili pretio repensi.
Dulcis iuuenta nunc vbi murices?
Quid nunc superstes nobilis illius
Forma? assidenti ò dulce votum
Fratri, & amor breuior dolenti.
O iam facessat dura necessitas,
O mite parcat lex adamantina,
Nec Mors acerbo fasce pulchro
Tendat agens capiti securim.
Sed te labores inter amabiles
Virtus beatis destinat insulis
Solata spe nolente falli
Sæua tori mala, sæua morbi.

AD LOFFREDVM conscien. scrupulis laborantem.

ODE XXXX.

QVid vsque te vrges increpitans reum,
Sontemq; damnans exagitas metu?
Pudore seu culpante Cyprin,
Siue capi facilem iuuentam.
Quis te implicatis expediet plagis?
Flamenue soluet callidus? ah miser
Quanto fatigatus sub astu
Consilij dubius laboras.
Compone mentem, desine tandiu
Curæ inquietæ, plus nimio sagax;
Omitte scrutari latebræ
Ima, superuacuo labore.
Quis cæca norit crimina, vulneris
Locosq;? acutis non semel vnguibus
Turpis recrudescit cicatrix,
Et saniem tenerè remittit.
O iam quieto conde silentio
Quæcunq; noxæ sollicitum tenent,
Nec vsque contemplere sordes,
Atque animi mala criminosi.
Sat expiarunt & dolor, & pia
Vltoris ira, tergaq; funibus
Perusta, ferro ac turbinato,
Et rigidis chlamys aspra setis.
Prudens viarum tu mediam tene,
Neu feriata crede licentia
Impune fidens, neu timore

Ancipiti nimium vacilla.
Plerumq; mœror pectora macerat,
Statuq; mentem demouet, & furit
Insaniendo, atq; in ruinam
Misit agens, dubiaq; vita
Fastidiosum perdidit: horridam
Frontem serena; sidera te decet
Sperare castum, largiore
Sanguine sat scelus eluente.

AD PVDICVM ADOLESCENTEM.

ODE XXXXI.

ACer Cupido tela rubentia
Cudit cruenta cote, cor impotens
Fœdare flammis in pudoris
Opprobrium, maculamq; famæ.
Sed te latentes non aget in plagas;
Diffringet arcum, telaq; Colchidis
Imbuta Medeæ veneno,
Turpe faces agitare inaudax.
Cautum dolosi damna tamen iuuat
Vitare in horas; ne tibi candido,
Ne fide prudens, vsque vafro
Cæca timens ab Amore fata.
Euade damnis per celerem fugam
Parthi; nec armis cominus improbum
Hostem fatigabis, triumphans
Arte noua fugitiuus vltre.
Plerumque fraudis notus aheneas
Infert catenas fortibus, & male

Tutis

Tutis; & improuisa flamma
Vis rapuit tremiti feroces.
Quam penè vidit Tartara regius
Orpheus? vt arsit vinctus amoribus
Contaminatis, atque iniqua
Cæde rubens Ducis immerentis?
Illum canentem sit licet aureo
Mirata plectro patria Bethlee,
Prædamq; direptam leonis
Vnguibus, & laniantis vrsi.
Hoc ille sæuum carmine temperat
Impune regem, atque exigit hospitem
Plutona membris, sic furentis
Indomitæ cohibentur iræ.
Tandem quieto pectore detument
Aestus, canoras vt pepulit fides,
Nec lancea curat minaci
Immeritum violare vatem.

IN PROCACEM ADOLESCENTEM.

ODE XXXXII.

QVo tendis amens? heu fuge liberè
Bacchari amando. mitte Cupidinem
Cæcum, verecundamq; mentem
Consilio stabili tuere.
Quondam procaces namque tonans Pater
Hostes corusco fulmine perculit;
Imumq; demissos ad Orcum
Diluuie, pluuiaq; flamma
Resorbuit, nunc & manet horrida

Rubigo,

Rubigo, tabesq; , & cinis arborum,
Seu poma mentitus, dolosum
Seu vitio interiore Bacchum.
Sic impudicos exagitat Deus
Donans nitenti silere candidas
Mentes; & illos telo acuto
Sustulit, has beat ore pulchro.

DE ESTASI .N. VIRGINIS NEAP.
Religiosarum Virginum Parentis.

ODE XXXXIII.

Mater o castæ sobolis, pudica
Mater, ut mentis rapit ardor? ut te
Vectat aurato super astra virtus
Axe Boota?
Dum poli pictam meditaris aulam,
Nobilem stellis imitaris Arcton:
Hæc salo tingi metuit, solum tu
Tangere nescis.
Te leues nubes pedibus prementem
Promouet penna leuiore in altum
Ocyor telis Amor, incitatis
Ocyor Euris.
Currere æternos iubet ille cursus,
Arduos tractus liquido secantem
Calle; mortalem neque te reflando
Aura retardat.
Cum tibi cordis saliere fibræ,
Pectoris flagrans & inarsit ignis,
Nulla vis lapsum celerem moratur
Præpetis alæ.

Prom-

Prompta, prægestis sociare Cœlo
Virgines; mirum, Superos adauges
Scilicet spirans, & humi superstes
Ciuis Olympi.

Iam frui sponso potis vna Diuo,
Virgo iam tædis habilis, toroq;
Floris æterni; tua magna dos est
Cura pudoris.

Ecce nectentem Superùm choreas
Astra deducunt, subeuntem & alto
Aetheri mirantur adhuc caduca
Mole grauatam.

Ipse te vidi subitò soluta
Mente lymphatam, atq; Deo resorptam;
Marmori vidi similem, atq; eandem
Corde liquato.

Feruidum pectus tumet intus, & cor
Soluitur, durauit Amor sed extra,
Dædalus qualem potuit magister
Sculpere formam.

Ebrios sensus inhiantis implet,
Ebrios æstus sitientis explet,
Aureo cratere tibi propinans
Nectar amantum:

Membra ceu dulci rigat ille somno,
Interim sponso vigil elaboras;
Mens & arcanis agitata curis
Corda fatigat.

Sana vis, sanus furor vrget œstro
Dulce bacchantem, meliore thyrso
Quam furit demens vlulata circum
Dindyma Mænas.

Templa

Templa dum Cœli spatiosa lustras,
Astra te Cœlo speciosa poscunt;
Macte iam forma, meritumq; sidus
Signifer adstat.
Tolle cognatis, Amor inquit, astris,
Tolle te Cœlo tibi destinato:
Curre regnatas Domino Tonanti
Visere sedes.
Mitte iam terras operosa inertes;
Namque nitentem per inane magnum
Pluma te librat mea; concitata
Mente virago
Igneas Cœli bipatentis arces
Peruola; magnos ibi tu Quirites
Inter, exultim trepida sodales
Iungere Diuos.
I, vigor, quò te rapit acer, & quò
Vis potens cordis citat, i beato
Pignore, & iam nunc patrio potiri
Incipe Cœlo.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM SIVE ODARVM

LIBER III.

De Christo recens nato.

Προαύλιον

PHilosophatus nè, an fabulatus est Plato, cum dixit discumbētibus Dijs, ex Poro cōsilij, & abundantiæ Deo, & ex Penia paupertatis Dea in amœnissimo, & consito floribus hortulo natū Amorem.

rem. hoc certè nobis ſine fabula conſtat, Chriſtum veri Amoris imaginem, ac ſimulacrum ex parente Deo bonis omnibus affluente, & ex virgine pauperrima natum, hoc diſcrimine, quòd non in hortulo, ſed in ſtabulo, non in molli flore ſit collocatus, ſed in duro ſolo iacuerit abiectus. quanto nunc ſapientius, ſi adeſſet in hoc ſtabulo, de Amore philoſopharetur Plato? apud quem Socrates ea narrat, quæ à Diotima muliere fatidica ſe accepiſſe dicit. in eo dialogo Amorem natu grandem, ac Deorum antiquiſſimum facit Phædrus; negat Agathò, ac potius tenerum, flexibilem, mollem putat. vtrius vera ſententia? vtramque cōpone: eſt Amor antiquiſſimus, immo æternus; eſt idē puer, ac tenerrimus. quod autem ab eodem Agathone dicitur, aquæ inſtar liquidum eſſe Amorem, vt per totum amantis animum circumfluere poſſit, non eſt omnino à re alienum. teſtes ſunt illæ lacrymulæ, in quas diuinus hic penè ſoluitur, & colliqueſcit. illud tamen quod addit Agatho, rigida omnia, atque dura refugi ab Amore, quippe delicato, ac tenero, non admitto, cum in duriſſimo ſolo,

ſolo, rigidiſſimo anni tempore vltro iacentem videam. Excipiunt interim illum cœleſtes ſymphoniaci, tibicines, lyriſtæ, citharedi. quid? his ego me immiſceam? quod eſt impudentiæ, ſcio quam ingratū ſit ἐν ἀλλοτρίῳ χορῷ πόδα τίθεσθαι. an lyra certem cū immortalibus? quod eſt audaciæ. venit in mentem Marſyæ Phrygij tibicinis, qui ſimilis temeritatis pœnas dediſſe fingitur. fuit is Theognidis filius, qui primus leges muſicas ad laudes Deorum, quibus vſi ſunt in celebritatibus Græci, accomodauit: in Niſam ciuitatem profectus, vbi tum Apollo ob inuentam citharam, & eius artis peritiam magno in honore habebatur, cum eo cōtendere eſt auſus; ſed cum tantū artem oſtenderet inertem, contra vero Apollo ſuauiſſime caneret, ac citharam tēperaret aptiſſime, victus Marſyas tumentibus obſtrepens buccis pœnas dedit audaciȩ, pelle viuēti detracta, vt eſt apud Nicandrum. quid igitur? in certamen veniam cum cœleſtibus ſymphoniacis? equidem non auderem meam inſerre lyram in illud odeum, niſi viderem paſtorum etiam fiſtulis locum dari. præterea monet paræmia,

vt ſi citharędus eſſe nequeas, aulœdus fias; non modo ſecundas, ſed vltimas obtinere in hac re, maxime honeſtum erit, & iucundum; modo liceat nato iàm, ac vagienti Deo (nouum genus officij) quoquo modo blandiri, & gratulari.

I N

IN CHRISTVM RECENS NATVM

ODE I.

O Magna Patris progenies, tibi
Non ante tellus gratior vnicè
Suspirat; omittas latèbra
Virginea nimium morari:
Mox clarus altè sidereum Pater
Ostendet ignem; pronuba fingitur
Iam Stella Cœlo, nocte pulchra
Tergeminos referente Soles.
Iam Pastor antrum, cum grege candido,
Diuis amicus quærit, & horridum
Cubile brutorum, procellis
Aeolijs agitata tecta.
Tu nè, potentem quid deceat Deum,
Cura, sed agris terrigenis caue,
Quid Orcus, & regnata Diti
Tænara, Tisiphoneq; tendant,
Succurre præsens; nec decet irritum,
Quodcumque quondam pollicitus tuis,
Diffingere, & mutare mentem,
Quam pietas semel alma fixit.
Amor trementem rupe sub aspera,
Amor sub vda nocte recolliget;
Et senties mortalis Euros,
Atque Notos hyemis ministros.
Amor suorum prouidus arbiter,
Et nos Olympo sistere pertinax
Transmutat æternos honores,
Teq; polo rapit, & rebelles

Infert beatos : iam celeres citat
Pennas ; sub antro iam locat , & breui
Te carbaso inuoluens , tulisse
Pauperiem , noua damna , cogit ;
Tuum est , Auerno si rapimur rei
Damnis paternis , ad miseros pium
Accurrere , & letho pacisci ,
Sanguine purpureoq; , ne ima
Lethe premamur , ne Styge lurida :
Sic nos amantis præsidio Dei
Tutos per omnes Patris iras
Ducet Amor benefidus auspex .

ODE II.

QVi templa Cœli cærula concutis
Tonante flamma , concuteris gelu ;
Acuta tendens tela , acutam
Fers glaciem, & penetrale frigus .
Poli nitentis dædalus artifex
Incultus horres vilior abijci ,
Paruaq; Bethles exul antrum
Incolis , hospitiumq; brutùm .
Insana dudum sidera Pleiadum ,
Capreq; perfers , natus ad hispidas
Niues , & immanem cauerna
Egelida gemis , ecce , cautem .
Diuerberatum fers Borea latus
Obiectus iris paruulus Africis ,
Iacesq; collatis aristis
Dulce decus Genitoris infans:
Sanguis pudicæ matris , & integræ ,

Ca-

Castumq; nodum soluere nescia;
Pannis inornatum sub ima
Rupe lates, sine honore, Numen.
Te multum amantem vt pallidus arguit
Color? decoras vt violæ genas
Tingunt? malorum ignarus ante
Discis amans noua damna ferre.
Non obsoleti te tuguri decent
Sordes, paterni pectoris vnicè,
Et mentis obtutu profundæ
Progenitum, pariterq; Diuum.
Hic præter omnes risit amabilis
Sinus latèbra; non ibi Tityri
Auena decedit canoris
Alitibus, Superisq; certat.
Tu dulce ocellos dum iacis igneos,
Mi saucium cor pectore deripis;
Pates sagitta, iam pates, o,
Verus Amor, Deus ille verus,
Numenq; cordis. te licet asperent
Acres pruinæ, stringat iners hyems
Manum stupentem, notus artis
Haud vacuæ premis acer ictum.

ODE III.

AH nondum Amoris ferre vales onus
Laboriosum, paruule, nec minor
Aequare magnum; parce durum
Pauperie tolerare pondus.
Circa cruentos mens agitur tua
Statim dolores; nunc niue temperas

Cor æstuosum, præq; gestis
Pungere acu stipulæ rigentis
Artus tenellos; ne rue vulneri
Acerbus infans; mox tibi liuidos
Dumeta crines triste carpent,
Tempora diripientq; serto.
Iam te lacessit, ponè subit gradu
Citata Mors, & vere sub aureo
Decerpet annos; iam volentem
Cruda Deum petit, atque figet
Cedro trabali; nec putet arduum
Extinxe letho: pallida tum soror
Phœbi negata luce flebit,
Accelerans simul insolentem
Titana condet; tum quoque sidera
Mœrere cernam; fallet humum dies
Obscurus agnosci, per vmbras
Nocte nouas properante currum.

ODE IV.

INfans paterno nobilis ab sinu
(Quando & feracis tu satus ingeni
Tuentis altè se fruendo,
Diceris, & referens imago)
Parente ab illo ducis origenem,
Signatus à quo es Numine proprio,
Ingens, & indiscreta magni
Vis animi, & genialis ortus.
Quod triste vagis? cur sub inhospita
Tellure inhorres? desine turpium
Opprobriorum, nec paternum in

Dede-

Dedecus abijcias iacentem
Deum, Boreo neue feces gelu;
Cernis? ruinosum trepidat specus,
Quod saua tempestas repente
Sternet agens. Amor ah tenello
Compone stratum mollius, aridum
Repone lignum; semina dulcium
Excude flammarum: fouet hos
Nare tepens, operum solutus.

ODE V.

MIserandus niue acuta Deus horres;
Genitricis nitor alma, date ludus
Aquiloni, patiēs saua nimis verbera Cauri;
Tibi frangit pharetratus puer arcum,
Tibi prada obtigit vni: preme pectus
Catus auceps, agitati pia cordis iaculator;
Agis ipso melior vulnus Amore,
Neque telo, neque pulchra face victus,
Simul arcu resonāti meditaris bonus ictū;
Fugientem sub Auernum cape ceruam,
Age clamore, age cursu, insequere, vrge,
Nec inanis labor artis sine prada residebit.

AD PHILIPPVM SPINELLVM Card.
De Christi pulchritudine.
Alludit ad sacrum δράμα.

ODE VI.

PRemat labellis oscula dulcia,
Qua parte multa nectaris imbuit;
Amore lactet me pudico
Lactis amans; potiora vino
Sint dona: sit fas ducere amabiles,
Purosque succos; ebrius vberum,
Lymphatus & mamma liquenti,
Mille tuos inhiabo amores;
Vt delibutus candida collinis,
Fragrante nardo pectora? non merum
Aequè Calena falce quondam
Edomitum, aut redolet sodalis
Crater amorum. malobathrum tibi,
Et myrrha princeps, fusa capacibus
Vnguenta conchis, fundo & imo
Fusa tenus tibi dulce manant:
Quandoque nomen fama volucribus
Elata pennis prodit in vltimas
Vrbesque, gentesque, inque Eoi
Littoris, Hesperijq; fines;
Te casta pubes, flosque puertiæ
Amat, iuuentas puraque virginum;
Auro reuinctas pulcher ipse
Vsque tenes, metuuntque solui:
Has tu volentes compede libera
Trahis, supernè quò rapit impetus,
Post teque currunt concitata
Mente pia, celerantq; gressum
Austro priores, qui simul attulit
Notas odoris per liquidum tui
Auras, sequuntur non amoris
Indecores, thalamique casti.

Immune

Immune pectus Cypridis improbæ
Torrebit vnum te; minus arserit
Quemquam, nec olim prænitebit
Alter amans fidei dolosis.
Periura numquam candida te calet
Iuuenta; bruma nec tepet horrida
Vestalis ardor; frustra & atras
Blanda faces Erycina tendit.
Te, te pudico pectore virgines
Arcent tenaces; scilicet alligant,
Paruumque myrrhæ fascem odoræ
Accipit interior papilla.
Malarum vt ardet purpura discolor?
Vt labra Myrrha principe diffluunt?
Engaddidos vineta Siluæ
Quale rubent, grauidaq; Cypro:
Pendentis vuæ botrus vt intumet,
Sic ille dulcis nectar amantibus
Propinat integris, & implens
Pectus agit nimis ebriosum.
Ceruicem eburnam peruolitant comæ;
Splendetque crinis subniger, aliti
Ceu Solis; & cincinnus orbem
Implicat ambitiosus auro.
Compar Amori singula, seu genas
Pudore tingit murice pulchrior,
Seu præter albos ille Cycnos,
Ante niues, ebur ante & Indum.
Ceu propter amplum fluminis alueum
Columba simplex accubat, aureo
Aduersa Phœbo, dulce pota,
Sic liquidi nituere ocelli

Leues lapillos, articulis decus,
Conclusit auro, munera diuitis
Gangis; smaragdus luce vibrans,
Aut digitis hyacinthus ardet.
Stant crura puro marmore firmius,
Qualis renidet basibus aureis
Columna; Siluani virentis
Malus vti decus omne vincit.
Ceù vere primo flosculus herbidi
Formosus agri, lilia ceù nitent
Vallis supina, quam relambit
Lymph[illegible]gax, trepidusque riuus.
Titana vincit lucidus igneum,
Et mille prater candidus, omnium
Regnauit; & cor omne amando
Surpuit, haud sine laude, prado.

ODE VII.

O *Matre pulchra paruule pulchrior,*
Quem vagienti cumque voles modum
Pones querela, siue risu,
Siue sopore libet quieto.
Audin canorum carmen, & Orphea?
Amor chorèa ludit amabili;
Iouis nec ortu sic mouebant
Solliciti Corybantes ara,
Cœlestum vt agmen: te neque territat
Saturnus acri prolem inhians fame,
Parentis alta mente natum,
Ore pari refouentem Amorem.
Amor sub antro strauit inhospito,

Amor

Amor rigentem colligat igneus,
Stabitq; quondam causa, sponte
Cur pereas, premat atq; ferrum
Dextra cruenta Romulus impius.
Compesce fletum; me quoque, pectora
Tentabit altè vulneratum,
Hasta; simul ferient procellæ
Letho cadentem; nunc ego barbito
Iungam canora carmina, dum chorus
Diuûm, recantatis amicus
Opprobrijs modulatur antro
Fœdus beatum: Pax redit aurea,
Et spreta Virtus, almaque Faustitas;
Diuiq; vocales, relicta
Arce poli, subiere terras.

ODE VIII.

Pauper coruscam sidere regiam
Deus latebra mutat, & ignei
Conuexa Cœli rupe mutat
Frigore hyperboreo rigente.
Ah, Diue, aquarum vim glacialium,
Acres & Euros non bene fissili
Defendis antro, peruicacem
Nec Boream, pluuiumq; Caurum;
Tuere Numen; non tibi pectoris
Adulta virtus, sanguis & integer;
Ahena compages nec artus,
Lacte nouo reparante, firmat.
O, ferte lanam, si quis Amor, pij
Gregum magistri; vellera soluite;

Durumq; de mollis capellæ
Muneribus prohibete frigus.
Sic stent feraci gramine pascua,
Nec martialis sæua fames lupi
Insultet hædo, nec dolosum
Herba tegat viridis colubrum.
Nempe hic tuetur vos, & oues sinit
Errare tutas per nemus, & iugis
Hermona frondosis, neque ore
Carpere sollicito salictum.
Hic dulce Numen, Tityre, fistula
Mulcebis, aptans carmen arundini,
Quo vallis & caula cubantis
Personet interius cubile.
Hic in reducta rupe volubiles
Iunges chorèas, & calamo canes
Deum laborantem sub acri
Verbere nil miserantis Euri.
Distenta dulci nectare paruulo
Papilla ducetur; tibi copia
Manabit ad plenum perennè
Irriguis opulenta venis.

AD PAGANVM DVCEM.

ODE IX.

DEo parenti progeniem parem
Iacere cernis rupe sub aspera?
Ah parce Diuo, parce amanti
Fidus amans; trepida tueri
Pro te rigentem; tollere humo iuuet,

Ne

Ne tristis Eurus, neu Notus impotens
Lædat. pruinosum cubile
Mœret, & hospitium seuerum.
Specus latèbra regia Cœlitum
Corusca multum discrepat; aureo
Compone fulcro, purpuraq;
Mygdonia micet inter ignes.
Vis inquieti tu quoque sumere
Pondus doloris, Diue Deo sate?
Sic te sagitta fixum acuta
Egit Amor iaculator acer
Plagas in imas, & catus aucupI
Præda renidet. sed quid hyems ligat
Te nuda? diuina nec ardes,
Et propria Deus ille flamma?
Quam, Nate, fundis corde reciprocam
Cum Patre Diuo, Numine flabili,
Deumq; flagrantem, Deumq;
Non alium, pariliq; iure.
O nunc amantum tæda potens vbi est?
Sancti nec impar Ætna Cupidinis,
Cui proflat æterno fauillas
Ore citans Amor vnus idem?
Quæ vis Tonantem perculit, & solo,
Strauit iacentem, ludibrium & Noti?
Diuumq; regnantem coëgit
Cingere pro trabea lacernam?
Quis reclinatum rigida locat
Tellure? tantum cui licuit? Deum
Quis illigatum te coërcet
Fasciola breuiore magnum?

ODE X.

DIue puer tenelle, (peras amando
Ah, neci te nondum habilem cur pro-
Perdere? cur Olympi
Deseris flãmas patiẽs frigoris, atq; brumas?
Cur neque fulgurando
Lucidas nubes agitas, fulmina nec rubente
Eiaculare dextra? (quid Arcton
Cur iuuat duram glaciem ferre? grauem
Paruulus inquieta (enta
Excipis caula! neq; iam cade mades cru-
Impiger olim in hostes
Arcu inaurato penetrale expediisse telum.
Quid latitas ruina
Sub caua rupis? facies & lacrymosa largè
Funera nostra deflet? (le cordis
Tantum Amor contra potuit; temperat il-
Arbiter acre Numen, (lentem
Mox te in immanemq; necẽ proripiet vo-
Sanguine delibutum, (cora.
Patris immortale decus, mente satum de-

AD BRANCACIVM.

ODE XI.

NVnc talaria commodat (uola:
Plantis acer Amor; quo vocat, ad-
Tempestiuus in abdita
Bethles rupe Cygnos inter amabiles
Infantem meditabere

Diuum

Diuum, subijciens carmina Tityro.
Flammā si cor idonea
Vis torrere, malum mitte Cupidinem;
En centum puer ignium,
En Cœlo rutilam tendit Amor facem
Castus sidere candido;
I, te conde specu, qua puer accubat;
Illic regia naribus
Duces thura, pij munera Memnonis.
Me spes credula Numini
Pascit; namque Patri deueneror parem.
Sed cur, paruule Diue, cur
Tristi lacrymula molle cor eliquas?
Oris purpureum iubar
Cur condit tacita nocte silentium?
Ah te notus Amor tenet;
Iam captum volucer consequitur Deum;
Te per sidereos petit
Campos, teq; plagas, Diue, per arduas.

ODE XII.

PIndaricas animent alij tibi pollice chordas,
Et superare vel Orphea certent,
Te magni Genitoris honos, & vera propago,
Fas homini si dicere, narrent,
Et patriā formā, par & de Numine Numen,
Aeterni cunabula partus:
Vt de patre venis nullo discrimine sectus,
Natura neque degener ortu:
Matris ego casta sobolem, materna prementē
Vbera te malim celebrare;

Sit qui tecta poli, Superûmq; immania tēpla
Miretur ; me magnus Olympus
Non tam percussit, quã tu pulcherrime rerũ,
Et gemitus antro resonantes, (murmur,
Et vos lacrymulæ, & cordis lacrymabile
Grata Dei suspiria amantis
Percussistis. hiat singultibus interruptis
Cur tibi cor? quid egenus anhelas?
Hospitio te, Diue, tenet male rustica Bethle,
Et tuguri regina niuosi,
Auster vbi cæcus deuoluens parturit imbres,
Et Boreæ penetrabile frigus
Vrit. sic placitum patri; te flente licebit
Et lacrymas, & ponere curas.
Fatidico quondam Solymæ sic Rege monente:
Soluite iam præcordia luctu,
Me consanguineo felicem Numine dicent,
Stant certis oracula fatis.
O tantis læti monitis, properate nepotes,
Ite, Dei trepidantia membra
Dulce fouete anima, vel amore fouete rigētē,
Et penetrali condite corde.

AD CRISPANVM.

ODE XIII.

Cessit abiecto nimium Tonanti
Prisca vis; altè neque fulmen vrget,
Dextera nubes quatiens corusca
Numen inerme.
Nudus immiti trepidat sub Euro

Notus

Notus in terras studij, atque amoris
Ille, quem sese Pater obtuendo
Fronte decora
Exprimit mentis sobolem profunda.
Scilicet prudens domat arrogantem
Spiritum proiectus humo ille rerum
Arbiter ingens,
Ceteris mitis, sibi sæuus vni.
Nempe agens astris Amor in iacentes
Expulit terras, solioq; celso in-
Sidere regem
Dedocet, condens diadema frontis
Sole baccatum, patriamq; formam;
Aggeres pœnarum auidis vt infans
Spectet ocellis.

AD MARICONDAM.

ODE XIV.

Non vllos gelida rupe magis, paupere & hac specu
Admirere lares; omniū egēs qua latitat Deus
Proiectus tuguri sub stipula, obnoxius Africo.
Nascēs cuncta sibi dura Deus ꝓposuit; neque
Natū patre Deo se meminit cōpare Numine,
Alta mente satum; ingens recolit nec decus imperi,
Oblitusq; domos sidereas caca mapalia
Obscurus relegit; cuncta rigent immiserabili.
Posthac visa quis, ò, exiguam pauperiem crepet?

Quis

Quis non te potius, magna Tyros murice discolor?
Te demens Babylon, Niliaca regnaq; Mempheos?
Seu tu falce premas quicquid habent Gargara messium,
Seu centum tibi per rura boues, & iuga mugiant,
Pactolusq; fluat largior, & Gange superbias,
Immites animum dilacerant sollicitudines.
At non cæcus aget me studio Plutus opum; cadunt
Decertata nimis regna ob opes; decolor heu rubet
Nostra cæde Thetis; squalet agris barbara vastitas.
Fines alterius Lydus aquis alluat aureis,
Regnatusque Tagus Hesperiæ, Mœdaq; flumina,
Quæ mox pota sitis subsequitur pallida Tantali.

ODE XV.

Flammantis sator ætheris
Cur oblata tibi sideris ignei
Vis haud frigora temperat?
Immitis Boreæ cur inamabile
Vrit plus nimio gelu?
Quo nullus rapidi sæuior Æoli
Lictor, grandine verberet
Agros, acre malus siue acuat gelu,

Bethles

Bethles heu male credite
Damnosa fidei, pauperie reus,
Cur stant lumina turgida
Fletu? cur glacie membra trementia?
Nequicquam Deus igneum
Accendas elementum, & penetrabilem
Flammam, si tamen irrita
Nil iuuere faces: scilicet atheris
Ardent sidera lucidi
Frustra, si gelido cogeris Africo
Regni stabilis arbiter:
Fortis tantum Amor in te potuit, iubens
Euris intremere acribus,
Iratamque facem ponere fulminis.

AD RICCIVM.

ODE XVI.

Est mihi bruma media repertus
Flosculus, cedit rosa cui Diones;
Quique nectendis, amaranthe, sertis
Dulce perennas,
Cedis: ô quantis, quibus ô lacessor
Gaudijs rerum; redeunt Decembres
Lucida noctes, tripliciq; Phœbo
Aura renidet;
Iure sollemnis mihi nox, & alba
Clara nox signanda nota, quod ex hac
Nocte Sol sacli melioris auspex
Ordinat annos.
Interim sauis Amor vrit Euris

Non

Non tua sortis puerum, sed ortum
Patria de mente Deum, tenetque
Frigore vinctum.
Terret abiectus Deus arrogantem
Quemque, & exemplum bene prabet infans,
Quem polo ducens Amor in profundum
Depulit antrum.
Semper vt contempta si quare, fastum
Diuitum summumq; leuem putando;
Sit tibi tandem modus hic honorum,
Finis amorum;
Altero haud igni iecur incalescet.
Cœlitum condisce modos, amanda
Voce quos reddas, pueroque fletum
Carmine sistas.

ODE XVII.

INfans, matris honos, matris amor tua
Quid vagire iuuat? quid glaciem pati,
Edurumq; Libem, caute sub horrida?
O flagrans anima vis, & amor tenax;
Qua mi te religent vincla adamantina?
Quis corde haud humilem collocet hospitem?
En dono hospitium pectus amabile
Algenti; neq; tu haud munus idoneum
Duces, me calidi diuite pectoris;
Hic cunasq; tuas sedulus instruam
Gratus, teq; hominem, te pariter Deum
Condam. est vis mihi, amãs res tibi taliũ est;
Gaudes corde puer, cor patet intimè;
Defende hic hyemem, nec Borea gelu
Suspectus metues septus amoribus.

AD

AD CANTELMVM.

ODE XVIII.

F*Oedus init gelidis iunctus male Capri-*
cornus Hadis,
Ensemq; Orion aureum coruscat.
Prò pietas, stabulum mœret Deus, asperamq;
caulam;
Quæ sub niue alta nutat, & laborat:
Cõcretus stat mẽbra puer glacie, geluq; duro
Horret, tenellis obstupetq; membris.
Vranie sed læta choros agit enitente Cœlo,
Adduntq; Diuis se gregis magistri.
Nunc ò ferre decet munuscula dulce vagiẽti;
Seu gaudet igni, siue corda mauult.
Fas sub rupe Deum amplecti: caler, & cor
ardet illo
Algente quamuis paruulo, ac tremente.

AD CARACCIOLVM.

ODE XIX.

C*Ontende Bethlen, quà specus imminet;*
Inhospitalem paruus amat Dei
Casam, rigentes & laborat
Ferre niues, trepidatq; nudus?
Illic per alta sacra silentia
Noctis, patenti frigoris insolens
Caula reclinauit beatum
Numen Amor, tenerumq; Diuum.
Cedens

Cedens coëmpto Pauſilypi iugo,
Villaque diues, mitte ſuperbiam
Tectorum, & extructas in altum
Diuitias puero repone.
Iacet parenti par ſoboles Deo,
Heu ſede nulla pauper, & inſpitis
Deflete, ſub caula moratur,
Ludit [illegible] malè, ludis Eure.
Quo tu caducas lacrymulas genis
Mercabere auro, pocula amantium?
Curare nil refert madentem
Purpureo genium Lyæo.
Non ille, quamuis vbere patrio
Nutritus, alta clarus origine,
Te negliget mortalem, amando
Vt caluit procul igne Diuus.

AD MVSAM.

ODE XX.

INnubæ laurus Erato ſub vmbra
Lude; te plauſus, Erato, te amores
Poſtulant dulces, age dic amicum,
Carmen amantum;
Prima naſcenti modulata Diuo,
Qui ſator mundi, tamen inter vda
Saxa proiectus religauit artus
Paupere vitta.
Sed polo lapſus fidicen parentem
Narrat inuiſa ſine labe fœtam,
Et Deum pulchris oculis, & aptas

Fron-

Fronte decorum.
O decus Cœli, ſatus o ſupremi
Patris, æternum & ſpecimen feracis
Ingeni, ſalue mihi cumq; tecum
Damna ferenti.

ODE XXI.

QVæ vis tanta Deum paupere ſub ſpecie
Abiecit? tenerum Numen & acrius
Dura pungit ariſta?
Cur magalia ſuſtinet
Parcus munditiæ? (prò ſator, ardui
Regnatorq; poli) iam flet, & aſperam
Caulam triſtibus Euris,
Et ſæuis Aquilonibus
Emiratur inops, frigoris inſolens;
Nec gratis nitidus ſpirat odoribus,
Auræ vilis egenus
Brutùm. rideat alteri
Argento laquear, me hic humilis caſæ
Informis paries, & ſpecus humida
Condat, nulla vbi nudum
Veſtimenta tegunt Deum.
Hic diues puero perfruar aureo,
Quem mater gremio ſtringit amabilem,
Alti credulus ortus,
Cunarumq; perennium.
Natus quippe Deo par Deus effluit,
Inſignis ſoboles Numine patrio,
Magnæ mentis imago,
Et magni typus ingeni.

AD

AD PIGNATELLVM DVCEM.

ODE XXII.

QVi Cœlum imperio, qui mare temperat,
Hunc tristes animæ frigore Thracio
Vrunt, quà stabulum sibilat horridum,
Hyberna niue & albicat.
Ingens ille Deus paruulus ingemit,
Pannosus Deus, & vile fœtantium
Brutorum socius; sed male pauperem
Quamuis excipiat casa,
Immisti Superis ludere gestiunt
Custodes ouium carmina, fistula &
Delectare Deum, cui specus, & placent
Bethles nigra mapalia.
Si flagrans auida pectus hiat siti,
Hic pressum ex oculis ducere Amor dabit
Nectar, lacrymulam; cor modo dedices,
Magnas elicies opes;
Hæres namq; puer pectore patrio
Omnes haurit opes diuitis ingeni,
Et donare polum largior, & nefas
Maternum eluere efficax.
Hæc si tanta iuuant gaudia, candidum
Cor largite veni; non sinet oscula
Immunem rapere, & lambere; munere hoc
Reges munificos beat.
Tu lucri studio quære inopem Deum,
Abiectiq; memor Numinis in loco
Misce pauperiem diuitijs; pati
Dulce est paupere cum Deo.

Eheu

ODE XXIII.

E Heu quid glacie super
   Edura tenerũ sternis, Amor, Deum?
Matris pignus amabile,
   Et Patris specimen non imitabile.
Seruandæ sobolis tibi
   Si partes Genitor peruigili dedit,
Quin longe Notus impudens,
   Et pestes abeunt Aeoliæ procul?
Te, te, fortis Amor, tremant
   Immites animæ semianimi Deo.
Fallor; nam duce te subit
   Pœnas; damna per, & cuncta per ardua,
Et fatum medium trahes
   Suspendi patiens arbore sontium,
Deuotum mala perpeti,
   Informem miseris deleat vt notam.
Mœstis fata nepotibus
   Mater prima tulit, perdita consilI;
Fatalis generi parens
   Libatis epulis; sæua securibus
Mors ceruicibus imminet,
   Et funesta lues & dolor, impij
Duro fasce satellites.
   Sed fatis redeunt sæcula mitibus,
Terris Erigone redit,
   Vt tu cumque Deum Cœlo, Amor, elicis.

ODE XXIV.

Flora

Flora regnati decus alma veris,
Rusticam Bethlen, & amœna tempe
Dulcis Engaddi propera, & solutos
Germine colles.
Si tener duro puer horret antro,
Fer Deo flores; viden? ipsa ridet
Bruma, fert mollemq; rosam, & comanti
Crine decorum
Lilium, aeternumq; amaranthon: alma
Serta Natura. tumuere melli
Palmites gemma, & redolente libro
Balsama sudant.
Spargit insuetas nemorosa frondes,
Cura Siluani, specus; & chorèa
Alitum gaudet cecinisse amicis
Carmina terris.
Cogit angusta pecus, ecce, caula
Tityrus; dulci calamo labellum
Dum terit, pronus puerum veretur
Cum boue asellus.
Mille te circum volitant Amores,
Te, puer, centum cithara canoro
Personant auro, tibi mille olores
Guttura soluunt.
Ipse te lustrat melior triformi
Phœbus obtutu; tibi dulce Cœlum
Siderum flammas animans recentes;
Frigora pellit.
Molle demulcens Charis implet aures,
Lene vitales Amor afflat auras,
Et iuba stellante decora neuit
Vellera Phryxus.

AD GALEOTAM
Προσωποποιΐα S.Hieronymi.

ODE XXV.

PRocumbe mecum caute sub intima;
Cernes iacentem, & rebus in asperis
Deum laborantem; superbos
Sic animos bene temperabis.
Hic latus olim viuere gestij
Sub dorso opaco rupis, vbi Deum
Amor recepit nudus hospes
Interiore casæ latèbra;
Hic Eurus horrens exagitat specum
Inhospitalem; bos tepido halitu,
Segnisq; asellus dum laborant
Semianimum recreare Numen.
Huc thura, myrrhamque, & nimium grauem
Vim auri, ac tiaras abijciunt pij
Reges, & Auroræ propago
Memnon, Arabs, & odora Thule?
Cedunt Eoo littore, regios
Laresque temnunt, tectaq; barbara
Educta mole, altumque culmen
Bethlemia mage rupe mutent.
Par ille quando patre Deo satus,
Ceu pauper infans, natus & infima
De gente, nudo sub cubili
Flet rigida mala damna brumæ,
Seu præda Cauro, victima seu Noto.
Sic ille pœnis nondum habilis caput
Obiecit vltro, sic rigendo
Ignea nos reuocans in astra.

AD MACEDONIVM.

ODE XXVI.

Vile proiectus iacet ille Diuus,
Ille pallescit nitor orbis, & flet
Saucius telis Borea, atque acuta
Cuspide arista.
Membra inhorrescunt, simul vda Cœlum
Condidit nox, & spaciata curru
Protulit duras Hyadas, seuerum
Sidus & Hados
Coa non Regi chlamys ardet ostro,
Nec toro diues Tyrio recumbit;
Non Deo legere superba ramis
Stamina Seres.
Ah iacet terra malè, nec paternum
Cingit aurato diadema textu
Patris æterno generatus ortu,
Mentis & hæres.
Vile quid Diuo, tibi splendet aurum?
Quidue inexpletus iaculare præda?
Solue iam curis animum, & tenaci
Solue Chimæra.
Latus hoc antro recubes; quid auri est
Oderis curare, & egena nudo
Sponte solatus, pueroq; diues
Cætera temnas.

AD REVERTERAM.

ODE XXVII.

Non

NOn te plus nimio magnanimi fastus Achillei
Nequicquam tumidum tollat agens, nec Mareotico
Lymphatum rapiat gentis honos, sic sapies, supra
Quam mortalis habet conditio nil temere arrogans,
Vltra fas hominum nil trepida; pone superbiam
Quaesitam ambitiosè, studijs & popularibus.
Ne mentē imparibus consilijs exagites minor,
Decertata monēt cum Superis praelia de Deo
Regnatore; monēt praecipites in Styga coelites,
Cum diuina (nefas) exiguis dotibus ingeni
Affectant temere, non ego te, signifer alitū
Dementū, sequar, & vos acies immiserabiles
Dānatas Erebi, quas Acheron igneus obruit;
Quid sublime leuas te vacuo vertice nobilē?
Hic inglorius in pumicea quin latitas casa?

ODE XXVIII.

SIc Amor iussit: sator ille Diuùm
Scrupea sub rupe latet, nec alta
Fronte maiestas sedet, ac tenèbris
Temperat ignes.
Natus aeterno Genitore, compar
Numine, atque haeres animi paterni,
Vir Deo vinctus metuente solui
Foedere magno.
Patrio mouit solio sedentem

Illum Amor, terrasque habitare iussit,
Corrigens vulgus, hominisque tantum
Dedocet uti
Vocibus; regnum, & diadema Diuo
Deferens uni, propriumque Nati
Nomen, & Numen; sine honore quamuis
Clauserit antro.
Scilicet spectans auidum domabo
Spiritum; Memphis mihi nec superba,
Vel Paros saxis, Babylon vel arte
Seruiet vni.

ODE XXIX.

INgens Olympi conditor, & sator,
Natus paterna vis sapientia,
Abiectus ima nunc latebra
Triste feres Aquilonis iras.
Tu suetus olim scilicet acrius
Rubente dextra findere nubila,
Cœlumque per raucum tonando
Purpureos agitare currus.
Cui bruta tellus intremit, ah male
Bruma tremiscis te specus horrida
Excepit vda rupe; namque
Summa potens Amor vnus imis
Mutare, teque altum attenuans Deum
Obscurat; vltro caca mapalia
Subire cogens, hic sub antro
Bethlemio posuisse gaudet.

ODE XXX.

Ducit

DVcit virgineo nectar ab vbere
Infans dulce Deus, dic age naniam
Cunis, Calliope, quæ chelyn auream
Molli carmine temperas.
Ergo caula Deum Bethlemio tenet
Antro? cui polus, & sidereum iubar
Immortale nitet? quem Pater exprimit
Altæ mentis imaginem?
Cunctis exoritur lætitiæ seges,
Sed matri soboles gratior obtigit,
Custodique pio, qui sibi creditum
Amplexu refouet Deum.
Auditos moderatur puero modos
Alternans calamo Tityrus, & Mycon;
Haud illi indociles ludere fistula,
Nil agreste, humile aut canunt.
Tu lenis Superùm templa recludere,
Nigris nos Erebi Manibus eximis;
Tu magnus reparas, paruulus aspici
Quicquid restitui est opus.

AD PRINCIPEM VIRVM.

ODE XXXI.

HÆc Cælestæa procul arte fabrum
Orbis excepit rudis aula caula?
An sibi sensu leuiore amantes
Somnia fingunt?
Qui leuis mundi vacuos recessus
Implet, hunc arcet breuiore septo
Pauperi regnata Deo latèbra
Nescia cultus.

Barbaros frustra tibi nunc tapetes
Bactra depingunt operosa; frustra
Aspero Seres properata textu
Vellera fingunt.
Siue Sarrano reuolutus ostro
Aureum limen, biforesque valuas,
Seu colorato rutilum lacunar
Gange laboras.
Nobilis vincat licet aula Memphin,
Et Paron, ditemque Tyron superbo
Marmore; & multa Babylonis arte
Atria condas.
Hos ego informes tuguri penates
Deligam, pressis vbi diues vulnis
Dulce ridentem puerum fouebo,
Dulce gementem.

ODE XXXII.

Ergo procul penatibus, procul polo
Mortalis hic iaces Deus?
Imbelle nostris corpus exercens malis
Deuinctus acri frigore?
Romamq; damnas, & superba diuitum
Insanientum pergama:
Hic in reducta rupe te balantium
Videre inerrantes greges;
Hic dulce Mœris carmen addit fistula,
Et cum Menalca Tityrus
Cingens decorum floribus nouis caput,
Quos bruma mitis extulit.
Vt gaudet insitiua collo brachia, &
Iungens

Iungens labellis oscula ?
Hic turgidis lac exprimit mammis, oues
Detondet ille candidas ,
Quò muneretur te , rigentem & induat
Non inquinato vellere ;
Manant ocellis interim liquentibus
Perenniores lacrymæ .
Non iam frementis ore flamma fulgurat ;
Et aërem obstantem quatit ,
Nec inquietis intonata nubibus
Verenda maiestas sedet .
Amor tetendit certus auceps retia ,
Trudens in optatas plagas .
Extorrem Olympo, & aduenam terris Deû
Gelu fatigat aspero .
Quis nunc amorum, & improbi Cupidinis
Incesta quæret gaudia ?
Quin corde claudens candido puerum fouet,
Et dulce pectori inserit ?

ODE XXXIII.

LVcida iam mediû Diana tenebat Olym-
Recenti adaucta sidere , (pum
Cum satus vsque Deo , matris Deus editus
In verba iuratus sua. (aluo est.
Virgineis puer vt sese ceruicibus arcet ,
Lentis adhærens brachijs ?
Ambo oculis, & corde ambo natusq; parensq;
Bibunt amorem mutuum .
O dolitura tua multum mox funere prolis,
Cum acutus intrauit dolor ;

Tentabit mucrone dolor penetrabile pectus ;
Peribit vt pendens trabe ;
Cedet læta Dei species , & forma decori ,
Quæ nunc cor omne surpuit .
Sit diues donis , & Eoa merce licebit ,
Illiq; Ganges profluat ,
Non te prisca Dei morituri oracula fallent
Mærentem amores heu breues .

ODE XXXIV.

PAruus immiti lare Diuus horres,
Et graues pulsant animæ tenellum ;
Impij circum strepuere rauco
Murmure fratres .
Nec Parens fletu facilis mouetur,
Ille natura tibi iure compar ,
Mœreas duram , pereasue noctem
Rupe sub ima .
Sponte deuouit bonus ille natum ,
Sponte deuotus rapis ipse pœnas ;
Nec tui iam te miseret potentem
Aetheris alti .
Quid moras longas , Amor alme , nectis ?
Insolens brumæ Deus alget infans
Sub specu , bacchatur vbi proteruis
Africus alis .
Fer , puer , Diuo puero , fer auro
Splendidam tædam , mihi nec Cupido
Fumidam subdat malus vlcerosi
Pectoris hospes .

Can-

ODE XXXV.

CAndida iam Pietas terris mutauit O-
Et abdidit nudum Deum (lympum,
In tuguri latebras.
Saxa sonant Aquilone, quatit latus acer
Abiectus has cunas legit (vtrumque:
Inferiore vice.
Regius hac cithara vates oracla canebat;
Cognate mortali Deus,
Exoriture puer;
Te Bethlaa manet tellus, quā frigidus Eurus
Et nocte concretum gelu
Asperat, atque ligat.
Nō tibi clara Tyros pperabit vellera lana,
Sed cespite eduro parens
Proijciet lacrymans:
Opprobrium deforme tamen solata leuabit
Agrestium tibicinum,
Alituumq; choris.

ODE XXXVI.

MAter intègris bene nupta tadis,
Qua Deum cœlebs sine labe fundis,
Persicas Regum tibi iam tiaras
Subijcit Eos.
Iam duces Cœlo micuere flamma;
Huc vigil tendit pecoris magister
Tityrus caula fidicen canora
Rusticus Orpheus.
Sed quis heu cordis latebra petitus

Spiritus? suspiria quæ sub antro
Infremunt? quis mi gemitu pauentes
Verberat aures?
Scilicet par ille parentis ori
Hic iaces, tectus tenui lacerna?
Te neq; intexto religauit auro
Dædala Sidon?
O vbi centum, tua regna, fasces?
Membra mordaci stipula sub ictu
Sternis; ah pectus nimium fatigas,
Et cor anhelum.
Dextera raucum modò fulmen egit,
Dextera vinctus Deus acre torpes,
Latus intacta geniale nectar
Duxe papilla.
Vidit abiectum sine lege Numen
Memnon Eois peregrinus oris,
Vidit & molles humeros, caputq;
Sidera torquens.
Vendicat cunctos sibi Amor; quid vltra
Quæris? abiecit solio Tonantem,
Et manum telo vacuam trisulco
Frigore cogit.

AD PVDERICVM.

ODE XXXVII.

Horret seueris, horret inhospitum
Specus pruinis. bruma nocentior
Deum male incinctum fatigat,
Et stipula feriunt acutæ;

Dissolue

Dissolue Numen frigore Thracio
Vinctum, rigentem (si quis Amor) Deum
Foue, focumq; ò cordis affer,
Corde pius medio reconde.
Quæ vis cauernis Aeolijs malos
Eduxit Euros, æthere concito
Depræliantes, atq; fratrum
Agmen hyperboreum frementum?
Annosa rimis caula patentibus
Fatiscit, acres accipit & Notos
Specu ruinosa; trementem
Caula Deum minimum tuetur.
At tu procellarum arbiter ò Amor
Consterne ventos; namq; potens Amor
Mulcere Cauros impotentes
Et Libycum domuisse gaudes:
Alæ per auras cum volitant tuæ,
Auræ sequuntur te Zephyritides,
Et Veris aspirant sodales
Aërium per inane nanti:
Ah surde votis tu quoq; Amor, neque
Curas amantum incommoda, prodigus
Tui, sed heu vitam tueri
Parcior, atq; animam tuorum.
Nos merce multa tradimus interim
Naues onustas visere Caspias,
Et Bactrianas visere oras,
Pauperis immemores Tonantis?
Quo crescat auri vis, fuge quærere,
Deoq; amicam pauperiem lucro
Præpone; nec nudos amores
Temne, graues neque tu labores:

Donec ſub antri pumice mollior
Gemiſcit infans, frigore & intremit,
Nunc oſculum ſurate dulce
Siue genis rape, ſeu labellis.
Cum lene riſum paruulus intimo,
Cum triſte fletum ſoluet ab angulo;
Tu cinge ceruices lacertis,
Conde ſinu bene pertinaci.
Nunc & chorèa, lætaq; perſonant
Odea Cœleſtum, & cithara leues,
Lyraq; ſub noctem canora
Per liquidas modulantur auras.

IN CHRISTVM CIRCVMCISVM.

ODE XXXVIII.

MVcrone in vſum vulneris aſpero
Sauire, acerbum eſt; tollite priſtinum
Morem, verecundumq; Numen
Sanguineo prohibete cultro.
Dolore turpi abſiſte puer, Deo
Deſende probrum; labe quid impia
Intaminatus damna pendis
Noſtra reus per acuta ſaxi?
Dicère (magni prò ſator ætheris)
Apella vilis? gentis amicior,
Curtiq; Iudæi, ſuperbo
Fabula ſic daberis Quirino?
Cupis ſeuera tu quoque perſequi
Decreta legis, iuraq; triſtia?
Ah ne recidat te indecoro

Vulnere

Vulnere, neue Deum cruentet,
Amor tenello parcat, Amor tener,
Tantum nec in te sæuiat impotens;
Nec erubescendis fatiget
Supplicijs fine lege vindex,
Legumq; custos; ah puer, ah Deus
Dolore quanto, cuspide sub graui,
Amore vel quanto laboras,
Diue Deo generate magno
Compar parenti? quis medicas manus
Tibi cruentato admoueat pius?
Quis, ò, redundantem cruorem
Sistat amans, religetq; vulnus?

DE EPIPHANIA,
Alludit ad illud Esaiæ. Surge illuminare.

ODE XXXIX.

SVrge, flammantes Solyme nitores
Concipe, & lucis decus insolentis;
Nam tibi Cœli radians Eoi
Gloria fulsit:
Ecce nigranti latet orbis vmbra,
Cæca nox Cœlum, nebulæq; condunt;
Et malus terras minus expiatas
Iuppiter vrget;
Te nitens flammis Oriens coruscis
Afflat, & magni Genitoris alta
Mente conceptum iubar, atq; imago
Numinis vna.

Prodia

Prodit illustris Cynosura cunas;
Illa claranda studiosa Bethles
Memnonum Regum bona dux, amorum
Pronuba flamma.
Flecte nunc acres oculos tuendo,
Regnaq; & latè populos, & vrbes,
Seras, & ditem Garamanta, & Indum
Rupe coactum
Cerne Bethlaa: Nabathaus vltro
Pergit, & Gangis, Tanaisq; potor,
Et frequens Epha, & Madiana pubes
Tendere gestit.
Ferre nascenti trepidant Tyranni
Dona Tharsenses, Arabumq; Reges,
Quæque diffusum pelagus nitentes
Cyclades arcent.
O, quibus bacchabere gaudiorum
Motibus? mirata nouos honores,
Cum tibi allatis Oriens tributis
Seruiet vni.
Seruitus Regum tibi creuit, auri
Diues; ignoti fluit vnda vulgi,
Et Palæstinis equitare campis
Agmina pergunt.
Vix laborantes graue pondus auri
Sustinent vires; onerant camelos
Mille proceros, dromadasq; cursu
Mille citatas.
Siue Orontêam, pia dona, myrrham,
Thure seu Diuum merito vaporant;
Huc aget sidus genus omne amantum
Visere natum.

Luci-

Lucidum ardentes oculos, Amoris
Numen in terris imitantem, & ora,
Matris integra sobolem, haud resecto
Flore pudoris.
Ille nos lætis placidus reponet
Sedibus, nuper vacuos honore,
Et dabit sæuos Acherontis imi
Fallere Manes.

DE EPIPHANIA.

ODE XXXX.

AVrora populos cum noua duceret
Cæli flamma Dei nuncia paruuli,
Iordanis medio substitit alueo
Spectator, recinens breui
Euentura. bona pergitis alite
Reges Memnonij visere paupere
Sub tellure Deum, promite largius
Nato tergeminas opes.
At cur cuncta nouo concita perstrepunt
Motu? quid Solyme milite barbaro
Coniurata Deum perdere præcauet,
Ne regnum vetus occupet?
Eheu quanta tibi vulnera Bethlee,
Tempestas misera quam grauis imminet
Irarum? pueris funera quæ mouent
Reges Memnonidæ inscij?
Iam duris acuit cotibus asperum
Mucronem faber; atque ignibus innouat;
Iam princeps Solymes agmen, & impium
Licto-

Lictorem exitio parat :
Nequicquam tenui præsidio ferox
Mater sollicito supprimet vbere ,
Et natum gremio , se puer insolens
Vagitu retegit suo .
Iam stricti chalybes , æraq; fulgurant ,
Atque altos miserorum intuor aggeres
Infantum; gemitus exululantium
Matrum sidera territant .
Vrgent indomiti pignora dulcia ,
Et ferro lacerant . siste miser , miser
Vagitum , ecce furit te laniare atrox
Lictor tigride sæuior ;
Quem tu , quale lupum exhorruit Appulum
Dum mammis inhiat agna liquentibus,
Horresces , trepido mollis anhelitu , &
Frustra pectora comprimens ;
Fasces iam rigidos exoluit sciens
Cædis , findit agens collaq; lactea
Crudelis , rapido aut durus acinace
Hausit purpureum latus .
Herodis rabies , iraq; matribus
Detestata diem proferet impium ,
Binas ante hyemes per plateas cruor
Ibit flumine languido .

DE EPIPHANIA.

ODE XXXXI.

QVo te paterna mentis imaginem
Natura donet munere ? quem Pater
Inter-

Interminato fusum ab æuo
Numen idem, propriumq; gignit.
O qua recurrens Phœbus in vltimas
Se tendit oras, paruule nobilis,
Quem Seres extremi, ducesq;
Memnonidæ didicere nuper
Tellure natum, sidere nam tuo
Ductore, diues Persa iter expedit,
Rupesq; Bethlaas, & antrum
Egelidum subijt; iacentem
Viditq; dura sub niue, regium
Et prompsit aurum, thuraq; mascula,
Myrrhamq; Orontèam, Deoq;
Par decus haud temere arrogauit.
Te nouit Indus, te Garamas niger,
Te Bactriani fluminis accola,
Te regna Neptuni reposti,
Oraq; deuenerata Tharsis.
Auroræ te non ante parens die
Nouit parentem lucis, & igneum
Mirata sidus, prauiumq;
Phosphoron haud tenuante flamma.
Sed quid Tyrannus perstrepit impio
Compar Neroni? sanguine roscido
Cunasq; fœdauit, papillis
Innocuos pepulitq; natos.
Crudelis infantum nece barbara,
Ferro terèbrans pectora candida
Bethlen cruentauit dolentem:
Sarmaticus prope qualis hostis
Deuastat vrbes, obuia corpora
Scindente ferro; qualis & Africus
Hyblamq;

Hyblamq; odoratumq; Pæstum
Diluuie populatur alta.
Sic immerentum viscera carnifex
Immansueto perculit impetu,
Latèq; circum & demetendo
Strauit humi gremioue matrum.
Iam purpurato flumine decolor
Iordanis horret; perluit & cruor
Vrbemq;, & inuisos penates
Vindice nil miserante ferro.

DE EPIPHANIA.

ODE XXXXII.

Sidere Eoo duce Memnon ibis,
Inuidum quamuis Solymæ Tyrannum
Terreat flamma; tibi nil timendum
Auspice Cœlo.
Antequam cæcus furor, atq; cædis
Dira tempestas tonet imminentis,
Præuium sidus tibi dux refulget
Solis ab ortu.
Siste tu felix, vbicumq; sistet;
Et memor magni generis, paterna
Credulus de mente satum, Sabæo
Thure redona.
Sed vides quantos agit ira nimbos?
Pronus In cædem furit innocentum
Arbiter, fas cui posuisse cuncta
Sub pede iura.
Mater infelix, breue quid sit atrox

Regis

Regis insani furor, & quid ira
Possit, heu nosces; natat ecce Bethle
Cade tuorum.
Candida matres, puerique cacos.
Sentient motus animi furentis;
Iam necem cerno miserùm, & trementes
Pectore natos.
Nescius fari puer, insolenti
Subdidit ferro latus, atque tetra
Fronte Lictorem, rigidosque fasces
Palluit insons.
Nuper optatis inhians papillis
Dulce ducebat puer ore nectar,
Sole sub nigro nihil arma prater
Vidit & hostes:
Ac simul centum micuere sava
Luce mucrones procul; ò supreme,
Nate, amor, dixit genitrix acerbo
Victa dolore.
Quid moror cadem? cumulanda mors est
Matribus iunctis; puerinè soluunt
Morte commissum? an vitijs carentes
Tortor acerbat?
Tanta qua cadis sitis? immerentes
Occidunt nati; meliusne Thracas
Ire per savos fuit, an paterna
Degere Bethle?
Lictor, insanum mihi nunc corusca
Pectori telum, gremioque conde,
Me iuuat nati quoque multum amati
Fata subire.
Innocens matris modo fusus aluo,

Inno-

Innocens ferro cadit, ò doloris
Vltor, & vindex, vbi nunc trisulcum
Fulmen, & ignis?
Pone nos lustris medijs ferarum,
Mitius perdent Nemea leones;
Montis Hircani sociasse tigres
Praestat, & vrsas.
Sola cui linquar viduata mater?
Quid mori cesso? potes irruendo
Lictor, hanc aluum petere, & parentem
Iungere nato.
Sanguis amborum bene mistus ibit
Effluens venis; miserè querentem
Regius Bethles fidicen canora
Voce remulcens
Adstitit, dulcem citharamq; mouit;
Abstine ò luctus, ait, & querela,
Quòd tibi inuisus nimium satelles
Pignora tollat;
Mater infantum decora alta nescis?
Mitte singultus, sobolis beata
Sorte iam felix; cadit icta Diuo
Victima princeps.

DE EPIPHANIA, ac SS. infantibus Innocentibus.

ODE XXXXIII.

Bethlaea, Reges, ibitis cunabula,
Monstrante Caelo semitam,
Inter sodalem bruta visuri Deum
Inhospitali pumice

Vltrc

Vltro iacentem, munerari diuites
Opum parati pauperem.
Ah ah dolorum quanta tempestas tonat,
Quis voluitur globus mali?
Iam iam venenum turbidis venis bibit
Tyrannus Vrbis impius.
Cerno cruentos aggeres cadentium,
Puerùm insepultorum & greges.
Boreas vt alis obstrepens nocentibus
Hymetti honorem decutit;
Vt Africo incitata diluuies fera
Rapit omne Pomonæ decus;
Aut qualis ater imbribus gladium polo
Inimicus Orion mouet.
Quid poscit iste mucro? quem sæuus petit
Vibrans nitore aheneo?
Hostemne flamma fana vastantem impiè,
Arasq; vertentem solo?
An innocentem, & integram Bethlen petit?
Et mactat imbelles oues?
Quis viperinus hic furit præcordijs
Liuor Tyrannum concitans,
In sæua damna feruidum, atque sanguinis
Siticulosum ceu lupum?
Vbi miles immansuetus obsedit fores
In cæde bacchari sciens,
Vt currit expeditus omnem per domum,
Aciem coruscando nouam?
Immanis imminet securi, principem
Exhauriente sanguinem:
Hic ense crudus amputat molles manus,
Hic candidis ceruicibus

Premit

Premit bipennem, & languidũ metit caput,
Crinesq; turpat aureos.
Violens at ille vtrumq; transadigit latus,
Fractumue differt verticem,
Pauidumq; puerum, & immerentẽ vulneris
Ferro lacessit aspero.
Vt morte pallet purpura certans gena?
Malaq; dulces vt rigent?
Venæ scatebris diffluunt manantibus,
Venæ cruoris integri.
Quis heu dolorum quos amor parentũ habet,
Meminisse quis luctus potest?
Vt Regis iris concitata sæuijt
Furore tempestas nouo,
Cum mæsta mater abstrahi caro sinu
Dulces doleret liberos,
Cõdensq; frustra pectore, & gremio, hic statim
Fleret sepulta pignora.
Has inter iras, hunc & atrum turbinem
Perstricta vt horrent lumina?
Videre tetrum, & ore carnificem truci,
Aciemq; ferri lucidam,
Apesq; paruas, innatans & sanguine
Examen aluearium.
Clauduntur atra nocte ocelli, sidera,
Genarum & extinctæ faces.
Simul tonantis ira flammæ excanduit,
Ignarus exitij puer
Distenta siccans vbera haud metuens sibi,
Dulcisq; lactis ebrius
Tabo secures, lacte seu puro magis
Vittata tingit victima.

Frustra

Frustra trementi pectus amplexu petit,
Sinumq; maternum tenet.
Hinc truditur vi multa, & hinc ꝑtruditur;
Vt lictor obstantes premit,
Agitq; matres: sidera incendunt prece,
Et Numen occultum cient.
Eheu dolentum qualis eiulatio
Crudele detestantium
Facinus? querelis cum remugijt Polus,
Gemituq; nequicquam pio:
O Nate, Nate, Numinis magni potens,
Bethlesq; tutor finium,
Te sæua poscit ira, quo lates loci?
Quæ te latèbra contegit?
Sæuit Tyrannus interim, & vicarij
Plectuntur infantes minas.
Nunc nunc adesto, solue nos præsens malis,
Et spiritus Regis preme.
Hæc fata vix, cadentium spectaculo
Natorum inemoritur Parens,
Cum Pallor occuparet ora & æstuans
Mærore contabesceret.
Amens stupet dolòre, Nato & incidens
Mammas cruore collinit.
Ah parce miles, furere desiste; impia
Remitte lymphatus nece
Impube corpus perdere, & sæua manu
Puerile guttur frangere.
Non hic Scytharum mos, nec indocilis fuit
Cruore molliri Geta.
Quo lictor atrox tendis, vt sæuit specu
Erymanthio frendens aper?

Quid

Quid ante ferrum voce saua vulneras,
Vultuq; in infantem truci?
Per dulce matris osculum, & madentium
Fontes cruentos vberum;
Per oris hoc suaue purpurei decus,
Malasq; melleas precor
O abstine ira, sanguinis fusum satis,
Acuta conde spicula.
Nullus reclinat à furore liuido
Amor, dolorue ferreum,
Donec metatur omnis Hyblæ flosculus
Iniuriosis vnguibus.
Deuotus infans regijs miser minis,
Et obligatus aspera
Animam bipenni, & spiritum debet breuem,
Aut bimus, aut trimus puer.
Prò blandientis iura Naturæ, & nece
Fas inquinatum barbarà:
Sopore ocellos irrigante, mors subit
Acerba fraternas vices.
Cunas feretro mutat, & nutriciam
Emortuali nania:
Quantum procella tonuit, & quantum mali
Est execrata Bethlee?
Capricornus alter hic seueras intulit
Brumas, & immites niues,
Ex quo furit superbus, illusum ratus
Se rege Persarum aduena:
Ne fabulam sui daret, sæuam dedit
Infantium tragœdiam.
Maturat hæc acerba mors pœnas: breui
Sacer Tyranno erit cruor.

IO.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM SIVE ODARVM LIBER IV.

De Christi pœnis ac morte.

Προαύλιον

V T nunc hæsitante complector animo sanguine manantem, ac morientẽ vitæ parentem? quippe animaduerto ad deplorandum, & lamentandum haudquaquam esse mihi vel lacrymarum, vel

querelarum satis. Tu namque, Pater ipse per maxime, filium, quē ad perfectissimum, absolutissimumq; Naturæ typum æterna mente genitum gignis, cuius incunabula non rudis infantiæ blandimentis, sed æquæuæ diuinitatis amore fouisti semper, ac foues, sanctissimum, amantissimumq; tui, à te amatum æquè, vt iustitiæ litaret, in modum hostiæ macteri voluisti. satius esse iudicans Patrem innocentissimo, amatoq; vnicè filio, quam impijs hostibus deesse; vidit Sol (quamquam ille Cæli oculus tenebris repente offusis acerbitatem tantam intueri nequiuit) vidit certè illa ætas, illa vrbs mirum, inuisumq; spectaculū. & Patri Deo par, & mundi conditor, spoliato corpore, pacta mercede veste, lictorum se verberibus lacerandum præbuit, affigendum cruci, ferro, flagris, vepribus cruentū, vt victoriarum, quas occidendo speciosissimas adipiscebatur, titulū ac tropheū calamo sibi per ludū tradito inscriberet sāguine. igitur à iucūdissimis eius crepundijs atq; natalibus, indicto nunc toti Naturæ iustitio, ad mœstissima parentalia me confero, imitatus illam Memnonis statuam tam admi-

rabili

rabili arte perfectam, vt ad primos Orientis Solis radios quendam concentum instar fidium ederet; eadem vero ad occidentẽ iam Solem lugubri sono,& quasi Phrygijs modis immurmuraret. ita cum in superiore libro Christi ortum iucundissime cecinerim, occasum nunc luctuosissime deplorare aggredior. testatur Pausanias, eam Memnonis statuam à se visam, cum iam multa ex parte esset vetustate collapsa,seq; audiẽte instar fractarum fidium raucum quiddam ad occidentem Solem infremuisse potius, quam cecinisse; quod vnum ego præstare possum,quẽ animi mœror ac dolor de Christi morte, cum stupentem & quasi lapideum fecisset,hoc tempore cum ceteris saxis etiam infregit integro tantum dolore.

ODE I.

Dimitte Pindi culmen amabile,
Immane poscit te Solyma iugum,
Thalia; amico redde Diuo
Inferias lacryma tepenti.
Vt ille sectus verbere liuido?
Vt horret ictus vulnere barbaro?
Venis & exuctis amarum
Ducere amat sine amore virus.
Tueri acerbum quod fuit omnibus,
Quicumque regnati astra tenent poli,
Deumq; te spectant ter amplum,
Et pariter meditantur vnum;
Artus rubentes vt lacer, arbore
Turpi perires; vt premerent caput
Sertoq; collatisq; dumis
Dulcem animam miserè pacisci
Pro me volenti. fert Amor arduum
In montem anhelum, fert celerem mori.
Perferre quaerentem labores
Ille tulit per acerba lethi.
Amor trabali pondere deprimit,
Amor dolorum, mortis & arbiter
Parente dictus; tela acuta
Cudit Amor faber, arma cudit.
Seu pectus hasta differat algidum,
Seu cor fenestra proferat igneum,
Rimatur imas dum latèbras,
Purpureos aperitq; fontes.
Damnosa frustra saeuities furit,
Edaxq; liuor; scimus vt occidens

Fa-

Fatumq; deuotamq; Mortem
Sustuleris merito triumpho.
Frustra malorum nuper imagine
Tristi pauentem perculit, aestuans
Sudore cum vultus cruento
Immaduit, riguitq; pallens.
Nequicquam acutis illa securibus
Fidebat, vncisq; horrida brachijs;
Arcum sed intendit sine ictu
Innocuum iaculata telum.
Quid Mors inani vulnere sauiens
Contra Tonantem posset, & arbitrum
Vitae? reuixti, Diue, puro
Rore lauens nitidos capillos.
Mors consili expers morte cadit tua;
Testes Auerna tot reduces Styge
Manes, verecundusq; Pluto
Perpetua domitus catena.

ODE II.

QVid te dolentem, me quoque maceras
Flentem, reorum prime nocentium?
Regnator ô Diuûm perenne
Patre Deo sate, Patris hæres.
Ah sic peribis magnæ animæ, ac tui
Cruoris vltro prodigus? ah caue,
Caducus vnà ducat orbis
Ne trepidam subito ruinam.
Fatiscit altis dissita sedibus
Tellus, gementum saxaque montium
Diuulsa Naturam fatigant

Attonitam facie malorum.
Fies reorum tu quoque turpium,
Quondam decorus, præter & omnia
Spectandus, ac te multum amantem
Crudus Amor minimum iuuabit.
Quamquam nec Orcus te grauis halitu
Afflabit olim, nec violentior
Tenebit Vmbrarum Tyrannus,
Et Stygiæ dominus paludis.
Non te morantem carcere bellua
Trilinguis vrget; vis tua liberum
Dimittet vltro, teque cæcis
Manibus eripiet coruscum.
Ambit corona te populus frequens,
Ducemque ouantem consequitur comes;
Ter temperando fila voce
Rex fidicen socios remulcet.
Rescissa mortis iura cadunt; fugit
Ministra lethi sæua necessitas:
Me truncus & pomum remorsum
Sustulerat, nisi triste fatum
Letho leuasses; ò amor, vnaque
Tutela nostri; scilicet hostiam
Te cæde votiuam cruenta
Sponte adoles in Amoris ara.
Deuota cordi lancea fissili
Quandoque sæuit, vulneribus Pater
Iram reponit sponte, promptum
Et iaculum, rapidumq; fulmen.

ODE III.

Eheu

EHeu dolentum signifer, arbore
Crudele pendes; nec Solyme modum
Sæuis inexorata pœnis
Ponit, agens per iniqua montis.
Mœrens parenti vota feres tuo,
Sed finget vltro se illacrymabilem
Pœnas ferenti, qui ter amplo
Numine te sator vsq; fudit.
Iubet volentem te velut Adriæ
Tumultuosi per freta currere
Enauigando; teq; fluctus,
Teq; graues ferient procellæ.
Feres acutos vertice languido
Dumos, receptans atq; humeris onus
Infame, damnatusq; longæ
Arboris, & nocui laboris
Iugo subibis, flebilis heu nimis
Matri; neq; horum te sociabilis
Quisquam, pudicum præter vnum,
Consequitur dominum pudendum.
Latus refossum barbarus hauriet
Romanus hasta protinus, & solum,
Ferrumq; tinget tabo, & vnda
Pæonijs potiore succis.

ODE IV.

POenis consuluit quam minimum tuis
Non lenis Pater, atque immiserabilem,
Desertumq; doles te;
Ore illum licet exprimas,
Aeternoq; satu mente sub intima

Substes; te chalybes, te premit asperum
Sertum; tempora vepres
Turpant, & capitis decus;
Non clari lapides vertice fulgurant,
Non crines adamas illigat aureos,
Natiuo aut Charis igni
Pulchris excubat in genis.
Te ludicra tegit purpura, te Tyros
Informi opprobrio muricis impia
Ludit, teque palustri
Regem fingit arundine.
Quó fugit nitor heu? quoue color decens?
Quo vultus? quid habes illius, illius
Magni Numinis olim,
Quo terras, mare temperas?
Quo par forma Deo cessit? & aureum
Quis te perdidit? ah, strenuus impulit
In tantos Amor æstus,
Seruaturus humo satos.
Sic te lusit Amor, nec fuit arduum
Deturpasse Deum vulnere lurido,
Hostis nec sine risu
Extinxe ætheriam facem.

ODE V.

NAtum parenti carmine supplicem,
Deumq amantem dic, Erato, Deum,
Artusq; liuentes, comamq;
Implicitam paliuro acuto.
Eheu tuentis lumina Amor liquat,
Pleno ac doloris pectore, spiritus

Tumet

Tumet; Quirine ah parce miles,
Parce graui metuende telo.
Fas vulnus hasta dicere barbarum,
Vdiq; fontem cordis, & vberes
Cruore riuos, dona amantis
Cecropio potiora melle.
Fas & dolentis dicere naniam
Matris, vel alti scissile culminis
Aulaum, & instantem ruina
Erigonen Solyma nocentis.
Tu saxa, durum tu moriens Athon,
Taurumq; frangis. tu Stygis accolas,
Plutone victo, tu sorores
Vipereas Erebo reuincis.
Tu cum parentem carmine posceres
Obliuiosum criminis, obuiam
Phœben retorsisti repente
Nocte caua iubar occupantem.
Vix rupe Bethles edite deuoues
Caput procellis; membra trementia
Inuoluis infans vile panno,
Nudus amans periture quondam.
Quamquam nec aptus, paruule, vulneri
Damnisq; nostris, nec sat idoneus
Pœnis laborabas; beatus
Vnus eras, patiensq; bruma.

ODE VI.

NOn vsitatis pallidus occides
Pœnis, bifurca ceu reus arbore
Pendens, nec in terris moratus

Longius inuidia tuorum
Crudele obibis, Iesſiadum licet
Sanguis parentum, Patre Deo licet
Satus, nec impar, ah peribis
Vile caput, Solymaq; ludus.
Iam iam rigeſcunt crinibus aſperi
Vepres, & arbos excipit impia
Supernè, traiectumq; ſæuit
Perq; pedes, digitoſq; ferrum.
Sic victor Orcum deripis, & Patrum
Subis gementum littora lætior
Regnata Plutoni, triumphis
Nobilis, Elyſijſq; campis
Formidoloſus: diſſimulat metum
Fruſtra ſuperbus; iam ſpolijs grauem
Impunè miratur, nec vltra
Immeritos cohibebit vnda.

ODE VII.

ANguſta rerum paupere cum Deo
Perferre fas eſt, arduaq; omnia,
Qui nudus artus pendet altè
Romuleis agitatus iris.
Illum reciſum vulnere plurimo,
Sectumq; flagris, & male vepribus
Quiſquis cruentatum capillos
Aſpiciet, gemitu profundo
Suſpiret: eheu ne Deus inſolens,
Rudiſq; pœnarum aſpera perferas
Lethi; fatigatum per omnes
Scilicet egit Amor procellas?

Mors

Mors criminoſos perſequitur reos ,
Purum paterni criminis vnicè
Cur te immerentem ſæua mordet ,
Nate Deo , neq; parcit vni ?
Vis dia lethi neſcia ſordidi
Viget refulgens lumine proprio,
Nec Mortis immanem ſecurim
Arbitrio Lacheſis ſeuera
Formidat vnquam ; nec docilis pati
Cœlo perennat , fataq; temperat ,
Caſuſq; mortales , & vrnam
Deſpiciens , hominum ruinis
Euadit ; vltro ſic tamen occidens
Noua negatum pandis iter via ;
Et pœna quas diſcreuit oras ,
Remigio celeri ſubimus .

ODE VIII.

O Parce lictor , triſtibus & modum
Impone plagis . ingemit , ingemit
Deus ſub ictu ; ſat dolori
Triſte datum , ſatis ac furori .
Non barbarorum Sinicus vltimus ,
Sic hoſtem acuto vulnere diſcidit ;
Non Maurus aque , non flagella
Sic geminant repetita Thraces ,
Vt gens Iüda , compede ferrea
Quondam Tyranni libera , nobiles
Edocta ritus , atque iura
Monte ſuper trepido Sionis.
Crudele lethum ſed , Solyme , tibi

Suprema stabit causa, Quiritibus
Cur olim acerbis, triste ducas
Exitium haud miserante Cœlo.
Hostile aratrum barbarus imprimet,
Fanumq; collabetur, & arduum
Bacchante Vulcano lacunar,
Et patria quatientur arces.
Illum insolentem sollicitudinum
Tentauit arcu strenuus aureo
Amor, volentem perq; pœnas
Misit agens, & amara lethi.
Opprobriorum sit satis; impiam
Compesce mentem, vertere mollibus
Edura fas est, & recantans
Probra Deum, Solyme, fatere.

AD COMITEM LAVRETI.

ODE IX.

VIx ecce querna sufficit arbori
Deus ferendo: prò Superùm potens;
Triste ingemiscens sub trabali
Pondere inemoritur labore.
Succede duro colla iugo terens,
Non tu pudenda sorte vicarius,
Succurre labenti, Deoq;
Affer opem socius malorum:
Est ampla merces; nam simul athera
Victor reuiset, regnaq; patria,
Cœlo reclinabit beatum
Romulidum potiore regno;

Labo-

Laboriosum ne fuge consequi, &
Quod ille pondus cunq; feret, tibi
Repone, nec molem dolorum
Abijcias oneri adlaborans:
Dum pergit aris victima, prodige
Simul cruorem; tristia vulnera,
Vocesq; sub noctem probrosas
Mente memor repetes amica.
Nunc fraudulentum proditor osculum
Lambit, latenti & lictor ab angulo
Post terga deuinctum lacertos
Vi retrahit male pertinaci.

ODE X.

O Mundi faber, impium
Quis dextra chalybem fixit, & aneis
Vinxit compedibus pedes?
Cur te tantus amor, tanta licentia
Pœna sustulit arbore
Infelici? & agens spicula pectori
Tentauit cor amabile,
Et multo latices sanguine miscuit?
Vrit te lacerum dolor,
Vrit me penitus mœror, & indecens
Oris forma Deo minor,
Et vultus nimium flebilis aspici:
In te tota ruens Patris
Vltrix ira, malos deseruit reos,
Nec Natum patitur leue
Solamen capere, & delicias poli;
Hic altè tibi stipitem

Fixit, ferrum acuens, sæuaq; cuspidis,
Vt te fiat amicior
Mactata Pater, & lenior hostia.

ODE XI.

CVm tu de trabe languidam
Ceruicem moriens deprimis, & caput
Duris sentibus horridum,
Protendens chalybi brachia liuida,
Mi manat liquor in genas,
Intus meq; dolor macerat ignibus.
Ah nec lux tibi, nec color
Alta fronte manet, nec decor aureus.
Qui Thraces tibi candidam
Turparunt speciem vulnere plurimo?
Qui lictor male barbarus
Impressit rigidam verberibus notam?
Nosco fraude sub impia
Lambentem oscula, quæ nectare nō Amor,
Sed quæ Cerbereo tumens
Multo felle cliens perfidus imbuit:
Sic tanta necis arbiter
Vltro te bifida fixit Amor trabi.

ODE XII.

NImis atrox Amor vrget, nimis angit,
Neque parcit capiti vsque irrequieto
Male flagris lacerati, male plagis rubicūdi.
Vbi nunc ò Genitoris decus almi?
Gena dulcis? decor oris? nitor auri?

Vt inhorres? vt ab alta lacrymosus trabe
Tibi dextrã furor acri premit are; (*pendes?*
Tibi vepres acuuntur; riget vni (*intus*
Rubus asper; penetrale & cor acerbat dolor
Noua quæ vis latitantem sub Olympo
Sola adegit petere ima? & subiisse (*re?*
Mala lethi periturũ piũ amantẽ, sine amo-

ODE XIII.

FErro subactam si tibi dexteram,
Pedesq; pubes impia foderit,
Si morte placaris cruenta,
Diue, Deum, immeritisq; pœnis;
Auita pestis non genus opprimet
Mortale, vitam restitues bonus
Auctor; nec auersos nepotes
Corripiet grauis ira Cœli.
Deuota dudum creuit in arduo
Hermone quercus, quam tibi destinat
Pater; recumbes, qualis olim
Victima Pontificum secures
Ceruice tinxit; te Pietas iubet
Lenire flecti iam facilem Patrem
Dumo coronatum marino
Turpe caput, rigidoq; serto;
Si tenta trunco brachia porrigas,
Quondam seueri tu patris hostia
Maior remollibis cruore
Numinis haud miserantis iras;

ODE XIV.

Mitini

Mitius ferro feriant cruentum,
Ictibus crebris humerosq; pellant;
Nec tibi cuncta pateant refosso
Pectore vena.
Scilicet Natus Genitore linqui
Visus, vt surdas hebetauit aures,
Arboris trunco Deus ille ab alto
Turpe peribis.
Tristis in fossa trabe flebis inter
Hostium turmas, Solymeq; ludet
Barbaro bacchata magis furore
Nobile Numen.
Dum tibi flagrans amor, atq; nostri
Cura, qua Cœlo rapuit profundo,
Corde iamdudum calet aestuoso
Arbitra pœna.
Læta sed pubes, animaq; magna
Prodiga en vltro sequitur cadentem,
Et tibi fractos miserùm sodali
Dedicat artus.

ODE XV.

O Deuote malis, nec patrijs muneribus potens
Tu ne ille vsque Deo natus, opes ingenij ferens?
Cur liuent humeri triste flagris, pondere, & impio?
Quo cessit color, et purpurea forma prior rosa?
Cur squales miserè sordidus, atque illuuie obsitus?

For-

Formosus Deus ille horrificis vepribus hispidus,
Eheu quis lacrymis, & gemitu temperet? auguror,
Nam mox incolumes gratus Amor restituet genas;
Vita reddet opes, quodque decet dulce Deum decus.

ODE XVI.

O Nate cunis Diue perennibus
De mente pulchra, par vigor ingeni,
Quis te fatigauit recisum
Verberibus, rigidoq; ferro?
Gratum videri dulce decus poli,
Quid triste mœres mole sub ardua
Gemens? coronatus rubentes
Sentibus immeritis capillos?
Tecum peribo, nec trepidam fugam
Carpam, relicta non bene carbaso,
Cum fracta virtus, & fugaces
Turpe tui latuere amici.
Sed te paratum protinus obsequi
Patris voluntas sustulit arbore
Immani, & in lethum resorbens
Egit Amor per acerba rerum.
Obliuiosi quis pateram meri
Propinet agro? dum vacuis sitit
Venis anhelus, vel quis vnda
Pocula depreperare curet?
Ah fallor; hostem nam Pater arbitrum
Dixit

Dixit bibendi; miscuit impius
Cum felle myrrham, viperino
Tristius applicuitq; virus.

ODE XVII.

VLtro tenacem proposita necis
Deum fatigat damna per omnia
Amor; reposcit sæua pœnas,
Sæua necem Solyme proterua.
Terris amicus reppulit igneas
Arces Olympi, regnaq; patria;
Suspensus & crudele fellis
Vipereum bibit ore succum;
Sic allocuto consilij pio
Parente Natum, pro reparabili
Orbis ruina: cernis alto
Puluere turpe genus nepotum?
Concede letho; te male proditor
Mercede pacta destituat licet,
Damnere crudelisq; cædis,
I bonus, i patiens perire.
Iam nec nitebis Numine patrio
Formosa proles; te comitum cohors
Periura linquet; barbarorum
Ipse Pater neq; vim refringam;
Sic ira vindex denique, sic grauis
Furor resīdat; sic tibi protinus
Minas timendas, ac pudenda
Funera terrigenum redono:
Sic destinatas ætheris ignei
Sedes inibunt; tu modo confici

Pœnis,

Pœnis, & adscribi reorum
In numerum patiaris vltro.
Dum lictor in te sæuiat asperè,
Scindatq; carpens verberibus; genus
Mortale regnato beatum;
Dum Solyme tibi vulnerato
Insultet audax, & fodiat pedes
Dextramq; ferro; stet polus incolis
Fulgens, triumphataq; possint
Morte frui potiore vita.

ODE XVIII.

NItente Phœbo Tabora lucidum
Mutas reorum monte tenebrico.
Sic eripis prudens Auerno,
Diue, tuos, miseroq; Diti.
Immane vepres crinibus asperant,
Sertumq; nectunt textile vertici,
Nec Numen augustum verentur,
Aut veteres repetunt amores:
Vt rupe quondam liquitur arida
Latex, sequaci & fonte resoluitur;
Vallesq; desertiq; saltus
Insolitis maduere riuis;
Defendat æstum seu vaga nubium
Tutela, Cœlum nectare roscido
Seu stillet, & fundat benignum
Mellis opes nemore insolenti.
Obliuiosi nominis Isaci
Manus cruentas injiciunt Deo;
Collesq; Caluari supini

Aspe-

Asperaq; irrubuere saxa.
Non te tuetur, nate Deo, parens,
Malisq; tantis non Amor explicat,
Quem dulce amando dulcem amari
Fundis amans Patris vnà amorem.
Hic heu pudenda sordidus arbore
Pendes; parentemq; & sobolem trabe
Cerno laborantes in vna
Fœdere composito doloris.
Hic viperini pocula Liberi,
Myrrhaq; duces gutture felleo,
Merumq; confundent veneno
Isacidæ nimium proterui;
Verbis lacessunt, quem male verbere
Scidere torto; vipereas probro
Cudere linguas; sorte & ausi
Matris opus tunicam pacisci;

ODE XIX.

S*Ic heu probrosa prone sub arbore*
Deus laboras? vix humeri ferunt
Onus verecundum, soloq;
Laberis exanimis cruento.
Remitte pondus ligna meo super
Tergo reponens; ipse benignius
Plagamq; nectam, & promam odoram
Vulneribus panacen hiulcis.
Probri sodalem iunge: Quiritium
Fasces lacesso; nil moror asperas
Pro te secures; fœdus ici,
Fœdus amicitiæ haud dolosæ.

Vena-

Venalem alumni fraudibus impij
Nunc tu cruorem fundis agens, emax
Salutis, ah sat notus alti
Vulneris, ingenuaq; flamma.
Donec volentem lictor in arduum
Collem fatigat, ne comitem abnega
Amore supremo; cadenti
Commoriens bene fata iungam.

ODE XX.

EXsudans liquido sanguinis vbere
Patrem cum soboles mæsta reposceret;
Ales per liquidas concitus adstitit
Auras, vt caneret patris
Magni iussa: Bibes ebrie felleum
Craterem; supero sic placitum Patri;
Duces vipereum face tenus cadum;
Vrget sponte necessitas
Deletura nefas; iam furit impudens;
Te quarit tacito milite proditor;
Coniurata neci, dum malè patrij
Stat Regni Solyme timens.
Eheu quale rubes, ecquis adest nouus
Sudor? sed Genitor funera destinat
Vltro. iam chalybem fingit acumine;
Et ferrum furor asperat.
Tutatur facilis præsidio Pater
Nullo; cæsaries vepribus hispida,
Baccatoq; rigent pro diademate
Dumis horrida tempora.
Audin? ingeminant horribilem nimis

Cla-

Clamorem, strepitumq; . en celeres reum
Lictores rapere, & pertrahere ad necem,
Vrgent & male verbere.
Lauum traiiciunt cuspide iam latus,
(Extincto neq; enim parcitur) & pedes,
Contractasq; manus transadigit chalybs;
Rubro sanguine collines
Artus; ecce pudens Sol caput occulit,
Damnatiq; die, & luminis immemor:
Seu dirupta solo dissiliunt iuga,
Seu Manes dolor excitat.
Infelix nimium Nazaris heu parens,
Non olim hac cecini pollicitus tibi:
Post noctis tenebras vret acerbior
Pectus sollicitum dolor.
Tu ne cede malis, sed generosior
Dura; namque breui tristia mitibus
Mutabis, vegetus cuncta per horrida
Sospes damna per omnia.

ODE XXI.

SÆuit proteruum vulgus, & impium
Deo parenti crimine non prius
Audito, & immanem reposcit
Voce necem, nocuasq; pœnas,
Audax probroso figere stipite
Reum; dolorum sed generosior
Ascendit in collem petitor
Sponte mori patiens, decoro
Mortis triumpho, funeris arbiter,
Vitaq; ; nulla lege necessitas

Sor-

Sortitur, vltro sed laboras
Mole sub imposita malorum.
Defixa tendis brachia, languida
Ceruice pendens; vinaq; gutturi
Tristem elaborarunt saporem
Assyria medicata myrrha.
Quod si dolentem te nec Amor iuuat
Præsens, nec æther agmina concitat
Vltura crudeles, vel acrem
Nube Pater iaculatur ignem,
Cur fata damnem tristia? cur graues
Vitem labores, sanaq; vulnerum?
Quin colle permutem cruento
Pausilypi nemorosæ tempe?

ODE XXII.

TOnante suetus nube rubescere
Nunc, Diue, sontes inter habeberis
Suspensus altè, & vepre adunco
Purpuream redimite frontem.
Patrisnè magni morte nocentium
Turpis propago concidet? hostium
(Prò Numen vnum, prò ter ingens)
Ludibrium, Solymesq; probrum!
Sub lege auitæ diuidui maris,
Et elaboratæ Superis dapis
Oblitus, & saxi liquentis
Isacides sine mente sæuit.
Haud ille cauit prouidus impia
Vrbis ruinam, fanaq; Romulis
Vastanda flammis, damna traxit

Ipse

Ipse suis veniens in suum.
Nunc sponte Diuum letho Amor occupat.
Astraa virgo lancibus vt nefas
Expendit aquatis, seuera
Fata mouens ita soluit ora.
Si non peribit tristè sub arbore
Proles Tonantis, nec vetus eluet
Fatale decretum cruore,
Regia non Superùm patebit;
Sed ille quondam cum semel occidit;
Statim reponet se sibi viuidum.
Dracone ceu luctante pugnat
Sape Elephas; cadet ille victor
Cum se proteruis obtulit hostibus,
Casuq; Mortem proteret impiam;
Restrictus & ferro lacertos
Fundet agens sub Auerna Ditem.
Vitamq; fortis, vimq; resumere
Diuina acerbis miscuit. ò amor,
O magna Patris vis probrosis,
Damna per, exagitata pœnis.
Non inquinatum repPulit osculum
Mercede pacta; labra nec horruit
Infecta, non à se remouit
Fœderis, ac fidei minorem.
Illum iuuenta purpura nil breuis
Delinit, atrox sed rapuit mala;
Interq; marentes sodales
Emori Amans properauit acer:
Sciens futuri pracinuit necem
Sibi paratam; nec secus expulit
Petrum retinentem, minisq;

Incre-

Increpuit studio morantem,
Quam si superba mente proteruiens
Satelles Orci pessima consili
Suaderet; illum quanquam Olympi
Fecerat, atque Erebi potentem.

ODE XXIII.

Foecundi soboles patris
Illibata, modum pone laboribus
Tandem, ac desine tristium,
Abiectoq; nimis consule Numini;
Non, si quid hominem satis,
Et te, Diue; decet; dignius atheris
Regnes arbiter omnium,
Hosti saeuus vbi fulmina dirigis
Vectus nubibus arduis.
Famososne reos inter, & impios
Pendebis Deus arbore?
Informem maculam spargere Numini
Ah parce, illinere ac notam;
Te sceptrum patrium, non calami decent,
Te regni diademata,
Baccatiq; tori, frontis & infula;
Non asperrima veprium;
Te fas ore magis ducere nectaris
Succos, non inamabili
Mistum felle merum, & myrrhea pocula:
Sed te iussit Amor, caput
Venale, atque animam purpuream dare,

ODE XXIV.

Nulla mortales male criminosos
Spes leuet, terras inimicus ægras
Dum Pater damnat, nisi Natus vltrò
Concidat vnus.
Concides casti bonus auctor æui
Nobilis mortem superare letho,
Mox vt æternæt metuens resolui
Vita superstes.
Pulchrior cerni es lacer, & cruentus,
Quam nitens Phœbo super hospitalem
Tabora, ardentes humerosq; nubis
Lucidus auro.
Immerens sæuis tibi acerbus vltro
Aridus tabo, vacuisq; venis,
Triste fel gustans; morientis horret
Corpore pallor;
Pallidum at letho numero reorum
Diffidens latro Solymæ proterua
Eximit prudens, sociumq; probris
Dedocet vti;
Credulus regnum, & diadema magno
Detul t Diuo, propriumq; cultum;
Sit licet pœna sibi par, nocentum
Arbore pendens.

ODE XXV.

Mentis vis genitabilis,
Seu patris specimen, seu iubar ingeni;
Si clauos tibi aheneos

Vltro

Vltro figet agens nostra necessitas,
Mortalis Ereb: metu,
Et Ditis laqueis expedies reos,
Lethum postq; tuum breue
Immetata feres sæcula posteris;
Defunctoq; doloribus
Merces magna, salus, grata tibi salus,
Si non prisca reciditur
Pœnis culpa tuis, nec statuis pius
Quicquid suadet Amor pati,
Frustra solliciti morte carebimus.
Te ferre opprobrium necis
Fas vnum, genitum Patre pari Deum,
Te, te collis in ardua
Iam clamor vocat, & turba nocentium,
I lethum rape, corripe;
Sic immane nefas, & nota turpior
Eradenda nepotibus
Damnatis vetitæ legibus arboris,
Cum periura Patris fides
Summi materiem pomæ tulit mali,
Heredi properans necem,
Hydra plus nimio coniuge credula.

ODE XXVI.

NEquicquam implicitũ compede ahenea
Lictor Romuleus detineat Deum;
Coniuret Solyme barbara funeri
Frustra, damnet & arboris,
Si non sponte suum deuoueat caput,
Diuinamq; animam prodigat, atq; Amor

Hortetur, fore enim ad sidera iter patens
Venali ob pretium Deo.
Egit sponte trahens ardua in omnia,
Et perrumpere Amor quidlibet obuium
Suasit; diuitibus propulit insulis
Extorrem patria Deum.
Pœnarum docilis iam dolet acrium
Contempti Dominus splendidior poli,
Atq; vltro miserùm, transfuga cœlitum,
Partes sumere gestijt:
Non grata liquidus promitur amphora
Liber; vipereo selle sed asperant
Guttur, cui Sicula mella ferunt apes,
Et nectar liquet Atticum.
Importuna reum sæuities agit,
Nullorum & comitum certa fides manet;
Quin dextram Genitor denegat, atque opem
Damnis illacrymabilis.
Quid me Mygdonidum, regnaque Mempheos
Mirantem teneant? iure perhorrui
Sublimes apices tollere verticis,
Abiecto nimium Deo.
Sed postes Erebi sic adamantinos
Victor diffidit, & subruit æmulum
Ditem deripiens; sic Acherontios
Fratres illaqueat duces

ODE XXVII.

O *Non ademptis matris honoribus*
Enate quondam pulcher, & ardua
De mente Patris, nempe fundis

Dulcem

Dulcem animam per acerba rerum.
Hoc impiatam crimine Romulus
Vastabit Vrbem, lapsaque mœnia
Depascet ignis, subditaque
Fana ruent populata flamma.
Dirum eloquuta sic Nemesi. Nefas
Immane demens mox, Solyme, lues;
Fatalis impendet Quirinus
Templa Tyro fabricata vertens
In pulverem, ex quo perfidus obtulit
Mercede iniqua Numen; & arboris,
Sævique damnatum doloris
Exagitas duce fraudulento;
Iam non parentum præsidio ferox
Arcebis hostem, nec Solyme vetus
Pugnax giganteum Cyclopa
Caute premes, rapidaq; funda;
Ceruice duces indocili iugum
Onusta vinclis; qualibet exulas
In parte, campestres vt errant
Orbe Scythæ, neque certa sedes.
Insultat eheu mœnibus erutis,
Bustoq; templi turpe pecus; natant
Cruore campi, perq; pompam
Roma ferox tua iura ludit,
Aurum repositum distrahet, atque opes
Patrum vetustas, vasaque barbarus
Heu coget vsus in profanos,
Cuncta manu rapiente Roma.
Vulcanus ardens scilicet Isacum
Clarabit oras nomen in vltimas,
Bacchante flamma deflagrata

Fana per, & rutilum lacunar.
Oracla dico, fataque gentibus
Hac lege, frustra ne trepident pia:
Vrbis sepulta suscitare
Tecta, sacras reparare & arces
Ter si renascatur Solyma, & vetus
Imago fani, ter recidat mea
Manu subactum, terque inanem
Culmine deuoluam laborem.

IN CHRISTI CRVCEM

ODE XXVIII.

A*Rbos ô Libani nobilior cedris*
Vltro lecta Deo; non sine te salus
Orbi parta nocenti.
Ramis lata bicornibus
Pendentem retines; ille lacer flagris,
Traiectusque latus tingere amat tibi
Rubro sanguine truncum
Aequaui soboles Patris.
Te sustollit Amor signifer, & Deum
Ardet figere; tu tendis amabilem
Vmbram, & dulce labori
Prabes hospitium; arborum
Fies perpetua fronde virentium:
Fies purpureo flore comantium,
Te dulcis rigat vnda,
Corde & desiliens cruor.

ODE XXIX.

Te

TE nunc, Nate Deo, Cœlique, Ereb que potentem
Regnatorem animam exhalantem
Mœrebo, lacerumque comas, & scissa cruentū
Tempora. te ne ab origine Diuum
Dicimus æterna natalem ducere, par &
Ferre decus, faciemq; paternam?
Te dulcem reflare Deum spirabile cordis
Numen, & æqui iuris Amorem?
Nil nomen te grāde iuuat Natique, Deique!
Sis Patris licet argumentum
Ingens, sis animi, tanti sis Numinis hæres:
Nec Cœli stellantia templa
Te formasse iuuat, clarāq; Lycaonis Arcton,
Et Phœbi spectabilis olim
Purpureum decus, & pulchra Latoidos igni
Accendisse genas male turpem?
Illa supercilij quò cessit gratia? & ille
Flos? animam largite parenti,
Concedis morti neruos, artusq; volendo
Naturæ ter maximus auctor,
Nempe vltro tibi fata moues, & flebile lethū,
Prodige Numinis, atque cruoris;
Scilicet vt multo vectes adamante recludas,
Iam reuoluto cardine Cœli.
Sic omnes stellata manet nos regia ciues,
Vt constrata semel via Cœli est;
Nec Nemesis dedet Stygio mactare tyranno
Mortales Acheronte solutos,
Nāque tuo reparas letho pius, & caput omne
Innocuus tibi reddet Auernus.

ODE XXX.

Conclamata fleo Numina, & urgeo
Diuinum caput, heu, queſtibus vltimis.
Matrem iungere amo, qua tulit integra
Voti virginei Deum.
Natura trepida flebilis occidis,
Et tecum pariter Cynthius occidit,
Damnauitq; diem, triſtitia graui
Infractis quoque cautibus:
Nempe hæc mæſta parens audijt, audijt
Oracla, & Senior fata minacia
Olim præcinuit; ſic ſibi creditum
Arcebat gremio Deum.
Sed mox alta manu Tanara ſubrues,
Et ſanguis veniet magna anima redux.
Euadent miſeri carcere lurido,
Te, te cum ſemel auſpice
Cogetur ſubito fata recludere
Pluto; quoſq; ſibi ſurpuit impiè
Reddet; Diue, tuo ſic bene ſanguine
Deles primigenum nefas.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM SIVE ODARVM LIBER V.

De Christi pœnis ac morte.

Προαύλιον

LACRYMA nihil citius arescere præsertim in alienis malis dicere, solebat rhetor Apollonius; quas tamen cum in superiore libro profuderim plurimas, adhuc redundare video. sed nimirum

noua sit ratio lacrymandi, vbi deflectur Deus. expromam igitur in hoc altero intermortuis vtcumq; vocibus reliquias mœroris. Sed vnde nam in Dei morte deploranda tanta siue fœcunditas, siue pertinacia carminis? mirũ est quod accepimus à Græcis; fuisse Libetris vrnam in qua Orphei cineres supra columnam marmoreã seruabantur; eo luscinias ex finitimis agris turmatim conuolare solitas, & quasi næniam canere; has porro reliquarum omnium, quæ in ea regione essent, suauissimas fuisse, & maxime vocales, quæ pertinaci quodam cantu ab ea vrna fere nunquam auolarent. En causa, cur & nos ita pertinaces in canendo simus: parentamus extincto Deo, & quamquam eam lusciniarum suauitatẽ non arrogamus, certe multo ille ad concitandũ & quodammodo afflandum animum efficacior quã Orpheus; neque enim solum saxa trahi, reuocari ab inferis frustra coniugẽ fabulamur, sed pios Manes euocatos ad æternæ vitæ lucem fatemur; saxa vero dirupta montesq; discissos etiam num videmus. atq; vtinam ad beatissimam ipsam vrnam hæc canere, ac deplorare liceret, quanto plus

inde

inde suauitatis, quam luscinijs illis ex aridis Orphei cineribus atq; ossibus manaret? & sane multo magis impleret, vt ita dicam, animum illa quamquam inanis vrna, & diuino corpore vacua, quam quæ cadauer Orphei continebat. pergam igitur, & quadam siue doloris pertinacia, siue amoris constantia, si minus omnium suauissime, certe maximo cum sensu pietatis, vti par est, carminis luctum redītegrabo. Sed in hoc Naturæ squalore quo vtar artis ornatu? qua elegantia carminis? etenim si ars naturam imitatur, cum illa hoc tempore tanto in luctu sit, quid tandem ab arte depromi poterit culti, atque iucundi? aut qua ratione acerbissimum illius dolorem hæc effinget? equidem, quoniam affinis est picturæ poësis, libenter adhiberem illud summi artificis velū, quo Agamemnonis, cuius dolorem assequi arte non poterat, vultum obtexit, nisi hoc tempore vela conscindi viderem. Expediret item nos communi dolore oppressos, & consepultos aliquo tumulo tegi, nisi aperti tumuli Manes suos dimitterent potius, quam admitterent. hærerem prorsus dolo-

re & obstrepescerem, sed qui licet in tanto motu cõcussæ Naturæ? ꝙ si, vt aiũt Physici, nunquã vehemẽtius intremiscũt terræ, nisi sopito mari, Cœloq; tranquillo, subtracto omni spiritu, ac post ventos conditos, sane idcirco nulla tunc sæuijt in mari tẽpestas, quòd in Dei moriẽtis corde vniuersa sæuiret. idcirco nullus in Cœlo turbo, quia quicquid est horridi, ac turbulenti in eum vnum impetum fecerat. neque vero fas erat alios tunc spirare ventos, quam gemituum, ac suspiriorum; nec afflare spiritus, Deo efflante animã. mira plane sunt omnia. scilicet terra mouetur, quia se conditor confixus commouere non potest; hominibus vita functis venæ replentur sanguine, quia vacant diuinæ: aperit Deus oculos vel hostiles, cum moriens ipse claudit; aperuerat etiam viuẽs multis, siue vt plures haberet spectatores probrorum suorũ, atque pœnarum; siue vt plures essent oculi qui se flerent. Sed vltrà progredi dicendo non licet; tot enim orationi occurrunt doloris scopuli, quos hoc tempore petræ scinduntur.

Parce

ODE I.

P*Arce iam Nato Genitor; nec vrge*
Intonans sæuis nimium procellis,
Et fatigatos premere acer artus
Desine telis.
Magna si manat soboles, perenne
Par decus ducens, careat pudendis
Sordibus lethi, careat seuera
Lege reorum.
Durius pœnas agitatus inter
Arboris trunco grauiore pendet;
Vepribus frontem lacer, atque ahena
Cuspide dextram.
Gaudet infestis Amor, atque acerbis:
Scilicet letho generosus vltro
Credidit sese: Genitor sed illi
Damna rependes.
Ocyor; non si mala nunc fatigant,
Sic diu linques; tumulo iacentem
Suscitas Natum, neque serus vrna
Condis inerti.

ODE II.

R*Eus alta trabe pendes Deus ille*
Patris hæres, typus ingens, operosæ (me.
Nota mentis, iubar oris, simulacrũ Deifor-
Neque dulcis sitientem leuat amnis,
Neque pœnas lauit ægras merum. acerbant
Sed amaro labra felle, & male aceto me-
(dicato;
Graue

Graue dextra , graue fixo pede mæres ,
Lacer artus.it amicus cruor vnda, (tefecit.
Quætefecit latus hastæ, & cor amantis pa-
Tibi vittas , & honestum diadema
Amor aufert;caput Indo prius auro (pallet.
Paliurus tenet asper; coma squalet, gena.

ODE III.

O *Magne vindex criminis , ò Parens ,*
Cui vis profundi parturit ingeni ,
Prolemq; fundit magnam , habentem
Instar idem , patriumq; vultum.
Te Natus ambit sollicita prece ,
Fletuq; supplex, teq; parem ciet
Patrem cruentus barbarorum
Turpe manu , rigidoque ferro .
Obliuioso ne excute pectore
Depulsum ; acerbis neu Solyme impia
Pœnis fatiget , perque dextram ,
Perque pedes premat immerentem.
Iam mortis vltrò sæua necessitas
Clauos ahenos cudit , & arbori
Immane fixit ; nec recuruo
Tristis abest paliurus hamo .
Vt membra pendent immiserabili
Velata nulla pallida carbaso ?
Vtcumque sortita malignè
Veste cohors inimica nudat .
Hæc illa frons , & forma Dei vetus ?
Parentis ingens hic decor ? hic satus
Natalis æterni ? triumpho

Sponte

Sponte sui subit ille amoris,
Qui non malorum sponte resorbuit
Casus per omnes? quid patiens Deus
Crudele fugit? vel dolorum
Inuida quid Solyme reliquit?
Nunc pone damnis, pone modum malis,
Vinctumq; pœnis solue, recolligens
Manu fatigatam labore, &
Functam animam grauiore iussu.

ODE IV.

Patrem dolendo quid repetis tuum?
Si neutri amicum est destitui genus
Mortale, spes ò sola nostri,
Præcipitis columenq; mundi.
Si te seueris supplicijs dolor
Subducit; olim, cui Pater alteri
Det expiandi ritè partes
Criminis? effugiens procellam
Cedes ruinæ scilicet omnium,
Gentisque perdes dulce decus tuæ;
Vt ipse suspensus peribis,
Certa salus erit, & superstes
Viues. amantem (sit) neque flammea
Terret Chimæra spiritus, arduum
Et quicquid obstat, vi refringit,
Per medias ruit atque cædes,
Nil damna terrent. tu quoque prodigus,
Vindexque nostri, victima concidas
Deuota placato parenti,
Et niueus feriaris Agnus.

ODE V.

ET luctu & lacrymis iuuat
Complecti calido vulnere liuidum,
Et tabo madidum Deum,
Qui nunc pendet hians de trabe, flebile
Pondus, vulneribus lacer,
Sed matri miseræ flebilior, refert
Dum cunabula Bethlees,
Cultam & Memnonio rege puertiam,
Et festas Superùm lyras;
Seu nox tergemino cedat Apollini,
Astro seu duce splendeat.
Nigra ne careat cæca dies nota,
Neu promptis lacrymis modus,
Neu sit sollicito corde quies mali.
Nunc pro purpurea rosa
Frontem, dume, notes horridus asperam,
Omnes in lacerum Deum
Defixi soluent lumina. amabili
Hærens ambitiosior
Trunco, vi rapida non ego distrahar.

ODE VI.

QVid inquieta poscit ab arbore
Natus parentem, corpore liquidum
Fundens cruorem? non vt hostem
Fulmine corripiat caduco,
Non sulphuratum fundat vt vrbium
Ignem, Noëtin diluuiem neque,
Cum claustra Neptuni refregit

Orbe ruens super ira Cœli.
Agat proteruos & furor, & scelus;
Vitam benignus cæde paciscitur:
Sic damna vincit, sic paternos
Morte iuuat reparare casus.
Tuetur hostem; quippe ter, & quater,
Pœnas tot inter, damnaq; vulnerum,
Probris lacessitus, quiescit,
Mite Patrem simul apprecatus;
Pœnam latentis Numinis inscijs,
Pater, remittas lenior, & precor,
Impunè da, dextra nec acris
Tela pati, nec acerba vultus.

ODE VII.

VLtro citatum deproperas tibi
Lethum, & probrosas immerito paras
Per damna pœnas, atq; vepres,
Atq; grauem chalybem receptas
Immane membris; sic tibi virginum
Sponso cruento plurima concidet;
Vel sponte præsectis capillis
Casta tuum aduigilabit ignem!
Sic te sequentur, collaq; barbaro
Mucrone condent agmina amantium;
Lethumq; crudele, & seuerum
Supplicium apposuere lucro:
Te dum tuetur sic male saucium
Arcu paterno, quis penetrabile
Ferrum recuset, dulce tecum
Commoriens per acuta pœna?

Cum

Cum tu paterna vis, imitabilis
Splendorq; mentis, delitias Patris
Mutare damnis inquietis,
Abijciens potiora, tendas.

ODE VIII.

AMica ferro lædere Numina
Nec barbarorum est; huius & insolens
Scythes furoris, gensq; Thracum
Effera, Massagetaq; duri.
Ambite nudum pallade textili,
Peplo, Camœnæ, cingite candido,
Deum & verecundum pudentes
Carbaseo reparate velo.
Probrosa nullo tegmine nuditas;
Et pacta vestis sorte volubili
Immane quantum distat alta
Prole Dei, scelerisq; pura.
Inominatis heu male discrepans
Odea Cœli vocibus, impium
Lenite clamorem, atq; cædis,
Atq; auidum immeriti cruoris.
Matremne vultis sumere tristium
Partem malorum? dicat amabilis
Parens, acerbo quo doloris
Vulnere, quo iaculo laboret?
Vnà peribit non alia nece
Parata ferro: flebilis heu parens,
Quanta sub Aetna pectus ardet
Tristius, obruiturq; flamma?
Quanta laboras sollicitudinum

Sub

Sub mole, Nato proxima? quis piè
Soletur ægram, teq; tanto
Expediat, miseranda, luctu?
Inter virilis vulnera nil tamen
Dolore peccas, te abijciens leuem;
Nec erubescendis recedis
Opprobrijs, sobolisq; damnis.

ODE IX.

QVandiu Nato Pater immerenti
Sæuies, vindex Pater? hausit illi
Iam latus ferrum, patet & fenestra
Pectus hiulcum.
Fluctuat Natura, pauetq; monstri
Insolens, Manes Acheron remisit,
Et vetus patrum genus omne terris
Rettulit altis.
Crebrior motu tremuit Cytheron;
Atque Eryx, atque altus Athos fatiscit;
Scinditur cortina, adytisq; notis
Templa patescunt.
Iuit & Phœbe properante curru
Mœsta contectum rubicunda fratris
Ora; damnauitq; repente terras
Luce negata.
Tela mox fortes acuent Quirites,
Queis Scythæ, & quondam periere Daci;
Et luet patrum Solyme suorum
Crimine pœnas.
Vana nequicquam scelus expiabunt
Vota; iam toto profugum vagatur

Orbe

Orbe, neglectum genus, haud benigni
Cura Parentis.
Ille mortalis tenui figura
Arduum texit decus oris, almæ
Virginis proles, patiens renasci
Paupere Bethle.
Mox, sed vt Cœlum patrium reuiset,
Te manent cædes, Solyme, tuorum;
Roma mox vastis equitabit vltrix
Martia campis.

AD GAMMACVRTAM

ODE X.

OCcidit ille sator rerũ Deus, ille dulcio-
Cupidinum fons vber, atque origo. (rũ
Aspicis? haud solio splendet patrio, & niten-
(te Olympo,
Nec astra cingunt verticem decorum.
Iã tremit occultum Phœbus iubar, obtegente
Vmbraque terris incubãt nigrãtes, (Luna,
Et concussa tremunt latè iuga, dum dolor fa-
Euisceratum Numen, & cruentum. (tigat
Purpureum durus caput impediit, secatq; ve-
Ingrata tellus quem tulit Parenti. (pris,
Flebilis ille Deus moriens male pallet ora, &
Haud forma dulci fulgurat nitore, (horret.
Nec flagrantẽ oculos mirabere, corda quo ca-
Informè letho squalet, atq; lãguet. (lebãt:

ODE XI.

QVæ vis asperior te Deus arbore
Figit? pque pedes, pque manus (nefas)
Immanem chalybem infert?
Quid stellis rutilam comam
Inuoluis paliuro, asperioribus
Hirsutus iaculis? quis violat genas
Immortale nitentes,
Grato & murice perlitas?
Eheu cur specie te intuor alterum,
Neglectumq; fleo Numen, & aspero
Crines triste rigentes
Emiror diademate?
Semper namque frui credulus aureo
Rebar, te facie semper amabili
Sperabam inscius acris
Lethi. me miserum; quibus
Nunc iactate malis cerneris? & quibus
Ærumnis ageris? nempe potens Amor
Suspendisse potentem
De trunco arboreo Deum.

AD RVFFVM PRINCIPEM.

ODE XII.

NVnc est dolendum, nunc querimonijs
Pulsandus æther; nunc lacryma Deum,
Et voce complorare acuta
Tempus adest, miseroq; luctu.
Noster laborat, noster in arduum
Tendit cacumen; fert iuga, fert trabem
Ceruice; flagris intumescit,

Et rigido vepre sectus horret.
Pendens ab alto (pro pietas) dolet
Immane trunco, dum Solyme furit,
Timetq; dementes ruinas
Imperio, veteriq; sano.
Impunè molles verbere liuido
Infecit artus, nec timuit Deum
Ferire ferro, pro liquenti
Nectare fel domenè propinans.
Sic belluosam per Nemeen leo
Ceruum cruentis corripit vnguibus,
Morsuq; adurget, vel niualis
Hæmoniæ capream fatigat.
Amans tuorum quippe benignius
Perire quæris; protinus horridas
Pœnas lacessis, atq; nostram
Morte cita reparas ruinam.
Fortis parentem poscere, barbaros
Vultu sereno conciliare amas;
Amara Myrrha dum remiscent
Pocula, vipereum & venenum.
Demorsus acri morte ferocior
Mortem resorbes, scilicet arbiter
Vitæ; superbos atq; Manes
Ducis, io, merito triumpho.

ODE XIII.

O Qui rubenti fulmina dextera
Hostem proteruum dissimulans, Pater,
In Caspias conuertis vndas,
Inq; Athon, in Rhodopenq; duram,

Cur

Cur sæuus vrges vulnere plurimo
Natum? seuero nec tibi vindici
Minæq; decedunt, & iræ,
Tot rigidas subeunte pœnas.
Cur immerentem deserere immemor
Pater videris? quo veteres tui
Cessere amores? ille cordis
Ignis vbi cecidit perennis?
At non sub ictu passus amabilem
Perire prolem, cum pater obsequi
Velox virilem strinxit ensem,
Molle domans adamante pectus.
Infida pubes cessit, & abnegat
Periura Numen; diffugiunt metu,
Hostiq; dimittunt amici
Ferre necem pariter dolosi.
Excepit olim si puerum gelu
Sub rupe Bethles; asperioribus
Quid vsque sub damnis laborat
Morte cadens nimium probrosa?
Succurre Nato, quem Genitor foues
Sinu feraci, mente sub intima;
Prætende dextram ferre suetam
Dulce malis medijs leuamen.

AD IANVARIVM.

ODE XIV.

QVid læta condant Gargara messium,
Et culta fundant Appula, desine
Curare, nec frustra labore

Solli-

Sollicito trepida tueri.
Quin tu sub alta flebilis arbore
Iaces? reposcit te moriens Deus
Dumis coronatus capillos
Asperior, lacer atq; flagris.
Non idem, Olympo qui fuit est honos,
Nec illi eodem forma rubens nitet
Vultu, sed artus inquietis
Supplicijs Solyme fatigat.
Solatur agros consociare amans
Pœnis. anhelo quin pius ocyus
Restinguis ardentesq; fauces,
Oraq; frigidiore lympha?
Quin ales vndas nunc equus elicit
Solo? pudica, dic age, Naiades
Iordane maturent, & vrnam
Cæruleis repleant fluentis.

ODE XV.

ERgo laboras rebus in arduis.
Deuote damnis? heu male temperas
Humana diuinis, acerbo
Turpe Deus moriture letho.
Hic mœstus alta figeris arbore,
Hic te peremptum vulneribus Pater
Amorq; reclinat, recludens
Interiore latus fenestra.
Quà tristis arbos, sed tamen hospitas
Vmbras amanti subijcit incola
Dulcis; remisso quà cruore
Lympha cauo trepidare corde

Labo-

Laborat. huc & diuite balsamo,
Syraq; nardo deproperant tibi
Inungere artus decolores
Officij memores supremi.
Diuusne Patris profluus vbere
De fonte compar, an reus impia
De gente, nil refert; peribis
Victima nil miserantis vltro
Parentis. alto sic bene cogimur
Polo beati, sic Acherontium
Regem coërces, nos Olympo
Diue tuo impositure letho.

ODE XVI.

IRata cæco iam Solyme fremit
Motu; coëgit proditor agmina,
Deumq; venalem pacisci
Ausus, amicitiæ dolosus
Mercede vili. tela (viden?) micant
Non expianda cæde rubentia;
Catusq; sub noctem latentes
Purpureo meditantur horto.
Amor patenti colle tragœdiam
Dat lacrymosam; quà grauis imminet
Vrbi, reorum cæde turpis,
Et sanie madidus cruenta.
Perstringit aures iam tuba criminis
Ementiendo nuntia, & impiè
Narrans; coruscat fulgor æris,
Atq; acies chalybum renidet.
Tu Patre magno progenitus, trabe

Subter laboras, heu male sordidus
Tabo fluente, atq; indecoro
Puluere, iam docilis dolorum.
Cliens, tuorum & quisquis amicior
Cessere; natum quin Pater abstinet
Vltro tueri; quem feraci
Mente satum gremio recondit:
Natura motu sed tamen horrido
Tremiscit, hostem perdere pertinax;
Tellure conuulsa fatiscit;
Et traheret Solymes ruinam,
Ni vota fundas concilians Patrem
Obliuiosum tot scelerum, Stygis
Damnaret immanem cateruam,
Atq; tibi inferias referret.
Queis non sepulcris irreuocabiles
Venere Manes? cui lapidum fragor,
Sonusq; inauditus ruinæ
Montium? agens prope funeratas
Gentes sub Orcum, nigraq; Tartara
Hiante terra? quæ sola? quæ iuga
Non horruerunt? quæ profundis
Ora latens caruit tenebris?
Sed ne minori, Pieri, barbito
Magnam retractes parua tragœdiam,
Mecum cruenta sub cupressu
Sparge Deum lacryma tepenti.

AD MATREM VIRGINEM.

ODE XVII.

Ah

AH ne plus nimio, Diua, dole; datum
Sat multum lacrymis, & querimoniæ;
Reddet mox Erebo non male creditam
Magnam progeniem Pater:
Natum Mors violens nescia Numinis
Morsu corripuit durius aspero
In venas inhians; sed prius occidet
Imbelli caprea leo,
Quam Mors vsque tenax deuoret; euomet
Exsorbenda Deo, cui placet inuidam,
Vltro cum cecidit, sub iuga libera
Vitæ mittere fortior.
Prolem Mors tamen cum peteret tuam,
Trunco detinuit compede ferrea
Importuna, feris sæuior Africis
Nequicquam, moritura Mors.

ODE XVIII.

TErminum pœnis negat inquietis
Sæuior Marsis Solyme colubris,
Surdior saxis, simul obstinatas
Obstruit aures.
Isacis pubes furiosa sæuit
Asperans frontem paliuro adunco;
Turpe venalem comes & rebellis
Prodidit auro.
Luseris probris male, cui paternum
Splendet obtutu iubar; ô profundæ
Mentis exemplar, bonus ille rerum, &
Nobilis auctor.
Non tibi præsens famulatur æther.

Summouens cæcos Solymæ tumultus,
Mille te quamuis Superùm frequentum
Agmina cingant.
Quid breui tot damna recurris æuo?
Igne quid multo radiantem Olympum
Orbe permutas Deus exul, vltro
Aspera quærens?
Impiam scandit pia cura nostri
Arborem, Phœbe simul atra nigrum
Condidit fratrem, ac tibi mæsta pallent
Sidera Cœlo.
Tristis in præsens, homini quod vltra est
Sic amas curare, & amara nostro
Temperas risu, recreans ab omni
Parte beatos:
Abstulit terris fera mors cadentem,
Longa sed vita reparas cadendo
Sæcla; sic Manes Acheronte soluens
Inferis astris.

ODE XIX.

QVæ te cura nimis prouida mercium
Cunctantem placido littore propulit?
Atque exercita sæuis
Ventis egit in æquora?
Vt te, nauta, ferunt per mare barbarum
Fluctus? parce ratem prouehere, ah caue;
Classis namque inimica
Prædando freta peruolat.
Iam restricta tibi brachia colligat,
Et nudans chlamydem sorte paciscitur,

Quam-

Quamuis nauita Cœlo
Cognate, & Superûm potens
Iactes vim patriam, Numen & arduum;
Neptunusque tibi, regnaque pareant
Latè Tethyos almæ,
Nutu cunctaque temperes.
Natum non Genitor iuuerit, & mala
Pallebis trepidus nauita, cum manus
Malo barbarus alto
Constringens chalybem premet.
Ne te crede fretis, opprobrium nisi
Debes æquoreis hostibus: an dolis
Emerges potior? vada
Euadesque Ceraunia?

ODE XX.

CRudele cædem mox Solymæ lues?
Quod criminosa voce lacesseris,
Deumq; vexaris parentem
Perq; nocens flagra, perq; dumos
Fœcunda pœna; scilicet asperans
Manus decoras artifices poli;
Hinc omne deriuauit ira
Exitium in miseros nepotes.
Mox impiatam Romulus impiger
Delebit vrbem, pergamaq; ardua,
Cohorte formidatus acri,
Ac domiti bene notus orbis.
Thorace cingi gaudet aheneo,
Et fingit hastas exacuens leues
Iam nunc, & immanes ruinas

Præcipiti meditatur arci ;
Fanum , elaboratamq; Tyro ruet
Domum superbam marmore ; dædalum
Vulcanus ardens perq; culmen ,
Perq; sacras equitabit aras ,
Iam cogit agmen Romulidum Titus ,
Promitq; auitas ex adytis opes ,
Vrbemq; adauget martialem
Exuuijs Solyma beatis .
Direpta cerno sacrilega manu
Et vasa , & auro sculpta toreumata ,
Lamnamq; delubro refixam ;
Nobilium monumenta Regum .

ODE XXI.

QVid , ò , Quirinus sæuit , & imminet
Superbus hastæ? diffidit ut latus ,
Fatetur vltrò non pauenti
Voce Deum, sceleris; tædet.
Natura pallens horruit , horruit
Nouis tenebris obsita, Sol niger
Repente vt hæsit , territosq;
Pressit equos , trepidumq; currum.
Redduntq; Manes Tænara creditos ,
Et bruta tellus, atq; Ceraunia,
Taurusq; , Atlanteusq; vertex
Concutitur , lacer vt pependit.
Se sponte pœnis attenuans Deus
Obscura promit Numina ; dum tremens
Natura acuto cum fragore
Infremit , & perijsse maret .

AD

AD PROCACEM ADOLESCENTEM.

ODE XXII.

Nolis cæca sequi iura Cupidinis
Præceps exitio, regnaque Cypria
Debellata Deo non sine sanguine,
Ac diræ sobolis nece.
Nuper multiplici verbere liuidum,
Et clauo Solymo fixit aheneo,
Illusitque probris; vnde periculum
Tellus contremuit pauens,
Et diffractus Eryx, & Rhodopëia
Cautes diuidua flere Deo satum
Visa; Phœbus equis attonitis stetit,
Excitæ ac tumulis amant
Ingentes animæ visere languidum,
Pallentesq; oculos, & male vepribus
Præcinctum caput, & vulneribus patens
Incensum cor amoribus.
Quam nunc Pausilypi dedecet otio
Insanire, (nefas) aut dare brachia,
Et versare pedes? dum Deus arbori
Affixus male plectitur,
Quæ te cumque Erebi damna manent reum:
Iam liuentia detorquet ad oscula
Ceruicem demens proditor, ac Deum
Permutare velit leui
Mercede, haud opibus ditis Achæmenis.
Auri tanta fames; cernis vt eripi
Formidet? sed amans hic properat mori,
Et pœnas rapere occupat.

ODE XXIII.

NOn criminoſo ſunt humeri iugo
Pares; nec æquat viribus arborem
Labore nitens, ſed ruentem
Pondus agit prope funeratum.
Montana tendens culmina Golgoti
Incontinentum detrahitur manu
Pœnis fatigatus, probriſq;
Luditur, & chlamyde indecora.
Pulſatus horret grandine verberum,
Frontemq; aduncis vepribus, & comas
Aſper; ſub autumnum rubeſcit
Roboreo velut vua prælo,
Sic pendet alta liuidus arbore,
Ferroq; plantas, atq; manus lacer:
Romane lictor quid probroſis
Vocibus increpitas dolentem?
Acerbo quantum non rigidus Geta,
Mauruſq; ſæuit barbarus, aut Scythes,
Compunctus aut candente ferro
Tempora Threicius ſatelles:
Humana quæram ſi ora, & amabilem
Formam, ſagacis lumina falleret
Obſcurus; horret quippe totus
Vulnera, delituitq; imago.

ODE XXIV.

NOn ille Diuum ſorte nocentium
Impune damnat; qui gemene trabi
Affixit audax in nepotum

Perni-

Perniciem; opprobriumq; gentis;
Immane tergo pondus, & arborem
Ceruice pressit; saxaq; lubrica
Stillante respersit cruore
Numinis. ille parauit Vrbi
Demens ruinam, qui scelus impium
Concepit olim, colle super locans
Te triste lignum; te caducus
Ille tulit, pepulitq; terram:
Quæ damna ducas haud, Solyme, satis
Noris. recurui iam litui strepunt;
Fragorq; confundens, & aures
Sollititat tuba Martialis.
Frustra tuenti credula Numini
Arcebis altis mœnibus Italum
Robur; sed improuisa belli
Vis rapiet, ruet atq; fundo
Delubra. vises regna Quiritium
Captiua pubes; & Capitolium
Onusta vinclis, & secures,
Oraq; purpurei senatus.
Iessæus olim præcinuit lyra
Vates, & acri carmine næniam
Dixit, reuoluens dura turpis
Exilij mala, sæua cadis.

ODE XXV.

Nate parente Diuo, (lendo
Ingeni magni soboles; sic iuuat ab do-
Lædere dulce Numen? (lethi?
Sic lacer [illegible]es? tunè reus supplicij, atque

Te neque dimicantum (*duco*
Stipat examen Superùm, barbara nec ca-
Fulmine castra tollis? (*bant*
Qui Deũ lictor potuit tangere? cur acer-
Guttura viperino (*findit!*
Felle? quis crudele premẽs tempora vepre
Cur paliuro inhorres? (*brat*
Ille quo cessit Deus? ah liuida quis terè-
Brachia turbinato
Aere, figens molle latus eiaculatus hastã?
Sic miserande langues?
Scilicet primi repares vt lacrymosa Patris,
Funera, nec Tonantem
Ira deuoluens agat in terrigenùm ruinas.

ODE XXVI.

PEribis inter impios dura trabe,
O conditi mundi potens.
Quid mæsta Mater? te cadente concidet;
Volupe est nihil superstiti.
Te montis vsq; persequetur verticem,
Et dulce tecum commori est.
Quos tu labores, quotq; laturus mala,
Innasceris pauper Deus?
Magis rigente pumice Alpium iugis
Inhospitalis Bethlees.
Amoris vsq; ad vltimum pius gradum
Forti laboras pectore,
Tuo dolore funus auertens meum,
Serpentis allapsu, ac dolo
Quondam paratum; ni adfuisses auxili
Multum ferens nepotibus,

Non

Non stagna Cocyti, nec oras feruidas
Stellante mutarem polo.
Illic reponit me benignitas tua,
Et plurima vis gratiæ.

Προσωποποΐια CHRISTI AD PATREM.

ODE XXVII.

AT ô potens Olympi, & orbis inferi,
Parens & ô compar mihi,
Quid derelictum temnis? aut quid instruis
Pœnarum in vnum me agmina?
Per me, fluo si mentis æternæ satu
Imago, vis & ingeni,
Per immerentes has manus, per & pedes,
Matremq; mœrentem precor
Quid vt nocentem me fatigas? aut vti
Latronem ab alto stipite?
Anhelus en præcordijs inæstuo,
Venas adussit & sitis.
Confusa felle viperino pocula
Miles Quirinus miscuit,
Myrrhamq; amarũ & quicquid inuitis reis
Ars elaborat impia.
Horret capillus interim dumo aspero,
Marinus Echinus velut;
Sectusq; flagro ad militis fastidium
Totus cruore diffluo.
Iam parce tandem amoris æterni memor,
Animamq; magnam collige.

ODE XXVIII.

EXulcerato corpore horrescit Deus,
Genæq; sanguine innatant;
Quo mater ipsa possit aspectu, & graui
Inemori spectaculo.
Queis non querelis arsit? ò amor breuis,
O dulce votum Bethlees;
At tu seuere criminum vindex Pater
Huc verte acutus fulmina,
Iratus inq; me tona, nocentium
Formidolosus arbiter.
Cur immerentem barbara carpunt manus
Magni parentis filium?
Ah ah flagrisq; turpis, ac vepre horridus
Vix Numen ille, vix homo.
Te, te reposcit, nec vocate sæpius
Mœstis recurris vocibus.
Non vsitatis vina potionibus
Miles propinat fellea.
Quæ nec venena Marsus herbarum sciens;
Aut saga miscet Thessala.
Prius sed inferum polo nabit mare,
Interq; phocæ sidera;
Quam non amore tu, Natur flagres, tibi
Non mittit iratas preces.
Vlturus hostes, sed quietus mollibus
Lenire verbis apparat.
Non deuouet seuera detestatio,
Diraq; agunt nulla reos.
Sic expiat se victima priscum nefas
Acerba perpessum caput.
Quin vbi dolore fessus expirauerit,
Romanus occurrit graui

Mucrone

Mucrone miles, hauriens imum latus.
Insistit & praecordijs:
Neque hoc parentem me malis superstitem
Spectaculum triste effugit.
Iam mœsta pallent sidera, & iubar suo
Diana fratri deripit;
Tellusq; iam dehiscit, erumpit solo
Vis insueta Manium,
Deumque fixum immane mirantur trabi,
Ferentem & humanas vices.

ODE XXIX.

QVò? quò scelesti trahitis abiectũ Deũ
In montis altum verticem?
Parumne dumis, atq; acutis sentibus
Flagrisq; fusum est sanguinis?
Immane tergo pondus, & feret graue
Iugum catenatus Deus?
Hostis secundum vota, & inuidentium
Consulta Mystarum occidet?
Nempe vt superba fana mox, & arduas
Romanus arces diruat.
Eheu seuera fata crudeles agent,
Scelusq; barbara necis,
Vt sanguis immerentis est fusus Dei
Vrbiq; delubro & sacer.

ODE XXX.

PRarupta montis languidus subit Deus
Trabem laborando trahens.

Heu

Heu quantus ore pallido sudor fluit,
Heu quantus emanat cruor,
Vt verberarunt horridis mollem flagris,
Vt vepre traxerunt comas;
Vtramq; saui vt asperant ferro manum,
Hastaq; discindunt latus:
Desedit altis montibus tellus hians,
Frangens tremiscens Pelion;
Imis sepulchris euocat Manes dolor
Orco remugiens cauo;
Et Phœbus atra nocte permutat diem
Pallore mœstus luteo.
Quem non querela permouent nimium pia,
Preces & iratum ad patrem?
Conantis in Ceraunij cautes iugi
Ab hoste fulmen vertere?
Sic est, vt agnus immolabitur Deus,
Qua mira vis amoris est.

ODE XXXI.

VIndex reorum nulla vt antea potes
Fulmina dirigere
Languente confixus manu;
De nube fulgurante non saeuus tonas
Currum agitans volucrem
Amore perculsus pio,
Amore, qui te prater omnes integrum
Conficit, & nimium
Exercet in malis diu.
Eheu per vrbem perferens tanti probri
Fabula quanta iugum

Tra-

Trahens fuisti, & arborem?
Satis te amicum pallor, & satis dolor
Arguit, & latere
Deductus effosso cruor:
Cum mœsta mater nil valere se prece
Supplice, nil lacryma
Doleret applorans tibi:
Simul renudaris verecundus Deus
Virginea chlamyde
Pendens ab insana trabe,
Ingrata ventis diuidit suspiria
Aëra per vacuum
Fomenta amoris irrita;
Inæstuat præcordijs, & intimo
Pectore, tantus amor
Illam tui implexam tenet,
Vnde expedire non queant tot aspera
Damna, tot opprobria,
Natiq; contumeliæ;
Sentitq; verbera, atque acuta veprium
Tempora purpurea, &
Longam remordentum comam.

Προσωποποιΐα CHRISTI AD PATREM.

ODE XXXII.

IAm dedicatum spiritum manu Pater
Recollige à pœna sat exhaustum, vacant
Cruore venæ. quid recedis ab mei
Obliuiosus obseratis auribus?
Amplectere artus vndique ambesos, comam
Laceraq; frontis accipe abscissam vepre.

Tu

Te per calenti pectore afflatum Deum
Nostros amores, oro; per natalia
Aeterna, meq; mente fœcunda satum
Tot parce pœnis; parce tot malis precor,
Damnisq; tandem solue, solue corpore
Laborioso spiritum nodo explicans.
Quicquid malorum est vspiam resorbui;
Amata Diuis forma fugit, ac decus;
Capillus asper horret & dumis riget;
Perusta terga, & fustibus latus tument.
Declinat à dolore me haud solatium,
Dolore, tendit qui diu præcordia
Suspiriosa. Patris imploro mei
Natus leuamen. amplius pati iubes,
O magne vindex? aridus siti ardeo,
Et viperino felle, & ora myrrheo
Liquore acerbant delibuti sanguinis
Currente riuo; amara quin addunt probra.
Vides vt atris obsoleta sordibus
Paterna imago squaleam? quem tu sinu,
Et hospitali pectore æternum foues.
Quæ finis? aut quid me manet superstitis
Pœna? voluntas si iubet, plures luam
Paratus expiare, seu mori vice
Plus simplici, seu me seuerius placet;
Adempta reddas regna Mortali modò,
Perambuletq; sidera, & polum aureum
Illi redonec, ampla sit merces cruor.

PATRIS AD FILII
verba responsio.

Quid

ODE XXXIII.

QVid Nate magna vis parentis vnicè,
Et par imago, triſtior fundis preces?
Acerba damna ſponte deuotus ſubis,
Tantis & vltro ſuppetis doloribus,
Morti cruentæ, & obligatus arbori.
Velis benignus immori tantis malis;
Mucrone pectus Romulo recludere
Præſtet, pateſcat imis vt præcordijs
Amor; ſed interim euocas Manes pios,
Potens inertes excitare pulueres.
Te mœſta nunc Diana, te luget polo
Phœbus tenebris ater inſolentibus,
Te temperare felleum fas poculum
Noſtroq; amore, ſpeque felici exitus.

IO.

IO. BAPTISTAE MASCVLI
è Societate IESV
LYRICORVM SIVE ODARVM
LIBER VI.

De Christo victore reuiuiscente.

Προοίμιον

AB horrido illo, tristiq; Dei morientis spectaculo ad iucundum ac lætũ victoris, ac triumphantis traducere animum libet; atq; inde iam euocatũ vbi omnia lachrymis, gemitu, luctu referta fue-

fuerant, in eo qui dignior est felicitatis gradu collocemus honore, ac diuinitatis opibus fulgente. Orere tandem ab illa quę sanctissimis veterum Manibus addicta esse creditur, sede, totumq: beatæ turbæ gregem, qui te diu præstolatur, tecum protrahe in lucē onustus Erebi spolijs: sic inexpugnabili, constantiq; amore in nos tuo, ac pro salute, dignitateq; nostra in ferenda morte testata pietate poscente. itaq; non est cur ego lyram temperem ad evm vsum, vt quemadmodum de Orpheo fabulati sunt, qui Euridicen hac arte ad inferis, reuocare conatus est, te inde euocem; sed vt tua vi emergentem, educentemq; ceteros memorem, plaudamq; victori, Musarum etiam castas instituam choreas repetenti patrium Cœlum. Apim illum suum Ægyptij coluerunt ea superstitione imbuti, vt amissum flerent magno cū luctu omnium, inuentum vero summa celebritate, ac significatione lætitiæ Memphin referrent. tum Apim narrant in aërem (haud dubie quin malis artibus, atq; præstigijs) subuectum librare se solitum, & motus versare varios instar ludij; Ægyptios vero qui sube-

rant spectatores quasi miraculo attonitos choreas, ac saltatorium eundem orbem circumagere cœpisse, vt Deũ initarentur; quanto tandem maioré lætitiam concipere nos debemus? vt qui extinctum antea fleuimus, & veluti amissum Deum, nunc inuento, & viuenti, & in Cœlum sua vi euecto gratulemur; & beatorum animorum choros pœana canentium imitemur in terris. temperabo igitur lyram non iam Phrygijs illis, & vlulantibus modis, sed Dorijcis potius grauibus, siue Lydijs lætis.

ODE I.

DEpone luctum, desine flebilis
Thalia longam dicere næniam;
Deo cadenti; temperatas
Tange fides meliore plectro:
En ille, nuper quem Solyme neci
Demisit atrox, arboris impia
Damnatum, & immites adegit
Ferre vepres, & acuta ferri,
Nunc fronte ridet lætus amabili,
Puroq; vultus Sole prior nitet;
Vectus triumphali quadriga
Ecce subit spolians superbi
Postes Auerni; signa refigere
Antiqua fortis, regna nocentium
Prædatus Vmbrarum, & fatigans
Tænara non facili ruina.
Vt execratis vocibus intonat
Stygis profunda ripa, inamœnaq;
Sedes? & iratæ sorores
Vipereos secuere crines?
Vt luce Cœlum plaudit, & aurea
Renidet æthra? protinus arduæ
Fores patescunt, deciduntq;
Difficiles adamante vectes.
Vt læta pubes carmina diuidit
Gratata Diuo compede libera?
Magnosq; Cœli iam Quirites
Ducit ouans per inane princeps?
Ceu cum Mimantem funda tricorporem
Strauit, cruento vertice nobilis

Vates

Vates choreas inuidendas
Rettulit indecori tyranno.

ODE II.

I*Am regna Ditis viuidus occupat,*
Foresque magna vi quatit aneas,
Quem nuper aspexit cruore
Durè nimis Solyme natantem.
Predas Auerni iam sibi destinat
Per damna victor, quidlibet efficax
Domare. nequicquam tumultu
Sæuit inops animi tyrannus.
Campos inanes horrida vastitas
Tenet, colonum iam vacuo solo,
Lateq; desolauit oras
Haud iterum reparante Morte
Regni ruinas. tu bonus expedis
Per stagna Cocyti immeritam diu
Mœrere pubem, teq; amico
Carmine, te gemitu petentem.
Nunc Martiali cingit adorea,
Castaq; lauru; te canit in tuas
Effusa laudes, ac recenti
Te memorem celebrat triumpho.
O magne custos, en ades exili
Spes vna nostri, pacis, & otij
O auctor, ô tutela præsens,
Dulce decus, generisq; vindex,
Mutare fortis tristia mitibus,
Et ima Cœlo Tanara, funditus
Demoliendo Ditis arces,

Et

Et Stygij penetrale regni:
Fatalis olim crinis vt integer
Heros columnas subruit ædium,
Hostes & obtriuit ruina
Præcipiti, ceciditq; victor.

ODE III.

NVnc feriato corde remittite
Curas, & acres sollicitudines,
Victore Diuo iam tyranni,
Et vacuum subeunte regnum:
Fas insolentes carminis inferas
Mulcere sedes, & fidibus nouis
Aures tenere, & fas canoris
Ferre Ducem numeris ouantem.
Per damna lethi tu Stygis accolas,
Tu regna Ditis pallida deripis,
Vmbrasq;, deuotosq; Manes
Ignibus, haud finis ire terris
Impune, cæco carcere detinens
Post terga vinctos; robur & imperi,
Fascesq; frangens; nec cruentas
Mors acuet violens secures.
Tu sæua fati iura nepotibus
Rescindis ægris; & miseram luem
Resoluis, optatamq; pœnis
Ipse tuis reuocas quietem;
Fuditq; nectar Tænarus insolens,
Et mella taxus sudat Hymettias:
Iam ripa Cocyti repente
Flore nouo velut Hybla ridet.

Edura

Edura tandem vincula diffidit
Ferox iuuentus Numine viuido :
Nec iam superbi iura Ditis ,
Aut socios metuit Cyclopas .

ODE IV.

QValis corusci fulminis impetus
Deiecit ornum , strauit & ilicem ;
Siluamque depastus comantem
Ignis ijt sine lege liber;
Sic alta nuper Tanara perculit
Proles Tonantis , pergamaq; impulit ;
Aulamq; Plutonis superbam
Corripuit subita ruina .
Tollensq; ab imo gurgite verticem
Cocytus ater substitit ; & Charon
Impune miratus per vndas ,
Perque lacus gradientem Auernos.
Tu Ditis arces , atq; adamantina
Perrumpis audax limina Tartari ;
Scyllamq; terrens , Gorgonasq; &
Fœda modis simulacra miris ,
Eludis Vmbras ; tu pede proteris
Findens cruento colla tumentia
Frustra reluctantis tyranni , in
Dedecus , opprobriumq; regni ,
Nectens rigentes Manibus impijs
Ferro catenas , ne furient vagi
Terras nocentes , neue Pluto
Castra ferox inimica cogat
Fratrum timendorum ; at spolijs grauis

Labore

Labore nullo iam Capitolium
Subis, & æternis onuſtum
Accipiet reducem trophæis.

ODE V.

SVrge regnati bonus auctor orbis
Nuper immiti violate ferro,
Te chelys dicet ſuperare lethi
Aſpera fortem;
Nec loquax olim neq; grata, dum tu
Triſte penderes trabe pondus alta,
Læta nunc aris, & amica templis
Reddit honores.
Tu potens duros lapides dolendo
Rumpere, & terram quatere inquietam;
Senſit emirans graue vincientem
Ianitor Orci.
Senſit intrantem nigra Styx, nec auſa
Alueo magnum cohibere Diuûm,
Horrida ſplendes ſimul in latebra
Nobilis hoſpes.
Surge ſed dixit, neque te tenebo;
Surge, crudelis mala vince lethi;
Falle iam Mortis dominum, atque Mortem
Falle proteruam.
Tu modò ſæuis Erebi catenis
(Inſolens vni tibi nam peperci)
Liberos Manes age, & hinc ſolutos
Infer Olympo.
I Pater quò te vocat, & paternum
Numen; ò vindex bonus, i trophæis

Diues, & nostros spolians penates
Ritè triumpha.

ODE VI.

CEler se ad auras victor, io, Deus
Attollit altè; non Acheron tenet,
Non Tænari regnator imi
Deprimit, indomitumq; fatum.
Et iam tricenis illacrymabilem
Plutona vinclis arcet, & improbi
Compescit iras; iam veneno
Comminuit tumidum draconem.
Auerna latè namque refuderat
Terris Enyo; stagnaq; tristia
Enauigari lex iubebat,
Patre nefas auido mouente;
Ni tu cruenti prodige muneris
Sponte obtulisses magnam animam neci,
Frustra per æternos labores
Effugerem male tutus Orcum:
Inuitus atro flumine viserem,
Cocytum inerrantem, & Furias, genus
Deforme, damnatosq; Manes
Mortis inoccidua, ac doloris.
Absumet vltrix immiserabiles
Hæres procacis flamma licentiæ,
Excusa Cyclopum caminis
Aetna potens animos vorare.
Nunc alta Cœli regia destinat
Sibi, reducto cardine; iam patet
Olympus ardens ostro, & auro
Attalicis potiore tectis.

O Nate

Προσωποποΐα MATRIS.

ODE VII.

O Nate sospes, Nate redux, potens
Prædator Orci diuitis, en ades
Ortus pudico flore Matris,
Virginis & generatus aluo;
Amor parentis, curaq; non leuis,
Quem triste fleui tempus in vltimum
Sequuta per cædes cruentas,
Damna per, & Solymæ procellas.
Vt te reuiso, Nate, libens, graui
Iactate fato, de nece sospitem?
Qualem redonas te parenti
Sollicitæ, lacrymisq; nostris?
Amplector artus vulnere saucios,
Et signa viuo perlita sanguine;
Vidi tumentem turpe densis
Vulneribus, lacerumq; terga.
Hamata vidi serta rubentibus
Horrere circum sentibus, auream
Frontemq; Cœlum qua serenas,
Triste premi paliuro adunco.
Nunc orbe vincit sidera Gnossio,
Et forma ridet læta supercili;
Odora nardo iam nitescunt
Tempora, malobatro & recenti.
Dispar ab illo es, qui cum animam rapi
Deuota sensi, saucia cui prope
Mucrone acuto concidi, te
Per vacuum subitura Auernum

Effossa ferro pectora barbaro
Vidi. cor illa, atque hanc animam simul
Traiecit hasta, ac telo eodem
Pectus Amor pharetratus icit.
Sed te per omnes egit Amor gradus
Malorum, & alta sustulit arbore
Crudelem in occasum resorbens;
Te pietas tulit aestuosas
Inter Charybdes; egit & vltimas
Orci latebras visere Manibus
Deprӕliantem, creditasq;
Exuuias Erebo ferentem.
Ergo repensam sanguine debito
Iam redde Cœlo progeniem piam;
Damnata sat defleuit exul
Vincla diu, miseramq; noctem:
Ad astra tecum victor age, ac tuo
Repone regno; nos tamen aspice;
Obliuiosus nec tueri
Parce tuos tibi destinatos.
Tum pectus exple Numine missili,
Afflansq; Cœlo flamen amantium;
Vnguenta ceu conchis supernè
Deflua conde sinu capaci.
Hebrӕus olim sic stupet Hercules
Crinitus Hyblӕ dona liquentia
Leone cӕso, dulce nectar
Horribili tulit ille malӕ.

ODE VIII.

R*Egnator miserorum, atq; Erebi potens*
Maturare iuuat, si quis amor, tuum

Aduen-

Aduentum : veteri concilio patrum
Spectandum decus exhibe.
Gratum redde diem Lucifer inferis;
Instar noctis enim te sine Tanari
Squalet cæca domus, nec genitabili
Aura campus iners nitet:
Sat pubes superis debita sedibus
Cunctatur rapidam trans Styga; longius
Sat vindex Nemesis detinet exules
Cælo dissociabili.
Votis te omnibus, & supplicijs vocant,
Te desiderijs, te repetunt prece;
Tandem, victor, io, carcere demoue,
Et regno patrio bea.
Tu Patris maculosum scelus edomas,
Damnatamque graui prole puerperam
Cælo restituis; duxit ad arborem
Fatalem heu male dexteram
Culpans insidias, & colubri dolos.
Te regnante tuo Roma sacrabitur
Cultu: cedet Arabs, horridus & Scythes,
Flectiq; indocilis Geta.
Te cratere pio, te Cerere exule
Iam iam prosequitur flamen, & abditum
(Sit fas mira loqui) ceu recreat Deum
Mente, & vocibus arduis:
Siccus dum faciet, te reducem Styge,
Te Patri celebret progeniem parem,
Magnæ mentis opum, magnæ & imaginis,
Aeternique status memor.

ODE IX.

O Magna proles Numinis ardui,
Cum Patre Diuo Numinis ignei
Spirans amando, Nate, ab alta
Mente satus rediuiue terris
Consurge tandem; gaudia rettulit
Renata virtus, carcere protinus
Eduxit Vmbrarum piorum
Agmen, vbi vacuo reuinxit
Plutona regno. te duce Manibus
Clausis, refracti regia Tænari
Examini læto parentum,
Et Stygij patuere postes.
Letho cruento scilicet integræ
Creuere vires. diditur vndique
Clarata virtus, atque viui
Numinis ambitiosa fama.
Si iam perennat vita superstiti,
Quid terret Orcus me malus vnguium
Securum? io pæan, canemus,
Vicit, io; cape sceptra magni
Regnator orbis: non Thetis vltima
Edicta temnet Romula, non Scythes,
Non Indus, infidusue Persa, aut
Orbe nouo latitans Iapon,
Nos & renato Numine dicimus
Sub Sole læto; desine tristium
Tandem dolorum, sat cruentum
Vidimus exagitante pœna.
Dolore functum Gloria destinat
Cœlo; canoras carmine tibias
Clio remiscens, victor, inquit,
Diue Deo sate, io triumpha.

Emerge

ODE X.

EMerge damnis, Numen amabile,
Refinge formam funere pallidam
Pulcher videri, qualis olim
Culmine Taboreo reluxti.
Nuper parenti iussit Amor tuo
Parere, tanti funeris arbiter;
Sparsisse colles heu cruore
Innocuo; premat vt venenum
Fatalis hydra, damnaq; liuida
Clothus rependat: sic homini satis
Cautum est, neq; Orcus terret vltra,
Triste mouens auido ore fatum.
Immane hiantem gutture pallido
Premis. catenæ mille tenent ferum,
Prædas vt improuisus illi,
Diue, rapis spoliator aulæ.
Euertis imo regna Proserpinæ,
Piosq; Manes altius euocas,
Sedesq; discretæ parentum
Iam vacuæ referantur astris.
Ducisq; cæca de latebra potens
Quondam resectum dentibus æneis
Vatem canentem dura vita,
Dura necis mala, dura lethi.
Vtcunque certis edita vocibus
Oracla mirantur; celebres refert
Pugnas, & infractum Tyrannum,
Et profugos Acheronte Manes.
Dulcis laborum personuit canor,
Dulcis dolorum: cardine iam patent

Auerna moto, Dite frustra
Per vacuas vlulante ripas.
Frustra profundum bellua centiceps
Tuetur antrum, stant Acherontiæ
Vmbræ stupentes, & colubris
Eumenides riguere sectis.

ODE XI.

QVid squalet imo carcere tandiu
Pubes Olympo debita? Manibus
Iam parce amicis: parce longo
Exilio reuocans solutos.
Sat turba maret crimina, patriam
Gemitq; labem; delituit satis
Pallente sub regno Tyranni
Hospitio radijs negato.
Seris ahenis stant adamantini
Postes, & abdunt limine ferreo;
Nec vlla terris, siue Cœlo
Spes patet effugij, viaq;:
Hinc alta Cocyti cohibet palus,
Auernus illinc, atq; Acheron furit;
Cunctos & vno funeratos.
Ceu tumulo tenet vrna, & arcet.
Te mille votis, te lacrymis diu
Pij reposcunt. ah pater ocyus
Accurre damnis, ferq; dextram
Expediens Stygias per vndas:
Nam quis refractis non paueat seris?
Teq; irruentem fratribus impijs,
Vltroq; deuotum ruina,

Et

Et vacuis Erebi rapinis?
Superbientem iam pede proruis
Ditem, nec vltra pralia destinat
Terris, vt improuisa clades
Occupat, ac trepidum coërcet.

ODE XII.

O Qua barbiton auream
Et chordas, Erato, carmine tēperas:
Dulcem nunc age barbiton
Pelle, & mente noua pracipe gaudium:
Te vocale melos decet,
Et pœana Deo dicere liquidum,
Qui nunc Tanara deripit,
Et Manes Erebo colligat igneos;
Nec munire adamantinas
Multo vecte fores profuit, & Styga
Nigros voluere gurgitas,
Nec Plutona vias irremeabiles
Acri cingere milite,
Sapire ac positis excubijs iter:
Nil Diuo fuit arduum;
Perrupit Phlegethonta impatiens Amor,
Soluens damna per omnia
Pallentes animas carcere lurido:
Lethes enatat alueo,
Patrum fortis vbi vincula diffidit;

ODE XIII.

T Andem reuulso cardine aheneo
Procumbit altè regia Tartari,

Inuita quæ rerum potentem
Cum Stygio ruitura regno
Excepit : Ida qualis in ardua
Differt aduncis armiger vnguibus
Ales minores , dama qualis
Horruit Armenium leonem ,
Sic Ditis agmen fundere pertinax ,
Nigramq; pubem perdere Manium ,
Fratres & æquatos Tonanti
Iure pari , domuit rebelles .
Insignis ostro tum citharam manu
Vates resumpsit Tænara personans ,
Nec vsitata voce mulcens
Triste chaos , miserumq; vulgus.
Salue parenti par soboles Deo ,
Sanguisq; noster ; vulnere plurimo
Nosco cruentum , nosco amicum
Cæde tua reuocare letho
Mortalem , & astris reddere patrijs .
Haud me fefellit nuncia Numinis
Cortina veri , nec canentis
Spe vacua cecidere vota .
Vadente Diuo sæuijt impia
Megæra frustra vipereos coma
Quassans colubros , atque nigram
Exagitans per inane tædam.
Tu luctuosis regna dolentium
Vrges querelis , exululantibus
Vmbris , vt exactum tyrannum
Imperio , solioq; vertis ,
Olim Tonanti cedere nescium ,
Et inquietis seditionibus

Tumul-

Tumultuantem, nosq; Auerno
Immerito nimium prementem.
Quid hic moramur te duce & auspice?
Iam tolle tecum, duc & in ardua
Patente Olympo, nosq; longo
Eripe seruitio solutos.

ODE XIV.

Iam iam fugaces præcipitant Styge
Vmbræ se in ima condere, & infimo
Manes Auerno; iam ter amplum
Exilio cohibet Typhoea;
Arcens frementem mille tenacibus
Minotaurum nodis. non iter inuium
Moras, nec immanes Cyclopes
Attulerunt, foribusq; centum
Vectes aheni; scilicet altius
Caput decorum sustulit alueo
Lethes profunda, victor Orci
Nobilis, indomitæq; Mortis.
Vt ille forti diffidit ostia
Manu, refringens dura repagula,
Et carcerem reclusit imum
Morte cadens reparante vitam;
Liquere Ditis protinus horridi
Crudele regnum, nec genus obstitit
Immane dirarum sororum,
Nocte satas agitante luce;
Noctis carebunt vmbra innabili,
Raucisq; Auerni fluctibus, & vado
Languente Cocyti seuero
Exilio profugi parentes.

ODE XV.

NOn fores ahenea,
Grauesq; vectes ianua morantur
Arbitrum Stygis Deum.
Ferox tyranni regiam occupauit,
Et trabes, & igneas
Agit columnas basibus reuellens;
Ditem & impium domans
Supra omne robur frangit, & potentem
Imperi tenebrici
Lacessit vltro, creditas reposcens
Quondam opes, & agmina
Polo inferenda; haud interire passus
Exules diu suos.
Dolore functus, & cruore pulcher
Inferas subit domos,
Stygisq; nequicquam obstrepentis vrget
Enatare gurgitem,
Tremente ripa, & alueo potitus;
Implicansq; Cerberum
Ligat catenis plurimis trifaucem;
Limites breues neque
Nigrantis ora praterit, nec vltra
Pluto Tanarum vagus
Oberrat, Vmbras sordidosq; Manes,
Agmen impium ferens,
Nocentibusq; sede destinata
Clausus, orbe truditur:
Sed altus interim pijs Olympus
Patribus recluditur,
Reuexit excitatus, vt superbum

Prin-

Principem coërcuit,
Et impios satellites reuinxit.

ODE XVI.

Credita ò pubes veteri latèbra,
Et diu sæuis onerata vinclis,
Iam potens Mortis subit alta Ditis
Ostia victor.
Prodeat gratata Deo parentum
Turba, regnato referenda Cœlo,
Regis & clarum genus, atque vatis:
Prodeat alma
Virginis Mater seniore partu
Fœta, & ò quem fama Dei parentem
Dixit intègri thalami pudico
Fœdere iunctum.
Phœbus hic primum nitet albus, atram
Eximens noctem, laqueis vt arctis
Effugit, nigra Stygis, exilîq;
Libera pubes.
I rosas, i nunc Erebo solutum
Carpe narcissum, noua necte serta;
Leniat luctus animum remulcens
Alma voluptas.
Nunc & oraclis properet canoris
Regius neruos fidicen ciere,
Pectore his suetus male hospitali
Pellere Manes.
Prælio Ditem domitum superbo
Fallite immunes, vacuumque Auernum
Fiet euincta mora nulla iani—
Tore trifauci.

ODE XVII.

IAm Plutona premit victor Deus, et domās
Educit Orco creditas cateruas: (ferocē
Nō aditu prohibet Æaci subeuntē opaca Regni,
Nec latrat actus Cerberus catena;
Rex fidicen cithara pœana canit, chorumq;
Et læta Virtus, cādidique Amores. (ducit
Mors infracta iacet, terris neque iura prisca
Necessitas nec vsque nos adurget. (sancit,
Ille potens rerū dat terrigenas inire Olympū,
Vt vasta regna iam vacant Auerni.
Victorē mirantur, amabile lumen ardet Vm-
Caletque pectus insolente flamma. (bris,
Nūc me thuricremas latā decet immolare ad
Dape incruenta, & dapsili cruore. (aras

ODE XVIII.

PAtris æquaui sobolem sub atra
Nocte non Vmbræ teneant nocentes
Strenuum æternos Acheronte duro
Claudere Manes.
Ante quam clarum reserat ter ortum
Phœbus Eoo vigil e cubili,
Ipse te nutu leue suscitabis.
Viuidus vltro.
Tu licet tendas per Auerna opaca,
Atque Cocyti nigra stagna visas,
Nulla vis audax Erebo moretur
Surgere fortem.
Ilicet magno trepidat tumultu

Vulgus

Vulgus Vmbrarum indocilis tueri
Lumen; obscurus sinus horret alba
Nescius aura.
Tu simul duros aditus refringis,
Et fores vinctas adamante multo;
Gentis humana Genitor recurrit
Obuius vltro.
O sator mundi, sate stirpe nostra,
Vnde? quò tendis bonus? inquit; ò flos
Candida matris; neque me tuentem
Ludit imago.
Aetheris magni, patrijq; Olympi
Diue regnabas; satiusne cacos
Ire per calles fuit, & iacentes
Tollere Manes?
Prodeat rursus malesuadus olim
Anguis, obtritum pede nitar altè
Frangere, audacem temere obtulisse
Tristia poma.
Peruicax liqui, mea regna, tempe,
Pertinax Orcus tenet. ò tuorum
Strenuus vindex, rape, nosque Regnis
Redde beatis.
Si tibi nuper Solyme decoras
Inficit malas, rigidiq; vepres
Asperant frontem, & speciosa Cœlo
Tempora fadant;
Vilis ab terris Deus, & cruentus,
Haud mori temnis; potes ipse Diuûm
Rector (infandùm) male funerari
Arbore turpi.
Scilicet ferro lacer, atque aduncis

Hor-

Horridus dumis nihil acre vitas
Noster ò vindex, generisq; quondam
Optimus auctor.
Sic vbi effatus Pater; omnis, inquit,
Cura decedat; Deus ille vester
Sanguis obieci laceranda nuper
Pectora ferro.
Natus æterno Genitore, nascor
Matre cognata tibi; me nepotem,
Et genus consanguineum paterna ab
Stirpe vocabis.
Quanta te Cœlo ferat aura nescis?
Sæcla iam currunt meliora, fructum
Disce pœnarum, tua iam propago
Tartara vici.

ODE XIX.

SIt finis gemitus & candidus inferis
Iam iam reddet Amor pollicitus Deum
Vltro morte renatum
Vatum non vacua fide:
Pendens ille graui nuper ab arbore
Post insana viget vulnera, post necem
Turpem non sine multis
Probris viuidus enatat
Damnis; occiduo Sol velut Hespero,
Atq; æui nitido flore recentior.
Suspirare quid vltra
Longo carcere pergitis?
Maturabit Amor non male perfidum
Aduentum; atq; Erebi sub penetralibus

Ire impune iubebit
Cocytum remeabilem:
Postes ille ferox franget aheneos;
Castas atque animas efferet, vt niger
Aula regnet inani
Pluto, iam facilis premi.

ODE XX.

O Desere Vmbras debita lucido
Pubes Olympo, credita Tanaro;
Mutare nunc tempus seueras
Latitia potiore curas:
Non vsque iniquis aquora motibus
Permiscet Eurus, non equitat Notus
Impune Myrtoas per vndas,
Vsque freto aut furit Adriano:
Composta Nerei regna volubilis
Tandem residunt: scilicet occidens,
Posthac renatus cade princeps
Eripiet, patre comprobante;
Orco triumphato, & Stygis ignea
Latè tyranno, Tartara subruit;
Nec patria deuota Morti
Iura premunt, & acerba fati;
Nequit teneri carceris insolens
Obliuiosi; stamen & aureum
Sibi retexet, fila rursum
Cadere iam metuente pœna;
Se se tuetur Numine patrio
Potens caducum tollere viuidus
Corpus, iacentem seq; ad auras

De

De facili reuocare saxo,
Rursumque in oras atheris vltimi
Ibit reuinctus tempora laurea;
Superstes insignit cicatrix
Membra, pij nota certa amoris;
Sic vestra pascet lumina pulchrior,
Nec iam cruentus: totus amabilis
Videri, & obtutu beato
Mens auidos inhiabit ignes.

IN CHRISTVM ASCENDENTEM in Cœlum.

ODE XXI.

O *Magne princeps atheris arbiter*
Nuper volucri vecte fauonio
Per aëris campos inanes,
Sub pedibus gelidos Triones,
Terrasque cernis pulcher, & aquora,
Raptus sub auras nube volubili,
Vltraque stellantem residis
Signiferum solio paterno.
Vt ardet auro purpura textili,
Latoque clauo è frontis vt eminet,
Altèque maiestas renidet
Digna Deo, patriaque compar!
Qua parte Cœli te rapit impetus
Tua citatum vi? quibus emicas
Plagis? & acres quò reflectis
Cornipedes, facilemque currum
Regens habenis? an teris orbitam

Trio-

Trionum? an Austri? tene Oriens habet,
Sedes & Aurora rubentis?
Solis an occidui meatus?
Hoc noster olim Cantaber vnicè
Quærebat heros, dum Solymen pius
Lustraret, ac dulces obiret
Exuuias auidus tueri;
Vtcumque Cœlo pergis, amabiles
Insculpe cordi (si quis amor) notas;
Mollire cautes imprimendo
Nam potis; & silicem notare.

IN CHRISTVM ASCENDENTEM in Cœlum.

ODE XXII.

INtende Clio pollice barbiton
Et bellicosum concine Princip.
Plutona qui nuper superbum
Egit ouans memori triumpho.
Nunc ipse pennis se leuis aureis
Delibrat altè, regnaq; patria
Reuisit, immensosq; tractus
Aetheris exuperat volatu.
Obliuiosa sospes ab alueo
Lethes reuertens, & vacua Styge,
Exemit æternum timorem,
Rettulit & placidam quietem
Cœlo reponens longius exules,
Missosq; Patres sub iuga ahenea
Ditis; solutis iamq; curis

Tristi-

Tristibus, it chorus explicata
Iam fronte lætus; purpureum diem
Ceu sole puro Taurus, & aureum
Reclusit annum, nec proteruus
Fert hyemem Boreas inertem.

IN CHRISTVM ASCENDENTEM in Cœlum.
Alludit ad currum Ezechielis.

ODE XXIII.

VT te per auras agmen ouantium
Inter choréas ducit amabiles,
Non vsitata fertq; pompa
Aurea purpureum quadriga?
Præfers sonantem compede ferrea
Plutona, & atri carceris obsitum
Squalore, & Vmbras decolores,
Et Stygij simulacra regni.
Vt colla vinclo flectis aheneo?
Vt viperino felle tumentia
Domans coërces? frustra Auerni
Monstra fremunt, & inane mussant;
Furorq; & Ira, sectaq; ducitur
Megara crines anguibus asperos;
Nequicquam, & extinctam reportat
Tisiphone furiosa tadam.
Antiqua Lethi ponè Necessitas
Captiua nodis ipsa suis subit;
Mortem & reluctantem proteruo
Dente premis cohibens lupatis.

Vitale

Vitale Numen, ſpiritus inſidens
Auriga currum temperat aureum;
Rotaq; (mirum) ſe quaternos
Compoſita glomerant in orbes;
Interq; plexa fœdera complicant,
Gemella & omni parte ſororia;
Phœbo repercuſſas eadem
Aequoreas imitantur vndas;
Aut fulgurantem chryſoliti facem.
Diſtinctus axis ceu vigil excubat
Spectandus, & ſpectans ocellis,
Seq; tuens, dominumq; currus.
Hunc quadriformes Alipedes agunt:
Stant crura recti, plantaq; finditur
Biſulca: fortis quo iuuencus
More premens quatit arua paſſu;
Abſiſtit, æris ceu nitor, igneo
Scintilla vultu. quò vigor incitat
Spirabilis, pergunt citati
Ante Notos, agitantq; pennas.
Exertat armo ſe manus alite;
Verſiq; vultus quattuor ad plagas
Solem obtuentur ſeù cadentem,
Seù reducem, medioue Cœlo
Flagrantem, & altis regna trionibus
Subiecta; cunctas tendere geſtiunt
Terraq;, Neptuniq; in oras,
Ire gradu metuente retro.
Impubis inſtar frons nitet alteri,
Genaq; pura; ruſtica vis bouis
Et robur illi, qui ſalictis
Ad liquidos adoleuit amnes;

Huic

Huic fusa collo Marmarici iuba
Leonis horret ; iam ferus emicat ,
Prædamq; differt mala , & hostem
Vnguibus interior fatigat ;
Hic se satelles librat in ardua
Ales supernè , atq; imperiosior
Tollit . coruscum quale fulgur,
Corripiunt , iterantq; cursum .
Sic tende Cœlum , regnaque patria ;
Tuisque præsens sis tamen , & bonus
Iuua ; triumphatumq; Ditem
Dede fuga , exagitans flagello .

IN CHRISTVM ASCENDENTEM in Cœlum .

ODE XXIV.

DIrepta sensit regna silentium ,
Fractisq; Pluto fascibus horruit
Deum fatigantem ruinis
Tartara , sollicitosque Manes ;
Citansq; magnis seditionibus
Agmen coëgit , sed trepidat miser
Furore inani multa , & œstro
Exacuens agitauit Vmbras
Frustra ; nec amplis imperijs tenet
Longèque , lateque oppida legibus
Regnata iniquis , nec dolosas
Liberior meditatur artes .
Ille immerentes carcere deuocat
Caliginoso , post vbi Tænara

Affla

Afflauit, & lucem fugata
Nocte nouam, nebulaque reddit.
Repensa letho diuite plurimi
Cruoris, astris agmina destinat;
Fortique dextra, quam tetendit
Stagna petens Acherontis imi;
Altè iacentes extulit: ô potens,
O victor Orci, pulcher amabili
Præda, coercens & nocentes
Eumenides, Stygiosque fratres,
Attolle corpus; nec tamen efferes
Mortale corpus, lumine viuido
Flagrans, & æternos honores
Purius expediens Eoo,
Idemque cerni gratior Hespero;
Conuexa Cœli tende age, nobilis
Partis triumphis, & superbæ
Accumulans Erebi trophæa.
Orco resignas credita, pertinax
Auferre; nil non perficient tua
Manus, propago magna Patris,
Atque Patri sine fraude compar,
Nequicquam Auerno Mors sibi surpuit
Infesta quondam, nunc reuocabilis
Damnata vita; falcem acutam
Frangere iussa, grauem & securim.

IN CHRISTVM ASCENDENTEM in Cœlum.

AD RAVASCHERIVM.

Qualis

ODE XXV.

Qualis sub auras regia sustulit
Superne se ales, nubila differens
Pernice penna, perq; campos
Aërios sine lege fertur,
Quandoque iuuit deserere ocyus
Terras inertes; talis in arduos
Cœli recessus tendit vltro
Aequa Deo soboles parenti.
Vides? opimis it spolijs ferox
Plutona ducens ante pedes, grauem
Mortemq;, Fatumq;, & frementes
Eumenides, rigidamq; Clotho.
Nec iam veneno spicula Cyprio
Puer Diones inficit; it gemens
Arcusq; fractos, & sonantem
Mille prius iaculis pharetram.
Constrauit altis Tænara sedibus,
Fregitq; vectes, vimq; adamantinam;
Obliuiosis iam caduca
Ditis opes recubant ruinis.

IN CHRISTVM ASCENDENTEM in Cœlum.

ODE XXVI.

Votiua facite hostia,
Et cratere mero concolor ardeat
Sanguis; thura focis date
Cœlo victor, io, iam subit; imperi,
Fracto

Fracto carcere Manium,
Magni sceptra capit nobilis arbiter,
Vittatus diademate.
Et iam multa suis munera diuidit;
Patri plurima, verius
Custodi vigili, sat memor obsequi,
Ancillaq; puertia.
Non euincta rosa tempora languida,
Nec pingit breue lilium;
Immortale viret frontis adorea.
Omnes purpureum in Deum
Deponunt oculos, non auidos queunt
Aut diuellere Numine,
Aut explere; tenet quanquã Amor ebrios.
Illum cingit amantium
Iunctis turba choris ambitiosior.

IN CHRISTVM ASCENDENTEM in Cœlum.

ODE XXVII.

Dialogus inter Cœlum, & Terram.

T. *AH quò dulce meum abstrahis (ripis?*
Numen? quid misera pignora de-
Nuper cum tenui Deum,
Inuidi minimum terra polo arduo.
C. *Donec te coluit Deus,*
Abiectus iacuit rupe vel horrida
Bethles, vel mala maruit
Pendens quadrifida ludibrium trabe.

T. *Sic Mortem perimit grauem,*
Sic Plutona terens, & caput impium
Findens, monstra nocentia,
Et quondã indomitas frenat Erinnyas.
C. *Nunc ergo patriam redux*
Visat, quadriiugis mœnia curribus.
Inuectus petat, & Styge
Raptas exuuias iactet ouans Patri.
T. *Hic debet Capitolium*
Virtus; hic replicet tempora laurea;
Si mortale genus dedi,
Si ligna, & chalybes: his Erebũ domat.
C. *Non sedes habilis Deo*
Victori fueris, nec sat idonea;
Namque ignobilis exili
Cura sollicitant, & querimonia
T. *Illum non rapiet mihi*
Vis vlla: ecce mori deproperant duces
Deuoti innumeri necei,
Et subdunt rigidis colla securibus.
C. *Te vestigia, te nota*
Impressa lapidi condecorent; polo
Fies vix minor, & fluam
Te circum liquidis largius imbribus.
T. *Promas quicquid opum licet*
Iactas, magna poli regia nobilis,
Impar riuulus igneo
Cordi est; fontis opes quærit, & vbera.
C. *At tu concipe gaudia,*
Duces purpureis nectar idem labris
Tellus ebria, dum tibi
Nectar vina tegant, ambrosiam Ceres.

I N

IN CHRISTVM ASCENDENTEM in Cœlum.

ODE XXVIII.

AD *summa Cœli victor euadit Deus*
Vectus triumphali rota.
Tendit per auras nube promotus leui,
Qua vis tonantis Numinis,
Sonante carmen insolens graui tuba,
Simulq; acuta tibia ;
Vt nuper Orci prædo, dux & impiger
Erupit actis Manibus.
Letho cruentus (mira dictorum fides)
Superbientem principem
Stygis coërcet arctè; & Vmbrarum potens
Horrere nos victus potest;
Inter trophæa Sol superba suspicit
Illustriorem se trabem;
Clotho frementem & ore mæstas lurido
Videre fas Erinnyas.
Io triumphe; tu trecentis illigas
Ditem tyrannum vinculis;
Io triumphe, nobilis Virtus super
Altas ruinas Tænari
Signa explicauit: decolores iam genas
Decore mutas patrio.

IO. BAPTISTAE
MASCVLI
è Societate IESV
LYRICORVM
SIVE
ODARVM
LIBER VII.

De S. Spiritu misso.

Προαύλιον.

PRÆCIPVAM partem carminum meorũ vendicat sibi Diuinus Amor. & sane præcipuo iure debet esse, qui princeps, & auctor consilij fuit, vt lyricam poësim ad sacra traducerem. ille opus hoc

hoc & facultate condet, & suauitate condiet. nota parœmia est Μουσικὴν Ἔρως διδάσκει κἄν τις ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν quod si Musicæ magister, & quasi phonascus Amor est, non vereor ne non blanditura sit aliorum auribus, si eius digitis lyra fuerit temperata, Bion quidem in Bucolicis non modo magistrum, sed comitem Musarum perpetuum facit Amorem. in Platonis item conuiuio Socrates putat animum, atque mentem sopitam velut expergisci Amoris stimulis, & hinc primos ad honesta quæque impetus capere tamquam excusso veterno; quamobrem eundem Amorem Plato ipse παντὸς ἐπιχειρητὴν appellat, quòd nihil non experiatur. sed illud quispiam moneat: vide ne dum lyræ chordas nimis intendis, vt diuina efferas, temerè frangas. non inficior in re tanta id magnopere pertimescendum, sed præsidia facile suppetunt. quæ tandem illa? præsto erit idem diuinus Amor, & canenti consulet. certabat olim citharœdus Eunomus cum Aristone Rhegino Pythijs prope iam victor, cum repente chorda vna fracta destitutus est, tum ille Cœlum suspexisse fertur, & Apollinis,

 qui

qui Pythijs, facultatiq; Musicæ præesse putabatur, implorasse opem, cum ecce superuolans accurrit Cicada insidensq; citharæ, chordæ vicem cantu suppleuit. ita beneficio Apollinis, atq; eius auis officio vicit Eunomus. quāto indulgentior erit Amor? & mihi igneæ linguæ vim, facultatemq; & citharę non tam cicadę donaturus, quā, vt Flaccus noster ait, *Cygni si libeat sonum*. Sit igitur Amori diuino cōsecrata Lyra ei, qui Musicen doceat. & quoniam quinquagesimo post Christi anastasin die sancti illius spiritus afflatus aduenit; hunc ei Odarum numerum ritè dedicabo.

Cordis

ODE I.

Cordis pudici maximus arbiter,
Auspex amantum seu face pronuba,
Seu fulgure aure concitatum
Pectus, Amor, generosus afflas;
Nunc fonte lenis, nunc leuis alite,
Quocunque pulcher nomine, amabile
Decurre votum; prome nectar,
Prome fauo interiore mella;
Cœlum resigna prodige munerum
Diuiniorum, largus opum Deus;
Lymphata virtus hoc tuorum
Visa mero caluisse quondam.
Nunc casta dicet te Polyhymnia,
Plenoque honoris carmine barbiton
Tanget, ni acuta vocis auram
Reddere, ni refugis canorem
Mulcere lingua, quæ micat aurea
Vibrata flamma, fœtaque parturit
Sermone non vno, redundans
Nectaris haud leuiore parte.
Te vis volendi, vis redamantium
Perennè fundit; corde Amor effluis,
Natique spiramentum, & vnà
Patris amor, sine patre, manas:
Non obtuendo mens genitabilis
Edit, fouendo sed cor amabile;
Committis ambos vnus, idem,
Parque pares, & vtrique simplex.
Tu corda flectis, regnaque barbara,
Pectusque adimples sobrius ebrium:

Tu lene tormentum admouendo
Sternere amas placidè proteruum.
Versare liber quicquid, Amor, libet;
Mollire durum Saxona consili
Velis amando, seu terendo
Frangere Romulidæ rebellem.
Septem calescant, ò vtinam, tua
Flamma Triones: ardeat, ardeat
Arcturus; acri vince flamma,
Igne doma tibi perduelles.
Martem quid vltra commouet impium
Demens Enyo? nobilis imperI
Deuota damnis, & ruina
Austriadum, Hesperiaque magna.
Tu dulce ducis certior otium
Hostem retundens, exacuens tuos;
Non tela post te, strictum & ensem,
Non apices tremimus superbos,
Regumq; fasces; arma nocentium,
Et dira lethi fulmina ludimus:
Tuemur alta fronte ferrum,
Atque acies acie irretorta.

ODE II.

DEum remotis sub penetralibus
Videre flamma diuidua Patres,
Linguaq; lambentem bisulca
Purpureos, noua signa, crines.
Nunc mens recepto fœta Deo tumet,
Plenoque magni pectore Numinis
Bacchatur: ò, iam tela cordi

Fige

Fige potens, Amor, & reconde.
Fas peruicaces est tibi frangere
Motus vocanti plus vice simplici,
Contraque munitum furorem
Vim placidis adhibere dictis.
Fas nectar almum, fontis & vberes
Donare riuos, cordaque libero
Regnata voto; tu ferocem
Flectis agens animum volentem.
Tu pulcher addis spiritus igneis
Stellis decorem; scilicet exprimis,
Et pingis argumenta clari
Signiferi, variasque formas,
Chirona telis prouidus instruis,
Squamaque Cetum, Pleïadum choros
Nectens, & illustrem Booten
Plaustra iubes agitare Cælo.
Tu tauriformem Veris honoribus
Educis ignem, sidus & aureo
Cornu decorum; tu puellæ
Gnossiacæ redimis coronam.
Vt tu ferocem crinibus instruis
Heroa in hostes; vincula diffidit,
Insanientum & vertit aulam,
Præcipiti tumulans ruina.
Quamquam benigni crebrior ingeni
Auctor verecundum scelus immemor
Reponis, atque indemne reddis,
Quod doluit semel ira cordis.

ODE III.

INtaminati pectoris vnice
Hospes, tuorum vota quid amplius
Moraris? alarum recurre
Remigio leuis explicato.
Quandoque blando lumine respicis
Terras, it æthra gratior aurea,
Diesque verna ridet aura,
Et melius nituere Soles.
Te casta semper Relligio prait
Ferens piorum ritè Quiritium
Fas, & verendum ius sacrorum,
Purpurei monumenta Diui.
Per tela tecum strenuus, imbuis
Qua melle multo; protinus aureo
Insignis arcu fer sonantem,
Et grauidam iaculis pharetram.
Iam iam fatiscit pectus hians tibi
Diu petito vulnere; iam mihi
Me surpuisti siue flamma,
Seu Zephyro placidus remulces.

ODE IV.

VItale mundi Numen, & igneus
Vigor perennans vi vegetabili,
Donate Diuo par, decorus
Luce noua, geminaque flamma.
Insigne rerum tu decus, & decor
Gratum nitorem concilians, Amor,
Vt pulcher illuxti, renidet
Siderea tener orbis aura.
Informe mundi nabat adhuc Chaos

Latè

Latè refusis fluctibus, & rudis
Moles, & indigesta nullis
Legibus, horridior videri:
Ibas volucri tu similis leui,
Superque nanti, leniter incubans,
Aptansque fœturam fouendo
Purpureis operosus alis.
Labore nullo digeris omnia,
Discreta certo limite separans;
Regnata Neptuno recedunt
Aequora, littoribusque claudis
Premens arenis; scinditur arida
Tellure pontus dissociabilis;
Fremitque nequicquam citatis
Aeolijs rapidus procellis.
Tethys vagari libera, carcerem,
Et fræna sensit; grexque natantium,
Et monstra latè belluosi
Oceani, tumidæque phocæ,
Proteusque ducens squamigerum pecus,
Phorcysque latrans saxa per aspera,
Glaucus, Palæmon & biformis,
Et lituo resonante Triton.
Fœcunda reddis cærula mollius
Super cubando; prosilit ocyus
Genus volucre, & concitata
Nat liquidum per inane penna.

ODE V.

QVem tu cordis Amor potens
Afflaris vegetum Numine patrio,

Et magni Vnigena (parem
Quando corde ferunt, tuque reuinciens
Nectis fœdere mutuo)
Illum postgenitis robore martio
Clarabit vigor ingeni
Districtum chalybem temnere fortior,
Et quicquid trepidat Nero,
Aut demẽs Solyme, barbarus aut Scythes,
Et Maurus malè peruicax;
Addes vimq; tuo, telaq; militi;
Fasces subdidit imperI
Romanus, tumidas & posuit minas.
O mutis, & inertibus
Facundi eloquij, lingua, volubilem
Donatura perennius
Vim fandi, scatebras fontis & integri,
Tu spirabilis es vigor
Aspirans animis mite ferociam,
Et vim cedere nesciam
Seu Daco indocili, seu mage Saxoni.
Quod te nouerit vltima
Tethys non alij credula Numini,
Et flecti impatiens Geta;
Et qui Danubium, quiq; Tigrin bibunt,
Indocto duce consili,
Et captante plagis squamigerum genus,
Totum muneris est tui:
Quod Natura decus cumq; superbiens
Praefert, vis Amor est tua,
Pulchrorum specie pulchrior vnice,
Seu tellus noua parturit,
Fruges, siue rubet puniceа rosa,

Quod

Quod casta fidicen lyra
Te dicam potius carminibus, tuum est.
Tu testudinis aureæ
Argutumq; sonum, filaq; temperas.

ODE VI.

CVr me rigentem non animas, tua
Ciesq; flamma? te sine languido
Torpere oportet me veterno,
Vis animi, Vigor alme cordis.
Ah te si acerbum culpa morabitur,
Quis explicabit mi laqueis caput?
Quis per dolosas Ditis artes
Expediet, tacitasq; fraudes?
Vt arma cudis, non ego Tanara
Bello reformidem, ocyus aggredi
Manes paratus, fraudulento
Dite prior, meliorq; pugna:
Seu Cypris amens, seu puer impudens
Pectus retentet callidus aucupI
Nocentis; arsit cum Chimæra
Spiritus & furor æstuosa,
Non afflet vnquam pars violentior,
Pars bruta naturæ. ò bene candida
Tutela mentis, me Dione
Scilicet eripies procaci;
Arcumq; & acris tela Cupidinis
Franges pudicus; me male pectoris
Tentasset in molli iuuentæ
Feruor, & in celerem ruinam
Misisset olim, ni pius intimè

Illa-

Illapsus in cor perdita consili,
Cæcumq; frenasses furorem
Pectus agens meliore flamma.
Custos tuorum; nunc tibi victimas,
Et vota reddo castior vnius,
Ac Numinis flamen ter ampli,
Teq; cano decus omne amantum.

ODE VII.

QVi cærulantes vertice flammeo
Suspendis arces, cunctaq; temperas,
Nec fortuito, ac lege nulla
Ire iubes per inane mundum;
Depasce crines igneus aureos,
Et lambe flamma tempora lucida,
Numenq; viresq; impetumq;
Parq; Deo, similisq; Amori.
Per te cientem viuidus haurio
Vitalis auræ lumen amabile;
Breuiq; vanescam, ni amico
Numine me vigor almus affles.
Tu victor arcem pectoris occupa
Tu regna cordis nunc tibi vendica,
Qui cuncta vitali calore
Sponte foues, recreasque, alisq;
Ab vsque primo flore pueritiæ
Vltro præibas largus opum, & potens
Frænare motus inquietos,
Et puerum Veneris marinæ:
Vindex pudoris nubibus igneis
Imbrem remisso sulphure deuocas,

Vrbesq;

Vrbesq; flagranti procella
Corripiens, pluuiaq; flamma
Damnas procaces: nec latet impius
Acrem tueri; condita cordium
Rimaris, obtutuq; acuto
Vsque subis penetrale pectus.
Tu colle quondam legifer edito
Mira dedisti signa potentia
Sonore rauco, montiumq;
Motibus, ac trepida ruina;
Cœli tonantis tum fragor horridus
Impleuit aures; lumina fulgurum
Perstrinxit ardor, te premente
Attonitum intremuit cacumen.

ODE VIII.

QVo lymphatus agor Deo (vigor?
Ardens? quis me animat non tenuis
Qua mentem noua vis citat,
Aeternum venerantem decus, arduo
Vibratum & iubar æthere
Ingenti sonitu? non aliter micat
Fulgetrum. vt mihi verticem
Clarum purpureis Solibus, & comam
Flagrantem bifida face
Mirari libet? ò cordis Amor rapax,
O pectus male barbarum
Infringens, animi non violens vigor;
Nil imum, aut humile exprimis,
Nil mortale refers lingua Deo calens;
Dulce est nectare plurimo
Manantem tacito corde recondere:

ODE IX.

AMor pauentum dulce clientium
Tutamen adſis ; te prece ſupplici
Diu fatigatum repoſcunt
Præſidium, columenq; gentis:
Vocale Numen præfer, & igneo
Fulgore linguam. nobilis ilicet
Fies Eoi perq; cunas
Solis, & Heſperium cubile.
Dicèris vnus munere multiplex,
Sectaq; flamma indiuiduus vigor:
Simplex, biformis ſed videri,
Nilq; ferens humile, aut remiſſum.
Afflate amantum pectore ab intimo,
Spirantis aura vis animabilis,
Amoris alterniq; pignus,
Fœdere compoſito volentis
Cordis; nec alter diditus altero;
Vno atq; eodem fibula vinciens
Nexu; ſouendo pulcher vnà
Ipſe venis ab vtroque pulchro.
Aeternus ignem pectore ſuſcitas
Cudens Amores irreuocabiles;
Innaſq; amantes inter ambos
Almus Amor, ſobolemq; magnam,
Patremq; magnum; fomes & ignium
Reciprocantum; quippe ſuas Pater
Mirans opes, mente ac perenni
In ſe auidos inhiante viſus,
Prolem feraci parturit vnicè
Aluo, potentem Numine patrio,

Exem-

Exemplar, argumentum & ingens
Ingenij, speciemq; mentis.
Hinc tu calenti corde venis Deus
Spirabilis, septemgeminaq; vi
Pollens, & idem, parq; censu
Cordis amans sociare fibras.
Sed quo recenti vi feror arduas
Interq; nubes, perq; iter inuium?
O siste pennis dædaleis
Icarios iterare casus.

ODE X.

CAduca Cælo flamma reuoluitur
Sonantis aura concita sibilo,
Nec lingua vulgandas per artes
Verba refert, taciturna plebi:
Non qua procaci carmine Lesbia
Testudo lusit; spirat amor pius,
Castumq; committit calorem
Mentibus ingenuè pudicis:
Deum hospitalem corde recolliget
Qui cæde peius flagitium timens
Se pro pudoris flore puro
Deuoueat caput obligatus;
Sic nota quondam Cecilis, & carens
Mammis Amazon Trinacris, & rotis
Mirata Alexandrea acutis
Haud fragiles animos puella.
Vixere fortes lege sub aspera
Pauci; sed alto laberis vt polo
Amor, frequentes dant securi

Colla minus timidi perire :
Calata Virtus prodit, inertia
Sepulcra damnans ; iam Petrus *emicat*
Infractus ; illum nec latebra
Passus Amor trepidum silere.
Tuis ferocem præsidijs iuues
Deprælientem, non ego Saxoni
Cedam proterua, fortis ire
Arma per, & medios per ignes.
Te possidentem corde vocauerim
Recte beatum ; tu bonus occupa
Pudore mentem, da tuisq;
Muneribus cupidum potiri.
Vindex honesti, tela Cupidinis
Perfringe : bello Tanara proruas ;
Cum tu per hostes explicabis
Sanctus Amor tua victor arma.

ODE XI.

O *Magna sobolis vis, patrij pectoris ò vigor*
Idem, diues opū, mille tuis muneribus potens,
Cum delapsa Noto *cōstiterit lingua volubili,*
Et qua cælicolas vsque animant, deciderint faces,
Quæ nunc sollicito corda metu mollia fluctuant
Vertes in silices, atq; adamantem ; ac Petrus *antea*
Periurus, metuens atque necis, cum gemitu fremens
Dicet (cū se alacri proposito viderit alterū)
Heu

Heu cur his animis mi vigor haud constitit
antea?
Quæ mens est hodie, cur eadē nō trepido fuit?
Aeternis oculi ne lacrymis, ne careant genæ.

ODE XII.

Diues labere munerum,
Opportunus Amor; dos tua connubi
Casti fœdera sanciet,
Clarabit thalamos tædaq; candidos.
Mentes nobilioribus
Tu formas studijs; nescit & infici,
Culpariq; timet pudor,
Dementem puerum fallere cautior,
Nec fidit sibi castitas,
Et paruis etiam prouida temperat.
O quisquis volet igneos
Arcus, & pharetram frangere aheneam,
Cui magnum opprobrium est Venus,
Et proles Veneris (quatenus, heu pudor,
Odit Palladis integra
Florem, Sophrosinen odit & innubam)
Te votis, Amor, ambiat.
Quid cura vigiles te sine, prouidus
Quid frustra caueat metus,
Et tutela sagax, si neque feruido
Pectus Numine torreas,
Nec cæcis laqueis expedias pedes;
Quò me lingua vocas, citor;
Quò tu cumque rapis; iam tibi subijcis;
O regnans bene pectorum,
Auroraq; plagas, & mare barbarum;
Nec

Nec clauos adamantinos
Figis ; mentis agens frenaq; libera
Vltro vi facili trahis ,
Nec captis adhibet lora necessitas.
Ah ne linque , precor , tuos :
Sublatum ex oculis eripuit Deum
Aether . nunc recrea tuos
Praesens ipse pari iure vicarius .

ODE XIII.

ANgusta tendens latius imperi
Iam cuncta terrarum sibi destinat ,
Et Seras , & Medos feroces
Victor Amor , volucresq; Parthos.
Illum reposcens euocat , euocat
Faecunda Virgo , notaq; Numini
Suspirat : heu quid maesta dudum
Vota trahis , Vigor alme , nostri
Obliuiosus ? nec trepidis ades
In rebus acer ? iam Solyme rudes
Belli lacessit , iam cruenta
Deuouet insidiata cadi .
Hic indecoro turpe latent tui
Metu fugaces , ceu tacita specu
Dama recondunt se , leonis
Dente nouo timida perire .
Descende Caelo nescius otij
Formidolosi , nec metuent graues
Iras , & eductas secures
Fascibus , arbitrio Neronum .
Amor recludens immeritis mori

Sedet

Sedes piorum, clarus honoribus
Semper pudicis, atq; multa
Merce pium reparans laborem;
O Sancte tandem labere dux polo
Ignota pandens certus Amor via;
Cœtusq; cælestes, & altos
Linque lares agitante penna.
Magistra tecum lingua, sciens tui
Descendat vltro, arcanaq; suggerat
Oracla menti, te sub eodem
Hospitio recubante mecum.

AD FRANCISC. BONCOMP. CARD.
& Antist. Neapolit.
Alludit ad illud. Si linguis hominum.

ODE XIV.

F*Rancisce, sacra nobile purpura*
Insigne Virtus ducere cui dedit
Merenti, & aris quem pudica
Parthenope, tua cura, poscit.
Frustra Süada callidus artium
Torrentis amnis more ruam, fluens
Immensus, & centum fatigem
Guttura, sed sine Amore, Nestor.
Non ora malim dædala fingere,
Linguasque Diuûm mille volubiles,
Succo liquentis qua redundent
Nectaris, ambrosiaq; multa.
Ingrata & omnis sit Charis; abnegat
Vt se sodalem fœdere amabili

Amor;

Amor ; neque insit dulce quicquam
Indecori , minimumq; amanti.
Ceu Dindymenes tympana personant ,
Flictuq; inani sistra crepantia ;
Acuta Curetes & æra
Rupe citant vlulantis Idæ ;
Sic ora soluam garrulus , irrito
Sonore vocis ; Cecropia madens
Frustra Mineruæ , & cura inerti
Profuerit minimum Thalia .
Oracla norim Numinis abditi
Diuinus , edens cæca nepotibus
Fata , incitata mente ; fallent
Me tripodes , Clariæq; laurus .
Nequicquam & omnis sim sapientia
Consultus , acris vividus ingeni ,
Et posteri prudens ; Amore
Si caream rudior magistro .
Nil me Parenti credula inuerit
Fides , vereri nescia , montium
Mutare sedes , & supinos
Vna potens agitare colles .
Non si terampli corporis integer
Ossa reponam Pelion arduum,
Vel eruens Atlanta fibris
Demoueam , Rhodopenq; vellam
Mimante maior ; Porphyrionaq;
Stantem reuincam , acremq; Adamastora,
Caumq; pugnacem , aut triformem
Geryonem , melior lacertis ;
Frustra laboro fortis , amantium
Vi destitutus : caprea , seu lepus

Imbel-

Imbellis, vngui quem leo Afer
Differat, imminuatq; mala.
Vltro redonem plurima commodus,
Aurum resignans, quicquid & Appulas
Ab areis euerrit, Inda
Diues, Achæmeniæq; gazæ.
Nequicquam egenis largior effluet
Ganges arenis, parcus amans colam
Si vix Amorem, si minoris
Prænituit noua forma pulchri.
Non officinis Mulciber igneis,
Purumue reddet flamma Cyclopea;
Ignes sed illaudatus inter
Me iaciam, atq; auidam Chimæram.
Amor proterua morte ferocior,
Perferre quicquid strenuus ardui,
Idemq; notus sat benigni
Consilij, placidæq; mentis.
Non corda pascit liuor edax, malum
Non ille virus gutture diuidit;
Nec viperinis intumescit
Motibus, aut labra felle acerbat.
Non miscet iris prælia ciuicis
Tumultuoso sæuior Adria,
Nec pace confusa duello
Regna furens inimicat armis.
Nullum procaci mente nefas mouet,
Insaniendo non tenet ebrium
Fortuna dulcis, fraudulento
Plus nimio pelagoue fidit.
Non ambit altè tollere verticem,
Curatue fasces, iusq; securium,

Pro-

Progressus in campum petitor
Tergeminos inhians honores.
Odit profana damna licentia,
Arcetq; turpem: scilicet abstinens
Fraudis dolosa, duxq; veri
Certa loqui haud temerè renidet.
Illum sequuntur Pax, & atrox malis
Andrèa virgo; Spes neq; deserit
Parata, & albo pergit vnà
Cana Fides adoperta lino.
Impunè constans non Amor excidet,
Sed fata vincet; muta silentium
Cortina vatum, feriata
Seu taceat sine voce Pallas.
Amor tuenti Numina destinat
Fruenda, nubemq; eripiet mihi
Nitente Phœbo; nempe languent
Lumina nunc hebetata sensu.

ODE XV.

DVlce ò Numen amantium
Iam iam curre polo, prolue sobrium
Mentis; vim quoq; pectori
Addens; Idalius me puer ignea
Tæda haud tentet, & improbo
Ictu: cernis vti tendat aheneum
Arcum? ac stet trepidus pudor?
Tu telo potior, tu mage nobilis
Vrge pectus agens face,
Neu parce aurifluum voluere gurgitem.
Nos cantabimus alite

Prouectum Zephyro, temporaque ignibus
Pascentem, & rutilas comas;
Diceris merito carmine vinciens
Vis, & fibula cordium
Aeternusque vigor pectoris intime.

ODE XVI.

DElapsus alto pulcher Amor polo
Terras reuisis; te soboles Patris
Iurata demittit, suorum in
Delicias, decus atque dulce.
Cui tu tegendo cumque aderis, satis
Cautum est in hostem; fracta metu cohors
Nil iam veretur, non inertem
Turpe fugam meditatur vltra:
Parthus sagittis depositis pius
Admouit aures, multiplici stupens
Sermone, nec curat pharetram
Ferre humeris metuendus arcu.
Petrum sodalem de rudioribus
Lingua loquentem plenius ignea
Arcana mirantur supernè, &
Mente noua, haud temerè furentem;
Vtcumque vocum fœdere plurium
Diuina pergunt edere Nestores
Cœlestium consulti, Amore
Haud tenui dociles magistro.
Quid mirum? vbi tu pectoris arbiter
Vigor volentes vi rapis incita
Facundus; afflataque mentes
Insolitis agitantur ausis.

ODE XVII.

Libratus almo dulce fauonio
Amor recurrit, vertice lucido
Moratus; integrosque crines
Pascitur innocuus cremare:
Non ille lingua personat ignea
Mortale quicquam, & quæ nihil attinent,
Aeterna vis magni Parentis,
Parque Patri, genitoq; Diuo.
Seu fingis ignes purpureos Amor,
Seu findis auras ales amabili
Candore, plumas discolores
Præpetis expediens columbæ;
Addisq; vires atq; ferociam
Illapsus acri Numine pectori;
Vt claustra, ferratosq; postes
Vecte superuacuo resignas.
Quid lingua posset, nouit Iber tui
Penitus, oris ac Thetis vltimis;
Norunt Geloni, diuitesq;
Seres, Hyperboreiq; duri;
Et qui Niphatem, quiq; Ararim bibit,
Et qui repostí littora Memnonis,
Syrtesue Getulas auara
Merce petit, celeremue Araxem.

ODE XVIII.

Fauete linguis: clarus Amor micat
Flammante lingua; scilicet impias
Oracla Delphos fraude cœca,

Impli-

Implicitos animiq; sensus
Lusere quondam. nescia consili
Mens hæsit anceps; nunc malè Pythiam
Culpauit, aut Phœbum dolosum
Fallere, nunc Superos iniquos.
Damnauit aras, & tripodes leues
Tandem remisit; tu canis integer
Veri; nec ambages inanes
Inuoluiis dubius fateri.
Priscum reducis tu bonus otium
Mulcere mitis; non humilem domum,
Vilesq; fastidis penates,
Et Zephyris agitata tecta.
Quem tu clientum cumq; tuebere,
Ensesq; districtos, & aheneas
Temnet Sicambrorum secures
Ore tuens chalybem feroci;
Tuaque miles vi generosior
Descendit in campum, impiger impias
Lacessere Vmbras, atque Ditem,
Auspicijs, meliorq; Marte:
Tu fortis exlex arbiter omnium
Sortiris imos, Palladis ac rudes,
Petrumque inertem destinatum
Præficis imperio Quirino.
Amor timorem strenuus exigit
Vrgens morantem; parque ferocitas
Est Mortis, edurumque Plutona
Imminuens Acheronta vincit:
Amor coruscans lampada candidis
Renidet alis; nec liquor obruet
Torrentis amnis, nec rubentem

Diluuies inimica flammam.
Amor triumpho nobilis, omnium
Regnauit. ò qui mentibus integris
Gaudes, tenaces necte nodos,
Necte pio noua vincla cordi
Amor pudicus; nil sine te potest
Mortale robur; consilijs facem
Praefers nitentem, vimque praestas,
Et socians operi adlaboras.
Nil ausa Clio te sine, Lesbiam
Tu, Diue, donas tangere barbiton;
Teque aureo sacrare plectro
Fonte Deum liquido refusum.

ODE XIX.

TErris exul, Amor, diu,
Opportunus ades, tende, precor, face.
Felix cui licuit tua
Flamma perpetuo feruere, dulcium
Vis aeterna cupidinum;
Tù quamquam imperijs flectere mollibus
Eduros animi potes,
Hic torrebis, Amor, pectus idoneum
Sat notae tibi Virginis;
Iam dudum trepidae te reuocant preces.
Tempestiuus Amor subi
Aedem, purpureis aliger ignibus:
Omnes certa fides tenet.
Fallor? plenis an vertice deflagras?
Coelo laberis eloquens,
Et facunda tonas lingua silentio.

Vrges

Vrges fortis Amor tuos,
Firmans consilijs liberioribus.
Tu per spicula Parthica,
Persarum expedies tu per acinaces.

ODE XX.

IAm delapsus Amor concitat æthere
Pennas, qui penito pectore flabilis,
Aeternusque vigor temperat omnia
Vis spirabilis intimè:
Sistit purpureo vertice mobilis,
Ardens & bifida lingua micat face;
Dulci visa Deo mens furere, & bene
Sanis ludere motibus.
Restinxere sitim flumina plenius,
Dum septemgemino fonte cor innatat.
Spes largite nouas, ò Amor, vbere
Cœli diuitis alueo
Interfuse, tuis luctus amarior
Vndis eluitur, curaq; tristior.
Mortalis licet, amplum excipiam Deum
Parui pectoris hospitem.

ODE XXI.

PErge decurrens per aperta Cœli,
Sancte Amor, lingua, similisque flãma;
Te satis longa prece suscitauit
Candida mater.
Labere ò felix, vbicumq; sistas,
Crine, seu mauis penitus latebra

Cordis, ah ne te vetet esse Cypris,
Nec puer amens,
Semper armatum iaculum veneno
Dirigens: at me capitis cruentum
Diuidat lictor. speciosa malim
Vulnera letho,
Antequam labes animi pudicam
Inquinet formam, niueamq; mentem
Turpe commissum notet, ac Dione
Floris honorem
Vngue decerpat; minimum dolosa
Credulus, Natum, tacitasq; fraudes
Palleam cautus; leuis ipsa mors est
Dulce tuenti
Hospitem sub corde Deum; cauebo
Naufragas syrtes, Cypriaq; cunas
Belluis, phocisq; auidis scatentes,
Non sine damno.
Linque iam Cœli bonus astra, si te
Supplices fletus, & amica Matris
Vota delectant, age, teq; penna
Crede Fauoni.
Siue te Patris soboles redonat,
Alme, quid cessas properare terris?
Dulcius regnes vtinam perennè
Pectore sistens.

ODE XXII.

AMore firmum, robur, & igneas
Præbente vires, non Solyme impia,
Non Cæsar instans demouebit

Prope-

Proposito stabili. sodales
Hac vi feroces ara bipennium
Videre fortes, collaq; deuouent
Impune acutis; hac receptis
Exuuijs Acheronta claudunt,
Terrisq; leges iuraq; sanciunt.
Sic fatus olim dicitur optimus
Parens salutis, Dite victo,
Aetherias aditurus oras.
Depone curas lecta mihi cohors
Solata luctum; namque breui Deum
Spirabilem, Numenq; Patris,
Atq; meum, sine fraude compar
Donare mens est; illum ego lucido
Fulgore flamma sistere vertice
Sinam comanti, vosq; nomen
Ferre meum celeres iubebit,
Orbemq; cæcum, regnaq; visere
Inuisa nautis, seu mare barbarum
Subire, & vrbes Bactrianas,
Seu placeat penetrare Sinas.
Quicumq; mundi terminus arduo
Latet recessu, iam pateat viris
Auctore tanto; debita ille
Cuncta sibi bonus arrogabit.

ODE XXIII.

NAtus Patre Deo nuper in arduas
Cœli euecte plagas, Numinis ignei
Matura trepido concilio patrum
Clarum pollicitus iubar.

Cordis redde tui, redde patris facem,
Afflatumq; Deum pectore mutuo;
Cunctetur minimum, triste sodalium
Agmen visere gestiens.
Mater vota ferens sedula deuocat,
Nec summo faciem demouet æthere;
Sic desiderijs æstuat, ac tui
Quærit rite vicarium:
Namque vt constiterit vertice flammeo,
Culpari metuet non stabilis vigor.
Nequicquam & chalybes exacuet Nero,
Nec Petrus fidei minor:
Periurus recidet. non chalybem trement,
Nec quæcumq; Scythes parturit horrida
Pœnarum. expedies quippe Amor vnicè
Fortes damna per omnia.
Vires ò vtinam dux generosior,
Præstes, sufficias armaq; militi,
Ad lethum properem lætior, impia,
Inter spicula Daciæ.

ODE XXIV.

DEscende Cœlo, magne Amor, igneo
Decorus astro; dic age certior
Oracla nulla fraude Phœbi
Lingua leues imitata flammas.
Spiras vt Auster: te fugit Africus,
Tellusq; molles dædala parturit,
Floresq; summittit comantes,
Lilia, purpureamq; caltham.
Pacata rident æquora Tethyos,

Et

Et æthra fusa luce nitet tibi,
Et roscidum Ver & Fauoni
Dulce viget genialis aura.
Perculsa quondam pectora vi tua
Nouere præsentem; ipse agis incitas,
Cœlumq; tranant mente, & inter
Se choreas Superùm remiscent,
Blandum calorem corda per inseris,
Castumq;, Cyprin exilio domans;
Amabile haud quicquam renidet
Te sine, nil sine Amore lætum.
Te Natus afflat, te Genitor parem
De corde ducit, Spiritus, igneo;
Tu nectis æterno volentem
Vulnere consocians Amoris.
Amore pectus perluis ebrium,
In corde Amantum altè recubans pio;
Addis leporem lingua dictis,
Suada potens bifido sub igni.

ODE XXV.

TAndem lætus Amor vertice constitit,
Euibratq; faces crine volubiles;
Nec iam corda metu sollicito rigent
Igni concita mobili.
Impellunt animæ cum sonitu lares,
Virgo mater vbi iuncta sodalibus
Solamen repetit post sobolem sibi
Ereptam æthere patrio:
Seu flamma rutilans, seu volucer Noto,
Nostro deproperæ gaudia pectori;

Descende, & liquido nectaris vbere
Nutri; merce tua veni
Diues; pone moras, ò Amor, ò iubar
Aeternùm radians; sis memor ignium
Sanctorum. sapiam, mens vbi sobrium
Te lymphata Deum tenet.
Diceris domiti magnus Amor potens
Cordis, non humili carminis alite,
Quem tu cumq; pio Numine compleas,
Addens, pulcher Amor, decus.
Sic te certa fides, & benè credula
Afflatum memoret corde reciproco
Flammantem, Deus ò pulcher amantium,
Et Patri, & Genito parem.

ODE XXVI.

TAnge iam chordas, Erato, loquaces,
Dulcis audiri super impetrato,
Supplicum post vota, Deo, & recepto
Flamine amantum.
Quo nihil maius, meliusq; terris
Magna donauit soboles Tonantis;
Namq; mortales recreans, ab omni
Parte refecit.
Grata facundum tulit aura Numen,
Nubium tractus, & inane findens,
Seq; deuoluens per aperta Cœli
Tecta fragore
Impulit; cursus sine lege fertur
Legifer, vicitq; moras, stetitq;
Igneus frontis super alta, lingua
More, modoq;

Ille nos Vmbris, Ereboq; raptos
Soluit ; ille addens animum, triumphis
Nobiles attollit in astra , nigroq;
Euocat Orco :
Illius vi multa Duces beauit
Palma calestes ; pugiliq; robur
Sufficit , septem potiora vt auro
Munera donat .
Ipse Amor dicère trahens potenti
Liberos nutu Latio rebelles ,
Et Getam , & Maurum male pertinacem,
Regnaq; Thracum ,
Dicet & maiore Thalia plectro
Fonte defusum liquido perenne
Pectore afflatum sobolis , patrisq;
Vnius aura .
Clarus ardentes imitaris ignes
Eloquens lingua , tacitoq; sensu .
Quà facem duxti bifidus videri ,
Cetera simplex .
Ipse , si chordas animabis auctor ,
Orpheo haud impar moderabor ; ò vis
Cordis , ò vis alma , canam , ter amplo
Hospite felix .
Tuq; dum descendis Amor , cor affla
Non semel dicemus , Amor cor imple ;
Me meum soluet cor amans , & ardens
In tua vota .

ODE XXVII.

DEposuere metũ, redit in pracordia virtus,
Hac vbi firmat Amor :

 Imbellis

Imbellis senior socijs cum patribus audet
Strenuus eloquio
Crudelẽ Solymam, gentemq; lacessere Martis
Interiturus; amat
Vulneraq; & capiti deuotã immane securim,
Dum furit vrbe Nero.
Damnaq; periuri reparat sic morte rependẽs
Crimina fidus Amor;
Cum semel illapsus menti, cũ splendidus alto
Vertice constiterit;
Non illi Charis, aut desit facundia, non vis
Acrior, arte prior.

ODE XXVIII.

IAm iam diues Amor labere, commodus
Promes namque tuis optima munerum.
Ni præsens aderis, quod bene fecerim
Merces nulla venit digna laboribus;
Per te vis animi strenua vincere
Gliscit, nec trepidat rebus in arduis.
Immortale viges pectora roborans;
Est cordis tibi vis, corde cales Deus;
Adsis, non animus deliciarum eget;
Te torrere meus vult amor vnice.
Quid possim sine te? quid rudis eloqui
Petrus possit? iners & taciturnitas?
Ni se purpureo lingua volubilis
Reclinans capiti Nestore dulcior
Facundum faciat: sic Pericles tonat
Alter, sic rapidis fulgurat ignibus
Permista quatiens pergama Græcia.

Vir

ODE XXIX.

Virginum castus sine labe amator
Dulcius spires genialis auræ
Lenis afflatu, properesq; septem
Munera diues.
Si diu pectus sitiens fatiscit,
Pura nec viui tibi desit vnda
Fluminis, nectar Superùm sodali
Ritè propina.
Ardet æterni noua vis amoris;
Alget insanæ mihi vis Chimæræ;
Cum tuos flammans Agape pudicos
Suscitat ignes.
Mens neque audacem timet ægra Ditem
Artis occultæ nimium dolosum;
Quĩ tumens anguis pepulisse tendo
Ter pede collum.

ODE XXX.

Tristes excubias vecte sub æneo
Includit dolor, & sollicitus timor;
Iactata vt catulis cerua Laconibus
Se Cynthi in nemus abdidit;
Donec purpureo lapsus ab æthere
Inconcussus Amor Numine robores
Infracto, fore enim vulneris vnicè
Securos, duce te Deo.
Audent in medios vadere barbaros
Impune, atq; Deùm fana potentius
Ictu fulmineo vertere; concidit

Fracto fulmine Iuppiter ;
Aras acer Amor subruit æmuli
Ditis : Persephone nigra perhorruit ,
Cultus immeritos reddere coniugi :
Nec priscum decus arrogat .
Quanto damna Nero plura parauerit ,
Fortes plura ferent , exuuijs graues ,
Et palmis habiles , regnaq; Romula
Sinis continuent procul .

ODE XXXI.

E *Blanditus Amor mentibus integris*
Adsis , insinuans te bonus intimè ,
O spirabile Numen ,
Cui vis arbitra pectoris .
Nequicquam Venerem suscitat , ac dolos
Maternos puer ; haud inficiet mihi
Mentem labe pudenda ;
Nec pectus bene candidum
Tentabit iaculo ; fumida nesciet
Fax me tangere , tu semel obrues
Puro roscidus imbri ;
Fias ò mihi fontium
Gratorum ; fer opes diuitis aluei
Simplex, & scatebris plurimus, haud tamen
Sectus , funde loquaces
Lymphas desiliens polo .

ODE XXXII.

S *Ancte Amor puris agitate flammis ,*
Qui recens ficto haud humilem parenti

Spi-

Spiritum donas bonis, innocentis
Munere vitæ.
Te canam magni Genitoris, unà
Prolis & magnæ venientem ab alto
Corde, te quicquid placuit potentem
Fundere terris.
Forte tu robur nisi præstitisses,
Romulus vultu pauidos minaci
Dum tuos terret, cecidisset omnis
Pectore virtus.
Imperi fasces, duce te, rigentes,
Cæsares quin haud metuunt superbos,
Subditosq; ignes, & acuta ferro
Spicula fallunt.
Tu pias solans animas remulces,
Tu potens nutu trepidum coërces
Tænari vulgus, metuendus Orco,
Gratior orbi.

AD PROCACEM IVVENEM.

ODE XXXIII.

QVò lymphatus abis? neque
Curas ore auido ducere pinguia
Sacri pocula nectaris,
Quod nunc promit Amor: tu mage Cypria
Insanis mareotico,
Odit pectus Amor non bene sobrium,
Et turpem Cythereia
Odit: casta parum non habilis Deo
Mens, & serua Cupidinis,

Purè

Puro sed similis quæ nitet Hespero,
Hanc Diuus thalamo tenet,
Hanc torret bifida pulcher Amor face.

ODE XXXIV.

REdde cælestum dociles modorum,
Iam loquax nobis, & amica terris
Lingua; mens quando tibi surda quondam
Applicat aures,
Aspra quæ tangi prius, atq; amorum
Puriorum expers, metuensq; casti
Connubi, mens cruda Deo volenti
Sponsa marito.
Tu potes duros, rigidosq; sensus
Flectere, & quocumq; velis ciere;
Barbarus cessit tibi blandienti
Nuper Iapon:
Cesserat Petro facilis domari
Parthus abiecto veneratus arcu;
Et Scythes campestris, & acer olim
Medus in armis.
Quin & irarum posuere fluctus,
Et fœderata rediere mentes,
Quas semel componis, Amor, benigno
Numine mulcens:
Te polo exposcit, repetitq; votis
Vna de cunctis, sobolem Tonantis
Quæ tulit mater sine labe in omne
Nobilis æuum.
Perge quæ dixit, Vigor alme, terras
Visere ô tutamen, Amor, tuorum

Perge

Perge, quid cessas animare flamma
Rite sodales?
Qui velut viso lepores leone
Turpe diffisi trepidant; age illos
Ocyus produc populis, nec intra
Claustra retenta:
Te leues alæ rapiant, & aura
Concitum Cœli per inane, lapsu
Præpete, & nostri memor efficaci
Munere dona.

ODE XXXV.

Cordis incesti metuendus auceps,
Aspicis? vulnus meditatur arcu,
Ille sed tandem fugiens tibi vni
Cedet inaudax,
Cum polo lapsus iaculator ibis
Sponte mortalem repetens fugacem;
Dimicat frustra, tibi namque præda
Debita cedet.
Franget iratus pharetramq; & arcum,
Tela dum promis potiore voto
Arbiter cordis rapuisse ab imo
Pectore prædam?
Lenis afflatu recreare, & auram
Ferre odoratam, similemq; nardo;
Qualis aut Hyblæ crocus, aut Hymetti
Spirat amomum.

ODE XXXVI.

Quem

QVem tu Palladia fortius ægide
Quondam munieris, prælia riserit
Securus iaculi. non adamantinus
Thorax, non chalybes impenetrabiles
Tutantur. rigidæ non reuocant minæ
Firmum propositi, aut illacrymabilis
Tortor; certus Amor tu per acumina
Ferri, tu expedies damna per vltima.
Non Vulcania vis, arma Cyclopea
Non olim obstiterint Hesperio duci,
Dum flammæ tenerum peruolitant latus;
Ardentem ipse rogum roscidus irrigas.
Nequicquam violens Thracius obstitit,
Et qui plus nimio sanguinis appetens
Infecit tepidus cæde Tybrin Nero:
Tu constans Vigor, & non reuocabile
Robur mentis ades, consilij tenax.
Per te vis animi certa manet; tuis
Vltro præsidijs si repares, mihi
Defensam, vacuo supplicio, Fidem
Gratetur Latium: me neque barbaræ
Iræ permoueant, rex neque Sinicus
Tot regnans populorum: ex pauido ferox
Condam purpureo spicula pectore.

ODE XXXVII.

NVnc tempus almi promere nectaris
Siticuloso pocula pectori,
Mentemq; perfusam liquentis
Ambrosiæ recreare succo:
Amantis ardens emicat, emicat

Cor,

Cor, atque ab imo pectore prosilit,
Dulciq; bacchatur Deo mens
Ebria; non humili furore
Vt pectus vrges? suauis odoribus:
Vt lene mulces? semper amabilem
Prabesq; te, fallacis aura
Nescius; & patiens vocari
Hospes pudici pectoris, & decus
Dulce, & refecta pauperie Pater,
Fons atq; riuo septiformi
Cuncta rigans, vegetansq; vita.
Iam totus in me vi rue libera,
Gratus teneri, neu sine Cypriam
Versare fraudes, me aut pudendis
Ignibus in cineres relabi.

ODE XXXVIII.

COelo recurrens si tuleris bonus
Opem, rubentem duxeris ac facem;
Repente pectus vim ferocem
Induet, & se adamante cinget.
Non tela pubes, suaq; vulnera
Pallebit olim, sponte sed impias:
Tinget secures, & virilem
Penet humi moritura vultum.
Ante hac, vt vngues accipitris pauent
Molles columba, vel lepores leues
Fugere venantem sub altis
Hamonia, Nemeaue lustris
Sequi citatum; sed minuit metum
Vigor pauentum pectora roborans,

Men-

Menteſq; firmauit labantes
Propoſito minimum caduco.
Crudele fatum rebus in aſperis
Perferre fortes, brachia barbara
Vincti catena; nec cruenti
Ora timent, neque vim Tyranni
Ceruice deuota; enatat, enatat
Damnis ſuperſtes Relligio, neque
Ceſſere periuri ſodales,
Ac timidi nimium perire.
Iam pertinaci mente ferociam
Præſente Diuo concipiunt; coma
Vt ille flagranti bilinguis
Conſtitit, emicuitq; flamma.

ODE XXXIX.

DIue, quem magni Soboles parentis
Inſtar ardentis, bifidaq; lingua
Miſit, ò ſalue noua fax amantum
Abdita cordi.
Imponens vni tibi cedit ales,
Arte materna licet acer olim
Imbuat ſæuas acuens ſagittas
Turpe veneno.
Ille mentitus redolentis Hyblæ
Mella, blanditur male feriatis;
Ludit & vulgus, faciles remiſcens
Orbe choreas.
Quin pijs idem grauis, heu pudenda
Neſcios labis, ſceleriſq; puros
Exedit flammis; etiam latentes
Rupe ſub alta

Exedat

Exedat, ni mitis Amor recurras
Vocibus præsens, trepidisq; votis,
Et Cyprin sedans potiore tentes
Pectora tæda;
Acer ò vindex niuei pudoris,
Igne qui pascis sine fraude crines;
Candidum defende decus, pudico
Corde residens;
Spiritum menti dabis, & benignum
Numen, ò tutela potens tuorum;
Prouidus tectas cohibebis artes
Ditis, & astus.

ODE LX.

QValem recessu montis in arduo;
Dum scribit heros fœdera legifer;
Videre flagrantem caminum
Isacidæ nimium pauentes,
Sic lapsa Olympo Numinis ignei
Vis fulgurando; fulminis alitis
Instar; sonantes perq; Cœli
Flamma potens equitauit auras;
Post hoc feroces viuidus impetus
Domus latèbra propulit abditos,
Metuq; firmauit remoto,
Intrepidos docuitq; nisus
Duces inertes exacuens vigor,
Creare fortes qui potis insita
Virtute, & imbelles columbas
Alituum generosiorum
Mutare penna: scimus vt agmina

Afflata

Afflata sacris sub penetralibus
Impune vastarint ruina
Fana Deûm, Stygias & aras;
Gens quæ per ignes telaq; fortior
Creuit, resecta stirpe feracior.
Sæuire nequicquam Nerones
Profuit immerita securi;
Nil strenui non efficient Duces;
Parata virtus namque tuebitur
Certamine infractos, Amorq;
Expediet per acuta teli.

AD TORALDVM.

ODE LXI.

Coruscus alto vertice fulgurat
Amor; sodales pascitur integros
Crinalis ignis; vix calentem
Ferre Deum potis ara cordis.
Cur vnus alges? sanctus Amor foco
Sese ministrat, corda benignius
Fouetq;, depromitq; Cœlo
Dulce merum, liquidumq; nectar.
Committe Amori pectora, qui simul
Fastum superbi perculit ingeni,
Strauitq; motus inquieti,
Nec celeres agitantur iræ,
Nec Cypris ardet; nunc age lumina
Intende Cœlo, nunc Amor euocat
Terris tuentem mira rerum.
Vna duum, pariumq; amantum

Vis

Vis illa, cordis fonte Amor effluens.
Quæ dona large cumque parauerit,
Gratare; nec castos amores
Sperne; nouos Hymenæus ignes
Accendit vltro, te licet imparem
Deo maritans; linguaque pronuba
Tædam coruscat nuptialem
Igne Cupidineo priorem.
Donec pudicas vibrat Amor faces;
Nunc ebriosum pectus, & ignea
Mens concalescat, mitte salsis
Cyprin aquis malè denatantem.

ODE XLII.

VIgor pudico Numine nobilis
Ciere mentem, pellere & incitam
Furore sano, non Cybelles
Quale ferunt Corybantes œstro;
Afflasse limo dicere principi
Vitale spiramentum, animans face
Amoris, ac dulcem medullis
Vim bonus apposuisse nostris:
Amore fortem Romuleæ minus
Terrent secures; temnit acinaces,
Regumq; fasces barbarorum;
Fulmine vel tonet omne Cœlum.
Tu robur addes; nunc age concitam
Incende mentem; me quoque pectoris
Tentet furore haud indecoro
Feruor, & Hussiadas in hostes
Mittat ferocem; non ego prælia

Vitare

Vitare malim tristia, dum mihi
Amor ministres ductor arma,
Vimque potens, animumque praestes.

AD CAPANVM.

ODE XLIII.

QVis corda amantû dux benè temperet,
Quo fonte purus manet Amor, quibus
Donis locuples, ne remittas
Quaerere; fas trepidare in aui
Vsum futuri multa perennius:
Deuote Cælo, *desine mollium*
Curarum; & insanos amores
Mitte cupidinea Diones:
Te Flora Cœli *candidioribus*
Sertis reuincit; sidera credulus
Spera; minores mitte terras
Astra tuens, patriumq; Olympum.
Amor resoluit pectore libero
Curas edaces; ille potentior
Restinguit ardentem sub vndis
Aequoreis sine luce Cyprin.
Quis Sanctum ab alto deuocet athere
Amorem? amicos dic prece supplici
Maturet ignes, aucupisque
More sonet pharetratus arcu.

ODE XLIV.

E*St tibi cordis vigor, & potestas.*
Lingua, qua crines populata pascis
Igne

Igne lambendo, generosioris
Est animi vis.
Vt cor exultim micat? æstuoso
Mens Deo vt lymphata calet? supernè
Lucidæ flammæ trepidant, & alto
Vertice vibrant.
Pectus afflatum quibus ò redundat
Gaudijs? omnes Amor occupauit
Igneus, grataq; tenet reuinctas
Compede mentes.
Solue iam pectus grauiore curæ
Semper vt te digna sequar; Cytheren
Candidus vitem; modus ò meorum
Vnus amorum.
Non enim posthac alio calebo
Igne; solamen miserùm te amandæ
Voce deposcam, minuamq; dulci
Tristia voto.

ODE XLV.

O Vis duorum, cordis at vnius,
Perennè flagrans, huc ades ocyor;
Ne pasce flammæ solum amantum
Pectora, Cœlituumq; mentes;
Plerumq; gratas noster amor vices
Reddit potenti corda adamantina
Dirumpere, & vim peruicacem
Imperio facili domare.
Quandoque lætis tristia temperas
Benignus hospes sub lare pauperis,
Remisit acres ille curas,

Implicitam soluitq; mentem.
Iam clarus alto, pulcher Amor, facem
Ostendis orbi, iam calet intimis
Venis inardescens, & vltro
Mente Deus micat ebriosa.
Eoa noscant te sola, quæ premit
Caliginoso Vespere Lucifer;
Te Seres, & Regnata Diti
Bactra colant, penitusq; Iapon.

ODE XLVI.

NVper loquentem Numinis ignei
Castos amores, vimq; [illegible]ntium
Reciprocatam corde ab alto,
Corripuit noua vis amantem,
Egitq; lymphatum bene sobrio
Sensu per auras: tu vegetabilis
Virtus perennas, & tua vi
Cuncta vigent; vigor ille mentem
Munit; redonas tu sapientiæ
Vim septiformem, tollis & altius
Deo resorbens æstuoso
Corda potens, agiliq; flamma.
Iniecta mœret frena licentiæ
Turpis Cupido, nec furit impotens
Arcu, Dionæas vt artes
Expedit, & male pectus icit.
Per te Quirini nomen, & imperi
Stat Vaticani robur ab Hespero
Ad vsque natales Eoos
Nobile; tergeminaq; Roma

Verenda

Verenda maiestas ; neque candidam
Nobis quietem Tænarus eximet ;
Producat Alecto vel enses ,
Et rigidas inimicet Arctos .
Frustra Sicamber sæuiet impiè
Tumultuosus , quique binominis
Exercet Istri culta potor ;
Damna per , & iacula acer ibo .
Nunc ritè ternis lucibus annuis ,
Inter benigni munera Numinis ,
Votis fatigamus relapsum
Dulce polo iubar apprecati .
Spirabilem auram more Fauonij
Dicemus ; afflas tu modo tibias ;
Natumque , & afflantem Parentem
Corde Deum pariter canemus .

ODE XLVII.

QVA vis Olympo deuocat igneo
Plenis amorum muneribus tuos
Largè redonantem ? fouendo
Quem Genitor , sobolesq; compar
Profundit ; ò vis arbitra cordium
Illustris alto vertice principum ;
Iam Petrus expers multiformis
Artis , & Æolia Süada
Sensit quid vnus posset Amor , sciens
Sermonis ; illum Thracius , & Scythes
Miratur , illum belluoso
Diditus Oceano Britannus .
Sicamber audit , quique Tigrin bibit.

Nilumq; & Istrum, Medus & vltimus;
Nec arrogauit docta Pallas
Eloquij decus affluentis,
Te copiam, te mentis opes, tuam &
Prabente linguam; nam tibi quo die
Fragore concussas tonante
Aura potens tremefecit ades,
Petrus recenti prasidio ferox
Getamq; Dacumq; indociles agi,
Parthumq; velocem Quirino
Sponte Patri, dominaq; Roma
Subiecit acer; nec timuit graues
Iras Neronum; protinus obtulit
Caput securi, nec cruentos
Horruit in sua damna fasces.
Spectandus Vrbis, quam sibi destinat
Princeps, theatris, & Capitolio,
Delubra vertens, & ruinis
Signa Deûm haud trepidè fatigans,
Quid tauriformis cornua commouet
Tybris, piorum sanguine decolor?
Tu robur, ô tutela prasens,
Vimq; dabis potiore Marte.

AD PERDITVM ADOLESCENTEM.

ODE XLVIII.

Non hospitali viuis idoneus
Deo, neq; igni cor merito calet?
Obliuiosum quid te amorum
Flamma coquit penitus. Chimara

Insa-

Insanientis? te puer impudens
Cruentat; eheu frange Cupidinis
Iam tela, iam tædas, & arcus,
Et pharetram iaculis sonantem.
O qui corusco vertice fulguras
Amor, carentem purpurea face
Sublimè delabens pudicus
Vre semel iuuenem procacem.

ODE XLIX.

DEcurre pennis aureis sonantibus
Amor citatus, igneus,
Amor tuorum forte propugnaculum
Laturę plurimum auxili.
Cadam, ni amico robore imbellem iuua
Procliuis, & firmus parum:
Vt pectus ægide ignea munis; ferox
Eludo tela barbara,
Ferrumq; districtum, & seuera fascium
Bipenniumq; vulnera
Sic prodit agmen martium, sic desinit
Formidolosa inertia,
Vt intonata flamma claro turbine
Quatefecit excussos lares,
Siticulosus vt salutis igneo
Ardescis aspectu Deus.
Sic fœdere arcto, & iniugem mentem tibi
Flamma maritas pronuba,
Frange, ò, sagittas, quas Amor turpis iacit
Tutor pudoris integri,
Pauidamq; mentem conijci Cupidinis

Plagis dolosis expedi.
Suetus pudico pectore extruens focum,
Restinguere incestas faces;
Intaminatis assidens præcordijs
Redamantem amante perbeas:
Non me illecebra liniant Cytherides,
Nec palleam pueri dolos.

ODE L.

S*Vccede terris, en age pallidos*
Solare amantes, ò Amor, emica
Coruscus auro, vectus aura,
Purpurea rapidusq; flamma.
Incende claro tempora sidere,
Impelle motu pectora viuido,
Non fabulosi ceu Promethei
Fraude mala nociturus ignis;
Fatalis orbi, fulgurat innocens,
Et grata haberi flamma per aureos
Voluta crines, vt latentes
Corripuit, rutilaq; lingua
Clarauit altè, plurima qua micat
Sermone, mirum quod foret omnibus
Persisq;, Medisq;, atque Parthis,
Quiq; bibunt Tanaim bicornem,
Vt artium gens Mercurialium
Ignara, Vlyssem callida vinceret,
Audax per acrem vadere hastem,
Non sine vi reuocante robur.
Magnum coactis intulerat metum
Nuper Quirinus, tinxit vt impium
Cruore

Cruore ferrum, nec pepercit
Cæde Dei ſcelerare dextram.
Fruſtra minatur robur, Amor, tuum,
Vireſq; diſcet vincere ſtrenui;
Perrumpere & quicquid potentis.
Haud vacuum poſiturus arcum
Tueris acer. vim bene prouehis
In maius, addens irreuocabile
Caſus per omnes, perq; cædes
Conſilium, vegetamq; mentem.
Ditem ſuperbum vis tua proruit,
Fulmenq; vano deripuit Ioui.
Delubra vertit barbara imo,
Et vacuas ſpoliauit aras.
Viſendus armis acer Amor nouis,
Manes vt arces indomitum genus,
Fruſtra timendorum Deorum
Comminuens ſimulacra victor.
Ceu flamma ſiluam cum rapuit, leues
Depaſta tædas, turbo volubilis
Deiecit altas ceu cupreſſus,
Et veteres agitauit ornos.
Tu tauriformis fanaq; & impias
Hammonis aras eruis, horruit
Bicornis Iſis, triſte Anubis
Horruit; ingemuitq; Oſiris.
Tua iuuentus ſæpe ferox ope
Pugnauit. acres te duce virgines
Videre ferrum, atque ora toruos
Carnifices, trabeamq; Regum
Spreuere fortes. tu penetralibus
Profers latentes, mittis & impium

Plutona contra, nobiles tu,
Diue, citas Erebi ruinis.
Piata lymphis sic tibi candida
Pubes recreuit nuper Iaponum,
Vastata vt ingenti fragore
Fana Deùm cecidere, Amida
Querente frustra, scilicet æquore
Perlata toto sacra Quiritium
Commisit Indis magnus heros
Hesperiæ, atq; Orientis Eos.
Quis te minori magnus Amor fide
Linus, vel Orpheus æquet? vt eloquens
Oracla fundis mira castis
Vatibus haud dubiè loquenda.
Tu me pudicis artibus, ac pio
Labore functum, tu Polyhymniam
Longo fatigatam canore
Dulce tua recreabis aura.

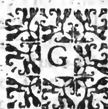
IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM SIVE ODARVM LIBER VIII.

De Dei Matre Virgine.

Προαύλιον

ENITRICI Veneri victor Cæsar Britanniæ spolia, & candidissimis ex margaritis elenchum consecrauit immeritò, quippe ei, quæ ornamentis omnibus animum spoliat, & candore priuat:

quanto æquius Dei Genitrici Virgini debebatur labor hic meus in poëtica facultate si minus ornatè ac splendidè, certe integrè castèq; versatus? Marinæ item Veneri lyram suam dedicat Flaccus, nec tamen sine naufragio pudoris; quippe vt ea ætas ferebat, in carmine petulantior. Ceterũ Musæ adeo semper aduersæ Veneri fuerunt, vt earum opera immissum aprũ ad Adonidem Veneris amasium occidendum fabulati sint. quinimo fateri Theocritus in Pastoribus non dubitauit, nullum esse præsentius aduersus voluptatum præstigias amuletum cantu Musarum, quos illę aspexerint læto vultu, hos Circæo nullo poculo lædi posse. quanta nunc corruptelæ licentia in Poëtarum carminibus? cum ab inferis iterum Galateas, Cynthias, Amaryllides euocant: at quondam apud procos ipsos tantus fuit pudor, vt coram Homerica Penelope nemo aliquid turpe canere auderet, sed reditus Græcorum in patriam laboriosus, Palladis consilia, belli exitus carmen esset: ego vero in hoc opere tacitam illam præterire non debui, quæ magistra pudoris est Mater, & Virgo. scriptum reliquit

Eupha-

Euphanor, Musarum nutricem fuisse Euphemen, siue quod illustriũ virorũ res gestas famæ commendent Musæ, siue quod Poëtæ nomen suum apud posteros famæ celebritate propagent. mea vero non aliam agnoscit Musa nutricẽ nisi Virginem Dei Matrem, cuius gloriæ fama gentes omnes nationesq; peruasit. huius alitur vbere diuinitus pleno. inde immortalitatem hauri- re fas est, & incre- mentum ac- cipere si minus ingenij, certe pie- tatis.

IN .V. CONCEPTAM.

ODE I.

NOn te Chimæra flamma resorbuit
Olim paternæ, vis genitabilis
Ab vsque cunis, & medullis
Insita, post epulas remorsas:
Vt inquinauit progeniem Pater,
Pacem duello sustulit, otium
Exegit almum, nec serenos
Ire sinit sine nube Soles.
Pars inquieti turbida pectoris
Furit, tumultu sæuaq; perstrepit:
Ciuilis & Bellona regnum
Miscet agens, dominæque menti
Insultat audax; ducitur improbum
Bellum proteruis seditionibus;
Mecumque pugno, proprijsque
Dissideo mihi semper armis
Biformis hostis; Mars inimicior
Vix cedit ipsa morte, domabilis
Fameue, sublimisue flagri
Verbere post humeros cruento.
Vis impotens, qua non arbitra pectoris
Maior, minacem seu furor asperat,
Insana seu Cyprin sequatur
Bella mouens animo priori.
Lex cordis exlex, & malè peruicax
Ciere motus, ludere libera
Exultim, & amens; vna cæci
Consilij malesuada, cantu

Arguta Siren, doctaq; fallere:
Sed pertinaces obserat, obserat
Seuera mens aures, & obstat
Surda magis scopulo Adriano;
Mens cruda iniquis sensibus, & ferox
Insanientem deprimet impetum;
Et vim procacem, saua vultum,
Torua oculos sibi blandienti.
Parere menti sic bene cogitur
Pars serua; regnum sic Ratio tenet;
Sic Virginis tutela Matris
Eripiet sibi dedicatum.
Iniqua nunquam pertimuit vada;
Cacasq; cautes, Cypridis improba
Natale regnum, nec quieti
Pectoris intumuit procella;

IN .V. CONCEPTAM.

ODE II.

Regina Phœben proterit auream,
Vrgetque plantis; vndique latius
Vireta Siluani coronant;
Alta abies, platanusque cælebs;
Myrtusque, frons & Palladis innuba,
Cedrique circum stant Libanitides,
Sparguntque dumetis odorem
Dulce rosa Domina recenti.
Immunis ambit Daphnis, & igneos
Excludit ictus; namque ita Vatibus
Præstriptum, & æterno Parentis

Consilio; nec adurget illam
Commune fatum, & dira necessitas,
Ex quo negatos illecebrosior
Pomona fœtus arroganti
Esse dedit generis parenti:
Fouebat illum læta perennitas,
Metata nullo vitaq; limite;
Post sæcla producenda, virtus
Certior excipiebat astris;
Nec impotenti turbine vertere
Humana gaudebat Nemesis, Deo
Tutante, votiuas sed aras
Flore nouo decorare sueti.

IN .V. CONCEPTAM.

ODE III.

O Flore puro Nazari purior,
Non criminosa liuidus inficit
Te labe serpens, nec veneno
Pectora corripuit tumente.
Ille ore pestem tabificam malus
Fudit; colono sudor adest viro
Laboriosus, perque fœtus
Difficiles agitur nouerca.
Dotalis horti vestibulo reos
Deterret ensis, quem rotat igneum
Vigil satelles, ceu minister
Fulminis imperiosus ales.
Ambo nocentes exitio graui
Strauere mortalem; & steterunt simul

Causa

Causa malorum, cur periret
Progenies inimica, fati
Rudis, seuera mortis & insolens.
Resolue mentem, te neque pectoris
Tentabit aestus, nec dolosus
Mulciber in patriam ruinam
Mittet cadentem; fas tibi vulnerum
Vitare, Virgo, tristia; te licet
Vnam erubescendi parentis
Dedecorum nituisse puram.

IN V. CONCEPTAM.

ODE IV.

CVm fatale Pater duceret arrogans
Natorum exitium, lenè perambulans
Immortale nemus, delicias breues,
Afflauit Zephyro leui.
Æternus Genitor, sauaq; temperans
Miscet fata bonis. Tu licet euomas
Terris hydra nocens exitiabile
Virus fundere pertinax:
Te iurata premens femina conteret,
Monstrum Diua potens frangere centiceps:
Stat fundo vacuam vertere Regiam,
Et conuellere carcerem.
Maternis vteri condita finibus
Iracunda mouet pralia Manibus,
Permiscens Erebum, regnaque tristia,
Et vulgus Phlegethontium.
Nequicquam miserorum exitio ferox.

Pluton

Pluton corripiat, ianitor & Stygis
Spumam tergemino gutture diuidens.
Nequicquam iaculis puer
Armabit pharetram. quin breue condita
Eludet Libitinam, & nimium grauem
Mortem. virgineo tu pede saucius
Squamas sanguine collines,
Infelix coluber, sibila detumens
Colla; vt Diua noua vi premet impium.
Tristes exuuias diripiet, Stygis
Victrix, & veteres opes.

IN .V. RECENS NATAM.
Bene ominatur de eo die sibi quoque Natali.

ODE V.

NVnc vota tempus debita fundere
Vt pulchra prodis luce sub aurea,
Nunc thura odoratas per aras
Vrere, Achemeniumq; costum.
Natalis vnà Vatis adest tui.
Hac luce sacras, hâc genitabilem
Paruus recepi spiritum, sed
Auspicijs, bona Diua, magnis.
Quod spiro, & auras haurio, muneris
Tui est. fouendo vana nec adfuit
Lucina, nec tutela vatum
Calliope. tua cura gignor.
Te præside atrox Tisiphone haud aget
Tæda furentem, nec malè liuidos

Manes pauebo. Diua alumnum
Expedies per auara tutum
Rapacis Orci, non semel eripi
Prædam quærentis. per vada languida
Cocyti, Auernos tollis altè
Perq; lacus, adimisq; Lethe.
Votis merebor dona. ter audies
Vocata, velox tendere dexteram:
Sic alitis fraudem cauebo
Turpe mihi meditantis arcu
Vulnus. sagittas protinus igneas
Impune fallam, cum iecur aridum
Tentauit & venas, virensq;
Flamma leuis caluit iuuenta.
Meis superbum non facies malis
Plutona, fortis sternere Cerbero
Non obligabit me trifauci
Pœna nefas domitura quondam,
Cum castus aris ritè litauero,
Viuoq; Nati sanguine fecero,
Pingui & dape, auersum reflectes
Blanda, premes trifidumq; telum.

IN .V. RECENS NATAM.
Ad profanum Poëtam.

ODE VI.

Qvo partu fata lucida
Phœbe (vana fides) littora Delio,
Narras; vel quis Atlantides
Et pulchras Hyades ediderit parens.

At

At cunabula Virginis,
Quæ nunc magna poli nascitur arbitra,
Mox implenda Deo, taces.
Graiös mitte leues, desine fabula.
Dic Natale decus nouæ
Diuæ, stelliferi dic dominam poli,
Terrarumq; iacentium.
Labem non patitur ducere Gratia;
Castis iuncta sororibus
Ducit læta choros: lætitia iuuat
Insanire decentius.
Audin? carminibus flamina tibiæ
Iungit. magna Parens, io,
Et victrix Erebi dicite io, venis.
Stellata nitidam coma,
Puro te similem dicimus Hespere.
Tempestiua venis, Dea
Instar, teque Venus cum puero fugit
Iam forma minor aurea,
Iam matri docilis cedere virgini.

IN .V. RECENS NATAM.

ODE VII.

TErrarum gemitus, votaq; supplicum
Audiuit Genitor; protinus emicas
Aluo grata videri
Virgo, grata parenti, breui
Donatura Deum; te quia nec premit
Damnati generis dura necessitas;
Sæuæ ac fata nouercæ;

Nec turpat sceleris nota;
Solis texit Amor nunc tibi purpuras,
Et stellis redimit tempora, quas simul
Alta fronte reuinxit,
Scintillant solito magis.
Natum Patre Deo Gratia perculit,
Et nulla facies horridior nota,
Nulla decolor olim
Labe, & crimine libera.
Felix auspicijs, ac prope iam Dea,
Luna luce prior, nam maculat genas
Hac suffusa pudore
Ambitura minor pedes.

VIRGINI ANNVNC. Pudicitiæ votum.

ODE VIII.

Dei parentem relligiosius
Ciere votis ingenuus puer
Discat; fatigatamq; multa
Ritè prece auxilio reposcat;
Illam sub agris, ac trepidis vocet
Sub rebus; illam dum Cythereius
Illudit, & vexat Cupido
Ingeminet; trepidansq; virgo
Testetur; eheu ne male pectori
Contendat arcum callidus aucupI;
Neu cote procusum cruenta
Mittat agens iaculum premendo;
Letho tuebor præmia Virginum,

Certum

Certum pudorem mors potior teget ;
Adsis , & extricare tende
Tu pauidam laqueo iuuentam .
Mens vsque fulsit nescia sordium ,
Infecta nulla labe puertia ;
Nec torrida ætas arsit olim
Arbitrio paphiæ Diones .
Quandoque cæca pars violens furit
Naturæ , iniquis concita motibus ;
Et miscet intestina menti
Seditio miseros tumultus ,
Regina frænis temperat aureis
Sensus minores , & Ratio regit ,
Intraq; præscriptum coërcet
Vim famulam , domitatq; sæuam.
Pudor recessus tendit in arduos ,
Non vsitatum carpere iter sciens ;
Fucos & incestas , torosq;
Posthabuit minimum pudicos ;
Vicit Cupido *non bene prouidos ,*
Quos Africanæ non poterant feræ ;
Arsere multi sæpe in antris ,
Et medijs nemorum sub vmbris.
Pudor iuuentæ cum semel excidit
Non iam caduco flore renascitur ;
Damnosa ludum sic Amori
Dat Venus , & male suada fallit .
Illa irresecti verticis abscidit
Proterua crinem , & credidit hostibus
Domabilem non ante nodo
Tergemino , atq; adamante multo.
Egitq; duram turpe per orbitam

Cyclopa;

Cyclopa; & heros opprobrium mola
Trusatilis, brutûm sodalis
Edidicit iuga ferre dura.
Quin ecce vates iam furit ebrius
Ardere serua; nempe volubili
Mimanta funda qui retorsit,
Strauit agens & humi superbum;
Premente saxo tempora; posteri
Diuinus aui sensit adulteros
Vesanus ignes, regiumq;
Cæde viri maculauit ostrum.
Nec iuuit vrsam scilicet asperam
Setis, paterno sollicitum gregi
Arcere, & infesti Leonis
Horribilem retudisse malam.
Deforme probrum ni puer insolens
Debet Cythere, te pius ambiat;
Nam dedicatum, virgo, reddes
Præsidio haud tenui ferocem.
Inumbrat olim sic Amor aureis
Te, Diua, pennis, & iecur igneum
Defendit intacta puella,
Tutor Amor trepidi pudoris.

IN V. ANNVNC.

ODE IX.

D*Iua, quam puram thalami iugalis*
Reddidit fœtu supero tumentem
Dux Amor casti, tibi ritè puri
Tangimus aras.

En

En ades Nati pia dona libans ;
Vina , seù fruges , simulacra rerum
Profero voti reus : inquinata
Fraude nouercæ
Liberam dico , sobolem ferendo
Posthuma gentis mala demouebis ,
Et premes fletus , ineunte latas
Numine terras.
Scilicet centum patrio sub Orco
Claustibus Manes reprimis frementes :
Et patet multo mihi vecte quondam
Clausus Olympus.
Ite damnato super orbe luctus ,
Proijcit fractos vetus hostis arcus ,
Et pijs atra meditantur Vmbra
Cedere terris.

IN V. ANNVNC.

ODE X.

N*On tu pudici munia coniugis ,*
Experta , flamma nescia Cypridis ,
Acerba , seù matura virgo ,
Siue Deo sine labe fœta.
Circa fragrantes est animus rosas
Sub vere primo , canaque lilia
Virentis Hyblæ ; Nazaretis
Flora comis tibi serta nectit.
Eris ferendo cum sat idonea
Puella ventri , tum benè nubilem
Afflabit aura virginali

Sanctus

Sanctus Amor, caput en pudicum
Obumbrat altè ; seruat Amor decus
Non inquinatum, nec tibi candidum
Demet nitorem, mox sub ima
Rupe Deum paritura virgo ;
Decora quantum non Helice minor,
Non clara Pleias ; pulchrior enites
Quam Gnoßis ardens, quam Diana
Pulchra genas, maculosa vultum,
Iuncta vt marito fœdere principem
Poßis sagacem fallere Tanari,
Discrimen anceps, mater vnà
Numinis, & sine labe Virgo.

IN .V. ANNVNC.

ODE XI.

O *Parens Diui prope Diua, mitte*
Nomen ancilla, dominam fatere,
Dum te Amor Cœlo bonus afflat alto
Integer auspex.
Tu licet paruo male culta censu
Haud graues iactes opibus penates,
Regium certe genus, atque vatum es
Magna propago.
Sola mortales Erebo resoluis
Lege deuotos minitante fatum,
Quæ Deum terris socians tenaci
Fœdere gignis :
Mouit æterno Genitore natum
Forma non vlla temerata labe,

Monit intactum decus, & pudici
Floris honores,
Alites postquam cecidere turma,
Et parens audax, & acerba mater
Tradidit sæuo grauiora lethi
Corpora letho,
Crede non vllam tibi de scelesta
Stirpe contractam maculam, notamue;
Nec Deo auersam decuisse nasci
Iure pudendo
Ditis. integram sine labe laudo,
Connubi munus neque suspicabor,
Cuius immunis trepidabit aluus
Edere Numen.

IN .V. ANNVNC.

ODE XII.

NE labe credas inficienda, quæ
Parente Diuo iure pari satum
Non ante sueto more fundunt
Viscera, nil temerante purum
Decus Cythera; non puer igneo
Tentauit arcu corda sagittifer;
Tæda nec euicit iugali
Virgineos Hymenæus ignes;
Spirabilis te pectore ab intimo
Natique Patrisq; afflat Amor potens;
Tumentque commissi calores
Haud humiles vtero puellæ.
Dicenda Virgo, tuque eadem parens
Impunè;

Impunè ; nec te pignore nobilem
Tanto verecundam notari
Sinit Amor male gratus auspex.
Vixere paucæ Cypridis antea
Puræ , sed vnam te sibi destinat
Matrem , potenti summa qui Rex
Temperat, & mouet ima nutu.
Arsit pudica virginis indole ,
Et nectare ori dulcius illito ,
Et pectus emiratus album
Ante niues amat hospitale .

IN DEI MATREM.

CVM COGNATAM INVISERET.
Alludit ad Virginis carmen .

ODE XIII.

EXultim vt aluo ludere gestijt
Citatus infans Numine , Virginem
Complexa dixit ter beatam
Mater anus , cecinitq; Vates .
Sic illa contra . Ne trepida in meas
Cognata laudes ; manat ab æthere
Vis omnis , afflauitque Amoris
Me Genitor genialis igni;
Ille immerentem me face torruit ,
Legitq; seruam ; corporis insolens
Mortalis aluo se pudica
Condidit , & supera parentem
Me prole fecit . quisque vocauerit

Rectè beatam, virginis occupo
Nomen beata, quæ pudorem
Fœta Deo, ſine labe ſeruo.
Me Bactra dicent barbara, me Getæ
Colent, & Indi, Doris & vltima;
Quæ regna Phœbus cumq; naſcens
Luſtrat, & occiduus, tenebo.
Magnis honorum muneribus Pater,
Nec vſitatis ambit amoribus;
Torcq; connubi pudicam
Eripuit, thalamique flamma.
Eſt cura gentis, nec pietas facit
Culpis iniquum, nota parentibus,
Auiſque Idumes, qui verentes
Rite Deum coluere verum.
Sæpe ille vindex liuida brachia
De cæde duxit, fulmina dextera
Rubente contorquens, ſuperbas
Corripuit, minuitque mentes.
Regum timendorum ardua tempora
Diffregit, alto de ſolio ruens;
Et ima permutare ſummis,
Magnaque amat tenuare paruis;
Humi iacentes extulit altius,
Obſcura promens, clara premens Deus;
Fregitque faſces, & remouit
Purpureos apices tiaræ:
Dedit beatum ducere pauperi
Nectar, paratas eſſe dapes dedit;
Dites at implacata flamma
Vrit, inops rabieſque ventris.
Mortale corpus tendere pertulit

Memor

Memor suorum . fallere nescia
Cortina vatum sic monebat
Pollicitum , sine fraude , Numen.

IN .V. RITE' LVSTRATAM.

ODE XIV.

NEcte iam Clio capiti corymbos ,
Innuba lauru religata crines ,
Et fides tangens meliore plectro
Concine Diuam .
Sordis immunem sine labe partus
Iuno natalis tetigisse nescit ;
Sponte sed legi subit vna virgo
Lege soluta .
Sanctior multo mihi lux , eritq;
Hic dies , quam qui Cereri dicatus
Deuia , dum Persephonen rapaci ab
Dite reposcit ,
Illa dum floris studio Sicani
Pingit Hyblaas opifex corollas,
Rapta deformes animas , nigrumq;
Palluit Orcum .
Quam Ceres mater trepidante tada
Lustra per , cacas petit & latebras ,
Quaque responsat nemorosa circum
Fallit imago .
Mitte iam Clio face fabulosa
Dicere errantem Cererem ; nitentes
Inter , ò , tadas age dic pudicum
Candida carmen .

Ritè lustrales, niueasq; ceras
Quisquis in castos retulit penates
Tutus iracundia premet seueri
Tela Tonantis.
Ipse Amor tædam meliore mutat;
Hac agit puros, animatq; amantes;
Hac diem pandit radijs, & auro
Pulchrior Eos.

SIMEONIS VATICINIVM.

ODE XV.

Complexus Senior cum puerum lamberet osculis,
Sic vates cecinit, fata moues tristia præscius.
Eheu, magna parens, ne sobolis delitijs frui
Speres posse diu. nã Solymes cũ furor arserit,
Quẽ nunc fers gremio dulce fouẽs, eripiet tibi
Squalentem facie turpiter, atque illuuie horridum,
Multo puluere fœdũ. at peracuto diademate
Cum, quæ Nazarides inuolitant, horruerint comæ,
Dices, heu lacrymis fusa genas, fusa sinum parens,
Te nè olim genui fœta Deo, Patre Deo satũ?
Te reges adeũt Memnonidæ munere supplici?
Nõ hac forma tibi, nec decor idem puero fuit,
Cui pingebat Amor dulce genas murice, cui Charis
Malas præcipua parte sui nectaris imbuit.

Quo

Quò nunc ille Deus? quò species illa abijt decens?
Quòue ignes oculorum? ò teneris pulcher amoribus;
Nunc pectus mihi, nunc cor penitus transadigit dolor.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XVI.

Virgo magna tui funeris arbitra,
Lethi diua potens, non sine plausibus
Te Natus beat alto
Cælo, te sibi destinat
Frustra Mors; tumulo non bene conderis
Iniecto tenui puluere; Dux Amor
Aptat penniger alas,
Et librat vacuo leuem.
Te fatale malum nescit inhospita
Vrna perdere; qua fundis amabilem
Diuum, Numen amantum
Intègro sobolem satu.
Fies nobilium maxima Cælitum,
Me dicente pijs impositam choris
Sublimè, vnde maritas
Terras rore benignius.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XVII.

NAtus parentem tradit in arduos
Fines Olympi ferre volucribus
Diuis ; quid vrna, quid sepulcri
Fœda situ Libitina possit
Secura, & atri pulueris vnicè
Immunis artus promouet integros.
O siderum qua luce gaudes
Vranie, benè necte serto
Stellante crines ; hac sine sidera
Nihil renident ; hanc Hyade aurea,
Hanc Gnossio vincire textu
Pleïadumque decet corona.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XVIII.

O Diua Cœlo debita patrio
Iam surge ; dignam sume superbiam
Parente magna ; bisque senis
Indue sideribus decoram.
Librata Cœlo lancibus aureis
Conuexa tranas ætheris, ac pede
Terens Dianam noctilucam
Imperij noua iura condis.
Tibi corusco stemma toreumate
Contexit ardens Erigone polo,
Et Sole Cyclas discolore
Ambit : Acidalios amores
Formosa vincis. tu soliüis iugo
Attrita longo colla tenacius ;
Orcoque deuoti profundo

Ad

Ad superas reuocamur auras.
Te vota poscunt, tu prece supplici
Donare Numen prompta; simul nota
Immunis illuxti paterna;
Ipsa tegit minor ora Phœbe.
Tu das beati ducere nectaris
Succos, edenti Cœlicolum dapes.
Tu dextra habenas, tu polum alto
Vertice sideribus micantem
Regina torques; te super æthera
Alæ nitentes versicoloribus
Plumis, niuales teque olores
Purpureo rapuere Cœlo.
Longùm nec vrget morte necessitas
Vitæ parentem; protinus effugis
Manus ahenas; frustra iniqua
Falce velit premere, ac securi.
Te pulcher ornat labe carens Pudor,
Et læta Spes, & candida Faustitas,
Et pura labis fert sororum
Sophrosine tibi dux chorèas.
At fœda Cypris cedit, & integram
Incesta formidat; fugit ignea
Cupido cum tæda, & sagitta
Virgineo decori dolosus.
Mundi ruentis tu columen, tuas
Amica terras despice; Romulum
Tuere cultum, & Vaticani
Iura Patris metuenda firma.
Medere probris; Hussiadas doma
Insanientes; frange Melancthona;
Compesce Bezen incubantem

Immeritis Latij ruinis.
Fas est triumphis tollere nobilem,
Et ludere inter carmina Cœlitum
Plaudentium, Diuamq; magnam
Exiguo resonare plectro.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XIX.

O Qua Fauoni concita flabilis
Pernice penna, tollis ad æthera
Non inquinatum corpus vrna,
Morte ferens domita triumphum.
Te lætus ambit, te recinit chorus
Quantum Amorum; te dominam colent
Vrbes reposta barbarorum
Indociles Latio parenti
Parere; at hostem prorue, vocibus
Lacessere ausum: deuouet impius
Cœlo timendum, Tænaroque
Nomen, in opprobrium pudoris.
Te non vetusta labe necessitas
Infecit olim, dum temerā manū
Tractatur arbos, nec seuera
Lege cadis, famuloue Diti
Captiua seruis; non tibi lilio
Hymen reciso ver tulit aureum,
Inumbrat vt te virginali
Tegmine Amor genialis auspex.
Et nunc Olympo peruia patrio
Si Diua tendis, cur comitem abnegas

Sequi

Sequi volentem? quidue terras
Deseris ambitiosa Cœli?
Stipant euntem per liquidum aëra,
Camposque inanes Sol minor, & soror;
Et stipat examen pudicas
Orbe vago choreas agentum.
Eheu recedentem lacrymis sequor
Frustra, & querelis; mæsta quid immoror
Tanti doloris præda? tecum
O vtinam rapias citatum.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XX.

TEndes per auras, Diua, volubiles
Sublimis ales; nec tenues leuant
Pennæ, sed inconcesso honore
Nixa Deo genitrix relicta
Tellure, Cœlo digna, citaberis,
Sanguis parentum regius, altaque
Iesséia stirpis propago,
Magna parens, eademque virgo.
Largita Numen, proxima Numini
Sedebis alto iam solio potens
Mortalium, Diuûmq; & Orco,
Et Stygio metuenda Regi,
Non inquinauit funere lurido
Cinis; sepulcri non tenet horridus
Carcer, nec importuna fati
Vis humili remoratur vrna
Diu latentem; pulcher Amor decus

Forma tuetur, nec patitur situ
Horrere turpi; & puluere atro
Purpuream violare Diuam
Clotho pepercit. Melpomene dolens
Frustra laborat dicere naniam;
Breues in horas funeratam
Astra tenent, patriumq; Cœlum.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XXI.

CAsta parentis purpureum decus
Non fœda turpant fata cadentium;
Non vsque vilis condet vrna,
In cinerem aut Libitina soluet.
Innixa Nato protinus igneas
Attingis arces, astraq; subdita.
Natus beauit, namque ducti
Vberis, & memor ille amorum.
Hoc te merentem, Diua, per arduas
Euexit auras indocilem mori
Rursum; refusa stagna Lethes
Effugis, immeritasque sordes.
Parente Diuo post noua funera
Sic eloquuto. Progeniem parens
Fatalis, agros ac nepotes,
Et mulier malesuada nuper
Damnauit atri pulueris, & nigro
Deuouit Orco, candida fœdera,
Et iura deludens, colubro
Consilij duce fraudulento.

Iam

Iam non parentis, non nitet improba
Genus nouercæ; fata nec aspera,
Morbosq; pugnacemque Mortem
Arboreis opibus refringunt:
Non turpe bellum seditionibus
Recedit intus; protinus igneus
Arsitque fomes peruicaci
Exagitans animum duello.
Nunc cuspis inter sæuiat ignea
Mortalem, & hortum: qualibet exules
In parte luctu consenescant,
In cineres abeantque turpes;
Dulcem parentem dum breue deserat
Inulta Mors, nec liuida funeri
Insultet; illam quippe dono
Sidereas iniisse sedes;
Illam irrepertam, nec tumulo sitam
Cælo coronent sidera, nec male
Vanescat vrna non decoro
Puluere, fuuereoque busto.
Hæc iura dico; ne nimium pij
Artus pudici quærere corporis
Tellure nequicquam laborent,
Relliquias senioris aui.
Quacunque mundi pars supereminet
Hanc tangat altè, tendere gestiens
Qua parte Natus regnet inter
Cælicolas medius minores.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XXII.

R 6 *Illata*

ILlata Superùm choris
Diua, rumpe moras, affer eburneam
Clio barbiton aurea,
Pignus Cecropiæ da sapientiæ.
Librari per inania
Spectas, ac veluti se volucrem efferat,
Cond. ns side ibus caput?
O, ne parce fides pellere pollice.
Fas te dicere perbreui
Conditam tumulo munere myrrheo,
Et Phœnicū opobalsamo.
Tum vita reducem, iuraque pallida
Lethes corpore viuido
Vincentem recines cum chorea leui;
Quæ nunc alta poli tenet,
Fulgentesque domos visit, oloribus
Iunctis alitibus; nitet
Cornu visa minor sub pede Delia.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XXIII.

O Diua Cœlum nuper in vltimum
Producta penna prapete Gloria;
Iam iam parentem donat astris
Te soboles, auidisque Diuis:
Decus sororum, primaque virginum;
Cum qua morantem sæpe diem Deus
Traxit loquendo, dulce matrem
Ingeminans, repetensque matrem,
Nunc alta cursu sidera permeas

Dulce

Dulces relinquens exuuias tuis.
Fas nempe collapsam vetabat
Turpe solum tenuisse, & vrnam.
Sed te per auras nuper Amor celer
Nihil pauentem sustulit aëre;
Nec rursus in Lethen resorbens
Mors rapiet trepidante fato.
Ergo expetitum redde decus polo,
Longaque fletus desine, filio
Non iam cruento; siste Cœlo
Magna parens tibi destinato.
Obliuiosum nec tamen obruat
Te gaudium; sed diuite copia
Diffunde Numen, dum nitentes
Sidera deproperant coronas.
Te munerum, te Natus & arbitram
Dicit bonorum; fas mihi candido
Bacchari alumno, te reposta
Sidereis, bona Diua, regnis.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XXIV.

Fati Diua potens tui,
Frontem iam replica sidere lucido;
Perque artus Hyperionem
Ardentem radijs pulchrior explica;
Importuna necessitas,
Immunem soluit crimine patrio,
Obstrictis alijs reis,
Te præter, Genitor quam sibi destinat

Tanti

Tantis incolumem malis.
Contra fortis Amor Tanara munijt.
Nati præsidio ferox
Nec virus colubri, nec metuis dolos;
Nec Mortis celeres minas;
Euadens Acheronta æthera peruolas
Pennis non alij datis.
Maior nulla poli est arbitra, vindicem
Acrem flectere si velis,
Ne cladem meritis gentibus inferat.
Olim vt poma tulit parens
Impermissa, ruens progeniem in nefas;
Aeternam Deus abnegat
Hyblam; iam chalybem peruigil igneum
Custos versat agens, neque
Ignota patitur tendere iter via.
O verte in mare Caspium
Nati tela tui, fulmen & innocens.

IN .V. ASSVMPTAM.

ODE XXV.

Nulla (prò felix) tibi funerata
Pœna periuræ nocuit nouercæ;
Labe nec turpi nota decolores
Inficit artus.
Nam simul dulcem legit ille matrem
Mentis æternæ satus, enitescis
Pulchrior cunctis, miserumque fallis
Vnica fatum.
Principis nil te cineres parentis,

Fæda

Fœda vel terrent simulacra letho
Criminis puram, gelidaque Diuam
Morte fugacem.
Te minor Cypris metuit pudica
Integram mentis, malus & Cupido;
Frangis excusas simul ipsa sæua
Cote sagittas:
Virginum pubes tibi crescit omnis,
Seruitus crescit pia, quæ penates
Abdita, ac tædas tacita relinquunt
Fœdere certo
Vsque iurata tibi, nec iugales
Candida norunt thalamos; Hymen dum
Sæuit, ac Iuno, tua pellit ambos
Purior aura.

DE ÆDE LAVRETANA.

ODE XXVI.

QVæ plectra tanget Calliope minor?
Quo, Diua, cantu te memoret, potens
Laureti? inanes quæ per auras
Summa iubes volitare tecta.
O magna Mater, maxima virginum,
Deoque sedes nobilis hospite;
Vim nuper auri dum reposcunt
Odrysiæ didicere gentes
Iniuriosæ, quid vigil, ac tenax
Custos cubilis posset. inhorruit
Repente Maurus, concitatas
Remige sollicitans triremes;

Tu

Tu visa Cœlo, Diua potentior,
Auara præda examina Thracia
Ventis fatigare, ipsa classem
Exagitans per acuta vexas
Saxorum, & vndis robora puppium
Frangis; tonantes abscidit, abscidit
Corusca nubes Pleias, imis
Gurgitibus tumuitq; Nereus.
Septena Cœlo sidera tum chorum
Iunxere; pæan iam tibi dicitur
Ouanti, & audacem furorem
Auspicijs subitis prementi.
Opes repostas spe vorat irrita,
Et lata ponti barbarus occupat
Frustra; tueris Diua sedes
Numine, & edomitum coërces.
Tu castra fundis depopulantium
Aras, adurgens; fanaque vindicas,
Agisque prædonem retrorsum
Indecorem lacera triremis,
Vt ore terres; erubuit minor
Diana signis, dum reuocant fuga
Cursum erubescenda, coacti
Vela dare, atque iterare pontum.
Te, te ferentem præsidium, tuas
Sedesque seruantem profugus Scythes
(O diuitis tutela templi)
Sensit, & abstinuit rapina.

DE VIRG. MATRIS EFFIGIE.

ODE XXVII.

Matrum

MAtrum maxima, & vnicè
Virgo Diua, tuus paruulus hic Deus
Qui mammis inhiat, iubet
Me castis animum reddere amoribus;
Nam forma illius, illius
Lasciua reprimit frana licentia;
Oris sic nitor afficit:
Cycno candidior, seu niue purior
Vnda, purpureus puer
Cerni, non Cyprias ore mouet faces;
Labris gratia roscidis
Interfusa sedet, nec patitur grauem
Arcu tela Cupidinem
Cordi tendere, & infigere pectori,
Tædam aut subdere fumidam
Blandis illecebrosum artibus, & dolis;
Hoc vno pius ardeo,
Vnius species pranitet omnibus.

DE EADEM EFFIGIE.

ODE XXVIII.

AMbit dum tibi candidus
Ceruicem roseã, & melleus inserit
Infans brachia cerea,
Quantis, Diua, tibi cor micat ignibus
Gliscens? exilit, exilit,
Nec iam sede manet: lac simul insolens
Mammis liquitur integris,
Vt puris caluit pectus amoribus.
Mollem iunge genam gena,

Dulcis

Dulcis carpe parens oscula dulcia,
Multo quæ bonus illinit
Cœli nectare Amor, mellis Amor fauo:
Felix par redamantium,
Et charæ sobolis matris Amor tenax;
Irrupti noua fœderis
Arcent vincla duos, mors neque distrahet.

IN DEI MATREM VIRG.

ODE XXIX.

CAsta te dicet chelys, ò pudica
Mater, & virgo, super alta Pindi
Culmina, & lætas Heliconis oras
Carmina iungens.
Lacte materno tenerum fouentem
Numen, & fulmen rapidum morantem,
Blandam & iratum facili mouere
Voce Tonantem.
Te Dei magnam canimus parentem;
Supplicum tu res hominum, & minorem
Temperas mundum, moderata nutu
Cuncta potenti.
Fortis immanem colubrum premendo
Frangere, & monstris inimica Virgo
Turpibus, cæco metuenda Diti &
Manibus imis.
Nobilis serues vtinam quietum
Austriæ regnum, trepidas & vrbes;
Pontici Regis caput, & superbos
Contere fasces.

Impios

Impios Thraces, Arabesq; telo
Confice, & mentes agita proteruas:
Tu rates, toto profugamque ponto
Disijce classem.
Crescat obtentu velut arbor vmbra
Et Fides, & Relligio, minor qua
Sub pede incedit, preme peruicacis
Cornua Lunæ.

IN BLASPHEMVM VIRGINIS.

ODE XXX.

PRò dira magnæ Matris execratio.
Quid felle acerbas guttura
Sceleste? quid furore vesano tumes?
Vt iacta fallit alea.
Nil te Virago præter omnes candida,
Materq; magni Numinis
Mouit? videsne vt increpet te liberè
Communis ira, & obstrepat?
Aures vt incitata detestatio
Repente perculit pias.
Quid vt trifauci latrat ore Cerberus,
Aut Scylla monstris infremit,
Inominatis vocibus Diuam premis
Tumente bile acerbior?
Non hoc vetustis barbaris moris fuit
Rheam execrari maximam:
Piante lympha tinctus (heu negabitis
Thraces, & impij Getæ)
Dei Parentem opprobrijs lacessije

Mor-

Mortalis incestans polum.
O Roma vindex sceleris, ò rerum arbitri
Sacrarum, adeste, debita
Damnate flammæ, & fumidi rogi reum,
Vt Vaticanum fas iubet.
Atris perustus ignibus pereat liquens
Instar nigri bituminis.
At ò Parentis integra tutor tuæ,
Conuicijs surdus siles?
Tonante quin tumultu, & igni concutis
Cœlum omne, miscens omnia?
Ah ah proteruus appetit Matrem minis,
Grauiq; contumelia.
Deuouit altum Numen imis inferis
Preces Thyestaas mouens.
Egitq; Diris, atq; inexpiabili
Clamore Cœlum terruit.
Metuenda verba fudit ipsis Manibus
Abominatus horridis;
Vt intumescit ore lingua lurido?
Vt viperinis sibilis
Trisulca sæuit? siste, siste peruicax
Mouere magna Numina.
Vesane parce vocibus tandem sacris;
Furit ecce vindex Filius
Acuta tela tendere, atro ac turbine
Corripere spirantem faces.
O labe virgo haud inquinata principe,
Carens nouercali nota,
O floris illibati, & integri virens,
Patrijq; pura criminis
Cuiusq; venter labis immunis dedit

Clausus

Clausus verecundum Deum,
Vt mira Virgo parturis puerpera,
Minorq; Natura obstupet.
O nec nouenaialem in vrna puluerem
Delapsa fati libera;
Impune vt ille nomen execrans tuum
Volitet? luat pœnas tibi:
Sic stringe mentem, solue sic dementiam,
Vltrix & ira sæuiat.
Quid proderit regnare stellantis poli?
Regnare terrarum, & sali?
Ludibrium si inulta debes impio,
Si tarda fata concitas.
O maria, tellus, ardui ò sedes poli
Auditis incestos sonos
Contaminati spiritus? nondum patet
Acheron? nec illum feruido
Vibrans Auerno flamma, prosiliens Stygè
Viuum, & videntem exorbuit?
Quin obligatus explet æternam famem,
Orco? quid ò Nemesis silet?
Nec totus æther ardet, & raucum intonans
De nube fulmen excutit?
Sed sera magnis fata pensantur malis,
Pœna ingrauescit & die.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM SIVE ODARVM LIBER VIII.

De SS. Ecclesiæ Principibus, ac Magistris.

Προαύλιον

HISTORIÆNE' veritate firmatũ, an fabulæ blandimẽto fictum dicamus quod accepimus de Orphei simulacro, qđ Libetris fuit? emisisse illud sudoris plurimum, cum Alexander Macedo aduersus

uersus Persas traijceret in Asiam. quod ita interpretati sunt; res ab illo præclarè gestas sempiternæ memoriæ consignandas, maximumq; laborem Musarum studiosis in primis allaturas esse. Iam si vnius hominis virtus sapientissimorum hominum ingenia exercere potuit, atq; in accuratissima scriptione defigere; quanto tandem impensius in Ecclesiæ Principũ, Magistrorumue gloria prædicanda elaborandum esse putabimus? desudare Musarum præsertim alumnos oportet in eorum laude, qui tantum sudoris vel in constituenda, vel in amplificanda tuendaq; Christiana Rep. fuderunt. enimuero ab integro puroq; fonte pietatis manauit illorũ sudor, cum orbem terrarum antiqui Tyranni teterrima dominatione liberare vellent, pauciq; imo soli tantæ rei molem aggrederentur. quantum illis Prouinciæ omnes atq; oræ salutem consecutæ debent? qui quoniam Religionis quam vitæ suæ longiores terminos esse maluerunt, vtcumq; mortui bene iacent, sanctissimis Manibus & ossibus suis vitam inspirantibus, & religionem tuentibus. vbi sunt superbæ Romæ delubra, fana.

fana, puluinaria Deorum? vbi templum Capitolini Iouis atq; Feretrij? vbi aræ, Flamines, Salij, Popæ, Camilli? vbi libamina, fecefpitæ, victimæ? vbi arufpices, augures, coniectores? omnia ifta paucorum rudium hominum voce perculfa, proftrata, euerfa funt. His accedunt veritatis magiftri, ac fapientiæ Duces. per eos Chriftiana Refpublica tantum incrementi cepit; ab his Hæreticorum eft audacia fracta, hi faces prope iam coniectas ad Religionis incendium protulerunt, extinxerunt; horum labore atque opera factum eft, vt ex aduerfarijs neminem timeremus. Confenuit iam Nouatus. Prifcillam ipfa vetuftas oppreffit. Correcta Manetis infania eft. Montani fuperbia deiecta. Arius aduerfo fibi Marte pugnauit. Abiecit haftam Nicolaus victus, profligatus, ac perditus. Pudet Porphyrium fe illa purpura fpoliatū auctoritatis habere nihil. Eutyches ab omnibus defpectus atque contemptus malam, & afflictam fibi fuiffe Fortunā queritur. Pythagoręus Bafilides filetur. Fauftum nemo putat appellandum. Importunum Pelagium quifque vitat. Eudoxius latet inglo-

rius

rius multa malè opinatus . Beryllum Arabem falsitatis coarguerunt periti. Gnosticorum vix superest nomen; ignobiles, abditi, terræ, vt aiunt, filij in obscuro sunt. Carpocrates fructũ cepit audaciæ spretus, atque reiectus. Donati Milites non tam Religioni, quam sibi fuerunt infesti, acti furore præcipiti, atque incensi libidine suæ cædis, se trucidarunt, imbuerunt arma suo potius cruore quam nostro, nec alios truculentiores habuere hostes quam se ipsos. putarunt non alia sibi stipendia, vel militaria dona deberi, quam carere vita. de Nestorij Scypho nemo iam bibit veneni pleno, cuius oratio nihil mellis, plurimũ fellis habuerit. Menandri doctrina, non minus, quam Comici illius fabulæ, deridetur. Defecit Epiphanes, ac simulatus ille splendor vitæ sordibus obsoleuit. Ophitæ virus impietatis euomere desierunt. Purulentũ Marcionis vlcus emarcuit, profusa sanies horrori est. Cerdonem aspernantur omnes, vt sordidum fucatæ orationis artificem, venali mendacio. Ebion inops ab auditoribus est, inops etiam consilij putatur, ac mentis. Cerinthi voluptuarium illud Regnum Sapien-

tia oppugnauit, pudor ac temperantia planè destruxit. Valentini commenta, numeri, ætates, Aeones illæ triginta ne vnum quidem æuùm apud posteros confecerunt. Eunomij lex contra Christi diuinitatẽ lata, vt malè atque impiè sentientis, abrogata est, antiquata, deleta. denique, vt ceteras pestes omittam, Nyctages ille genio deditus, atque abdomini se in sui nominis noctem abdidit, somnia ludibrio sunt, tenebræ iam discussæ. quapropter, vt hi obruendi sunt ipso impietatis busto, ita nefas est extingui memoriam eorum, qui tantum Christianæ Reipublicæ luminis accenderunt.

AD

AD CHRISTVM.

DE SS APOSTOLIS, ET ECCLESIA.
Alludit ad Psalmum. Eructauit.

ODE I.

O Surge pulcher Numine patrio,
Clauumq; Regni frenaq; tempera;
Fatere Diuum; sit labellis
Fusa Charis; roseis recumbat
Amorq; malis. quin latus aureo
Mucrone obarmas? en age proprio
Decore pugna; regna formam,
Regna decent, dominiq; nutus.
Fides coronat, certaq; Veritas;
Ac totus almo nectare diffluis
Mitis, sed armas vltor acer
Supplicij Nemesin ministram.
Suspendis albis ex humeris grauem
Auro pharetram, nobilis aureo
Arcu; sagittarumq; acuta
Cor subeunt, neq; fallit ictus.
Obliqua nullo virga reflectitur
Sceptrumq; nisu; stat solium vetus,
Fulcis quod æternis columnis,
Imperiumq; adamante firmas.
Tu criminosa purior vnicè
Fraudis, tiaram vertice regiam
Aptare dignus; teq; oliuo
Iure Parens tibi par inunxit.
Nunc prome theca tegmen eburnea,

Quod virgo sanguis regius Indico
Discreuit auro, dædala artis
Purpureas animare formas.
Afflante odores cortice myrrheo,
Syrisq; guttis, & casia bene
Olente; fragrantem Sabæis
Nunc opibus trabeam resume.
Regina Diuûm Relligio comes
It pone, pallam versicoloribus
Discet a segmentis, videri
Discolor, irridians & auro.
Iubenti acutas protinus erigit
Aures; potentum iura penatium
Oblita pergit, nec vocanti
Surda Deo, neq; cruda amanti.
Illam pudicus tu face mutua
Torres, & auro tergemino tenes
Timente solui; nulla vinclis
Expediunt inimica damna.
Te diues ambit muneribus Tyros,
Aulæa donans, pictaq; carbasa;
Fascesq; summissi, Patresq;
Purpurei Dominam verentur.
Intus Virago pulchrior aspici
Pudica mentem; sed tamen aureo
Trahis decorum syrma limbo
Artis opus, Phrygiæq; textum,
Innupta pubes consequitur ferens
De flore sertum lætior; ardua
Delubra tendunt, & choreas
Orbibus implicuere festis.
At tu sodales, sceptrigerum genus,

Pro-

Prolemq; sacris tollis honoribus;
Magnos & insignis Quirites
Nominibus, titulisq; Regum.
Hoc fonte fluxit Gloria nobilis
Diffusa fines orbis in vltimos;
Te nouit Eos, perq; soluit
Vota tibi reus Hesperugo.

IN SS. PETRVM ET PAVLLVM.

ODE II.

Festum Pierides pellite barbiton,
Vrbis Romuleæ dicite Principem,
Et clamore tonanti
Fractum, atque edomitum ducem.
Vos septem impositam collibus arbitram
Sacrorum, & docilem Numinis, vrbium
Reginamque minorum
Romam dicite Martiam.
Regem clauigerum tollite laudibus
Claudentem solidis Tænara vectibus,
Insignemque corusca
Paullum cuspide acinacis.
Hic consanguineo funere liuidum
Martem, quaque madent arma cruoribus
Dacum vertet in hostem,
Insanumq; Borysthenem.
Alter sidereum tangere vertice
Limen rite dabit, cui patet ardua
Diuûm regia, quò nos
Grata motus aget prece.

IN .SS. PETRVM, ET PAVLLVM de Ecclesia.
Alludit ad Nauim Ezechielis.

ODE III.

ARgo remigio nobilis alite
Effœta siluæ filia pulchrior,
Æterna cyparisso,
Et cedro Libanitide
Obstipata latus; te decus instruit
Siluani veteris; frondibus horrida
Dat Basania quercus,
Et Sanir nemus ilices.
Tutatur benè te Persa sagittifer,
Lydorumq; manus strenua, & aureas
Docti obtendere cetras
Afri, atq; Aradius ferox
Pugna, cuncta tuens peruigil excubat.
Te Regina sali Carpathij Rhodos,
Phœbo clara nitenti
Reddit diuitijs grauem.
Immortale vehis malobathrum Syri,
Et guttas Arabum, atq; vrbis Orontidis;
Seu myrrham lacrymantem,
Seu stillans opobalsamum.
Suffecit Garamas diuite ab India
Transtris materiem, dentem & eburneum;
Et pratoria puppi
Finxit nobilis Artifex.
Pinxerunt Pharia carbasa Virgines;
Byssus texta manu versicolor tibi;

Ardet

Ardet purpura malo
Segmentis hyacinthinis.
Prudentes Tyrios nacta duces, mare
Findis veliuolum remige Agenore,
Et Sidone magistra.
Naucleri quoq; Gyblij,
Et gazis onerat barbarus institor,
Vt multa reparat merce vicaria
Stamen nobile Coum,
Et subtegmina Punica.
Ornat diues opum Gracia, & ingeni
Princeps, & veteri condita Iberia
Thobelo, atq; Mosochi
Priscum Cappadoces genus;
Damascus Bromium sueta rependere,
Emirata manus Artificis stupet,
Spirantesq; figuras,
Et Milesia vellera.
Fert aulaa tibi dadala Dedane,
Depingitq; foros atq; sedilia.
Toto lucida ponto
Portum sidera destinant.
Clauum tractat Amor, vertit Amor sciens
Tempestatum, & iter flectere doctior:
Cursus ille gubernat,
Et Cœlo regit auspice.
Coniurata fremant regna natantium;
Non frangit violens remigium Notus,
Non fœcunda procellis
Pleias, non Hyas addita.
Sunt qui sollicitis eripiant malis,
Vanis auspicijs Tyndarida haud iuuant;

 Alter-

Alternant neque vitam,
Ambo sed simul enitent
Tendam puppis iter nauita credulus,
Securus pelagi, curaq; non leuis
Cœli; protinus æquor
Euadam male naufragum.
Insanos scopulos, cæcaq; syrtium,
Et Phocas fugiens ocyor impias,
Vitabo insidiantum
Oras cautior Orcadum.

IN S. PETRVM.

ODE IV.

PRinceps Quirini clauiger imperi,
Cui Rex Olympi detulit aureos
Tractare frenos, atque clauum,
Seu trepidas Acherontis Vmbras
Nutu coërces, non adamantina
Fores resistant, non tibi Cerberus
Latrator obstet, siue mauis
Sidereos reserare postes;
Tu criminosis parcis amicior,
Et expiatis ignibus inferis
Benignus indulges, rependens
Purpureum domini cruorem.
Tu peruicaces fulmine luridum
Damnas ad Orcum, carmine deuouens
Reos timendo, dedicatas
Manibus exuuias Auernis.
Serues amica sorte Vicarium,

Qui Vaticanis præsidet arcibus
Vrbanus, ac terris verendus
Iura polo stabilita dicit.

IN S. PAVLLVM

ODE V.

NVnc est coruscâ, Paulle ferox, opus
Mucrone. sacris impius, impius
Insultat hostis non mouendis
Legibus, oppositusq; Romæ.
Tu, tu Medusæ vertice saucio,
Turpem Chimæram strenuus edoma,
Rebellem & Hussitam coërce,
Et tumidum, noua monstra, Bezen.
Maneta; & Arl Niliaci genus
Fudisti; & atri somnia Nyctagis,
Et felle sæuum viperino
Nestora, nec bene ominatum
Faustum, quid amens nunc mareotico
Caluinus errat? quid male sordidus
Luterus vrbes labe turpat
Nominis, & mouet vsque Martem?
Te iam tremiscat magnanimum ducem
Belli, nec vltra sæuiat imminens
Impunè castis, Dite frustra
Per Latios equitante fines.

IN S. PAVLLVM

ODE VI.

VIndex auiti iuris acerbior,
Vetustioris dum sapientia
Custos inerras, te retrorsum
Strauit ages sonipes caducum,
Mentemq; mutas; namque rubens Pater
Igni corusco cedere nescium
Afflauit altè, tela lucis
Purpurea iaculatus æthra.
Hæc te pauentem perculit, & solo
Afflixit acrem, squamea lumina
Perstrictum, ab alto teq; voce
Corripit increpitans tonante.
Quò pergis amens? siste ferociam,
Non hoc merentum tincte cruoribus,
Insaniendo mitte Patrum
Iura superuacuo tueri
Labore, & vmbras; excute pectoris
Vim contumacem, mitte proteruiam,
Durum est reluctando reniti,
Me stimulis agitante costas.
Quem, Saulle, telis insequeris ferox,
Spirans minarum? quidue inhias meo
Rursum cruori? tela nuper
Cæde satis rubuere nostra.
Conuerte gressum prouide; tu Styga,
Tu regna vinces horrida Tænari,
Ditemq; desertosq; Manes
Concuties, resecans colubros
Mucrone densos Eumenidum coma,
Te magna poscit Relligio ducem,
Te Roma nescet septicollis,
Roma truces acuens Nerones.

Sic corda Cœlo libera consili
Vertit benignum Numen, amabili,
Vtcumque decreto, beatis
Præstituit bonus auctor oris;
Amica nectens fœdere pectora,
Periura soluens, vt libet. hunc Stygi,
Et lurido praecepit Orco,
Hunc Superis retulisse gaudet.

IN S. IOANNEM
Alludit ad initium eius historiæ.

ODE VII.

Immortale tuens, principis alitis
Instar, lumen, agis te super æthera:
Te quacumq; soli nobilis accola
Terris gesserit impijs;
Diuus, iussit Amor prodere posteris
Conantem calamo grandia, dum dies
Æternos repetentem Patris vbere,
Dum fœtum paris ingeni
Narras. ille sator prouidus arbitro
Nutu cuncta mouet; nil sine Numine
Quicquid tergemino clauditur ambitu
Factum, vis regit illius.
Ipsi vita viget, vis genitabilis,
Lux mentis bona dux; exagitans graues
Vmbras, purpurei sideris inscias,
Et Nocte, atq; Erebo satas.
Tuq; ò magne prais Lucifer, inuij
Vir cultor nemoris, (vera fides) Deum

Testatus radijs protinus omnia
Complentem, tamen heu lates
Sol inuise nigris Cimmerijs: atrox
Orbis quinetiam se negat hospitem
Fabro, sed patrio Numine dedicas
Insignem sobolem: Pios.
Hos Natura minus parturit, at venit
Maiore illa satu progenies; neque
Sanguis terrigenûm, sorte sed ardua
Patris grande genus Dei.
Humanas tu Deum ferre vices Amor,
Et fauam impulerit pauperiem; potens
Excepit rigida sub niue paruulum
Natalis pecori casa.
Sed mox Vnigena Gloria verticem
Ingens sideribus sustulit altius;
Illum gratus Amor diuite copia
Implet de patrio sinu;
Illum cana Fides, nudaq; Veritas
Anteit, non dubio credula Pythio;
Nec me vana (nefas) fabula Numinis
Falsa ludit origine.
Hac se ferre minor Delius abnegat,
Insuetamq; timet tendere barbiton,
Argumenta Dei ne male deterat
Nequicquam ingenij potens.
Quis Verbum patriæ mentis imaginem,
Afflatumq; Deum, vimq; reciprocam,
Te præter, calamo scribat, amabili
Dilectum penitus Deo?
Clio quippe pudens, & Polyhymnia
Me diuina vetant ludere, Cymbijs

Assueta

Assueta choreas ducere saltibus
Lesboa tenues lyra.

IN S. LVCAM
Quo die Neapoli studia reuocari solita.

ODE VIII.

Parens renata iam sapientiæ
Benignus adsis; iam satis otio
Donatum, & Autumno rubenti
Ingenijs bene feriatis.
Nunc auspicatò reddimus annua
Tributa doctæ Palladis; & citat
Süada delubro frequentem
Parthenopen, docilemq; pubem.
Obliuioso nesciä dorripi
Pallas veterno te reuocat prece,
Quandoque menti tu reluxti,
Aduigilat, vegetumq; robur
Virescit, & vis emicat ingeni,
Mens & decoris fingitur artibus,
Vnguiq; de molli laborat
Non humiles meditata curas.
Indicta narras ore alio. Parens
Intègra Numen parturit; hanc Vigor
Aeternus afflat, iam tumentem
Fert vterum sine labe Virgo.
Obumbrat altè namque Amor alite
Penna; latèbra dein lacrymabilis
Laborat infans inter Euros

Inde-

Indocilis nimium, ac malorum.
Quin & Parentem ducere lineis
Sciens, & umbris, Parrhasio prior;
Nec artifex Cous figurae
Tam melior, veteresq; Graij.
Ut tota labris Gratia liquitur
Intaminatis? ut pudor insidet
Genis, & ingens forma matrem
Visa Deo similem referre?
Te tauriformem dicimus; ordiens
Quod sacra narres, dum facit hostia,
Et Flamen afflatus repente
Voce Dei taciturnus haeret.

IN S. MARCUM
Venetorum Patronum.

ODE IX.

O Magne tutor nobilis imperi,
Et purpura ingens gloria libera,
Cui regna parent Adriana
Tethyos, & generosa Patris
Antenoris gens dedicat asperum
Sacrans leonem, nec facilem manu
Tangi, cruentum barbarorum
Saepe nece, & bene Martialem.
Non sic refulgens Herculeus leo
Stellas adauget, cum tenet igneus
Sol hospitalem, & luce terras
Irradians micat aestuosa.
Non te secundo Marte lacessijt

Impune

Impune quondam Thessalus, aut Dryops,
Gentisq; Centauri, Scythesq;
Emathij, Illyriciq; & acri
Regnata Marti Dacia; tu ferox
Leone terres protinus hostibus
Formidoloso, perq; cædes
Expedies Venetùm phalanges,
Desponsa Nereo te colit auspicem
Vrbs, & marito te sacrat annulo,
Sic fœderatis iura ponis
Fluctibus, & pelago liquenti.
Hoc illa victrix præsidio salum
Classis recurrit, pondere mercium
Onusta; Neptunus quietum
Strauit iter, freta te domante.
Compone amoris fœdera, & integros
Loiolæ alumnos purpurei Patres
Poscant, refixa lege, dulcem
Et patriam faciles redonent.

IN S. MATTHÆVM

ODE X.

NOn fabulosa pergama Palladis
Antiqua narras, Argolica manu
Addicta flammis, non Vlyssis
Duplicis ingenium dolosum,
Iramq; nullo Marte domabilem
Pelidæ, ut acrem viribus Hectora
Strauit trahendo, aut vulneratam
Deiphiles Diomede Cyprin:

Diuina

Diuina nostro Numina temperas
Vultu, docendo ferſq; hominem Deum,
Nil tu licet mortale narres
Historijs, calamoq; ſignes,
Seu ducis alta ſtirpe propaginem
Diui, & vetuſtam gentis originem,
Magnos & heroas recenſes,
Per memores reuolute faſtos:
Seu ſtella reges Memnonidas ciet
Amica Diui nuncia paruuli;
Myrrhamq; & auri vim redonant,
Atq; Arabos adolent vapores;
Seu turpe damnant Iſacidæ reum,
Sæuiq; mactant; iam chalybem nouant,
Dextraq; figunt, iam probroſis
Vocibus exagitant cruentum.

IN S. IACOBVM.

ODE XI.

INgens Iberi gloria nominis,
Iacobe, Cœlum lætitia fremit,
Siphone quando glans aheno,
Et rapidum eiaculatur ignem
Montis cacumen, proximus imminet
Qui magnus Vrbi, flammiuoma micant
Arces ſupernè, fabuloſæ
Et Megaræ tonuera turres.
Eubœa Siren Heſperiæ patri
Gratata magno lætior exilit,
Refertq; te cum fratre dictum

Fulgure

Fulgure progenitum tonante.
Visus preterunm plus vice simplici
Vrgere Maurum, castraq; barbara
Insignis armis, atq; frenis,
Tyndaridum potiore cura.
Olim Syrorum finibus inuijs
Subis, refringens Hermogenem Mage
Plutone bacchantem, atq; Cœlo
Carmine Thessalico potentem
Deduxe Phœben; inuida sæuijt
Alecto; at vrna nunc tegit aurea
Iberus artus, & celèbrat
Sæpe reus tua templa voti.
Dilecte Diuo, seu comes ardua
Tendis beatus culmina, lucido
Regnata Phœbo; siue tristis
Gethsemano recubas cruento.

IN S. IACOBVM alterum.

ODE XII.

O Magne Præsul, quem Solyme sibi
Primis decorum destinat infulis;
Cui fas inaccessum cubile,
Et taciti penetrale templi
Subire casto; candide carbaso,
Linoq; pectus, prime merum, vt facis,
Cruore mutas ritè dio,
Membra tegens Cereris sub vmbra.
Maiore Flamen nobilis hostia
Litas, nec agna, more patrum irrito,
Ceruice

Ceruice tingis tu secures,
Vota ferens dape non cruenta.
Germane haberis Numinis, & potens
Mirè sagacem fallere militem,
Discrimen obscurum, haud retonsis
Crinibus, & propiore vultu;
Sic ora pulcher, sic similis Deo
Gratus videri; deuoueant neci,
Ni proditor Numen dolosus
Ore notet male fraudulento.

IN S. PHILIPPVM.

ODE XIII.

CVi Flora veris dedicat aurei
Flauos honores? hanc sibi postulat
Philippus Hyblam, dedicatæ
Huic roseæ redolent Kalendæ.
Afflatus alto tu simul æthere,
Rhiphæa tendis culmina; Sarmatam
Et peruicacem lege frenas,
Quiq; bibunt Tanaim niualem,
Coluntuè latè Thermodoontica
Rura, & repostos Cappadocum sinus
Peruadis, & Bebrycis oras,
Pergama semirutaq; Troiæ.
Hæc finis æui, metaq; plurimi
Laboris; altæ scilicet arboris
Damnatus, infractusq; duro es
Tempora comminuente saxo.
Nunc flore frontem pingimus annuo;

Sit

Sit cura magni Principis, Hespero
Qui iura regnato dat ingens
Nominis auspicio Philippus.

IN S. BARTHOLOMÆVM.

ODE XIV.

FRustra cruentum purpurea cute
Crudele nudant, tensaq; viscera
Ferro recludunt, vulneratis
Tergora diripiuntq; costis;
Sic myrrha odoro cortice liquitur,
Libroq; sudant balsama sectili;
Sic vellere aureo pulcher ardet
Astra tenens Aries coruscat;
Thorace Virtus illum adamantino
Munit; ferocem nunc mage Tanari
Vexare turmas expeditis
Artubus, & leuiore Marte:
Soluente tandem longa silentia
Plutone ad aras: Thure quid irrito
Placatis auersum? atque inani
Multa pij trepidatis arte?
Iam nec per aras victima concidet
Votiua ferro; diuite nec Paro
Delubra surgent; vi refringet
Nostra recens simulacra Flamen,
Impune victor; patria Numina,
Ritusq; gentis tollere pertinax,
Nigroq; coniuratus Orco,
Præsidioq; ferox Olympi.

Hac signa sunto : lumina lucidum
Mentita sidus ; cæsarie nitet
Crispante crines ; barba mento
Hispida, sed facie verendus,
Maiorq; mortali ; albaq; carbasus
Cingit potentem carmine perbreui
Deduxe Cœlo Numen alto ,
Integere ac tenui figura .
Hic bella Diti concitat , impiger
Et fana , & aras vertere funditus ,
Aedesq; succensas Deorum ,
Exuuijs Erebi renidens .
Hunc , ite , letho perdite , barbaro
Mactate ferro ; non tamen ardui
Quodcumq; molitur , premetis ,
Quamq; parat , referet ruinam .

IN S. ANDREAM.

ODE XV.

HEros virenti robore nobilis
(Bene ominatis Græcia vocibus
Te quando sic denominauit
Damna per asperiora fortem)
Mirata Pallas te simul innuba
Victrice pendentem ex olea ducem
Acri triumphato tyranno ,
Frondę comas propria reuinxit .
Vicina Patro te colit inclyta
Vrbs imbuentem nectare roscido
Vrnamq; & artus irrigantem

Et vitreo cineres liquore :
Ceu ductor olim maximus Isacum
De rupe fontes elicuit leues ,
Cum saxa sudarunt oliuo ;
Rettulit & potiora mella
Gens chara Cœlo ; quippe per horridi
Deserta Siluani & nemorum inuia
Sub nocte flagrantem columnam
Nacta ducem , sociamq; nubem .

IN .SS. SIMEONEM, ET IVDAM.

ODE XVI.

GEmelle Cœli splendor , amabiles
Ambo , decori vulnere nobili
Ambo, pacisci pro Parentis
Iure necem sine fraude fortes .
Fines adegit visere Persicos
Amor , bisulca splenduit vt face
Vertex coruscus , perq; pectus
Flamma potens ijt æstuosum .
Non saga Persis carmine Thessalo ,
Contaminatis obstet & artibus ,
Circenq; nequicquam fatigat ,
Atq; Hecates vlulantis Vmbras ;
Quamquam colubris horrida sontibus
Hydrosque, & acrem dypsada concitat,
Nodosq; soluens viperinos
Eumenidum intrepidis inanè
Obtestat ; omnis protinus impetus
Resedit vltro ; fœdera sic ferit ,

Nec

Nec Persa curat ritè Solem ,
Et veterem coluisse Vestam .

IN S. THOMAM.

ODE XVII.

TAndem proteruo proposito ferox
Pugnare mittas; consilij tenax
Edurioris , neu resistas
Mente Deo male peruicaci .
Cessat voluntas credula ? ni manus,
Pedesq; tractes , & latus ; ah miser
Quanto laboras mentis æstu ,
Ambiguo vel amore peccas :
Depone curas , inque latus manus
Immitte hiulcum , dignus amabile
Tentasse cor , certusq; plagæ
Insinua digitos cruentæ :
Amas acutæ tu quoq; cuspidis ,
Vicesq; ferri sumere ? dic age ,
Quo pectus effossum fatiscit
Vulnere ? quo patuere telo
Præcordia ? vndam quæ dederunt leuem
Cruore mistam ; qui potuit Deus
Mucrone tangi ? quisue dextram
Fixit , agens chalybemq; pressit ?
Sic te ille dictis exacuit pius :
Iam tende Parthos, regnaq; Medica
Potite voto , meq; Mortis
Dic memorem, atq; Erebi triumpho.
Te Bactriana , te Garamantides

Poscunt

Poscunt & ora; Hircania montibus
Te belluosa, Indusq; legum
Indocilis, tacitaq; Sina:
Aurora frustra Memnonida nitet
Caliginoso; digere Lucifer
Eous umbras, ac Deorum
Fana rue, immeritas & aras.

IN S. MATTHIAM.

ODE XVIII.

ILle inquinatam sponte animam Stygi
Deuouit alta perfidus arbore,
Qui amore libans fraudulento
Oscula, consilij ac dolosus
Auro repensum credidit hostibus
Deum parentem; visceribus solum
Respersit,, effusis & extis,
Turpe fluens sanie cruenta.
Concepit audax sacrilegum scelus
Mouens, nouarum callidus artium,
Venale paruo nundinatus,
Ah, domini caput immerentis.
Quid quisque in horas instituat, nefas
Est scire; magni Numinis assecla,
Potensque Natura minoris,
Insolitis operosus ausis
Damnatus Orci claustra Proserpina
Tenet profunda, regnaq; tristia,
Sedesque discretas reorum,
Eumenidum metuens colubros.

Latrator illum Cerberus attonat,
Formidolosus: Tisiphone ignea,
Vmbraq; mirantur nocentes
Tanaria socium latebræ,
Olim potentem tristibus incolis
Mortale corpus soluere liberum,
Et hospitem Plutona nutu,
Et profugos agitare Manes.
Ergo nocentis damna pecuniæ
Vltro remittens protinus horrui,
Nec sæua lucratus mouebo
Fata cadens subita ruina;
Amicorum lubrica cum fides
Periura fallat, cum scelus impium
Tentarit olim barbarorum
Signifer, ambitiosus auri.
Sed mitte Clio territa næniam,
Certaq; lectum sorte vicarium
Cantemus, integrante censu
Sidera qui duodena complet.

IN S. IOANNEM CHRYSOST.

ODE XIX.

HEros Suadæ nobilis artifex,
Quo corda vertas cumque potentior,
Mentesq; tractans Bosporanas
Arbitrio facilis loquelæ;
Lepore vincis Dulichium ducem,
Magniq; Tulli vim penetrabilem
Vincis disertus, fana latè

Eloquio

Eloquio quatiens tonante.
Vibrata lingua fulmina dirigis,
Dum peruicaces increpitas minax,
Frangisq; mentes; & profundo
Ore ruens imitaris Istrum.
Seu qualis auro plurima voluitur
Erythræ diues, Lydius aut fluit
Amnis, vel ardentes Iberus
Margine deuoluens arenas.
Qui flexuosæ Palladis ambitus?
Quas dædaleas pingis imagines
Aptè figurans? suaue mitis
Vnus eras, & acerbus idem:
Regina testis Colchide dirior
Eudoxia, vrgens exilio licet
Frustrà; veneno & viperino
Sæua tumens, tibi triste pœnas
Dabit; proteruam iam Nemesis ferox
Vrget flagello, atq; inferias refert
Cadenti, inauratum refringi
Quippe iubes sine honore signum.

IN S. GREGORIVM NAZIAN.

ODE XX.

P*Rinceps virorum Mercurialium,*
Graiisq; amicus Calliope, tuis
Plectris canoris atq; neruis
Attica personuere tempe;
Non si quid olim carmine nobilis
Fleuit Sophocles, fleuit & Aeschylus

Ingens cothurno quondam, opaca
Nocte tua latitant Camœnæ:
Maiore narras ore tragœdiam,
Deum cruentum dum pius exhibes,
Trabe & laborantem probrosa
Dicis agens per acuta ferri.
Te docta Pallas sustulit altius
Mentem resorbens, tu sapientiam
Insanientum fortis vrges
Consilij melioris auctor.
Natum paterna ducis origine
Diuum, biformi nec vice diditum,
Insectile, æquatumq; Numen
Iure satum generantis vno.

IN S. ATHANASIVM.

ODE XXI.

NOn *sic propinquo patrius alueo*
Nilus redundat, cultaq; temperat
Fœcundus auctu, cum rubente
Feruet hians Procyone tellus;
Vt fusa latè fontibus integris
Manauit alta vis Sapientiæ;
Te vita Alexandrèa ciuem est
Nacta ducem, & Mareotis ora.
Tu frangis Arî strenuus impetus
Non auspicatos, ludere doctior
Fraudesq; Circeas, & artes,
Et chalybem capiti dolosum.
Ergo paterno te tumulo specus

Tuta-

Tutatur Heros? puluere sed lates
Non indecoro; fama viuet
Sollicito cineri superstes.
Nec clara Virtus condere sordidas
Obliuiones te sinit; horrido
Quamuis sepulcro mens refulsit
Palladijs operosa curis.

IN S. BASILIVM.

ODE XXII.

O Magne Graium doctor, & Attico
Lepore alumnæ Palladis affluens,
Quem vidit olim Cæsarea
Pontificum trabea decorum.
Ceù feruet vndis plurimus Adria
Implens ter amplum gurgite Nerea,
Sic plena manauit diserto
Copia non humili Suada.
Quondam columnæ te iubar ignea
Clarauit, vmbras dum petis, æthera
Lambente flamma; cessit vltro
Luce nona minor Hesperugo.
Cæcum iuuenta, & Cypridis ignibus
Tu sponte pacta de Styge deuocas,
Orcoq; proiectum trifauci
Eripis; ille notis cruentis
Dum Regi Auerno deuouet impium
Caput proteruus, tu bonus irritas
Ferale fœdus; sæua deles
Iura potens, inhibesq; Ditem.

Quin & Tyrannus scribere pertinax
Immane decretum exilij, stupet
Rigente dextra, terq; arundo
Abnegat, attonitumq; ludit.

IN S. HIERONYMVM.

ODE XXIII.

O *Mente Doctor nobilis ardua,*
Ne semper, vrge te querimonijs,
Ne tunde saxo peruicaci
Pectora, cor gemitu fatigans
Suspirioso: desine tristium,
Mentemq; curis asperioribus
Resolue tandem, criminosa
Labe, grauiq; nota carentem.
Te certa Virtus, te Pietas tegit
Tutans: in hostem Relligio citat,
In hostem, vt armat docta Pallas
Aegide, non positura ahenum
Thoraca, ne tu pectus, at improbos
Infringe, & Ari concute pertinax
Robur: prementi cedet auctor
Consilij minus auspicati.
Spectate terris ingenij potens
Sublimis, vt tu condita Numinis
Altè resignas, complicatos
Dissoluens sine fraude nodos;
Oracla vatum digeris impijs
Inuisa Delphis, te vigor igneus
Agit; nec ambages profunda,

Et

Et taciti latuere sensus;
Dum tu Syrorum non rudis eloqui
Sermone, magna mente recolligis
Artes sinu condens capaci
Non vacuus Solymæ viator.

IN S. AMBROSIVM.

ODE XXIV.

Regina vatum dic Polyhymnia,
Minora mittens, Ambrosium, decus
Insubre; & insignem süada
Pindarico modulare plectro.
Infantis vt me ludit amabilis
Imago! molli iam tueor toro;
Et dulce cunis vagientem
Næniola reuocante somnum.
Illum volucres collis Hymettij
Plaudente circum murmure gestiunt
Ambire turmatim. decori
Arte noua pueri labellis
Sedere; miris obstupuit modis
Quicumque Laudam, cumq; Nouaria
Colit Cremonam, quà frementis
Eridani premit vnda ripas;
Vt tutus ictu spicula temneret,
Apis nec acri læderet osculo,
Et alueo fragrantis Hyblæ
Ambrosius redoleret infans:
Olim sed idem fortis acumine,
Ar I sodales vrgeat impios,

Seù cade inhumanum cruenta
Aedibus abijciat Tyrannum;
Vim temperauit nectare melleo
Seuerus auctor; scimus vt obstruens
Delubra, ferratosq; postes
Clauserit, ex adytis repellens
Impune Regem. scilicet igneo
Deuouit Orco, & Manibus inferis,
Caputq; damnauit caducum
Fulmine corripiens tonante.
Nec diues auri purpura, frons neque
Vittata mouit immiserabilis.
Spectauit armatos maniplos
Luminibus grauis irretortis.

IN S. AVGVSTINVM.

ODE XXV.

AVguste, magni quem vigor ingeni
Rapit, proteruam mitte ferociam;
Te flens redonat mater Vrbis
Obsequio, Latioq; Patri.
Dolore acerbas heu nimium; gemens
Te mater vrget, nec tibi lacryma
Restinguit insanos amores;
Parce piam violare longo
Immanè luctu. te sat amabilem
Plorauit impubem, & iuuenilibus
Ausis procacem. nunc quid vltra
Vsque premens miseram fatigas,
Crudus Parenti? desine turpium

Tan-

Tandem laborum; tu potius noua
Trophæa Cœlo confer, hostis
Edomiti fugitiue castris.
Dementis hostis perfuga nobilis
Fer signa contra; sanior ardua
Iam mentis, & cæcum furorem
Consilio potiore muta.
Sic te per altas Relligio feret
Nubes, corusci fulminis in modum,
Martemq; in aduersum resorbens,
Annibali similemq; Pœno.
Thorace Pallas munit aheneo,
Ducemq; magnæ militiæ creat.
Nunc obligatum redde votum;
Castus Amor Cyprijs ab vndis
Educit, acrem teq; agit impios
Virtus in hostes viuida, nobiles
Palmasq; decernens, & auro
Deproperans merito coronas.
Manes relictus spicula militis
Aduersa mœret. victor io, canit
Quirinus, armis te premente
Ditis opes, Erebiq; turmas.
Maneta versis insequeris ferox
Impunè telis. milite commouet
Minore Martem, perq; campos
Exiguis equitat maniplis.

IN S. GREGORIVM MAGNVM.

ODE XXVI.

Prin-

PRinceps sacrorum magne, domabili
Qui iura Diti ponis, & impium
Nutu coërces, atque multo
Vecte domans Acheronta claudis;
Idemq; fortis Tænara fallere,
Traianum vt Orco non reuocabilem
Mirè resoluas, perque flammas
Expedias, per Auerna & alta.
Frustra latèbram quæris inhospitam,
Et lustra Siluani tacitus subis,
Nec pulchra Virtus sic inerti
Semisepulta situ iacebit
Obliuioso tecta silentio;
Te flamma sero Vespere pulchrior
Producet, ignotumq; cæco
Irradians reuocabit antro,
Amans coruscum tollere verticem;
Et Vaticanis sistere sedibus
Caput coronatum tiara
Tergeminum Latij Parentem:
Romana pubes immiserabilis
Periret omnis tabida, ni preces,
Et vota fundas, ni litando
Voce cias Superos recensens.
Sic pestilentem corrigis aëra,
Sic cuncta morbi vis cecidit diu
Formidolosi; ales nec vltra
Vibrat agens chalybem cruentum:
Canora guttur te Polyhymnia
Noscit Parentem, carmine consono
Odèa mulcere, & scientem
Verba notis animare certis.

IN S. LEONEM.

ODE XXVII.

PRædis cruentis Italia grauis,
Arcemq; Martis vertere pertinax,
Deuotus instat dum ruinæ
Attila, quem Nemesis flagellum
Denominarunt; attonitus stetit
Pauente gressu, mentis & impetus
Resedit omnis, contumaces
Ac subitò posuere fluctus
Superbientis: namq; Leo virum
Strauit ferocem, frangere barbarum
Potens, & ausus peruicacem
Corripere eloquio tonante.
Pater Quirinus limina Tænari
Hac voce terrens demouet, hac polum,
Quandoque nutu vult potenti,
Cardine sidereo recludit.
Eheu quid amens liquerat integrum
Tyrannus? aut cui mite pepercerat
Formidolosus? vel scelestas
Vnde manus sine cæde pressit?
Vnus furorem comminuit Leo,
Visiq; fortes Tyndaridæ latus
Stipare inauratis decori
Torquibus, & iugulum petentes
Immanè Regis: fulgurat æneus
Mucro lacessens, ni reuocet gradum
Vltro, nec vrbem Martialem
Sollicitet, Latiasq; Matres:

Sic Ceruа vidit sub Nemea iugis
Pauens Leonem, viscera liuido
Morsu fatigantem, ac tenacem,
Ora fame stimulante, præda.
Tuere custos magne Quiritium
Vrbemq; , fractamq; Hesperiam metu;
Retunde ferrum iam nouatum
Saxonis, indomitiq; Daci.
Te Gotthus audax, te profugus timet
Prædator Vrbis; te furor impius,
Iraq; Regum barbarorum, &
Purpureæ metuunt secures.

IN S. HILARIVM.

ODE XXVIII.

TE *læta fastis Relligio sacrat,*
Intaminata dux sapientiæ,
Gentisq; Aquitanæ propago
Nobilis, & pietate maior.
Te turpis Ari grex timet, integrum
Veri docendo; te pede libero,
Et quisque inoffenso sequetur,
Ingenij monumenta voluens.
Non dura quondam Gallia distulit
Flecti, Quirini fœdere vt obligas
Incontumacem; fonte puro
Rhenus ijt, Rhodanusq; velox.
Extorris agros, & Phrygiæ sinus
Tendis, Pelasgi regnaq; Nerei,
Cirnæ quà mordet refusum

Saxa fretum, Ligurésq; lambit.
Nec virus atrum, vipereum & malum,
Siticulosa damnáq; dipsados
Times, colubros & nocentum
Crinibus Eumenidum resectos.
Idemq; iussis eripere efficax
Infantem Auerno, quem minus integer
Fons expiarat, donec artus
Labe, notáq; luas paterna.

IN S. BERNARDVM.

ODE XXIX.

Bernarde gentis dulce decus tuæ,
Cui cedit vni gratia Nestoris,
Quem melle quondam pauit Hybla, &
Nectare Cecropio Minerua.
Stillante Nardo roscida diffluunt
Labella, multo quæ Charis illinit
Fauo redundans; sæpe mentes
Eloquio tenuit Suada;
Seù tollis altè corda sodalium
Cisterciorum, seù face pronuba
Desponsa committis iugali
Fœdere, connubijq; castos
Refers amores, dulciáq; oscula
Libata sancto ritè Cupidine,
Mammásq; fragrantes amomo, &
Fasciculo redolente myrrha:
Sed fortis idem sub iuga cogere
Pubem rebellem motibus impijs

Et subdere vltro dedicatum
Arbitrium domino Quirino.

IN S. BONAVENTVRAM.

ODE XXX.

H *Etrusca gentis gloria, te suum*
Alumna Pallas, te repetit suum
Decora Virtus, atq; mentis
Integritas sine fraude simplex.
Vix inquinatus principe diceris
Limo, nouerca labe vel illitus;
Vix flamma natalis resorbet
Innocuum, Cypriaq; purum;
Deuote pectus nobilioribus
Flammis amando, te petit, ac tua
Dum tela depromit pharetra
Sanctus Amor, iaculatus icit.
Tu quondam ab ara fortis amabile
Detraxe Numen corde pio rapax:
Miratus hæsit Flamen orbem
Iam vacua Cereris minorem.
Tu cum profunda mente per arduos
Tendis meatus, abdita proferens
Rerum, fatigatum Cleanten,
Pantheiden Samiumq; vincis.

IN S. THOMAM AQVIN.

ODE XXXI.

Ingens

INgens propago stirpis Aquiniæ,
Diuinioris dum Sapientiæ
Consultus exerces ter amplis
Consilijs animum capacem,
Tibi corusco fulsit Apolline
Imago veri; teq; per ardua
Vis insolens egit volucrem,
Mente nouas agitante curas:
Quæ vis teramplum Nerea clauserit?
Vt bruta tellus pondere stet suo
Bissena quo Phœbus meatu
Hospes eat per amica signa?
Vt noctis ignes attenuet die
Illustris Eos? fœdere quo Pater,
Certis & astrorum fluentis
Temperet, ac liget ima summis?
Quis frena mundi laxet, & arceat?
Fors namque casus nullius arbitra,
Nec iura ponit; nos neque vrget
Indomitum sine lege fatum;
Trium quis ordo, Numinis vnius?
Seu Natus æqua mentis imagine
Deum Parentem dicat, almum
Seu pariter foueant Amorem.
Nec te loquacem vana tenet fides
Graiûm, sed arces arduus igneas
Peruadis, audacis Promethei
Auspicio potiore, Thoma.
Non te pauentem sustulerunt Noti,
Lapsu sereno nubila diuidis,
Agisq; per purum citatas
Ingenij rapientis alas.

Decora

Decora virtus induit aureo
Phœbo coruſcum; pectoris igneo
Thorace munitus renides,
Seù clypeo prohibente vulnus.
Ergo Nouati ſpicula perfidi
Nil iam timebit Relligio, neque
Inſaniam Manetis, acres
Atque acies Acherontis imi.

IN S. THOMAM AQVIN.

ODE XXXII.

INtaminati gratia pectoris
Munita adauget vim ſapientiæ,
Vtcumq; defecit pudica
Mentis amor, fugit ipſa Pallas
Ignara tangi, non acuens leuem
Haſtam procacis cotibus ingeni;
Fœdatq; natales honores
Dedecorum ſocius Cupido.
Damnoſa quem non corripuit Venus?
Dulcem iuuentam protinus inſito
Feruore tentans; mox Enyo
Sæua faces quatiens Auerno
Aeternat. ò lux caſta docentium,
Soliq; compar, nil ſine te mei
Poſſunt labores, ni latentum
Expedias per acuta rerum.
Errare quondam neſcius, & doli
Immunis, alta mente ſequax, tua
In verba iuro, Martiali
Te ſacrat Vraniæ Lycæo.

IN

IN S. THOMAM AQVIN. Patronum Neapol.

ODE XXXIII.

Diue cœlestum decus æmulate,
Integer casti, Paphiaque purus;
Ingeni penna leuiore in astra
Niteris altè;
Gnossidis donande nitente serto,
Dum per æternos agitaris orbes,
Seclaq; immetata Dei reuoluis
Limite nullo;
Mira sublimem leuat aura mentem,
Te supra magnum quoties Olympum
Tollis, ò Thoma, pariliq; narras
Numine simplex
Numen afflatum; vigor ille cordis,
Dulce spiramentum vtriusque, & idem
Diditus nunquam Deus, aut iniquo
Fœdere sectus.
Te nihil maius tulit alma Pallas,
Nilque donauit melius Lycæo,
Nec dabit, quamuis redeant Athenæ,
Graiaque pubes.
Te canam castæ fidicen Camœnæ
Flebili raptum haud temerè Parenti,
Nescium flecti, lacrymasq; & iram
Vincere fortem.
Sole vibrato tibi pectus ardet,
Solis absistunt radij; renidet
Pulchrior multo tibi Sol, pudici
Pectoris hospes.

Iam

Iam puer purum referens Eoum
Auream fundis sine nube lucem;
Quà tegit te lana, niger videri,
Cetera Phœbus.

IN S. THOMAM AQVIN.

ODE XXXIV.

FRustra Diones artibus, ac dolis
Instructa pellex turpe mouet nefas;
Nutuq; ceruicem procaci
Flectit agens, inhians amando;
Demens, nec vnquam speret Aquinium
Labris prementem mollius oscula
Imbuta succo viperino;
Mors soluët citius pudicum,
Quam maceratum pectus ab ignibus
Fœdet Cupido, quod bene candidum;
Nec labe turpatum pudenda
Hospes Amor sibi dedicauit:
Non ille motu lumina lubrico,
Arsitue malas turpibus illitas
Succis, veneno lambere atro
Mella puer medicata, fugit.
Non tanget illum tæda Cupidinis
Nocente flamma: te potius ferox
Tæda lacessit, te proterua,
Ecce furit pepulisse torre
Pudoris vltor, iam puer Herculem
Refert, vt excetram domat ignibus,
Et Persea acrem vincere olim

Mulciberis gladio Medusam;
Sic fulgurando nubila diffidit
Pleias, refractis sic tonat Alpibus
Fulmen trisulcum, quod ministrat
Vnguibus imperiosus ales.
Vel qualis ensem protulit aureum,
Strinxitq; Orion horridus igneo
Mucrone, talis sauit acri
Torre puer, rapidaq; flamma.

IN S. THOMAM AQVIN.

ODE XXXV.

QVò quò, proterua tendis? aut quid integro
Thoma reposcis improba?
An vt pudicum pectus igni adureres
Accesti, & arte falleres?
At non secundum vota tu Cupidinis
Tadam admouebis impotens;
Quin ille contra te acrior vertet facem
Paratus vlcisci nefas.
Qualem leonem sicca nutrit Africa
Tigres remordentem feras.
Tù cum flagrante torre, tadaq; igneâ
Inhorruisti territa,
Caue, caue, namq; hostis ille acerbior
Tota fatigabit domo.
Fugis? pudornè turpis inficit genas,
Aû pallido albicant metu?
Sic est, inobsoleta semper enatat
Hagnêa vita sordibus.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM SIVE ODARVM LIBER X.

De SS. nonnullis alijs Viris, ac SS. Angelis.

Προαύλιον

VNC ad reliqua lumina,& ornamenta Reipublicę Christianę progrediar: neq; enim fas est Musas Mnemosines hoc est memoriæ filias eorum obliuisci, qui religione ac pietate nobis præierunt,

runt. apud Homerũ præcones Agamemnonis, cum ad tentorium Achillis aduentaſſent, illum non arma tractantem, non pugnam meditantem, ſed illuſtrium heroum præclara facinora canentem inuenerunt cum cithara, cui manubriũ ex argento erat, quamque ex dirutæ, captæq; vrbis ſpolijs ſibi vſurparat

τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν

in quo neſcias vtrũ admirere magis, quòd Achilles ex vrbis exuuijs non aurum, non militarem chlamydem, non tela, non arma, ſed citharam ſibi ad vſum canendi ſelegerit; an quod is, quem iracundum, quem impotentem ſui Homerus idem vocat, ea caneret, quæ virtutum incitamenta eſſent, reſq; non à ſe, ſed ab alijs præclare geſtas aptaret ad numeros; atq; hæc olim à veteribus ad inflammandos animos narrabãtur, ſi qui fœliciter atq; acriter cũ hoſte dimicaſſent, aut honeſte pro patria fortiterq; cecidiſſent: quamquam igitur mole obruor, aggrediar ad eorum laudationem, quorum imitatio ſopitam virtutem poſſit accendere. Hos conſociabunt beatæ illæ mentes ab omni

ni corporis concretione secretæ, in primis vero eius agminis Ducem fortissimum, ac nostræ salutis curatores, custodesque canere par est. neque vero malum Poëtam sanctissimi Cœlites ac vere pij aspernabuntur, quando legimus Metellum illum Pium Poëtis etiam ineruditis aures suas dedisse, qui res à se ipso gestas vtcumque canerent.

Ac primum quidem lyræ nostræ cantum suo sibi iure vendicat sanctissimus fidicen, idemque vates, ac Palestinæ Rex. Insigni fuit ille pietate siue plectrum tractaret, siue sceptrũ. atque haud scio vtrum maiorem gloriam sit adeptus funda, an cithara. illa gigantem impulit, hac Ditem expulit. agebatur Tyrannus inuidiæ intemperijs ad cędē, citharam hic temperabat ad cantum. ille ferrum tractabat, hic ebur. ille lanceam dirigebat ad pectus, hic vocem inflectebat ad aures. acuto ille telo erat armatus, hic vocem acuebat ad fides. videlicet vitabat vulnus chordarum ictu. vt retardaret impetum furentis, sono testudinis vtebatur. ne ille iugulum telo peteret, ipse citharę iugum tenebat. Putat Isidorus

citha-

citharam Græce significare pectus,& ita dictam, quòd ad formam pectoris facta sit. atque vt est in Hippiatricis ἄιτε κιθάραι παρ᾽ ἑκάτερα τοῦ νώτου. Superiores sunt thoracis partes vsque ad iugulum. citharā igitur vates in loco mouebat, qua pectus à vulnere custodiret. Et nunc canendo sonum continuo spiritu trahebat in longum, vt tumentem Regis spiritum statim cohiberet. nunc variabat inflexo, vt mentem à furore deflecteret; distinguebat conciso, ne caderet: infuscabat nec opinato, ne cum maleuolentia infuscaret, copulabat intorto, vt amicitiam copularet. promittebat reuocato, vt cum à furore, ac scelere reuocaret. plenus erat sonus, vt esset animus ira vacuus. grauis, vt à se tantam molem mali depelleret. summus, vt inuidia depressum attolleret. vibrans, ne lanceam in se ille vibraret. quid multa? ille ipse communis hostis, qui impij cor obsederat, interim placabatur, arma deponebat, abijciebat hastam non arcu militari, sed lyrico victus. Quid cum idem Vates suum illud crimen deplorabat? Natabat in suis lacrymis fidicen suauissimus tanquam inter

ter vndas Arion ille, ac citharam ita tractabat, vt liquida voce canens colliquesceret etiam fletu. Mirum est, quod de Orphei lyra fingit suo more Lucianus. eam post Orphei necem in pontum abiectam vna cum capite ita denatasse, vt non alio tactu quam afflantium ventorum chordasque impellentium, lugubrem quendam sonum ederet, & quasi næniam decantaret, qua & Orphei cædem lamentari videbatur, & crudelitatem carpere Thraciarum mulierum, à quibus ille fuerat interfectus. videre igitur est Vatis sanctissimi citharam in eius lacrymis denatantem, ac deplorantem audire non ipsius, sed ab ipso factam innocentissimi ducis cædem mulieris causa. quam piè, quam suauiter vel inter amarissimas vndas lacrymarum lyra ipsa, seu cithara personat, non tam pulsu digitorum, quam spiritus afflatusque diuini? sed interim nostram quoque, & si longe imparem tangere liceat. expressimus in primo libro monodiam, qua ille necem Saulis, ac Ionathæ deplorauit, nunc ad reliqua pergamus.

IN DAVIDEM VATEM.

ODE I.

Vicere Graios quæ fidicen Deo
Quondam nepoti pauperis hospiti
Bethles canoro gutture aptas
Verba nouis socianda chordis.
Non te priores Vrania Linus
Partes tenebit, non cithara sciens
Vocalis Orpheus, matre quamuis
Calliope docilis magistra:
Poëta lusit Teïus improbos
Ignes; pudicam Musa tibi lyram
Commisit, aut Numen canenti,
Aut facinus grauiter querenti;
Flagrauit atrox vt cor adultera,
Pestemq; venis ebibit igneis;
Sic pastor arsit; diruitq;
Pergama sic Helene Lacana.
Audax Cupido spicula plumbea
Direxit arcu, vulnere perculit
Heroa, diuinumq; vatem,
Pectus agens meliore quondam
Aestu citatum; scilicet impudens
Præfers honesto Cyprin; vt ignea
Chimæra mentem non pudicam
Impedijt, rapuitq; flamma.
Nec iuuit olim sternere liuido
Cyclopa saxo, nec reuolubilem
Iactasse fundam; teq; ouantem,
Totq; tuos temerat labores

Dolo

Dolo cruento sæua Venus, Parens
Trahentis ad se corda Cupidinis:
Excepit ictus insuetum
Pectus, Acidalios & ignes.
Iam sat querelis & lacrymis datum,
Obliuioso deterere otio
Fas crimen ingens; fas canoram
Barbiton associasse voci.

IN DAVIDEM CVM GIGANTE congredientem.

ODE II.

INsuetus acrem militiam puer
Tentas, periclis asperioribus
Robur giganteum lacessens,
Cum Solymes trepidaret agmen;
Deuote morti Martis in alea,
Virtutis vno præsidio ferox
Monstrum refringis, perq; funda
Sternis agens balearis ictum.
Damnabis Vmbris, aut pretium est tibi
Satis decoro vulnere inemori
Pro iure auito; congredi vltro
Non sine Cœlo animosus audes.
Nec fidis armis; non adamantinum
Thoraca textu nectis aheneo:
Sat fortis imbellis iuuenta
Poplitibus, teretiq; saxo.
Desponsa Regis te simul aspicit
Aequæua virgo, præmia militis

Victo-

Victoris, ardet vel dolore,
Vel metuens ab amore dulci.
Testatur. vltro, sponse, quid agminum
Rudis lacessis horribilem nimis
Cyclopa visu? quò cruento
Ense puer periture pergis?
Ah parce formæ, parce virentibus
Acerbus annis, immeritus mori;
Ne perde florem mollis æui,
Purpureum decus ac genarum.
Voce vt tonanti territat agmina,
Fidens lacertis horridus, & graui
Hasta? vt minaci lumina ille
Torua supercilio retorquet?
Nescis quid huius dextra tricorporis
Possit premendo Geryonis; Mimas
Hic quantus insurgat, statuq;
Porphyrion tumidus minaci.
Ah consili expers, danda volucribus
Præda, & molossis; cum validus gigas
Prostrauit altè peruicacem
Fulmineo metuendus ense.
Testor meorum fusa tot agmina
Nuper timorum. sat miserabili
Iam cæde desolauit agros,
Sat Solyme rubuit cruore.
Oppressa monstro tota perhorruit,
Mœretq; ciues Patria luridum
Missos ad Orcum, quos vel ore
Perculit horridior caducos.
Sed vera Virtus, Numine certior
Tuente, nil non audet, & impio

Dum credit hosti, non alumnum
Deseruit fugitiua campo.

IN S. IO. BAPTISTAM.

ODE III.

QVis dura retinet te puer in specu
Nudum delitijs? quid latitans iaces
Caco ignote sub antro;
Cur damnas patrios lares,
Maternosq; sinus? heu quoties aqua
Cœlestis patiens, & niuis horrida
Mœrebis nemus asprum
Pœnarum puer insolens.
Qui nunc matris amor? qui dolor? aureo
Qua te posse frui credula filio
Sperabat grauis æuo
Alti nescia consili.
Ah nunc illa quibus flebilis æstuat
Curis? dum sobolem quærit amabilem
Te per lustra ferarum,
Iordanemq; volubilem.
Hic tu namque Deum fluminis liquido
Perfundes renuens: iam per inania
Se se candida librat
Ales remigio leui.

IN S. IO. BAPTISTAM.

ODE IV.

Exul

EXul beatus per nemus inuium,
In lustra rupis tendit inhospita
Puer verecundum pudorem
Labe leui metuens notare.
Hic irrepertus caute sub aspera
Procumbit; vltro caca cubilia
Siluani, inaccessumque dumis,
Atque feris colet acer antrum.
Cautus pudoris damna perhorrui,
Et parua prudens crimina pallui;
Catusque vulgi sponte fugi
Ocyor, & subij latebras.
Hæc iura belli: Cypridis vt fugax
De more Parthi, & sic generosior
Laboret in spelæa, & antra
Sollicito trepidare gressu.
Quisquis sagittas Idalias timet,
Et Ditis artes fallere callidi,
Curabit extricare frustra
Colla plagis, ope ni iuuetur
Supernè, fœdum consilium pio
Mutante Diuo: luditur improba
Vesania dulcis iuuentas
Ebria purpureo lyæo.
Pudor veneno nescius infici,
Vitæque purus splendet amabili
Decore pulcher, nec reciso
Flore viget, potiturque vere;
Vdamque terram spreuit, & altius
Se mente Cœlo sustulit; integrum
Diuisque misce, pectore albo
Purpureos imitante Cycnos

Tenax seuera mentis, & horrida
Nil molle tractat, difficilis manens,
Et surdior Sirenas audit,
Cautibus Icarijs, canoras.
Pudor vagando lumina lubrica
Nunquam resignat, nec male despicit;
Plarumque & excantata turpi
Carmine virginitas periuit.
Olim pudenda qui semel inquinat
Se labe, nunquam sordidus enatat
Cœno, reponi nec laborat,
Turpibus; & male fixus hæret.
Culpari honestas quàm minimum timet;
Vagari inaudax; irreparabilis
Iactura libati pudoris;
Nec facies medicata candet,
Nigrique turpes Aethiopis genæ.
Venale probrum scilicet emeris
Multo, sed vltrix impudicum
Pœna premit, sequiturque flagro.
Mens diffidebit torua Cupidini,
Procul nocenti facta periculo,
In cæca ne Cypris resorbens
Saxa ferat, iuuenumque syrtes.

IN S. IO. BAPTISTAM.

ODE V.

NAtale tectum colle sub edito,
Laresque auitos quid, puer, horrida
Tellure permutas, & antro?

Nec

Nec glaciem, & rigidas pruinas
Vitas? Tyrannum non hiemis tibi
Defendis Eurum? non rabiem Noti?
Vngues nec insani Leonis,
Aut tacitos nemoris colubros?
Minus Luporum te reuocat fames?
Sæuaq; Tigres, & male discolor
Pardus? vel Vrsi peruicaces
Sanguineam tenuisse prædam?
Sed te merentem sat pietas tua
Tuetur vltro, non laniant feræ
Incontinentes, nec recidunt
Vnguibus immeritum perire.
Vtcunque reddit vocis imaginem
Specus, proteruos dum premis acrior,
Ripæq; Iordanis resultant,
Et siliæ resonant cubantes.
Hic hospitali sæpe sub ilice
Minister ales consociare amat
Iacentem; alumnoq; hic beatum
Nectar Amor puero propinat.

IN S. IO. BAPTISTAM.

ODE VI.

Toros nefastos, & male nubiles
Culpans amores immeritus cades;
Nodos iugales morte solues,
Et reprimes sine luce tædas.
Quid iura Diuûm candida fœdere
Sancis cruento? quid reparas tuo

Casu pudorem? iam Dione
Impatiens tibi fata nectit.
Quod vincla damnas turpia, vinciet
Ferrum; quod acris tela Cupidinis
Retundis, ab telo peribis:
Principium tibi luctuosæ
Cadis, cruentos huc refer exitus.
Turpes Tyranni fregit vt impetus
Pudica vox, non auspicatos
Corripiens thalami calores.
At ille acerbo vulnere victimam
Deuouit aris, collaq; discidit
Immanè ferro; connubique
Sanguineum male fœdus icit.
Fœcunda culpa femina regium
Torum inquinauit, iuraq; pronuba,
Facesq; fœdans nuptiales,
Et socios temerans amores.
Hoc fonte cædes fluxit, & integri
Atrox libido sanguinis, hinc mali
Profusa labes, atq; adacta
Purpureo capiti secures.
Iam iam volumen versat Ionicum
Puella regnorum arbitra, & imperi,
Cui finxit artus atque motus
Arte Cupidinea Dione.
Infame corpus docta volubiles
Ciere in orbes, & Saliùm in modum
Pulsare tellurem chorèis,
Et faciles glomerare gressus.
Alterna librans crura vago pede,
Et molle iactans cerea brachia.

Iugis

Iugis vt Eurota Diana,
Aut thyasis salit acta Manas
Citata Baccho, quam Semelëius
Adurget amentem error, vt orgia
Per lustra Siluani celèbrat
Turba Mimallonidum sororum.
Sic non pudica Matris ad vbera
Nutrita pellex sub penetralibus
Nothis, & incestos amores,
Et nocuas meditatur artes.
Sontes creantur sontibus, & malis
Est in colubris virus, & anguium
Lues Parentum; sauientem
Sic generat catulum leana.
Inter dapales Regis adulteri
Cœnas, & vdi pocula Liberi,
Scænam Thyestæam reposcit,
Atq; epulas Lapitharum acerbas.
Recisa ferro colla petit noua
Colchis, scelesto munus adultero
Audax, vt impermissa quærat
Gaudia liberior potiri.
I, dura Vati funera candido
Molire demens, collaq; demete
Eburna, ceruicesq; matri
Sanguineas calatho redona.
Non ira vindex Numinis impiam
Impune cædem deseret. aspero
Mucrone collum mox recident
Naïades, glacieq; acuta
Stringent: chorèas duc pede libero,
Artusq; in orbem digere mobiles;

Resorbet amnis, deperisq;
Heu rapidis data præda monstris.

IN SS. PVEROS INNOCENTES.

ODE VII.

DIue, cui Bethle sobolem cruentam
Debet, & gnatos gremio tenaci
Dedicat raptos, tua dum reposcit
Funera lictor,
Arma per, sæuum & fugitiue ferrum,
Filius quamuis, decus ac paternæ
Mentis, & Cœlum quatiens tremendo
Fulminis igni.
Cernis? immiti velut vngue sectus
Flosculus, languet puer immerenti
Procidens letho, posuitq; molle in
Puluere collum.
Ille regnator Solymes, superbis
Fascibus, sceptro & metuens, sub vlnis
Lacte materno male feriatos
Occupat atrox.
Flebili Bethle grauis, heu nefas, heu
Nescios fari pueros retortis
Perdidit telis etiam latentes
Pectore matrum.
Matris intacta soboles, & ingens
Patris exemplar, puer, o tuere
Quos neci pro te pietas, Amorq;
Deuouet auctor.
Quid procul tutela fugis tuorum

Mem-

Mempheos fines properans? Tyranni
Vim preme, & ferrum cohibe, grauesq;
Cuspidis ictus:
Ritè victorem puerum canemus,
Ritè te Bethle colet insolentis
Vindicem cadis, celeremq; durum
Pellere fatum.
Fallor? an dicet pia mater, auo
Aureo primas referente palmas,
Edidi natos dociles recentem
Fundere vitam?

IN S. IOSEPHVM.

ODE VIII.

Magni Parentis Musa Vicarium,
Deiq; alumnum dic age, quem Patrē
Denominarunt. ille custos
Labe procul datus, & pudica
Tutela Diua; siū sobolem caua
Sub rupe Bethles edat, amabilem
Diuum lacerna vilè cingeris,
Et stipula leuiore condens.
Non Dactylorum cura procacium
Tutatur illum, ceu pauidum Iouem
Morsu Parentis, nec per auras
Sistra gemunt agitata dextra.
Seù post cruentas vulnere barbaro
Cunas, aceruos atq; cadentium,
Post tela detestata quondam
Matribus, in Pharias recedat

Occultus oras, regnaq; Mempheos,
Quà Nilus agros temperat alueo;
Plutona confregit caducum
Ore puer, fragilesq; Manes
Inuisus Orco reddidit; impium
Strauitq; Anubin, strauit Osiridem;
Apisq; mugitum per aras
Edidit exululante fano.

IN S. IOSEPHVM.

ODE IX.

CVstos ò teneri prouide Numinis,
Dulcem suete Deum nectere brachijs,
Et blandite labellis
Puris oscula lambere.
Te flagrans Paphij tæda Cupidinis
Nescit tangere; te pignus amabile, &
Patris magna propago
Agnoscit similem Patri:
Hæserunt Superi scilicet, oscula
Te libante Dei purpurei genis;
Te custode tuente
Desponsam bene Virginem.

IN S. STEPHANVM.

ODE X.

SVccurre ab alto Numine dextero,
O magne Diuum rector, & asperis

In-

In rebus, infractumq; saxis
Dulce caput bonus ò tuere.
Vides? refringit tempora durius
Pubes reductis horrida brachijs,
Tendensq; praruptis aceruis
Immeritam violasse frontem.
Sed quid iuuentus liuida sæuiat,
Contraq; possit? constitit ocyus
Parente Diuo natus, ore
Purpureo, placidoq; vultu,
Vt iuuit altè tendere dexteram,
Non verberatum grandine deserit
Immanè saxorum, & beatum
Monstrat iter bipatentis aula
Cœlum recludens: sponte volentibus
Inuitat astris, magnus Athos licet,
Ingensq; collabatur Atlas,
Dulce lapis feriet caducum.
Est magna merces. longius igneas
Inspexit arces, & sibi debitam
Pracepit astrorum coronam,
Vrania caput implicante.

IN S. STEPHANVM.

ODE XI.

Voce quid Cœlum, prece quid fatigas
Impios soluens scelere? apprecanti
Ardui postes patuere, & alti
Limen Olympi.
I nouum felix iter, ò cruenti

Agminis princeps, validæq; pubis,
Teq; cœlestum facilis chorèa
Stipet ouantem.
Inuidet frustra tibi, & ira inani
In necem iurat Solyme, malignas
Obstruens aures, agitansq; duram in
Tempora cautem.
Tu simul centum foribus reclusum
Prospicis Cœlum; Pater ò tuorum
Ne precor, dixti, preme crimen vltor,
Siste minari.
Antequam stantem Solymen profundo
Hostium vertat furor imminentum;
Ne memor cædis repetas, quid atrox
Peccet Idume.
Sic fatus magno veniens Parente
Obijcis ferro latus, & recuruis
Horridus dumis cadis, & retorto
Verbere sectus.
Hostium fines tuba Martialis
Terreat, gentisq; magis Quirinæ
Sentiant motus populantis aras,
Templaq; flamma.
Occupo pœnas rapere, & lacesso
Damna; me cautes, & acuta letho
Saxa diffringant; iuuat hæc pro amico
Iure pacisci.
Vnde? quis tantus nitor obtuenti
Splendet, & fulgor? sator ecce Diuum,
Te sator cerno; neque vana fallit
Lumina imago.
Fidus ò testis, decus ò mearum

Dulce

Dulce pœnarum, melius ne figi
Pendulum cedro fuit, annè dura
Caute refringi?
Mi licet missi lapides premendo
Occupent malas, vtinam cor imum
Hasta discludat, laceretq; ferrum
Nobile dextram.
Quid moror cadem meliore voto
Arbori tecum bene fixus? adstas
Dextera magni Genitoris, adstas
Filius hæres
Ingeni, nec stirpe minor propago.
Ille, sat pœnis datum, ait, meorum
Prime bellantum, cape serta fronti
Debita victor.
Carpit hinc lectos tibi amica flores
Veris æterni, atque opifex coronam
Texit hinc Gnossis; tua namque ducis
Nomina serto.

IN S. LAVRENTIVM.

ODE XII.

Virente lauro dignus, Apolline
Maior, corusco pulchrior Hespero,
Quis te laborantem sub Aetna,
Extrahat interiore flamma,
Laurenti, anhelo subijciens opem,
Vndamq; fundens? heu latus acrior
Vulcanus hausit, perq; molles
Innolitans furit ignis artus.

Infracta

Infracta virtus damna per, & rogum,
Sæuasq; pœnas clarior euenit,
Aurum recoctum ceu camino
Fert decus, & pretium est probari.
Sed te per acres expediet faces
Ales nitenti purpureus gena
Mulcere verbis doctus, ac vim
Mulciberis benè temperare.
Nam cur Tyrannoꝛũ pęte das latus?
Sæuam nec horres ingluuiem feri?
Quid astra iam dudum moraris
Digne poli meliore flamma?
Te, te coruscum laurus Apollinem
Nouit. virenti Mulciber arbori
Parcet; nec arescet caduca
Illa comas posituta fronde.
Obliuioso pectore feruidas
Remitte curas; fontibus vuidis
Solatus æstum, quos minister
Membra rigans tibi fundit ales
Tutor piorum. laurea vinciat
Victrix ouanti tempora; frondibus
Et sparget æternis odorem
Romulidum potior triumphis.

IN S. BLASIVM M.
Cum Neapolis laboraret Paristhmijs.

ODE XIII.

C*Ampana Siren vt graue palleat*
Vides, nec acrem ferre luem queant
Fauces

Fauces laborantes, maleq;
Tabifico tumeant rubentes.
Dissolue morbum; nam tibi talium
Vis est, & olim suete benignius
Acuminato vepre fixum
Damna per expediisse guttur.
Te sub cauata conueniunt specu
Aegraq; Ceruæ vulnere, & horridæ
Tigres, & Vri conuolutis
Cornibus, & rigidæ Leænæ
Cinxere; mirum quod foret accolis,
Quicumque Siluani tacitas domos,
Et montis Argæi recessus,
Armeniamq; tenent Sebasten;
Vt belluarum tutus ab impetu,
Sæuis & Vrsis Pæonia manu
Acuta sanares malorum
Auspicio potiore Phœbi.
Laboriosum guttur, & asperas
Vtcumque fauces, Diue, tueberis;
Impunè non dispnæa perdet
Difficilis, tumidæue glandes.
Adsis, & acri lenè periculo
Sirena serues; te puerum cadens
Examen ambit, teq; matres
Crinibus ingeminant solutis.
Eheu proterui quam miseret mali,
Luctusq; ? quid non fleuimus improbi
Morum? valentem quem reliquit
Dira lues? & iniqua Clotho
Quibus pepercit? quemlibet impotens
Tentare, & artus inficere efficax.

Conta-

Contaminata labe, in altum
Exanimes cumulans aceruos.
Superstes vnus vix puer impia
Contage restat; mater vt oscula
Libauit, amplexuq; pressit,
Traxit vtramq; simul ruinam
Amor dolosus: ebibit, ebibit
Atrumq; virus protinus, & luem,
Deliberata morte Natum
Ausa sequi propiore fato.
Insigne tantis præsidium malis,
Vrbiq; mœstæ labere candidus;
Decurre Cœlo, iure partes
Nam tibi dat scelus expiandi.
Pater benigni prouidus auxili;
Sat criminosi funera vidimus,
Domosq; desolauit altè,
Et miseras viduauit vrbes
Bacchata latè pestis, & inclytas
Immanè terris: me quoq; gutturis
Tentauit immites per æstus
Feruar, & horribili tumore
Pressit pauentem; iamq; salubribus
Mutare quæro perdita; dum mihi
Adsis relaxatis medendo
Faucibus, & solitas reuinctas.
Tu me per Isthmon gutturis expedis
Angustum amicus; nec sinis anxium
Ceruice luctari, phaselum
Syrtis agit velut æstuosa.
Tu me tueris, nec metuam grauem
Suspectus anginam, atque paristhmia,

Sæuasq;

Sauasq; tonsillas, & arcto
Limite sollicitam synanchen.
Quid triste fauces obstruat, unicè
Securus, & quæ vis reprimat dapes
Inobsequentes, ore vetans
Pocula liberiore duci.

IN S. IGNATIVM Martyrem.

ODE XIV.

IGnati, alumnæ pignus Iberiæ,
Quem Roma fortem vidit, & igneum
Inter frementum belluarum
Ora, fame stimulante anhela:
Inuicte pœnis; Romuleæ mouent
Non te secures fascibus aspera,
Non sæuus ignis, non Auernus
Ipse ruens Acheronte toto.
Vrbis theatro vis generosior
Prolusit; artus dum male differunt,
Carpunt & insani Leones
Quos Libye sitiente terra,
Cœlantuè saltus Armeniæ horridi,
Et quæ ferarum monstra minacium
Hircana tellus belluosis
Parturit insidiata lustris,
Eduxit acres acer Amor feras,
Prædamq; fecit, causa & Amor stetit,
Crudele cur lethum subires
Strenuus, imprimeretq; morsus
Leo cruentus, nec necis insolens,

Agente

Agente flamma; scilicet hac Amor
Tentauit ardens pectus; hic te
Feruor in indomitos leones
Misit volentem: sed melioribus
Acerba quondam vertet, vt athere
Alto reponens dissipatos
Dente fero recreabit artus.

IN S. IGNATIVM Martyrem.
Alludit ad illud. Quis me separabit.

ODE XV.

QVem tu compedis aurea
Nodis, acer Amor, vinxeris arctius,
Nulla dissociabilis
Vi, se pollicitus perpetuum, Deo
Diuelletur amabili;
Vsque herebit amans ambitiosior,
Charo Numine distrahi
Ignarus; chalybem, ac tela nitentia
Acri lumine viuidus
Cernet, nullus erit, quem fugiat gradum
Mortis, seu capitis minor
Duris subiiciat colla securibus,
Siue artus lacer vnguibus
Hamatis, pluuio sanguine diffluat;
Flammas in medias ruet,
Aetnamq; impositam perferet, armaque
Temnet, telaque Norica
Fortis; quippe tegit vis adamantina
Pectus cedere nescium,

Ince-

In eadem celerem proripies, Amor,
Virgas, iuraque fascium
Ludentem; subeat damna bipennium
Largus magna anima, ac ferox
Cordis, notus amans rebus in arduis:
Cautes haud secus aspera
Fractis obstiterit fluctibus Adria.
Non ulla querimonia
Diuellent vacuum diuite copia;
Nudam pauperiem haud crepat,
Nunc culpante siti munera Liberi,
Parcam nunc Cererem fame:
Illi non Tyria lumina purpura
Pulchra praeniteant fide,
Non quicquid tenuit diues Achaemenes:
Vinclo quem tenet aureo
Voti fidus Amor, soluere firmior.
Non si Terrigenûm genus
Inuictum redeat, si validus Mimas,
Et vis firma tricorporis
Quondam Geryonis, certet amantium
Certis viribus, & cadet
Ingens Porphyrion vertere pertinax.
Quin vis magna potentium
Cælestum, haud quatiet mente volubili;
Non alti arduus aetheris
Vertex, non Thetidis caeca profunditas.
Non hunc vita superstitem,
Suprema Lachesis non soluet die;
Non voluentia saecula
Quae sint, quae fuerint, quae trahat Atropos
Mox ventura nepotibus,

Illum dente lupæ pone sub aspero,
Getulæque sub vnguibus
Vrsæ, non Libyes attonitum feræ
Pacta demoueant fide,
Horrentes Siluæ non Erymanthidos
Apri, vel Nemee horrida
Nutrix, & rapidis fœta leonibus;
Frangi se sinet, ingeni
Infractus, solidi roboris integer,
Tantis stabit atrox malis.
IgnatI lacerans viscera deripit
Deuotus leo sanguini,
Nec distractus amans abstrahitur Deo;
Cunctantem quoque belluam
Ausus non humili voce lacessere;
Pauit Marmaricæ feræ
Membris purpureis ingluuiem, & sui
Malas horribiles dape,
Ipsa victor amans morte ferocior.

IN S. MARTINVM.

ODE XVI.

NOn Pallas armis, non Polyhymnia
Insignis arte, & carminibus, tuas,
Martine, laudes Martiales
Per memores Helicone fastos
Aequabit. ô vis Martia militis
Illustris olim luce sub area,
Virtute maior. te ferocem
Per medias timuere cædes

Scythæq;

Scythaq; , & acri Medus acinace ,
Dacusq; Parthusq; indomitum genus;
Et laurea Pallas reuinxit
Tempora, gramineoue serto.
Deiecit acres agminis impetus
Spectata virtus plus vice simplici
Depræliando ; nec secundis
Auspicijs male tuta iuuit
Fortuna cæcis lubrica motibus ,
Sed certa Virtus, visq; adamantina
Heroa fortem temperauit ,
Haud temerè subitura fatum ?
Mœrens egestas non aliter fame
Domabilis , te sollicita prece
Ambit benignum ferre dextram ,
Et chlamydem secuisse pictam
Ferro coruſco : sic Acherontium
Regnum fatigas ; sic Capitolio ,
Et arce suspendis beata
Exuuias generosus Orci .
Martine Thracas nunc age barbaros
Vrgere fas , & pellere sedibus
Mauros rebelles , exulesq;
Proijcere in Libyes arenas .
Tutela præsens, & decus imperi
Fer signa castris : te tremat impius
Sicamber aris , Saxonum te
Ora regi indocilis Quirino .

IN S. PAVLLVM primum Eremit.

ODE XVII.

Prin-

Princeps latebra cultor inhospita
Profunda vestigas nemora, & specus,
Et septicornis lustra Nili,
Antraq; Thebaidos reposta,
Quà palma nutrix brachia porrigit,
Vmbraq; præbens hospitium, eripit
Cancro calenti, quàq; pellit
Lympha sitim, trepidatq; labi.
Virente ramo, & frondibus hispidos
Inuoluis artus; tegmine & hoc tegi
Antonium iuuit, togato
Romulidum potiore textu.
Ipse vt Boota sidera videras
Reptare terris, tardius & polum
Ambire gyro, vota supplex
Ingeminans Superos ciebas;
Certas in horas carmina digerens,
Deo potitus scilicet intimè
In pectus illapso, atque sensus
Purpurea subeunte flamma.
Ni clarus ortu Sol caput efferat
Haud, Paulle, amorum desinis, ac precum;
Obliuiosus seu soporis
Seu dapis exiguæ, minister
Quem coruus olim dictus Apollinis
Deferre suetus; continuit famem,
Dapemq; rostro immittit ales
Prouidus in tacitum cubile.
Nec insepultus præda iaces feris;
Fodere (mirum) protinus vnguibus
Humum leones, & laborant
Puluere compositum supremo

Texisse

Texisse gleba: te socia specu
Fleuere Luca, te rigida Tigres,
Vrsiq; Pardi ac discolores
Ingemuere vlulante silua.

IN S. VINCENTIVM.

ODE XVIII.

BEne ominato nomine nobilis
Heros, Ibera digne propagine,
Gentis Valentina superbum,
Victor io, domitans Tyrannum.
Nequicquam acutis subijcit ignibus
Dapes cruentas, aggerat & rogum,
Cratesq; substernens ahenas
Versat agens, lateriq; sauit.
Frustra cruentum barbarus obijcit
Feris, & vncis alitibus; fames
Nil belluarum sauit vni,
Parcior abstinuitq; prada.
Phœbaus ales terruit vnguibus
Custos, fugaces increpitans feras,
Nec siuit impermissa carptim
Membra rapi, vetuitq; tangi.

IN S. SEBASTIANVM.

ODE XIX.

ILlustris heros, non semel acrius
Versate ludo Martis in arduo,

Mu-

Mucrone formidatus olim ,
Et spolijs humeros onustus.
Spectandus inter fulmina militum
Decorus armis quam celer impetu
Percelleres vim barbarorum
Cæde metens , gladio & fatigans.
Qualis coruscum tendit ab æthere
Mucronem Orion ; scilicet horridos
Nimbos, & immanem procellam,
Et rapidos minitatur imbres :
Doctum per auras tela Cydonio
Contendere arcu , figere & obuios
Hostes premendo te Scytharum
Agmina , te stupuere Parthi .
Nequicquam ahena restitit ægide ,
Ferriq; lamnis non penetrabile
Pectus ; per obstantem subiuit
Interior chalybem sagitta .
Eheu quis altè nunc iaculo ferit
Te Martialem ? qua male depluit
Ahena tempestas penetrans
Dulce cor , impauidumq; pectus ?
Ni te impiorum vis male barbara
Defixet ; arcus vulnere nobili ,
Magniq; Amoris te teneri
Diceret aucupio Thalia .

IN S. ANTONIVM.

ODE XX.

Siluarum latebras , & specus inuium ,
Antoni , peteres cum puer insolens ,
Siluæ.

Siluanus nemorum claustra virentium
Reclusit pius hospiti.
Tum sic ore refert. Quò properas puer?
Quem monstris reuocant Tanara turpibus;
Coniurata tui vertere consili
Mentem, & propositum recens.
Eheu quanta tonat concita turbido
Tempestas Acheronte? heu tibi Cerberus
Oblatrans inhiat; iam Furiæ irruunt,
Et cæcas agitant faces.
Non Plutona times agmina militum
Cogentem exitio, cæde rubentium?
Orci (prò pietas) immeritus puer
Pasces ingluuiem, & famem.
Audin per filiias exululantium
Vmbrarum strepitus? hinc Erymanthius
Eluctatur aper, vel Nemees Leo,
Illinc Armeniæ Tigres;
Aut dorso coluber squameus emicat;
Ah ne redde tuo dipsadas ebrias
Tabo. Lerna tibi funditur anguium
Nutrix vda palustrium.
At tu Cœlicolum præsidio ferox
Nequicquam exitij monstra minaciæ
Ludes, flebilium castraq; Manium,
Alcmenæ sobole acrior.
Spelunca statues exuuias Stygis;
Iamq; augusta diem proferet accolis
Siluæ Relligio; post hyemes breues
Condes tecta frequentibus.

IN S. ANTONIVM.

ODE XXI.

INsolens cæcas nemorum latèbras
Tendis, Antoni, puer expeditis
Vrbium curis, & inhospitali
Conderis antro.
Certus inuisos agitare Manes;
Castra nec terrent, Erebique vulgus;
Turpe ridebis specie minaces,
Turpe fugaces.
At ferus contra mouet arma Pluto,
Mille iam turmas ciet, & cohortes,
Vota dum fundis pius, atq; monstris
Vrget inermem.
Te petet latis aper æsculetis,
Centiceps Lernæ petet hydra, quemq;
Nutrijt quondam Nemea Leonem
Horrida, finget;
Vret & Solis iubar æstuosi
Accolam terræ domibus negatæ;
Vret & brumæ glacies, Iouisq;
Ansa nocentis:
Sed gradum mortis generosa nullum
Horruit Virtus; vigil & clienti
Damna defendit, neque frustra opaco
Credidit antro.

IN S. NICOLAVM EPISC.

ODE XXII.

Siti-

Siticulosi gaudet Iapygis
Liquore tellus, regnaque Daunia.
O magne factis, Diue, fama
Nobilis ò Lyciæ Sacerdos.
Te pauper ambit munere prodigum,
Quandoq; plenis filia nubilis
Annis reformidat procorum
Vim, temere in Venerem ruentum.
Succurre damno, ne male proruat
Pudorem egestas, præda Cupidinis
Iniuriosi; forma neu sit
Dedecori, opprobrioque famæ
Venalis auro, materie mali;
Ni, Diue, censu sollicitus iuues,
Dotale munus ferre velox,
Præsidium trepido pudori,
Largus bonorum. Sic tibi roscidos
Perfundit artus nectare, & imbuit
Virtus, & ad plenum perennes
Fontis opes, scatebraq; manant:
Mirata gens est torrida Sirio,
Nec hospitalis Naïadum choris,
Decurrere arentes per artus;
Perq; leuem cinerem liquores;
Nec fabulosa Pegasus vngula
Effodit ales Bellerophontius
Vndas, nec Heros pertinacem
Isacides silicem refregit.

IN S. IANVARIVM
Patronum Neap. Ciu.

ODE XXIII.

CVstos, Quirini Castore certior,
Sirenis alma, si quis amor, pijs
Accurre votis, & labori
Sollicito, solitus tueri.
Testis meorum Parthenope pauens
Votorum; acerbum seu metuat Scythen,
Thracumque classem Bosporanam,
Seu cineres regerat biuertex
Veseuus. ingens contremuit iugum
Patente Auerno; fulminaque ignea,
Globique saxorum per auras
Insolitis tonuere nimbis.
Sed peruicacem protinus edomas
Cyclopa. sensit frena licentiæ
Iniecta Vulcanus, nec vltra
Parthenopen violauit igni.
Quandoque (miram) spumeus æstuat
Cratere sanguis, temperat ignibus;
Flammaque deuotæ ruinis
Hesperiæ subito recedunt.
Sensitque Siren munera, viuidi
Et vim cruoris; liquitur vt rubens,
Et vertice aduerso tepentes
Purpurea micuere guttæ;
Ceu Sole acuto diffluit alitis
Labor Sicanæ; ceu Notus Alpibus
Niuesq; diffinxit, geluque
Tabidus, & soluit pruinas.
O solue curas, & nimium grauem
Metum, tumultus & male concitos

Com-

Compone, clademque imminentem
Verticibus bonus auctor arce.
Tu magne cuſtos in trepidis doces
Sperare rebus; dum violentior
Pars, vulgus, irarum nocentes
Miſcet agens ſine lege motus.
Tu cuncta præſens horrida temnere
Iubes; timoris ſic ego deſino,
Securus iræ, te fouente
Otia, te placidam quietem:
Nunc grata Siren dedicat aureum
Torquem merenti, diuite lucidum
Bacca, pyropo ſeù rubente,
Seù viridi potius ſmaragdo.
Vides vt ædes marmore candido
Aſſurgat altè, dædala Mempheos
Delubra vincens, barbarorum
Mole prior, Tyriiſq; tectis?
Retunde ferrum, telaq; ciuica,
Bellumq; peſtemq; in Scythicas age
Claſſes, vel amentem Tyrannum
Auſtriada domeno rebellem.

IN S. AGNELLVM Patronum Neap. Ciu.

ODE XXIV.

O Quæ virentem Calliope tenes
Cynthum canoro gutture nobilis,
Et voce acuta, temperatam
Tange chelyn meliore plectro.

Formidoloso muta silentio
Suspensa nuper torpuit ilice
Pendens; pauentes & sorores
Pierio latuistis antro.
Iactauit atras Tisiphone faces,
Et viperinos horrida pretulit
Crines Enyo, perq; pallentem
Ore minax equitauit vrbem:
Eubæa Siren agmina barbarum
Auara præda mœsta perhorruit,
Regniq; Campani ruinas,
Cum trepidos adamante postes
Muniret amens, saxaq; tenderet
Edura nitens, puluere & aneos
Armaret euripos, fenestris
Tela sagittiferis retrudens.
O magne custos desine lenior
Denominari, fortior emica
Leo, proteruos frange, & ausos
Parthenopen agitare motu;
Seu mitis Agni nomine fœdera
Componis aquis, sæuaq; detonat
Tumultuosa plebis ira,
Et posuit furor inquietus
Silente vulgo: fas erit auspice
Tanto, nocentes temnere Erinnyas;
Sic tuta Siren, explicata
Fronte, metus animo reponet.

IN S. THOMAM CANTVAR.

ODE XXV.

Quem

QVem certa firmat robore Romulo
Virtus, acutos spernet acinaces,
Regumque vibratas secures
Cernet atrox, acieq; fixa:
Bellator acer, fundere prodigus
Vltro cruorem vel capitis minor,
Fas, & Quirini iura Patris
Libera non timidus tueri.
Hac mente Thomas restitit impio
Fortis Tyranno, atq; illacrymabilis
Ferrum recepit. non ahenis
Vectibus, atq; adamante multo
Muniuit ædes; templa recludite,
Dixit, furori cedite barbaro,
Nec more castrorum tueri
Sacra libet, veteres & aras:
Delubra Pallas scilicet ægide;
Hastaq; seruet? Marte tuebimur
Sedes piorum? bella Thraces,
Bella Getæ moueant, Scythæq;.
Non dimicabo motibus asperis
Obnixus; ædis sed penetralia,
Portasq; non clausas subibunt,
Me faciles referante postes.
Sic ille collum tradidit obuium
Telis nocentum; tinxit & infulas,
Tinxitq; ceruices securi
Purpureas, & acuta mitra,
Sacrasq; vittas, templaq; protinus
Sparsit cerèbro. prò pietas prope
Natalis, ò Regum Britannùm
Prisca fides, nec amoris exlex.

IN S. PAVLINVM.
De acceptis à Turca damnis.

ODE XXVI.

CRuenta Siren vulnere Thracio
Maret; secundo Marte superbijs
Hostis renidens vsque præda, &
Hesperiæ spolijs opimis.
Turpis Tyranni serua vocabitur
Eubæa Siren nobilis? (heu pudor,
Prò nomen ingens Italorum)
Colla iugo generosa quondam
Attrita flectet Parthenope decens?
Hispaniarum, & ditis Iberiæ
Germana, & heroum, ducumq;
Magna parens, procerumq; nutrix.
Paulinus olim hoc cauit Anicia
De gente Princeps, scilicet hostibus
Venalis vltro; exemplo amoris
Ille tulit veniens in æuum
Moresq;, fas & Præsulis. Haud diu
Nolana pubes sub duce barbaro
Captiua (dixit) flebis, ibo
Turpe iugum excutere, aut perire.
Cœlum secundet vota; Ego Ciuium
Reuincta nodis brachia ferreis
Vindex resoluam, & rursus arua
Marte colent populata Gottho.
Meo rependam sanguine, vel graui
Labore Natum. sic iuga libera
Ceruice demam, complicatis

Loraq;

Loraq; dissoluam lacertis.
Hac mente se se credidit hostibus;
Magnus Senator venijt: ò amor,
O prisca regnantum Quiritum
Roma Parens, & alumna Regum.
Fertur virili consilio ferox
Insigne acutum, frontis & infulas
A se remouisse, & lacernam
Vilem humeros posuisse circum;
Donec laboris seruitio graui
Referret auctor pignora matribus;
Ciues & ignaros, suamq;
Posthabuit pius exul vrbem,
Perferre promptus quæ sibi destinet
Vis impiorum, seu iubeant solum
Versare pigrum, siue collo
Dura pati iuga, dura vincla.

IN S. PAVLINVM.

ODE XXVII.

P*Auline, fasces te neq; nobiles*
Mouere Romæ principis Vrbium,
Nec te Quirinales secures,
Purpurei neq; lux Senatus;
Non te decora flaminis infula
Nolæ morantur, dum redimas tuos,
Venalis heros barbarorum
Regibus, horribiliq; Gottho.
Cui tu colonus munere seruies
Minus decoro? pomaq; deliges.

Feracis Autumni? rubentes
Siue rosas calatho repones?
Versabis agros scilicet, & solum
Ligone findes, & stimulo boues
Vrgebis acri? vel iuuencos
Indociles ad aratra iunges?
Suetus ferocem flectere Cyllaron,
Curru aut per vrbem quadrijugo vehi.
Septem quis ò miretur arces,
Et domino Latium Quirite?
Cum tu propago stirpis Anicia
Mutes secures sponte ligonibus,
Et rostra rastris, & nitentem
Setigera trabeam lacerna.

IN S. FELICEM.

ODE XXVIII.

NVnc iunge Clio carmina barbito,
Vocemq; acutam cum fide Teïa;
Sollemne Felici cadenti
Nola facit, repetitq; vota.
Illum latebra præsidio, & specus,
Cacisq; tectum sub penetralibus,
Curis, fatigatumq; pœnis
Arte noua tacitum doloso
Repente textu texit aranea;
Opemq; laxis visceribus tulit,
Peplumq; sollers dædalèum
Sollicita properauit aluo;
Labore grato fœta volubiles

Obten-

Obtendit orbes orbibus : æmula
Quæ quondam Arachne victa cessit,
Pallada nunc superans minorem :
Mirum videri quod fuit omnibus,
Campana quicumq; arua tenent, iugum
Leucesq; Abellinosq; saltus,
Collibus & Gecalen supinam,
Lateret vt semotus, & vnicè
Securus hostis, nec caderet malè
Obiectus armis barbarorum,
Penelopes potiore textu.
Obliuioso stamine credulum
Delusit hostem, telaq; vertici
Deuota; lethi perq; acuta
Expediit celerans Arachne.
Vt illa textus agglomerat leues,
Euiscerans se? strenua fallere
Gotthumq; vastatorem, & acres
Vandaliæ populos, vagando
Mirè sagaces, Hæmoniæ canum
Odora ceu vis; scilicet impios
Cyclopas, immanemq; turmam
Decipiens opifex amica
Exclusit. antro concidit irrita
Vis cuncta latè depopulantium
Vrbesq; camposq;, inquieta
Quæq; diu tonuit procella
Resedit omnis; finibus Italis
Cedens vt hostis stamine luditur
Inglorius; vindexq; Arachne
Dicta viri, per operta telæ.

IN S. DIONYSIVM AREOPAG. Galliæ Patronum.

ODE XXIX.

O Lux Pelasgi nominis, ò Parens,
Quem Martiali Græcia curia
Præfecit olim, ius seuera
Arbitrio Nemesis tuentem;
Inauspicata sed sapientia
Decreta Paullus corrigit, abditum
Numenq; prodit, te proterui
Consilij haud nimium tenacem
Monente Cœlo: namque cadens dies
Repente pallet, noctis & insolens
Apollo, quem seiuncta longè
Luna tegit coëunte cornu;
Sic te loquuto: nam quid inhorruit
Natura monstris? quid trepidat soror
Texisse Phœbum? curuè nondum
Emeritos premit vmbra currus?
Aut ille rerum maximus arbiter,
Satorq; Mundi mole sub ardua
Damnis fatigatus laborat
Tristior, aut noua vis labantis
Orbis ruinam ducet, & obruet
Mortale corpus; dissociabili
Compage Natura fatiscit
Ecce solum, quatiturq; nutans;
Iam nec Diana splendet amabilis
Sub Sole vultus; pallida sidera
Mœrent, & informes reducit

Turpe

Turpe Chaos reuocans tenebras,
Quis fabulosum Pelion aggerat
Ossæ? Typhæus quis nouus incubat
Notus gigantèi tumultus,
Atque minis Superos lacessens?
Hæc nempe Graiùm ludicra dedocet
Commenta Paullus; quin lacerum Deum
Narrat laborantem probrosa
Sub trabe, sed miserante Cœlo.
Quamquam sepultis tum quoque Manibus
Reclusa lethi ianua, nec leui
Montesq; diuulsi ruina,
Et fragiles gemuere cautes.
Insigne Celtis præsidium, iuga
Transcendis Heros impiger Alpium,
Quà temperat fœcunda campos
Sequana, Parrhisiosq; lambit.
Diuiniorum sedule nominum
Interpres, alta mente profundior;
Sciens Magistratusq; terni,
Agminis aligeri recenses
Et iura, & ortus. quin venit obuia
Mater Tonantis, ac prope iam Dea
Refulsit incessu virago,
Ora Deo, similisq; Nato.
Hac te merentem laude superbius
Fanum retentat, Gallia quod memor
Eduxit alta mole Memphin
Arte noua, & Babylona vincens.

IN S. LVDOVICVM
Galliæ Regem.

ODE XXX.

NVnc Gallicani nobilis imperi
Regnator adſis ; te Polyhymnia
Vocalis æternat Garumnæ
Propter aquas, Rhodaniq; ripas.
Humana vt altè ſub pede deſpicis ,
Magnos aceruos diuitis Indiæ ,
Perſaq; gazas , atq; opum vim ,
Pauperiem reparare largus ;
Nec tu paterno iure ſuperbiens ,
Setis ſed horres aſperioribus,
Duras fatigatumq; corpus
Stamine quod Cilices laborant .
Leuare longo ſeù Solymen iugo
Tendis cruento purpuream Deo ,
Bethlenq; regnatam ſuperbo
Tollere deproperas Tyranno .
Dep̄ræliantem puluere Thracio
Mirantur hoſtes , oraq; Gallica
Frænis lupatis temperantem ,
Cornipedem & ſtimulis agentem ;
Duxes triumphum , ni Nemeſis vetet
Vltura gentem perdere pertinax
Eduram , & inuiſas necato
Inferias referens Parenti .
Conuerte bellum, telaq; barbaro ,
Quicumque pugnax milite patrijs
Minatur agris , regiamque
Vertere amatuiolens columnam .
Potes tumentem ponere lurida
Ceruice ſtrumam , vi haud alijs data

Sic

Sic notus hæres sceptra Delphin
Ritè tenet, patriaq; præstat
Virtute pollens: te stupuit pauens
Phœbus nec artis præsidium sua,
Machaonis nec iura doctum
Sedula, Pæoniosue succos.

AD BRANCIVM.

IN S. ALEXIVM.

ODE XXXI.

QVæ saxa Memphis barbara diuiti
Subnectat aulæ, cædua vel Paros
Ne quære, cura nenè inani
Multa leuem trepides in vsum;
Squalet paternis sub penetralibus,
Notoq; quondam sub lare sordidus
Sponsæ, ac Parentis dulce votum
Connubij breuiore flamma
Alexis: idem qui fuit haud nitet
Vultus, rubentis flore prior rosæ,
Obscurus agnosci, capillis
Asper, & horridior videri.
Quò forma fugit plena Cupidinis
Intaminati? quò decor, & Charis
Spirans amores, excubare
Sueta genis, roseisq; malis?
Quid ò latèbra pumice conderis
Sanguis Quirini? nobilis vt iaces
Hæres, & hospes? cui paternum

Splen-

Splendet ebur, Latiusq; census.
Quis purpuram auro deproperet tibi,
Latumq; clauum? quis trabea decus
Reponat? & Patrum secures
Anteferat, dominosq; fasces?
Quis flebilem sponsam eliciet lare
Damnatam in imo? dic age latior
Maneret, informemq; Alexim
Restituat potiore cultu.

IN S. ALEXIVM.

ODE XXXII.

VLtro seueram pauperiem pati
Amas, propago magna Quiritium,
Et vrbe mutas Martiali
Assyrias peregrinus oras;
Vitamq; sub dio exul agis, tori
Amica damnans fœdera, connubi
Expers; fugacem te querelis
Sponsa virum repetitq;, & altè
Suspirat; eheu menè procul fugis,
Alexi dulcis, plus nimio breui
Amore nexus? quis te acerbat
Mente noua malesuadus auctor?
Lucro reponam me tibi commori;
Amor fugacem consequitur virum,
Detrectat Alpes nec niuales,
Aut Rhodopes superare cautes.
Cur lege nulla me comitem abnegas?
Inire certam semper iter, plagas

Tecum per omnes, nec dolosam
Ferre iugum pariter laborum.
Ah si pudici maxima pars tori,
Alexi, nostro pectore velleris,
Restinguat vltro nuptiales
Atra suis Libitina tædis.
Sed mens inertis nescia Cypriæ
Decora puri floris honoribus
Gaudet, nec illibatus vngue
Carpitur, aut violatur aura.
Tendit nitentes diues Hymen faces
Frustra, vel icit fœdera pronuba
Iuno: per auras errat albus
Qualis olor trepidante penna.

IN S. BENEDICTVM.

ODE XXXIII.

HEros Casini nobilis accola,
Cui fabulosi cessit Apollinis
Cortina, & ementita Pitho
Altera, tu tripodes, & aras
Insanientes deijcis, ardua
Delubra vertens. muta silentio
Oracla reddis, ludere olim
Vulgus iners nimium dolosa:
Tum sic futuri Relligio sciens
Effata. mutas alite dextera
Molles penates rupe dura,
Et tacito siluâ cubili,
Curis fatigans asperioribus

Immune pectus Cypridis. ò decus,
O Nursiæ Sol, & Sabini
Magna satu generis propago.
Opes auitas cogere nescius
Leues in vsus, spernere fortior,
Catusq; damnas, & malignum
Vulgus, amans humilis latèbræ.
Frustra Citheres te puer improbus
Tentabit igni, pectora candidum;
Et tela nequicquam pudori
Tendet agens malesuadus arcu;
Vulnus seuero vulnere prouidus
Vitas, cruentas corpus vt hispidum,
Tueris. & florem pudicum
Inuoluens per acuta dumi.
Fama tuorum macte clientium,
Fœcunde Regum, & prole Quiritium,
Quos Roma clauo Vaticano
Destinat, imperioq; magno.
Te mille Virtus ambiet insulis
Honore dignans tergemino tuos,
Et mille designans Olympo
Indigetes Superis reponet.

IN S. FRANCISCVM AB ASSISIO.
Nomine cuiusdam ex eius familia.

ODE XXXIV.

DIuis amicus institui tua,
Francisce, norma temnere diuitum,
Et pauperum partes tueri,

Iure

Iure minus mihi peierato ;
Vt obligaui pauperie caput
Fidum , remisi quærere patrium ,
Auersus auro , censum ; & omnem
Materiem trepidi tumultus
Summoui , Olympi dote beatior :
Aeterna curans vt feror arduus ?
Leuemque spreui fumum , & vdam
Castus humum , exiguo renidens .
Non infularum me tenet inclytus
Nitor , trahentem syrma Quiritium ;
Et Vaticani splendor astri
Haud oculos hebetauit acres :
Liuoris expers omnis , honoribus
Vltro ter amplis abstineo reus ;
Et inuidendis pauper aulæ
Hesperiæ titulis carebo :
Fortuna ne quà destituat reflans ,
Minus laboro ; nec tenuem crepo
Stipem sperrando coactam ,
Aut Bromium, aut Cererem malignã.
Non occidentis me quatit impetus
Arcturi , & Hædi, fœnoris vberis
Mendace fundo , seu niuosa ,
Torrida seu magis astra culpet :
Trahit rubentes cui bene purpuras
Spartana virgo , decolor occupat
Hunc discolorem pallor ; exest
Atque animum nimis ægra cura ;
Nec splendor auri subsequitur breuem
Herum , vel Afri muricis ; at nigri
Pompæ pheretri , atroque busto

Nigra

Nigra faces Libitina tendit.
Acuta cudit tela pecunia
Fames; quietis Vrbibus otium
Exemit, iris regna miscens
Acribus, & populos duello.
Non obsoleto pumice Mempheos
Superba mutem pergama! pauperes,
Arctiq; delectant penates,
Ac tenues sine sorde lanæ.
Sic, Diue, culpas, sic premis impij
Tu damna secli, reddis & aureos
Mores, vt aurum temnis, arctis
Sub laribus nimium locuples.
Doces Magister pauperie, sitim
Domare, & arca mittere copiam!
Nec spiritus flagrans habendi
Purpureas inhiabit vndas.

IN S. FRANCISCVM AB ASSISIO.
Cum ad martyrium properaret.

ODE XXXV.

Non te cruentam sponte iubet necem
Perferre Diuum rector, & arbiter
Vita, nec immiti sub ictu
Tingere purpureas secures.
Circa nocentum nempe animus tibi
Vrbes Scytharum, & littora Thracio
Regnata regi. barbarorum
Viget Amor subijsse fines.
Acerbiorum desine vulnerum;

Haud

Haud te moratur, mox tibi liuidos
Pedes cruentabit, manusq;
Figet Amor bonus auctor ictus.
Iam iam fatigat, vulnus & imprimit
Ardens, & olim quæ posuit Deo,
Tibi reponet; iam volucres
Ales agit per inane pennas:
Clauoq; (mirum) transadigit manus,
Femurq; acuta cuspide perfodit;
Ah diffluis stillante tabo,
Ah cor hiat, penitumq; pectus.
Palles cruentus, ceu trabe palluit
Deus; refossis sic pedibus tumens,
Dextraq; & altè vulneratus
Molle latus, gelidusq; letho.
Te quisquis aqua cernit imagine
Sagax tueri, fallitur; abditum
Discrimen es, Francisce, quinis
Vulneribus, dubioque vultu.

IN S. DOMINICVM.

ODE XXXVI.

O Luce pulcher nobilis Hesperi,
Cui Roma princeps ius Sapientiæ
Dijudicandæ ritè quondam
Credidit, arbitrio potenti.
Te magna Pallas propulit impium
Impune in hostem; fulminis alitis
Qualis venenatum minister
Corripuit generosus anguem.

Aprumue

Aprumue qualem colle Erymanthio
Acer molossus consequitur ferum
Sagax odorari; & receptum
Dente premens auido fatigat.
Gestire visus, fuluus vti Lacon,
Es matris aluo; nec tua longius
Morata virtus fida; latratu
Increpitas animosus hostem:
Iam castra cogis strenua perdere
Ditis cateruas, signifer agminis,
Dextras obarmas praliantum, &
Consilijs regis vnus aquis.
Fortis creatur te soboles Patre,
Nec prisca virtus degeneri satu
Famam inquinauit posterorum,
Ac decus egregium nepotum.
Nutrita proles vbere candido
Accreuit; & vim pectoris insitam,
Atq; ingeni promouit altè
Lex tua condecorans Mineruam;
Huic iuncta Virtus fœdera roborat;
Vicunque mores non temere inficit;
Testis iuuentus, & pudica
Testis Aquiniadum propago.

IN S. FRANCISCVM A PAVLA.

ODE XXXVII.

SVme quæsitum meritis honorem
Nota Francisco pietas, & aui
Posteri victrix memoranda fama
Viue superstes

Illa

Illa regnatis data iura rebus
Rege te dicet ; tibi namque seruit
Omne Naturæ famulantis agmen ,
Omne pauentis .
Mirus audiri ; nouus hospes Aetnæ
Ora Vulcani , rabiemque falles ;
Digeret vilem haud cinerem profundæ
Flamma Chimaræ.
Siue Neptunum superare mauis
Lintre non vlla ; stupuere Phocæ ,
Doris atque amens stupuit prementem
Humida regna
Sicca sub vestigia ; perque campos
Spon'e vadentem pelagi liquentis
Marmore eduro , neque mœsta ponto
Nomina dantem .
Protinus gratæ comites eunti
Lenè succedunt , celerantq; cursum
Aëoli mites animæ ; reponit
Africus iras .
Casta te Tethys choreâ sororum
Ambijt , mirans operosa rerum
Monstra ; vocalem pepulitque concham
Gutture Triton .
Bruta quin tellus , lapidesque duri
Arbitrum motus , dominumque norunt,
Caute seu gaudes leuiore , quercu
Siue trabali .
Imbre suspenso tumuere nubes,
Nec tibi aduersa tonuere flamma;
Quà pedem fixti , pluuiam caducam
Aethe-e figis .

Fœda

Fœda decedit macies iubenti,
Et graues, eheu, Furia hospitali
Corpori; multos auido reuexit
Portitor Orco.
Sterne te terra, feret aura Cœlo
Maior, ignotum caput ater vmbris
Conde, clarabit potiore pulcher
Lucifer æthra.
Promit obscurum pietas, & imis
Summa permutans tenuat superbum;
Spiritum infrenem domat, atque dulci
Sorte calentem.
Lucidum quondam premet ille Olympum
Arduus; quisquis populum latèbra
Mutat, & plausum, volucremque fumum
Nominis odit.

IN S. FRANCISCVM A PAVLA.

ODE XXXVIII.

F*Rustra superbi tollimus altius*
Cœlo lacunar culminis editi,
Famem nec explet parca quondam
Mensa nitens tenui salino.
Non hac auorum consilia, & vetus
Doctrina; certis non ita legibus,
Francisce, præscriptum relinquit
Arbitrium, bonus auctor oti.
Nulli superbas census opes ferat
Viuenti in horas; seu casa fissilis
Exceptet Euros, seu precariis

Vim

Vim Boreæ: proprias vetabo
Opes aceruent diuite fœnore;
Sed fortuiti munere tritici
Gratentur exili, nec olim
Fonte sitim pepulisse temnant
Seueriores. quin prece iuuerit
Placare Numen, non Halyattici
Sumptu; nec aras, atq; fana
Barbarico decorare saxo.

IN S. CAROLVM.

ODE XXXIX.

ILle impiato crimine sauijt
Quicumq; glandem sacrilega manu
Immisit aptans in Parentis
Perniciem, vacuumq; vulnus.
Illum proteruo crediderim satum
Cyclope, fraudis qui tacita sciens
Tractauit ignitum tonante
Ore focum, & nocuam Chimæram;
Ausus Quiriuem sternere principem,
Magni Senatus purpureum ducem:
Armauit ignem sulphurato
Puluere, fulminea sub Aetna.
Quem certa Virtus roborat, huic satis
Cautum est, nec iræ spicula barbaræ
Tutus perhorrescit, neq; vltra
Triste timet vel ab hoste fatum.
Securus ictus præsul aheneo
Thorace nullo pectora munijt

Vltro, nec improuisa flamma
Vis rapuit, violensq; telum.
Elusit artes aucupis, ac dolos
Euasit. at nunc sidera lucida,
Et igneas arces Olympi
Iam tenet, & potiore sorte
Ardescit; illum Pieris aureo
Fert grata plectro, plenius & canit
Vitantem ahena saua glandis,
Saua foci mala, saua flamma.

IN S. PHILIPPVM NERIVM.

ODE LX.

PHilippe, quem nunc Indigetum choris
Pater Quirinus miscet, & ardua
Delubra, & aras thure multo
Dedicat, assimilatq; Diuis,
Cratera libans sanguinis, & dapem
Non inquinatam. Te pietas tua
Prouexit in maius beando
Ordinibus Superùm repostum:
Decus tuorum dulce sodalium,
Te Flora mater punicea rosa,
Calthaq; pingit, lilioq;
Virgineo, patriaq; serto.
Bacchate miris gliscis amoribus,
Namque astuosum cor laterum diu
Compage dirupta fatiscit,
Atq; sinus violens relaxat,
Perferre tantas impatiens faces:

Fœcun-

Fœcunde amorum, te genitabiles
Auræ flagrantem, roscidæq;
Te recreant animæ Fauonî.
Vt pura Cælo lumina dirigis
Potente voto, protinus intremit
Tellus resultans, & profundo
Sollicitas Acheronte Manes.
Testatus olim fœdere candido
Loiolæ amicus, quod iubar ederet,
Qua fronte latè fulguraret
Irradians, nouus Hesperugo.
Nunc iunge Diuos, dum Latij Pater
Vnà piorum te sacrat insulis;
Nos &, litatis inter aras
Ritè sacris, bonus intuere.

IN S. ISIDORVM Agricolam.

ODE XLI.

BEate cultor Hesperi quondam soli,
Feracis & glebæ potens.
Qui nunc adauges quinctus heroas, nouo
Ritu Quirinali sacer;
Dum mentis altæ persecutus otium,
Et dulce complexus Deum
Supplex inhæres, Cœlites iuuant suo
Labore, agrestes Cœlites.
Astris relictis rastra iam splendentia
Tractantur attritu, & ligo.
Adsunt parati, vt auxili multum ferant
Tibi alloquenti Numina.

Labos libenter omnis exantlabitur
Virtutis in laudem tua:
En vt iuuencis illigant nitentibus
Aratra Diui rustici?
En vt reuoluunt auro inexpertum solum,
Glebam & fatigant impigri?
Tu mente Cœlum dum colis, solum colunt,
Pennis volucres aureis,
Noui coloni mollium noualium;
Fidiq; tutores agri;
Vlmos maritant illi, & altas populos,
Vetusq; Siluani decus,
Querceta adulto Libero, vel fulciunt
Palis breuem propaginem.
Illi remoto eburneo plectro lyra
Agri premunt inertiam
Exerciti iam falce, naui & inserunt
Feliciora germina.
At tu laborum, quos ager duros habet,
Precatus obliuisceris.
Post vota, rastris vt iuuat scissum solum
Videre, sementem & satam?
Mirari aratrum cernuo collo boum
Auctore suspensum alite,
Magnos Quirites, regium examen poli,
Iuga implicantes cernere,
Decerpere vua purpuram, mala & tibi
Non insitiua, & mitia
Ceu Sole acuto. tanta vis Cœlestium.
Amoris hæc tu premia
Iucunda captas: illaboratas dapes
Amor colonus apparat.

Honore

Honore fœderate nunc Cœlestibus
Amore certas mutuo.

IN B. STANISLAVM è Societate IESV.

ODE XLII.

Illustre Regum Sauromatùm genus,
Puer, penates, iuraq; patria
Dimittit, & gazas, & auro
Mygdonio laquear superbum.
Curis acutis se procul eripit,
Luxumq; damnans barbaricum, amouet
Quicquid voluptas ebriosa
Obtulit insidians iuuentæ.
Frustra tenacem consilij quatis,
Germane, mentem frangere pertinax,
Ferroq; adurgens concitatos
Iungis equos, volucremq; currum.
Vrbem Quiritum iam tenet vnicè
Securus iræ, præsidio ferox
Cœlestum; & IgnatI nepotes
Iure pari sociare gaudet.
Tu gentis altum quid deceat genus
Curas, paterni nominis additus
Vindex, & antiquas secures
Commemoras, veteresq; fasces;
Nec parcis iræ; sed premit impetum
Sistens citatos cornipedes Deus,
Ridetq; si luctaris vltra
Fas trepidans; licet assequare

Pernice curru, non tamen irritum
Quodcumq; firmus constituit, leuis
Inuertet, aut quondam retexet,
Mente semel quod adorsus alta.
Nequicquam acerbus, iunget ut agmina
Loiolæ amica, in præcipites minas
Agèris, & damnis cauebis,
Ne socium subeat suorum
Dulces latebras, regnaq; pauperum:
Illum haud pauentem te celerem sequi
Insanientes per tumultus
Vsque feret bonus auctor ales.

IN B. ALOYSIVM GONSAGAM. è Societate IESV.

ODE XLIII.

QValem fatigat fluctibus Adria
Cautem reluctantè Africus, ac Notus;
Aut Caspias rupes inani
Verbere sollicitant procellæ,
Gonsaga, sensit te patrius furor
Fortem, nec alti propositi tenax
Vultum reformidas; tuisq;
Consilijs cecidit reuictus,
Miratus audentem mala perpeti,
Et quicquid obstet frangere; quem sibi
Loiola princeps destinatum
Expediat per acerba rerum.
Dixitq; tandem cum lacrymis Pater
Fessus minando; non ego te ferus

Secta-

Sectabor vltra, nec retentem,
Nate, supernacuo labore
Vrgere mentem; scilicet aspera
Per verba vires, per verbera concipis
Robur; bipenni ceu retonsa,
Taygeto super, alta quercus.
Iam perge quò te mens rapit, indoles
Quò ducit; ò spes, ò amor, ac decus
Gentis relictum, nec morabor
Longius exagitans volentem:
Linques Parentes immemor, atq; opum
Magnos aceruos, regnaq; patria,
Fascesq; Gonsagos, auorum
Ac titulos, memoresq; laudes.
Sic ille patrum nobilium decus
Priscum remisit, claraq; nomina;
Et dona Fortunæ nocentis
Reppulit haud humili seuerus
Vultu; decoram pauperiem pati
Vltrò relegit; nec male sordidus
Opprobriorum visus emptor
Temnere purpureos penates.

IN B. FRANCISCVM BORGIAM ex Duce religiosum è Soc. IESV.

ODE XLIV.

Decolor pallet tibi fulgor aulæ,
Squalet Hispanus nitor, atq; murex
Regius; pulcher nihil Hesperugo
Splenduit vni.

Nomen æternat tibi fama noto
Mentis infractæ, atq; animi ferocis,
Illa te certis feret acta pennis
Vsq; superstes.
Dicet, vt virtus operosiores
Reppulit luxus, & auita iura,
Et Tagi Tartessiaci, atq; Iberi
Amnis arenas.
Mitte iam curas super aula; & auro;
Crescit insano sitis aucta potu;
Flagrat incensum cor, & æstuosis
Viscera venis.
Ore delusus vacuo laborat
Tantalus frustra miser, atq; anhelum
Guttur accendunt latices, hiantem
Deserit amnis.
Diffidens vulgo, indociliq; plebi
Fortis IgnatI noua castra tende:
Roma sic Cœlo, ac numero beatorum
Asseret vltro.
Deprimens magni satrapæ tumentem
Spiritum, fasces, & Ibera iura
Deferens Nato, patriumq; censum,
Aethere regna.
Macte iam sacris decus ò tuorum,
Stemma seù temnis, procerumq; fastum,
Purpuram seù tu Latialem, & altum in-
signe Quiritum.

IN SANCTOS OMNES.

ODE XLV.

Plectra

PLectra cui tanges operosa Clio?
Quid canes maius Genitore magno,
Arbitro rerum, & Superùm beante
Agmina Diuo?
Illius pura generatus aluo
Iure non impar Deus, ore eodem,
Imperi fasces tenet haud dirempti
Numinis hæres.
Mentis æternæ sata vis, & alto
Pulcher obtutu fluis ò propago
Magna, par stirpi, ter & amplus, vnus,
Alter, & idem.
Hinc Amor par iure perennè manat;
Dulce Amor Numen, penitusque amantum
Pectus innodans, genialis aura
Spiritus, & vis
Cordis: afflatus Deus ille vtrinque
Aureo septemgeminus recurrit
Fonte, sed pascit bifida coruscus
Tempora flamma.
Nulla vis vni viget æqua Diuo,
Vna sed tantos propior nitores
Mater, & virgo, Dea magna (si fas
Dicere) tangis.
Signifer Cœli neque te silebo
Ales inuisis inimicus Vmbris,
Principem fixti metuendus anguem
Certe sagitta;
Addam & examen, sociasque turmas
Consili eiusdem, superare Ditem
Nobiles; illi simul alta Virtus
Robore mentis

Restitit, turpes Acherontis Vmbra
Stagna Cocyti subiere nigri;
Et minax Cœlo ruit Orcus, imo
Clausus Auerno.
Prauium post hos iuuenem saluti
Accolam silua memorem? an sodales
Numinis bis sex Erebi potentes
Dite subacto;
Martios patres, anima feroces
Sponte deuota; famulamq; Romam
Flamini magno, dominosq; doctam
Subdere fasces.
Nulla te, Gusmane, recondet ætas,
Nulla Franciscum; bene pauit ambos
Alma paupertas dociles superbum
Temnere luxum.
Te quoque, Antoni, referam silentum
Principem ciuem nemorum; sit alter
Blandus auritas pelagi loquendo
Ducere phocas.
Librat æternas agitata pennas
Fama Loiolæ; micat ille sera
Luce, dux Cœlo velut Hesperugo
Sidera cogens.
Auctor ò, vindex hominumq;, magno
Patre seu prognate Deo, pudica
Matre seu terris oreris, verendo
Numine regnes;
Neue mortales, tua cura, vanis
Excidant votis; tibi iunge Thracas,
Iunge semotas Orientis oras
Iaponas vltra,

Præsit

Præsit Vrbanus Pater vnus Orbi,
Qui Polum nutu reseret profundum,
Quiq; demissos Erebo rebelles
Fulmine damnet

AD S. MICHAELEM ARCANG.
Apuliæ Patronum.
De excurs. Turc. in oppidum Manfred.

ODE XLVI.

Regina tellus Daunia, pinguium
Fœcunda frugum, messis & aurea,
Quæ te hausit (infandùm) repentè
Barbara vis, violensq; flamma?
Vt squalet agris horrida vastitas?
Vt mœsta culmo decubuit Ceres?
Ignesq; depasti penates,
Fanaq; diripuere Diuùm.
Impune prædo Thracius Italùm
Securus ibit? littora remige
Vicina radet Thrax superbis
Exuuijs miserorum onustus?
Obliuioso credidit Adriæ
Puppes inultus, nec timuit Scythes
Antenoris fœdus per vndas
Ausus iter vetitum subire.
Ceu tauriformem cum Notus Aufidum
Irritat acer non sine limite
Querente riparum, & coloni
Sollicitì vacuo labore.
Ne dede, custos, pergama sordidus

Salutis emptor ; ne fuge prouidus
Tonante flamma fulgurare
Arce super , teretiq; glande :
Ah ne secundum vota nocentium
Concede turres ; illacrymabilis
Dura , verecundosq; turpi
Seruitio prohibe nepotes.
Cur indecoro vita rependitur
Probro ? receptis cur spolijs nitet
Ferox ? & impermissa regni
Iura breui domino tenentur ?
Manfredus olim scilicet impio
Deuotus Orco mœnia condidit ,
Quem fulmen afflarat Quirini
Ritè Patris nimium proteruum :
Hoc ille fontes immiserabiles
Adurget vltro sub nigra Tartara ,
Hostemq; Diris execratum
Proijcit inferias Auerno ,
Tadam coruscans, araq; commouens
Formidoloso carmine , regios
Temnitq; fastus , & secures
Cesaris haud metuit proterui.
Dixitq; vindex tum Nemesis reo ;
Quid alta demens mœnia substruis
Nequicquam , & arces ? & superbis
Aggeribus meditaris vrbem ?
Ex quo verendum destituis Patrem ,
Acerba condo fata nepotibus ,
Vrbemq; damnatam Scytharum
Horrida deuoueo rapinis .
Iam non Ibero milite deditam

Tueris

Tueris arcem; nec vigil Appulus
Classemq; pugnacemq; Maurum
Præsidio celeri refringet.
Insultet hostis vertere pertinax
Turres vetustas, alite conditas
Lugubri, & ignes tecta latè
Peruolitent, vacuasq; sedes.
Seras refixas postibus aneis
Metu mouebit ciuis, & intimè
Portas recludens vrbis, hosti
Arua (nefas) populanda dedet;
Quod te minorem Patre Quiritium,
Et Vaticanis fascibus abnegas,
Neglectus orbis rector, vrbi
Fata mouet mala luctuosa.
Cui vota fundam? quem prece suscitem
Diuùm rogando? quis scelus expiet
Natale? & vrbem criminosam
Expediat vitio Parentis?
Cœlestis ales, Manibus inferis
Timendus olim signifer, ardua
Querceta Gargani cubantis,
Quiq; tenes silüa latebram;
Succurre damnis; prouidus aduola;
Nunc coge ductor militis alitis
Centum cohortes, castra centum,
Mille tubas animans, & æra.
Sic notus olim, qui simul æthere
Sternis gigantes viribus ingeni
Deprælantes, Dite victo
Ducis, io, meritum triumphum.
Tuere Dauni peruigil Appuli

Gen

Gentemq; , campos ac tibi creditos ;
Suspensa neu formidet artes ,
Thracis & insidias Tyranni.
Compesce turpi classe licentiam
Diu vagantem . quid sitit ebrius ?
Quid heu cruoris rursum auarus
In miseram ruit ille cadem ?

IN S. MICHAELEM ARCHANG.

ODE XLVII.

Coelum cauato pumice montium
Mutat beatus signifer , & niues ,
Vmbraq; Gargani rigentis
Hospitio tenuere latum.
Frustra laborat Tityrus auium
Vrgere taurum cuspide missili ,
Monente Diuo , sub reducto
Fana sibi properare saxo .
Impune tutus scilicet hic mihi
Defendam & astum, & tela die ; neque
Lupos pauebo martiales ,
Aut virides nemoris colubros .
Lentum sub vmbra , Diue, tuebere,
Dum plectra tango , dum recino lyra
Bello laborantes , & armis ,
Teque Ducem , sociasque turmas :
Tu pellis acer sub caua Tartara ,
Nodoque vincis , ne malus impio
Pertentet arcu imbelle pectus .
Exacuens celeres sagittas.

Dicam

Dicam te ouantem carmine Lesbio,
Reddente saxo vocis imaginem;
Rupemq; Gargani profundam
Non humili fide personabo.

IN S. MICHAELEM ARCHANG.

ODE XLVIII.

PRinceps aligeri strenuus agminis,
Qui Gargana tenes ardua, Daunia
Gentis tutor amans, & bonus arbiter
Aruorum Cerealium;
Cui paret legio Martia Cœlitum
Olim sidereo castra sub aquore
Metantum, atque acies contra Acherontias
Miscentum noua pralia.
Titanum extimuit turba rebellium
Coniurata pares sumere Numinis
Cultus, atque tumens cordis, & ebria
Dementi mareotico.
Te, te purpurea casside nobilem,
Et squama rutilum lucis ahenea
Horrentes metuere, atque adamantinum
Thoraca; & clypeum grauem
Auro, missilibus nec penetrabilem.
Te plausu, choreis te polus excipit
Liber, diuitibus protinus insulis
Pellentem Phlegethontios
Fratres de Superis; tu male pertinax
Agmen Marte nouo viuidus edomas,
Audacemq; Gygen, Porphyrionaq;,
Insanumq; Typhoëa.

Nunc

Nunc te Romulei dicimus imperi
Custodem, & stabili Numine præsidem,
Direptas Stygijs Manibus acrius
Prædas, te duce, dicimus:
Alludit vacua nomen imagine
Assultu nemorum rupe caua tuum,
Et responsa ferunt saxa volubili
Aura, & voce reciproca.
Iam Pindi valeant saxa biuerticis.
Me Gargana tenent culmina, vbi vetus
Delubrum latet, & perpetuo calent
Aræ messis odoribus.

IN S. MICHAELEM.

ODE XLIX

Diue, quem pubes Superùm rebellis
Vindicem quondam, sceleriq; acerbum
Sensit, & Pluto male cultor alti
Aetheris audax.
En ades votis, bone dux tuorum,
Signifer forti metuendus hasta
Hostium densas acies premendo,
Nostra tuendo.
Cæca quem Ditis fugit ars dolosi?
Ille deuotos meritis Auerni
Destinat flammis, neq; parcit vlli
Callidus artis;
Ni tuis victus, Sociùmq; magnis
Viribus, spe decideret proterua,
Ni polo inferret potiore multo
Alita certos;

Diue, Gargana bone rupis hospes,
Late quercetis, viridiq; saltu;
Dauniæ defende tuæ colonos,
Appulaq; arua;
Spicei tutela soli, feracem
Glaream, flauasq; tuere aristas
Plurimam seruans Cererem, replensq;
Horrea messe.
Cælitum te ritè ducem canemus;
Vota fert imbris sitiens Iapyx
Prospero frugum, celeriq; fœtas
Cogere nubes.

IN S. ANGELVM CVSTODEM.

ODE L.

DVx ò robore martio
Pollens, cui Genitor me bene credidit
Fido prouidus aliti,
Tollenti patrijs sideribus caput;
Adsis rebus in arduis,
Et præsens vigili præsidio tegas,
Fortis sternere Tartaro
Examen tumida mente furentium,
Et Plutona domabilem
Alto deuoluens præcipitem polo.
Te vidit polus aureo
Ardentem clypeo, te bene fratribus
Decertantem Acherontijs,
Augentem spolijs & Capitolium;
Tum Cælum Pater abscidit

Cocyto

Cocyto Superis dissociabili.
Et semptemplice Tanaro,
Obstrictis tacito carcere Manibus;
Nobis sed tamen inuida
Pestes, & misera relliquia incubant;
Post Ditem patrio polo
Depulsum, Furia, & Gorgones impia
Terris ire licentius
Visa, fraude mala perdere callida;
Tu si corripias gradum
Velox præsidio, cur metuam Styga?
Votis sæpe Parens tuis
Iram ponit amans, telaq; proijcit;

IN S. ANGELVM CVSTODEM.

ODE LI.

NOn ausim fidibus ludere mollibus
Debellata ducum examina fortium,
Nec te præcipitem, Lucifer, Hesperum,
Ortu commoriens tuo.
Nequicquam memorem immobilis ingenî
Eduros animos, & nimium sibi
Deuotos studio: sit labor alteri
Proferre Argolica tuba
Acrem consilijs sub Styga conditum
Plutona, edomitamq; Aligera manu
Cœli progeniem, vulgus & impium
Vltro, grande periculum
Bellorum Erigone palluit insolens;
Tum Cœlum trepidare altius incipit,
Astro-

Astrorumq; chorus tum procul ignibus
Scintillare trementibus.
Vix vnum tenues dicimus alitem,
Ditem siue malum strenuus impulit,
Seù colla implicuit compede Cerberi,
Monstrorumq; minacium.
O flos Cœlicolum gratior, ò nitens
Fulgentes oculos excubitor vigil:
Tu vitæ columen, tu bene candidis
Notus tutor amoribus.
Quam me ferre pedem, quò rapias, decet?
Nec luctante gradu tendere, te duce?
Tu misces Superis; duc age, quà nitet
Candore orbita lacteo.

IN S. ANGELVM CVSTODEM.

ODE LII.

Coelestis ales matris ab vbere
Decrete custos tempus in vltimum,
Te magnum Olympi, te Quiritem
Sollicita vigilem saluti
Donauit auctor. si trepidum polo
Debes clientem, quid moror? euehe
Tecum coronatum virenti
Fronde comas, nitidumq; nardo.
Tecum refregi tela Cupidinis
Bellator; obiecit bene parmulam
Obnixa Virtus; me nec artes,
Fraudq; mali latuere Ditis.
Tu me per hostes prouidus expedis

Casus

Casus pauentem nullius vnicè ;
Omnes resìdunt & procellæ ,
Te facilem moderante clauum :
Ergo obligato thure adolebitur
Ara ; & beatam gratior hostiam
Flamen dicabo , pignus almi
Numinis , arbitrio potenti ,
Et voce fundens non humili Deum .
Seù liba permutem Cerealia ,
Siue incruento de cruore
Vina tibi simulata ponam .

IO.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM SIVE ODARVM

LIBER XI.

De S. Ignatio Loiola.

Προαύλιον

HÆRET nunc animus in domesticis. Incunabula nostræ familiæ quantulum cepit initium? Ignatij Loiolæ, adolescentia occupata fuit illecebris; robustior ætas in aciem, inq; pulueremprodiijt adul-

adultior in præclarissimi operis molitione, ac fundanda, regendaq; nostra familia versata est; senectus in excellentissimo perfectæ, absolutæq; virtutis fastigio fulsit, admirabili etiã gentis incremento. Diuina vis illum ad pietatem aduexit alienum, quòd minus religiosum; acerbum, & cruentũ, quòd militem; erubescendum, quòd indoctum; ceterũ tam prospero euentu rerum, vt pro minus pio, sanctissimum; pro milite, in impietate profliganda Ducem; pro rudi & inerudito diuinitatis acerrimum contemplatorem, ac tot Academiarũ, tot gymnasiorum auctorẽ reddiderit, confluentibus vndiq; ad eum, quem instituit Sapientiæ mercatum, gentibus. pertinax fuit in arce Pompelona tuenda, propugnator futurus acrior Romanę. Patiatur Horatius Cocles se sileri, quẽ virtus tenuit in ponte solum cruribus fractis; admoneri se virtutis aiebat, quoties claudicaret: at dicere fortasse possit Christiana Resp. Ignatij casu se erectã stare. dilatauit eius fines; cultum diuinum, vel euexit, vel etiam inuexit; quodq; laudum eius consummatio est, præclaris institutis, ac legibus effecit, ne nos puderet, quod au-

ctorem

ctorem, ac Parentem de castris potius, atq; campo, quam de aris, atq; delubris, horum tamen honore decorandum, accersierit. Murali tormento ictus muros euertere constituit impietatis, atq; perfidiæ. Casus ei gradũ gloriæ primum posuit. Trophæũ virtutis, vbi cecidit, statuit. Fabulentur Vulcanum claudicasse, quòd ob turpitudinem fuisset è Cœlo deiectus; at Ignatius, vt pulchrior effectus referri posset inter Cœlites, claudicauit. Clarius resonauit eius nomen tibijs fractis. Vestigia pietatis, quò firmius insistendo imprimeret, alternauit. Iam tũ cœpit abstrahi à terra, vt solebat, non modo mente, sed corpore, cum cępit incedere pede suspenso. Complexus animo orbem terrę totum excurrere meritis, ac permetiri statuit, cum claudicauit. Exsecari se passus est, vt constantis viri simulachrũ affabrè formaretur, nec sibi nobiliorem statuam exsculpi voluit, quam seipsũ. Excepit æneam pilam, vt orbis terræ pilam Romæ remitteret. Subijt periculosam belli aleam, extra omnẽ virtutis, ac laudis aleam mox ponendus. In ludo Martis religioni prælusit robore animi, atq; constantia. Commo-

ta tellus est eo resipiscente, quo motu iam tum fana Deorum cępere quassari, atq; hereticorum pergama labefactari; mira res. soliditate propositi terram mouit. Miles egregius in vulnere nactus est medicum religionis principem Petrum, præstantiorẽ omnino, quam Chironem Achillis. Huius ipse fortitudinem est imitatus in bello, iracundus, sed in hostem Virginis matris. Ei gladiũ dedicauit, quod eius præsidio mallet armari. Bacillo quo senior firmabat gressum, infirmabat cõmunem hostem, atq; debilitabat; hac ille quasi claua eiusmodi monstra perdomuit. Eundem hostem ex ædibus nostris Lauretanis fugauit literis missis, de more victorum, haud dubiè laureatis. Eundem specie Cerberi sibi oblatum non extulit ex Acheronte, sed eò potius intulit, ac retrusit, hoc Hercule laudabilior. Exercitationes veluti gymnicas instituit agonotheta præclarus eorum, qui tunc virtutem ostentarent, cum se abderent; tum stadiũ conficerent, cum se quasi carceribus continerent; tum se exercerent, cum quiescerẽt. Resipuit ipse igni bellico, desipere vetuit alios glacie palustri. eo quamuis gelu concre-

tus Septemtriones in primis religione inflammauit. Fuit Ignatius Vindici nostræ salutis apprime similis, hoc tamen discrimine, quod illi tellus contremuit morienti, huic nouam vitam instituenti, quãquam hanc ipse quoq; tum acerbissimis cruciatibus sponte addicebat. Hoc etiam inter se dispares, quod ille nouas stellas, ac symphoniacos Cœlites habuit in stabulo nascens, hic, vt narrant, in tumulo moriens; nisi forte idcirco, quia obitus ei fuit verè natalis. Hoc certe, quis non miretur? eum excepisse sepulchri hospitio Cœlites immortales, in quo, tanquam in odeo non gemitus audirentur, sed cantus, non epicediũ, sed epinicium caneretur. Illud vero quam singulare? vt astra Ignatius extinctus accenderet, à quibus est elatus ad tumulum, quo tempore est illatus in Cœlum. Parentarunt illi sidera, quæ cum lacrymas non haberent suas, reddiderunt alienas, nempe eas, quas ille viuens in ipsorum contemplatione sæpe profuderat. Inferiæ in tumulum eius iniectæ fuere sidera, quia hęc in vita carissima. Mira dignitas Ignatij cinerum, qui alios non tegeret ignes, nisi sidereos, eius nimirũ

 cine-

cineres, qui cæleſtis patriæ deſiderio aſpectu ſiderũ deflagrauerat. vel tam claris funalibus honeſtari debuit, qui tantam lucẽ attulerat religioni. deuocauit è Cœlo ſidera non præſtigijs, ſed pietate. Obtulere ſe quondam ſtellæ venerabũdæ Ioſepho in ſomnis, quod illi auſpicium fuit dignitatis, & glorię; obtulere ſe eadẽ ratione Ignatio mortuo, quã mors ei ſomnus fuit, & quies, peruenturo deinde ad faſtigium gloriæ nomine ſanctitatis. Inuenta eſt etiam in Archimedis tumulo multo poſt ſphęra cum ſtellis, ſed fictis, ac ſine luce, ideo tamdiu incognitus latuit, & obſcurus. Ceterum admirabilior illo fuit Ignatius, qui non deſcriberet Cœlum radio in Mathematico puluere; ſed radiaret in ſuo. Quantarum virium hic Atlas fuit, qui aſtra ſuſtinuit vel exanimis? qua gloria fulſit is, cuius ſplendor nec ſepulchri ſordibus obſoleuit? Hic profecto ille eſt Ignatius honoris Pontificij acerrimus defenſor, & vindex, ſed aditu ad honores & ſibi, & ſuis intercluſo; Lutherum in primis impiorum ducem debellauit, copijs militum fortiſſimorum, quorum cruore nobilitatus eſt magis, quam hoſtium. ab illis propu-

gnata vera religio est, aduersarij profligati. iacet nunc Luterus abiectus in suis sordibus,atq; cœno; Martium illud nomen euanuit. Caluinus in sui nominis senio squalet. Oecolampadio Furiæ illi humani generis extorta est tæda de manibus. Melãcthon pecudis instar in hara Epicuri cõtinetur cum suo grege stultitia notatus. Carolostadio liberius excurrenti opposuerunt se Ignatij socij; quibus potius obtigit palma tangentibus metam optatissimæ necis. Confracta Bucero sunt cornua, quibus in religionem impetum faciebat. Pseudomartyri illi, ac ceteris Protestantibus abrogata iam fides est. Georgiani agrestes putantur,& indocti. Osiander falso nomine pietatis ornatus, omni scelere contaminatus habetur. denique vniuersis hostibus Romani cultus tam acre bellum indixit Ignatius, vt nihil sit ijs magis insensum, quam eius ducis nomẽ,ac militũ fortitudo. ita ille vndiq; triũphis illustris speciosissimũ trophæũ de manubijs omniũ gentiũ statuit,ac Numini, cuius vnius gloriæ tenebatur studio,dedicauit.Postremo Societatis auctor socios etiã habuit, cum fastis inscriberetur, Indigetes.

ODE I.

VIndex amici Numinis acrior,
Te mœsta pascit Religio Parens,
Citansq; in hostem perduellem
Exacuit meliore pugna.
Te tolle castris, eripe pulueri,
Ne semper Alpes asperior colas,
Custos vel altæ Pompelones
Sollicitus tuearis arces;
Remitte tandem Pallada, liuidum
Ne tange Martem cæde reciproca;
Neu perge sectari volucrem
Famam, & opes, vacuumq; plausum;
Plerumq; tristes militibus vices,
Et Fors ouantem sternere pertinax,
Cæcusq; Gradiui tumultus
Sollicitam tenuere mentem.
Frustra corusco fulmine nominis
Ostendis ignem, ceu Nemees leo,
Aut æstuosos torret agros
Sole furens Procyon iniquo.
Depone cristas, & galeæ iubam,
Sæuumq; vita murmur, & horrida
Tormenta Bellonæ per auras
Vi rapida iaculata glandem.
Tu martialem quid deceat ducem
Curas, Iberi nomen & imperi;
Fortesq; Celtas, Foxiumq;
Sternis agens gladio cruentum;
Sed acre pectus numine temperans
Deus te amico destinat exitu.

Ridetq;

Ridetq; bellantem superbo
Marte Ducem, trepidantem & vltra
Fas constitutum; scilicet aneo
Te strauit ictu, non sine dissono
Fragore Pomplona ruentis,
Crura Pater iaculo fatigans.
Vis certa magni Numinis, vt lubet,
Mentem ferocem corripit, & Polo
Transmutat alto, liberumq;
Vertit amans, & opis benigna.
Si sauus hostis fulmine patrias
Oppugnat arces, & quatit arduas,
Concurrat alter praliari
Laudis amans; caueatq; ne Mars
Donet beati diuitias Tagi
Rheno bicorni; te potius decet
Thoraca permutantem, & arma,
Pergama Romulidum tueri.
Sic tandem adauges Indigetum choros,
Loiola, Calo sic Latium sacrat
Delubra tollens dedicata,
Et faciens tibi ritè ad aras.

ODE II.

IAM bellicosum machina Cantabrum
Deiecit, & vi perculit ignea,
Istuq; fatali caducus
Mente noua meliora versat.
Sic Pallas acri pectore detumet,
Furorq; tandem desinit impetus
Insauientis; parce Pallas,

Parce graui metuende ferro
Gradiue; tabo sat Rhodanus rubet,
Sat praliorum; fas magè nobiles
Cantare pugnas, & fugatum
Marte nouo sub Auerna Ditem;
Fas & beati Principis additum
Diuis honorem, sacraq; Romula
Decreta, & aras atq; fana
Marmorea bene ducta Memphi:
Tu victor acri Pallade Martium
Lutherum adurges; milite quin tuo
Caluinus olim viperinam
Cæsariem doluit recidi.
Talis per Alpes Cantaber arduas
Hostem lacessebas trepidum gelu,
Equum retorquens, & pauentes
Exagitans acies premendo;
Quamquam Parentis non minus integra,
Loiola, vindex protinus impiger
Pudoris hostem frangere, arma
Haud temerè instituis mouere.
Tentauit insons Mulciber ignea
Te glande; princeps sed tibi Flaminum
Vnguenta depromens salubri
Rore latus, tetigitq; crura.

ODE III.

DVcem coruscum Marte sub æreo
Loqui parabam, castraq; Gallica
Bello fatigantem, sed orsum
Increpuit leuiora Phœbus,

Maiora

Maiora iussit dicere barbito;
Tu signa confers Romula Martius;
Direpta tu Ditis superbi
Postibus imminuis trophæa.
Vinclo coërces, Diue, domabilem,
Nec errat audax orbe licentius,
Sontesuè debacchantur Vmbræ,
Eumenidum neque turba sæuos
Intentat angues; inijcis ordinem
Rectum, & procaci fræna Cupidini;
Formidat & culpari Honestas;
Erigone reuocata Cœlo
Terras reuisit pulchrior. auspice
Te Roma creuit, te duce latius
Regnauit vltra Gangem, & Indum,
Et tacitas Orientis oras.
Quondam ferocem te vigor impotens
Egit per Alpes indomitas niue:
Plutonâ nunc cude arma contra,
Qui nocuas inimicat vrbes.
Cœlo, beatumq; exigit otium
Terris; quid vltra tendit auarior
Prædator Orcus? sat renidet
Exuuijs miserorum adauctus.
Sic annuis te lucibus, hostia
Diuiniore, & turicrema pij
Beamus ara, ritè votis
Indigetem iuuat apprecari:
Alto repostum nuper in æthere
Te tibijs, te carmine, Cœlites
Augentem, & astrorum choreas,
Progenies tua nos canemus.

ODE IV.

NVnc Roma festos instituat choros,
Nunc Flamen aras dedicet hostia
Votiua, odoratamq; acerram
Impleat Indigeti recenti.
Nuper sacratis legibus additus,
Signis recedens perfuga Romulis.
Lutherus aris bella mouit,
Et miseras furiauit vrbes;
Insanientum cum grege sæuijt
In templa Diuûm; quidlibet impotens
Audere, & œstro peruicaci
Percitus exitium parabat.
Sed contumacem perculit impetum
Loiola, lymphatamq; coërcuit
Mentem, nec infaustas ruinas
Romuleæ meditatur arci:
Afrum draconem ceu rapit armiger
Ales fatigans; ceu Nemees premit
Robustus Alcides Leonem,
Et spolio haud humili superbit.
Oppressit alti viribus ingeni
Fatale monstrum; nec furor impius,
Nec tela terrent; sed suorum
Cæde pius reparauit oras
Orco relictas, vltima fortium
Adire terrarum, induere & graui
Mucrone pectus, ne rapaci
Præda cadat miseranda Diti.
Feruntur vltro quò vocat arbiter
Rerum Quirinus, vulnere milites

Deli-

Deliberato; quippe Roma
Ius repetunt, Latijq; cultus.
Aduersa ferro pectora deuouent;
Aras tuentur, nec Superûm sinunt
Delubra vastari superbo
Excidio, immeritoq; probro.

ODE V.

Ille auspicato vulnere nobilem
Direxit ictum; tela Cyclopea
Qui cuiq; tormento rotauit,
Sulphureum iaculatus ignem
Siphone aheno, pulueris abditi
Fomenta cæca subijciens face
In nomen Ignatî superstes,
Conspicuum decus ac nepotum.
Oracla nouit, fataq; prouida,
Præcepit alta mente quid indoles,
Quid posset Ignatiq; virtus
Tanarias agitantis Vmbras,
Qui Martiali strauit agens Ducem
Campo minacem; vulnus & intulit
Laudandus hostis, poplitemq;
Corripuit fragilem caduco.
Quid cuiq; Numen destinet, haud satis
Perspectum in horas; Tutor Iberiæ
Nullum perhorrescit, lacessens
Mente ferox mala, fata ludens;
Temnit sagittas, & volucrem sequi
Gallum, superbi signifer Hesperi
Tuetur arcem; ac tela custos
Peruigil eiaculatur hosti.

Sed intonatum puluere bellico
Repente tormentum impulit, & graui
Fragore turbo, qualis ardens
Iuppiter aëriam cupressum.
Vt crura telo fregit aheneo,
Ibera virtus Martia concidit
Deprælian tum; at gliscit illi
Vis animi, rapidæq; mentis
Afflicta morbo, regna Proserpinæ,
Ac penè limen vidit, in vltimam
Luctatus horam, dum tenaci
Vulnus hians iaculo fatigat.
Magnus Sacerdos adstitit, à ʃtitit
Repente claro lapsus ab æthere,
Argenteum Diana currum
Dum medio rapit orbe pernox:
Sic deinde pectus contudit igneum:
Regnata Marti sæcula iam fuge,
Turresq; Pomplonæ ruentis
Mitte diu trepidans tueri:
Ne perge campo immittere Cyllaron,
Ritùq; telum tendere Serico;
Depone parmam; damna Martis
Dura mali fuge, dura belli.
Ac te mouentem prælia fortius
Mirentur Vmbræ, versaq; Tanara,
Manesq; & exactum Tyrannum
Compede tergemina prementem:
Defende Romæ vulnera, & hostium
Inominatam vim preme vi prior;
Nec Alpium cura iuuentam,
Ac profugos agitare Celtas:

Vixti

ODE VI.

VIxti cruento ſaue negotio,
Loiola, nuper non ſine gloria,
Nunc arduis functum periclis
Poſcit Amor ſibi dedicatum,
Arcus pharetra cui ſonat aurea,
Hic, hic piorum ductor, inutili
Fruſtra fatigatum labore
Signa ſequi meliora ſuadet:
O quæ beato Numine dedicas
Delubra Montis, magna Parens Dei,
Regina, Loiolæ ferocis
Tange animum pia peruicacem,
Deponat, oro, fulgur acinacis,
Teli frementis vulnere ſaucius,
Criſtaſq; deponat comantes;
Exuuias paries decorus
Oſtendat altè, geſaq; Gallica;
Et ſigna canis non ſemel Alpibus
Diuulſa Pomplona tumultu
Oppoſitis foribus redonet.

ODE VII.

LOiola cultus Romulei ſciens
Parum, laborum callidus acrium
Dum Marte ſæuis, auſpicato
Vulnere nunc reuocare curſum,
Caſtoq; gaudes flectere Numini,
Vltro reuoluens carbaſa, protinus
Reſtante Cœlo; namq; Diuus

Tergemina rutilus tiara
Insigne tendens clauiger aureum,
Quo pandit alto cardine lucidi
Postes Olympi, quo coërcet
Indomitos Acheronte Manes;
Silente visus nocte nitentior
Tergere somnum, findere nubila,
Grauesq; tollens mentis vmbras,
His animum pepulisse dictis.
Ah siste quò te cunq; rapit furor,
Sat versat acri militia diu
Bellona; & œstro martiali
Exagitat per acuta belli.
O perge tanti signifer agminis,
Fatalis Orco; quæ mora detinet?
Depone loricam trilicem;
Mitte superuacuos tumultus
Belli. iuuat iam cogere militem;
Accende Martem nomine; Tænari
Princeps, Auernalesq; fratres
Conciderint. spolia ampla duces
Ditis subactas attenuans opes,
Cœlumq; adaugens diuite Memnone
Sciens triumphorum, & Quirini
Iura potens retulisse terris.

ODE VIII.

CAntaber Cœli nouus Hesperugo,
Corda qui conflas meliore flamma,
Et pio cultu vitiosiorum
Pectora formas.

Iura

Iura tu custos Latij tueris,
Iura nequicquam Batauo refixa,
Instruens nos Palladiæ decoros
Arte palæstra.
Te canam Cœli decus ò nitentis,
Te ducem, ac pulchræ sobolis Parentem
Strenuum, quicquid Thetis ambit, almæ
Subdere Romæ.
Tu nisi afflictus crepitante telo,
Perq; libratam caderes sagittam,
Mulciber nì crura bene ominato
Frangeret ictu,
Haud Auernales premeres maniplos,
Nec Styga, & Manes, duce te, superbos
Sterneret pubes animosa Ditis
Perdere Regnum.
Iam pias auges animas beata
Luce. te Cœlo Indigetem reponit
Frena qui rerum tenet, & sacrorum
Iura Sacerdos.
O Parens magni generis, Sabææ
Messe odoratas adolemus aras,
Gratus ò Cœlo, metuendus Orco,
Candidus orbi.

ODE IX.

QVis inquieti Martis erit modus,
Loiola, tandem? prælia destinas,
Altamq; Pomplonam tueris
Opprobrij haud patiens Iberi.
Virtus ferocem protinus euocat,

Fer-

Fortemq; nisus edocet arduos,
Et libera deuota morti
Agmina consociare suadet,
Spectacla, toruo quæ furor obtulit
Superba Marti. laudis amor citat
Vrgens morantem, nobilis te
Palma beat, decus & resorbet.
Ne tinge dextram cæde cadentium,
Ne tinge Rhenum; parce cruoribus,
Ludumq; Bellonæ timendum
Mitte ruens medios per hostes.
Paullum iuuentæ siste ferociam,
Desitq; Pallas; mox tibi Romulæ
Res ordinandæ; castra cōges
Indocilem domitura Ditem.
Insigne lapsæ præsidium Fide,
Et fortis hostem frangere perfidum,
Quem laurus æternæ tuorum
Mille ducum memorem triumphis.
Iam nunc rapinæ Dis malus abstinet
Vinctus catenis; milite Cantabro
Mirè lacessitus, fugaces
Sollicitans Erebo cateruas.
Quandoque pressus vulnere concidis
Minus pudendo, se tibi destinant
Iam cuncta terrarum, Scythæq;
Difficiles, & atrox Iapon.
Franciscus Indis nuper amicior,
Mundi latentis pertigit arduos
Fines, inexploratum & orbem
Ingrediens noua iura sanxit.
Quæ regna cæco perluit æquore

Extre-

Extrema Tethys; quis latet angulus
Mundi reposti? signa latè
Explicuit generosa virtus;
Gratante Roma, quà iubar exerit
Sol, quàue condit: quare age prouidus,
Loiola, Gradiuum retractans
Castra moue meliore voto.

ODE X.

GEntis, Ignati, bone dux, & auctor,
Quem super Cœli radiantis orbes
Extulit virtus, Latijq; cultus
Munere donat:

Te prece appellat trepidus perire
Aeger, vt mitis per acuta morbi
Expedis, voti reus ille sæpe
Accidit aris.

Fortis Alcidæ feriem laborum
Vincis; vt vindex, domitorq; mentis
Liberæ frenas animum rebellem, &
Iura volendi.

Nocte sublustri studiose Cœli
Ducis astrorum meditans choreas,
Eluens curas, & amara vitæ
Nectare Diuum.

Sedulus Cœlo properes, tuasq;
Diuus interfis bonus inter aras,
Quas Quirinalis, tua cura, Princeps
Dedicat vltro.

O Amor nostri generis, decusque
Dulce; quid cessas? ciues tua multo
Thure

Thure, delibatq; Deum latentem
Ritè Sacerdos.
Signifer tecum rape castra, profer
Arma; speratos, age, duc triumphos;
Neu finas hostes Latium proteruos
Temnere Numen.
Martis insani satis, atq; motus,
Agmen infestum domita, ducemq;
Martium; Bezenq; grauem Trionum
Perde tyrannum.
Aspicis? cæco trepidant tumultu
Vertere æternas violenter aras,
Frangere ac Diuûm simulacra, & alti
Culmina templi
Ire succensum; metuenti Roma
Impetus ArI malè pertinacis,
Quiq; lymphatus sine mente Manes
Sauijt Vrbi.
Frange Caluinum generose claua,
Et malum templis Osiandrum, & acrem
Manlium vince, & furialis Oeco-
Lampadis ignes.
Coge nunc agmen, tibi cura Cœli
Credita, Ignati, sceleris piandi;
Impios terræ radijs Olympi
Clarus, & astris;
Siue te Roma propior procella,
Et metus rerum ciat imminentum;
Siue iuratas acies in hostem
Ductor obarmes.

ODE XI.

Templa

TEmpla dum lustras Superùm, recensens
Sidera; & clara taciturna noctis
Signa; vibratum tibi ferre Orion
Tradidit ensem:
Scilicet nuper simul ipse magnæ
Obligas Romæ caput, arma tractas;
Acrior multo, meliore & hostem
Marte lacessis.
Mœret hoc Ditis grauis ira, mœret
Eumenis pallens, acuens & iras
Irritos angues tibi viperino
Vertice tendit.
Casta iam pubes tibi, Diue, crescit;
Castra iam crescunt noua; non inultum
Impij regnum domini relinquent,
Arma minati.
Te suis Pluto metuit maniplis,
Te nocens Orcus, pauidiq; Manes,
Ne triumphata Stygе victor altè
Signa reuellas.
Nulla me iuris male peierati
Pœna diuexet, precor, alme; prono
Ferre da collo iuga, da carentem
Labe iuuentam.

ODE XII.

ET testudinis aureæ
Neruis, atq; Arabæ messis odoribus,
Et libis Cerealibus,
Mutat:q; iuuat nectare Liberi
Sidus nobile Cantabrum

Cœli

Cœli sede, nouis ponere ritibus
Augentem Indigetum choros.
Ardet flamma recens; alter & Hesperus
Orbe intermicat aureo.
Multis ille bonus munera diuidit,
Felici Hesperiæ solo,
Multa, olim patriæ Cantabriæ memor;
Nulli largior extitit,
Quam charo generi, dona nepotibus
Effundens opulentior,
Regnati properans diuitias poli.
Cressa ne careat nota
Obsignata dies pulchrior; & nouo
Flauescens Hyperione
Neu sit Threiciæ pigra quies lyræ.
Clio pellere barbiton
Certa, & vince modis blandior Orphea
Amnes sistere callidum,
Iam Mystæ faciunt Numinis hostia,
Et ducunt liquidum Deum.
Ite ò, vota Duci soluite martio,
Vrbis dicite Cantabræ,
Natalisq; decus nobile patriæ,
Nostri Delon Apollinis,
Ortum & sub nitido Vespere Phosphoron.

ODE XIII.

IBere Mauors, Hesperiæ decus
Pugnacis, acrem militiam moues
Iuratus, & Gallum ferocem
Sternis eques metuendus hasta,

Vitamq;

Vitamq; Pomplona trepidis agis
In rebus; at te Relligio simul
Mirata bellantem, per hostes,
Et medias acies citatum
Implorat vltro: Quin bonus agmina
Cogis lacessens Saxonas impiè
Romam terentes, & Sicambros,
Turpe genus Pelagiq; & Ari
Semen relictum? me male perdidit
Proteruus hostis, dum properat via
Iter negata, Vaticano
Arma mouens inimica Patri;
Quid vsq; p gna puluere sordidus
Campos cruentos Hesperiæ teris
Auriga praeceps, & citatum
Flectis equum leuior sagitta?
Acrem fatiget Thracia Perfidem,
Et Marte Maurus sauiat impio;
Agat pharetratos Gelonos
Per medias grauis ira cades.
Tu præliorum desine tristium,
Perrumpere ardens nobilioribus
Auerna castris; verte fundo
Tanaraq; imperiumq; Ditis,
O cura Cœli, Numine dextero
Nomen repostum dulce nepotibus
Tuere felix, signa confer,
Inq; Erebum noua castra produc;
Lex hac tuorum, si iubeas sola
Obire terrarum, & mare Caspium,
Vltraq; Syrtes æstuosas,
Nutus aget celeres inire.

Fran-

Francisce testis; cui Thetis vltima,
Cui bellicosos aurea subdidit
Aurora Reges, iura qui das
Legifer imperiosus Euro.
Nec tu decoro vulnere nobilis
Indictus ibis Ausoniæ decus,
Rodulphe, natales cruore
Inficiens, Aquiuiua, fontes;
Amica lethi gens tua liberi,
Infracta pubes, promptaq; barbarum
Tinxisse ferrum, damna vicit,
Marte nouo, peritura vicit,
Decora labis nescia sordidæ
Intaminatum Relligio decus
Seruo, nec amentis magistri
Ingenio male docta ludor;
Cœlum recludens deuoueo Stygi
Flammante tæda non dociles sequi,
Cœtusq; damnans pertinaces
Destituo fugiente penna;
Tu perduelles aggredere ocyus
Vltor; vetabis principe sordido
Contaminentur regna, & vrbes;
Et Laiji monumenta Patris,
Nutumq; ludat; debilita grauem
Hostem, vel acri vulnere debilis.
Ne parce pugnæ, consequi hostem
Namq; potes pede, Diue, claudo!

ODE VIX.

QVid Gallicanas exagitas ferox
Loiola gentes? Tartara subrue;

Hec

Hoc Cœlo amicum eſt, Vaticani
Nominis ò decus, atque vindex.
Te martialis ſi rapit impetus,
Et acrior vis, quæ mora detinet?
Committe pugnam, victor vrge
Regna profunda; bene ominato
Caſu ruinam duc, age, Tanari,
Te concidentem Dis metuat cadens;
Refringe vires, & ſuperbum
Conſice iam iaculo ſupremo.
Te non Chimæra perdidit ignea
Telum, ſed alto iuuit ab æthere
Tutela Cæleſtum, & procella
Eripuit, ſubitiq; fati
Compreſſit alas, machina cum grauis
Tonante flamma concrepuit premens;
Te crura fractum glans ahena
Suſtulerat, niſi Petrus vltro
Sanaſſet ictum ſubijciens opem.
Nunc alta calcas ſidera; & hoſtiam,
Aedeſq; ſollemnes ſacramus:
Et proprias adolemus aras.
Quandoq; honori Romulidum Patrum
Conſentit ordo purpureus ſciens
Virtutis, & Princeps Quirinus
Indigetum choreis remiſcet.
Fruſtra laborat Roma Trionibus
Iniurioſis; nec violentior
Arctos, Boötes ac tyrannus
Egelidæ metuetur oræ,
Vim ludet hoſtis, dedecorum nota
Intacta ſemper Religio: Mimas,

Rhe-

Rhætusue surgat, peruicacei
Fulmine ages metuende, & igni.

ODE XV.

O Magnis ktauis edite, fortium
Dux Ignatiadum; Roma potentior
Quem censet Superùm ritè volentium
Sancto Concilio parem.
Nempe hac illa tui lux Hyperionis;
Instar Solis enim sæpe tuas ferunt
Effulsisse genas, & rutilum face
Vultum illuxe pauentibus.
Per te Relligio regna perambulat;
Culpari metuit mobilium fides
Anglorum; rediit candida Faustitas
Cœli diuite copia.
Nulla polluitur labe recognita
Martini soboles: edomuit nefas
Loiola, & tumidi contudit ingenî
Vires Pallade Romula:
Quis septem timeat sidera Pleiadum?
Aut quos vipereos parturit Eumenis
Fœtus? perfidia monstraq; ? quis fera
Curet vulnera Dacia?
Condit quisq; diem criminis integer,
Et voto superans supplice Cœlites;
Hinc conuiua pius nobilioribus
Mensis haurit hians Deum.
Te multa prece, te prosequitur miser
Fletu, Cœlitibus sæpè tuum quoque
Miscet nomen; vti Roma Quiritium
Ignatî veteris memor.

ODE XVI.

Sat certamine Martio
Loiolam tenuit Pallas, & impigrum
Clarauit Rhodano Ducem
Innectens folijs tempora Delijs;
Quod Pamplona diu stetit
Olim præsidijs certior vnius,
Te virtus Capitolio
Deduxet memori robore nobilem,
Insignem niueis equis,
Et palma viridi, ni globus igneo
Strauisset iaculo ferum;
At non indecorem Mulciber occupat,
Roma Principis vrbium
Sic arces veteres, & Latiam fidem
Seruas incolumem cadens.
Te nunc illa potens inter amabiles
Ponit Cœlicolum choros,
Aras perque nouas Indigetem vocat.
O quæ Palladis aspera,
Et Martis strepitus, Gratia, temperas,
O diras quoque lanceas.
Mutatura, velis, falce benignius
Munus dulce tuum hoc erit,
Quod Loiola ferox vim bene mitiget
Vindex acrior imperi,
Quod Diti melius prælia destinet.

ODE XVII.

Hesperios olim fasces, ac ditis Iberi
Tergeminos miratus honores,

Et

Et proceres, magnósque duces, heroas & agno
Insignes, ostroque decoro,
Castra petis; Mauors animũ percussit honestũ;
Hic labor, hæc te cura remordet.
Seù spolijs ornare lares, seù tempora crista;
Et gladium vibrare coruscum:
Fulget vt aurato mucrone armatus Orion,
Sic medios Loiola per hostes
Ense ferox ardes, sic te illi Marte tremiscunt
Indomito commissã tuentem (curans,
Pergama; sed Diuùm princeps tua vulnera
Sic ægrum est affatus amicum.
Quo te cumq; feret melior Bellona, mouebis
Arma potens, te Romula poscunt
Signa ducẽ, ne necte moras, socia agmina iũge.
Terrarum speranda salus est
Auspicijs Ignatiadum; sic certior ipse
Vates euentura resoluo.
Exuuias tellure noua, et spolia ampla ferẽdũ;
O fortes per damna, per vndas
Perq; ignem socij; extremos penetrabitis Indos
Oceani per littus vtrumque.

ODE XVIII.

O Magne custos Hesperiæ, Parens
Loiolidum, quis militia tenet
Diu cruentum? Pompelones
Pergama dum nouus Hector alta
Tueris audax; ludis in alea
Periculosa, quippe alios metu
Agente retro, solus hosti

Obsti-

Obstiteris, Rhodaniq; turma;
Spe destituti iam celerem fugam
Tentant, relicta, te sine, parmula;
Tu crura fractus nec minari
Desinis exagitans phalanges,
Vultuq; terrens; scilicet horruit
Hostis frementem, nec timidum mori,
Claudumq; te non indecoro
Vulnere, vi patria ferocem:
Infracta virtus vel fragilis pedem
Alternet, & vestigia, ni cadas,
Rursum resorbebit valentem in
Prælia Mars, & amica Pallas.
Quis vulnerato deproperare opem,
Curetuè nardum, quaq; Machaonis
Ars elaborauit? capaci
Balsama deuoluatq; concha?
Sed Petrus Vrbi prouidus ilicet
Dextra iacentem sustulit, & pius
Pertentat altum vulnus, addens
Ambrosia panacem salubrem.
Remitte pugnam nunc age, Palladis
Obliuiosus, militia & latus
Depone fessum, ictumq; telo
Arbore sub domini cruenta.

Ignatij in gelido lacu ad procacem iuuenem Προσωποποΐα.

ODE XIX.

DEcus iuuenta perdere Cypria
Ne trade, telis eripe pectora

Nati, & verecundo pudori
Consule sollicitus tueri.
Amor pudicus diffidet alite
Minus pudenti, & perdere callido
Mortale corpus, ver & aui
Purpureum spoliare honore.
Ah ne seueri tu quoq; supplicI
Partem resumas; scilicet Oppida
Incesta, & execrata dicant,
Qua pereant populata flamma.
Compensat ignes non alia Venus
Mercede; mentem dum quatit, excute;
Amore neu pecca doloso;
Perniciem trahit ille amanti.
Cessat voluntas? hic ego diluam
Nefas, pruinosi patiens gelu,
Hic erubescendas palustri
Amne faces, lacrymaq; vincam.
Quæ te veneno Thessalis imbuit
Medèa demens? quæ male perdidit
Circe? triformi quis reuinctum
Mulciber implicuit Chimæra?
Ah septiformi digne magis puer
Flamma, pudicum quæ bene torreat
Pectus; Charybdi quid laboras
Naufraga, Cypriaq; Syrti?
Depone mentem, consilium procax
Remitte castus, te potius pudor,
Cœloq; delapsus corusco
Afflet Amor meliore tæda;

Reli-

Reliquæ odæ eiusdem argumenti Προσωποποΐιαν continent.

ODE XX.

IMpermissus Amor cum iuueni subijceret faces;
Sic Loiola rigens sub gelidis increpuit vadis:
Infelix nimium quò properas vi Cythereïa
Præceps? verte nocens propositum supplicij memor;
Insperata breui corripiet pœna Cupidinem.
Te, quem nunc decorat forma prior murice Punico,
Deformẽ capulo mox Libitina efferet, efferet.
Vltrix te Nemesis sanguineis vsque secans flagris
Impellet nocuis Manibus, ac turpibus incolis.
Nequicquam sapies serò, gemens mole sub ignea:
Quæ mens cæca fuit? curuè faces non Venus obruit
Vndis orta, fretis & medijs? perfida nunc Venus.

ODE XXI.

SIc pœnas Superi despiciant meas,
Sic votis placidi mitibus annuant,
Dum demente Cythera
Ludisq; & furis impudens;
Tú cæci stimulis acte Cupidinis,

Lymphate heu vetito tu mareotico
Pergis; me gelu acuto
Flumina, quæ steterunt, tenent.
Vrent frigora me, sæuaq; verbera
Immitis Boreæ; ferre iuuat niues
Acres, te quia tædæ
Vrunt, & Gnydiæ faces.
Te non ira mouet vindicis ardui?
Non suprema dies? quæ simul igneo
Terras hauriet æstu,
Includet rapida Styge.
Quò fugit pudor, heu? quo decor integræ
Mentis? quòue abijt Sophrosine decens?
Quæ spirabat amores
Olim sidereos, puer
Cum nondum rapidi tela Cupidinis
Sensisses; tibi iam candida lilia
Ille heu messuit audax
Deturpans animi niues;
Reddam quippe vices hic patiens niuis,
Possis vt iuuenis cernere feruidus
Multo non sine fletu
Restinctas glacie faces.

ODE XXII.

EHeu victima Tænari,
Turpis nequitiæ desine, desine,
Famosæq; libidinis;
Floris virginei ne decus obtere,
Integræq; pueritiæ;
Ne primis nebulam sparge nitoribus,

Pul-

Pulcramuè infice purpuram.
Tu, si quid Paphijs ignibus impudens
Ardet Thracia, vel Scythes
Peccat, ne simili lude licentia;
Te textu Cilicum aspero
Fas est, & lacerum verbere corrigi.
Tradis verba Noto procul
Ferre ingrata? feram damna ego sobrius,
Dum tu Cypridis ebria
Exhauris auidus fæce tenus cadum.

ODE XXIII.

QVò mentis expers in Venerem furis
Equi hinnientis more, neq; impetum
Frenas domando? quin pudicis
Consilijs meliora fingis?
Circa procaces est animus iocos
Cupidinis, seu pectoris igneum
Citantis æstum, siue ahena
Expositam pharetra sagittam
Non insolentis tendere; prouidus
Præuerte vulnus, ni clypeum pudor
Opponat obnixus, decorem
Turpior inficiet cicatrix.
Eheu Tonantis si furor occupat,
Nec robur æui, nec vigor impigrum
Morabitur fatum, resistens
Viribus, indomitamq; mortem.
Vises sub Orco monstra Cyclopea,
Manesq; turpes, & Sodoma genus
Infame, damnatumq; flamma.

Vulgus iners, Erebi sodalis.
Obliuiosus nunc male vindicis
Da ludum Amori, soluere feruido,
Dum vinctus acri frigore artus
Interiore lacu fatigo.

ODE XXIV.

PRò sacrum caput improbo
Diti, quò celeras? siste miser, miser.
Oestro te Idalio iuuat
Insanire, velut concita tympano
Thyas vi Berecynthia
Fertur, te vetitus torret amor satis,
Me sauis Aquilonibus
Concretum sub aquis vrit hiems satis.
Pœnis consule iam meis,
Si non Lerna tibi, non Nemee efferæ
Nutrix, cur finis aspera
Bruma, meq; lacu funditus algido
Te, te propter inemori?
Cernis quæ teneant flumina subditum?
Quo concreta palus gelu?
Durauit Boreas vt glaciem, & malus
Nudum verberet Africus?
Ardentem nimium pone Cupidinem,
Puris vrere amoribus.
Te non barbaries difficilem Deo
Getulo genuit patre:
At si nec rapidi fulmina Vindicis,
Nec terret Phlegethon niger,
Aut Cocytus aquis ater olentibus

Hac

Hac te flumina candida
Bruma, teq; niues, hæ reuocent niues.
Sat, iam parce, fui lacus
Algentis patiens; sponte quid vreris?

ODE XXV.

Contaminati lustra Cupidinis,
Heu mitte, quondam scilicet igneo
Vexante Vulcano procacem,
Et Stygijs agitante tædis:
Ne firmus horæ fide volubili;
Viror iuuentæ protinus arida
Ceu fronde canescet, Boreò
Cum syluæ cecidere flictu.
Ne finge longum Nestoris otium
Æuo rapaci credulus; haud senis
Te sacla Tithoni morantur;
Fata time nimium dolosa.
Mors occupabit te querimonijs
Culpantem acerba vulnera; prodigam
Ne rere Parcam; nec perennat
Dulce rosa breuioris ostrum.
Spectata vati sidera callido
Insana fallent. lusit Olympias
Plerumq; spem frustra morantem,
Vanaq; destituere lustra.
Eheu seuerum cudit acinacem
Furor Tonantis; spicula plurimo
Iam felle acerbat, perq; raucas
Fulmen agit grauis ira nubes.
Sed perge tandem quò rapit acrior

Vulcanus, Ætna Cypride conflagra,
Nardoq; odoratas refusus
Molle comas, Arabumq; myrrha,
Decore ficto turpior, infice
Castum pudorem; cordis & ignei
Curas edaces cæcus exple,
Me niue, me glacie ligante.
Sic dissipabo tela Cupidinis
Stupente dextra; sic rigor ocyus
Restinguet ardentem Cytheren
Fluminis horridiore lympha.
Emersit olim spumea Nereo,
Mergatur vnda, gurges & obruat;
Hic occidat, quà fluxit ortu,
Naufraga, me scelus expiante.

ODE XXVI.

D*Emens exitio tum traheret Venus*
Incestum iuuenem, se pius intulit
Loiola egelido fluminis alueo;
Tum sic attonuit graui
Vrgens voce. Tui quò ruis impotens?
Quò pergis Paphio saucius aucupe?
Vt pectus tumuit vulnere? vt æstuas
Lymphatus Cythereia?
Eheu quanta tibi flamma resorbuit
Incensum iecur, & quanta citas mala?
Iam sæuam Genitor tendere dexteram,
Iam telum parat igneum.
Non tu mente moues irremeabilem
Cocytum? rapidam non Styga respicis?

Vexant

Vexant Eumenides; illacrymabilis
Cyclops vexat, & excoquit,
Igni sulphureo, forcipe torridum
Iam iam versat agens: triste feres quoque
Brumas. ecce sitit ducere sanguinem
Venis Orcus hians tuis:
Illum, qualis ouis præda nocentibus
Errat forte lupis, immiserabilis
Explebis sanie, digne polo, integra
Quondam purus aqua puer.
Tempestiua diem proferet vltimum
Astræa, & geminis lancibus imminet;
Orbem namq; breui (vera fides) vorax
Ignis vret, & obruet.

ODE XXVII.

Parce libatum violare florem
Consili præceps iuuenis proterui,
Sub gelu multas pereuntis horas
Parce labori.
Flamma adhuc imas populata venas
Haurit? hic dura patiens pruina
Thracio exhorrens Aquilone sistam
Fulminis iras;
Quandiu flagrans nimium libido
Pellit insanam sine lege mentem,
Sæuit & circa iecur vlcerosum
Improbus ignis;
Aspera vincam glacie calentem,
Et tibi auertam Styga destinatam,
Algidos artus hiemis sodali
Flumine damnans:

Siste sub septem gelido Trionum
Axe, sub Cœlo Scythia, aut seueris
Alpibus, crudele feram gelu, te
Sospite ab igni.

ODE XXVIII.

O *Prodige auri, prodige opum nepos*
Discincte, tantus quis furor eripit
Mentem? decoram quid iuuentam
Stultus amans sine amore turpas?
Te vana Graium fabula decipit;
Florem Dicne haud purpurat, inuido
Sed carpit vngui, sed pudoris
Purpurei decus omne perdit.
Ibis, Cupido quò rapit vltima
In damna praceps non sine nominis
Opprobrio; sic tauriformis
Vis animi ruit impotentem
Furore caco; quin age turpium
Desiste tandem, dux ego consili,
Hic tadam Amoris non pudici
Obrue frigidiore lympha.
Perdam marina vim Veneris, simul
Immergar vnda, teqʒ procaciter
Æstu inquieto fluctuantem
Eripiam gelido sub amne.
Spernis rigentem sub glacie horrida,
Concretum & artus indociles niuis?
Iam saua tendit tadam, & ignem
Eumenis exagitans proteruum.

Infelix

ODE XXIX.

INfelix cui sæua Venus diffudit anhelis
Cupidinem præcordijs, (morum
Philtra quid ore trahis nocitura? sed integra
Insanientem corrigit
Sophrosine, et vetat incestas attingere flãmas,
Et impendi ista gaudia.
Non aliter Vatem narrant arsisse dolosum
Adultera, caso viro;
Qui deinde immanẽ testudine fleuit amorẽ,
Dolore percussus graui.
Fœdera te meliora manẽt, te pulchrior ignis
Delapsus accendit polo;
Hic te castus amãs, hic torreat ardor amicus,
Nec Cypris vsq; maceret.

ODE XXX.

NAm quò te amoris impotens vesania
Sine meente lymphatum rapit?
Furere ah miser desiste, neuè florido
Pudori honorem decute,
Simul resorbens inuerecundus furor
Egit iuuenta feruidum.
Non horridi tu regna Plutonis times?
Vmbra nigrorum Manium
Nil territant? Harpyia & vncis vnguibus,
Tetraq; vultum Gorgones?
Furiaq; densum viperis compta caput,
Et furua monstra Tanari?
Interminatis vsque tu doloribus,

Et vsque flammis suppetes,
Reditum vnde Pluto sceleris vltor abnegat;
Nec blandus Orpheus carmine,
Labor nec Alcidæ extrahet, quanto puer
Inæstuas rogo miser?
Prò quantus instat vindicis Cœli furor,
Quanti malorum vortices?
At ille surdis auribus frustra dolor
Fatiget auersum Deum,
Metuenda terris cum remugiens tuba
Ad arduum euocauerit
Tribunal, intonata cum franget reum
Mundi procella naufragi.
Amor quid amens prouocat Cœli minas?
Tot damna quid trahis tibi?
Libidinis deuotæ, & acris impotens
Iuuentæ, inexpletæ sitì.
Nil te seuera hæc bruma, & imis spiritus
Petitus è præcordijs
Reuocat misertum? glaciat adstringens palus
Tremente dicentem sono.
Hoc frigus immerentis heu quondam tibi
Erit renitenti sacrum.
Hoc cerne corpus, quale possit improbi
Restinguere incestas faces.
Hic expiabo, plectar hic, minabitur
Quodcunq; tempestas poli.
Satis superq; me acre deuinxit gelu,
Te Cypris euinctum tenet.
At expedire si nec IgnatI rigor,
Nec liberæ voces queunt,
Expediat ardor igneus pulchri Dei,

Præ-

Praterq; cuncta amabilis.
Iram diu repressi, acutis his aquis
Acuta sistens spicula.
Frustra morabor amplius telum graue,
Iam pœna corripit gradum.
Caue, in procaces ille namque acerrimus
Parata tendit fulmina.
Hæc dum tonanti voce Loiola increpat,
Acriq; inhorret frigore.
Inhorruit spectaculo Iuuenis; pudor
Infecit insolens genas;
Lacryma tepente fouit, amplexu tenens,
Vinctumq; dissoluit gelu.
Non hydra par reuicta Lernæo lacu
Decessit Herculea manu.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM SIVE ODARVM LIBER XII.

De S. Francisco Xauerio.

Προαύλιον

TVVM vero inexuperabilem, Francisce Xaueri, spiritum quo carmine prosequar, nescio; eximia enim pietate dubiũ reliquisti, vtrum disiunctissimas terras pluribus illustraueris passibus, an

tro-

trophæis; curſibus, an victorijs. Reliquiſti fortaſſe ob miram in excurrendo celeritatem veſtigia pedũ preſſa leuiter, ſed veſtigia laudum fixa firmiter. Iaponiã quippè itineris immenſitate diſcretam, æſtuarijs clauſam tua virtus penetrauit; ſolus in conſertiſſimos barbaros te immiſiſti; ſolus tot ararum, ac delubrorũ euerſor, vndiq; frementibus,& acri ſtudio ad te opprimendum nitentibus Indiæ myſtagogis; hinc profanos ritus tollens, huc ſacros inuehens, ereptus ſæpe diuinitus ex inſidijs, ex telis, ignotis antea gentibus ſpectaculo fuiſti: deinde inter egregios labores cõſopiri potius,quàm extingui viſus es, inaudito prodigio perſeuerans in calce diu vegeto corpore, ac prope ſpiranti. Tu nimirum ille es, qui primus Orienti lucem attuliſti ab occaſu, qui nouum terrarum orbem Vrbi ſubdidiſti. E Lycèi porticu,ad patentes Indiæ campos, ex Europæ finibus ad Iaponiæ terminos excurriſti, vt nulli eſſent Chriſtiani Imperij fines ac termini. ſtadium propoſuiſti tibi orbem terræ, metam religioni nullam; periculis infractus Deorum ſigna fregiſti;

aris

aris ac delubris euersis, aras ac templa meruisti. Præclarum Sororis vaticinium fuit de te vaticinaturo præclarius. Tuam porro præstantem illam animi fortitudinē reliquisti socijs hæreditariā. testis est ille flos nostri ordinis, cuius mira pietas sēper viruit; mira virtus in primis viguit in India. cuius tandem roboris illi milites? qui fluctus lubrici maris, quasi camporū firmitatem constantissime calcarunt, quorum plurimorū ex pulcherrimis vulneribus non minus gloriæ quam sanguinis manauit. Atq; à te quidē si minus viuente sanguis est expressus e vulnere; vt erat in votis, à mortuo certe manauit, dissectis ad experimentum miraculi membris, vt ostenderes tibi planè numquam defuisse paratum, ac promptum sanguinem, quem effunderes, quod si effusus ille non fuit testis integræ fidei, at fuit integri corporis. Superasti nauigando Atlanticum æquor, qui Atlantem ipsum superare visus es laude laboris, nō sideribus, sed Aethiope sustinendo, quem tu inter sidera collocares. occursus Aethiopis olim alijs ominosus, vtriq; fuit auspicatus. eo onere non modo

modo non es defeſſus, vt Atlas, aut depreſſus, ſed ſæpe ſublimis à terra factus, vt in aſtra, quem humeris ferebas, efferres. Duxiſti ore morboſi hominis ſaniem non minus auidè, quam ipſum Cœlitum nectar, quo interim replebaris. Eo nectare ſatis ebrius, &, ſi fas eſt dicere, lymphatus primus Indos edomuiſti, vt fama deſineret prædicare Liberum patrem, quem temulentum primum de India triumphaſſe memorabat. mirũ dictu. Crura, quæ nouo genere cruciatus nodis adſtrinxeras, habuiſti tam expedita, vt breui orbem terrę, vel confeceris peragrando, vel tranſilieris peruolando. Amiſſum morientis Chriſti ſigillum recuperaſti miniſterio Cancri, nimirum eius ſimilitudine quadã paratus Ignatij nutu retrogredi, & reuocare curſum. In itinere occurſans aſperrimis vepribus pedes cruentaſti, quibus videlicet Indicos Deos protereres infectos sãguine victimarum, quos pedes iterum quodammodo cruentares eorum ſtrage, quam edidiſti magnam. Emerſiſti non ſemel ſoſpes ab vndis, vt injceres ignem eorundẽ delubris ac fanis. Abluiſti aqua homines, qua

expiati

expiati aboleuerunt Deos impios flã-
ma.ita in rogum iniecti sũt à morta-
libus immortales. Integer superfuisti
letho, qui tot millia simulacrorum
comminueras. Vidit India non tui
corporis,sed suorum Deorũ puluerẽ.
In cineres ipse nõ abijsti,qui fanis, ac
signis Manium incensis tamquam in
cineribus consepultæ impietatis tro-
phæum gloriæ constitueras. Vitasti
Libitinę sordes, qui vitaueras Vene-
ris. Calcem, quam à profano vsu de-
lubrorum ad pium traduxeras, ha-
buisti post mortem officio tibi gra-
tam. Scilicet à viua calce hoc tantum
accepisti, vt in ea viuere videreris.
Neq; vero tuum intectum calce ca-
dauer exedi, atq; absumi potuit, aut
debuit, cum non ad te destruendum,
sed ad substruenda tibi potius tem-
pla, atq; excitandas aras vsui futura
calx aliquando esset. Itaque admi-
rabili quodam & inaudito prodigio
in sepulcro situs non redoleuisti si-
tum. fragrasti in ignita calce, non
deflagrasti. Castimoniæ candorem
hoc maxime demonstrasti, quod mi-
nime incandueris. emisisti cruorem
exanguis. spirasti odorem sine spi-
ritu.

ritu. vita functos etiam exanimis animasti. à squalore mortis atque illuvie decus, à funere prope immortalitatem accepisti. Omnibus olim te loquentem linguis omnium nunc gentium linguæ loquuntur. Orbem terræ angustum tibi, te Numini angustum putasti.

Nunc

ODE I.

Nunc elaboret diues ad ardua
Delubra Memphis, dædala nũc Tyros,
Francisce, dum te Roma dicit
Indigetem meritas per aras.
Demolientem pergama Tænari
Aurora vidit pulchrior, & graues
Vmbras fugantem; luce prima
Purpurei nituere Soles.
Impune ferro, fanaq; deuoues
Flammæ, seueris acta ligonibus;
At Flamines nequicquam Enyo,
Et vacuas inimicat aras.
Vtcumque priscam vertere regiam
Plutonis acer propulit impetus;
Audita delubrorum Auernos
Vsque lacus crepuit ruina.
Non vis atrocem vulnera perpeti,
Non barbarorum quisquis acerbior
Olim Quirino, demouebit
Consilio semel instituto.
Vt fonte puro Memnonias eluis,
Cruore pingues inficiunt pij
Campos; nec horrent tela, quicquid
Et facere, & bene ferre fortes.
I vecte pennis vsque superstitis
Fama, resolui morte timentibus:
Tecum perennat, nec sonoro
Te liuo celebrare parcet,
Fortem remoto iungere Sinico,
Bungoq; Romam dicet: in vltimum

Te

Te littus Indorum ferocem
Imposuit generosa cymbe.
Olim docentem Romula fœdera,
Linguis tonantem lata per æquora
Centum, stupent, atq; auribus stant
Memnonidæ dociles acutis.
Petitus alto pectore amabilis
Questus premebat Numinis impetum;
Deumq; suspirare amando
Ignea vis animi suëta.
Male hospitalem tu bene demoues
Febrim, medullis vimq; Cyclopeam
Defendis exuctis: superq;
Morte iubes posuisse curas;
Plærumque prædam deripis, & famem
Deludis Orci; sic laquearibus
Testantur argentiq; lamnæ,
Scripta notis & amica signa.
Visus Fauoni munere candidi
Euros proteruos, & moderans Notos,
Sedas inæquales procellas
Arbiter Oceani tumentis.
Te poscit amplo prensus in æquore
Quicumque Eoum nauita peruolat;
Tutela Francisci pauentis
Eripuit pelago carinas:
Sub igni acuto viuere sæculo
Spectatus extento integer, & rogo
Fragrans odorato renasci
Visus; vti Nabathæus ales.
Te calce tectum, & sic melius situm
Pudor tuetur; te violaria

Rosæq;

Rosaq; mulcent, nariumq;
Copia, vis & amica Pasti.
Candente saxo candida pectora
Refers, nec igni incanduit abdito
Decus; nec atra te Cupido,
Aut soluit Libitina tæda.
Virtute nunquam scilicet inuidam
T... Lethen, fallere puluerem
Potes calentem funeratus,
Sorde carens graueolentis vrnæ.
Notus pudicæ mentis, & integri
Decoris, vt tu cumq; Cupidinis
Frangis sagittas, illecebræ
Nec furiant iuuenilis ignes.
Frustra soporem lusit amabili
Vesania nox; delet imaginem
Sudore sanguis, quem pudore
Pro vigili haud dubites pacisci.
Nunc excitandis molibus editis,
Templisq;, & aris calce opus ignea,
Aeternet hæc te gratum in vsum,
Perdere quæ timuit sub vrna.

Προσωποποΐα clamantis. Sat est.

ODE II.

VEntilat Cœlo satis aura flammas,
Suscitat nostros satis Auster ignes,
Et rogus cordis nimis ardet acri
Viuidus Aetna.

Scilicet

Scilicet viuo, pereoq; funus
Vna succendit mihi tæda Amoris,
Vna vitales animat pudico
Pectore flammas.
Iam sat incensum iecur hausit, & sat
Corda depastus populator ignis;
Parce Amor venis, Amor æstuosis
Parce medullis.
Pectus hoc impar, cor & hospitale
Magnus haud æquat Amor, haud latebra
Dignus angusti laris, ò ter amplo
Maior Olympo.
Tela quid paruo meditaris vltra
Pectori, aurato pharetratus arcu?
Quid recrudescit recalens minoris
Vulnus amantis?
Præda iam forti cecidi sagitta,
Iam tenes auceps tibi destinatam,
Siste, flammarum satis, atque amorum,
Desine plagæ.
Mitte venari, nihil adlabores
Vulneri tanto; neque te sagittæ
Prouocent plures, neque me cicatrix
Aucta cruentet.
O Deo flagrans Amor, ô sodalis
Cœlitum, pridem tibi dedicaui
Corda iuratus, mihi cumque flammæ
Parce minori.

ODE III.

QVæ forma vernis ridet honoribus
Certat ligustro, certat amaraco;

Artus

Artus recocti sub calente
Calce decus retulere maius.
Quin ipsa turpis abstinuit probri
Seuera Clotho; mollibus ac genis
Pepercit; arcet damna, vita
Abscidit vt pretiosa fila;
Nec soluere audet puluere feruido
Pignus pudici dulce Cupidinis,
Dulces amores; sic fefellit
Ille rogos, tacitamq; flammam.
Dignus reponi sedibus igneis
Piorum, & astris; qui mare peruolans,
Et regna non tangenda Nerei
Memnonidas adijt latentes.
Non ille quondam debuit Africis
Ludum proteruis, aequora deprimens
Nutu potenti; perquè fluctus
Expediens, & acuta saxi
Suis onustam mercibus arborem
Haerentem adesis cautibus; ilicet
Defendit infamesq; Syrtes,
Et scopulos, & operta fraudum.
Nunc Vaticani montis imagine
Laudes resultant; temperat abditus
Cratera sanguis caede nulla,
Ritè Deo tegimusq; liba.

ODE IV.

E Nauiganda Tethyos insolens
Committis Euro carbasa, nec freta,
Syrtesue terrent, & natantum

Monstra

Monstra mari, viridesque Phocæ.
Vltra repostas fert Amor impiger
Terras, Eoi & littora Laponis;
Prægestit ardor tollere Orco
Memnonidas sine lege raptos.
Deuote Cœlo, vix potis ebrio
Perferre Numen pectore, vix capit
Aestu fatigatum refusas
Delicias, nimiumq; nectar.
Quòd cæca nejcis iura Cupidinis,
Fato superstes sub tumulo viges,
Nec liuor oris, vel genarum
Purpureum violat decorem.
Sequuta frustra corripuit senem
Aetas, sub vrna visa superstiti
Apponere annos; nec proterua
Te temeret Libitina: viues
Sepulte, quantum non Pylius, neque
Tithonus; oris sic specie nitens,
Ardensque, matutina vt Eos,
Serus agit vel vt astra Vesper.
Spirantis instar scilicet, & recens,
Potis sagacem fallere nauitam,
Discrimen obscurum, haud soluto
In cineres, vegetoq; vultu.

ODE V.

O Magne custos Memnonidum, tibi
Mactamus aras, & Cerealibus
Signis Deum libamus almum,
Indigetum ferimusq; honores.

Tu fundis Orcum cum grege Manium,
Sacamq; cacum proteris; horridi
Tu signa Plutonis refringis
Fana ruens inimica fundo.
Tu barbarorum finibus inuijs
Subis, saluti haud sollicitus tua;
Regnata Diti quondam Auerno
Bactra petens, tacitasque Sinas.
Sed te, beatis functe laboribus,
Caliginosa nocte premi Deus
Haud siuit, & mortalis vltra
Iura viges, seriemque fati.
Stant membra certo viuida robore,
Vigor perennat; cetera languidi
Ritu ligustri, siue acanthi
More cadunt, breuiore vita.
Mors inquinato lata cadauere,
Mortale corpus soluere pertinax
Transmutat incertum decorem,
Exiguum cinerem reponens.
Te falce saua vix premit inuida
Honoris; artus virgineos neque
Diffinxit, informesque soluit;
Quamquam anima fugiente terris,
Charis remansit, non celeris fugit,
Nec tu resignas qua dedit; at tuo
Candore te inuoluens, superstes
Calce diu, sine labe seruas.

ODE VI.

ORbem repostum finibus Indicis,
Sinasque fauas, acrem & Iapona,

Per-

Perquiris ; oras barbarorum ,
Et taciti penetrale mundi ;
Nondum reclusa claustraq; Tethyos,
Periculosi per freta Nerei,
Perfringis incedens per hostes ,
Et medias acies dolosas
Vita , Quirina nec dociles fide .
Ah ne te acutis subde securibus ,
Committe neu tantis procellis
Dulce caput , patiens perire .
Spectare fas est telaque vertici
Intenta , iusto & sollicitos metu ,
Cunctosq; atrocem prater vnum,
Et misera necis , & malorum
Te nil pauentem ; vis neque Thessala ,
Nec peste crater exitiabilis ,
Aut mucro districtus fugacem
Terret agens , reuocatque mentem .
Orbis relicti prasidium vnicè ,
Et vltimorum Memnonidum salus ,
Qui lumen Aurora reducis ,
Et tenebras Orientis arces .
Iam nunc Deorum signa cadentium
Cerno , & ruinas pracipitantium
Fanorum , vt aras, atque vittas
Deripis ex adytis reuellens :
Chamus , Deorum & quisquis amicior
Indis , negata diffugit impotens
Tellure ; vexillis triumphat
Relligio simul explicatis .
Quod littus ? aut quis terminus inuius,
Francisce , te non robore nobilem

Testatur? ereptasque cæco
Exuuias Orientis Orco?
Videre quondam Memnonidæ genas
Non indecorum, nec male sordidum
Artus, triumphatoque fato
Te tumuli noua iura dantem.
Te pulchra virtus, te pietas tua
Seruat recentem; corporis integrum;
Vt calce mordaci latendo
Damna fugis propiora fati:
Suetus beati ducere nectaris
Riuos; ab alto nam tibi copia
Manabat ad plenum perennè
Delicijs opulenta Cœli.

ODE VII.

Spirauere decus sidereum tua
Post funus tumulo membra, & amabile
Os afflauit odores;
Nec Mors dum ferit impudens,
Fractum comminuit; forma viget recens,
Nec dilapsus amor, molle virescit, &
Immortale superstes
Malis dulcibus excubat.
Non te, ceu virides decutit Africus
Quercus, expoliat Mors, neque liuido
Quondam dente remordet
Deturpans decus aureum.
Qui tantus decor? ò, quiuè color decens?
Quæ te vis animat calce sub ignea?
Quantos spirat amores

Expi-

Expirans animam vigor?
Felix morte tua; quam rubet artium
Nullarum facies illita Gratijs?
Te vix Atropos vrget,
Nec Clotho sibi surpuit.
Cunctos exiguo puluere sordidos
Soluet saua; tibi larga superstiti
Aeuum, Parca alijs, dat:
Seruatura diu decus.
Viuentem superes funere Nestorem;
Possint Memnonij visere vt integrum,
Sacro non sine cultu,
Haud lapsam in cineres facem.

ODE VIII.

FRancisce, adauges Indigetum choros,
Potens tueri calce vel ignea
Immune corpus, nec sepulchro
Perdere purpureum decorem.
Te Flamen ambit thure pio recens,
Aramque libo mactat, & hostia
Vittatus, & sollemne votum
Ritè facit precibus fatigans.
Te regna Bungi, Serica te plaga
Vrbesque gentesque, ac Thetis vltima,
Te gentium ora barbararum, &
Mente noua venerantur Indi.
Deliberato tu pede proruis
Chamumque, Sacamq;; & Stygis obteris
Informe monstrum, concitaq;
Frangis agens simulacra dextra.

Te candor ornat, te pudor integer,
Labisque purus; te sibi vendicat,
Quandoque pectus Numine implet,
Pulcher Amor face septiformi.
Praibat olim Relligio tibi
Clauos ahenos, atque Deum manu
Gestans cruentum, siue ferro,
Siue flagro, rigidoq; vepre.
Quem non Deorum comminuis? quibus
Tu parcis aris? ardua culmina
Fragore proturbas acuto,
Instituens meliora; nudo
Mucrone quamuis, magnam animam vones,
Sacrasque telis; vnicus edomas
Gentem reluctantem Quirini
Ritibus, indocilemque veri.
Serues Eoos Memnonidas tuo
Labore partos, ne soboles retro
Periura cedat, dum secures
Fascibus expediunt Tyranni.

ODE IX.

FRancisce formans Memnona patrio
Cultu Quirini, diruis impia
Delubra, & Vmbrarum coërces
Agmen inane, leuemq; turbam.
Quin & superstes plurima funeri
Post lustra, leges temporis inuidi
Impune rescindes; auara
Quam minimum nocuitq; Clotho.
Non turpe debes opprobrium, neque

Morti

Morti tributum ignobile pulueris,
Leuisq; sordis: sed merenti
Fata Deus meliora duxit.
Calcis seuera vim bene temperas,
Victor Chimaræ nobilis igneæ:
Non erubescendos solutum
In cineres Libitina perdet.
Tu iura cunctis debita, tu vices
Mortis superbas ludere fortior,
Condens reclinatum cadauer,
Floris vti redolent honores.
Sopitus altè peruigilas, prope
Exsomnis; oris mollior halitus
Quà desit, extinctus videri,
Cetera viuus adhuc, vigensq;
Sub calcis igni pulchrior aspici
Vultus virescit; te sibi creditum
Seruauit illibata virtus.
Et senior iuuenescis vrna.

ODE X.

Qualem colonus nubibus vuidis
Suspexit Irin contra Hyperionem
Curuantem odoratis in aruis
Cornua, & e face discolorem;
Videre Eoi nuper Iapones
Franciscum, & Indi Memnonidæ, quibus
Deductus olim mos per æuum
Omne, Deum simulacra thure
Vano vaporent, fanaq; & impias
Aras; Auerni monstraq; turpia

Ornent, sed immutata ritè
Templa nouum coluere Diuum.
Hunc Roma cultum scilicet, hac sacra
Debes merenti, testis ab vltimis
Aurora terris, & fugatis
Pulchra dies Orientis vmbris:
Quæ prima puro risit Apolline
Felix; per vrbes Relligio simul
Victrix Amazon, perque sospes
Memnonias equitauit vndas.
Cum rore puro fortis Iaponum
Piata pubes creuit, & impios
Regum tumultus lusit omnes,
Spiculaque, & chalybes acutos.
Vbi ille ritus, iuraq; promoues,
Vetusta patrum deficiunt sacra,
Moresq; auitos dedocendo
Corrigit, & male nata quondam.
Dixitque Saca Numinis arrogans
Nequicquam Amidas: ibimus, ibimus,
Vterque turpis, Roma ducet
Indecores Latio triumpho.
Tellure vt heros fortis ab Itala
Ad vsque fines pertulit Indicos
Iactata ponto sacra Eoo,
Nil vacua timidus procella.
Luctantem in alto leniit Africum,
Eurique motus composuit, sali
Potens profundi, sospes vsque
Damna per Oceani frementis.
Frustrà colubris hydra nocentior
Concrescat illi, monstraq; Colchica,

The-

Thebana frustra; quem per ignes
Expediet, mala perque Virtus.

ODE XI.

FRancisce, quo te carmine Pieris
Dicet? Quirini subdita fascibus
Et regna, & vrbes barbarorum
Edomitas? tua prompta virtus
Indum proteruis Manibus abstulit:
Trophæa Ditis vis tua sustulit
Refixa delubris superbis,
Et vacuas labefecit aras.
Fratres sub imo clausit, & impulit
Regnis auitis; frœna vagantibus
Iniecit; emouitque noctem,
Et veteres agitauit Vmbras.
Viget teramplum Numen, & imperi
Creuere vires Romulei; patet
Porrecta maiestas beati
Flaminis Oceani per alti
Vtrumq; tractum; qui bibit aureum
Gangem, qui Hydaspem, Bungus & vltimā,
Et regna Tithoni reposta,
Credulus & Nabathæus audit.
Longas tenebras exigis aureo
Phœbo; nec arcet te grauis Eumenis,
Quæ barbarum procudit ensem, &
Difficiles inimicat vrbes.
Diuis receptum nunc benè tibijs
Lydis remisso carmine dicimus,
Indosque, damnatosque cæco
Memnonidas Erebo cientem:

ODE XII.

O Fortis arces vertere funditus,
Arasq; Ditis; signaque figere
Dei laborantis trabali
Robore, Romulidum trophæum.
Iam pridem Eois cæca refulserat
Aurora terris, nunc bene roscidam
Nouere matrem, fonte lauti:
Itque dies meliore Phœbo;
Iam soluis Europe omine dextero,
Iam vela pandis, quidlibet acrior
Sperare, cui sanctus propinat
Nectar amor satis ebrioso.
Collapsa magno cum sonitu ruit
Moles Amidæ, signaque proruis,
Arasq;, ceu molles adurget
Accipiter Paphiæ volucres,
Timendus Orco; quin generosius
Perire temnens, exitiabile
Nec virus horres, nec latentes
Sæpe dolos; chalybemque nudum,
Ausus cruentum visere Mauricum
Letho Parentum; tu potes asperas
Lenire gentes, constituta
Morte ferox, Latias daturus
Leges Eoo, scilicet impiè
Insanienti; per maria omnia
Iactata virtus vsque sospes
Memnonias reparauit oras.

ODE XIII.

Heros

HEros diuitis Indiæ
 Perscrutate sinus pauper, Iaponas
Extremos petis impiger,
 Immetata tibi destinat æquora
Virtus; Romula gentibus
 Sancis iura feris, & decus est mori.
Cedis non patiens breuis
 Europæ, Latijque, Ausonij & soli,
Æstu te neque feruido
 Pars mundi grauior, nec Boreæ gelu,
Duratumq solum niue
 Decurrentem abigit; strenuus horridum
Vincis Nerea nauitis
 Inuisum; pelagi nec mala territant
Quiduis & facere, & pati
 Fortem; nil trepidus deseris ardui,
Seu Loiola Parens truces
 Indos vsque vocet, seu reuocet potens
Nutu, certior obsequi.
 Sed te post pelagi longa pericula
Defunctum vsque laboribus
 Vis integra tenet sorte vicaria
Vita; nec male sordidos
 Dilapsæ in cineres deperèunt faces,
Flagrantesque Deo genæ;
 Seruat te metuens Cypridis improbæ
Numquam sordida castitas;
 Illibatæ tuum Flora tuebitur
Clarum post genitis decus,
 Sublatum ex oculis nec querimur Ducem.

ODE XIV.

SAcris ritè recentibus
Francisco facimus; pelle age Lesbiam
Clio candida barbiton,
Et Diuùm ordinibus par decus insere.
Terrarum noua gaudia
Sentis? ac veluti thura ferat recens
Flamen, libaque Numini,
Occulti, Indigetem nomine dedicans?
Aequam tu Thetin interim,
Et lætum recines hospite nobili
Ponti regna per humida
Neptunum, & faciles Nereidum choros,
Indosque edomitos Duce,
Innantesque mari cycladas, & sacris
Mollem cedere Iaponem:
Dicetur miseris mors sine sordibus,
Intactumque decus genæ,
Dulces exuuiæ Palladis innubæ.

ODE XV.

ORbis inuisi, per iniqua ponti,
Regna peruadis nouus exul orbis;
Asperum tangi trepidans adire
Memnona sortis.
Scandis aratam generosus Argo;
Nec noua cautes, & inhospitales
Nauibus Syrtes, tumidaque Phocæ
Vota morantur.
Scilicet sollers Oriente toto
Quæris Auroræ sobolem carentem
Luce: venali neque te per altum
Purpura merce

Traxit

Traxit Eoa, neque ditis Indi
Euocant bacca, nec auara Tethys
Iussit arcanas pelagi profundi
Verrere arenas.
Sordidus nunquam tenuit Cupido
Spiritum. candor sine labe pulcher
Integro mentis dedit inquinatam
Spernere Cyprim.
Occupat frustra sera Mors retentum
Calce, non artus minuit remordens;
Nec decus forma cinere indecoro
Turpe peredit.

ODE XVI.

VRbes Eoas deripis inuido
Plutoni, & Orco prælia concitas;
Signisque turbatis, & aris
Turpibus, horribilem Pagoden,
Frangisque Amidan; legibus insolens
Vt gens Latinis barbara seruiat,
Puerque lustratus pianto
Fontis aqua statuatur ara,
Doctus Penates perdere patrios,
Manesque auitos. quis neget impium
Plutona defecisse victum,
Inque latus Stygios reuersum?
Cum Memnon auro signa rigentia,
Et fana priscis edita molibus
Mutare sacris Vaticanis,
Concipiens meliora, tendat.

ODE XVII.

VT curis Latijs lumina surpuit
Franciscus, tacita nocte subhorruit
Insistens humeris decolor Æthiops;
Tum sic candida concipit
Vates fata niger. littora inhospita
Tendes Oceani, regnaque barbara
Loiolæ soboles, non sine Numine,
Coniurata reuellere.
Impermissa Deûm signa nocentium,
Diti quanta moues prælia? te tremunt
Manes solliciti, seu pede proteris,
Seu regna veteri fugas.
Nequicquam trepidum Tanara demouent
Certum præsidio Numinis; irrito
Vrgent exitio, spicula prauidus
Vitas, & tacitos dolos.
Nunc delubra para vertere patria;
Aras ecce solo sternis, & extruis
Ritu Romuleo, corde quid exeutis
Flammantem interea facem?
Loiolæa cohors proferet Indicis
Semotisq; plagis Numen, & vltimus
Eous Latio munera principi
Post certas hyemes feret.
Iamiam Ignatiadæ, te duce martio,
Pergunt, siue opus est ferre Aquilonias
Iras, seu superare æquor Atlanticum
Fortes, lucrum erit emori.
Parcat fœda tibi, quà licet, Atropos;
Intactus vigeas post quoque funera;

 Merce-

Mercedem referens quòd sine Cypride
Floris vixeris integer;
Lucratus domita nomen ab India,
Mirè corda potens flectere barbara,
Et ceruice docens indocili iugum
Sacrum ferre Quititium.
Te caci regio Memnonis euocat
Europa; roseo lumine lætior
Te Matuta prait, non alium sua
Gentis dicit Apollinem.
Te, te sidereis ciuibus inserat
Cultus Roma potens, templaq; dedicet,
Diuinamq; dapem Flamen, & integret
Libum, maxima munerum.

ODE XVIII.

FRancisce fines Tethyos vltima
Ingresse nutu Romulei Patris,
Amor redonet te recentem
Funere, Memnonioq; Cœlo
Viuentis instar proferat ignea
De calce; quamquam nec balanus tibi
Artus odoratos inungit
Malobathro Syrio; neq; acris
Myrrha liquores, aut opobalsama,
Nardumue fundit nauita corpori,
Alumna virtus te vetabit
Vile solum tenuisse turpem.
Pudori amicam Sophrosine pudens
Tuetur vrna, nec malè Mulciber
Abedit, aut tempus resorbens

Cor-

Corripuit lapide æstuoso.
Ergo merenti reddimus & dapem,
Et nectar almum, delitias poli;
Votis fatigantes ad aras
Thura damus tibi dedicatas.

ODE XIX.

QVo diues auri littore Sinicus,
Degatq; Iapon dissociabili
Diuisus Europa laboras
Quærere sollicitus tueri.
Sic tu perennas, stat tumulo diu
Intègra virtus, & decor enitens,
Mordente nec te calce quondam,
Nec roseas soluente malas.
Vincis Dianam, vincis & aureum
Titana vultu; floris honos viget
Non vngue secti, Euroue fracti,
Vere recens; redolentem & vsque
Afflabis Hyblam; nec tibi myrrheas
Vnguenta quisquam fudit, Achæmenis
Opes; odoratos vel artus
Imbuit, Assyriaq; nardo
Condiuit aptans. digerit ocyus
Vi calx edaci corpora; quis tibi
Restrinxit ardentem lapillum?
Vimq; rogi rapidam repressit,
Seruans sub igni dulce caput? tui est
Hagnèa doni; tu potes integrum,
Et labis immunem tueri
Mundicia reparante lethum.

ODE XX.

TE pinus alba detulit alite
Quacunque Eoos appulit ad finus,
Orbisq; fines, in salutem
Memnonidum, decus atque gentis?
Quid, Diue, vites Oceano, satis
Cautum est eunti, nec male barbaras
Syrtes perhorrescis, neque alto
Caca times sub Atlante fata.
Atrox Iapon, & iaculo leuis
Maurus ferocem te neque terruit,
Nec prorsus importuna lethi
Vis rapuit; tenet vrna sordis
Impunè tutum, vix scidit improba
Ferro decoram Persephone comam;
Et fila dirarum sororum
Neta colu tibi vix recisa.
Nunc vocem acutam temperat aureo
Canora plectro Calliope, decus
Mirata laudum; vince ponti,
Vince soli mala, vince lethi.
Tu fana vertis, signaq; Tanari
Diffracta calcas, fortis & impias
Deuoluere aras, viperinos
Eumenidum & resecare crines?
Iam thura Memnon dat pia Numini,
Nec inquinato decipitur Chamo;
Nec curat insanos Parentum
Manibus exhibuisse cultus.

ODE XXI.

Haud

HAud membra condes deperitura, quæ
Senſere nunquam fœda Cupidinem,
Tædamuè flammantem, vel ære
Vulnifico pharetram ſonantem
Non, ſi piorum corda quoque, ac ſinus
Pertentat audax, crinigerum domans
Heroa, Ieſſidenq; vatem,
Ille tuum temeret pudorem.
Non ſæua cordi ſpicula candido
Direxit arcu, non ſemel impudens
Miſcere Naturæ procacis
Prælia, Acidalio furore.
Componere vndas, regnaq; Nerei
Potes citatis ſcilicet Indicas
Inter procellas, & frementis,
Tute per Oceani tumultus.
Nec, ſi ſepulchro calx tegit ignea,
Peruret artus; ſpirat Amor recens;
Viuitque commiſſus pudicæ
Sophroſinæ decor oris idem.
Nil inquinatum funera ſordido
Labemq; nullam veſtibus illitam
Miratur Eous, genaſque
Murice purpureo calentes.
Vixere fortes, & ſine Cypria
Vix pauci; & omnes in cinerem leuem
Dilabimur, fœdoq; turpat
Puluere vis inimica fati.
Vindex ſepulchri te tamen vnicè
Pudor tuetur; te neque pallida
Sub vrna inornatum recondi
Paſſus Amor; neque faſdet orem

De-

Deformis oris carpere sordidam
Necessitatem; nam tibi candidum
Pectus beatum Numen afflat
Interiore Deo fatigans.
Fortis Quirini subdere fascibus
Peruadis Indum haud ante domabilem,
Et promptus Europen reuerti,
Te quoties reuocaret auctor
Loiola, partes obsequiū simul
Præferret Indis, Oceanum iubens
Renauigari, non proterua
Mente redis, nisi fata sistant.
Virtute functum Roma recentibus
Appellat aris: Cœlitis occupas
Nomen merendo, ritè nuper
Indigetum socians honores.

ODE XXII.

O Surgens decus Hespere,
Quid, Francisce, Deum pectore saucio
Certas excutere impotens?
Diues cuncta poli dona recollige,
Est cordis tibi laxitas;
Fundat tota tibi candida se Charis;
Multi nectaris ebrius
Duc cratera, Deum concipe prodigum.
Linguis mille loquacibus
Vatem, dum populis carmina diuidis,
Emirabitur India.
Emense Oceani tot spatia, & sinus
Ingenti Oceano venis

Maiora

Maior ; visa tibi vasta minus Thetis.
Longum Nerea præteris ,
Arces Memnonias vis tua perculit,
Et Plutonia pergama ;
Iam nemo superest ex Acherontijs ;
Imos impulit inferos
Vis infracta malis ; Tartara miscuit
Lugubri querimonia ,
Vt turpes Erebi comminuis Deos .
Te , defunctę periculis ,
Mors vrget minimum corpore languido,
Aut ætas terit inuida :
Manauit tepidus fons animæ cruor
Venis ductus hiantibus ,
Quem votum fuerat fundere viuido ;
Penè spiritus intimè
Visus purpureo corde recolligi ,
Malis suaue rubentibus.
Sic effata nouum Relligio ducem
Quondam est . Tolle per æquora
Diuorum effigies , tolle Quiritium
Ritus , & sacra deuehe ;
Iam te consequitur plurimus Italûm,
Pubis robora martia .
Dicet Roma frequens Cœlicolis parem ;
Centùm Famaq; nobilis
Formas marmoribus finget Achaicis ;
Ac Diuûm decus , aureus
Lambet purpureum Sol tibi verticem,

ODE XXIII.

Te

TE Superis Pater immiſcet Romanus,&
Sollemnes tibi dedicat aras. (vltro
Nec tumulo cinis exiguus,nec puluis inanis
Deficis, immortale ſuperſtes;
Memnonios tentaſſe ſinus tibi profuit olim,
Percurriſſe orbemque repoſtum.
Templa tibi Eous voti reus ardua tollit,
Et votis te dulcibus ambit.
Ille olim vix immiti concedere morti
Te vidit miratus in vrna.
Iamque nouum Cœlo te ſidus nauta tuetur,
Poſthabuitq; ducem Cynoſuram.
Sic ſtat certa ſalus, ſic Indis plurima merces
Ad plenum demanat Olympo,
Te duce, Memnoniaq; plagâ cuſtode beato,
Quiſquis opem depoſcere votis
Deproperat,nec ſaxa timet,fraudeſq; latẽtes,
Nec breuibus freta Syrtibus arcent.

ODE XXIV.

O Lux Memnonidũ, magnaque Principis
Ignati ſoboles, & generis decus,
Oris præpoſitus diuitis Indiæ
Intraſti latebras Memnonis vltimi,
Auroræque plagas luminis inſcias,
Et regnata procul littora Sinico.
Immotis oculis monſtra natantia
Aſpexti, haud veritus Protea luridum;
Percurriſſe vias irremeabiles
Auſus, nec metuens viſere diditas
Terras Oceano diſſociabili.

De-

Detraxti spolium nobile, Memnonem,
Ditis fana ruens ardua funditus.
Debellata vacant regna Proserpina,
Nec iactat trepidas Tisiphone faces.
Vt victor veteres exuuias rapis,
Prædator populorum, & pelagi potens.
Est merces operi; namque sonantibus
Pennis Fama vehit, fraudis & abstinens,
Nec veri vacua ludit imagine;
Te sub calce canit vixe superstitem.
Non ætas hominum clade superbiens
Intègri speciem corporis abstulit,
Sed fas occiduo viuere longius.
Spirat frontis honos Vespere pulchrior;
Vix cessit profugo spiritus halitu:
Tempus cuncta teret, formaque nobilis
Vanescat spatio victa volubili;
Decussere Noti ceu breue lilium,
Oris purpurei sic decus effluit,
Et forma subito fabula deficit.
Non hæc iura tibi tristia, nec malus
Dultes exuuias deripuit dies:
Te miretur Arabs, Memnon & vltimus
Viuentem tumulo; scilicet occidis
Eois oriens Phœbus Iaponum.

De Turcico myoparone capto ab Octauio Aragonio die Xauerio sacro.

ODE XXV.

QValem colubrum Sole sub igneo,
Squamante tergo rusticus impulit
Viator

Viator Afer, prouidoq;
Corripuit calamo tumentem.
Heroa sensere Odrysij; tuis
Octauius dum præsidijs ferox
Ingentem adurgens mole centaurum
Occupat, anteuolans volucrem.
Te quippe opem, te præsidium, & nouas
Præbente vires; nam tibi quo die
Campana Siren vota supplex
Detulit, atq; adoleuit aras,
Classis citato remigio sequax
Peruasit hostem; signaq; sustulit;
Laudemq; Diuo martiali,
Et meritum decus arrogauit.
Tu Thraca nullo Marte domabilem
Prædonem in vndas præcipitem ruis
Turpes vomentem ex ore fluctus,
Cacaq; saxa manu tenentem.
Spectande Cœlo, Diue, volubili
Reluxti Orion, hostibus aureo
Mucrone formidatus, inq;
Tela ratem iaciens, fugacem
Maurum fatigas. iam medijs furit
Vulcanus vndis, iam tonat æneo
Fragore tempestas, triremem
Saberijs opibus refringens.
Tandem vaganti vincula Thracio
Iniecta. quæ non æquora diuitis
Ignara prædæ? quæue puppes
Exuuijs caruere nostris?
Seu tentet Afer prælia: seu Scythes
Formidolosus, pars violentior

Ponti

Ponti Adriani, nil pauentes
Sollicitum metuemus hostem;
Custode rerum Saberio, rates
Nequicquam inerti remige concitat,
Durosq; cogit Bosporanos
Classe cita celerans Tyrannus;
Non inquietis eximet otium
Deprælіando; nil iuuat asperos
Procudere enses, nil Cyclopas
Odrysium chalybem camino
Nouare, & igni. nunc Aragonius
Vexilla fano dedicet, impio
Direpta vati Machumeto,
Teq; ducem Indigetem figuret.
Iani Kalendis agmen ouantium
Procedat aris, candida byssino
Pubes, io pœan, ter edat,
Præq; ferens oleam virentem.
Nil non sequaces efficient rates,
Quas & benigno sidere respicit
Franciscus, & Thracas per hostes
Expedit insidijs dolosos.

De eadem victoria.

ODE XXVI.

FRancisce, Thracum vulnere nobilis
Magnaq; fortis subdere Iberia
Scythasq; Dacosq; & rebelles
Imperio domitare Mauros.
O macte fama, seu tibi laurea

Debe-

Debetur, album seù mage lilium ;
Quin & refulgens arce Cœli
Innumeris celebri triumphis
Cretæa virgo sidera porrigit.
Sic barbarorum corda minacium
Victor domabas quondam, opimas
Exuuias Orientis alto
Dicans Olympo ; nunc quoque nobilis
Præda recenti. scimus vt impium
Scythen, & excussas triremes
Impuleris iaculo tonante.
Vt puluis ater mugijt igneis
Pulsus caminis, & micuit cauo
Siphone glans, iam peruicaces
Bosporidum posuere vires.
Nuper nocentes occupat Aragon,
Signumq; fano Saberium sacrat :
Insigne virtutis trophæum,
Et domiti monumenta Thracis.
Frustra sinistro Marte vagamini
Inuisa Diuis, ac male Tanari
Damnata pubes ; Machumeto
Dedicat indecori nepotes
Franciscus hostes, additus impijs
Vltor, furores frangere viuidus
Inauspicatos, ac trecentis
Inuoluens humeros catenis.
Frustra Scytharum Mars agit impetus,
Et remigum vi per freta pertinax
Errare, prædando fatigat
Parthenopen, Italamq; classem.
Testis triremis remigio leui

Direpta nuper, Lunaq; Thraciæ
Minore vultu, vt signa sano
Explicuit bene grata virtus
Ducis; proteruos namque ope contudit
Tua, & rapaces impulit. ò decus,
O gentis Eoæ renatus
Lucifer, & patriæ Hesperugo,
Fœcunde laudum; tu Latio solo
Ciues retonis seruitio graui
Soluens, & Europen renides
Vsque nouis decorare prædis.
Latè occupatum Nerea vidimus
Nuper Liburnis, occidit, occidit
Seù classe formidatus hostis,
Seù Scythico metuendus arcu.
Sed siste raucam Calliope tubam
Mouere, & aptos quære modos lyræ;
Fer vota supplex, & recentes
Indigetem venerare ad aras.

ODE XXVII.

INtacta regna belluosæ Tethyos,
Francisce, princeps peruolas,
Omnem subire promptus aleam mali,
Et quidquid horret asperi,
Cultu profano dedocens vti Deùm
Insanientem Memnona;
Iturus vsque barbarorum ad vltimos,
Inhospitales & plagas.
Iter libenter arduum vorabitur
In spem Quirini nominis,

Fideq;

Fideq; prouehenda; vt extremos Getas,
Bungiq; tangat oppida.
Te non Eois intonata fluctibus
Hiems remetiri viam
Metu coëgit, horridi aut Fhorci minæ,
Turpesq; Cetorum greges.
Inter pericla hec, vt iuuat facto agmine
Videre properantes. aqua
Se tingere expiando, & insuetos iugo
Collo subire libero?
Videre prisca fana, & euersas solo
Aras Deorum Manium?
Fractosq; Fratres Ditis, examen domus
Plutoniæ, & mœstos Lares?
Tandem decorum calce mordaci caput
Certans nitenti purpura
Pulcher reducis, oris integerrimus;
Sordisq; purus lurida.
Non explicata frons, decorue deserit,
Non te verecundus color;
Viuentiumq;, præter omnes viuido,
Vultus remansit, & Charis.
Obstupuit Indus insolens non ignibus
Arsisse te Cyclopeis.
Non delibatis membra donis prouidus
Arabs perunxit, illinens
Nardo efficaci fallere ætatis probrum,
Morsumq; edacis temporis.
Sic vsque fortis enatas periculis
Viuens, & vrna fortior.

ODE XXVIII.

NVnc, nunc recurre fana, & aras verter
Formidolosus inferis,
Vltus superbum Marte Plutonem nouo,
Densas & aduersum rue
Solus phalanges; Africanus vt leo
Feras minores atterit.
Eheu solutus hostis arcta compede,
Terrasq; inultus ambulat;
Non vsitatos callet & vafer dolos,
Damnis nec indormit malus.
At tu, secundum vota Loiola, impios
Muta pudicis ritibus,
Iäponasq; nobiles centum vrbibus
Tende ocyor ventis tuis.
Io triumphe; fabulosus haud parem
Bacchus reportat India.
Tibi super delubra, & aras dirutas
Virtus sepulcrum substruet.
O non pudendis obsolete sordibus
Vrna superstes feruida,
Pallore non tu luteo vultum notas
Ardentem amico murice,
Nec dulcè succus effluit malis tener,
Turpiue tabescis situ.
Non hospes vrna sordidus terram tenes,
Nouendialis aut cinis;
In calce flamma tecta non cutem excoquit
Iniuriosa corpori.
Hac finis, hac olim manent stipendia
Intaminatum Cypria:

Tibi

Tibi hospitale pectus almo Numini,
Puræ fuerunt & manus;
Tu sidus atra nocte nautis emica,
Præsens & appare iubar.
Seu peruicacis Africi eludis minas,
Seu ponis iratum mare.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM *SIVE* ODARVM

LIBER XIII.

Distinctus in partes quatuor.

De Religiosorum Votis, & Institutis.

Προαύλιον

NON sunt obruendi silentio, qui taciturnitatis studiosi à forensi strepitu se se in Religiosæ vitæ latebras abdiderunt, digni laude, qui fortissimas Naturæ machi-

nas

nas superarũt amorem patriæ, Parentum, fortunarum, rerum humanarum omniũ, abiecta etiam vltro adipiscendi spe. quantum habet, vt quidam ait, ad expugnandum animum virium illa cogitatio? Patris cubile, Matris finũ, focos relinquam. hic in cunabulis infantiæ tempora peregi, hic primum appellaui Parentes, hic ex maiorum imaginibus gloriam traxi: quę vis illa est nisi plane diuina, quæ tantum vel amoris, vel pietatis exhausit? propterea laude digni.

Quis nunc paupertatem quasi pręcipuum generis humani malum conuicijs laceret? quæ, vt non abundantibus, ita fidis vberibus Antonios, Basilios, Franciscos, Ignatios, hisq; paria robora virtutis aluit. exurgãt isti auidiores animi, pecuniæq; aspectu debilitatos spiritus pristini tẽporis memoria recreent. Sanè per illorum tuguria, perq; rerum omnium inopiam iurare possis, nullas diuitias paupertati talium virorum posse præferri.

Te vero firmamentum honestatis, inexpugnabilis Castitas, quo studio in vocem? tu nos Religione consecratos melius quã Vestales olim ignis æterni custodes, non tamen æterni pudoris,

ris, tenes; tu sanctissimam Loiolæ domum assidua statione celebras; tuo præsidio nostra munita sunt vota; tui prope Numinis respectu syncerus ille mentis corporisq; flos perennat, te tuente non tam matronalis stola quã parata illa virginibus corolla censetur aurea; ades igitur, ac tuis laudibus tibi plaude.

Sed illa Virtus carmen inchoet, quę ceteras regit, ac moderatur Obedientia. Prȩferat vero facem obedientibus ille ipse, qui iussus immolare filium ignem tulit, religiosi agminis vere πυρφόρος. Ereptus est à Chaldæorum incendio Pater scilicet vt incenderet filium. Distrinxit in prolem gladium, quo nõ melius, aut gloriosius periret hostis; Præposuit securi, siue secespitæ gladium, quippe vndique armatũ acie, ne qua pars teli vacaret ictu. Ara tantũ defuit sacrificio, quia tanta magnitudine animi oblatam hostiam, nulla capere ara poterat, nec alibi quã sub Cœli templo litari. Vt Sacerdotem se præstaret, patrem esse non meminit. Cui nomen à risu indiderat nascenti, hunc putauit iugulandum sibi esse, non modo sine fletu, sed etiã hilariter: dicam verius obliti sunt pa-

terni

terni oculi effundere lacrymas toti in effundendo ſanguine occupati,atq; intenti. Victimam alligauit ad necem Lictor filij,non Conſul generis. Eum obediendi ſtudium prope abſtraxit à ſenſibus, nam cum ſperaret poſteros fore ſicut Stellas Cœli, ſpem poſteritatis luce priuabat, vt nepotes creſcerent, mactabat vnigenam, & pro baculo ad iter arripuit gladium. Qui conatus erat auertere ignem ab impuriſſimis inquilinis,hic cremare pudicam ſobolem eſt ipſe aggreſſus. Iucundum illi fuit depelli natum à maternis vberibus, iucundius abſtrahi etiam à complexu patris,atq; ab oculis, quibus eum ferebat; lætus erat cũ ille appeteret iam vitale pulmentum, lætior cum oppeteret mortem; quem noluit videre lactentem,voluit videre cruentum. Nequaquam ſibi videbatur Dei beneficio parens effectus,niſi eſſet etiam parens dicto, neq; pium ſe putauit, niſi eſſet victimarius filij, ſatelles ſanguinis, ſuorũ carnifex, generis paricida. Eam lanienam ſolus,vt ita dicã, horruit qui præcepit Deus, quia victimam commutauit. Mirum ſpectaculum, ſub tanto metu non dicam humanitatis,ſed Naturæ intre-

pidi erant ambo; iacebat Natura cum suis armis victa, perculsa, atq; prostrata. Inclinauerat Filius, ac demiserat ceruices, non animũ. Stabat Pater erectus, ac telum altè librabat ad vulnus; Non stupuit manus, sed gladius mactatione suspensus, minister non iam sanguinis, sed salutis. Non expalluit vultus cęde perficienda, sed erubuit infecta; Si obsequendi impetum spectes, iam ille cruentauerat dexteram, jam in viscera filij immiserat cultrũ, iam fibras rimatus inspexerat, execuerat, conciderat. Patiebatur abstrahi à sinu suo spirantem filium, quo sinu exteros etiam mortuos excipit hospitalis. Quem protulit in lucem, obtulit etiam flammis. Deniq; hoc illi proprium fuit, vt serò pareret citò parèret.

PARS

PARS PRIMA

De Obedientiæ Voto.

AD S. IGNATIVM.

ODE I.

O Magne gentis legifer, ò potens
Loiola mentis; robore nam tuo
Regnata libertas iubenti
Arbitrij decus omne cessit;
Iugo coactum quem premis aureo,
Non vlla vis diducet amabili
Iugo. penates ille, multi
Nominis atque atauos remittet.
Tu ius volendi lege domabile
Non ante certa subijcis alteri
Prudens, fatigatumq; iussis
Ingenium domitas rebelle;
Qualis magister Gallica temperat,
Cogitq; frœnis ora sonantibus
Nequicquam agentis spumam, & acrem
Cornipedem stimulo lacessit.
Cursu volentem ludere libero
Premis. proteruum corripuit tua
Præscripta quondam lex, ne amicum
Protinus ingenium sequatur.
Superba mentis consilia haud semel
Lusere multos; tutius alteri

Committit, vt dux ille præit
Prouidus, & potiora suadet.
Tu dux honesti consilij, tuo
Stant cuncta nutu, pectoris intimi
Cæcam latebram, & quisque ritè
Corda Patri patefecit vltro;
Nullasq; morbi cœlat origines,
Obscura promens. dura vel imperi
Mollire doctum dedita te
Arbitrij veneramur arte.
Vincit ter auro regia seruitus
Multo priores conditionibus
Crœsi; Parenti sponte reddis
Imperium, potiora danti.
Ferente leges te, simul auspice,
Non diffidentum seditionibus
Procudet iras mente discors
Relligio, indocilis duelli.

AD CLAVDIVM AQVAVIVAM
Præpositum Gener. Soc. IESV.

ODE II.

DEducte viuo fonte Parentium
Claudi, qui opimos fertilis Adriæ,
Dauniq; campos temperarunt,
Ac Cereris tenuere regna.
Te magna vis, & consilij vigor
Profundioris, te pietas Patrem,
Ducemq; fecit, nos & olim
Subdidit arbitrio volentis:

Quan-

Quandoque mentis tu bonus vnicè,
Cordisq; regnas, nitimur obsequi
Incontumaces, quòq; duxti
Egit Amor benesuadus vltro;
Seù tu tepentem sanguine Iapona
Iubes adiri, seù mare Thracium,
Syrtesq; mauis Bosporanas,
Ibimus auspicio iubentis.
Quascunque Tethys Dorbadas alluit,
Infracta virtus visere gestiet
Deuota telis barbarorum,
Atq; animam docilis pacisci:
Iam caca Nereus littora detegit,
Orbemq; lato gurgite diditum,
Longequè discretum, & sub Indo
Regna tibi patefecit Euro,
Vt explicatis Relligio potens
Signis, & auctis te duce copijs,
Dementium ararum ruinas
Duceret, exuuias renidens
Inferre Cœlo: sic tua lucidum
Aetas Eoum gentibus intulit,
Cultum & Quirinalem, nitoris
Principis & reuocauit aurum.
Fortis tiaram temnere, nobiles
Vittas, virentes frontis & infulas
A te remouisti, nitentem
Haud cupidè trabeam tuendo.
Te ritè Siren patria Principem
Poscebat aris: magnus Aquinius
Sic notus olim spreto honoris
Sidere, splendidior videri.

AD

AD EVNDEM.

ODE III.

Claudi, decoræ Parthenopes decus,
Cui ius in omnes arbitrij Pater
Commisit haud ignarus altæ
Mentis, & ingenij benigni.
Est prompta nutu quidlibet aggredi
In prole virtus, nil putat ardui,
Paremus vltro, nam iubenti
Est decus, ambitioq; subdi.
Sic sueta mundi fœdera subditi
Seruire Diuo; nouimus, vt Ducis
Magni secundum iussa, quondam
Constiterint subito citata
Phœbi quadriga; substiterit soror
Cogens habenas: serua perhorruit
Natura, donec victor hostem
Vulnere comminuit supremo.
Me sponte dedo victor, adorea,
Palmaq; dignus, motibus ingeni
Vltro triumphatis; & altè
Emicui patiens grauari
Ceruice prona. conde silentio
Obliuioso, clarior extuli
Caput; lacessas vsque probris,
Fama venit potiore laude.
Arbitrij iam non ego peruicax
Tibi renitar, protinus aliger
Sequor volentem; vim refregi
Mentis, & ingenium reuici.

Nil Claudij non efficit imperi
Vis magna, Patris nutus & vnius:
Parebo fortis per Sicambri
Tela ferox, per acuta dura
Bipennis; auctor quippè tuebitur
Loiola certus, legifer obsequi.
Qui iura præscripsit, piorum
More Patrum, veterumq; norma.

AD MVCIVM VITELLESCVM
Præpositum Gener. Soc. IESV.

ODE IV.

Simplex obsequij me tibi dedico
Iuratum in tua iussa, & Latij Patris:
Prompti seruitij me reus obligo.
Summitto arbitrium, iuraque fascium,
Tu regnas animi sponte domabilis,
Motus ingenij tu moderabere,
Et mi quam minimum credulus audiam
Patris consilium fallere nescij.
Votiua facies me simul hostia,
Nec ferrum renuo, nec timeo gradum
Vllum mortis, amans cuncta facessere;
Quo mecumque vocas, corripio viam,
Nec vito trepidus fortia; seù iubes
Nostris ire plagis dissociabiles
Auroræ ad populos, seù mage Thracio
Deuotum chalybi mittis in aleam
Vita, subijcio colla securibus:
Edura haud fugio iussa, superbius

Dete-

Detestata alij cum querimonia.
Parebo facilis; non adamantini
Stat vis arbitrij; non iecur intumet
Feruens difficili bile mihi, ac notans
Vultum; nullaque fastidia macerant:
Virtus cuncta mihi dulcior imbuit
Multo nectare; Amor melle mala & lauit.

AD CAROLVM SANGRIVM
Prouinciæ Neap. Præpositum.

ODE V.

INdicte nostra non Polyhymnia
Abibis, alma Palladis, & sacri
Decus Lycei, quo iuuentas
Culta mihi docilis magistro.
Te mentis ornat lumen; & ingeni
Vis acris, ac te Parthenope sibi
Praesse gaudet; Roma & olim
Paruit, Euganeumque tellus.
Tu temperabis cuncta potentibus
Prudens habenis; tu bene libero
Dux imperabis; regna dedo
Mentis, & arbitrium volendi.
Nec iura diffringam mihi fœdere
Firmata certo, non reuocabili
Voto; nec vltra fas, quid ipse
Constituas tacitus, requiro.
Non est meum, si vertere nobilem
Sirena tendas vrbibus infimis,
Decurrere ad molles querelas,

Atque

Atque moram posuisse rebus.
Seu cornipes me montis in ardua
Quondam, biremis seu tulerit scapha,
Loiola certus ducet auctor
Auspicio metuente falli.

AD MARANVM
Rectorem Collegij Neap.

ODE VI.

PLerumque prudens plus nimio cadit,
Quandoque Patris consilium sui
Delibrat, & causam iubendi
Sepositam temerè intueri
Lynceus ardet; tum querimonijs
Irritat iras turbidus, Aufidi
Torrentis instar, saxa, inertem
Atque gregem rapientis vnà:
Ni peruicacem strenuus edomet
Mentem ferendo; differet illius
Acutus vnguis cor, remordens
Et dolor irrequietus anget.
Curis acerbis pectora suppetent,
Vitamq; ducet, (prò nimium miser)
Dies & ingratos, Promethei
Alitibus velut obligatus;
Sic consili expers mente furit leui
Frenos terendo; se quoque macerat
Mœrens, in altum sed iacentem
Prouehit obsequiosa virtus.
Seu tu seuero iura negotio

Edurà

Edura sancis, non ego peruicax
Mentis reluctabor; benigne
Siue mores, soliiisq; risum
Iubere lenis, sic quocque gestio
Parere. quicquid pauperies mea
Parui reliquit, iam resigno,
Et penitum sine fraude pectus.

AD CARACCIOLVM.

ODE VII.

NE regna credas mentis, & arbitrI
Natale ius, amissaq; libera
Sortis gubernacla; explicabis
Imperij noua signa victor.
Non, Sinicus tot temperat vrbium
Si frena Princeps, tu, famulum genus,
Iacebis illaudatus, actus
Sub iuga, nunquam operum solutus.
Vltro ferentem iussa vocauerim
Impune regem; dignius occupat
Nomenq;, fasces atque Regis,
Arbitrium sapienter vni
Qui subdidit, qui libera prætulit
Consulta dictis alterius volens:
Non ille quo fert cunq; præsul,
Difficilis, vel acerbus ire.
Amans paternæ vocis, & abstinens
Tristis querelæ; mollia perfici
Non hic, secundum vota, laudat,
Sed quoties grauis, atq; prudens.

Subire

Subire princeps quidlibet ardui
Iussit, Trionum vel petere asperas
Vrbes, vel Indos, & Quirini
Pro titulis animam pacisci.

AD BOVINENSIVM DVCEM, & Præfectum domus Regiæ in Societatem IESV adscriptum.

ODE VIII.

QVem Numen vltro dulce vocauerit
Eblandiendo, nulla morabitur
Cæca illecebra vis, & altè
Spernet opes fugiente penna.
Cedet coëmptis protinus oppidis,
Aulaq; cedit diuite, ditior
Herus neglecta; atq; insolenti
Colla iugo docilis grauare,
Onus grauari nesciet. hoc decens
Mirata nuper Parthenope Ducum
Fœcunda nutrix; hoc Quirites
Purpurei stupuere; cum te
Vltro paratum ponere nobiles
Fasces, viderent immemorem & satus,
Et gentis addici paterno
Obsequio alterius iubentis.
Ergo superbo iure penatium,
Heroum ab alta stirpe Ducem iuuat
Mecum seueras ferre leges?
Pollicitum Domini minoris
Parere iussis? ò vbi plurima

Nuper

Nuper per vrbem pompa satellitum ;
Currusq; , inauratiq; frenis
Cornipedes ; trabeaq; textum ?
Iam non Iberi Regia Cæsaris
Commissa curis implicat ; arduus
Te poscit æther expeditum ;
Aula tibi Superùm renidet .

ODE IX.

QVemcumque prudens Mucius arbitrum
Dixit volendi, protinus audiam
Procliue iussis temperantem
Ingenium , famulamq; mentem :
Vis mira legum : nam potis ilicet
Mouere nutu cuncta supercilI ,
Regnoque natali potiri
Arbitrij , dominiq; iuris :
Patris voluntas quò vocat , emico
Parere doctus ; quid paret inscius ,
Frustraq; odorari remittens ,
Nec vetitam trepidans in artem
Cognosse ; prudens ille silentio
Caliginoso conteget abdita
Arcana ; nequicquam futuri
Sollicitus nimium fatigo ,
Vexoq; mentem ; simplicis obsequI
Amans, quid vltra est quærere distuli,
Soluente curas lege amica ,
Et facilem reuocante somnum .

AD IO. IACOBVM AB ALEX Prouinciæ Neapol. Præpositum.

ODE X.

TE nostra primùm Pieris auspice
Prodire gestit; Parthenope audiji
Olim Lycèo quem frequenti
Ingenij haud sine laude ciuem.
Dat iura mundi legifer aspici
Obscurus; illum tu refer arduo
Nutu potens, & fræna tractans
Imperij tibi dedicati.
Nec turpis, vltro seruitij reus,
Viuam; probrosum haud obsequium est mihi;
Repensa libertas quiete
Sic fruitur bene feriata.
Si non Parenti subditur impotens
Sui, catena mens adamantina
Deuincta parebit Tyranno
Indecori, dominoque Diti.
Illum reponet, te duce, liberum
Iurata virtus; quem semel obtulit
Loiola, & intègro magistro
Credidit haud animi proteruum.
Vis illa victrix proteret arduam
Ceruicem, & altè colla iugo teret;
Lorisque restringet lacertos
Sponte; minor licet ille iuris;
Sic imperabit, credulus vnicè
Vtcumque Patri se dabit. O noua
Ignatia vis legis, altum
Ingenium tenuantis vltro.

Vltro

ODE XI.

VLtro emancipor alteri,
Sic iuris dominus liberior mei.
Durabo imperiosius
Iussum, nec patrias clarus imagines
Per fastos veteres petam,
Quamuis Assaraci sanguis, & Inachi,
Alta aut stirpe Quiritium;
Infractam edomui mitè superbiam.
Egit iussa Parentium
Diuum sponte sator; cui polus arduus
Seruit. iure perhorrui
Obniti oppositi motibus ingeni,
Dura mente proteruiens.
Qui ius arbitrij nobile cesserit,
Regni iura merebitur
Regnantem imperio ditis Iberiæ
Præit sorte beatior,
Prudens consilij cui Pater imperat,

AD BRANCIVM.

ODE XII.

NOn te catenis illaqueat Scythes,
Nec barbarorum compede seruies
Sonantè vinctus: sponte nexu
Liberior sine fraude viues.
Quid peccet vltro cæcus Amor sui
Securus vnus, cedere nescia
Obstet voluntas? peruicacis

Multa

Multa feres mala mentis exlex.
Simplex fateri prome recondita
Cordis latebra: nil vafer artibus
Ob ende tectis; quicquid angit
Sollicitum, laceratq; pectus,
Profer; fatendo cura resoluitur;
Pudor reluctans, & taciturnitas
Sæpe obfuit, cæcumq; vulnus
Misit in exitium silentem.
Ille obligabit vulnera sedulus,
Curaq; sollers; his Venus artibus
Delusa cedet, sic triformi
Expedies animum Chimæra.
Non ille prodet perfidus auribus
Commissa tutis, nec rapiet malus
Sub diuum iniquo iure Patris
Credita, & arbitrio tacenti.
Committe mentem credulus alteri,
Et consili causam fuge quærere;
Quod ille nutu cumque amico
Iusserit, aggredere haud morando.
Nec te gubernes; hic melior reget;
Dei verendum finge vicarium,
Sic callidas vitabis artes,
Ditis & insidias dolosi.

ODE XIII.

Consulta Patrum nulla iubentium
Scrutabor audax, seditionibus
Et cuncta permiscens, sed oti
Dulce fruar potiore fructu.

Est

Est vt quietem fluctibus Adriæ
Ignoret alter sauior, ardua
Nunc iura culpans, nunc iniquum,
Aut senis imperium Parentis
Fastidiosum. non mihi ferrea
Mens est; acerbo non ego præsuli
Crudus renitar, nec moratus
Aggrediar pede iussa claudo:
Lenis voluntas non inamabilem
Fastidit iram principis, asperet
Natura, seu tristis senecta,
Siue humiles referat penates,
Genusq; vulgi; quisquis erit, Dei
Nutum tuebor, leniter obsequi
Promptus, iubentem præq; vertens,
Robur & ingenij refringens.
Vltro, benignus quod Genitor dedit,
Mentis redonabo arbitrium, neque
Inglorius parere, sensus,
Meq; regam meliore clauo.
Regnare discam subdere fortior
Fasces superbos mentis, & insulas,
Potens triumphatæq; iura
Sponte dare, ac tenuare fastum.
Hæc norma quondam fixa sodalibus
Loiolæ, acuti ne nimium sibi
Impunè fidant, obtueri
Neu trepident placitum Parentis.

ODE XIV.

PArere simplex nil sapientiæ
Fidit, proterui consilij haud tenax,

Iugoq;

Iugoq; mutat sponte fasces
Ingenium attenuans superbum,
Et ius volendi; lenior opprobrI
Perferre voces, iussaq; principis
Seuera Patris; si periclum
Forte facit, feret ille fortis.
Vltro obligari compede libera
Sinet; lacertos, & dabit aureis
Collum catenis, seq; ducet
Victor, io, proprio triumpho.
Ducumnè quondam stirpe satus, genus
Illustre iactet, sortis an infimæ,
Dijudicare haud ille curat
Ingenij potiore laude.
Ceruice prona sustineam iugum,
Vtcumque adæquans munia pauperis
Daui, nec impostam recusem
Terga super tolerare molem.
Circa labores est animus graues,
Et quicquid altè parturit ardui
Patris voluntas; aut Triones
Destinet, aut Nabathæa regna,
Prægestio iam tendere, concitus
Quantum nec ales; sic celer obsequi,
Nubes per auras qualis, & per
Alta equitat freta victor Eurus.

AD SPINELLVM
Prouinciæ Neap. Præpositum.

ODE XV.

D d *Lenè*

LEnè iam frœnos patitur, nec vltra
Ludet exultim sine lege, inaudax
Ire libertas. vt honesta sese
Subdidit vltro.
Seruiam quamuis calidus iuuenta,
Principum sanguis licet; & remitto
Imperi ius omne; iuuat reuinctam
Dedere dextram
Alteri. Dux ipse trahes ferocem
Arduus curru, domitum & catena
Aurea, ducesq; nouo triumpho
Sponte sequentem.
Pronus in Patrem trepido subire
Iussa, tu nutu facili iubebis
Arbiter regni posuisse viles
Sub pede fasces:
Scilicet prudens vbicumq; malis
Siste, non vsquam timidum perire;
Palleam nec iura seuera, fortis
Frangere mentem.
Mater at frustra vetet ire fines
Orbis extremos, & Eoa regna;
Nosco quid possit lacrymans, quid illa
Peccet amando;
Sæpe consultum reuocare patrum
Ausa; nil voces moror inquietas,
Me mea dux mentis ages citatum
In tua vota.
Temnit insanas Genitoris iras,
Temnit & Virtus lacrymas decora
Matris, amplexu properantem & alto
Summouet ore.

Viui-

Viuitur tuto mihi, qui Parenti
Cuncta commisi sine fraude, simplex
Mentis; vt curis vacat expeditis
Libera Virtus.
Integer iuris simul obligaui
Lege deuotum caput, imperaui
Clarior multo, & mage liber actus
Sub iuga legum.
Non, premas si me grauis atterendo,
Suscitem rixas male concitato
Pectore; & Virtus sapienter acres
Contrahet iras.
Terret audaces animos refracta
Vis, & exemplum graue prabet exul
Plurimus, quem Relligio grauata
Expulit vltro,
Mitis, & nutu celer vt facessam,
Quicquid ingrati repulit proteruus:
Hac tenet Loiola suos amica
Compede vinctos.

AD CAPYCIVM.

ODE XVI.

DEuota Patri victima Cantabro
Tinges secures iam capitis minor
Iugo süeti; haud vlla maior
Hostia Pontificis Quirini
Sacrauit aras. non tibi peruicax
Est ira, mentis nulla proteruitas,
Non munijt natura duro
Robore, non adamante pectus.

Quamquam vetusto nobilis ab Capy
Denominatus diceris, vrbium,
Regniq; Campani Tyranno,
Non Amor indecorem reuincit.
Luctere vinclis? impedies caput
Reti doloso. ius tibi patrium
Male arrogando, derogabis
Imperio, dominaeq; menti.
Parere caecum te nihil attinet
Tentare Patris consilium tui,
Gressu laborantem irretorto
Pergere, quò citat ille prudens.
Seù blandus accit, siue supercili
Nutu seuero, toruus & aspici,
Nil interest, accurre tantum
Perficere, & rapere ore iussa.
Non ille, quamquam territat horridus
Iubere, voti perculit integrum;
Narrantur & prisci seueros
Saepe tulisse Patres, senesq;
Aspros iuuenta; lata sed incitat
Virtus volentes, mentibus intulit
Vt lenè tormentum, & proteruum
Ingenium sibi destinauit.
Ne temne Patri credere pectoris
Curas: mederi callidus anxium
Leuabit, arcanum fide si
Consilium reteges amica.
Nec fallet augur te sine Numine
Maturus aui. dux fuerit Deus,
Tu liberum regnum benigno
Dede modò arbitrij Tyranno.

AD

AD MORMILIVM.

ODE XVII.

Qvi se minorem subdidit, imperat.
Regnum pacisci seruitio decet,
Iugumq; libertas amicum
Sponte tulit, positura fasces.
Vim contumacem contudit ingeni
Regina virtus, legibus & vetat
Negata, & imperinissa tangi,
Subdere & arbitrium renidet.
His institutis prouidus imbuit
Loiola prolem, non sine conscio
Parente, quicquid mente versem
Consilij, tacitusq; condam.
Fœcunda laudis, par soboles Patri;
Francisce testis; te Pater euocat
Nutu tot emensum labores,
Difficilis per iniqua Nerei;
Atqui videbas, dissociabilem
Qui finis Indum scindat ab Italo,
Quantis fatigatus procellis
Regna petas Nabathaea, & vrbes
Ante irrepertas; non aliter tamen
Viam vorabis, quam propè si vocet
Altrice Caieta, Quirites
Visere, nil reditus morantem.

AD OBEDIENTIAM.

ODE XVIII.

 Vis

VIs magna nutu pectora temperans,
Superbientis quæ potis ingeni
Fregisse vires, & proteruum
Vertere consilium, benigna
Regina mentis: se sibi peruicax
Subiecit vltro sensus, & imperi
Clauum remisit; sola præfers
Sceptra manu, dominosq; fasces.
Vltro coërces brachia libera,
Cura & solutum protinus euocas,
Gressus retorquentem citatos
Patris ad arbitrium iubentis:
Regnum volenti vis tua surpuit
Non indecoro seruitio premens;
Vt ære Campano ciere
Signa dabis facilè efficaci,
Curtum soporem frangimus impigri;
Non vlla virtuti mora. prosilit,
Notæq; cœpta nil retardant,
Et calamum, atque elementa damnat.
Pudet reniti rebus in arduis
Impunè, quamuis me iubeat graue
Seù trima, seù quadrima Pallas
Ferre iugum, puerùmq; inertes
Formare mentes; tendere feruidas
Dauni paratum, seù gelidas magis
Samnitium oras, siue magni
Panthoidæ Calabrum Lycèum.

AD PAPPACODAM.

ODE XIX.

Non

Non sat paterni te laris exulem
Fugisse, quin & te fuge barbarè;
Quanto negaris sponte plura
Ipse tibi, potiora tanto,
Et plura Cœlo diuite deferes;
Est tanta merces simplicis obsequi,
Seruaque mentis; fas minora
Regna tibi reparare regnis.
Testis seueris Isacis hostia
Deuota flammis: ecce furit Pater
Vibrante ferro. toruus ora
Fixit humi, tenuitque atrocem
Vultum. Parentis scilicet horridi
Spectata Virtus postgenitos docet,
Mucrone districto parati
Vindicis, obsequijque noti:
Ergo volucres aliger incita,
Pennas, Amoris remigium. Pater
Siue ore promet iussa, solo
Siue supercilio mouebit.
Discernet aquis omnia legibus
Prudens, & aquo iure tuebitur
Imos & insignes, habenas
Imperij bene temperando:
Ceu quondam inerrantes loca inhospita
Columna densi praijt aëris
Nusquam pauentes, lacte puro, &
Melle solum liquidum redonans.
Non astuosi damna Capharei
Soluta cymbe sentiet, aut grauem
Nautis Charybdim, si sequacis
Arbitrij reget ille clauum.

Plerumque fallit callidus artium
Satelles Orci, & ludit imagine
Discrimen anceps, lucis auro,
Candidus, Alituumque vultu.
Sunt euaganti vectibus aneis
Metata certa claustra decempeda,
Licentiæ frænum. latebis
Limitibus, spatijsque fixis:
Hæc iura quondam prouidus addidit
Pater coërcens æquora finibus,
Intraque præscriptum frementes
Oceanum glomerare fluctus
Iubens, seuera lege domabilem,
Breuesque arenas sæptaq; littoris
Gementem. vt infantem reuinxit
Nerea, conuoluitque; cunis
Nunc ille vagit paruulus vuidis,
Paretque iussis Oceanus minor
Teramplus, immensus; nec actam
Transilit vlterior refixam.

PARS

PARS SECVNDA

De Castitatis Voto.

AD CAPANVM TIRONEM SOC.

ODE I.

O Flore mentis pulcher, amabili
Pudore pulcher, disce ferociam
Virtute dignam Martiali,
Iamq; tener metuaris Orco;
Illa ò genarum purpura scilicet
Cruentet hostem, te Pudor egide
Obarmat acrem; sculpit auro
Scuta nouis Amor officinis.
Te, te tuendo callida subdola
Fraudis pudicum Tyndaris horreat
Spartana, dementum procorum
Blanda leues rapuisse sensus.
Molli süada; sed timet asperum
Vltro leonem tangere, protinus
Morsu reluctantem feroci,
Quem celeri mouet ira flamma
Vltrix pudoris: scimus vt igneo
Quondam puellam torre fugauerit
Aquinius, terrens & acri
Fulmine depulerit proteruam.
Magnum illa tormentum ingenio admouens
Erupit auro crinibus illito

Fidens, Dionaas & artes
Docta, Cupidineasq; fraudes.
Sed quid pudici floris, & integra
Custos iuuenta possit Amor, fuga
Sensit. minaces illa vultus
Horruit, illecebraq; atroces.
Dixitq; lapsus concolor Hespero
Formosus ales; macte noua puer
Virtute, zonam Martialem
Cinge potens, tibi quam nitenti
Discreuit auro Sophrosine pudens;
Quin pace parta, iam potis otio
Frui beato, namque bellum
Compositis residebit armis,
Posthac nec vllo Marte superbiet
Cognatus hostis, nec male contumax
Regnum quietum concitabit,
Me duce, me cohibente motus.

AD CARAFAM.

ODE II.

Loiola casti foederis integrum
Te poscit astris; eripe Cypria
Immune pectus, mitte vulgus,
Et socios sapiens adauge.
Iam mente curas excute libera
Cœlebs. quietum non aget improbus
Tumultus, olim feriata
Mente dies referente primos.
Cum saua nondum dextera tangeret

Fatale

Fatale lignum, pelliciens virum
Vxorium nec dum nouerca
Fata (nefas) traheret nepotum.
Illos perenni scilicet otio
Pater bearat colle sub herbido,
Vmbraq; Siluani, carente
Vepre solo, & paliuro acuto.
Nunc inquieta coniugis omnia
Tonant querelis. sic Notus impotens
Exercet vndas, sic per altum
Ignis iјt nemus actus Euro,
Sæuitq; tædis. connubium Deus
Prudens remiscet sollicitudine,
Ridetq; si vir posse retur
Iure frui potioris otI.
Breui sed ambos dura necessitas
Sortitur vrna, non sine lugubri
Clamore Natorum, atque nigris
Sordibus, indomitoq; luctu.
Ille explicata fronte beatior
Deget, Cytheren irreuocabili
Qui repulit voto pudicus,
Et pueri sine labe turpis
Vitauit artes prouidus. irritum,
Quodcumque vouit, non faciet, neque
Immota peruertet statuti,
Quod niueo semel ore sanxit.

ODE III.

CVstos pudici pectoris improbam
Damni reliqui materiem; omnia

Mihi & negaui, quæ pudorem
Sollicitent, capiantq; sensus.
Quodcumque cerni vel male lubricum,
Vel turpe tangi, vel bene candidas
Irritat aures, fraudulenta
Quas liquido tenet ore Siren.
Cratera pinguis ducere Cæcubi
Parco, Diones, & pueri timens
Fomenta cæci; mensa paucis
Parca frui dabit, & paratis.
Omnisq; desit copia narium,
Myrtusq;, flos & Cyprius Atticis
Fragrans, odoratiq; Pæsti
Collibus, Assyriæq; merces.
Sic mens carendo libera feruidos
Excludet ictus, vimq; Cupidinis:
Parentis vt præscriptum Iberi
Auspicijs, stabiliq; norma.
Seuerus illi cultus erat; sibi
Atrox, seueris pendere lancibus
Quæcumq; sueuit; fortuitum
Linquere supplicijs inultum
Haud crimen ausus; frena recolligens
Mentis vagantis, nec male digredi
Passus, iubebat constituto
Fine suos equitare sensus.

ODE IV.

ODi quietus regna Cupidinis
Infesta bello, fœdera non prius
Sancita priscis castus ici

Vir-

Virgineum meditans decorem,
Aptumq; sertum; qui nitet integer,
Purusque labis, non aciem fugit
Ceruice, districtumque ferrum;
Estque mori pretium, decusque.
Diuerberato corpore sauiunt
Plagæ cruentæ; pectus & aspero
Thorace, inhorrescitque setis;
Scilicet admoueant pudico
Frustra sorores Gorgoneæ faces;
Nec vox canoræ virginis heu nocens
Audiri, & os fatale cerni
Mente leuem malè demouebit.
Procliuè ducit sæpe licentia,
Pudore quondam lumina libera
Culpante, cæcum vel sodalis
Consilium, & malesuada verba:
Pudor latebra clausus, & æneo
Sub vecte degit; dissociabile
Vulgusque, damnatosque cœtus
Reppulit, ac trepidante penna
Euadit altis nubibus arduus
Pudor; vetabo, qui Veneris furit
Vesania, mecum remissus
Ducat agens geminam ruinam:
Vt inquinauit purpureum decus
Incestus olim, tabidus inficit
Sodalem; & exuctis medullis
Aduena vtrumque lues perèdit.

AD SOCIOS.

Non

ODE V.

NOn tu beatis mentibus inuides
Iurata pubes fœdere candido.
Impune deuictis pudoris
Hostibus, edomitaque matre,
Nectis catenas ritè Cupidini
Contaminato: iam mihi seruient
Artus rebelles, iam corusco
Visa polo leuior relabi
Hagnèa terris, frangere fortior
Arcumque, tadamque, & pharetram grauè
Telis; quieta iamque sensus
Pace silet taciturnus vltro.
Non ante certa lege domabilis,
Sciensuè freni; quippe procacior
Martemq; confundens iniquis
Motibus, & Venerem marinam:
Intègra mentis nunc precor, & mihi,
Loiola, dones candida pectoris,
Nec me iuuenta peruicaci
Feruere, nec nimium proterua.

AD IVVENEM PROCACEM.

ODE VI.

NE labe turpa pectus, & hospitis
Cubile Amoris; coge licentiæ
Frenos verecundus, premiq;
Difficilem cohibe iuuentam.
Ah ne seuerum tu quoque sentias

Olim Tonantem: monstra Typhoëa
Insana dicant, quæ resorpti
Diluuio pereant, manente
Titanas acres in Venerem sene
Bifronte frustra. Mulciber oppida
Exorbuit quondam caducis
Ignibus, horribilemq; vertit
In puluerem. quanta miser æstuas
Flamma Chimæra? dignior ætheris
Flamma, sodali (cernis?) astra
Lumine purpureo renident.
Quæ sæua Circe pocula miscuit
Tingens venenis? nunc age, Thessalas
Artes resoluas pura labis
Sophrosine expediens Dione.

ODE VII.

Descende Cœlo candida mentium
Regina certo fœdere Castitas,
Seu lilio gaudes comante,
Seu niueis adoperta vittis.
Ne cæca mentem vertat, & impotens
Vesania, acris ne catus aucupi
Puer sagittam perq; pectus
Traijciat, per & ima cordis.
Serues clientem: tutus ab artibus,
Teloq; degam; cingar & innuba
Lauroq;, collatoq; flore
Integer Aonidum sacerdos.
Castis amicum, labe procul, choris
Tæda nec olim me puer Aliger

Fæda-

Fœdabit atra, nec Cythere
Sæua fretis, metuenda flammis.
Spernam pudicus prælia ciuica,
Martemq; natalem, & patriam facem
Spernam, pharetratumq; Amorem,
Et tacitum inuiolatus arcum.
Tecti latebra me simul abdidi
Acuta vitans spicula luminum,
Tuebor impermissa nunquam,
Omne nefas oculo mouente.
Eheu reuictum testor adulterum
Heroa, & atris arma cruoribus
Inuncta, vix deleta vatis
Tot lacrymis, gemituq; longo;
Sic expiari difficilem lauit
Labem, seuerus flagitio additus
Vindex, se amatoremq; sauum
Tristibus exagitat querelis;
Semperq; mœrens immeritum virum
Demissum ad Orci limina, Bersabes
Tentator; & quondam sequuta
Progenies vitiosa Patrem,
Patriq; dispar, scilicet improbo
Inarsit igni; thuraq; Manibus
Vxorius turpi in senecta,
Et vetitas adoleuit aras.

ODE VIII.

F*As me pudicum dissociabiles*
Referre Diuos corpore languido;
Legesque mortales, & vltra

Iura

Iura hominum, trepido beatas
Aequare mentes: sic iuuat addere
Stellis honorem, lactis & vberem
Subire callem, semitamque
Virgineis pedibus terendam.
Nunc separatis candidus aedibus,
Tutusque degam, fallere prouidus,
Vitare & artes viperinas
Eumenidum, & prohibere turpes.
Procul choreis sedulus, & iocis,
Ludoque vulgi; iam sat idoneus
Pugnae puer, Ditis cohortes
Edomui sine labe cordis.
Iam tum decora gymnade nobilis,
Cupido, te, audax edomui; & Venus
Aggressa nequicquam es pudori
Sollicitum, illecebraque purum.

ODE IX.

CVras mariti foederis arceo
Sodalis oti; nec metuam procos
Suspectus vxoris dolosae,
Et Paphias agitantis artes;
Sat nota fraudis forma tuentibus,
Casumq; ducit lubrica plurimum
Tangi voluptas, heu iuuenta
Dulce malum medicans veneno.
Hagnèa custos me bene candidis
Tuetur vlnis; mi pudor vsque erit
Cordi, nec obtutum Lacanae
Purpureae mihi fas tueri;

Clauso

Clauſo latebra. quin thalami quoque
Expers honeſti, ſpernere deſtino
Iugo laborantes ſub vno,
Materiem facilem duelli.
Sic mi benigno profluet vbere
Diuiniorum copia munerum;
Cupidinis non tela tingam
Victima; non adolebit igni
Immune pectus; pulchrior altera
Amor fouebit me face, pulchrius
Ardebo, iuratumq; votum
Heſperio ſoluam Parenti.

ODE X.

H*Agnèa, Creſſa virgine pulchrior*
Cui cura caſti cordis & integræ
Mentis, pudici vis amoris,
Huc ades, & meliore pectus
Flamma reſorbe, ne male prouida
Feruor iuuentæ mittat in igneam
Chimæram, & inſana furentem
Cypride deuoluat ſub Orcum.
Deducta quondam ſemine patrio
Innata labes inficit, inficit
Prolem, & Parentis criminoſi
Vim penitò inſeruere cordi
Contaminatam. ſic furit intima
Vulcanus Ætna, quaq; binertice
Arſit Veſeuo flamma quondam,
Eiaculans liquefacta ſaxa.
Sic Adriani gurgitis arbiter

Ferues

Ferues Iapyx, sic Cybeleïum
Vocale debacchatur agmen
Sistra manu quatiens acuta;
Tu Diua frenos coge volubilis
Auriga mentis; tu mareotico
Compesce lymphatam proteruo
Sobria, restituens quietum
Regnum Parentis, prisca fer otia;
Neu pectus imis seditionibus
Confundat æstus, cæca neu vis
Cuncta ruat labefacta motu.

ODE XI.

FRustra iuuenta viuidus impetus
Deliberantem viuere Virginum
Vitam, lacessiuit, vigorque
Propulit in Paphios amores.
Vltro reluctantem, vbere Cantabro
Nutrita virtus pectora roborat,
Quandoque constantem pudorem
Inserit, abstineo Diones,
Fœdaq; labis; diffugit ocyus
Cupido tangi sordidus, & leues
Fundens habenas, ferre suetus
Indomitam sine lege mentem.
Iam iam refectis viribus acrior
Pudor reflorescit, neque turbido
Sensus renituntur tumultu,
Sponte regi faciles magistro.
Querente vanas Cypride concipi
Fraudes. Quid vltra, Nate sagittifer,

Prædam

Prædam fatigas persequendo ?
Marte nouo fugiens triumphat
Iurata pubes : Parthus vti ferox
Fuga reuictis hostibus emicat ,
Fuga decora , nec retrorsum
Terga dare opprobrium est volenti.
Gens quæ pudici propositi tenax ,
Vinci dolentem me simul vnicè
Odit , remisit coniugale
Connubium leuior , toriq;
Immunis : illi retia prępares ,
Cæcasq; fraudes ? ludet , & ocyor
Euadet integro pudore ,
Aucupij haud patiens dolosi.
Ignatij iam non ego candidam
Tentabo prolem turpibus ignibus ,
Tædaq; natali ; per acres
Expediet Pater ipse flammas.

AD SODALEM.
qui se à vitæ licentia reuocauerat.

ODE XII.

PArum seuerum nuper , & ingeni
Procacem abhorrens increpuit Pudor,
Vetans te inerrantem vagari
Liberius , tripliciq; habena,
Auriga prudens ritè coërcuit.
Plagis dolosis extulit , extulit ;
Infregit arcum , tela fregit
Comminuens pueri nocentis.

Pudore

Pudore amico, non vetus otium
Ciuile bellum pectoris eximet;
Cupido; nec quondam tibi te
Per tacitas inimicet artes.
Libare suetus munera Numinis
Dapalis, aras inter amabilis
Conuiua, fœdi vimq; Amoris,
Armaq; quam minimum timebis;
Quid liba possint, donaq; victima
Diuinioris, plus vice simplici
Si pure labis criminosæ
Deproperes, sine fraude, disces;
Qualem leonem dama fugacior,
Lepusq; vidit saltibus horridis
Hircaniæ, videre Manes
Solliciti, trepidiq; sacræ
Mensa ferocem; sic domui grauem
Pudoris hostem haud ante domabilem;
Sic monstra detestata Lethes,
Præq; cauens Acheronta fugi,
Vires & altum consilium Deo
Præbente, vix iam prælia commouet,
Rixamq; natalem Cupido;
Et iecoris tepuere flammæ.

AD PROFANVM POETAM.

ODE XIII.

STant vota quondam candida Cantabrū
Edicta Patri: compede nobili
Amor reuinxit sponte, nulla

Vincla

Vincla die soluenda nectens :
Non me priores, Hyppolitus tenet
Sedes, nouercæ fraudibus impia
Obiectus , integraq; Vestæ
Pro studio patiens necari .
Quicquid canendo lusit Anacreon ,
Quicquid procaci Naïadum choro
Lusere vates turpe nuper,
Aut memorent Parin, aut Adonin,
Odi seuerus ; define turpium
Tandem Camœnarum, & chelys absona ;
Odèa Phœbi personabit
Castus Amor potiore cantu .
Frustra Cupido spicula plumbeo
Intendet arcu, non semel ignibus
Procusa ; nec vatis pudici
Pectus aget , vel operta cordis
Subibit audax : Musa licentiæ
Nocentis vltrix carmine garrulam
Sirena turpi vicit , aptans
Serta sibi leuiore penna .

ODE XIV.

VIxere multi robore Martio
Fortes ; Diones sed puer acrior
Euicit armis , & pudoris
Laude carent sine flore mentis.
Nihil reciso flore rosæ pudor
Distat subactus ; non ego lurida
Contaminari labe pectus
Immeritum , aut patiar pudorem

Impune

Impune lædi, conſcius improbæ,
Cautuſq; fraudis, turpis & abſtinens
Lociq;, cœtus & nocentis,
Donaq; reijciens retorto
Vultu, moleſta pauperie, & nece
Peius timebo flagitium, neque
Pro mentis integra nitore
Purpuream metuam ſecurim
Ceruice prona tingere: Cæcilis
Quirina virgo ſic benè concidit,
Quamq; olim Alexandrèa vidit
Damna per incolumem rotarum.

AD CARACCIOLVM.

ODE XV.

FElix, niteſcit qui niue candida
Prior, nec illum cura Parentium
Vrget laborando, ſed alta
Nil trepidans potitur quiete.
Compeſce curas, fœderis inſcius
Vxorij, te dedicat innuba
Hagnèa, Cœleſtum & remiſcet
Ordinibus, Gnydiaq; puris.
Huic crede caſtus pectora, quæ ſimul
Senſus repreſſit corpore feruido
Depræliantes, nec Cupido,
Nec faciles agitantur æſtus;
Quod Cypris offert, heu fuge tangere,
Quod illecèbra cumq; parat, ferox
Remitte, nec turpes amores

Con-

Concipe in opprobrium pudoris.
Ne tu nitentem perde puertiæ
Florem, pauendo peruigil excuba
Pudoris acer tutor, acer
Dedecorum, ſcelerumq; lictor.
Latet Cupido proditor intimè
Sub corde, telo figere pertinax,
Et fronte direptam corollam
Tollere amat minimum pudico.

ODE XVI.

VIrum tenacem cœlibis otij
Non æſtuoſi cura Cupidinis
Mordet, nec inſtantes puellæ
Propoſito quatient pudico.
Non inquieti turbida pectoris
Procella motu concita ciuico,
Demiſſa tempeſtas & imis
Senſibus ancipiti duello.
Ex quo Parentes fœdera principes
Rupere quondam, fomitis improbi,
Flammaq; damnati nocentes,
Sæpe animum furiare ſueta.
Hinc acta ſæuis ſeditionibus
Nunquam reſidit pugna, ſed aſperis
Rixis, & inuiſi nepotes
Perpetuis agitamur armis.
Vis tauriformis, cæcus & impetus
Erumpit exlex, indocilis pati
Frænum, Diones & proteruæ
Indomitos cohibere motus.

Non

Non ille candor splendet amabilis
Vultus, & astro forma nitentior;
Obnixa sed vim peruicacem
Mens opibus Superùm refringet:
Intègra puro Numine Castitas
Reponis auro sæcula, candidos
Mores reducens; meq; dulci
Posse frui pateris quiete.
Nè fracta virtus concidat, vsq; opem
Per Martialem, vincere strenuam
Hostem; triumphatis licebit,
Ac domitis dare iura membris.
Infracta mens vim Cypridis insitam
Domare tendet, mens bene prouida,
Ne corde debacchetur ignis,
Tisiphone stimulante pectus.
Semper dolosi retia palleam
Cupidinis, venabula callidi
Armare, maternas & artes
Per tacitas agitare fraudes.
Sic explicatis nexibus vnicè
Euasit ales, sic lepus emicat,
Plagis & extricatus infert
Se tacito siluæ cubili.

AD ALBERTVM TIRONEM Carmel.

ODE XVII.

P*Rudens remittis pectore candido*
Ruentem in ignes turpe Cupidinem.
Non vsque splendebit iuuentas

Purpureæ similis Dianæ.
Diffingit ætas irreuocabilem
Formam; nec annos, quos semel eripit,
Vlli reponet; mox soluto
In cineres, sine amore, vultu.
Te, te beatos tollit Amor supra
Colles Olympi, ruraq; patriæ
Castas agentem iam choreas,
Cumq; choris Superùm morari
Prægestientem. iam tibi candidum
De flore sertum, munera Virginum;
Componitur; sed cautus omnem
Materiem fugies malorum,
Damniq; semen; scilicet arduum est
Seruare mentem, non secus artuum
Expers Olympi pulcher ales
Lumine virgineo renidet.
Peruste flagro terga, Cupidinem
Domabis acer; comprimet ænea
Catena vinctum, ferro acuta
Zonaq;, setigerumq; textum.
Hæc prima gentis vulnera, criminis
Hæc prima labes. æstuat, æstuat
Haud igne puro cor, iecurq;
Intumet, & sanie vlcus horret.
Tot ferre casus Terrigenas, malis
Subire tantis heu Pater impulit,
Pater; cruentauit suorum
Cæde manum grauis ille lictor.

AD MACEDONIVM.

Ne

ODE XVIII.

NE iunge amorum fœdera; connubi
Quandoque curæ pectore seuiunt,
Vt Caspij fluctus quietem
Sustulerunt, facilemq; somnum.
Cur non beatis te Socium choris
Prudens remisces? floris honos vbi
Sertis odoratis perennat
Pulcher, Acidalio inuidendus.
Fas est Amori pectora candido
Sacrare tandem consilijs nouis,
Votoq; constrictum triformi,
Te laqueis Erebi expedire.
Amor pudicus sollicitudines
Parentum edaces dissipat ocyus;
Natisq; , distinctoq; temnit
Cogere diuitias nepoti.
Quis te Sodalem fœdere Cantabro
Junget, paternaq; eliciet domo?
Iam perge, maturaq; liber
Tergemino religande nodo.

ODE XIX.

PEriculosa versor in alea
Mortale gestans corpus, & additum
Menti. male ab subiectus ignis
Delituit cineri doloso.
Quot excitauit flamma tragœdias?
Quot damna castis Mulciber intulit?
Subegit & fortes Cupido

Ee 2 Sæpe,

Sæpe, & atrocem animum reuicit.
Quis inquieti prælia pectoris
Non sensit? aut quæ mens genitabilis
Ignara belli? quisue cæco
Marte caret, patriaq; flamma?
Ergo nocentem iure perhorrui
Suspectus hostem, mille vafrum modis,
Artisq; maternæ peritum.
Consului trepido pudori.
Loiola certum præsidium modò
Præstes, pudicis semper amicior;
Tu palmam, & æternos honores
Mi Cyprio paries triumpho.

ODE XX.

Loiola magnæ progenie Parens,
Et dux honesti, fœdere candido
Redonat alma me quieti
More patrum bene feriatum.
Damnosa frustra me Venus illicit;
Cæcum remisi corde Cupidinem
Obliuioso. nunc pudico
Flore mihi properare sertum
Curate, & auro. nobile Virginum
Insigne quæro. non ego Cypria
Vesania bacchabor amens,
Connubij vacuis amicus.
Me more Cycni sustulit aëre
Pudica virtus; nec Iouis armiger
Rostro pauentem pertinaci,
Vnguibus aut male carpit vncis.

Quam-

Quamquam citatam corripio fugam,
Non turpè dicar linquere parmulam;
Sed tela vito saua, & arcum
Effugio pueri Diones.
Reddo obligatam nunc reus hostiam;
Toriq; curas, & thalami graues
Depono; & astris totus alta
Mente feror mihi destinatis:

AD CRISPANVM SACERDOTEM.

ODE XXI.

LItabis aris munera proferens,
Non inquinata libaq; dextera;
Castusq; placabis Tonantem
Virgineis operate sacris.
Te fœda castum Bellerophonta, te
Chimæra formidet. preme cuspide
Informe monstrum; nec tibi atro
Ore vomet nocitura flammas.
Non admouebit mentibus integris
Cupido tormentum, & Venus impotens
Vexare mentem. tutus ipse
Cum socijs thalami solutis
Deges. pudicum vis quoque terreat
Incesta damnis; inficies magis
Mucronem, & immites bipennes
Sanguine, non timidus perire.
Nescit Cupido tangere vulnere
Immune pectus; candor amabilis
Vel fronte collucet serena,

Et decorat bene nata pulcher.
Fies pudicus ritè sodalium
Integriorum; Cantab.r vt parens
Sacrauit, & iuratum adegit
In tria verba, triplexq; fœdus.

ODE XXII.

LVet procacis fœda Cupidinis
Commissa, quisquis candida pectora
Coinquinauit nata in vsum
Hospitij, placitamq; Sancti
Amoris ædem. Cypria naufragum
Deleuit orbem, Cypria fumidas
Euertit vrbes; cum tonantes,
Ceu pluuia, cecidere flammæ.
Damnosa pergunt secula turpium
Inire patrum; par veteri genus
Renascitur nullo pudore,
Notaq; dedecorum propago.
Infecit ipsam labe puertiam
Turpis Cupido, mentis & improbè
Tyrannus, & mollis iuuenta.
Matris ad arbitrium Cytheres
Tædas & arcum, telaq; corripit,
Inter calentis munera Liberi,
Inter dolosas & latèbras,
Luminibus, socijsq; tectas;
At me remotis nil iuuat arbitris
Fecisse; coram non sine conscio
Degam sodali; cautus olim
Cantaber hæc Genitor monebat.

Hagnaa

ODE XXIII.

HAgnè a puri sedula corporis,
Mentisq; custos vsque tuebitur;
Puer Diones me timebit
Sponte supercilio seuerum.
Pudoris exlex sub duce Cantabro,
Turpisq; viuam? nominis immemor
Loiolidum? aeterniq; iuris,
Fœderis & sine laude sancti?
Prius decoro vulnere barbaras
Tingam secures, purpurea minor
Ceruicis, exemplo pudici
Propositi erudiens nepotes.
Intègra virtus scilicet, aurea
Decorq; forma deterior velit
Vulgo notari? vel recidi
Sophrosine sinet alma florem?
Non ille rursus Vere renascitur,
Quem Cypris vngui messuit inuido;
Narcisse sic langues, odoras
Tuq; comas, Hyacinthe, ponis.
Doctus sagittas ludere, & igneos
Arcus, periclo proxima peruigil,
Prudensq; vitabo, & virili
Toruus Acidalios amores
Vultu obtuebor. casta proteruitas
Iuuat pudicum; nec facilis fores,
Portasq; non clausas resignem,
Frœna vagis moderans ocellis.
Quid fraudulentus possit imagine
Picta Cupido, gnarus, & aucupi

Vincla die soluenda nectens :
Non me priores Hyppolitus tenet
Sedes, nouercæ fraudibus impia
Obiectus, integraq; Vestæ
Pro studio patiens necari.
Quicquid canendo lusit Anacreon,
Quicquid procaci Naïadum choro
Lusere vates turpe nuper,
Aut memorent Parin, aut Adonin,
Odi seuerus ; desine turpium
Tandem Camœnarum, & chelys absona ;
Odèa Phœbi personabit
Castus Amor potiore cantu.
Frustra Cupido spicula plumbeo
Intendet arcu, non semel ignibus
Procusa ; nec vatis pudici
Pectus aget, vel operta cordis
Subibit audax : Musa licentiæ
Nocentis vltrix carmine garrulam
Sirena turpi vicit, aptans
Serta sibi leuiore penna.

ODE XIV.

VIxere multi robore Martio
Fortes ; Diones sed puer acrior
Euicit armis, & pudoris
Laude carent sine flore mentis.
Nihil reciso flore rosæ pudor
Distat subactus ; non ego lurida
Contaminari labe pectus
Immeritum, aut patiar pudorem

Impune

Impune lædi, conscius improbæ,
Cautusq; fraudis, turpis & abstinens
Lociq; , cætus & nocentis,
Donaq; reÿciens retorto
Vultu, molesta pauperie, & nece
Peius timebo flagitium, neque
Pro mentis integræ nitore
Purpuream metuam securim
Ceruice prona tingere: Cæcilis
Quirina virgo sic benè concidit,
Quamq; olim Alexandrèa vidit
Damna per incolumem rotarum.

AD CARACCIOLVM.

ODE XV.

Felix, nitescit qui niue candida
Prior, nec illum cura Parentium
Vrget laborando, sed alta
Nil trepidans potitur quiete.
Compesce curas, fœderis inscius
Vxorÿ, te dedicat innuba
Hagnèa, Cœlestum & remiscet
Ordinibus, Gnydiæq; puris.
Huic crede castus pectora, quæ simul
Sensus repressit corpore feruido
Deprælìantes, nec Cupido,
Nec faciles agitantur æstus;
Quod Cypris offert, heu fuge tangere,
Quod illecèbra cumq; parat, ferox
Remitte, nec turpes amores

Con-

Concipe in opprobrium pudoris.
Ne tu nitentem perde puertia
Florem, pauendo peruigil excuba
Pudoris acer tutor, acer
Dedecorum, ſcelerumq; lictor.
Latet Cupido proditor intimè
Sub corde, telo figere pertinax,
Et fronte direptam corollam
Tollere amat minimum pudico.

ODE XVI.

VIrum tenacem cœlibis otij
Non æſtuoſi cura Cupidinis
Mordet, nec inſtantes puellæ
Propoſito quatient pudico.
Non inquieti turbida pectoris
Procella motu concita ciuico,
Demiſſa tempeſtas & imis
Senſibus ancipiti duello.
Ex quo Parentes fœdera principes
Rupere quondam, fomitis improbi,
Flammæq; damnati nocentes,
Sæpe animum furiare ſuetæ.
Hinc acta ſæuis ſeditionibus
Nunquam reſidit pugna, ſed aſperis
Rixis, & inuiſi nepotes
Perpetuis agitamur armis.
Vis tauriformis, cæcus & impetus
Erumpit exlex, indocilis pati
Frænum, Diones & proteruæ
Indomitos cohibere motus.

Non

Non ille candor ſplendet amabilis
Vultus, & aſtro forma nitentior;
Obnixa ſed vim peruicacem
Mens opibus Superùm refringet:
Intègra puro Numine Caſtitas
Reponis auro ſæcula, candidos
Mores reducens; meq; dulci
Poſſe frui pateris quiete.
Nè fracta virtus concidat, vſq; opem
Fer Martialem, vincere ſtrenuam
Hoſtem; triumphatis licebit,
Ac domitis dare iura membris.
Infracta mens vim Cypridis inſitam
Domare tendet, mens bene prouida,
Ne corde debacchetur ignis,
Tiſiphone ſtimulante pectus.
Semper doloſi retia palleam
Cupidinis, venabula callidi
Armare, maternas & artes
Per tacitas agitare fraudes.
Sic explicatis nexibus vnicè
Euaſit ales, ſic lepus emicat,
Plagis & extricatus infert
Se tacito ſiluæ cubili.

AD ALBERTVM TIRONEM Carmel.

ODE XVII.

PRudens remittis pectore candido
Ruentem in ignes turpe Cupidinem;
Non vſque ſplendebit iuuentas

Purpureæ similis Dianæ.
Diffingit ætas irreuocabilem
Formam; nec annos, quos semel eripit,
Vlli reponet; mox soluto
In cineres, sine amore, vultu.
Te, te beatos tollit Amor supra
Colles Olympi, ruraq; patriæ
Castas agentem iam choreas,
Cumq; choris Superùm morari
Prægestientem: iam tibi candidum
De flore sertum, munera Virginum;
Componitur; sed cautus omnem
Materiem fugies malorum,
Damniq; semen; scilicet arduum est
Seruare mentem, non secus artuum
Expers Olympi pulcher ales
Lumine virgineo renidet.
Peruste flagro terga, Cupidinem
Domabis acer; comprimet ænea
Catena vinctum, ferro acuta
Zonaq;, setigerumq; textum.
Hæc prima gentis vulnera, criminis
Hæc prima labes. æstuat, æstuat
Haud igne puro cor, iecurq;
Intumet, & sanie vlcus horret.
Tot ferre casus Terrigenas, malis
Subire tantis heu Pater impulit,
Pater; cruentauit suorum
Cæde manum grauis ille lictor.

AD MACEDONIVM.

No

ODE XVIII.

NE iunge amorum fœdera; connubi
Quandoque curæ pectore fæuiunt,
Vt Caspij fluctus quietem
Sustulerunt, facilemq; somnum.
Cur non beatis te Sociùm choris
Prudens remisces? floris honos vbi
Sertis odoratis perennat
Pulcher, Acidalio inuidendus.
Fas est Amori pectora candido
Sacrare tandem consilijs nouis,
Votoq; constrictum triformi,
Te laqueis Erebi expedire.
Amor pudicus sollicitudines
Parentum edaces dissipat ocyus;
Natisq;, distinctoq; temnit
Cogere diuitias nepoti.
Quis te Sodalem fœdere Cantabro
Iunget, paternaq; eliciet domo?
Iam perge, maturaq; liber
Tergemino religande nodo.

ODE XIX.

PEriculosa versor in alea
Mortale gestans corpus, & additum
Menti. male ah subiectus ignis
Delituit cineri doloso.
Quot excitauit flamma tragœdias?
Quot damna castis Mulciber intulit?
Subegit & fortes Cupido

Sæpe, & atrocem animum reuicit.
Quis inquieti prælia pectoris
Non sensit? aut quæ mens genitabilis
Ignara belli? quisue cæco
Marte caret, patriæq; flamma?
Ergo nocentem iure perhorrui
Suspectus hostem, mille vafrum modis,
Artisq; maternæ peritum.
Consului trepido pudori.
Loiola certum præsidium modò
Præstes, pudicis semper amicior;
Tu palmam, & æternos honores
Mi Cyprio paries triumpho.

ODE XX.

Loiola magnæ progenie Parens,
Et dux honesti, fœdere candido
Redonat almæ me quieti
More patrum bene feriatum.
Damnosa frustra me Venus illicit;
Cæcum remisi corde Cupidinem
Obliuioso. nunc pudico
Flore mihi properare sertum
Curate, & auro. nobile Virginum
Insigne quæro. non ego Cypria
Vesania bacchabor amens,
Connubij vacuis amicus.
Me more Cycni sustulit aëre
Pudica virtus; nec Iouis armiger
Rostro pauentem pertinaci,
Vnguibus aut male carpit vncis.

Quam-

Quamquam citatam corripio fugam,
Non turpè dicar linquere parmulam;
Sed tela vito sæua, & arcum
Effugio pueri Diones.
Reddo obligatam nunc reus hostiam;
Toriq; curas, & thalami graues
Depono; & astris totus alta
Mente feror mihi destinatis:

AD CRISPANVM SACERDOTEM,

ODE XXI.

Litabis aris munera proferens,
Non inquinata libaq; dextera
Castusq; placabis Tonantem.
Virgineis operate sacris.
Te fœda castum Bellerophonta, te
Chimæra formidet. preme cuspide
Informe monstrum; nec tibi atro
Ore vomet nocitura flammas.
Non admouebit mentibus integris
Cupido tormentum, & Venus impotens
Vexare mentem. tutus ipse
Cum socijs thalami solutis
Deges. pudicum vis quoque terreat
Incesta damnis; inficies magis
Mucronem, & immites bipennes
Sanguine, non timidus perire.
Nescit Cupido tangere vulnere
Immune pectus; candor amabilis
Vel fronte collucet serena,

ODE XXIII.

HAgnè a puri sedula corporis,
Mentisq; custos vsque tuebitur;
Pu r Diones me timebit
Sponte supercilio seuerum.
Pudoris exlex sub duce Cantabro,
Turpisq; viuam? nominis immemor
Loiolidum? æterniq; iuris,
Fœderis & sine laude sancti?
Prius decoro vulnere barbaras
Tingam secures, purpureæ minor
Ceruicis, exemplo pudici
Propositi erudiens nepotes.
Intègra virtus scilicet, aureæ
Decorq; formæ deterior velit
Vulgo notari? vel recidi
Sophrosine sinet alma florem?
Non ille rursus Vere renascitur,
Quem Cypris vngui messuit inuido;
Narcisse sic langues, odoras
Tuq; comas, Hyacinthe, ponis.
Doctus sagittas ludere, & igneos
Arcus, periclo proxima peruigil,
Prudensq; vitabo, & virili
Toruus Acidalios amores
Vultu obtuebor: casta proteruitas
Iuuat pudicum; nec faciles fores,
Portasq; non clausas resignem,
Frœna vagis moderans ocellis.
Quid fraudulentus possit imagine
Picta Cupido, gnarus, & aucupi

Timens; memor Troiæ cadentis,
Et Lacedæmoniæ puellæ;

ODE XXIV.

CAndore pulcher nubila diuido
Non vsitato; iam nouus aliger
Fastidio terras inertes,
Et patrios repeto penates
Diuûm sodalis, non onus addidit
Mortale corpus; non ego sordidus
Exul morabor, sed biformis
Per liquidas bene cautus auras
Euado. poscit me polus; igneo
Præfertq; Olori; purius extuli
Et luce fulgentes, & auro,
Non sine honore pudicus alas;
Cœloq; degam corporis vnicè
Obliuiosus: me nihil attinet
Curare quæ vitem procaces
Arte dolos Cypriæ solutum,
Aegraq; curæ; non mihi nubilis
Dotanda virgo; sollicitas opes
Non elaborabo, colonus
Cum boue seu vacat otioso.

AD ROBERTVM Carthus.

ODE XXV.

FRustra fugacem persequitur virum
Cupido, quamuis penniger explicet
Alas,

Alas, citatum haud assequetur,
Eminus vt geris acre bellum.
Non, si trilici tegmine cominus
Luctere, cedet; qui lacrymabilem
Vatemq; Regemq;, ac teramplo
Ingenio sobolem reiicit;
Fugisse praestat. scilicet (heu pudor)
Quicumque turpem ducimus impij
Originem, ciuile bellum
Vi rapida penitus mouente,
Non inquieto Marte carebimus,
Non aestuosi moribus Adriae.
Vitae superstes semper ignem
Virginibus metues nocentem;
Puraeq; menti; ne Veneris genus
Infame telo vulneret aspero,
Flammaeq; damnatumq; caeci
Fomitis, ac tacitae Chimaerae;
Te iure custos vectibus aneis
Pudor tuetur, parca Ceres quoque,
Parcusq; Liber, suetum & artus
Pellere liberiore flagro.

ODE XXVI.

PVris amicus mentibus, alites
Iungens beatos, Cyprin in aequora;
Fluctusq; natales procellis
Aeolijs agitare tradam.
Quicquid Cupido suadeat, vnicè
Neglector. ò quae labe carentibus
Gaudes, pudico necte flores

Es Necte

Nectе mihi haud humilem corollam
Hagnèa virgo. tu mihi candidos
Seruas honores; fœdere tu iubes,
Meq; integro sacrare voto,
Virgineisq; choris remisces.
Regina priscum iam Ratio decus
Per te resumit; membraq; temperat
Dans iura regnatis, quieto
Imperio, dominoq; nutu.

ODE XXVII.

D*Ecora virtus ex humili gradu*
Mortalem Olympo sustulit altius,
Mutans beatorum choreis,
Mentibus & sine labe puris.
Olim pudico ritè Cupidinem
Loiola voto perculit, & graui
Cessare bello vi coëgit,
Sacra pati docuitq; frœna.
Illum colubris vipereis prait
Megæra. flagrat tæda nocentior
Vtrique, gestat sed pharetram
Hic iaculis, grauidamq; plumbo;
Hagnèa poscit me comitem sibi
Velata vitta tempora candida,
Vtcunq; connubi, toriq;
Iura volens inimica fugit.
Infida nunquam cesserit, editi
Periura voti; nescia turpium;
Iugumq; detrectans subire
Comparis, & geminum laborem.

Saeli nocentis, prò pudet, & pudet
Libidinum: quem non Venus integrum
Infecit olim? quem Megara
Non Cyprio furiauit igni,
Vis saua amantum? flebilium heu nimis
Tragœdiarum testis acerbior
Tot casus heroum, & pudendis
Opprobrijs temerata Virtus.

ODE XXVIII.

Foecunda damni Cypria perdidit
Mortale corpus, ducere gentium
Parata dementes ruinas,
Dicta Venus Libitina iurè.
Contaminato pectore sordidus
Stat ponè Natus, quemlibet impotens
Fœdare, cognataq; flamma
Vrere: vix animi pudici
Constans, & atris cautus ab ignibus
Euasit vt pectus penetrabili
Cupido telo vicit anceps
Corda petens violentus arcu,
Plagasq; densas, cacaq; retia
Tendens; sed artes ludere callidus
Pudor Dionaus reuicit:
Hamonia leporem fugacem,
Ceruamuè frustra ceu trepidam Lacon
Venator vrget: sic generosior
Fuga, latentes vsq; fraudes
Pertimui, tacitumq; Martem;
Natale monstrum vincere pertinax

Voto pudico, proterere ac pede
Anguemque turpem, & peruicacem
Fundere tabificum venenum.
Deliberata morte Cupidinem
Odi; nec ensem, nec iugulo graues
Pauebo Lictorum secures;
Damna ferox animi lacesso.
Vitam paciscar (quid moror?) ocyus
Pro mente pura: scilicet haud ero
De gente Loiola, triumphi
Præda Cupidinei superba.

AD TORALDVM.

ODE XXIX.

TV, si me satis audies,
Vitabis laqueos, collaq; candida
Subduces Veneris iugo,
Quæ spumante salo fluctuat, igneum
Quæ pascens iecur, æstuat,
Impressit generi sæpius & notam.
Illibata Cupidine
Virtus illecebræ nescia sordidæ
Prauos excutit, excutit
Fœtus, quos male mens prouida parturit:
Felix ò nimium, tori
Quem non vlla tenent vincula, nec facit
Infracta fidei reum
Impermissus amor fœdere nubili.

ODE XXX.

Syrtes

Syrtes iniquas littore commodo
Mutare iuuit. Bosporon improbum
Fugi, procellosaq; damna
Tethyos, & Venerem marinam.
Fugi prope olim naufragus; enato
Sospes periclis, fluctibus enato;
Vitoq; detestata castis
Saxa, doli trepidus latentis.
Amara rerum non Venus eluet
Enata ponto; desine mollior
Adoni dulcem te fateri,
Matre puer generate myrrha.
Ter fungar auo; semper amabilem
Florem tuebor, non Aquilonibus
Metetur, aut languebit astu
Damna per inuiolatus Hybla.
Praceps libido cum temerè incitat
Insanientem partem anima, ferox
Obnitor, afflet ne Chimara
Spiritus, & male nata mecum
Vis caca flamma perdat, vt intimè
Vulcanus arsit. scilicet integrum
Veri sacramentum Parenti
Hesperio sine fraude dixi.
Me casta Mater cum duce Cantabro
Tuebitur, me Sophrosine pudens;
Amoris vltrix, impotenti
Eripiet, volucresq; ferro
Incidet alas, telaq; noxia
Retundet, arcum franget & aneum;
Forsan iuuentas me calentem
Perdiderat, bona Virgo flammam

Ni temperasset, ritè vouentium
Custos virorum; nunc ego victimam
Me reddo votiuam, & volentem
Rursus ouem ferio pudicus.

ODE XXXI.

I*Mpotens olim nimium Cupido*
Perdidit terras male feriatas:
Nunc & incedens pharetratus arcu
Regnat amantum.
Sæcla bifrontis redeunt Parentis,
Cum furor quondam in Venerem gigantum
Turpe procliuis rueret, tonanti haud
Credulus ira.
Scilicet latè pelago procaces
Innatant, altis rapiuntur vndis
Et Mimas; & Porphyrion resorpti,
Atq; Typhœus.
Vlta tum fœdos grauis est amores
Doris, exultim vaga cum libido
Serperet terris, nihil & minarum
Aspera curans.
Siue cum quinæ periere telis
Igneis vrbes, pluuioq; nimbo,
Deque flagrauit vitio Diones
Cæca iuuentus.
Quis teget tutor trepidum pudorem?
Matre natales stimulante flammas,
Et venenatas acuente Nato
Cote sagittas.
Mater, & Virgo, tibi cura casti

Pecto-

Pectoris; votis ades alma nostris,
Cantaber custos quoq;, tu pauentes
Instrue bello
Arduo fortis: duce te refringam
Spicula, & sauos animosus arcus;
Acer & memet feriam proteruum
Non semel hostem.
Ipse mortalis licet, & superbo
Patre neglectum genus, & remissum;
Simplices mentes imitabor ales
Pulcher, & omnis
Labis immunis; patiens meiq;
Vltor, & iudex furere inquietos
Haud sinam sensus, domitare membra
Libera fortis.

ODE XXXII.

IAm princeps animi, potens
Regnabit Ratio, motibus arctius
Pressis, arbitra iam sui.
Vincet vis anima pars melior mea
Saui bella Cupidinis;
Non arcum, iaculis nec pharetram graui
Intactus metuam. Pudor
Loricam triplicem pectore candido
Pracinxit sibi dedicans,
Iunoni penitus dissociabilem;
Constans propositi Pudor
Non iungenda tori fadera respuit;
Periurus neque Hymen mihi
Nectet fraude mala vincula connubi:

Pennis

Pennis sic bene candidis
Euadam Superis iunctus oloribus.

AD CASTITATEM.

ODE XXXIII.

HVc ò Virginei dulce decus chori
Adsis mater amans pectoris integri.
Tu mentem rapidam, cordaq; perditè
Deflagrata nouis fontibus eluis,
Turpari metuens puluere sordido
Mortalem ad Superos euehis alites.
Illum si stabili fœdere vinxeris
Iuratum thalamos temnere nubiles,
Frustra sollicitet dote Quiritium
Importuna Venus, seu Veneris puer,
Vt ceruice iugum ducat aheneum;
Detestata sibi damna Cupidinis
Vitat, nostra volens commodus otia,
Euaditq; plagis expediens caput,
Nunc thorace premens horridus aspero
Corpus, nunc feriens grandine verberum.
Sic me serta manent, præmia candida
Mentis, sic niueos iungere Cœlites,
Castarumq; licet ducere Virginum
Impubes choreas, dum thalamo Pudor
Secernat; Ratio vimq; regat sibi
Aduersam cohibens, frœnaq; temperet.

ODE XXXIV.

Can-

Candida vis amoris (na pectus
Reddit immunẽ Veneris, qua malesa-
Sauit in vlcerosum.
Non ferox telis equitat, nec strepitāte pēna
Natus inerrat audax,
Concitās sensus animo plus nimio rebelles,
Iuris amans pudici
Reppuli cœlebs thalami vincula; nubileq;
Cernere fœderatos (lutis
Haud fino prudens oculos; sic caput inuo-
Retibus expediui,
Lubricū casū reputans, et lacrymosa Vatis
Carmina criminosi, (pido.
In nefas ne cæcus agens me rapiat Cu-

AD CRISPVM
qui se à vitæ licentia reuocauerat.

ODE XXXV.

Io, procacis ingeni victor domans
Te bene Marte noua
Furore cæcum Cyprio,
Furora qui leuem iuuentam concitat,
Demouet atque loco
Mentem minus iam sobriam.
Prudens nocenti desinis Cupidine,
Et Paphia furere,
Qua macerat cor ignibus,
Florem pudoris qua proterua decutit,
Inquinat atque decus.
Simul Cupido suscitat

Tædam inuerecundus, vel incestus malis
Pascit imaginibus
Obliuiosum te poli.
Caue; igneis in æstuat præcordijs,
Flammaq; congenita
Pectus male heu depascitur.
Seuerus in te fauiês torior tui,
Non inhians epulum
Dapale, non ardens merum.
Vt ignem, vt acre Bacchus irritat malum
Non adeunda trahit
In lustra inexpletæ lupæ.
Vnde amouere vix Auernales queant
Atque minæ, atque faces,
Fulmen Tonantis aut atrox.
Sic gliscit ardor, sic marinæ Matris, &
Vis agitat Pueri
Telum retorquentis graue.

ODE XXXVI.

F*Regi pudicus improbi Cupidinis*
Telumq;, & arcum ferreum.
Immune pectus ille nec flammis edet,
Iecurq;, & vrens ilia,
Non sauiens tumescet in præcordijs
Iaculi venenum noxij,
Cruore viperino [illegible] sciens doli
Armauit olim, & imbuit,
Tractare sæua philtra, felle & spicula
Inungere atro callidus,
Et illigare mollibus prædam plagis;

Fuga

Fuga sed euasi alite,
Virtute dia, & efficaci robore.
Nunc improbo Cupidini
Iuratus hostis respuam atrox, obtulit
Quod ille cumque blandior.

ODE XXXVII.

QVandoque discors bella menti cõmouet,
Animiq; pars minor furit
Insaniendo; lictor ipse tum mei
Humeros peruro funibus
Sectus flagello, & peruicaci verbere
Cruoris ad riuos mei;
Versisq; flagris huc, & huc inaestuat
Vltro pia indignatio.
Motus rebelles, atq; seruilem manum
Parere Reginæ decet:
Sic Indus heros crura suetus carnifex
Torquere dura compede,
Versare doctus orbibus motus leues,
Et artubus fingi puer.

PARS

PARS TERTIA

De Paupertatis Voto.

ODE I.

Mater piorum Pauperies ades
Decora, seù tu diues opum venis
Diuiniorum, seù soporem
Haud trepido facilem reducis.
Despecta vulgo sis licet, & probris
Inter labores & querimonias
Iactere, te Loiola grato
Excipit hospitio merentem.
Non ille, quanquam clarus Iberiæ
Penatibus, te reppulit horridam;
Narratur & vili lacerna,
Aduena cum Solymen adiret;
Mutasse loricas adamantinas,
Sagumq; Martis nobile: sic poli
Gonsaga regnat, sic propago
Borgiadum, puer & Polonæ
De gente, sanguis regius, abstinens
Opum: paternum me nihil attinet
Tractare censum, dedicatum
Sponte tibi meliore voto.
Tu spes redonas largior æthere,
Tu destituti prouida pauperis
Alumna, post te non trementis
Dura famis mala, dura brumæ.

Tu

Tu pectus expers sollicitudinum
Quiete mulces, cordis & eluis
Curas, & insanos tumultus
Consilio potiore sedas.

AD NOBILEM VIRVM.

ODE II.

PRisco ducis ab Inacho
Nequicquã genus, & gentis imagines
Fumosas, vacuum decus:
Me clarat Superis pauperies mea
Spreto iure penatium.
Insanire iuuat, sed bene sobrium.
Da tecto tenui larem,
Da fontis latices, da Cererem breuem;
Paruo commodus, otij
Sat diues moueo materiem metus.
Qui curis amat exedi
Thesauros Arabum sollicitus petat;
Ponit libera mens opum
Pondus, dote carens, sic habilis Deo:
Stipem me prohibet supra
Periuri metuens cogere Cantaber
Auctor, dum reparet famem
Tempestiua Ceres, mundaq; parcitas:
Me ditem patrio lare
Curta cura rei conficit, & coquit.

AD MIRABALLVM.

Non

ODE III.

Non me superbus Pyramidum situs
Aeternat; vltro pauper opum, tamen
Regnabo terrarum; potensq;
Ex humili mihi cuncta subdam.
Fortuna quicquid mobilis obtulit,
Iam iam resigno; me pietas mea
Teget, nec vltra humana quaero,
Pauperie docilis ferenda:
Alterna semper gaudet honoribus
Fortuna, celsa vertere pertinax
De sede, fataliq; ludo
Laeta venit, fugitiua cedit.
Cum se proteruo credidit Africo
Mercator, auget diuitijs mare
Auarum. eodem pectus aestu
Intumuit. caruit sopore
Votis pacisci suetus, inhospita
Ne Syrtis, aut ne Scylla resorbeat;
Perq; Adria caecos tumultus
Perdat opes violens lapix.
Securus ipse & turbinis, & Noti,
Laetusq; deges sub duce Cantabro,
Nec pinum onustam scandet vnà
Cura & acuta, Pauorq; lictor.
Non quid vetustis alter in horreis
Condat, laborans; solicitus nimis,
Ne vota frustretur colonùm
Parca Ceres, minimumq; foenus.
Iam mitte luxus, eripe te malis.
Ne semper vdi pocula Liberi,

Col-

Collesq; piscosiq; latè
Pausilypi meditere littus.
Aulæa temnens, & Babylonias
Artes, recumbes stramine rustico:
Sic explicata fronte carpes
Nocte soporifera quietem.

AD DIVITEM QVENDAM.

ODE IV.

AVara quicquid Persis, & aureo
Fert amne Lydus, iam pede protrui
Terens superbo, sed rei nunc
Splendidior dominus relictæ.
Auri libido prælia suscitat,
Gratumq; terris eximit otium,
Et barbaros procudit enses,
Perq; graues inimicat iras
Fratresq;, Natosq,. heu quoties opes
Stetere causæ, cur male diuites
Vrbes perirent, & ruinam
Duceret ambitiosa Clotho.
Lucrum refrenans, iura Cupidini
Præscripsit, æquum & rettulit ordinem,
Luxumque Paupertas remouit,
Et nitidum reuocauit aurum
Aeui prioris. quid trepidas miser
Tam multa in vsum? scilicet ignium
Oblite nigrorum, laboras
Stultitia, moriture, inani.
Trahat Lacænas ars tibi purpuras

Bac-

Baccaq; torques ardeat Indica,
Dies volucris cuncta fastis
Vna teget vacua sub vrna.
Inane nomen diuitis occupas
Frustra beatus; rectius abstine
Pecunia damnum trahentis,
Atque Erebo graue deprimentis.
Prudens futuri mitte Cupidinem
Non profuturum, donaq; reijce
Incerta Fortuna, benigna
Vt lubet, aut nimium seuera.
Non, si carebo conditionibus
Crassi, superbis aut laquearibus
Neronum, inornatus iacebo,
Ditior exiguo cubili.
Odi Phraatæ diuitis, ac Midæ
Opes ministras sollicitudinum:
Pactolum & odi fabulosum,
Ocia agens vacuus quieta.

AD TORALDVM.

ODE V.

NVtrix abunde Pauperies alit;
Si non propinat vina madentium
Mimallonum, libare Diuum
Ambrosiam, liquidumq; nectar
Dat illa diues ducere. scilicet
Tagus medullas expleat igneas?
Auro vel insanos calores
Vnda leuet resonantis Hebri?

Leues

Leues Erythra purpurea sitim
Frustra; sed imis viscera sensibus
Efferbuere; auriq; venis
Plus auida sitiere vena.
Non elaborat fœmina liquida
Bacca saporem, pocula diuitum;
Nec dædalèa cura cœna
Vsque nouas meditatur artes.
Desiderantem pauca neq; arida
Languente culmo sollicitat seges,
Nec Massica rubigo vitis
Pleïades, Hyadesq; iniquas,
Solemuè culpat. te timor occupat
Tyrannus auri; te neque iugerum
Regina latè Dauniorum
Alma Ceres, neque marmorati
Beant penates postibus aureis,
Celsoq; tecto: non ego pauperum
Fastidiam, nil inuidenda
Sorte, lares humiles videri.
Fœcundus oti non metuam grauem
Suspectus ensem, telaq; vertici;
Nec simplici mutem salino
Delitias Siculi tyranni.

AD ARAGONIVM.

ODE VI.

QVid occupatum Nerea molibus
Vltra cöerces? iam capiti imprimet
Necessitas edura, figet

Et stabiles adamante clauos.
Quamquam superbo clarus auo nepos
Stirpis vetustæ ducis originem
Interminatam, nil superbum
Aut genus, aut potuere fasti.
Te saua Clotho, te Lachesis petet
Auara, & vrna condet inutili.
Vdoq; ceu manans ab Austro
Diluuies sine lege sæuit,
Sic sternet vrgens; te male temporis
Fefellit augur, nec Babylonius
Interpres astrorum moratur
Indomitam Nemesis securim.
Minus nocebit sollicitudinum, &
Curæ soluto; sat tumulo breui
Curare compostum cadauer,
Diluere & lacryma fauillas.
Nil leuigato marmore proficit
Incisa Memphis, cadua nil Paros,
Pilæq;, Mausoliq; quondam
Pyramides operosiores;
Funèbre cœnæ munus, & impios
Remitte ludos; desine næniæ,
Pompæq; inanis; pulueriq;
Exiguo nihil adlabora.

ODE VII.

SVperba damnans sæcula, pauperum
In verba iuro: quod satis est manu
Altrice donabit suorum
Vsque memor Genitor, daturus

Aeter-

Aeterna, largus scilicet & potens
Diuiniorum. non ego pinguium
Regnabo camporum, tibi alueo
Nectar opes Siculæ reponant.
Non sylua frondet Pontica iugerum
Multorum; opima pascua Daunia
Non tondet armentum, nec auro
Purpureum laquear superbit;
Latebra munit me satis, aneos
Damnoq; vectes, nec penetrabile
Cubile; Paupertas resignat
Omnia splendidior videri.
Deiecit Orco cura pecuniæ
Dei sodalem; iure perhorrui
Tractare lucrum turpe, venali
(Heu scelus) ob pretium Tonante.
Incerta Bacchi, seu Cereris fides
Ludit colonum: nec cupientium
Secura damni mens fructur
Delicijs potioris otI.
Me castra poscunt, signaq; pauperum
Beatiorem sorte Quiritium,
Et Mygdonum Regum; neganti
Multa mihi, meliora Diui,
Et destinarunt plura, Cupidinis
Iniuriosi, fraudis & integro.
Nudum resorbet Martialis
Pauperies Erebi in ruinas.

AD PINELLVM.

ODE VIII.

SEnsim senectam sed sine sensibus
Adesse sentis, ac velut alterum
Diem premendo trudat alter,
Mitte superuacuo nepotes
Augere lucro prouidus; improba
Cupido confundit male prælia,
Mentes & irritat quietas
Marte nouas referente prædas.
Quid peccet aurum nouimus, & fames
Auara, fraudis nullius abstinens,
Cacoq; permiscens tumultu
Omnia, non sine cæde victrix.
Lares auitos, iuraque patria
Prudens reliqui, atque omne Britanniæ
Compendium, quà belluosi
Oceani scatet vnda Phocis,
Rogare stipem mi melius fuit,
Et fortuiti munera Liberi;
Pellucidi vel fontis vltro
Dulce sitim prohibere riuo:
Tu conde aceruos, diuitis Attali
Sodalis amens, non sine barbaro
Cultu; carentem sed me inani
Murice Pauperies habebit
Alumna Loiolæ; libet Indico
Subtegmen auro ponere, diuitem &
Ceruice torquem, fulgurantem
Et digitis adamanta clausum.
Immunis auri si manus abstinet,
Paruo beatus dicar, & innocens;
Et Mercurî purus dolosi
Ritè Deo faciam annuenti.

AD

AD PRINCIPEM VIRVM.

ODE IX.

Frustra superbis diuitis India
Lucrate merces, nec Tagus aurifer
Amara curarum, nec Hebrus
Eluet, aut rutilans Hydaspes:
Non tu carebis sollicitudine
Formidolosa, non animum malis
Leuabis, aut mortis securi
Expedies caput inquietum.
Meritè voti pauperies reum
Soluet carentem iure penarium,
Tyriq; luxu, & sumptuosa
Mempheos, haud humilem videri:
Procul venena, cadis & vnicè
Securus, aruis non metuam grauem
Suspectus Eurum, Dauniaq;
Sæpe Notum Cereri nocentem:
Fœnus teramplum est indiga nullius
Virtus, & auri mens minus appetens,
Soloq; duratum sine ostro
Corpus, & asperior lacerna.
O quisquis omnem materiem mali
Vitare quæris, proterere audeas
Aurumq; & argenti nitorem
Postgenitis bene clarus hæres.
Quid pressa Tethys molibus arduis
Gemit? quid altum proficit ædium
Arte elaboratum lacunar?
Si neq; sollicita recedunt

Cura, & minori semper abest rei
Quiddam, nec explet se sitis alueo
Sonante Pactoli; vsque anhela
Creuit, opum magis aucta potu.
Nos institutis asperioribus
Loiola format, dedecorat neque
Probrosa paupertas, Olympum
Sed properat domino merenti.

IN AVARVM.

ODE X.

Tonantis aures iudicis occupat
Pauper querelis; damna refeceris
Donec laborantis, vicesq;
Reddideris minimum dolosus.
Auri libido sæcula perdidit
Fœcunda fraudis: sic Deus occidit
Repensus argento; inde clades
In Solymen, populumq; fluxit.
Tranare fluctus gaudet Atlanticos
Nauis magister, spe vorat aureum
Auara Hydaspen, nempe cura
Sollicita malesanus emptor.
Damnosa quid non turpe pecunia
Audet, maligni materies doli?
Fœnusq; tractat fraudulentam,
Et nouas meditatur artes;
Versare mentem callida, desecans
Mercede, & impermissa recolligens
Opum, paternis addidisse

Relliquias inopum renidet.
Dolos auaræ fraudis at eluet
Nereus doloso tangier æquore,
Puppimq; diffringens procella
Diuitias domino negabit.

ODE XI.

F*Ructu beatum pauperis otij*
Non inquieta cura pecuniæ,
Auara non auri libido
Sollicitat; sapiens remisi
Immane lucrum quærere, ditior
Multo carendo; scilicet obtuens
Argentum, acernos & nitentes
Memnonidum, haud hebetes ocellos
Victus retorsi. Paupere sub Deo
Diuesnè vulgus viuet? & appetens
(Mortalium prò cura demens)
Assyriæ, Tyriæq; mercis?
Natalis antri scilicet immemor,
Paruæq; Bethles, atque sodalium
Brutorum, & oblitus seueræ
Noctis, hyperboreæq; brumæ.
Olim Quiritum conditionibus
Dissentientem nouimus editum
Tonantem, & aulæis, & ostro
Pauperiem bene præferentem.
Sub rupe nudus scilicet aspera
Fleuit; iacentem Tityrus & Mycon
Videre, gentes atque Eoæ,
Purpureiq; Arabum Tyranni.

Par ille Patri delituit cauo
Quondam sub antro vilior. ô Tyros,
O magna Memphis, barbaraq;
Pyramides, Pariaq; moles.
Mentes auaro consilio Deus
Abduxit auctor; sceptraq; & infulas
A se triumphales remouit,
Paruus humi posuitq; membra.

AD DIVITEM QVENDAM.

ODE XII.

NOn inuidebo Persidis aureæ
Gazis, nec Euro carbasa perfido
Credam recollectis Sabaeis
Mercibus; aut Libyes aristas,
Et læta quicquid Mœsia messuit
Mutare curem sedulus institor
Auro, vel argento. remisi
Sollicitum haud sine fraude quæstum.
Impune tutum pauperiei meæ
Sat me tuetur, nec mihi copia
Desit benigno plena cornu,
Diuitijs opulenta Cœli.
Sic fas anheli pectoris vnicè
Vitare curas, te simul improba
Vexant laborantem sub auri
Fasce graui, tumidoq; aceruo.
Hic sub latebra criminis innocens
Ducam soporem, nec malus asperas
Confundet aut Centaurus iras.

Aut

Aut Lapithæ nimium proterui;
Suspecta furem nec domus arceat;
Incontinentes ne tacitus manus
Intendat, arcas neuè auitas,
Et patrios spoliet penates.
Tu ni doloso Mercurio lares
Opesq; debes, mitte Cupidinem
Compendiosum, disce curas
Temnere Pauperie magistra.

AD CRISPANVM.

ODE XIII.

QVid obligatam Pauperiem decet?
Quid parua poscit? non Halyattici,
Cyriq; regnum, non Phraatæ,
Aut Lacedæmonij Phalanti.
Sodalis auri plus nimio metus
Breuem sub ostro somnum adimit, neque
Decedit aurato cubili,
Et miserum coquit atra cura.
Vtcunque auaro denatat Adria
Eoa merces, ludibrium Noti,
Pomona vel mendax, Ceresue
Culpat aquas vacuo colono.
Absit Cupido credula mobili
Fortuna, & omnis copia Mempheos;
Compesce curas inquietas,
Mitte superuacuumq; lucrum.
Altum lacunar iam Babylonias
Euicit arces, pergamaq; Attica;

Decempedis metata longis
Atria continuant nepotes,
Et largus hæres, irreuocabilis
Sed currit ætas, mox cinere oblines
Vrnam colonus, seu vetustum
Tu genus, Alcinoique sanguis,
Damnatus vrnæ turpis, & exili.
Nec flectet ætas illacrymabilem
Clotho, iuuentas nec decora
Cæsarie, roseisq; malis.
Frustra carebis pauperie malis
Dura, beatus diuite copia,
Frustra nocentem perque brumas,
Perque hyemes fugies pruinam,
Aulæa tendens barbara, Punico
Ostroque fultus; quid trabeæ iuuant?
Te syrma nigrum, te pherètri
Pompa manet Dominum pudendum.

ODE XIV.

Sancita quondam fœdera Cantabro
Duce haud resoluam; iuraque pauperũ,
Normamque seruans non acerbo
Condidici bene ferre sensu.
Est inuidendum te vir vt efferat,
Luculle, lætum carcere Nerei,
Viuariisq; inter beata
Otia Pausilypi supini.
Potentiorum non ego copiam
Requiro, spectans ardua sidera.
Hinc alma Virtus sueta amanti

Pro-

Promere delitias Olympi.
Prudens habendi pauperiem arbitram
Loiola dixit : me decet illius
In iussa iuratum supellex
Nulla, reum sine fraude voti.
Iuuat superbas linquere diuitum
Partes. honestus transfuga Cantabri
Ad signa tendo, merce diues
Pauperie haud generi probrosa.

De aditu ad honores Socijs intercluso.

ODE XV.

NOn indecora Pauperies tegit
Corpus lacerna, nescia sordium;
Clauum Quirini, purpuramq;
Posthabuit generosa. noster
Hac arte quondam Borgiades poli
Adiuit arces; hac generosior
Propago Loiolèa vittas,
Romuleaq; decus tiara
Iurata temnis, principe Cantabro
Sic eloquuto. iura sodalibus
Legesq; decerno seuerus
Consilij, atq; adamante firmo,
Ne Vaticanis conditionibus
Vltro trahantur; protinus abnuant
Ostri Quirinales honores
Induere, & decus infularum.
Virtus operta, & sic melius nitens
Clarabit ortum, spernere fortior

Quam murices ambire, frustra
Ingenio trepidante multa.
Ter si merentem purpura prouocet,
Auctore Roma principe, ter neges.
Obnixus; acres ille donec
Imperij moueat querelas.
Dum nulla captent præmia, qualibet
Ex parte opimas exuuias ferant,
Ducente me fortes cateruas
Oceani per vtrumq; tractum.
Sic irrepertos ibit Iāponas
Barata pubes, sic cadet impius
Pluto; triumphatis & olim
Roma dabit noua iura terris.

PARS QVARTA

De Religiosis institutis.

AD SOCIOS.

ODE I.

Loiola alumnos strenua suscitat
Virtus, vt aras, fanaq; diruant
Antiqua dementum Deorum, &
Fœda nigri simulacra Ditis;
Verumq; cultum Numinis vnius
Ferant, terampli Numinis; abluant
Vt fonte puros, atque abuti
Dedoceant studijs auorum.
Donanda pubes fortis adorea
Victrice, Manes frangere pertinax
Signis superbos; nec Tyranni
Tela mouent acuenda letho.
Fœcunda amoris pectora, barbaro
Deuota ferro: viuidus emicat
Franciscus ignotas in oras
Memnonidum, penitasq; Sinas;
Inire fortis Nerea perfidum,
Terraq; fines irremeabiles.
Vnius inflammata virtus
Corripuit generosa multos;
Iam martiorum Ignatiadum manus
Vires Auerni contudit imperi;

Adiungere & prædas renidet
Vsque nouas spolijs vetustis.
Virtus Parentum euecta nepotibus
Tinxit secures sanguine libero ;
Sed cæde Plutonem subegit ,
Et socias acies rebelles.
Veretur Indus iam bene credulus ,
Pronusq; Iapon iura Quiritium .
Quisquis sub Aurora rubente
Luce diu caruit , coruscum
Diem reuisit : dedere gestiunt
Se regna , gentesq; ac Thetis vltima ,
Caciq; fines orbis , olim &
Difficiles populi domari .

AD SODALEM PHILOSOPHVM. Inuitat eum ad Aeglen Tironum sedem.

ODE II.

O Docte mecum , Pancratij pugil ,
Contentiosæ vim sapientiæ ,
Quin patrio præscripte Cœlo
Temnis humum fugiente penna ?
Te casta Siren , quà plaga Tethyos
Piscosa tendit littora , te leuis
Inuitat aura , & colle aprico
Excipiet genialis Aegle ;
Priscam memento, quam Pater indidit,
Seruare mentem , quæ mora detinet
Diu bibentem stagna Lethes ?

Vota Deo soluenda redde:
Tum lætus omni tempore vixeris,
Cum te in remoto culmine candida
Aegle reclinatum inter aras
Interiore Deo bearit.
Obliuioso nectare Cœlitum
Remitte curas; sæpe Amor hic dabit
Frui elaborato sapore
Haud Superùm Ambrosia inuidendo.
Huc tende felix, & nimium breues
Depone luxus; cede domo, & nouo
Saltu coëmpto, quà FauonI
Pausilypus recreatur aura.
Cœlo beati cogimur arduo,
Mortale quamuis, & genus infimum;
Virtus Olympo nos in æternum
Imperium impositura sistet.
O quis süada te mihi nobilem
Iungat Sodalem? tunc bene sobrius
Bacchabor aris; teq; adauctus
Dulce Deum bonus apprecabor.

AD CARACCIOLVM
inuitat eòdem.

ODE III.

Aegle candida te diu
Desponsum repetit, te fidei reum.
Quin tantis animum malis,
Et mortis laqueis ocyor expedis?
Te Virtus adamantino
Clauo figet agens irreuocabilem,

Illic libera vinciet
Te nexu triplici ritè necessitas.
Crassi conditionibus
Splendet Pauperies ditior indiga,
Et quicquid docilis pati.
Hac virtutis iter carpimus arduum.
Illic Cypridis ignibus
Hagnèa, ac thalamo diuite temperat.
Nec vesana Cupidinis
Sentit tela Pudor, fœderis integer.
O quisquis Sociûm choros
Annectis, veterem coge licentiam
Freno. mobilis ingeni
Est auriga Pater, quò te aget, incita.
Cursum, credulus alteri.
Leges sanxit Amor, iuraq; candida.
Non commissa proteruia;
Damnata exilij culpa reciditur.
Acres ibimus, ibimus
Quò fert imperium Romulei Patris;
Seu nos in mare Thracium,
Insaniq; vocet littora Bospori;
Seu sauos in Iäponas,
Aut oras Arabas, aut Garamantides,
Nullo limite claudimur,
Immetata patent curricula incita.
Virtuti; neq; feruida
Pars mundi reuocat; nec celerem gradum
Durata impediunt niues;
Vincunt saua pij cærula nauita;
Romanum vt decus euocat
Ignati sobolem robore Martiam.

AD

AD VENATVM
Inuitat illum ad Tirocinium Aegles.

ODE IV.

Aeglen irremeabilem
Auctor consilij sac, Amor, occupet
Iurata Iuuenis fide.
Ignati, socium, qui tibi principi
Totum se bene credidit,
Serues ingenio non reuocabili.
Illi vis generosior,
Et Virtus animi cedere nescij,
Qui prisci generis decus
Spreuit, qui veterum iura penatium.
Non annosa Parens mouet,
Qua non maior adest pectoris arbitra
Molli vincere lacryma
Nati propositum si velit. impij
Non artes quatiunt Patris
Decertantis; Amor, seu dolor incitet.
O mentis bene pertinax
Qui siccis oculis turgida lumina
Fletu vidit, & integer
Certi consilij perstitit. ah caue
Periurus reuoces gradum;
Aeglen namque domo dissociabili
Discreuit Pater, improbis
Non tangenda iterum limina persugis.
Haerens obsequio Patris,
Subdes ingenium mente domabili,
Duris, seu mage mollibus

Iussis

Iussis ille regat, pendere differens.
Cœlum Relligio tibi
Hæredi properat, lætaq; nobilem
Heroëm Superis dabit
Misceri, & rutilum tollere verticem.

AD CARAFAM.
inuitat eòdem.

ODE V.

IAm terna tandem lustra volubilis
Conclusit ætas, solue moram pius,
Castaq; tempestiuus Aeglæ
Iunge pares alacer sodales.
Decurre, magnus quò citat impetus
Cœli, iuuentas dum viget, integer
Aeuiq; sanguis; neu labori
Parce pio, trepidæq; curæ.
Redde obligatam pauperiem Deo,
Florémq; puræ mentis, & imperi
Frænos: Olympi ciuis, exul
Egregius patriæ, ac Parentum.
Non inuidenda lumina purpuræ
Mirabere, Eoo aut magis Hespero
Certantis, ardentem Quirini
Murice non apicem galeri.
Altum recludens Relligio Polum
Spopondit vni sidera pauperi,
Remittit, & tellurem inertem
Post humeros, & inane vulgus.
Immunis atræ sollicitudinis

Subli-

Sublime pennas explicat alites,
Ludumq; Fortunæ, vicesq;
Nil metuens, meditatur astra;
Nec clauda quondam deseret integrum;
Scandetq; eòdem strenua, quò cliens
Tandem; supremis nec recedens
Officijs, Superis reponet.
Circa nitentes nunc tibi siderum
Sedes, & arces mens erit ardua;
Illum perennem frangere orbem
Nulla fugax trepidabit ætas.
At te labantem propositi Deus
Firmabit auctor. nunc Amor euocat,
Iubens superbæ culmen Vrbis
Spernere, marmoreamq; Memphin.
Ne tende stirpem ducere Dardano,
Et vsque prisco Cecrope; nec leuem
Imaginum fumum tueri,
Et veterum simulacra Patrum.
Probanda Virtus illacrymabilis
Matris querelis, nec gemitu Soror
Decora, passis aut mouebit
Crinibus; & lacera vngue malas.
Auersus arce, quisquis amicior
Cessit secundum vota Parentium,
Plerumq; pœnas peierati
Propositi soluit seueras.
Iuuat tenacem consilij ferox
Vultus, pia olim sæuities iuuat;
Per Matris altum perge vulnus,
Per vacuas Genitoris iras.

AD

AD CARAFAM
In S. Benedicti familiam adscriptum.

ODE VI.

O Inuidendæ pacis, & otij
Capture fructum, iam tibi plurimum
Demanat alto nectar, vltrò
Immemori patriæ, ac tuorum.
Spectare Cœlum fas erit arduum,
Imamq; terram spernere. diuitis
Censum Parentis mitte, & hæres
Orbis, inops sine Marte regna.
Vt obligabis te reus integri
Voti, enitesces pulchrior vnicè;
Iugumq; dum ceruice prona
Fert humilis, ferit astra vertex.
Aeterna cura sedulus; improbè
Quid vrbe turbetur, fuge quærere, &
Lucrare Cœlo quos dierum
Cumque Pater tibi destinauit
Deum sequenti: quò rapit, euola:
Hic vota Diuis redde merentibus;
Noctemq; franges, & canorem
Ritè statis reuocabis horis.

AD NOBILEM ADOLESCENTEM à Patre exagitatum, ne se Deo dicaret.

ODE VII.

E Xperta te in certamine patrio
Sat Martialem Relligio Parens.

Specta-

Spectatus in molli iuuenta es
Robore non tenui minacem
Ducem refringens, optima consili
Frustra laborat vertere pertinax,
Nec demouent vultus, & iræ
Propositi stabilis tenacem:
Sic inquieto non semel Africo
Immota cautes restitit; obstitit
Monstris & Alcides, minorem
Sed generose puer, recenti
Labore vincis; quamquam Erymanthium
Aprum fatigauit, Nemeen quoque,
Clauaq; Lernen belluosam,
Et Scythico tremefecit arcu.
Macte ò triumpho, macte ferocia,
Non vlla vis, non abstulit otium
Acerba confundens minarum,
Et Genitor scelerans amores.
Virtute functum nunc Erato decens
Aeternat, vrgens barbiton auream;
Et aureos mores ad astra
Ducit agens, vetat & sileri
Chartis inornatum: ò decus, ò Ducum
Sanguis, vetusto clarus imaginum
Fumo; superbo siue honore,
Grandibus ac titulis merentes
Euexit altè diues Iberia,
Puroue certans purpura sideri
Ornauit insignes, & ostro
Roma potens Latio sacrauit.
Quid iura poscant patria, quid decus
Gentis, remittis quærere, quidue amet

Leuis

Leuis iuuentas; sponte mutas
Et chlamydem tenui lacerna
Hæres relicta splendidior rei;
Nihil refracta perficient minæ;
Aduersa per, rerumq; iniqua
Expediet sine fraude Virtus.
Videre quondam nil generosius
Quicumque fulgent murice Romulo;
Et qui teramplum ius sacrorum
Rector habet, stupuit ferocem.
Vt nondum adulto robore mobilis
Aeui, teneres irreuocabilem
Mentem, per insanas procellas
Non sine patre animose Ibero
Sic eloquuto: strenuus indole
O macte pulchra; sic meus impiger
Gonsaga notus, sic Polona
Progenies Superos adauget.
Fratris proteruas contudit acrior
Minas, & iras; axe volubiles
Sistens quadrigas, & citatos
Cornipedes prece demoratus.
Sic te merentem robore fratribus
Castis redonabo; vt breue Patrium
Bellum residit; nec Megæra
Difficiles agitabit iras.

AD GERMANAM Deo dicatam.

ODE VIII.

TVm nunc pudici fœdera connubi
Germana iungis virgo habilis Deo;
Cla-

Claraſque tadas pulcher auſpex
Tendit Amor thalamis, & idem
Tutor pudoris. te ſibi deſtinat
Diuus; nitores ille pueritia
Amat, canoram te pudico
Gutture amat. ſociare Diuis
Ter nocte vocalis, ſimul aurea
Effulſit Eos, cumque adoleuerit
Dies, recedet cumque, Olympum
Claudere iam trepidatque Veſper.
Diuina Vatis Carmina diuidens,
Vittata frontem, fingi & idonea
Vultu verecundo, maritum
Ritè Deum meditare cantu.
Te purus ardet, te face nobili
Torret pudicam. diliget horridam;
Auro renodare haud capillos
Ille ſinet ſimilem Lacana.
Reſcinde ferro materiam mala
Peſtis, reſecto vertice ſidera
Sublimè tanges; pinget aſtris
Purpureis Ariadna ſertum.
Non te ſolutum ferre pedem choris,
Dare aut in orbem brachia cerea
Iuuat, Dionæis carentem
Artibus, & pueri nocentis.
Sonos eburni pectinis, & modos
Dediſce dulces. voce ſuperbijt
Qua virgo acuta, ſæpe acutis
Exacuit ſtimulis iuuentam.
Tellure bruta, nupta Deo, premi
Nolis, ſed albi more cycni leuis

Te

Te tolle Cœlo, fraudulentis
Iam laqueis caput expedita.
Nunc puriores pectoris albicent
Niues. honorem floris Hymettij
Serua, procorum surda votis,
Dura Cupidineis querelis.
Nil pranitebit Numine pulchrius,
Calebis vnis ignibus integri
Amantis; aeternamque Vestam
Proposito vigili tuere.
Peruince Ditem, vimq; Cupidinis
Virtute Amazon strenua Mascula,
Simplex puellari decore,
Grata polo, atque Erebo timenda.

AD TIRONEM.
qui religiosam vitam abiecerat.

ODE IX.

EXpleture sitim face Cupidinis,
Aegles dulce tua deseris otium
Cura haud prouidus emptor,
Fleturum caput aspera.
Quid té, quicquid opum fudit Achamenes,
Quid Crasi veteris regia inuerit?
Claudet te simul vrna
Deformem volucris dies.
Eheu vana tibi defluet artium
Gratarum facies, sermaque defluet
Spiratura mephitim,
Qua nunc spirat amabilem

Auram

Auram; liberior damna merebere;
Iam Mors anteuolans occupat. vt iaces
Bušto turpis inani?
Debentur cineri faces.
Loiolèa fugis signaque, & agmina
Expers consilij, perfide fœderis;
Vindex te petet Aegle
Seruatura suos Deo.
Vltrix iam Nemesis supplicium parat,
Possint vt iuuenes visere territi
Raptum præcoce fato,
Et pœnam celerem sequi.

AD SOCIOS
De expeditione ad Indos.

ODE X.

FInes reposta Tethyos ibitis,
Terrasq; cæcis syrtibus inuias,
Vrbesq; Regum barbarorum,
Et taciti latebras Eoi.
Iam fana, & aras vertitis impias,
Per tela fortes; culmen & imperi
Ditis fatigatis ruina
Liberiore: velut coruscum
Fulmen per auras, perq; volubile
Siluas cupressum perculit arduam,
Ingentem & ornum; tauriformis
Aut rapitur sine lege torrens
Stirpes reuellens cum sonitu; & ferens
Cautes adesas, saxaq; montibus;

Sic Tanari iurata damnis
Fœ la Deûm simulacra vertet
Obnixa pubes; exacuat licet
Iam cote ferrum; cudat Iäponium
Enses, & Alecto renitens
Memnonias inimicet oras.
Sic Vaticani clauiger imperi
Perennat, ingens famaq; nominis
Per tela vires, perq; cædes
Relligio capit vsque vitam.
Languere molli nescit inertia
Contenta Virtus finibus Italis,
Victrix Eoas, perq; latè
Hesperias equitabit vndas.
Calletq; Nerei ferre pericula;
Cernitq; Protei monstra natantia
Ridente vultu, pro Quirini
Legibus & facilis perire.
Effractum Amidan iam faber ignibus
Diffinxit; aras nec cruor imbuit,
Et barbaro frustra fremente
Flamine, procubuit Pagodes.

AD QVENDAM E SOC.
De expeditione in Hereticos.

ODE XI.

Roma quid magnos Latio coërcet
Spiritus, claudi breuiore septo
Nescios? latus vocat orbis acrem
Orcadas vltra

Tem-

Temperat stratum Thetis aqua pontum,
Non iter sistunt Hyades iniqua,
Dux Amor; fratres Helena Lacena
Mitte tueri.
Fallor? an multo sociûm cruore
Decolor Nereus rubet? hostis iras
Senties, hostis, celeremq; classem
In tua fata.
Fortis IgnatI manus impotentes
Belluas experta, trucesq; Phocas
Credidit puppim pelago, furori ob-
iecta proteruo.
Illa praclara studiosa cadis
Inficit tabo maria, atque partis
Laureis, letho potiore, victrix
Ritè triumphat.
Nulla te fati quatiat procella;
Ire quid cessas? potes hoc cruore
Spiritus, & vim capere, & soluto
Pectore robur.
Antequam te tarda premat senecta
Occupans vires, subeantq; morbi,
Aggredi certes speciosa rerum
Integer aui:
Siue periuros adeas Sicambros,
Saxonum & fines; age te periclo
Crede felici, minor & cruenti
Verticis vltro
Iungere IgnatI comes: ô Quiritum
Nobilis sanguis, patrium remitte
Tybrin, & pulchro pelagus cruore
Imbue victor.

DE VOTIS RITE REPETITIS.

ODE XII.

AVgusta Cœli templa volubilis,
Et astra testor. me sibi Cantaber
Conscribit heros ritè census
Ordinibus superis piorum:
Turpi veterno non ego degener
Viuam, paterni nominis immemor,
Oblitus integraq; flamma,
Qua veteres caluere patres.
Infracta Virtus non semel excidit
Antiqua mutans deterioribus,
Et iura, collapsique mores
Sapè ruunt vitio nepotum;
Hoc ille cauit prouidus, & suis
Voto recenti restituit decus
Informe, sopitumque rursus
Arte noua reparauit ignem.
Ne Ditis astu, fraudibus & malis
Periret orbis, vos, ait, impigras
Legi cohortes, castra legi
Tanarium domitura Regem.
Ille inquieto Marte Melancthona,
Ille Oecolampon suscitat impium;
O mœsta Virtus, ò probrosis
Illacrymans Pietas ruinis.
Nunc illa vis, ille emicet, emicet
Vigor, iuuentas obuiaq; hostibus
Nunc imbuat ceruice ferrum
Purpurea, Scythicumque telum.

Nec

Nec abnuetis, quicquid Iäpones
Duri parabunt, regnaque Sinica;
Fortes per insanas procellas
Orbis iter superare utrumque.
Vos ite clausas Oceano vias,
Nuper reperta claustraq; Tethyos:
Conferte signa, & regna Ditis
Marte cadant populata vestro.
Nunc excitatis viribus acrior
Miles recurrat, quò vocat impetus
Belli; vetustas atq; vires
Expediat reparata Virtus.

DE VOTIS PROFESSOR. SOC. IESV.

ODE XIII.

Vota persoluam benefidus; ibo
Thracas edures Latium fateri
Numen, ac ritus, nec amica Patrë
Regna Quirino.
Tendo iuratus: caput hoc securi, &
Pectus ensi deuoueo, sacroq;
Prodigus vita, atq; anima cruenta
Fata lacesso.
Seù plaga Aurora Nabathaa poscit,
Barbaras urbes & Atlanta lustrans
Ibo, quà semper Thetis astuoso
Dissidet Euro.
Indus extremo latitans Eoo
Meta qua mundi, pariter laborum
Meta sit cultus patrios ruenti, ac
Signa Deorum.

Scilicet claret me Oriens ; Eoa
Dedicent vrbes ; ibi calla ferro
Induam spargens animam , tenacis
Qua rea voti .
Siue sacrorum iubeat magister
Ire deiectum gelidi Trionis
Pergama , & regnata diu proteruo
Castra Sicambro ;
Illa me tellus malesana mentis
Explicet votis , vbi sauus arma
Hostis iracunda mouens Latina
Inuidet arci ;
Voce mollibo pius , aut refringam
Saxones vindex grauis ; hic triumphos
Spondet , & pulchris operosa Virtus
Destinat ausis .

DE EXPEDITIONE INDICA.

ODE XIV.

Dita Neptuno tellus patet altera, caco
Sinu repostа belluosa Tethyos ,
Quo neque Magnesis valuit quadere nauis,
Laboriosos nauis heroas ferens ;
Nec domuit patrio Romanus Marte superbus,
Lateq; gentibus triumphatis ferox .
Loiolea manus deuoti sanguinis ibit ,
Ignotum & occupabit antea solum,
Oceano qua regna latent , nautaq; sagaci
Nefas videre , ritè lustrabit frequens.
Ire iuuat, quo iussa ferūt, quocūq; per vndas
Solo

Solo Quirinus acciet nutu Pater.
Sic duce Cantabro pſcriptū;ergo alite dextra
Plagam occupare quid moramur Indicā?
Europę fines, anguſtaq; regna remittat
Cohors inertes execrata terminos,
Et iurata Patris Latij in decreta; iubebit
Vt ille, magnum ſit nefas inobſequi.
Macte pijs auſis, pubes Ignatia; certi
Eoa præter & volemus æquora:
Oceanus circumuagus omnis obibitur, Indus
Petetur, Indus noſtri auarus ſanguinis;
Triſtis vbi ignara gentis nunc regnat Enyo,
Et viperinis intumeſcit horrida
Monſtris terra: ruemus Amidæ turpia fana
Fortes, & aras proruemus impias,
Nos Memnon felix mirabitur, vt neque lōge
Oppreſſerit mari proteruus Africus,
Nec Notus inſultās; Neptunia regna, tumētes
Fluctuſq; Rege temperante Cœlitum.
Scilicet hæc noſtra ſecreuit littora genti;
Merces & ampla eſt immori laboribus.
Barbarus at fruſtra chalybē, ſæuāq; ſecurim,
Telumq; dura cote procudit nouum.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM *SIVE* ODARVM LIBER XIV.

De SS. Mulieribus.

Προαύλιον

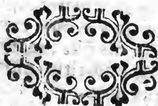
RECTENE' à Thucydide dictũ putemus, eas tantum dignas esse laude feminas, quæ non modo male non audiant, sed de quibus nihil quispiam neq; boni audierit, quæ ita in obscuro sint, vt etiã si quid

si quid præclari gesserint, ignorentur? equidem Gorgiæ potius subscribo, qui mulierum non famam, sed formam latere dicebat oportere; Romanamq; legem maximè probo, quæ de spectatis feminis, perinde ac de viris, post mortem haberi panegyrin, easq; pro dignitate laudari iubebat, quo virtutis prȩmio aliæ commouerentur. Sane prudens Homerus citharœdũ siue Poëtam tamquam custodem, ac monitorem Clytemnestræ relictũ ab Agamemnone fuisse narrat; qui mulierum laudes percurrens earum, quȩ viris absentibus temperãter, casteq; vixerant, cupiditatem honoris eiusdẽ acueret. nobis vero quantum materiæ suppeditant præclarissimæ Christianæ Reip. feminæ? sileantur Phocides, Argiuæ, Meliæ, Lacænæ; nõ cõmemorentur Amazones, nõ admiretur tuos Roma castos ignes, Porcia Catonis filia. maiora siue constantiæ siue pudicitiæ monumenta nobis suppetunt.

In primis Alexandrina Virgo carmen inibis, illa humanæ, diuinæq; sapientiæ antistita, illa victrix Athenarum, magistra Græciæ. instabat tibi toruo vultu minas profundẽs Tyran-

 nus;

nus: horrenda moles aculeis ad dilacerandum præfixis ante oculos constituebatur; alligatam rotæ frangi, comminuiq; oportebat; tu admirabile virtutis dedisti spectaculum, vt quod olim inconstantiæ simulacrum fuit insistens rotæ mulier, Fortuna videlicet, hoc nunc esset constãtiæ, virgo in rotę volubilitate stabilis, atq; firma proposito. negabant qui erant ex Epicuri disciplina in rotam ascendere posse beatam vitam, etiam si ceteræ virtutes possent, quod nullo modo affirmassent, si te tanta cum alacritate in rotam ascendentem vidissent.

IN S. CATHARINAM.

ODE I.

Magistra magnæ Palladis, ac tui
Præses Lycèi, verticis ardui
Regina tangis iam cacumen,
Teq; vigor celerat citatam.
Vt ima terrarum sola despicis
Sublimè tendens? visa volubiles
Tranare nubes, perq; inanes
Aëris emicuisse campos.
Non fabuloso tu Iouis alite
Subuecta Cœlo nubila diuidis
Culmen sub altum, sed te Amores
Sustulerunt volucres ministri;
Mirum colonis quod foret omnibus,
Quicumq; Nilum, vel Pharium tenent
Canopum; Alexandrèa mirans
Substitit, & Mareotis ora;
Vt non soluto corpore degeres,
Claroq; Olympo proxima: siderum
Plausere victrici chorèæ,
Parte poli & meliore poscunt.
Spectata Virgo Pallade nobili
Chrysippon vrges, Democritum, & leuem;
Doctrina te, Regum superba
Stirpe satam, & pietas adauget.
Hac vi in cacumen tolleris, editos
Superq; montes; hoc quoq; funeri
Deuota non extinxit olim
Machina præsidio ferocem.

Sic acre robur consilij tenax
Herois auges, damna per aspera,
Volubilesq; orbes rotarum,
Et chalybis per acuta duri.
Sic dedicato colle laboribus
Defuncta sistis: scilicet hic noua
Sanxit Parentis fœdera Heros
Legifer, Isacidumq; ductor.
Formidolosum culmen inhorruit,
Cum rauca longè concrepuit tuba,
Et flamma montem peruoluta
Corripuit; tremuere latè
Querceta siluani, & nemus inuium;
Fauniq; inertes; vt patuit Deus,
Rupitq; nubes, & tonantem
Voluit agens per inane currum.
Flagrante dextra scilicet igneam
Deferre legem visus; eum chorus
Stipat beatorum obligantem
Fœdera non soluenda genti:
Sub Mose magno fluminis immemor
Arente saxo, & nectaris, & dapum;
Et nubis, æternaq; flamma
Exagitat noua iura vulgus.

IN S. CATHARINAM.

ODE II.

QVa vis volucris te potis ingeni
Sequi? sororum quaue Heliconidum

Aequi

Aequet canendo facta; magnos
Cecropidas sine vi domantem?
Cedit Gradiui latus, & horrida
Subsellia, amens atq; Academia,
Cedit Lycèum, ac te seuera
Porticus haud dubiè veretur.
Edura mentis Graecia flectitur,
Ortusque prisca Panthoides Samo,
Et legis expertes Quirinae
Socratici didicere tandem
Quid sola posses ingenij ferox,
Munita Caelo; tu reuocabilis
Iam consili mentes tenaces
Vertis agens; & inane Numen;
Arasq; fortis deijcis impio
Cruore turpes; signaq; Manium
Diffringis, immanemque Ditem
Deprimis auspicijs secundis;
Roburque, & altum consilium tibi
Praebente Caelo concipis, impigra
Lacessere hostem, Tanariq;
Exitium meditata Regno.
Minerua te non ante domabilis
Superba vidit culmina Graeciae
Altis fatigantem ruinis
Marte nouo, & sine clade ouantem.
Plaudente festo Plëiadum choro,
Te, te chorèa Vesper amabili
Stipat; te inaurato Boetes
Axe tulit, rapuitq; terris.
Prospexit olim collis in ardua
Mirata vadentem, & caua nubila

Supplex

Supplex Alexandrea ; docti
Nosq; tuam veneramur artem.
Non mi laborum, te sine, inertium
Pallas secundos expedit exitus :
O ingeni tutela nostri ;
Et pauidæ Cynosura mentis.

IN S. AGATHAM inuehitur in Quinctianum.

ODE III.

NE rere demens vbere debilem
Secto, triumphis haud fore idoneam,
Pugnaq; cessuram minorem
Roboris, atque animi fatigas.
Frustra; resumit vim generosior
Sicana Magnessa Hyppolite acrior,
Pugnax Amazon, ac resectis
Vberibus leuior moueri.
Non si recidis forcipe barbara
Molles papillas, vim quoq; Martiam
Tollis ; sed intendet remotis
Obijcibus melior sagittas.
Nil non soluta iam efficient manus :
Quales ad vndas Thermodoontias
Amazones pugnant ; lacertos
Excutiunt simul expeditos
Mammis inustis ritè, nec aureo
Vincta monili, munera barbara
Mirantur, insignemq; cultum;
Et Parin, ingenio feroci,

Odere comptum; lucida callida
Intendere arcu ſpicula Serico,
Et mittere obſtantes per hoſtes
Cornipedem iaculo priores.
Peltamq; docta obtendere Delia
Bicornis inſtar: non ſemel obuius
Excepit ictus hoſtis acres,
Fœminea ceciditq; dextra.
Talis laceſſit nunc agitabili
Manu proteruum Sicelis, & premit
Hoſtem fatigans. mira Virtus
Lacte carens adoleuit vni.

IN S. LVCIAM.

ODE IV.

O Diua magna Trinacria decus
Præſens carentem munere candida
Donare lucis, vel tenebris
Pracipites hebetare ſontes.
Te mille votis, te prece ſupplici
Ambit potentem lucis, amabili
Quicumq; viſu contueri
Aſtra cupit, nitidumq; Cœlum.
Ceruice telum condis eburnea;
Ferrumq; flammamq; & rapidum rogum
Impunè temnis purpurati
Principis exitium minantis.
Sed ille inani luditur impetu
Stantem columnam vertere pertinax
Robus fatigatis trahendo;

Nec

Nec validi remouent rudentes:
Te namque Virtus strenua munijt ;
Ingens cupressus ceu Nemees iugis
Noto reluctatur resistens
Damna per, Aeoliasq; vires.

IN S. AGNETEM.
Προσωποποιΐα ad Parentes.

ODE V.

PRolem sepultam ne miserabili
Vrgete questu ; mittite nanias ;
Lenite clamorem, Parentes,
Immeritum & cohibete luctum.
Non fabulosus me tenet impia
Cocytus vnda, stagnaq; tristia
Regnata Plutoni, sed astro
Andromedes potiore Cœlum
Accendo ; cedit Cassiope minor,
Et Pleias ardens, sertaq; Virginis
Cretaa ; librataśq; lances
Sponte mihi Erigone reponit.
Desponsa casto fœdere Numini,
Intacta dicor cum tetigi pudens ;
Et vernat illibata floris
Gratia, cum thalamo iugali
Soluta iungor ; non humili toro
Arsere tada ; mi cruor illius
Ornat genas, & discolores
Murice purpureo releuit.
Baccata cinxit colla monilibus ;

Et margarita diuite prægrauat
Aures; pyropumq; , & nitentem
Per digitos adamanta nectit.
Amore nupsi candida pronubo,
Diuoq; nupsi; Sole prior nitet
Sponsus, Parentis magna imago;
Et specimen geniale mentis.

IN S. CÆCILIAM.

AD SFONDRATVM CARDINALEM sepulchro recens inuento.

ODE VI.

DEcore Princeps muricee Romulo,
Tandem latebra candidà Cæcilis
Emersit altè, teq; fani
Auspice promicuit sub auras:
Vt spirat oris pulcher adhuc amor?
Vt colla flexit lactea vulneri?
Vt pingit illam non caduca
Flora rosa, & bene olente caltha?
Virtus sepulchri nescia sordidi
Intaminato flore nitet; neque
Diu recondi cæca in vmbra,
Virgineos latitare & artus
Sinit. pudicam non teget Atropos
Pallentis vrna puluere. Amor vitæ
Obliuiosa stagna Lethes
Mergere relliquias inertes.
Hanc Roma quondam robore Martio
Mirata ferrum temnere barbarum,

Min-

Minacis & vultum Tyranni, &
Fascibus expositas secures.
Vt inquinatas sanguine proruit
Aras Deorum, brutaq; Numina;
Acuta quamuis tela, acutas
Ira nouet capiti bipennes,
Terrore mentem frangere pertinax;
At illa firmi consilij haud retro
Periura cedit, nec dolosa
Ferre necem trepidat sub ictu:
Sat vulnerum iam Roma, sat impia
Cædis; quid ætas non prior intulit
Pœna? dolorum quid reliquit?
Vnde manus, chalybemq; lictor
Iussis Neronum continuit? quibus
Mucro pepercit? concidit, ictibus
Acerba virgo, & strinxit atris
Tela manus ter acuta ferro.

IN S. IRENEN.

ODE VII.

LVspia gentis decus, atque custos,
Lucidum Cœli iubar, ò tuorum
Dulce tutamen, tibi cumque pollo
Barbiton, adsis.
Quæ prius surgent monumenta rerum?
Prima quæ tangam? dubium fatigas,
Diua, quæ ducis potioris otI
Nomen, & omen;
Siue tu Thracas repetas Tyrannos,

San-

Sanguis heroum; seriemq; Regum
Fama percurrens memoret feracem
Germine siluam.
Seu tibi diues Tagus, & rubentem
Lydus accendat capiti coronam;
Reppulit Virtus operosiori
Secula luxu.
O quis Argoo referet cothurno
Bella victrici properata dextra?
Mille cui virtus peperit triumphis
Laudis honores.
Nulla Massylos acuit molossos
Ira; latratum cohibent trifauces;
Te vel Hircana coluere tigres,
Hydraq; Lernes.
Protulit duros Erymanthus apros,
Et iuba fuluum Nemee leonem;
Quotquot effossis latuere monstra
Hospita lustris.
Prodijt longam maculosus aluum
Anguis, & latè sinuauit orbes
Orbibus centum, micuitq; vibrans
Ora trilinguis;
Sed pedes iuxta teneros resedit
Dira tempestas; venerantur Afra
Dipsades, seps, & Pharius cerastes
Oscula lambunt.
Ter lates intra vacuum bisontem,
Ter cauam molem populatus ignis
Languet, & vires animata caca
Redderis aluo.
Conferat tecum veterum trophea

Fama

Fama miratrix, licet illa magnum
Iactet Alciden, duodena vincis
Serta laborum.

IN S. MARGARITAM.

ODE VIII.

MVsæ canoram pellite barbiton;
Vinci puellam dicite nesciam:
Frustra nocenti fraude Pluton
Aggreditur, laqueo domandus.
Contaminatum subdere pertinax
Virus, draconem finxit, & aureo
Squalente dorso destinabat
Margarin; at pede Diua pressit
Altè tumentem; non muliebriter
Expauit immanem, ausa manu quoque
Arcere squamantem colubrum,
Virgineo & religare cesto
Deforme monstrum, fundere dum parat
Atrum venenum; longa volumina,
Spirasque nequicquam retorquet
Proluuiem sinuatus alui:
Ausa & Tyrannum frangere barbarum
Voce incitata fortis, & impios
Spreuisse fasces, & secures
Digna nouo mulier triumpho.

IN S. VRSVLAM.

ODE IX.

Haud

HAud pares olim comitum choreas
Iunxit Eurota per opaca, festos
Instruens Diana choros, iugalis
Nescia tædæ.
I, ratem portu bona solue Virgo,
Sic iuuet Nereus, & amica Tethys,
Te nec infestum vetet ire nauta
Sidus Orion.
Fallor, heu fallor, pelagus redundat
Virginum tabo, natat en cruento
Turba Neptuno, rubuitq; Erythra
Concolor vnda.
Tela dum ceruice premuntur, vna
Palluit periura necem latendo,
Impiè mendax, pia mox sorores
Cæde secuta.
Quæ minor tandem capitis securim
Tinxit, & forti speciosa letho
Concidit, claudens modo multum amata
Lumina vitæ.
Te simul Cœlo glacilis Vrsa
Vidit, exarsit miserans dolore,
Et pudens sedem tibi nec Minori,
Vrsula, cedit.
Te decet stellis potiore, dixit,
Inseri luce, & meliore flamma:
Tu potes nostrum magis auspicatò
Ducere nomen.
Vrsa quid dicor fera, quam fatigat
Ira Iunonis? quid inane iacto
Sideris nomen nemorum latèbra
Sueta recondi?

Me

Me ferens merces opulenta Sidon
Spectat incerta Thetidos magistram ,
Et procellosum duce me recurrit
Nauita pontum .
Tu premes motus magis Adrianos ,
Et Notum franges pelagi tyrannum ,
Tu regens puppim Cynosura condes
Littore amico .
Sauijt flamma iecur olim amantis ,
Et procos arsi malesana turpes ,
Qualis Hircanis furit, aut Libyssis
Horrida siluis .
Silua me lustris tegat indecoram ;
Ah pudet Cœlo patuisse tanti
Nobilem probri , latuisse cæcis
Expedit antris .
Si Iouis pellex vocor , ô quid astra ,
Et polum frustra teneo ? quid vnda
Obrui turpis metuo ? inquinatam
Eluet vnda .
Vrsulæ cedam , iuuat ire mersum
Me, iuuat fundo , latebraq; Nerei,
Labis immunis mea signũ Virgo
Occupet astro .

IN S. M. MAGDALENAM.

ODE X.

Ebeu amores Magdalis alteri ;
Eheu pudendæ Cypridis abstine ,
Flammasq; cordis criminosæ ;
Mitte Cupidineum furorem :

Non

Non Syrtis aquè barbara debiles
Frangit carinas, Trinacris ac Thetis
Latrante Scylla, nec procellis
Adria sic fremit inquietis.
Non Mœnas æri concita Libero
Bacchatur æquè, non Corybas furit
Silvas per altas Dindymenes
Sistra manu quatiens acuta:
Vt cæca fertur Cypris, & impotens
Mentis libido; quam neque Numinis
Deterret vltrix ira, Cœlum
Nec iaculo reuocat trisulco.
Libido demens, heu genere male
Cognata nostro, quidlibet impudens
Audere; cor, vecorsq; pectus,
Et penitus populata venas:
Qualis Promethei Caucasei iecur
Immitis ales distrahit vnguibus
Hians inexpletum renatis
Visceribus, reparante pœna;
Vel quale monstrum Lerna nocentior
Laborioso parturit Herculi;
Contaminatas vel rapaci
Ore dapes violans Celeno:
Troiana testor pergama, dirutos
Testor penates, ac cinerem Ilium;
Sepulta tellus horret altè
Illecebris Helenæ Lacænæ.
Libido quinis vrbibus vltima
Stetere causa: cur pluuialibus
Flammis perirent deflagrata
Funditus, inijcereq; tectis

Vulca-

Vulcanus ignem, sulphuream & facem,
Vertens ministris tecta Cyclopibus.
Vastos adhuc squalent per agros
(Mira fides) cineres tepentes ;
Adhuc acerbo versa riget sale ,
Immane figmentum , illacrymabilis
Matrona maturare cacas
Iussa fugas oculo irretorto .
Cypris marinis edita fluctibus
Demersit olim terrigenum genus ,
Paucasq; adegit perditi orbis
Relliquias subiisse cymba :
Cum regna Nereus humida protulit
Latè resorbens Pelion , atq; Athon ;
Superq; montes glauca natant
Monstra sali , pecus omne Protei .
Refusa nullis cærula legibus
Rupere fines ; præda natantium
Iacent gigantes belluarum
Aequoreo pecori sagina ;
Infestus alis Eurus inhorruit ,
Cæcus procellis ; sæuijt aspero
Mucrone Orion , perq; fregit
Imbriferam puer vdus vrnam
Vltus pudorem ; quare age , Magdali ,
Compesce mentem , nec male pectoris
Attentet in dulci iuuenta
Feruor , & in uetitos amores
Agat furentem ; nunc bene candidis
Mutare tempus turpia , iam vocat
Diuus recantatis pudoris
Opprobrijs , lacrymaq; tersis .

IN S. M. MAGDALENAM.

ODE XI.

CRateras inter nectaris amoue
Amara fletus; desine tristium
Nunc lacrymarum; neuè amantem
Lætitia prohibe sodalem.
Hoc fonte miscens pōcula temperas?
Compesce ocellos interea graues,
Dum suauè conuiuam reponit
Mensa Deum, geniale munus.
Turgent perenni lumina lacryma?
Nunc siste paullum, mox dabis vberes,
Suspensus altè cum rigebit
Vulnere purpureus cruento.
Num tu liquenti flumine Cyprios
Restinguis ignes non bene lucidos?
Vt te inuerecundus Cupido
Vssit, Acidalio resorbens
Furore mentem. sic age, lacryma
Quæcumq; mordet cura, leuabitur.
Hic soluet ardenti Chimæra,
Quem croceo religas capillo.

IN S. M. MAGDALENAM.

ODE XII.

CAeci præda Cupidinis,
Prædatrix iuuenum, tendere retia
Flauo crine superbiens,

Hh *Et*

Et captare procos callida desine :
Non, si quid Paphius puer
Suasit, te decet ; ah rectius edoma
Lymphatam male Cypriam,
Quæ mentem furiat : te face nobili
Alter iungit Amor Deo :
Torret pulcher Amor purpureum Deum,
Te casto repetit toro
Cur Pluto tibi, cur prænituit niger ?
At nunc Magdalis aureo
Diuum necte coma collacrymans, Syra
Et nardo caput illine.
Nunc imbuta licet nectare plurimo
Plantis oscula figere,
Mox lictor rapiet vulnera barbarè
Figens, & male candidos
Deturpans humeros verbere liuido ;
Sed pœnæ comitem neque
Supremis soluet mors violens malis.

IN S. M. MAGDALENAM.

ODE XIII.

S*Ancte Amor (nam te facilis ciente*
Magdalin mouit pietas proteruam)
Magne Amor, Cœlo bene large septem
Voluere fontes.
Nec pudens olim, neque grata, nunc flet
Inter & mensas, & amica Iaccho
Munera ; & cordis prius obstinatas
Applicat aures.

Tu

Tu potes sæuos animi volendo
Vincere, & mentes malè contumaces
Frangere; infracto tibi cedit arcu
Cyprius ales,
Nobilis iunges Hymenæon auspex.
Te decet castis sociare vinclis
Pectus, & Cœli meliore dignum
Vrere flamma,
Surge, qui dixti, miseranda pellex,
Surge, sat sæuum tibi vulnus auceps
Intulit cordi; sobolem procacis
Falle Diones.
I, bonus quò te sine fraude duco,
Dum sedet mensa Deus, i solutis
Crinibus, mæsti & memorem sepulchri
Illine nardum.

DE S. M. MAGDALENA ad Christum.

ODE XIV.

NE, precor, flentis, pudeatuè amantis
Fecerit quamuis Erycinæ turpem;
Nupsit & dux Isacidum, sororis
Non sine questu:
Nigrior coniux nituit, videri
Turpior forma, Aethiopumq; sanguis.
Arsit & seruam laqueo reuinci
Nescius Heros,
Antequam fortes cecidere crines
Fraude detonsi, subita vt ruina

Tradidit magna labefacta dextra
Pergama labi.
Sit licet mentem maculata quondam,
At ſoror virgo decorat, tegitq;
Frater haud fruſtra pius, & ſororis
Crimina mœret.
Iunge non illam tibi de ſceleſta
Stirpe delectam; fore mox fidelem
Noris, auerſam neque defuturam
Morte pudenda.
Dulce te nardo relinet cruentum,
Et lauet tr ſtis lacryma tepenti.
Quin & amiſſum trepidat ſagaci
Quærere cura.

IN S. M. MAGDALENAM.

ODE XV.

MEnſa delicijs ſub Cerealibus
Nectis crine Deum non ſine lacryma,
Et nardo caput vrges
Perfundens nitidum Syra
Sollers officij. ſed placitum breui,
Formoſumq; Deum flebis, & aſpero
Ferro membra cruentum
Emirabere, Magdali;
Quem nunc malobathro perluis aureum,
Quem flauente coma nectis amabilem,
Liuentes lacerum artus
Mœrens illacrymabere.
At tu ſoſpes amans æquore Cyprio

Crines

Crines purpureos, & lacrymam Deo
Conuiua rea debes,
Castis ebria amoribus;

IN S. M. MAGDALENAM.

ODE XVI.

QVid pertinacem dicere naniam
Iuuat dolendo? quid vacuo super
Sepulchro inhares, & querelis
Sollicitis animum fatigas?
Quid vsque fletu lumina denatant,
Dum rapta poscis Numina rustico?
Suspirijs ne tende corda
Vsque gemens, lacrymamq; siste.
Ne mœsta muto marmore murmurans
Asside, inani funere carmina
Cantare cessa; conquerendi
Mitte superuacuum laborem.
Nunc temperando tristia mitibus
Fas est ouantem dicere principem,
Prædasq; raptas, & subactum
Imperium trepidantis Orci.
Fas & receptas exuuias Patrum
Caliginoso cernere Tænaro,
Ditemq; pallentesq; Manes
Iam vacuis vlulare campis.

SS. M. MAGDAL. AC MARTHÆ ad Christum de fratre ægro.

ODE XVII.

Parente Diuo, Diue sate vnice;
Tu nunc malorum conscius hinc abes
Diu, nec ærumnas amantum,
Pollicitus meliora, curas.
Succurre damnis, ah tuus, ah perit
Noster, nec vltra noster, amabilis
Germanus, acri quem fatigat
Dente lues prope funeratum.
Illum pudicum pectora mutuo
Amore torrebas, sociare amans;
Dieq; fregit sæpe tecum
Ille moras dapibus sodalis,
Et innocenti parcior Euhyo.
Pars magna nostri, pars melior perit;
Imbelle vulgus quid moramur
Fœmineum, sine fratre, vulgus?
Insigne amanti præsidium tuo
Adsis; Amoris nunc opus alite
Penna; sub asperis nempe rebus
Promptus iter trepidum vorabis.
Debes Amori si tibi creditum
Clientem, amicus ne fuge dexteram
Porrexe sublimem iacenti;
Credulus, vt bene fœderatum
Sperabat hic te semper amabilem.
Dissolue morbum, prome benignior
Salubre nectar; gramen Hyblæ,
Pæonij valeantq; succi;
Inanis absit cura Machaonis,
Et cura Phœbi; tu bonus annue,

Qui

Qui temperas humana nutu ;
Qui simul imperio coërces ,
Vis agra nulla lege domabilis
Decedit ; ira pectoris ignei
Nec praliantur , Marte agente
Dissidijs elementa prima .
Ne temne iustos illacrymabilis
Questus sororum ; difficilem haud parit
Intègra virgo ; nec tu amantem
Sperne pium , neque tu dolentes .
Quò cura nostri cessit , amantium
Iniqua culpis ? en ades ingeni
Notus benigni , & fratre longas
Aduigila pereunte noctes .
Ne conde Lethe tot studia inuicem
Oblite quondam ; sis memor obsequi ,
Gratique cultus ; astuosi
Vimq; mali preme , vimq; fati .
Non muta reddent laudis imaginem
Sepulchra ; nullus mortis erit canor
Obliuiosa , nec silentum
Egelidi cineres loquentur .
Miranda rerum postgenitis canet
Qui lucis aura vescitur ; expedis
Quandoque per vicina Ditis
Limina , perq; Acherontis vndas .
Fefellit ager non semel , auspice
Te , saua morbi , nigraq; funera ;
Fefellit Orcum , nec capillum
Persephone violens recidit .
O pelle venis , nam potes , igneam
Chimaram , & acrem , qui furit , edoma

Vulcanum; adesis hæret ignis
Ossibus, & recoquit medullas.
Donec morantur fata superstitem
Breui, nec vmbris tristibus occubat,
Obsigna ocellos nunc natantes
Morte, vel exacuens resigna
Phœbo redonans: si tibi principis
Effictæ limi forma, reponere
Potes caducam, mirus auctor
Terrigenum, Genitorq; magnus.
Aut ille nostrûm flebilis occidet
Vtrique, multo flebilior tibi
Paternè amanti, ac sponte sueto
Ingemere alterius ruinis.
Ergo citatum transfer amantium
Notas te in ædes; affer opem malis;
Suspendet insignem tabellam
Ille reus miserûm potenti.

IN S. SYMPHOROSAM.

ODE XVIII.

O Martiali prole ferocior
Matrona; natos strenua suscitas
Ad bella dux, & pectus ære
Instruis, atq; adamante munis.
Te voce nota, te genitabili
Mulcente suada, & consilium pium
Firmante, vanis arsit iris
Tisiphone quatiens colubros.
Te lictor inter spicula lucida,

Te

Te prolis inter vulnera liuida
Siccis ocellis, atq; atrocem
Vidit, & obstupuit; tremente
Dextraq; ferrum pressit eburneis
Ceruicibus: (mirum) illacrymabili
Parente fleuit lictor, vnda
Vuidus, ac tepido cruore;
Sensitq; tandem barbarus, vbere
Nutrita casto, nobilis indoles
Quid posset, emiratus acre
Propositum. Vranie renidens
Misceret vltro Pleïadum choro,
Septemq; Natos, iure, Trionibus;
Ni flamma vibrans vos citaret,
Hos hyemes premerent inertes.

IN S. APOLLONIAM,

ODE XIX.

DEuota flamma numine libero
Dicère Virgo, quam generosius
Perire quarentem pudicus
Egit Amor medios in ignes;
Vt occupauit fœderis integer
Amor; tenacem vis neq; barbara
Diuellet, & frustra retusum
Ira nouans chalybem coruscat.
Vultu sereno tempora nubila
Videbis. vngui differat aneo
Artus, cruentum fixa cernes
Carnificem; tumidasq; temnes

Iras Tyrannorum; neq; liuidas
Virgas acuto fasce verebere,
Perusta flagris, & minaces
Virgineo capiti secures.
Non purpurati nobile Cæsaris
Pallebis ostrum. telaq; sanguine
Imbuta, & immanem videri
Scorpion, & nocuum ferire.
Tinctura ferrum candida subditur
Ceruix, & vdo murice collines
Ebur decorum; nulla Diuum
Excutiet tibi vis amicum.
Nec si Phalanti, regnaq; diuitis
Quondam Phraata destinet, aut Phrygum
Pingues aceruos, vertat alti
Consilij bene pertinacem.
Tu, tu coruscans igne tuo, Deûm
Delubra perdes, monstraq; turpia,
Formasq; brutas; non inaudax
Bella Ioui Stygio mouebis
Ferox videri femina, nullius
Timens, fateri certa Deum. fremat
Alecto, acerbos quæ Tyrannos
Romuleis inimicat aris.
Terras inertes ardua despicis,
Venale Cœlum sanguine promerens;
Sponso & necato cæde gestis
Iungier, & decus est perire:
Ludis Virago mascula flammeam
Chimæram, & artis damna Cyclopeæ;
Mirante Vulcano, sed vltro
Robora, magnanimamq; mentem

Prabente Diuo; firmior obuios
Pellente fluctus caute Ceraunia
Resistis, ictus perq; sauos,
Perq; rogi vomitantis Aetnam.
Repente in aerem viuidus impetus
Demisit ignem, & carnificis manu
Elaberis, elarante flamma
Sidus, Apollineumq; nomen.

IN S. TERESIAM.
Alludit ad illud. Mulierem fortem.

ODE XX.

QVis regna currens Tethyos, vltimè
Scrutatus orbis littera, fœminam
Visisse narret Martialem,
Pectoris haud trepidi ferocem?
Non illa multa merce rependitur
Æquè, nec Indi diuitis alueo,
Nitente bacca non Eoi
Gurgitis, aut reparetur auro.
Nullas dolosi vir metuet tori
Suspectus artes, raptaq; gaudia;
Amoris incesti nitebis
Purior; & fidei iugalis
Sat nota coniux. bella per horrida
Virum sequetur; ducere barbaras
Pradas, & antiquos penates
Induere exuuijs renidet.
Seù Marte duro, seù mage rustico
Labore lassum restituet virum,

Vireſq; reddet; cortice ignem
Extruet, atq; epilas ſalino.
Ducet trahendo lina volubili
Fuſo, Mineruâ non operum rudis;
Siue aſperas mollire lanas,
Seu leuibus tenuare filis:
Ceu merce pingui non ſemel inſtitor
Diues, ſecundis credidit arborem
Fauonijs, venalem & auro
Sidonio Cererem reportat.
Illi ſoporem cura penatium
Demit; laborat premere prouida
Dapes paratas, innocentem
Et Bromium, trepidans in vſum
Fruenda menſa; colle ſub edito
Coëmit agrum, docta ligonibus
Glebas, & exercere raſtris
Ruſtica non ſine laude cultrix;
Peruſta acutis Solibus, aridas
Fruges opimo condidit horreo;
Premetq; vitem falce adunca,
Quercubus arboreis maritans;
Decerpet vuæ munera purpura
Certantis; alta dein trabe liuidos
Vrgens racemos, pingue nectar
Duxit, & interius notauit.
Edura quæuis frangere brachio
Fortis, lacertos robore viuido
Torquens, & acrem tendere arcum
Sueta leui melior Diana.
Coruſca ferro, pugnæ & idonea
Hoſtem cruentum torua laceſſijt

Et

Et fudit Heroina telo,
Seù gladio metuenda nudo.
Illam minaces exacuunt tubæ,
Vt Martis iras æmula suscitat
Virtus; paratam præq; cinxit,
Expedijt celeremq; Pallas.
Secura ponti vidit Atlanticas
Impune cautes, callida Mercurî
Compendiosi; sæpe lucro
Apposuit veteri recentes
Auriq; lamnas, & nitidum decus
Argenti; Erythræ munera colliget
Rubentis, & structos aceruos
Vsq; nouis cumulare gaudet.
Lar omnis ardet lucidus, aureis
Pendente lychno de laquearibus;
Et noctis illunis tenebras
Discutiunt vigiles lucernæ.
Fœcunda laudum, rebus in arduis
Molita quondam fortia dexteras;
Vt Mars quieuit, fila eàdem
Nenit agens glomerata pensis.
Argentum at illi non male conditum
Splendebit vsu; munifica manu
Porrexit vltro dona, & arcæ
Ditis opes inopi resignat.
Non bruma inerti, non Aquilonibus
Torpent penates, vernaq; pigriors
Vestit bis Afro tincta aheno
Lana, bis ardet amictus ostro
Arcente acutum frigus, & improbum
Sidus Capellæ; sic penetrabilem

Sibi

Sibi vsque defendunt clienta
Vim Borea, glaciemq; pellunt.
Splendet nitenti candida carbaso,
Incedit ardens murice Punico
Regina; vt illam non quieta
Pars animi dominam veretur.
Prudens, & aqui vir bonus arbiter
Compescet iras, damnaq; litium;
Reget senatum purpuratus
Consilij potioris auctor.
Mutare & auro splendida lintea,
Zonamq; bacca diuite lucidam
Sueta, elaboratumq; mira
Arte decus reparare sollers
Maiore lucro, se quoq; vestijt
Decora honesto, strenua propria
Virtute se inuoluit, tegitq;
Aere magis rutilam trilici.
Mundi ruentis funera viderit
Siccis ocellis, illacrymabilis
Impunè damnis: temperabit
Certa sui grauiora risu.
Consulta Suada, ac Palladis Attica
Tenebit aures, gutture diuidens
Neleium mel, sic loquentis
Purpureo fluet ore nectar.
Illam reclinant otia languidam
Labore nunquam; non operum sedet
Immunis; in partem iuuabit
Prompta lares agitante cura.
At lata proles ducet ouantium
Choros, Parentem carmine consecrans,

Re-

Regumq; matres ter beatam,
Virq; suam sine fraude dicet.
Est vt tumentis iactet opes viri
Matrona; cunctis, Diua, superbiam
Tu sume maior, te ambit amplo
Copia deuenerata cornu.
Dolosa fallit, qua Charis incubat
Genis; acerbas in cineres face
Labente, turpi seù senecta,
Seù gelida subeunte morte;
Intègra casti fœderis, ac tori
Nomen superstes postgenitis feret,
Et turpe culpari timentem
Fama dabit nuribus loquendam.
Hac te merentem laude, Teresia,
Virtus Olympo dedicat arduo,
Catusq; Diuûm miscet inter,
Patre decus Latio approbante;

IN S. TERESIAM.

ODE XXI.

PRinceps Iberam Roma Teresiam
Cœlò sacrauit; ritè superbiat
Conscripta fastis Vaticanis
Non humilis mulier videri.
Appellat aris te Lodouisij
Cortina Patris, nomina dedicans;
Hunc arbitrum dixit sacrandi
Indigetes Genitor merentem.
Reponit altè sedibus atheris

Doctam

Doctam choreas ducere Virginum,
Matremq; castrorum scientem
Militis, atque aciei instruendæ.
Dum sæua misces prælia Tanaro,
Referre possis robore Amazona,
Ni præferas mater piorum
Vbera, ni soboles relambat.
Statuta sancis, iuraq; temperas
Non vsitata dux sapientia,
Morumq; Princeps, & magistra
Consilij, potior seuero
Quondam Lycurgo fœmina, mitior
Dracone, tinxit cui calamum cruor,
Solone maior; Pompiliq;
Iura tibi haud sine fraude cedunt.
Audes nocentes tendere barbaros,
Adire Mauros strenua, nescium
Genus fateri, deq; primo
Prompta necem meditaris vngui;
Te certa Virtus ponere destinat
Sub fasce sæuo; toruus imhorruit
Cum lictor immiti bipenni,
Haud teneris genibus tremiscas.
Iam parua magni prodiga spiritus,
Amoris vno præsidio ferox;
Ignatiorum, fortiumq;
Æmula Romulidum virago.
Hostem lacessis trimula, acinacem
Seu lacte fortis tingere, seu nouo
Cruore, nudans præparatum
In chalybes, aciemq; pectus.
Nil molle fingis, nil humili modo

Mor-

Mortale versas, sordida pulueris;
Ab vsque cunis iam perennes
Mente moues iaculata curas.
Non tu venenis illita Cyprijs
Pudore pulchro picta decentius;
Canore nec Siren acuto
Exacuis iuuenum furores.
Nunquam decoris tu bene candidi,
Minorue forma principis, vnicè
Intègra vita; nec notauit
Fœda Venus bene nata quondam.
Culpante honesto nunc male feruidam
Mentis iuuentam, nunc facilem rapi,
Malasue dulces parte multa
Mellis Acidalij fluentes.
Impunè sancti tela Cupidinis,
Castaque flamma incendia sustines;
Te deflagratam pectus auo
Vnus Amor soliiit supremo.
Potes pudicam pectore saucio
Perferre plagam; dic age flammeum
Experta Numen, quo beatam
Vulnere, qua subijt medullas
Amor sagitta, callidus artium?
Quo te ille telo cumque lacessijt,
Non erubescenda cicatrix
Vsta nota tumuit superstes.
Amoris ictu concidis, aucupis
O præda magni; quam bene pectori
Venabulum nitens adegit?
Viscera corripuitque flamma?
Vt ille totam te sibi surpuit

Mu-

Mucrone adurgens cuspidis aureæ?
Resorbuit cor; perque fibras,
Perque iecur iaculum coruscans.
Ergo sodales vltima Virgines
Auge, sed ausis prima ferocibus;
Ornare tempestiua Cœlum
Iunge choros, age, duc choréas.

IN S. TERESIAM.
De S. Angelo qui in ignea specie eius cor iaculo premebat.

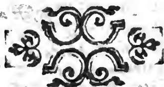
ODE XXII.

QVò tendit ales pulcher ardentes genas,
Vultumq; Amori concolor?
Pharetram sonantem, & aureis telis grauem
Ceruice fert eburnea.
O quantum amoris Virgo concepit sinu,
Vt vulnus accepit recens?
Insedit ignis quantus, & quantus Deus
Siticuloso pectore?
Ah, ah fatiscit ignea plaga cor, &
Exæstuat, micat, salit.
Flagrat pudicis ignibus Virgo; velut
Depascitur densum nemus
Interminata flamma, quam præceps Notus;
Euentilat, vel Africus.
Inusta telis efficacis alitis
Inarsit æstuosius
Vibrante in Aetna flāma; amantē sic Amor
Deum maritat Virgini;

Vt gaudet ebriosa puri Nectaris,
Amor quod illi candidus
Propinat, arma sordidi Cupidinis
Infracta iam minus valent.
Iam non libera iuuerint chorea, & leues
Motus Amoris ludij;
Magisuè vox canora lena pectorum,
Obtutus aut acer nimis
Iuuenum tyrannus, si quis iniectus male,
Quam fixa Cœlo lumina,
Refixa terris. Vt iuuat sponso frui
Nitente præter omnia?
Sedet interim præcordijs instans Amor,
Qua vis potentis aucupis;
Iam vulneri, iam telo inemoritur minor;
Incanduit purum iecur:
Exsucta vt est medulla, tota elanguit
Amore tabescens pio.
Ah parce flamma, parce tot plagis, Amor;
Pectus fatigatum satis.
Quid vsque torres igne? quidue arcũ acrius
Intendis? en prædam tenes.
Telum quid vrges? quale non acutius
Tua laborarunt manus.
Quid quæris vltra? quid reposcis aut noui?
Parum ne amoris ebibit
Puella sæuos ausa fines Africæ,
Maurosq; adire barbaros?
Fidem tueri fortis, impiaq; amans
Hostis perire dextera?
Acies in acres, ac neces medias ruet
Adhuc acerbi sanguinis,

Vltrò

Vltro secures repetet, vltro acinaces,
Quicquid Scythes minabitur
Subire prompta, ni tu Amor, superstitem
Maiora moliri velis.
Quæ finis ignis, aut beati vulneris?
Effare, quid sauis pie
Flamma triformi? sparge rore Virginem;
Remulce, & æstum tempera.
Vt pectus intumescit alto vulnere!
Vt torret impotentia
Amoris æstuosi? tenta mugiunt
Vt spiritu præcordia!
Tantis anhelat ingemens amoribus;
Tibiq; pectus igneum
Exhaurienti; pectus effossum vides;
Siste ò, cruentasti nimis.
Amantis æstum cerne, quem sat arguit
Ab cordis imi anhelitus;
Non expedire amore, qui tenet, potest
Mors sæua, non Acheron ruens,
Nulla leuetur arte casti pectoris
Salubris ægrimonia.

IO. BAPTISTAE MASCVLI

è Societate IESV

LYRICORVM

SIVE

ODARVM

LIBER XV.

De felici obitu Isabellæ Feltria Roborea Bisinianensium Principis Sororis Vrbinatium Ducis.

Προαύλιον

CLAVDATVR opus eodem, quo cetera omnia humana claudũtur fine, occasu videlicet, atq; morte. Nuper in amplissimo Templo Neapolitano Pro-

Professorum è nostro ordine Isabellę Feltriæ Roboreæ Bisinianensiū Principi, atq; Vrbinatium Ducis sorori singularibus adstricti beneficijs iusta soluimus; supremos honores præstitimus dolore semper recenti; mortuam conclamauimus, cum maximè vocē intercluderet dolor; ereximus illi molem arduam Mausolèi graui mœrore depressi; excitauimus cippos, ac pilas tristitia plane sopiti, tædas accendimus orbati luce: tamen illam ita tumulo cōposuimus, vt exceperit immortalitas, alat æternitas altricem inopiæ. Nobis tamen, quibus illa tantum præstitit quantum suasit pietas, non potuit eius mors non acerbior videri, quamquam vixerat satis matura, vel pietati vel gloriæ; nam & suauissimi mores, & admirabilis innocentia vitæ, & in nostrū maximè ordinem beneficentia singularis cum occurrunt animo, quantum excitent oportet vel desiderij, vel doloris? amisimus plane magnum, siue præsidium, siue subsidium; ita illa, & nostrū auctoritate nomen, & largitate alebat inopiam; reparauit illa Templum nostrum olim forte incēsum, quod iterum nuper arsit non

tam

tam funalibus quam dolore omniũ; ac funere prope noſtro ; quo illa in Templo aſſiduis precibus non minus ad ſui conditoris amorem exardeſcebat . hic illa nō Feretrio Ioui,ſed immortali Deo trophæa pietatis erexit. venit quippe in mentem gẽtilitij nominis Feltrij , ſiue Feretrij,vt Bẽbus vocat. à Feretrio enim mõte Feltriorũ repetit gloriam,in quo tamquã in arce Romana militari arte præſtantiſſimi Duces è gente Feltria trophęa dicarunt. ſed heu quanta Feretrij nominis affinitas cum Feretro ? hæc ipſa paucis ante annis extulit adoleſcẽtem filium ſpem Principatus ; nunc ipſa deniq; elata Feretro . elata vero eſt tanta cum Ciuitatis vel concurſatione,vel ſtudio,vt triũphi verè Feretrij ſpeciẽ præſetulerit funus . In primis vero ſpectare erat Templũ ipsũ Profeſſorũ quantum quantũ eſt (eſt autem mole prorſus ingens , concameratum, ſpatio ter amplum, ac tripartitò diuisũ. hoc à sũmo ſupercilio atratis peripetaſmatis cõueſtiuimus, præter camerã ſiue Cœlũ , quod illa paullo ante quam in cœleſte domicilium aduolaret , quaſi rem præſentiret, magnificẽtiſſime inaurari, ac pulcher-

chérrime depingi iusserat. In medio Mausoleum excitatum erat in altitudinem prorsus immanem. omnia picturis, atq; carminibus aptè distincta oculos tenebant, ac mentes; spectabatur omnis antiquitas, ac ritus varij in soluendis iustis; ita tamen vt omnia ad vnum tenderent. Expressimus vero Lampadiphoria, hoc est cursum illum, imaginem humanæ vitæ, quem nō modo Græcia in honorem Mineruæ, atq; Promethei, sed hæc ipsa Neapolitana Ciuitas germana Græciæ olim vsurpauit ad Parthenopes tumulum. illuc enim equites nobilissimi quiq; contendebant cum tæda, quam qui accensam ad metam vsque gestaret, palmam assequebatur. si cui extingueretur in cursu, is loco cedebat, tædamq; alteri tradebat, qui sibi succederet. notum illud Lucretij *Et quasi cursores vitäi lapada tradunt.* Succedunt nobis posteri, quibus quasi hæreditariam vitæ facem committimus. Ad Parthenopes igitur sepulchrū tanquam ad communē metam mortalium Lampadiphoria Maiores nostri sapienter instituerunt. nos eadē ad Isabellæ tumulum, qui facibus vndiq; collucebat, hac ratione traduximus,

mus, vt duo quaſi ſtadia conſtitueremus, alterum Pietatis, ac Religionis, Gloriæ alterum, humanæq; amplitudinis & excellentiæ. in vtroq; ſtadio feliciter Iſabella Princeps ita excurrit, vt ad metam vſq; ſplendidã ſemper, atq; accenſam tædam prætulerit, neq; vnquam in ipſo curſu defecerit, vt merito eam palma nobilis euexerit ad Superos. Tum excitabantur, atque euocabantur ab omni vetuſtate principes, quibus propoſitum fuiſſet idem certamen virtutis, ac dignitatis; quibus, quia facilè extingui ſolebat in curſu tæda, Iſabella cum ijs collata apparebat illuſtrior. eadem porrò æmulatione laudis principes huius vrbis maximè excitabantur. extat eius funebris apparatus veſtigium pictura expreſſum, nondum typis impreſſum.

Ego deinde
ſeorſum
in
Helicone amantiſſime
Parenti hæc cecini ad lyram.

DE ISABELLÆ PRINCIPIS vti speramus, æterna felicitate.

ODE I.

O Dulce gentis Roborea decus,
O Feltriorum magna soror Ducum,
Clara Vmbria natali, & alma
Parthenopes, Isabella, amores.
Relinque terras, en age diuide
Biformis auras præpete Gloria,
Famaq; penna vecta; Patrum
Sat decori sine labe vixti.
Non sic obibis funere sordida
Sanguis Parentum magnanimùm, neque
Lethæa quondam perdet vnda
Immemori vitio nepotum.
Iam Dædalèo certior Icaro
Arces renides visere lucidas,
Discreta Diuùm regna, & agmen
Strenua consocias piorum.
Pubes ouantum te tenet alitum
Concreta nulla sorde, neq; inficit
Mortale corpus; iura fati
Nescia ferre perennat æuo.
Nouena vocum fœdere personant
Odèa Cœli: forma nec imperi
Simplex: magistratu triformi
Didita, tergemino ac senatu.
Fortis iuuentus claudere Tartaro
Ciues rebelles; illa Acherontios
Fratres, & immanem recidit

Dipsada,

Dipsada, dissecuitq; findens
Crinalis hydra vipereum caput,
Fregit superbi robora consili,
Ditemq; regnatorem adegit
Cerbereo latitare in antro:
Nunc subter Vmbras; nigraq; Tartara
Ille horret, horret Lucifer aureus;
Infamis ô Princeps tuorum
Exilio, miserôq; casu.
Vises nitenti lumine perspicax,
Quo clara mentem Gloria roborat,
Rerumq; formas, atq; fontes,
Atq; vices, seriemq; fati.
Nil fortuitum, nulla Necessitas
Vrget Tonantem fingere liberum,
Diffinget idem magnus orbis
Arbiter, excidiumq; ducet.
Vises choreas, Feltria, Virginum
Intaminato flore nitentium,
Deuota & vltro castra letho
Purpureo trabeata textu,
Queis donat alta frontis adoream
Spectata virtus cuncta per ardua,
Diuasq;, regnatosq; Diuos
Arbitrio moderantis vno:
Trium cor vnum, Numen idem trium,
Simplexq; Numen, ter quoque maximum
Nota. profundo immensus ambit
Amne ruens Deus ille Diuos.
Natus feraci pectore funditur
Verax imago Patris, & exprimens
Oris, paterni iuris hæres,

Dia, potens, sata visq; mentis.
Namque obtuendo dum Pater altius
Se spectat, aqua prodit imagine
Deo refusus, mente Dia
Par Deus, ore pari, ore eodem.
Non ille iniquus nobilis imperi
Ius arrogauit fascibus inuidens;
Dotale dat Natura numen,
Diuitias animi feracis.
Hinc corde manat par Vigor, ac Deus,
Amorq; regnator, redamantium
Amica vis Nati, Patrisq;,
Flamma reciproca cordis vna;
Ignita vis, spirabilis ac Deus
Perennè, nexu fibula vinciens
Vtrinque, & arcens cor tenaci
Perpetuum religante nodo.
Par ius honoris, par decus exigit
Paterna vis, seu flamen amantium,
Seu mentis æternæ propago
Magna satu, geniale pignus.
Sed quò relicta, Pieri, nænia
Tendis per auras enthea? desine
Diuiniorum; funde flores
Ad tumulum calatho capaci.

AD FRATREM DVCEM.

ODE II.

Nouendialis luctus, amantium
Supremæ merces soluitur; arduum

Sub

Sub astra Mausoli cacumen
Mole patet veteri inuidenda.
Te mæror acri vulnere conficit,
Germane; qui te cumq; premit dolor;
Non erubescenda fatigat
Tristitia, meritoq; frater
Dolore peccas; vreris, vreris
Rogo tuorum, pectus vt æstuat?
Quanta sub ærumna laboras?
Quippe soror grauiore fato
Erepta cessit; te quibus artibus
Soletur Orpheus? sideream mouens
Lyram, morari doctus olim
Flumina, nunc lacrymas perennes;
Tenente Cœlum Feltride næniam
Fas omne tollit; tu fuge barbaros
Nouare ritus, & cruento
Vngue velut lacerare vulnus.
Æuo beato scilicet ingemis?
Cœlumq; misces questubus? impetum
Lenire oportet te furendi,
Et Cybeles cohibere motus
Insanientes; nunc age, sordium
Decora virtus desinat, oraq;
Gratante risu solue, Feltris
Dum tua Cœlicolas adauget.

ODE III.

Ingens auorum progenies Ducum,
Et Feltriorum gloria fascium
Quid vota frustraris morando

Cælituum? tibi dulce dudum
Suspirat æther. eripe te moræ,
Cæloq; libra remigium leue;
Non vsque Siren detinebit
Parthenope studiosa cantu.
Nitentis aulæ temne superbiam,
Luxumq; sæcli; mitte volubilem
Mirata fumum contueri,
Euboici strepitumq; Regni.
Te poscit astris Vranie suis;
Ostendit arces Signifer igneas,
Et spicea te stella poscit
Erigones, sociatq; flammas.
Illic nec Vrbis sollicitus timor
Vrget; Cometes seù rubet improbus,
Seù mole Centaurus trabali
Deficiens humeros fatigat.
Non insolentem ludicra turbinem
Aget rotando, mobilis orbium
Fortuna, deuoluens honores;
Et celeres quatiens per auras
Incerta pennas: quæ dedit ocyus
Vltro resigna, reddere largior;
Te dote magna certa Virtus
Collocat, & super astra figit.
Non illa munus, quod semel obtulit,
Auara poscet; non vbi cœperit
Beare, desistet retexens,
Penelope similis moranti.

AD FRATREM DVCEM.

Ger-

ODE IV.

Germane Princeps sat querimonia
Datum, doloris frena recollige;
Regina Virtus iam sorori
Purpureas dat inire sedes.
Non sic coruscat stella Lycaonis,
Cælumq; virgo Parrhasis obtinet
Pigro Boota iuncta curru,
Pulchra magis noua forma claret,
Nec, si pudicis arsit amoribus,
Letho refrixit; spirat adhuc amor,
Germane Dux, castæ sororis,
Et cineres tenet ignis idem;
Puella comptos spreuit amantium
Crines procorum, nec chlamydi illitum
Quæsiuit aurum, dedalèæ
Artis opus, Babylona temnens;
Munita honesto Feltria, Cyprios
Diffregit arcus, telaq; noxia
Lusit pudica mente, & ignes
Matris Acidaliæ dolosos.
Non illa Virtus illacrymabili
Vrgetur Orco, mista nec impijs
Vagatur Vmbris, aut sepulchrum
Vrna tenet cinere indecoro:
Virtus sepulchri nescit inertiam
Alumna vitæ, nec finit obrui
Obscura inornatam latèbra,
Ac tumulo senuisse vili;
Ignara Feltris perpetuas pati
Obliuiones, vsque recentior

Aeuo perennat, quæ secundo
Seù Zephyro penetraret altum,
Seù vela læuo tenderet Africo;
Vim temperatam prætulit, & modum,
Ius, fasq; seruans, & Parentis
Muneribus sapiens potiri;
Reiecit alto quicquid opum fuit:
Vultu, caducis ardua præferens,
Per tela morbi, signa victrix
Explicuit, per & arma Ditis.

ODE V.

Forti virentem Robore demouet
Pulsu malorum dura necessitas
Frustra, nec aduersa procella
Mentem agitant generosiorem;
Non inquieto turbine mobilis
Fortuna versat; gaudet in otio
Negotioso, dum perenni
Sollicitus decori adlaborat.
Sic Feltris altum nunc tenet æthera,
Diuûmq; latos aggerat ordines,
Grauesq; morbi deprimendo
Extulerunt minimum caducam;
Audente Diuûm in concilio loqui
Andrëia. Me Robore Feltrio
Insignit inconcussa Virtus;
Et mulier patiens magistram
Agnouit; ex quo Natus amor breuis
Concessit astris, vere sub aureo
Primum rubescens; ah recumbis

Flore

Flore cadens breuiore votis.
Dolore functi, rebus & asperis
Fati rependam tristia; lucido
Iubebo scintillare Cœlo
Sidereis mediam choreis;
Dum luce Feltris cetera sidera
Sublimè vincat, qualibet ætheris
In sede regnato beata
Irradians face noctiluca.
Defleta terris, quà vagus Vmbriam
Metaurus ambit, quà lacrymabilis
Sebethus albo fonte purus
Arua rigat, tumuitq; fletu.
At illa Eoo pulchrior alite
Suo renascens de cinere ac rogo,
Longam senectam, ac tristis aui
Iam veteres reparat ruinas.
Stabit vetusto Robore firmior,
Et irreuulsa stirpe tenacior,
Firmante me fibras, & olim
Roboreum reparante germen.

ODE VI.

ODit seueræ murmura næniæ
Augusta princeps; carmen amabile
Apollinari fronde vinctus
Aonidum recinam sacerdos.
Regina Feltris sidereo, viden?
Inuecta curru nubila digerit,
Subitq; Auernali triumpho
Nobilis, & spolijs superbi

Diues Tyranni; quæ generosior
Munita pectus Robore, liuidum
Hostem lacessiuit virago
Moribus, & melior pudore
Contendit. illi pallida Manium
Sit turba maior; sint Phlegethontij
Fratres, & vltrices sorores,
Vicit, io, noua bella Feltris:
Nunc alta stipant sidera iam nihil
Desiderantem, nullius indigam,
Tumultuoso nec fragore
Sollicitat canor asper æris.
Arcturus ornat clarior ignibus,
Hædusq; cornu mitior aureo,
Culpante nullo temperatum
Feltriadum sine clade sidus:
Brumas iniquas non aget improbè
Fœtum procellis, Sole nec acrius
Torrebit agros, verberabit
Grandine vel malè pertinaci.
Lusit canoro gutture dulcius
Stellatus ales, dum rapit altius
Astræa Cœlo Feltrin, ac tu
Sancte Pudor, Pietas & altrix.
Vestris amicam moribus, & choris
Cœlo beastis; vestra ope reppulit
Ignara vinci castra Ditis
Vsque malas agitantis artes.
Vt vos auito Robore Feltriam
Munistis almæ, nil timuit minas
Vicesq; Fortunæ, malorum
Agmina cum violens citaret.

Le-

Luctante morbo haud arte domabili,
Hinc certa Spes, hinc Sophrosine stetit,
Vigorq; constans, visq; mentis
Haud patrium positura robur.
Vos Feltrin astris inseritis pia
Puri nitentem pectoris, & graues
Finire poscentem labores
Ætheria recreatis aura:
Hac iure moles funeris altior
Assurgit illi; sidera lucida
Finxere tada, & myrrha fragrans
Vngit, Achameniumq; costum:
Quippe orba Siren matre dolet sua,
Mœretq; Feltrin funere pallidam:
Alget sepulcro, nos sed ardens
Vrit Amor, dolor acer vrit.

ODE VII.

INnocens forma, Cypriaq; victrix
Sponte sectari leuiora mittit;
Odit & terras, inhians amico
Sedula Cœlo.
Siue percurrens duodena signa
Semitam Phœbo secet hospitalem,
Siue quà candens via sabuloso
Lacte renidet:
Namque se nuper pia Feltris altè
Extulit penna leuis, & corusco
Intulit Cœlo; fugit expeditis
Pectore curis:
Qualis emergit melior profunda

Nocte Tithoni rubicunda coniux,
Aurea pingens iuga luce, florum
Roscida nutrix.
Te locet Virtus, vbi Pleias ardet
Pulchra, septenas iaculata flammas;
Aut poli clarum latus occupato
Sidere Cressæ.
Ponat aut Cycno niueo propinquam,
Aut chely stellas vbi mulcet Orpheus;
Dulce surgentem recinam, dolebo
Triste cadentem.

ODE VIII.

QVò cerua similis, Feltria, te citas?
Quærenti latices montibus auijs,
Si quis guttur anhelum
Fons demulceat obuius:
Sic desiderio concita, patrium
Cælum deproperas: hic Amor ebrios
Explet Numine Diuos,
Insanus dolor exulat.
Non hic tigris agens differet vnguibus;
Nec custos Erebi te sibi destinat;
Tandem despice terras,
Tempestiua frui Deo.

AD FRATREM DVCEM.

ODE IX.

HEros magne, potens diuitis Vmbriæ
Germanam gemitu quid reuocas pio?

Multa merce beata
Portus appulit en sinum.
Latis illa Polo vecta Fauonijs,
Cancri retrogrado sidere substitit
Cœlo; non sine plausu,
Et festo Superùm choro,
Atqui non gemitu flebile Feltriam
Suspirare tuam parcis, & acribus
Pungis pectora curis,
Luctum mille acuens modis.
Maturare necem desine, credulus
Aeternis agita consilijs Fidem,
Nec spes nutrit inanes
Graiùm, vera monens Fides;
Diuos luce recens vt soror auxerit
Astro Cassiopes nobilior, refert,
Et formosior ignes
Vibret sidere Gnossio.
Viuit magna soror Feltria, nec minor
Stat maiore sui parte superstite;
Conclamare vocando
Siste, & sæpe tuam queri.
Quamuis dulce iubar, Sol cadat Vmbria;
Aequè nec similem viderit Itala
Tellus flore pudico,
Et fama generis parem;
Tu mœrori animum claude, neq; opprime
Insano gemitu pectora; barbaros
Luctus odit, & arcet
Cœlo quæ potitur soror.

De

De gentilitia Quercu curuatis ramis in oculi figuram.

ODE X.

Colonus alba te posuit die,
Formosa Quercus, colle Feretrio
Innixa fibris, Feltriorum
In decus, ac generis tropheum.
Aruo feraci brachia digeris
Gemmante bacca, mella liquentia
Sudante libro; pulchra ramos,
Pulchra comas, decus vna silua.
Ah ne securim fata nocentia
Altè premendo subijciant, caue
Ah, ne ruas robor caducum
In domina caput immerentis.
Frustra recuruans brachia flexilis
Prafers ocellos, si tamen opprimis,
Deuota damno, immanè casu
Caca ferens sine luce fata.
Praiuit omen; (nunc memini) Trabem
Nuper silenti vidimus athere
Cratera propter; iure Siren
Pracipitem metuit ruinam.
Omenq; fulsit triste Proserpina,
Crinale sidus, vidimus ignea
Coma cruentum; saua virgo
Cedere casariem parabat.
Nunc crine Cœlum pulchrior aurec
Astra inter, ornat Feltris, inertibus
Secreta terris; iura Mortis

Dura

Dura fugit, mala dura Fati.
Mirata Cœlo sidera gestiunt
Audire Feltrin, noscere nobiles
Pugnas, triumphatumq; Ditem
Eumenidum colubris resectis;
Quin & leonis qui spolio nitet
Heros, laborum Feltriadum decus
Miratur, hydram dum fatigat
Roborea exagitante claua.

ODE XI.

Regnata Diuis templa tenet poli
Princeps, quod olim lapsa refecerit
Delubra reddens, fortuitò
Tectaq; depopulata flamma:
Nostras quod aras extulerit pia
Potitur astris; dant Superi bona
Non parua culti, ijdem proternos
Exagitant Nemesis flagello.
Non morbi acuto vulnere concidit
Robusta Virtus, nixa stetit sua
Radice Quercus, vimq; duxit
Damna per, & rigidas bipennes.
Plutone quamuis carcere feruido
Ciente Manes, castraq; militum
Depræliantum, tela belli
Reppulit, & minuit superbum.
Ille occupauit sæcula moribus
Contaminatis, & superaddere
Prædam renidet, nec triumphis
Innumeris Acheronta parcit

Augere

Augere victor, callidus abditas
Versare fraudes, non sine flebili
Mortalium clade, heu nocentis
Consilij malesuadus auctor.
Euicit hostem strenua, Robore
Munita natali. impulit impios
Cyclopas Heroina Auerno,
Femineis melior lacertis.
Non illa motu lusit Ionico
Matura tadis, ficta volubili
Docentis arte, & lege certa,
Orbe vago meditata gressus;
Sed sana Diuûm, Sol vbi pallidas
Fugaret vmbras, tendere promptior,
Cœlum fatigans dulcè votis
Maior auis, atauisq; Princeps.

ODE XII.

NVnc tange mutam Melpomene lyram:
Dicenda Mater nobilis Vmbria
Potens, acerbo erepta casu,
Parthenopes dolor, vna, amorq;
Non clariori progenie satam
Campana Siren vidit, & extulit;
Non fata donauere matronam
Hesperia generosiorem:
Seù ducta ramis germinat aurea
De stirpe Quercus, Roboreum decus;
Seù Feltriorum sanguis altum
Fert genus, & proceres recenset.
Aurora non sic roscida summouet

Vmbras, vt oris risit amabilis
Pudens venustas, visa longè
Vincere puniceam Dianam;
Nunc alma Virtus ex Acherontijs
Tutatur Vmbris, & beat æthere
Summo, propinans illi amoris
Purpurei cyathum sodalem,
Obliuiosum sollicitudinis,
Curaq; tristis. sidera lucidas
Videre libratam per auras
Concilio Superùm probante.
Sic Astra vincit Feltria pulchrior,
Ceu Luna iungens cornua Nereo
Renidet alto, ceu minores
Luce faces præit Hesperugo.

ODE XIII.

ANgusta Feltrin pauperies gemit;
Feltrin benignam muneris aurei
Nigrante matronam sepulchro
Parthenope aspiciens, querelis
Incendit auras. quid lacrymabile
Fatum lacessis Atropos? aspera
Quid fila rumpis turbinata
Ducta colu, rapiente dextra?
Acerba terris occidis, occidis
O magna princeps, nec capiti pio
Pepercit, auratum recidens
Persephone violens capillum;
Sed viue lethi nescia sordidi,
Et læta digna sortis honoribus

Cœlo perennu, fama busto
Euocat immeritam perire.
Est excitatis ædibus altius,
Arisq; merces: plurima detulit
Potens Olympi, clauda nec te
Deseruit sine laude Virtus.

ODE XIV.

N*Otam pudoris Feltrin in æthera*
Alumna Virtus tradidit aliti
Portare Amori; & iam tyrannus
Arctophylax glacialis ora
Ardet Triones Feltride lucida
Vrgere pigros: illa Lycaonis
Splendescit astris, illa tingi
Oceano metuit superba.
Nec nube cæca conditur vnicè
Illustris. ò qui sidereum chorum
Vesper reducis, necte in orbem,
Necte voluminibus choreas.
Fas est corona plaudere siderum,
Dum tendit altè non sine gloria;
Hanc patrio sacrare Cœlo
Te decet, associare & astris.

ODE XV.

T*Erras Olympo Feltria dignior*
Mutas; nec acer te quatit Africus
Littus tenentem, vel proterui
Exagitans Aquilonis ira.

Nil

Nil Martiales sollicitant tuba ,
Quandoque campis rauca remugijt
Bellona cornu , sed beatam
Composuit placida quiete
Amor tuendo ; nam pietas , fides
Fuere cordi ; nunc tibi munerum
Redundat ad plenum supernè
Diuite vis opulenta censu .
Nunc ò malorum nescia vincies
Mollemq; caltham , sertaq; lilij
Comantis , aeternumq; carpes
Purpureis amaranthon hortis .
Hic ebriosi pocula nectaris
Duces hianti gutture , nec malus ,
Cocyte , confundes amara
Flumina ; nec latices, Auerne .
Hic casta Siren siderea chely
Vocale dices carmen , & efferes
Nullo laborantes beatos
Fasce superposito malorum .

AD FRATREM DVCEM.

ODE XVI.

HEros vetusto Robore nobilis
(Quando hinc Quirites Roboreos ferunt
Denominatos quondam , honestos
Purpureo Latij galero)
Auctore ab illo Fama vetus canit ,
Qui Feltriorum monte Feretrio
Nomen sacrauit , mille onustus

Exuuijs, dedit atque iura
Vrbina princeps, diuitis Vmbria
Regens habenas. Iam tua nobilis
Germana cessit; flent cadentem
Pierides vlulante Cyntho.
Annosa Quercus deposita coma
Pallet, procaci ceu solet Africo
In regna Siluani citatus
Sternere agens nemus omne turbo.
Compone mentem credulus otij
Tranquillioris; Feltria nam soror
Potitur alta pace, curis
Sollicitis hominum soluta.

ODE XVII.

COelo, Camœna, tendere Principem
Vidistis alma Sole sub aureo,
Diuosq; stipantes, & orbem
Implicitum Superûm choreis.
Illa vt fruendo Numen amabile
Haurit pudico pectore? vt ebria
Mens gliscit? obsignari & olim
Indociles beat vsque ocellos?
Nunc lactis amnes dicite prodigos,
Diuûmq; nectar, mellis & vberes
Riuos fluentes largè auita
(Feltriadum noua dona) Quercu.
Nunc dulce flammas dicite lucidas
Inter micantem; quà nitet æmula
Splendore Pleias, vel corusco
Excipit Andromede cubili;

Te vidit altè Gnoßias aurea
Coma decoram, sertaq; protulit
Discreta gemmis, & corusca
Tempora sideribus reuinxit.

ODE XVIII.

TV nunc Olympi limina iam subis,
Magnoq; Diuûm concilio interes,
Mortalis vltra nec laboras
Luce nitens melioris aui.
At mœsta Siren interea iacet
Sepulta tecum te sine: Feltriam
Dolore tabescens inani
Aßiduè repetit cadentem;
Sortemq; votis increpat inuidam,
Fatumq; durum; quippe manet nihil
Boni superstes, nilq; pulchri
Italia prope funerata.
Lugubrè tecum, quò fugit indoles,
Altoq; robur pectore fœmina
Maius? nec oris iam renidet
Temperies hebetata letho.
Occulta quæ te vis rapit ocyus?
Quis promat altè non reuocabile
Decretum, & arcanum Tonantis
Consilium retegat penètrans?
Forsan quietis sedibus intulit
Procul procella, ne mala cerneres,
Mundiq; labentis ruinas
Exitij propioris expers.
Iam bellicosus prælia commouet

Scy-

Scythes, & omnis barbaria Italis
Minatur oris, iam proterui
Saxones explicuere signa.
Quæ non rubescit sanguine decolor
Tellus? quis amnis, quæ freta Tethyos
Non cæde liuescunt? vbi aeris
Non fragor intonuit minacis?
Te pax tuetur candida, Feltria,
Impunè, mortis nec metuis gradum
Vllum, sed immensis perennas
Orbibus impatiens perire.

AD FRATREM DVCEM.

ODE XIX.

R*Egnatam Superis domum* (tulit
Princeps læta tenet, nãque Amor in-
Virtutis memor ardua.
Frustra sollicitas tot querimonijs
Germanam, & reuocas polo:
Sat vixit generi, sat quoq; gloriæ
Heroina potentior.
Nequicquam lacrymis fata adamantina
Mollis, iutaq; ferrea:
Mortales stabili lege necessitas
Vrget, parcere nescia;
Ex quo poma pater non sine funere
Alta vxorius arbore
Carpsit; sed satis heu iam lacrymis datũ,
Seù cum Sol caput exerit,
Seù cum se Oceano serius occulit;

Illam

Illam quippè laboribus
Functam nectare Amor perluit ebriam,
Aeterna ambrosia dape
Conuiuam Superùm non humilem beans.

ODE XX.

TE flemus almo lumine Principem,
Vitaq; cassam, damnaq; proprio
Deflemus occasu sepulti,
Quippe, Parens, sobolemq; tecum
Trahis cadendo; nam tibi quandiù
Vigor superstes, lusimus impetus
Iniuriosos, nec bilingui
Liuor edax tumuit veneno.
Iaces sub vrna, sic placitum polo,
Sed non inerti Fama iacet situ,
Te stirpe patrum Feltriorum
Per titulos memorat vetustos:
Pater Quirinus Iulius insulas,
Et Xystus aptant, arbiter atheris
Vterq;, & Vmbrarum silentum
Ritè potens; aperire posses
Seù malit altos, claudere seù velit.
Tot Vmbria te lumina, tot Duces,
Cotesque belli Martiales,
Et series decorant auorum.
Non te, neque illos inuida posterùm
Silebit atas, nec tibi si rogus
Absumpsit artus, Fama Lethen
Sparget iners cineri tepenti.

AD FRATREM DVCEM.

ODE XXI.

FRancisce princeps Feltriade, Ducum
Propago, clara qui regis Vmbria
Illustris vrbes, magna quondam
Romulidûm soboles Parentum,
Xystiq; sanguis Roborei, & genus
Augustum Iüli, te Polyhymnia,
Testudo te discors reposcit
Inferijs operata ritè.
Sororis alma, ne fuge nanias
Audire, tristes & querimonias;
Culpamur haud mœrore iniquo,
Carminibus veniaq; dignis.
Quamquam renidet sidere pulchrior
Germana, nec iam, pondere libera,
Sub fasce mortali laborat
Astra tenens meliore voto.
Virtus tuetur, sedibus igneis
Altè reponens; extulit, extulit
Illam supernè, imasq; iussit
Spernere iam sine amore terras:
Illic perennat dissociabili
Dolore nostro; qua simul ebibit,
Hausitq; Numen perspicaci
Mente tuens, posuere curæ.
Hinc vis amorum plenior effluit
Perennè dulcis; nec tenuant graues
Feltrin dolores, atq; certa
Lætitia reparare gaudet.

Morbi labores apposuit lucro;
Fastidiosa non querimonia
Insanijt, non acre vulnus
Fœmineis agitauit iris.
Nec criminosis astra lacessijt
Atrox iambis, vulnera colligans
Doloris, haud ignara morbo
Aegra diu toleranter uti.
Custos pudica mentis, & integra
Morum, refregit tela Cupidinis
Frustra proterui, nec Dione
Iura tori violauit exlex.
Refecit aras, templaq; fumida
Depasta flamma, sueta vbi supplices
Tulisse palmas, & fatigans
Voce pia reuocare Diuos:
Deuota Cœlo fœmina patrio,
Et irretorto lumine contuens
Opes auitas, & resignans
Omnia; se pietate texit.
Spes vna nuda pauperie, & decus;
Et alma nutrix, candida Virginum
Pecunia dotali, & auro
Expediens Paphia per artes.
Eubœa Siren iure dolentior
Deflet supremo munere nænia
Donans; & atro fana velat
Tegmine squalidior videri.
It pompa longo funere decolor,
Agmenq; flentum verrit humum nigra
Cauda; ferètro praq; currunt,
Aut vigiles rapuere tædas.

Vt mœsta pallent omnia ? vt occupant
Luctum tenebræ ? iam sine Feltria
Amabile haud quicquam est ; Amores,
Gratia, Relligioq; mœret.

AD FRATREM DVCEM De monte, ac gente Feretria siue Feltria.

ODE XXII.

HEros, auitis fascibus Vmbriæ
Potens, ferètro iam lacrymabili
Subire cessa ; pone caudam
Syrmatis, & trabeam resume.
Germana victrix intulit aureo
Trophæa Cœlo, signaq; postibus
Directa Ditis, diues olim
Exuuijs generis Ferètri.
Gens vna, Romæ quæ Capitolium
Sublime, tanti nominis æmula,
Nouare contendit superbo
Monte super, gelidoq; saltu.
Hic arma Thracum, telaq; barbara
Virente Quercu plus vice simplici
Bellona suspendit, sarissas,
Et clypeos ; & acuta crista.
Cui Feltriorum gloria ? cui ferox
Ignota virtus ? quod genus hostium
Non defatigauere bello ?
Quæ celebri caret ora fama ?
Quis Martialem nescit, & impigrum

Bon-

Boncontem in armis? cui generosior
Non dictus Hugo? non Galassus?
Teq; potens, Federice, dextra,
Et mente magna? laude recens viget
Guidi, sepulchro fama superstitem
Heroa Guidobaldum amica
Vsq; canit memorans Parentem.
At te ferocem Robore patrio,
Germane, fortis perdere Thraciam
Classem premendo, barbarorum
Vim minuens per acuta Martis,
Testis Scytharum sanguine decolor
Nereus, vt hostis sensit, & horruit
Victoria te matre natum
Farnesia, auspicijs secundis.
Te digna vixit, te soror indole
Expressit alta, par & Amazoni,
Cum Dite pugnauit, superbum
Expolians, Ereboq; damnans.
Integrâ vita vixit, & atheri
Deuota tellurem pede libero
Depressit, & quicquid tenaces,
Ne reuolent animos, retardat.
Victrix Auerni iam Capitolio
Infert opimas exuuias soror.
Quercum triumphalem quid vltra
Commerito capiti moraris?
Io triumphet; quin geminas, io
Paean! resultet vocibus Vmbria,
Et ripa responset Metauri
Naïadum celebris choréa;
Ergo dolori iam satis, & super

Datum gemendo; corrige flebilem
Luctum, nec aeternis fatiga
Exagitans animum querelis.
Seù te Mathesis dædala detinet
Industrium, & certa sapientia
Consultus artes æmularis,
Vimq; Syracosij Magistri.
Seù iura sancis arbiter imperi,
Vrbina prudens frænaq; temperas
Titi benignus mente, dulces
Delitiaq; hominum, atq; amores.
Seù Mars te in acres magnanimum Scythas
Bello resorbet; concipe spiritus
Maioribus dignos, Ferètri
Montis & exuuias adauge.

DE EIVS AQVILA GENTILITIA.

O D E XXIII.

GEntilis ales explicat pennas leues
Ferens Olympo Feltrians.
Vt lenis aura ventiles Fauonius
Alas, memento, prapetes;
Neu tristis Eurus infremas rauco aëre,
Rectauè cursum differas.
Assurgat ales altius, Cœlo viam
Lapsu penètrans peruio.
Non vt reponat atheri, euadens rogo,
Manes Auernos Cæsarum;
Nec innocenti vt vngue ab Ida sustulit
Puerum ministrum poculi:

Quin

Quin ipsa nectar ore purpureo magis
Ducet, propinans haud Ioui.
Quà tendit, alba nocte Pleias ardeat,
Amica Pleias obuia
Quietiore Feltridi occurrat Polo,
Sertoque Gnossis aureo;
O quantus instat plausus astrorum choris?
Quæ gaudiorum stat seges?
Ducet choreas cum Diana siderum,
Orpheiq; resonabit lyra.
Sidereus altè cum remugiens Polus
Reddet canore Feltriam.
Nil tum verebitur male auersum Deum,
Iramque cæci fulminis.

Die emortuali.
Alludit ad sacram næniam.

ODE XXIV.

DVcet ruinam protinus omnium
Quondam nefastus Sole procul dies;
Iraq; tempestas caducam
Molem aget in cinerem relapsam:
Premens Olympum concutiet Pater
Tonante curru, summaq; funditus
Et ima cum stridore acuto
Versa ruent; tumulabit & se
Sepultus orbis. concipiet facem
Commune bustum, qua Thetis ardeat,
Athosq;, & Apennine, & Alpes
Assidua rigida pruina.

Frustra sub atra nocte Lycaonis
Quaeremus Arcton, tunc nec amabiles
Galu Triones, perq; terras,
Perq; Polos equitante flamma.
Hac omnis ardens ibit in Ilium
Spectanda moles, hac species decens
Et forma Vulcano calenti
Ludibrium, cineremq; debet;
Sic eloquuto, sic trepidas fides
Mouente quendam, non sine Numine,
Antiqua Idumes Rege, idemq;
Virgine praecipiente vate.
Eheu malorum quantus adest metus
Periculosa sortis in alea?
Quam saeua mortali proteruo
Damna mouet sine fraude vindex?
Quam cor resultat? quam metuo grauem
Suspectus iram, voce domabilem
Nulla precantum? dum resorbet
Cuncta auida violens fauilla.
Ardens seueri forma supercili,
Et vultus uret flammeus aspici;
Cum nube fulua, cum tremendo
Ipse ruet Genitor tumultu.
En ille telo iam furit impios
Deuoluere Orco, claudere Taenaro:
Qualis catellis Vrsa raptis
Frangere persequitur nocentem.
Thorace tectum tunc adamantino
Nil vota flectent; fulmina diriget,
Qua parte multa fellis atri
Imbuit, & nocui veneni.

Sepul-

Sepulchra circum buccina mugiet
Clangore rauco, (mira fides) citans
Vulgus silentum, sistet alti
Iudicis ad trepidum tribunal.
Mors iuris emirabitur insolens
Surrexe ab alto pulueris aggere,
Stupebit & Natura Manes
Attonitæ similis receptos.
Cum forma rebus, cum cineri vetus
Sanguis redibit, mollis & halitus;
Vrnæq; pallentes reponent
Credita; prosilietq; bustis
Auritus extemplo cinis, impiger
Cinis nouari, vt reparabili:
Ceu vere post brumas inertes
Fronde noua iuuenescit arbos.
Nempe omne reddet Persephone caput,
Et iussa Clotho fila recolliget;
Fatisq; reclusis gregale
Agmen aget volucer satelles.
Dijudicantem non male conditum,
Cæcumq; mentis consilium latet;
Reum resignatis tabellis
Proferet, & scelere explicato
Obscura promet; sim licet integer,
Morumq; purus, abstineam haud metus,
Nam castus incesto remistus
Sæpe simul perijsse maret.
Non pœna inultum flagitium ac nefas
Impune linquet; iam pede libero,
Quæ clauda quondam, tunc sonante
Verbere post humeros sequetur.

Tum

Tum cuncta nobis constituit Deus
Edura, terris additus impijs
Vltor. quis, heu, tutans pauentem
Damna per expediet, ruentis
Casumq; mundi? quis dabit asperam
Defendere iram parcere nesciam,
Acremq; in hostem vultum, & ora
Iudicis indocilis moueri?
Non thura me, non sera piacula
Soluent, nec aris debita victima,
Bacchante sub Cœli ruinis
Numine, nil miserante terras.
Serues trementem rebus in vltimis;
Si criminosi me sceleris pudet,
Vt ebrius dulci iuuenta
Expedij sine lege habenas.
Si me tueri strenuus arborem
Scandis, cruentum si caput impedis
Sub vepre, venalemq; multo
Si pretio reparas salutem;
Donec residit, nec tonat ardui
Procella Cœli, nunc lacrymabiles
Tonant querelæ, nunc profundo
Corde pia repetuntur iræ.
Iam iam recanto crimina, me malus
Vt error olim surpuit? vt mihi
Frons erubescendo pudore,
Fœda super scelerum, notatur?
Humor qui ocellis labitur, arguit
Quæ cura sontem, quis dolor excoquat.
Seu blanda pellexit voluptas;
Seu furijs agitauit ira.

It expiato crimine Magdalis
Deuota amanti ; & qui crepuit probrum
Infame pendentis , Deum te
Fassus , & immeritum perire .
Culpis iniquum ne furor incitet ,
Fatalis Ætna cum rogus arserit ,
Orbisq; tempestiuus vri
Excidium tulerit supremum :
Secerne puram vellere candido
Agnam , reducens pascua , neu gregi
Compelle nigro , neu petulcis
Iunge , precor , bone pastor , hadis.
Quodcumq; dura voce minabere ,
Plectantur Vmbra , me benè sospite ;
Et debitum ius peruicacem ,
Atq; vices maneant superba.
Vt summa clades orbis inhorruit ,
Casusq; praceps , diraq; vastitas ,
Ne perde mortalem : soluti
Funera post lacrymosa mundi
Repone latis sedibus integrum
Vita , vocari lenis ; ego vnicè
Securus irarum , seueras
Eumenides , Erebumq; fallam :
Nunc parce pœnis , parce licentia
Flammarum , amicis consule Manibus
Virtute functis , & quietem
Tu Genitor placidam redona .

LAVS DEO.

IO. IACOBVS DE ALEXANDRO

Præpositus Prouincialis Societatis IESV in Regno Neapolitano.

CVm Io. Baptistæ Masculi Neapolitani è Societate IESV Lyricorum, siuè Odarum Libros XV. tres eiusdem Societatis Theologi, quibus id commisimus, recognouerint; ac in lucem edi posse probauerint, potestate ab Adm. R.P.N. Præposito Generali ad id mihi tradita, facultatē concedimus, vt typis mandetur: si ita ijs, ad quos pertinet, videbitur. In quorum fidem has literas manu subscriptas, & sigillo nostro munitas dedimus. Neap. 6. Iunij 1626.

Io. Iacobus de Alexandro.

Imprimatur.

Lęlius Tastius Vicarius Generalis Neap.

Aloysius Riccius Canonicus deput. vidit.

Marcus Antonius Palumbus deput. vidit.

NEAPOLI, Ex Typographia Dominici Macarani 1626.

